

POROČILO O DELU 2009

© ZRC SAZU, 2010

Glavni urednik
Mirko Ramovš

Odgovorna urednica
Barbara Šterbenc Svetina

Urednica za bibliografijo
Alenka Porenta

Za vsebino poročil odgovarjajo vodje inštitutov in enot ZRC SAZU.

Bibliografije, ki so objavljene na spletnih straneh inštitutov ZRC SAZU so del Poročila o delu ZRC SAZU za leto 2009.

Oblikovanje
Tanja Radež

Prelom in priprava za tisk
Alten10

Fotografije
Igor Lapajne, Marko Zaplatil in sodelavci inštitutov.

Založil
Znanstvenoraziskovalni center SAZU
Novi trg 2, 1000 Ljubjana
tel. 01/4706-100
<http://www.zrc-sazu.si>

Za založnika
Oto Luthar

Tisk
Birografika Bori d. o. o.

ISSN 1408-2349

ZNANSTVENORAZISKOVALNI CENTER

SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

POROČILO O DELU 2009

LJUBLJANA 2010

DIREKTORJEVO POROČILO

S stališča poslovne perspektive je Znanstvenoraziskovalni center SAZU v letu 2009 dosegel najboljši rezultat v zadnjih dveh desetletjih. Temu so v veliki meri botrovala prizadevanja prejšnjih let in vse bolj sistematično načrtovanje raziskovalnega dela. Zvesti svojemu geslu *Sapiens qui prospicit* skušamo namreč svoje raziskovalno delo načrtovati za vsaj tri leta naprej in se – tako na kadrovskem kot investicijskem področju – vedno bolj premišljeno prilagajati možnostim za financiranje posameznih projektov. Zaradi poslanstva, ki ga opravljamo kot nosilci sistematičnega raziskovanja naravne in kulturne dediščine, naše raziskave prehajajo od predstavitev posameznih fenomenov in procesov k celovitim prikazom obravnavanih tem. Specializirane študije posameznih značilnosti ljudske kulture, zgodovinskega razvoja, filozofske misli, geografskih in naravnih značilnosti, umetniških praks in migracijskih tokov se slej ko prej združijo v tematske ali interdisciplinarne pregledne razprave oziroma dela.

Pri tem so nekateri inštituti (Inštitut za raziskovanje krasa, Geografski inštitut Antona Melika, Inštitut za antropologijo in prostorske študije, Glasbenonarodopisni inštitut, Paleontološki inštitut Ivana Rakovca) znali še posebej dobro izkoristiti možnosti mednarodnih razpisov in so, tako kot Geografski inštitut Antona Melika, posebej dobro razvili posamezna področja raziskovanja. Tovrstna specializacija, kljub določenemu tveganju, predstavlja določeno prednost pred konkurenčnimi raziskovalnimi skupinami, po drugi strani pa ponuja dobre možnosti za mednarodno sodelovanje. Če k temu prištejemo še natančnost pri izvedbi, pravočasno zaključevanje dogovorjenih nalog in inventivnost pri definiranju raziskovalnih ciljev, takšne skupine sčasoma postanejo posebej zaželene partnerice najrazličnejših mednarodnih konzorcijev.

Omenjene skupine so v zadnjih letih postale tudi jedro večjih interdisciplinarnih projektov znotraj ZRC SAZU. Brez njih bi si bilo težko predstavljati Center odličnosti F.A.B.R.I.C.A. in izvedbo aplikativnega projekta Lipica. Razočaranje, ki smo ga bili deležni ob objavi negativnih rezultatov razpisa za Centre odličnosti, je bilo zato na eni strani povezano z izgubo vira prihodka, ki je bil razdeljen na podlagi dvomljivega evalvacijskega postopka in neupravičenega favoriziranja izbranih raziskovalnih področij, po drugi strani pa je izpad tovrstnega financiranja še toliko bolj prizadel nedavno vzpostavljeno in vse bolj pomembno medinštitutsko sodelovanje. V zelo kratkem času se je namreč izkazalo, da se naši kolegi in kolegice kljub različnim metodologijam raziskovalnega dela pri tem zelo dobro dopolnjujejo. Še več, na podlagi takega sodelovanja se oblikujejo sodelovanja tudi v drugih okvirih in pri drugih projektih. Pomembno je poudariti, da se na podlagi takih projektov rojevajo nove ideje za aplikacijo raziskovalnih rezultatov, ki presejajo ozko usmerjenost posameznih strokovnih področij ter omogočajo raznovrstnejše povezave. Ob omenjenih projektih smo namreč uspeli prepričati sebe in javnost, da je humanistika z aplikativnimi raziskavami nezdržljiva le na prvi pogled in da je mogoče naše aplikativne raziskave na ta način še dodatno oplemeniti in še bolj premišljeno oblikovati konkurenčne raziskovalne skupine. Ne nazadnje na podlagi takih projektov raste občutek odgovornosti za porabo raziskovalnih sredstev in se razvijajo sposobnosti za načrtovanje dela.

Glede na povedano je mogoče sklepati, da si raziskovalna mesta še vedno razlagamo na različne načine. Večina inštitutov se razvija s filigransko natančnim programiranjem dela in izjemno premišljenim kadrovanjem, v nekaterih inštitutih pa se še vedno srečujemo s prepričanjem, da bo slovenska država raziskovalne skupine podpirala ne glede na rezultate in ne glede na dinamiko raziskovalnega dela.

Podobno velja za razumevanje pomena mednarodnega sodelovanja in prijav na mednarodne razpise. Po eni strani se vse bolj uveljavlja spoznanje, da mednarodni projekti niso le krona raziskovalnega dela, temveč sestavni del življenja vsake/ga slovenske/ga raziskovalke in raziskovalca, po drugi strani se jih nekateri »otepajo« z izgovorom, da jih odvrčajo od raziskovanja nacionalno pomembnih tem. Ob teh se zastavlja vprašanje njihove dejanske »pomembnosti«, če jih izvajamo samozadostno, to je vsebinsko in metodološko izolirano od evropskih in svetovnih raziskovalnih trendov.

Splet enega in drugega se je v letu 2009 odražal tudi v številu projektov (18 + 2) ter vplival na povečano sodelovanje v mednarodnih konzorcijih.

Temu gre pripisati tudi minimalno povečanje raziskovalnih skupin. V letu 2009 je bilo na ZRC SAZU tako že 323 raziskovalk in raziskovalcev oz. strokovnih sodelavk in sodelavcev, od tega 53 mladih raziskovalk in raziskovalcev. Pri tem se je nesorazmerno povečalo število nastavljenih za nedoločen čas (z 206 na 215) in zmanjšalo tistih, ki so bili zaposleni za določen čas (z 116 na 108). Število kolegic in kolegov, ki so bili v dopolnilnem delovnem razmerju, je ostalo več ali manj nespremenjeno: 13 namesto 14 iz leta 2008.

V okviru teh so med drugim nastali tudi izjemno odmevni rezultati, na katere skuša opozoriti tudi spodnji izbor:

- Majda Merše: *Slovenski knjižni jezik 16. stoletja. Razprave o oblikoslovju, besedotvorju, glasoslovju in pravopisu.*
- Benjamin Štular: *Mali grad. Visokosrednjeveški grad v Kamniku.*
- Alma Bavdek, Jana Horvat: *Okra. Arheološka najdišča na prelazu Razdrto.*
- Mija Oter Gorenčič: *Deformis formositas ac formosa deformitas.*
- Miha Kosi: *Zgodnja zgodovina srednjeveških mest na Slovenskem.*

- Matjaž Bizjak, Miha Preinfalk: *Turjaška knjiga listin II. Dokumenti 15. stoletja.*
- Darja Mihelič: *Piranske notarske knjige – Fragmenti (1289–1305). Peti zvezek.*
- Dominik Smole, ur. Goran Schmidt: *Zbrano delo. Druga knjiga. Dramski spisi I. Antigona.*
- Dominik Smole, ur. Goran Schmidt: *Zbrano delo. Tretja knjiga. Dramski spisi II. Krst pri Savici.*
- Marina Lukšič - Hacin, Jernej Mlekuž (ur.): *Go girls! When Slovenian Women Left Home.*
- Aleš Smrekar et al.: *Vrtičkarstvo v Ljubljani.*
- Drago Kladnik et al.: *Preobrazba podeželske kulturne pokrajine v Sloveniji.*
- Martin Knez, Tadej Slabe: *Karst Rock Features, Karren Sculpturing.*
- Janez Nared, Drago Perko (ur.): *Razvojni izzivi Slovenije.*
- Andrej Rahten (ur.): *Nova slovenska biografija.*
- Jacobus Handl - Gallus: *Priredbe skladb za glasbila s tipkami.*
- Marjan Dolgan (ur.): Srečko Kosovel: *Iz zapuščine. Pesmi, neobjavljene v Zbranem delu.*

Sodelovanje v univerzitetnih diplomskih in podiplomskih programih

Z univerzami v Ljubljani, Mariboru, Novi Gorici, Kopru, na Dunaju, v Gradcu, Vidmu, Kaliforniji (Irvine), Avstraliji (Camberra), Mehiki (INAH) je sodelovalo 73 raziskovalk in raziskovalcev. Večina od teh je bila vključena v *dodiplomske programe*, vse več pa jih sodeluje tudi v *podiplomskem programu*, ki ga bomo po dogovoru z Univerzo v Novi Gorici preoblikovali tako, da bo *Krasoslovje* (lani vpisani 4 študentke in študenti, od tega 3 tuji) ostalo v okviru Podiplomske fakultete pri Univerzi v Novi Gorici, *Primerjalni študij idej in kultur* pa bo tvoril hrbenico nastajajoče Podiplomske šole ZRC.

Ne glede na to, da smo se v okviru bolonjske prenove visokošolskega študija odločili samo za doktorski študij, se je za oba programa odločilo 20 študentk in študentov:

Modul Slovenske študije *Tradicija in sodobnost*: 5.

Jezikoslovni modul *Jezik kot družbena praksa v oblikovanju ideologij, spomina in identitet*: 1.

Modul *Kulturna zgodovina*: 1.

Filozofski modul *Transformacija moderne misli – filozofija, psihoanaliza, kultura*: 7.

Arheološki modul *Tisočletja med Jadranom in Podonavjem*: 1.

Antropološki modul *Kozmologije, skupnosti, dogodki*: 1.

Založba ZRC

V letu 2009 je Založba ZRC izdala 47 znanstvenih monografij, 13 letnikov znanstvenih in strokovnih periodičnih publikacij, 14 enot drobnega tiska (katalogi, vabila, zloženke ipd.). V elektronski obliki smo izdali štiri prosto dostopne monografije.

Večino publikacij sta finančno podprli Javna agencija za knjigo RS in Ministrstvo za kulturo RS, nekaj izdaj pa so podprli tudi Slovenska akademija znanosti in umetnosti ter drugi sponzorji in podporniki.

Svoje knjige in revije smo predstavili na triindvajsetih novinarskih konferencah in dveh knjižnih sejmih. Vse publikacije so podrobneje predstavljene in prikazane tudi v spletnem katalogu znanstvene in strokovne literature Založbe ZRC (<http://zalozba.zrc-sazu.si>).

Knjigarna Azil

Leto 2009 je bilo za knjigarno Azil prelomno, saj je po letih delovanja na osmih kvadratnih metrih dobila nove prostore, k sodelovanju pa smo povabili tudi Študentsko založbo, ki je odprla svojo knjigarno (Beletrina) v prostorih bivšega Azila in nekdanje Tehnooptike. Sodelavci knjigarne so poleg nabave in prodaje knjig organizirali vrsto prireditev. Diskusijske večere s skupnim naslovom *Hudournik* je zamenjal sklop predavanj in okroglih miz, organiziranih v obliki retoričnega dvoboja (*Duel*). Poleg tega smo znova sodelovali na tradicionalni poletni prireditvi *Knjižnica pod krošnjami*. Podobno je tudi z edinim slovenskim sejmom poškodovanih knjig, *Knjige v gibanju*, ki se mu je lani pridružil nekaj novih založnikov. Vse to je z vrsto enkratnih prireditev poželo izjemno pozornost kolegic in kolegov na univerzah in drugih inštitutih, ki so v malem in velikem Atriju Novega trga 2 videli prostor za svoje prireditve.

Atrij

Leta 2009 so v Atriju ZRC potekale: 4 večje prireditve (Znanost ne grize, Zajuckaj in zapoj, Darwin, humanitarna prireditve), 19 predavanj, 6 predstavitev knjig, 6 kulturnih prireditev, 3 vrste raziskovalnih otroških delavnic (Frockarije, Raziskovalne igralnice, Dinolab).

Novi prostori

Med največjimi pridobitvami lahko izpostavimo dokončanje obnove pritličja na Novem trgu 2 in nakup preostalih prostorov v isti stavbi, za katere smo do konca leta 2009 plačevali najemnino Mestni občini Ljubljana.

Raziskovalne igralnice

Navadno potekajo dva ali tri tedne v času poletnih šolskih počitnic že od leta 2005. Vsebina je zasnovana v dveh sklopih, ki sta prilagojena starosti otrok: mlajšim med 7 in 10 let ter starejšim od 11 do 14 let. Programa vedno potekata časovno sočasno, a fizično ločeno, ker skušamo otroke čim bolj aktivno vključiti v preprosto, a zanimivo predstavitev našega znanstvenega dela. Pri izpeljavi vsebine, ki poteka na različnih terenih po Sloveniji (biološki, geografski, paleontološki, etnološki, speleološki, umetnostnozgodovinski, fotografski), v kabinetih in laboratorijih (biološki, paleontološki, etnomuzikološki, jezikoslovni, računalniški, likovni) sodelujejo v prvi vrsti raziskovalci in raziskovalke ZRC, zelo pogosto pa se povezujemo tudi z zunanjimi sodelavci (po slovenskih muzejih in v knjižnicah, v raziskovalnih inštitucijah, s samostojnimi likovnimi ustvarjalci), ki s svojim delom na področju kulture in umetnosti dopolnjujejo raziskovalne tematike, vključene v program Raziskovalnih igralnic. V povprečju nas obišče vsako leto okoli 50 otrok, pri izvajanju programa pa so do sedaj sodelovali sodelavci Geografskega inštituta Antona Melika, Paleontološkega inštituta Ivana Rakovca, Biološkega inštituta Jovana Hadžija, Inštituta za raziskovanje krasa, Inštituta za prostorske in antropološke študije, Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša, Glasbenonarodopisnega inštituta in Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta. Zunaj ZRC smo zelo uspešno sodelovali z Mestnim muzejem Ljubljana, Arhitekturnim muzejem, s Tehniškim muzejem Slovenije, s Slovenskim etnografskim muzejem, z Mestnim muzejem Radovljica, s Kovaškim muzejem v Kropi, z Muzejem novejšje zgodovine v Celju, NUK, s Festivalom Ljubljana, z Institutom Jozef Štefan in s številnimi posamezniki.

Raziskovalne igralnice so ravno zaradi svojega specifičnega povezovanja znanosti s kulturo in umetnostjo postale v petih letih zelo prepoznaven promotor našega raziskovalnega dela med otroki in družinami po vsej Sloveniji, pa tudi med nam sorodnimi in kulturnimi ustanovami. Z referatoma vodje Raziskovalnih igralnic, dr. Brede Čebulj Sajko, so bile predstavljene na dveh mednarodnih simpozijih (Budva 2008, Budimpešta 2009).

DIRECTOR'S REPORT

From an operational perspective, ZRC SAZU achieved better results in 2009 than in the last two decades. This was largely the fruit of efforts invested over the previous years and a more systematic planning of research work. True to our motto *Sapiens qui prospicit*, we endeavour to plan our research activities at least three years in advance and more meaningfully, in accordance with our ability to finance individual projects, both in terms of human resources and investments. In compliance with the mission we have assigned to ourselves as catalysts for systematic studying of natural and cultural heritage, our research moves from presenting individual phenomena and processes to comprehensive reviews of themes under scientific scrutiny. Studies specialising in individual characteristics of folk culture, philosophical thought, geographical and natural features, artistic practices and migration flows sooner or later merge in thematic or interdisciplinary synoptic treatises and works, respectively.

To achieve this, some institutes (Karst Research Institute, Anton Melik Geographical Institute, Institute of Anthropological and Spatial Studies, Institute of Ethnomusicology, Ivan Rakovec Institute of Palaeontology) were especially skilful in taking advantage of international calls for projects and, just like the Anton Melik Geographical Institute, made tremendous progress in individual fields of research. Despite some potential risks, such specialisation allows a certain advantage over competitive research groups while at the same time creating sound opportunities for international collaboration. Combined with accurate implementation, timely completion of agreed tasks and inventiveness in defining research goals, such research groups gradually become highly sought for partners to various international consortia.

Over the recent years, the groups mentioned above have also become the core of major interdisciplinary projects undertaken within ZRC SAZU. Without them it would be difficult to imagine the Centre of Excellence F.A.B.R.I.C.A. and implementation of the applied project Lipica. Therefore, our disappointment with the publication of negative results of the call for Centres of Excellence was partly set off by the loss of revenue sources that were allocated on the basis of doubtful evaluation and favourable treatment of certain research areas, and partly by the fact that the funding shortfall had an even more adverse effect on the newly established and increasingly significant inter-institute collaboration. Namely, it soon became evident that our colleagues complement each other very well, despite using different research methodologies. What is more, such partnership leads to further collaboration under other frameworks and projects. It is also worth noting that projects of this kind generate new ideas for applying research results that transcend the narrow focus of individual fields of expertise and thus facilitate diverse connections. During the course of the aforementioned projects, we have convinced ourselves and the public that humanities are only seemingly incompatible with applied research, as they can not only further enrich our applied research but also help us create even more competitive research groups. Finally, such projects also promote a greater feeling of responsibility for the use of research sources and work planning capacity building.

In light of the above stated it is fairly obvious that research is still subject to different interpretations. While most institutes grow and improve through work programming done with filigree accuracy and thoughtful human resource management, some still believe that the state will extend its financial support regardless of performance and regardless of research work dynamics.

A similar lack of agreement has also been shown in the understanding of the significance of international collaboration and participation in international calls for projects. On the one hand, there is a growing awareness that international projects are not only the crown of research work but an integral part of the life of every Slovenian researcher, while on the other, some "shun" such projects under the pretext that they preclude them from conducting research on themes of national significance. However, the question arises as to how "significant" projects really are if they are conducted self-sufficiently, i.e. in substantial and methodological isolation from European and global research trends.

In 2009 the combination of the two concerns presented above also manifested itself in the number of projects (18 + 2) and brought to enhanced collaboration in international consortia.

This, furthermore, resulted in a minimum increase in the number of research groups. In 2009 ZRC SAZU employed 323 researchers and specialised staff members, 53 of them young researchers. There was a disproportionate increase in the number of researchers employed on a permanent basis (from 206 to 215) as compared with the decrease in the number of researchers employed on a fixed term basis (from 116 to 108). The number of colleagues employed on a supplementary basis remained more or less unchanged: 13 instead of 14 reported in 2008.

Our research groups accomplished exceptional results which are listed below:

- Majda Merše: *Slovenski knjižni jezik 16. stoletja. Razprave o oblikoslovju, besedotvorju, glasoslovju in pravopisu* [Slovene Literary Language of the 16th century. Discussions on morphology, word formation, phonetics and orthography]
- Benjamin Štular: *Mali grad. Visokosrednjeveški grad v Kamniku* [Mali grad. High medieval castle in Kamnik]

- Alma Bavdek, Jana Horvat: *Okra. Arheološka najdišča na prelazu Razdrto* [Okra. Archaeological sites in the Razdrto Pass]
- Mija Oter Gorenčič: *Deformis formositas ac formosa deformitas*
- Miha Kosi: *Zgodnja zgodovina srednjeveških mest na Slovenskem* [The early history of medieval towns in Slovenian lands]
- Matjaž Bizjak, Miha Preinfalk: *Turjaška knjiga listin II. Dokumenti 15. stoletja* [Turjak book of charters II. Documents of the 15th century]
- Darja Mihelič: *Piranske notarske knjige – Fragmenti (1289–1305). Peti zvezek* [The notary books from Piran – Fragments (1289–1305). Volume 5]
- Dominik Smole, ed. Goran Schmidt: *Zbrano delo. Druga knjiga. Dramski spisi I. Antigona* [Collected works. Second book. Drama essays I. Antigona]
- Dominik Smole, ed. Goran Schmidt: *Zbrano delo. Tretja knjiga. Dramski spisi II. Krst pri Savici* [Collected works. Third book. Drama essays II. Baptism at the Savica Waterfall]
- Marina Lukšič-Hacin, Jernej Mlekuž (eds.): *Go girls! When Slovenian Women Left Home*
- Aleš Smrekar et al.: *Vrtičkarstvo v Ljubljani* [Allotment gardening in Ljubljana]
- Drago Kladnik et al.: *Preobrazba podeželske kulturne pokrajine v Sloveniji* [Transformation of rural cultural landscape in Slovenia]
- Martin Knez, Tadej Slabe: *Karst Rock Features, Karren Sculpturing*
- Janez Nared, Drago Perko (eds.): *Razvojni izzivi Slovenije* [Development Challenges of Slovenia]
- Andrej Rahten (ed.): *Nova slovenska biografija* [New Slovenian biography]
- Jacobus Handl – Gallus: *Priredbe skladb za glasbila s tipkami* [Compositions in keyboard intabulations]
- Marjan Dolgan (ed.): *Srečko Kosovel: Iz zapuščine. Pesmi, neobjavljene v Zbranem delu* [Srečko Kosovel: From his legacy. Poems, unpublished in Collected works]

Participation in undergraduate and graduate study programmes

73 researchers have collaborated with universities in Ljubljana, Maribor, Nova Gorica, Koper, Vienna, Graz, Udine, California (Irvine), Australia (Cambera), Mexico (INAH). While most of them participate in *undergraduate study programmes* and an increasing number take part in *graduate study programmes*. In agreement with the University of Nova Gorica, the graduate study programmes will be transformed so that *Karstology* (admitting four students last year, three of whom were from other countries) will remain within the framework of the Graduate School of the University of Nova Gorica, while the *Comparative study in ideas and cultures* will form the backbone of the newly emerging ZRC Graduate School.

Regardless of the fact that in compliance with the Bologna reform of higher education we only offer doctoral degree studies, 20 students decided to enrol in both study programmes:

Slovenian studies module: *Tradition and Modernity*: 5

Language module: *Language as social practice in shaping ideology, memory and identity*: 1

Module: *Cultural history*: 1

Philosophy module: *Transformation of modern thought – philosophy, psychoanalysis, culture*: 7

Archaeology module: *Millennia between the Adriatic and the Danube*: 1

Anthropology module: *Cosmologies, communities, events*: 1

ZRC Publishing

In 2009 ZRC Publishing issued 47 scientific monographs, 13 volumes of scientific and professional periodicals, 14 units of promotional materials (catalogues, invitations, brochures, etc.), as well as 4 e-monographs freely available to the public.

Most publications were financially supported by the Slovenian Book Agency and Ministry of Culture of the Republic of Slovenia; some were also funded by the Slovenian Academy of Sciences and Arts, as well as other sponsors and supporters.

Our books and journals were presented at 23 press conferences and 2 book fairs. All publications are presented in greater detail in the ZRC Publishing Scientific Literature Online Database (<http://zalozba.zrc-sazu.si>).

Azil Bookshop

2009 was a watershed year for the Azil Bookshop. After years of operating in an 8 square meter shop it was moved to a larger location, while the Študentska založba Publishing House, having accepted our invitation to cooperate, opened its bookshop (*Beletrina*) in the former premises of Azil Bookshop and Tehnooptika. In addition to buying and selling books, the bookshop staff organised a number of events. Evening discussions under the common title *Hudournik* [Torrent] were replaced by a cluster of lectures and round tables organised in the form of rhetorical contests (*Duel*). Furthermore, we renewed our participation in the traditional summer event *Knjižnica pod krošnjami* [Library under trees]. Similar also holds for the only Slovenian fair of damaged books, *Knjige v gibanju* [Books in motion], which was joined by some new publishers. Combined

with a series of single events, the aforementioned activities attracted major attention among our colleagues from universities and other institutes who recognised the small and main atriums on Novi trg 2 as the site to host their own events.

Atrium

In 2009 the Atrium of ZRC SAZU was the site of 4 major events (Znanost ne grize [Science doesn't bite], Zajuckaj in Zapož [Shout and sing], Darwin, and a humanitarian event), 19 lectures, 6 book presentations, 6 cultural events, and 3 kinds of workshops for children (Frockarije, Research playrooms, Dinolab).

New premises

Among the major acquisitions were the completed renovation of the ground floor on Novi trg 2 and the purchase of the remaining office space in the same building which we rented from the Municipality of Ljubljana until the end of 2009.

Research playrooms

Research playrooms have been organised since 2005 and usually take place for two or three weeks during summer vacation. In terms of their content, workshops are divided into two clusters corresponding to two age-groups of children: younger, aged between 7 and 10 years, and older, aged between 11 and 14 years. Workshops take place at the same time but at different locations, in the desire to actively include children in the simple yet interesting presentation of our scientific work. Participating in the implementation of the contents, which takes place at various locations across Slovenia (biological, geographical, paleontological, ethnological, speleological, art historical, photographic), in cabinets and laboratories (biological, paleontological, ethnomusicological, linguistic, computer, fine arts) are, first and foremost, researchers of ZRC. However, we also often join efforts with external collaborators (in Slovenian museums and libraries, research institutions, and independent fine artists) whose work in the field of culture and arts supplement research themes included in the programme of *Research playrooms*. On average, around 50 children visit us every year, and the programme is carried out in conjunction with collaborators from the Anton Melik Geographical Institute, Ivan Rakovec Institute of Palaeontology, Jovan Hadži Institute of Biology, Karst Research Institute, Institute of Anthropological and Spatial Studies, Fran Ramovš Institute of the Slovenian Language, Institute of Ethnomusicology, and France Stele Institute of Art History. As for external collaborators, we have established a particularly successful cooperation with the City Museum of Ljubljana, Architectural Museum, Technical Museum of Slovenia, Slovenian Ethnographic Museum, City Museum of Radovljica, Iron Forging Museum Kropa, Museum of Recent History Celje, National and University Library, Festival Ljubljana, Jožef Stefan Institute, and many individuals.

Thanks to their specific way of combining science with culture and arts, Research playrooms have become a highly recognisable promoter of our research work during the last five years, not only among children and families throughout Slovenia but also among academic and cultural institutions. Dr. Breda Čebulj Sajko, head of Research playrooms, presented the programme at two international symposia (Budva 2008, Budapest 2009).

UPRAVNI ODBOR

Tatjana Fink, MBA, glavna direktorica Trimo d. d., akad. dr. Andrej Kranjc, dr. Marina Lukšič Hacin (podpredsednica), Zoran Mezeg, upravni direktor SAZU, dr. Rado Riha (predsednik), akad. dr. Dragica Turnšek, prof. dr. Danilo Zavrtnik, predsednik Univerze v Novi Gorici, akad. prof. dr. Zinka Zorko, akad. dr. Mitja Zupančič.

Upravni odbor ZRC SAZU sprejema splošne akte ZRC SAZU oziroma daje soglasje k njim, obravnava in sprejema letne programe dela, poročila o delu, finančni načrt in zaključni račun ter imenuje direktorja ZRC SAZU. Delovanje Upravnega odbora ZRC SAZU ureja Poslovnik o delu Upravnega odbora ZRC SAZU. Sestavlja ga devet članov, od katerih imenuje pet članov predstavnikov ustanoviteljica SAZU, dva člana imenuje Kolegij ZRC SAZU na predlog direktorja ZRC SAZU iz vrst uporabnikov dejavnosti ZRC SAZU, ki imajo dolgoročen interes pri povezovanju raziskovalnih dejavnosti ZRC SAZU, dva člana izvoli Kolegij ZRC SAZU izmed delavcev, zaposlenih na ZRC SAZU.

V letu 2009 je imel Upravni odbor ZRC SAZU sedem sej, od tega štiri redne in tri dopisne. Potrdil je Poslovno poročilo za leto 2008. Sprejel je Program dela in finančni načrt poslovanja za leto 2009 in Program dela ZRC SAZU za obdobje 2009–2014. Ustanovil je Center odličnosti *Vesolje: znanost in tehnologija* za obdobje 2009–2013. Sprejel je: Pravilnik o pogojih in postopkih za napredovanje delavcev v raziskovalnih nazivih na ZRC SAZU, Pravilnik o delovni uspešnosti in dodatkih na ZRC SAZU, Pravilnik o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest ZRC SAZU s Katalogom delovnih mest in Pravilnik o uporabi službenih mobilnih telefonov in storitev mobilne telefonije na ZRC SAZU.

Potrdil je spremembe in dopolnitve Statuta ZRC SAZU, Pravilnika o pogojih in postopkih za napredovanje delavcev v raziskovalnih nazivih na ZRC SAZU, Pravilnika o delovni uspešnosti in dodatkih na ZRC SAZU, Pravilnika o odnosih z javnostmi in informiranju medijev ZRC SAZU, Pravilnika o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest ZRC SAZU s Katalogom delovnih mest, Pravilnika o priznanjih in nagradah ZRC SAZU.

Ukvarjal se je tudi s kadrovskimi zadevami in dal soglasje k imenovanju delavcev s posebnimi pooblastili, in sicer vodji Založbe ZRC, vodji mednarodne pisarne, vodji infrastrukturne skupine ZRC, pomočnicam direktorja za upravno-kadrovsko področje, ekonomsko-finančno področje in aplikativne projekte. UO ZRC SAZU je dal soglasje k imenovanju predstojnic Zgodovinskega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU in Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta ZRC SAZU. Predčasno je razrešil predstojnika Inštituta za kulturno zgodovino ZRC SAZU in namesto njega imenoval za v. d. predstojnika direktorja ZRC SAZU dr. Ota Lutharja.

KOLEGIJ

Kolegij je posvetovalno telo direktorja, ki ga poleg predstojnic in predstojnikov sestavljajo še pomočnici direktorja za upravno- kadrovske zadeve in finančno področje, urednik Založbe ZRC in vodja raziskovalne postaje Nova Gorica. Kolegij se je sestel na enajstih rednih sejah, na katerih je bila obravnavana tekoča problematika raziskovalnega dela.

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Matija Gogala, akad. prof. dr. Jože Krašovec, izr. članica SAZU dr. Tatjana Avšič – Županc, izr. član SAZU prof. dr. Peter Štih, dr. Matej Gabrovec (predsednik), dr. Maja Godina Golija, dr. Marija Klobčar, dr. Majda Merše, dr. Matija Ogrin, dr. Metka Petrič, dr. Marjeta Šašel Kos, dr. Janja Žitnik Serafin (podpredsednica), po položaju dr. Oto Luthar.

Znanstveni svet ZRC SAZU šteje 13 članov: 8 članov izvolijo raziskovalci ZRC SAZU iz vrst znanstvenih sodelavcev, višjih znanstvenih sodelavcev, znanstvenih svetnikov in odgovornih nosilcev raziskovalnih projektov ZRC SAZU; 4 imenuje Predsedstvo SAZU iz ustreznih razredov. Direktor ZRC SAZU je član po položaju.

Znanstveni svet ZRC SAZU v soglasju z znanstvenimi sveti inštitutov predlaga in oblikuje dolgoročne usmeritve raziskovalnega in razvojnega dela, daje mnenje in sprejema letni raziskovalni program dela. Obravnava, predlaga in podaja mnenja k oblikovanju, ustanovitvi ali ukinitvi raziskovalnih inštitutov in interdisciplinarnih raziskovalnih skupin ZRC SAZU.

Vrednoti strokovno delo direktorja in daje soglasja delavcem s posebnimi pooblastili. Raziskovalce voli v znanstvene ali strokovnoraziskovalne nazive. Na predlog Komisije za nagrade ZRC SAZU sklepa o predlogih za nagrajence in štipendiste ZRC SAZU.

V letu 2009 je imel Znanstveni svet ZRC SAZU štiri seje. Potrdil je Program dela za leto 2009. Obravnaval je 66 vlog za izvolitev, ponovno izvolitev ali prevedbo naziva, od tega dveh samostojnih strokovnih sodelavcev v humanistiki, triindvajsetih asistentov, asistenta spe-

cialista, višjega asistenta, dveh višjih strokovnoraziskovalnih asistentov, šest asistentov z magisterijem, osem asistentov z doktoratom, raziskovalnorazvojnega sodelavca, desetih znanstvenih sodelavcev, petih višjih znanstvenih sodelavcev in sedmih znanstvenih svetnikov.

Soglašal je s predlogom Komisije za nagrade in priznanja ZRC SAZU in potrdil imenovanja nagrajencev za *častnega člana ZRC SAZU*, prejemnike *zlatega* in *srebrnega znaka ZRC* ter prejemnic dveh štipendij. Obravnaval je predlog Pravilnika o pogojih in postopku za napredovanje delavcev v raziskovalnih nazivih na ZRC SAZU. Podal je soglasje k imenovanju predstojnikov Zgodovinskega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU, Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta ZRC SAZU, Inštituta za arheologijo ZRC SAZU, Inštituta za antropološke in prostorske študije ZRC SAZU, Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU in k imenovanju delavcev s posebnimi pooblastili: vodji Založbe ZRC, vodji mednarodne pisarne, vodji infrastrukturne skupine ZRC, pomočnicam direktorja za upravno-kadrovsko področje, ekonomsko-finančno področje in aplikativne projekte. Soglašal je s predčasno razrešitvijo predstojnika Inštituta za kulturno zgodovino ZRC SAZU in z imenovanjem njegovega v. d. predstojnika. Na novoletnem sprejemu sta predsednik Znanstvenega sveta ZRC SAZU in direktor ZRC SAZU podelila priznanja in nagrade novim magistrom in doktorjem znanosti.

UPRAVA

- 1 Marko Zaplatil
 - 2 Igor Lapajne
 - 3 Maja Marija Stipar
 - 4 Darka Naglič
 - 5 Vanda Baloh
 - 6 Majda Bogdanovič
 - 7 Oto Luthar
 - 8 Irena Naglič
 - 9 Alenka Koren
 - 10 Boštjan Nedoh
 - 11 Ciril Oberstar
 - 12 Tanja Valte
 - 13 Duša Bosnić
 - 14 Marko Jevnikar
 - 15 Teja Komel
 - 16 Špela Žumer
 - 17 Maja Jevnikar
 - 18 Tanja Pavčič
-

PERSONALNA SESTAVA

Direktor: red. prof. dr. Oto Luthar, znanstveni svetnik.

Pomočnica direktorja za upravno-kadrovsko področje: Tanja Valte.

Pomočnica direktorja za ekonomsko-finančno področje: Vanda Baloh (od 1. 7.).

Pomočnica direktorja za aplikativne projekte: mag. Jerneja Fridl (od 1. 12.).

Znanstvena sodelavka: dr. Lucija Mulej.

Samostojni strokovni delavec: mag. Ciril Oberstar.

Samostojni strokovni delavki: Ana Marija Ličina, mag. Romana Zajc (4/5 delovnega časa).

Strokovna sodelavca: Teja Komel, Boštjan Nedoh (od 1. 9.).

Projektna sodelavka: Irena Naglič.

TAJNIŠTVO

Vodja glavne pisarne: Alenka Koren.

Samostojna strokovna sodelavka: Marija Maja Stipar.

RAČUNOVODSTVO

Samostojna strokovna sodelavka za finance in računovodstvo: Majda Bogdanovič (od 1. 7.).

Samostojna strokovna sodelavka: Maja Jevnikar (od 1. 8.).

Računovodja: Tanja Pavčič.

Strokovna delavka: Darka Naglič.

KADROVSKA SLUŽBA

Samostojna strokovna sodelavka za kadre: Jelka Pekolj.

Kadrovik: Špela Žumer.

TEHNIČNO VZDRŽEVANJE

Samostojna strokovna delavka: Duša Bosnić.

Samostojni tehniki: Marko Zaplatil, Igor Lapajne, Aleksander Kuharič (1/3 delovnega časa).

Delovodja: Marko Jevnikar.

Čistilke: Nasiha Brakić, Anica Luin, Barbara Marinković, Mirjana Marinković, Katica Softić, Amra Šabotić, Alojzija Petek, Slavica Rogić.

- 1 Barbara Marinković
- 2 Amra Šabotić
- 3 Slavica Rogić
- 4 Alojzija Petek
- 5 Ivanka Gerlica
- 6 Anica Luin
- 7 Nasiha Brakić

POSLOVNO POROČILO ZA LETO 2009

Delovanje Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU je bilo v letu 2009 financirano prek programov in projektov, ki so bili pridobljeni na razpisih Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije. Program Naravne in kulturne dediščine se prek aplikativnih projektov izvaja v sodelovanju s Slovensko akademijo znanosti in umetnosti. Preostali prihodki so bili pridobljeni od ostalih ministrstev, iz sodelovanja v mednarodnih projektih ter ustvarjeni na trgu.

Poslovni uspeh (v EUR brez centov)

Celotni prihodki	14.325.522
Celotni odhodki	14.036.787
Presežek prihodkov nad odhodki	288.735

Primerjava prihodkov med letoma 2009 in 2008

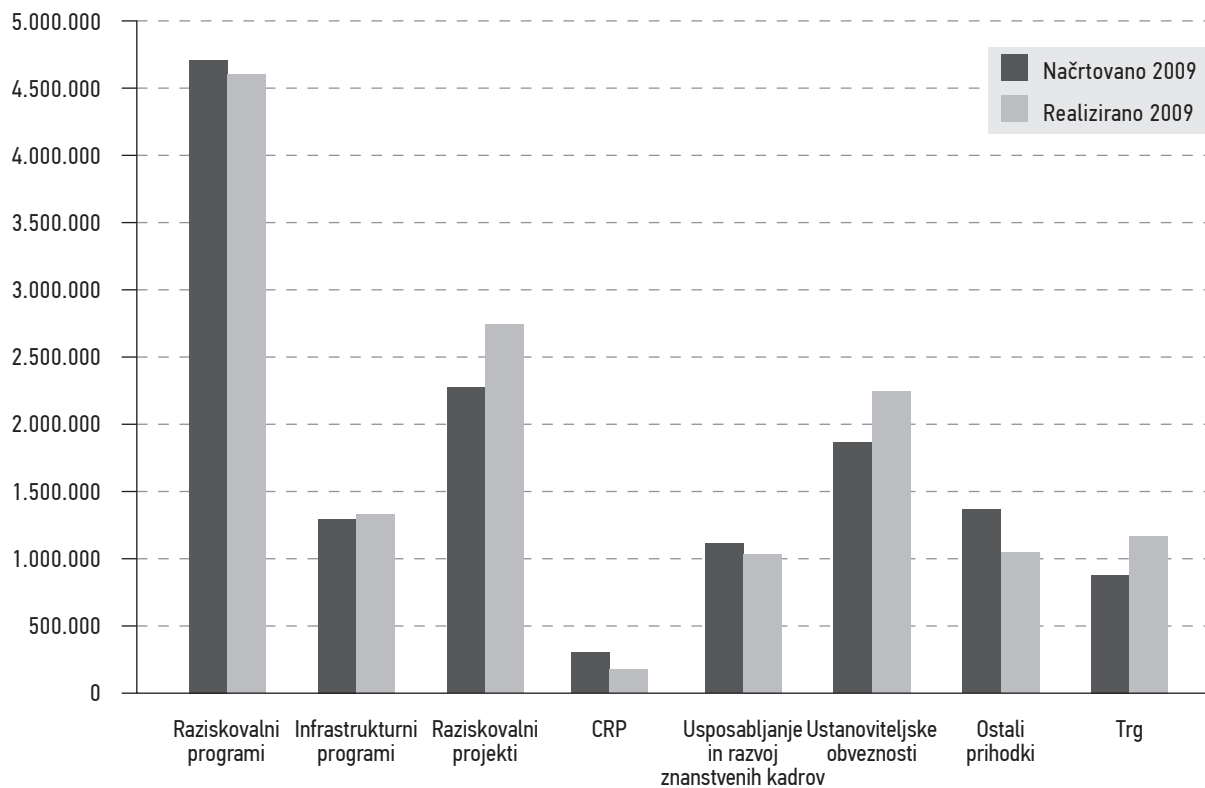
(v EUR brez centov)	Leto 2009	Leto 2008
Celotni prihodki	14.325.522	13.708.287
Javna služba	13.158.625	12.487.344
Tržna dejavnost	1.166.897	1.220.943

Primerjava celotnih nastalih stroškov

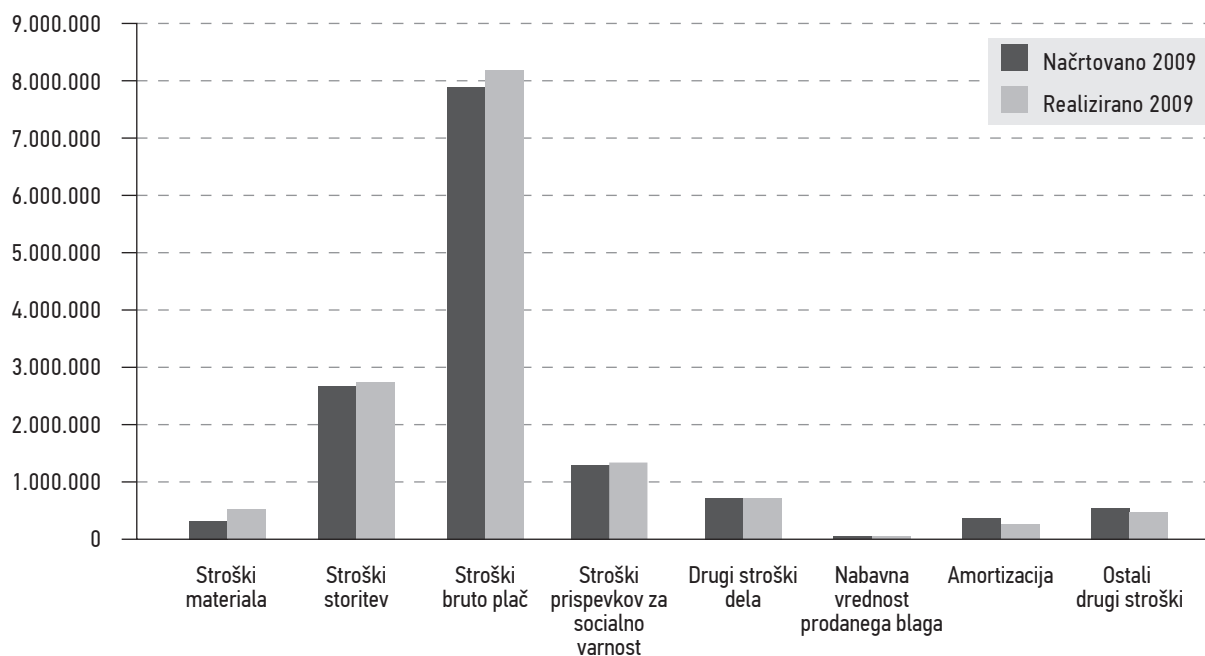
v letih 2009 in 2008 (v EUR brez centov)

	Leto 2009	Leto 2008	Indeks 2009/2008
Material	353.697	310.497	114
Stroški energije	157.474	172.737	91
Stroški pošte in telefona	140.715	145.571	97
Stroški najemnin	34.469	210.879	16
Tiskarske in druge storitve	1.530.638	591.031	259
Dnevnice za službena potovanja	91.786	89.913	102
Ostali stroški službenih potovanj	262.685	285.309	92
Pogodbeno delo - avtorski honorarji	573.277	556.875	103
Delo prek študentskega servisa	97.469	116.756	83
Sejnine upravnega odbora	2.992	7.258	41
Bruto plače	8.037.159	7.470.239	108
Prispevki	1.297.765	1.209.962	107
Davki na plače	0	181.525	0
Drugi stroški dela (prevoz na delo, prehrana, regres za letni dopust)	700.208	628.132	111
Davek na dohodek pravnih oseb	34.341	82.451	42
Ostali stroški, dodatno pokojninsko zavarovanje	427.133	1.057.996	40
Amortizacija	294.979	341.491	86
Skupaj odhodki	14.036.787	13.458.622	104

Primerjava prihodkov za leti 2009 in 2008

Primerjava odhodkov za leti 2009 in 2008

ANALIZA KADROVSKEGA PODROČJA

Na dan 31. 12. 2009 je bilo na ZRC SAZU zaposlenih 323 sodelavcev. Med letom je odšlo 22 sodelavcev, od tega se jih je 7 upokojilo, 23 pa se jih je zaposlilo na novo.

Na ZRC SAZU je bilo leta 2009 skupaj zaposlenih 53 mladih raziskovalcev. V letu 2009 je bilo odobrenih devet mest za mlade raziskovalce. V tem letu je doktoriralo osem mladih raziskovalcev. Magistrirala sta dva sodelavca in doktoriralo pet sodelavcev.

Natančnejši prikaz zaposlenih na dan 31. 12. 2009 je prikazan v spodnji preglednici.

Inštitut	Asistent / višji asistent	Strokovni sodelavec v humanistiki	Višji strokovnoraziskovalni asistent	Samostojni strokovni sodelavec v humanistiki	Samostojni strokovni sodelavec v humanistiki specialist	Strokovni sodelavec	Višji strokovni sodelavec	Asistent z magisterijem	Asistent z doktoratom	Strokovnoraziskovalni sodelavec	Znanstveni sodelavec	Višji znanstveni sodelavec	Znanstveni svetnik	Število ostalih delavcev	Od tega mladih raziskovalcev	Število zaposlenih skupaj
Biološki inštitut J.H.								1	1	2	4	4	1	3	2	18
Družbenomedicinski inštitut									1			3				4
Filozofski inštitut								1	2			2	6		2	13
Geografski inštitut A. M.	1	1	1	1				1			8	3	3	1	8	28
Glasbenonarodopisni inštitut							1	1	3		1	1	2	2	2	13
Inštitut za antropološke in prostorske študije	1						1		1		5	2	2	2	2	16
Inštitut za arheologijo				4			1		2		2	2	5	5	2	23
Inštitut za kulturno zgodovino					1				1		1	1	2		2	8
Inštitut za raziskovanje krasa					1				2		2	4	5	7	2	23
Inštitut za slov. liter. in liter. vede					2						1	1	3	1	3	11
Inštitut za slov. narodopisje	1					2					1	5	1	2	3	15
Inštitut za slovenski jezik F.R.	2			1	6				1		10	6	4	6	9	45
Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije								2	2		1	2	3	1		11
Muzikološki inštitut				1					1		1	1	1	1	2	8
Paleontološki inštitut I.R.									1	1		1	4	1	2	10
Umetnostnozgodovinski inštitut					1	1	1		3		1	2	3		6	18
Zgodovinski inštitut M.K.											2	3	4	2	3	14
Založba ZRC					1									5		6
Uprava											1			29		30
SIR	1								2		2		1		3	9
SKUPAJ	6	1	1	7	12	3	4	6	23	3	43	43	50	68	53	323

V LETU 2009 SO DOKTORIRALI

Mag. Pavlina Bobič, Inštitut za kulturno zgodovino, 23. 1. na University of Oxford;
 Zvezdana Modrijan, Inštitut za arheologijo, 20. 4. na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani;
 Mojca Kovačič, Glasbenonarodopisni inštitut, 10. 6. na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici;
 mag. Janja Kogovšek, Inštitut za raziskovanje krasa, 23. 6. na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici;
 Uroš Lubej, Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta, 9. 2. na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani;
 Tina Milavec, Inštitut za arheologijo, 15. 6. na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.
 Simona Kralj Fišer, Biološki inštitut Jovana Hadžija, 7. 7. na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani;
 mag. Luka Vidmar, Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede, 3. 8. na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici;
 Tadej Troha, Filozofski inštitut, 30. 9. na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani;
 Alenka Eva Črne, Paleontološki inštitut Ivana Rakovca, 28. 9. na Naravoslovnotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani;
 Mitja Prelovšek, Inštitut za raziskovanje krasa, 5. 10. na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici;
 mag. Jerica Snoj, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, 5. 11. na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani;
 Maša Mikola, Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije, 11. 12. na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.

V LETU 2009 STA MAGISTRIRALA

Ciril Oberstar, Uprava, 25. 5. na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani;
 dr. Janez Nared, Geografski inštitut Antona Melika, 9. 6. na Evropski pravni fakulteti v Novi Gorici.

INFRASTRUKTURNI PROGRAM »NARAVNA IN KULTURNA DEDIŠČINA«

Vodja programa: mag. Jerneja Fridl

Sodelavci: Matej Ažman, Saša Čaval, Andreja Dolenc Vičič, Stanka Drnovšek, Božidara Frelj, Primož Gašperič, Martin Grum, Jurij Hajna, Alenka Klemenc, Alenka Koron, Branka Lazar, Vojslav Likar, Špela Marinšek, Martin Pogačar, Tomislav Popit, Andrej Seliškar, Mojca Vah, Dragotin Valoh, Peter Vendramin, Mateja Zadel.

Leto 2009 je bilo zaznamovano kot novo šestletno programsko obdobje infrastrukturnega programa Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU. Temeljno poslanstvo infrastrukturnega programa Naravna in kulturna dediščina je tudi v novem programskem obdobju predvsem strokovna, tehnična in programska podpora informacijski, dokumentacijski in prezentacijski dejavnosti vseh sedemnajstih inštitutov, Sekcije za interdisciplinarno raziskovanje v humanistiki ter Založbe ZRC.

Med številnimi infrastrukturnimi dejavnostmi, ki jih izvajajo na inštitutih, naj bo izpostavljeno le nekaj najbolj opaznih dejavnosti leta 2009:

- nadgradnja sistemov in metod za zajem in hranjenje slovaropisnega gradiva;
- sodelovanje pri preučevanju antičnih napisov na Ljubljanskem barju;
- paleo-okoljske raziskave;
- sistematična opazovanja in meritve kraških oblik, kamnin, sedimentov in jamske favne;
- raziskovanje paleontološke in geološke dediščine slovenskega ozemlja;
- laboratorijske preparacije vzorcev;
- obdelave podatkov in gradiva ter hranjenje in vzdrževanje gradivskih zbirk;
- evidentiranje in elektronsko katalogiziranje rokopisno ohranjenih skladb po slovenskih posvetnih in cerkvenih arhivih in knjižnicah;
- vzdrževanje in dopolnjevanje obstoječih zbirk, arhivskega gradiva in dokumentacije obdelave zvočnega, avdio-, video- in fotogradiva za različne multimedijske objave (avdiozgoščenke, video produkcije).

Vsi sodelavci so si prizadevali tudi pri navezovanju stikov z drugimi infrastrukturnimi programi, pri čemer naj bo omenjen predvsem Inštitut za novejšo zgodovino, z visokoškolskimi ustanovami, strokovnimi društvi in domačimi ter tujimi založbami.

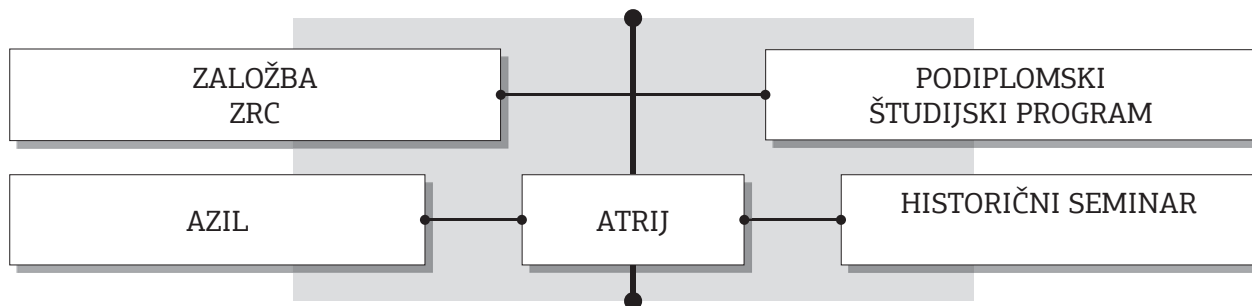
Nazadnje je treba omeniti, da sta bila z uspešno prijavo pridobljena dva projekta, ki bosta prvič omogočila celovitejše sodelovanje inštitutov Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU in predstavitve rezultatov večdesetletnega dela na področju naravne in kulturne dediščine na spletu. To sta projekt »@RZENAL – Virtualna zakladnica nacionalne dediščine« in projekt »Razširitev enciklopedije naravne in kulturne dediščine na Slovenskem«. Obema je skupno to, da naj bi domača gradiva, znanja in zbirke približali javnosti prek spleta in omogočili poizvedovanja z naj-sodobnejšimi informacijskimi pripomočki.

Vsebinsko obsežen in raznolik program dela zahteva tudi veliko sodelovanja in usklajevanja dejavnosti med sodelavci različnih inštitutov.

SPLETNI NASLOV:

<http://infrastruktura.zrc-sazu.si/>

PREDSTAVITEV
RAZISKOVALNIH
REZULTATOV
IN PRENOS ZNANJA

ZRC SAZU sistematično skrbi za predstavitev rezultatov raziskovalnega dela in ponuja prostor za redno razpravo o posameznih dosežkih. V te namene smo prenovili del svojih prostorov, poskrbeli za publiciranje in distribucijo, se vključili v pedagoški proces in organizirali strokovni/znanstveni seminar.

ZALOŽBA ZRC

ZALOŽNIŠKI SVET

Dr. Helena Dobrovoljc, dr. Janez Dular (do 3. 11.), dr. Franci Gabrovšek, Milojka Žalik Huzjan (po funkciji, do 31. 7.), dr. Marko Juvan (od 3. 11.), dr. Peter Klepec Kršič, dr. Naško Križnar (do 3. 11.), dr. Vojislav Likar (po funkciji), dr. Jernej Mlekuž, dr. Barbara Murovec, dr. Drago Perko, dr. Petra Svoljšak, dr. Borut Toškan (od 3. 11.).

PERSONALNA SESTAVA

Vodja in glavni urednik: dr. Vojislav Likar.

Likovno-grafična urednica in oblikovalka: Milojka Žalik Huzjan (do 31. 7.).

Samostojni tehnični sodelavec: Branko Vidmar.

Vodja prodaje: Anita Abram.

Referentka prodaje: Špela Velikonja (od 1. 5.).

Tajnica: Barbara Šuštar.

Tehnik: Gašper Gabrijelčič.

- 1 Gašper Gabrijelčič
- 2 Milojka Žalik Huzjan
- 3 Branko Vidmar
- 4 Barbara Šuštar
- 5 Vojislav Likar
- 6 Anita Abram

V okviru založniškega programa ZRC SAZU je v letu 2009 oz. z letnico izida 2009 izšlo 47 naslovov knjižnih publikacij (od tega 6 v sozaložništvu). V knjižnih zbirkah je izšlo 33 publikacij, 14 pa kot samostojne izdaje zunaj zbirk. V okviru glasbenega založništva je izšla ena knjižna publikacija in dve CD plošči. Izšlo je tudi 13 letnikov znanstvenih in strokovnih periodičnih publikacij (od tega 4 v sozaložništvu) ter 14 enot drobnih tiskov (poročila, katalogi, vabila, zloženke ipd.). Založba je (v sodelovanju z Inštitutom za slovensko literaturo in literarne vede kot izdajateljem) z letom 2009 prevzela založništvo ugledne knjižne zbirke »Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev« in izdala prve tri knjige. V sozaložništvu s Centrom za evropsko prihodnost (CEP) je začela izdajati nova zbirko »Studia diplomatica Slovenica«. Obseg elektronskih publikacij se je (v sodelovanju z inštituti) povečal za 5 prosto dostopnih digitalnih publikacij.

Založniški program so finančno podprli Javna agencija za knjigo RS, Ministrstvo za kulturo RS, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Raziskovalni sklad ZRC SAZU in drugi zunanji sofinancerji in sponzorji.

Založba je samostojno in v sodelovanju z izdajatelji, soizdajatelji in sozaložniki organizirala 23 novinarskih konferenc in javnih predstavitev v Ljubljani in drugih krajih po Sloveniji in zamejstvu. Svoje izdaje je predstavila tudi na dveh knjižnih sejmih oz. prodajnih razstavah. Vse publikacije so bile tekoče predstavljene tudi na spletnem katalogu znanstvene in strokovne literature Založbe ZRC.

KNJIŽNE ZBIRKE

LINGUISTICA ET PHILOLOGICA

- Majda Merše: *Slovenski knjižni jezik 16. stoletja. Razprave o oblikoslovju, besedotvorju, glasoslovju in pravopisu.*

OPERA INSTITUTI ARCHAEOLOGICI SLOVENIAE

- Benjamin Štular: *Mali grad. Visokosrednjeveški grad v Kamniku.*
- Anton Velušček et al.: *Koliščarska naselbina Stare gmajne in njen čas.*
- Alma Bavdek, Jana Horvat: *Okra. Arheološka najdišča na prelazu Razdrto.*

OPERA INSTITUTI ARTIS HISTORIAE

- Mija Oter Gorenčič: *Deformis formositas ac formosa deformitas.*

THESAURUS MEMORIAE

Opuscula

- Miha Kosi: *Zgodnja zgodovina srednjeveških mest na Slovenskem.*

Series Dissertationes

- Andrej Nared: *Dežela – knez – stanovi (Oblikovanje kranjskih deželnih stanov in zborov do leta 1518).*

Series Fontes

- Matjaž Bizjak, Miha Preinfalk: *Turjaška knjiga listin II. Dokumenti 15. stoletja.*
- Darja Mihelič: *Piranske notarske knjige – Fragmenti (1289–1305). Peti zvezek.*

STUDIA LITTERARIA

- Jelka Kernev Štrajn: *Renesansa alegorije. Alegorija, simbol, fragment.*

ZBRANA DELA SLOVENSkih PESNIKOV IN PISATELJEV

- Dominik Smole, ur. Goran Schmidt: *Zbrano delo. Druga knjiga. Dramski spisi I. Antigona.*
- Dominik Smole, ur. Goran Schmidt: *Zbrano delo. Tretja knjiga. Dramski spisi II. Krst pri Savici.*
- Gregor Kocijan: *Janko Kersnik. Monografija.*

MIGRACIJE

- Mirjam Milharčič Hladnik, Jernej Mlekuž (ur.): *Krila migracij. Po meri življenjskih zgodb.*
- Mojca Vah Jevšnik: *Building Peace for a Livnig. Expatriate Development Workers in Kosovo.*
- Marina Lukšič-Hacin, Jernej Mlekuž (ur.): *Go girls! When Slovenian Women Left Home.*
- Sanja Cukut Krilič: *Spol in migracija. Izkušnje žensk kot akterk migracij.*

PHILOSOPHICA

Series Moderna

- Tine Hribar: *Fenomenološki etos.*

HISTORIA SCIENTIAE

- Charles Darwin: *O nastanku vrst*.
- Galileo Galilei: *Dialog o dveh glavnih sistemih sveta, ptolomejskem in kopernikanskem*.
- Matjaž Vesel: *Kopernikanski manifest Galilea Galileija & Opombe in Komentarji k Dialogu o dveh glavnih sistemih sveta*.

GEOGRAFIJA SLOVENIJE

- Aleš Smrekar et al.: *Vrtičkarstvo v Ljubljani*.

GEORITEM

- Marjan Ravbar: *Razvojni dejavniki v Sloveniji: ustvarjalnost in naložbe*.
- Damjan Kavaš, Janez Nared: *Spremljanje in vrednotenje regionalne politike v Sloveniji*.
- Matej Gabrovec, David Bole: *Dnevna mobilnost v Sloveniji*.
- Nika Razpotnik, Mimi Urbanc, Janez Nared: *Prostorska in razvojna vprašanja Alp*.
- Drago Kladnik et al.: *Preobrazba podeželske kulturne pokrajine v Sloveniji*.

CARSOLOGICA

- Angel Ginés, Martin Knez, Tadej Slabe, Wolfgang Dreybrodt (ur.): *Karst Rock Features, Karren Sculpturing*.

REGIONALNI RAZVOJ

- Janez Nared, Drago Perko (ur.): *Razvojni izzivi Slovenije*.

ŽIVLJENJA IN DELA

Biografske in bibliografske študije

- Andrej Rahten (ur.): *Nova slovenska biografija*.

Kulturnozgodovinske študije

- Neža Zajc: »Žitje protopopa Avvakuma«. *Ruska tradicija na preizkušnji*.

HISTORIČNI SEMINAR

- Mojca Žagar Karer, Katarina Šter (ur.): *Historični seminar 7*.

STUDIA DIPLOMATICA SLOVENICA

Series Personae

- Andrej Rahten: *Izidor Cankar: diplomat dveh Jugoslavij*.

VODNIKI LGD

- Bojan Erhartič: *Jemen*.

SAMOSTOJNE IZDAJE

(po abecednem redu avtorjev/urednikov)

- Miloš Bartol: *Middle Miocene calcareous nannoplankton of NE Slovenia (western Central Parathetys)*.
- Nevenka Bogataj: *Gozd v učenju in izobraževanju za trajnostni razvoj. Prispevek k uveljavljanju ideje trajnosti in kroženja znanja o gozdu v Sloveniji*.
- Ljudmila Bokal (ur.): *Gospod z rožo. Zbornik s simpozija »Rihard Ursini Blagaj v slovenski kulturi«*.
- Marjan Dolgan (ur.): *Srečko Kosovel: Iz zapuščine. Pesmi, neobjavljene v Zbranem delu*.
- Alenka Gložič et al.: *Novejša slovenska leksika (v povezavi s spletnimi jezikovnimi viri)*.
- M. Jazbec, M. Lukšič Hacin, Ž. Pirnat, M. Stefanović Kajzer (ur.): *Enake možnosti v slovenski diplomaciji*.
- Rada Lečič: *Slovenski glagol / El verbo esloveno*.
- N. Ledinek, M. Žagar Karer, M. Humar (ur.): *Terminologija in sodobna terminografija*.
- M. Ožbot, D. Dolinar, T. Smolej (ur.): *Odprta okna. Komparativistika in prevajalstvo*.
- Andrej Perdih (ur.): *Strokovni posvet o novem slovarju slovenskega jezika*.
- Jože Rakovec et al.: *Vetrovnost v Sloveniji*.

- Mojca Ravnik: *Borovo gostüvanje v Predanovcih*.
- Janja Žitnik (ur.): *Demografska, etnična in migracijska dinamika v Sloveniji in njen vpliv na slovensko vojsko*.

DIGITALNE PUBLIKACIJE

(prosto dostopne na spletu)

- Ljudmila Bokal (ur.): *Čebelarski terminološki slovar*.
- *Mestna prisežna besedila v slovenskem jeziku do začetka 19. stoletja*.
- Oče Romuald, *Škofjeloški pasijon*.
- Mojca Žagar Karer, Katarina Šter (ur.): *Historični seminar 7*.
- Janja Žitnik (ur.): *Demografska, etnična in migracijska dinamika v Sloveniji in njen vpliv na slovensko vojsko*.

PERIODIKA

- *Acta carsologica*, 38, št. 1, 2.
- *Acta geographica Slovenica*, 49, št. 1, 2.
- *Acta historiae artis Slovenica*, 14.
- *Arheološki vestnik*, 60.
- *De musica disserenda*, 5, št. 1, 2.
- *Dve domovini*, št. 29, 30.
- *Filozofski vestnik*, 30, št. 1, 2, 3.
- *Hacquetia* 8, št. 1, 2.
- *Jezikoslovni zapiski* 15, št. 1, 2.
- *Keria* 11, št. 1, 2.
- *Studia mythologica Slavica*, 12.
- *Traditiones* 38, št. 1, 2.
- *Umetnostna kronika*, št. 22, 23, 24, 25.

GLASBENO ZALOŽNIŠTVO

MONUMENTA ARTIS MUSICAE SLOVENIAE

- Jacobus Handl – Gallus: *Priredbe skladb za glasbila s tipkami*.

IZ ARHIVA GLASBENONARODOPISEGA INŠTITUTA

- *Pesem slovenske dežele*.
- *Slovenske ljudske pesmi I. Junaške, zgodovinske, bajeslovne in pravljlične pripovedne pesmi*.

SPLETNI NASLOV ZALOŽBE

<http://zalozba.zrc-sazu.si>

AZIL, KNJIGARNA ZRC

AZIL, knjigarna ZRC SAZU v novih, prenovljenih prostorih na Novem trgu 2

Vodja knjigarne: Ciril Oberstar

Sodelavci (redni in honorarni): Boštjan Nedoh, Ana Ličina, Maja Erhovnic, Tea Hvala, Nika Autor, Matija Širok.

Knjigarna AZIL je prva slovenska akademska knjigarna, specializirana za humanistično in družboslovno literaturo. V skladu z znanstveno-raziskovalnim značajem ZRC SAZU je namen knjigarne predvsem oskrba s kakovostno literaturo. Izbor knjižnih del je primeren tudi za zahtevnejše bralstvo, ki išče domačo in tujo strokovno literaturo s področij filozofije, zgodovine, antropologije, feminizma, umetnosti, ekologije, političnih ved, ekonomske teorije ipd. Poleg omenjene literature so v knjigarni dosegljive vse izdaje Založbe ZRC ter izdaje večine slovenskih družboslovnih in humanističnih založb (publikacije SAZU, Založba Krtina, Založba Studia humanitatis, Založba Sophia, Društvo za teoretsko psihoanalizo, Založba */cf, Študentska založba ...).

Ob koncu leta 2009 se je knjigarna preselila v nove prostore na Novem trgu 2, ki so prenovljeni in opremljeni v skladu s potrebami knjigarne kot družabnega mesta srečevanja in javne razprave. S selitvijo na novo lokacijo je knjigarna AZIL pridobila dodaten razstavni in prodajni prostor, kar je omogočilo znatno razširitev ponudbe. Obenem so v novi knjigarni predvideni bralni kotički, ki obiskovalcem omogočajo sproščeno prelistavanje in seznanjanje z najnovejšo literaturo. Marca 2010 se je knjigarni pridružila še kavarna, kar bo zaokrožilo koncept knjigarne kot družabnega prostora.

V sodelovanju z Moderno galerijo v Ljubljani je bila v novembru 2009 odprta tudi nova izpostava Knjigarne AZIL v Moderni galeriji na Tomšičevi ulici 14. Ponudba v njej je usklajena s programom galerije in je osredotočena predvsem na umetnostne monografije, kataloge razstav ter na teorijo in zgodovino umetnosti.

Knjigarna AZIL v Moderni galeriji Ljubljana

Knjigarna AZIL občasno pripravlja spremljevalne dejavnosti, katerih rdeča nit je spodbujanje bralne kulture in predstavitev aktualnih knjižnih izdaj. Ob podpori Javne agencije za knjigo RS je v preteklem letu potekala vrsta dogodkov z naslovom Duel. Dueli so zasnovani kot soočanje dveh ali več različnih mnenj na isto temo, ki je navadno vezana na aktualno družbeno problematiko. V Atriju ZRC je bilo tudi nekaj večjih in medijsko odmevnih predstavitev knjig.

Knjigarna na Novem trgu 2 v Ljubljani je odprta med tednom od 10. do 20. ure, ob sobotah pa od 10. do 14. ure.

PODIPLOMSKI ŠTUDIJSKI PROGRAM INTERKULTURNI ŠTUDIJ - PRIMERJALNI ŠTUDIJ IDEJ IN KULTUR

Znanstveni svet študijskega programa: izr. prof. dr. Marjetka Golež Kaučič, doc. dr. Jana Horvat, prof. dr. Oto Luthar, doc. dr. Tanja Petrovič, izr. prof. dr. Rado Riha, prof. dr. Jelica Šumič Riha, izr. prof. dr. Borut Telban.

Direktorica študijskega programa: prof. dr. Jelica Šumič Riha.

Referentka za študijske zadeve in tajnica programa: Teja Komel.

Podiplomski študijski program *Interkulturni študij - Primerjalni študij idej in kultur* poteka v okviru Fakultete za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici. Program se izvaja na ZRC SAZU, in sicer v štirih študijskih modulih:

- *Antropologija zdravja, bolezni in zdravljenj* (koordinator: izr. prof. dr. Borut Telban),
- *Transformacije moderne misli – filozofija, psihoanaliza, kultura* (koordinator: izr. prof. dr. Rado Riha),
- *Slovenske študije – tradicija in sodobnost* (koordinatorica: doc. dr. Marjetka Golež Kaučič) ter
- *Kulturna zgodovina* (koordinator: prof. dr. Oto Luthar).

Po prenovi, skladno z bolonjsko deklaracijo, študijski program *Primerjalni študij idej in kultur (3. stopnja)* zamenjuje in nadgrajuje stari podiplomski program *Interkulturni študij – primerjalni študij idej in kultur*. Program se izvaja kot doktorski študij. Sestavljajo ga sledeči moduli:

- *Transformacije moderne misli – filozofija, psihoanaliza, kultura* (koordinator: izr. prof. dr. Rado Riha),
- *Slovenske študije – tradicija in sodobnost* (koordinatorica: izr. prof. dr. Marjetka Golež Kaučič),
- *Kulturna zgodovina* (koordinator: prof. dr. Oto Luthar),
- *Antropološki modul: Kozmologije, skupnosti, dogodki* (koordinator: izr. prof. dr. Borut Telban),
- *Arheološki modul: Tisočletja med Jadranom in Podonavjem* (koordinatorica: doc. dr. Jana Horvat) ter
- *Jezikoslovni modul: Jezik kot družbena praksa v oblikovanju ideologij, spomina in identitet* (koordinatorica: doc. dr. Tanja Petrovič).

Študijski program temelji na intelektualni izmenjavi med domačimi in tujimi univerzitetnimi učiteljicami in učitelji, raziskovalkami in raziskovalci, študentkami in študenti na področju humanistike in družboslovja. V študij so vključeni raziskovalci in raziskovalke ter univerzitetni učitelji in učiteljice s področij filozofije, zgodovine, etnologije in folkloristike, antropologije, umetnostne zgodovine, jezikoslovja, literarnih ved in sociologije. Študenti se med študijem seznanjajo z vodilnimi idejami, predstavami, koncepti in praksami, ki oblikujejo sodobni evropski prostor in okolja, ki so z Evropo tesno povezana, razpoznavajo medsebojno odvisnost dvo- in večstranskih procesov kulturnih izmenjav ter se spoznavajo z dejansko dialektičnostjo odnosa med navidezno statičnostjo tradicije in nenehno spreminjajočim se življenjskim svetom, med enakostjo in različnostjo, med lokalnimi značilnostmi in globalnimi usmeritvami. Poudarek je na interdisciplinarnosti, komparativnosti ter zgodovinski, družbeni in politični kontekstualizaciji problemov.

Oba programa se izvajata v obliki rednih predavanj, seminarskega dela in individualnih konzultacij, ki so razporejeni v dva semestra. Na programu je v lanskem akademskem letu sodelovalo šestnajst domačih in deset tujih predavateljev.

V program se je v študijskem letu 2008/09 na novo vpisalo 24 študentov in študentk. Skupno število študentov in študentk je tako 99. V letu 2009 so štiri študentke in en študent uspešno zagovarjali doktorsko disertacijo, tri študentke pa magistrsko nalogo.

HISTORIČNI SEMINAR

KOORDINACIJSKI ODBOR

Predsednica: dr. Metoda Kokole.

Člani: Mojca Žagar Karer, dr. Katarina Keber, Katarina Šter, dr. Kristina Toplak, Luka Vidmar.

Člani svetovalci: dr. Maja Godina Golija, dr. Marina Lukšič Hacin, dr. Vojislav Likar, dr. Petra Svolišak.

UREDNIŠKI ODBOR PUBLIKACIJE

dr. Katarina Keber, Katarina Šter, dr. Luka Vidmar, Mojca Žagar Karer

V letu 2009 je bilo v okviru Historičnega seminarja izvedenih osemnajst samostojnih predavanj; nastopilo je deset vabljenih gostov iz tujine in osem domačih predavateljev:

- **Gregor Pobežin:** *Posebnosti pri obravnavi prostora in časa v Polibijevi Zgodovini kot del pripovedne strategije* (12. 1., v sodelovanju z Društvom za antične in humanistične študije Slovenije)
- **Tomaž Podobnikar:** *Georeferenciranje in uporaba zgodovinskega kartografskega gradiva* (22. 1.)
- **Andrej Nared:** *Začetki kranjskega prelatskega stanu* (10. 2.)
- **Kozma Ahačič:** *Nova opažanja o slovenskih slovnica iz let 1715, 1755 in 1758* (26. 2.)
- **Matej Accetto:** *Sodstvo in medetnični odnosi v nekdanji Jugoslaviji* (17. 3.)
- **Barbara Nestola:** *»Skladbe, ki bodo nesmrtno«: Corelli in Vivaldi ter sprejemanje italijanske instrumentalne glasbe v Franciji v 1. pol. 18. stoletja* (27. 3.)
- **Bernard Bourdin:** *Od Boga dana pravica kraljev: korak k moderni državi. Škotska, Anglija, Francija 1560–1610* (6. 4., v sodelovanju z Oddelkom za zgodovino Filozofske fakultete v Ljubljani)
- **Andrej Jovanić:** *Angleške renesančne pesmi z lutnjo* (22. 4.)
- **Christian Hannick:** *Pomen Slovanov znotraj bizantinske ojkumene in koncept sodobne evropske ideje* (5. 5.)
- **Matjaž Kuntner:** *Darwin in evolucijska misel 150 let kasneje – ob 200-letnici Darwinovega rojstva in 150-letnici izida Nastanka vrst* (19. 5.)
- **Martin Reisigl:** *Populistična retorika v Avstriji: protolingvistični pristop* (19. 5.)
- **Hubert Bergmann:** *Slovensko v Slovarju bavarskih narečij v Avstriji (WBÖ)* (10. 6.)
- **Milada Jonašová:** *W. A. Mozart in Praga – znova nekaj novega* (21. 9.)
- **Janja Žitnik Serafin:** *Nove potrditve starih pogledov: Luis Adamič* (15. 10.)
- **Gabriela Kilianová:** *Kraj spomina kot prizorišče etničnih nesoglasij. Primer Devin (Slovaška)* (27. 10.)
- **Elena Kopylova Tulubayeva:** *Evropski vplivi na mehiško klavirsko glasbo konec 19. stoletja: dela Ricarda Castra* (5. 11.)
- **Alfred Lameli:** *DiWA: zgodovina in perspektive računalniške kartografije* (24. 11.)
- **Julijana Visočnik:** *Nova dognanja o napisih iz Celeje* (8. 12.)

V letu 2009 je izšel zbornik izbranih znanstvenih razprav *Historični seminar 7* (ur. K. Šter in M. Žagar Karer), Ljubljana, Založba ZRC, 2009 in sicer najprej v elektronski obliki, ki je prosto dostopna na spletni strani Historičnega seminarja, in nato še v klasični knjižni obliki. V zborniku je objavljenih pet razprav, od tega je ena tujejezična in štiri v slovenskem jeziku. V letu 2009 je potekalo tudi uredniško delo v zvezi z naslednjo številko publikacije (ur. K. Keber in L. Vidmar), v kateri bo 9 prispevkov in ki bo na spletni strani objavljena v prvih mesecih leta 2010. Ob predavanju Andreja Jovanića je Historični seminar 22. aprila v večernih urah priredil tudi ilustrativni koncert, na katerem sta nastopala Andrej Jovanić (lutnja) in Jelena Dobrić (glas).

SUMMARY

In the year 2009 eighteen individual lectures were organised by the Historical Seminar; eight of them were given by Slovenian scholars and ten by prominent guests from other European countries and America. The subjects ranged from general to specific historical themes, subjects from literature, philology, musicology, as well as ethnological and sociological discussions. One musicological lecture was accompanied by a separate concert of music for lute and voice. The volume of selected articles *Historični seminar 7* (ed. by K. Šter and M. Žagar Karer), Ljubljana, Založba ZRC, came out first in electronic version and later also in a printed form. The next volume, *Historični seminar 8* (ed. by K. Keber and L. Vidmar) that will contain 9 chapters has been prepared in the late 2009 to come out in early 2010.

ATRIJ ZRC

Pred kratkim prenovljeni Atrij Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU v središču Ljubljane ponuja nove prostore za prirejanje konferenc, seminarjev, predavanj, kulturnih dogodkov, protokolarnih sprejemov. V svoj prostor z zastekljeno streho, masivnimi oboki in arkadnimi hodniki, sprejme do 200 obiskovalcev. V letu 2009 je ZRC SAZU v Atriju organiziral približno 60 lastnih prireditev (od tega štiri večje znanstvene prireditve, devetnajst predavanj, šest kulturnih prireditev, dva ciklusa delavnic za otroke) in deset gostujočih prireditev. Atrij ZRC postaja vedno bolj odmevno predstavitevno središče, v katerem želi ZRC SAZU na inovativne načine predstavljati svoje raziskovalne rezultate ter se aktivno vključiti tudi v kulturno in družabno življenje mesta.

GENERACIJE
ZNANOSTI XVI

NAGRAJENCI ZA LETO 2009

NAGRADA ČASTNI ČLAN ZRC SAZU

Akademik dr. Milko Matičetov je s poglobljenimi in temeljitimi raziskavami ljudskega slovstvenega izročila slovensko etnologijo postavil na evropsko in svetovno primerljivo raven in si v mednarodnih znanstvenih krogih pridobil sloves izjemnega strokovnjaka, s tem pa tudi uveljavil ugled slovenske znanosti v svetu. V folkloristične raziskave ljudskega slovstva je uvedel načelo modernega zapisovanja pripovednega gradiva in uveljavil historičnogeografsko metodologijo raziskovanja v etnologiji pri nas. Od svoje disertacije *Sežgani in prerajeni človek* (1955) dalje je odkril še mnogo do tedaj nepoznanih in še ne raziskanih tem in jih postavil v mednarodni študijski okvir. Med drugim je pisal o Atili, kralju Matjažu, razmejitvenem teku, Prometeju, Orfeju ter Barlaamu in Jozafatu v slovenskem izročilu in evropskem kontekstu. Njegove študije o lepi Vidi, zvezdnih imenih in bedenicah oz. narcisah izstopajo po znanstveni temeljitosti. Objavil je številne raziskave o nenavadno stari pripovedni motiviki, ki se je v Reziji še ohranila do današnjih dni: La fiaba di Polifemo a Resia, Čas - un essere mitico dalla Val Resia. Prav tako eruditsko je pisal o duhovni kulturi in ljudskih šegah, npr. o klicanju dežja, prekopavanju mrličev in umivanju lobanje; ter poglobljene razprave s področja zgodovine in teorije vede. Te in druge študije, objavljene v tujih jezikih in v tujini, so zbudile zanimanje strokovnjakov in usmerjale njihovo pozornost na bogato ljudsko izročilo Slovencev in na slovenski narod kot tak. Za svoje delo je akademik dr. Matičetov dobil že nekaj mednarodnih priznanj in nagrad, med drugim je prejel nagrado *Premio internazionale di folklore Giuseppe Pitre*, literarno nagrado *Laštra landarske banke*, izvoljen je bil za dopisnega člana avstrijskega društva Verein für Volkskunde. Slovensko etnološko društvo mu je podelilo *Murkovo nagrado*, prejel je *Štrekljevo nagrado* in *Premio Internazionale di Etnografia Michelangelo Mariani*. Njegovo delo pomeni trajen prispevek slovenski in mednarodni znanosti na področju filologije in etnologije.

NAGRADA ZLATI ZNAK ZRC SAZU

Doc. dr. Blaž Resman, znanstveni svetnik v Umetnostnozgodovinskem inštitutu Franceta Steleta, velja za mednarodno priznano avtoriteto na področju raziskovanja baročnega kiparstva in arhitekture. Predhodne ugotovitve na tem raziskovalnem področju je pomembno nadgradil in v marsičem tudi verodostojno korigiral. To velja tako za beneško kiparstvo poznega 17. in prve polovice 18. stoletja kot za njegovo nasledstvo, ki se odraža v delu domačih delavnic in posameznih mojstrov še vse do začetka 19. stoletja. Z enako natančnostjo kakor baročno plastiko na Gorenjskem je dr. Resman preučil tudi kiparstvo drugod po Sloveniji in ga povezal s sočasno umetnostjo srednje Evrope, kar je predstavil v vrsti razprav. Pozornost nemških znanstvenikov je pritegnil zlasti z raziskavami deleža wessobrunnskih štukaterjev na naših tleh in opreme samostanske cerkve v Kostanjevici na Krki, pri kateri je pokazal na njen južnonemški izvor. Rezultati dr. Resmanovega dela so v marsičem postavili na glavo naše vedenje o baročni plastiki, vendar ne samo o njej, saj gre za izredno razgledenega znanstvenika širokega formata. Na podlagi arhivskih dokumentov in s pronicljivimi slogovnimi primerjavami je argumentirano ovrgel nelogičnosti dosedanjih razlag. Izmed Resmanovih prispevkov k raziskovanju baročne arhitekture pri nas je treba prišteti vsaj še kompleksno študijo o ljubljanski uršulinski cerkvi, v kateri je razkril ime v stroki dolga desetletja zaman iskanega arhitekta. Izjemnega pomena je tudi Resmanov obsežni in zahtevni znanstveno-kritični katalog v 12. albumu (2008) Valvasorjeve grafične zbirke *Iconotheca Valvasorian*. Dr. Resman je klasični zgodovinar umetnosti, kakršnih danes ni več prav veliko. Kot odličen poznavalec domačega in širšega srednjeevropskega spomeniškega gradiva s komplementarnim združevanjem terenskega dela in študija arhivskih virov, ki jih zna pravilno brati in tolmačiti, in inovativnostjo bistveno soustvarja metodološke temelje stroke ter postavlja nove standarde mlajšim generacijam.

NAGRADA SREBRNI ZNAK ZRC SAZU

Dr. Matija Zorn, znanstveni sodelavec v Geografskem inštitutu Antona Melika ZRC SAZU, je doktorsko disertacijo zagovarjal leta 2007 na Filozofski fakulteti v Ljubljani, njegov mentor je bil dr. Karel Natek s Filozofske fakultete, somentor pa dr. Matjaž Mikoš s Fakultete za gradbeništvo in geodezijo. Doktorsko delo je zaradi učinkovite uporabe obstoječih raziskovalnih metod in oblikovanja povsem novih metodoloških pristopov, še posebej pa zaradi povezovanja naravoslovnih, družboslovnih in humanističnih pristopov, pomembna novost ne samo v geografiji, ampak tudi sicer. Rezultati njegovega raziskovalnega dela so pomemben prispevek k poznavanju geomorfni procesov na flišu pri nas in drugje po svetu. Doktorsko delo temelji na zelo obsežnem terenskem delu v porečju Dragonje. Pri vrednotenju rezultatov se v nasprotju z nekaterimi predstavniki naravoslovnih in tehniških ved ni ustavil zgolj pri analizi in interpretaciji naravnih procesov. Kot geograf in zgodovinar, torej kot predstavnik humanističnih ved, je erozijske procese povezoval s spreminjanjem kulturne pokrajine v porečju Dragonje, pri tem se je naslonil tudi na zgodovinske vire in leposlovnna dela. Matija Zorn je svoje obsežno geomorfološko znanje pokazal tudi kot soavtor v več temeljnih sintetičnih znanstvenih monografijah, od katerih je kot prva leta 2007 izšla monografija *Pobočni procesi in človek* (v soavtorstvu s Blažem Komacem), izšla je v zbirki Geografija Slovenije. V isti zbirki so sledile še monografije *Terasirana pokrajina Goriških brd* (več soavtorjev), »Geografski vidiki poplav v Sloveniji« (soavtorja Karel Natek in Blaž Komac) in samostojna monografija *Erozijski procesi v slovenski Istri*. V zbirki Georitem pa je (v soavtorstvu z Blažem Komacem) izšla monografija *Zemeljski plazovi v Sloveniji*. Matija Zorn je tudi sourednik monografskih zbirk *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji* in *Naravne nesreče v Sloveniji* ter urednik dveh znanstvenih revij *Acte geographice Slovenice* in *Geografskega vestnika*.

INŠTITUTI

- 1 Mojca Horvat •
- 2 Helena Dobrovoljc
- 3 Alenka Jelovšek
- 4 Ljudmila Bokal
- 5 Mojca Žagar Karer
- 6 Karmen Nemec
- 7 Andreja Žele
- 8 Nataša Jakop
- 9 Alenka Gložančev
- 10 Simon Atelšek
- 11 Alenka Lap
- 12 Apolonija Gantar
- 13 Aleksandra Bizjak Končar
- 14 Metod Čepar
- 15 Branka Lazar
- 16 Alenka Porenta
- 17 Martin Ahlin
- 18 Vladimir Nartnik
- 19 Tjaša Jakop
- 20 France Novak
- 21 Simona Klemenčič
- 22 Andrej Perdih
- 23 Kozma Ahačič
- 24 Marko Snoj
- 25 Peter Weiss
- 26 Boris Kern
- 27 Primož Jakopin
- 28 Januška Gostenčnik

- 29 Metka Furlan •
- 30 Marjeta Humar
- 31 Rožamarija Lučka Uršič
- 32 Andreja Legan Ravnikar
- 33 Zvonka Praznik
- 34 Majda Merše
- 35 Francka Premk

INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK FRANA RAMOVŠA

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Kajetan Gantar, akad. prof. dr. Janez Orešnik (predsednik), izr. prof. dr. Majda Merše (namestnica predsednika), red. prof. dr. Marko Snoj, doc. dr. Jožica Škofic, izr. prof. dr. Andreja Žele.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: red. prof. dr. Marko Snoj, znanstveni svetnik.

Namestnici predstojnika: doc. dr. Jožica Škofic, višja znanstvena sodelavka, izr. prof. dr. Andreja Žele, višja znanstvena sodelavka.

Samostojna strokovna sodelavka: Alenka Porenta.

Tajnica: Alenka Lap.

Leksikološka sekcija

Vodja: izr. prof. dr. Andreja Žele, višja znanstvena sodelavka.

Znanstvena svetnica SAZU: red. prof. dr. Varja Cvetko Orešnik (d. d. r.).

Znanstveni sodelavki: doc. dr. Aleksandra Bizjak Končar, doc. dr. Apolonija Gantar.

Samostojni strokovni sodelavci specialisti v humanistiki: Martin Ahlin, mag. Alenka Gložančev, Janez Keber (od 1. 3. zunanji sodelavec), Polona Kostanjevec (zunanja sodelavka), mag. Branka Lazar, Zvonka Praznik, dr. Jerica Snoj, Ivanka Šircelj - Žnidaršič (zunanja sodelavka).

Asistenti, mladi raziskovalci: Boris Kern (od 1. 10., izv. 5. 10.), Nina Ledinek (delno), Andrej Perdih.

Strokovni sodelavki: Nevenka Jerman, Rožamarija Lučka Uršič.

Etimološko-onomastična sekcija

Vodja: izr. prof. dr. Metka Furlan, znanstvena svetnica.

Znanstveni svetnik: red. prof. dr. Marko Snoj.

Znanstvena sodelavka: dr. Simona Klemenčič (izv. 2. 3.).

Samostojni strokovni sodelavec v humanistiki: mag. Silvo Torkar.

Sekcija za zgodovino slovenskega jezika

Vodja: izr. prof. dr. Majda Merše, znanstvena svetnica.

Višji znanstveni sodelavki: dr. Francka Premk, dr. Jožica Narat.

Znanstvena sodelavca: doc. dr. Kozma Ahačič, doc. dr. Andreja Legan Ravnikar.

Samostojni strokovni sodelavec specialist v humanistiki: doc. dr. France Novak (zunanji sodelavec).

Asistent, mladi raziskovalec: Metod Čepar (od 1. 10., izv. 5. 10.).

Asistentka: Alenka Jelovšek (od 1. 10., izv. 5. 10.).

Strokovna delavka: Marjeta Kambič (zunanja sodelavka).

Dialektološka sekcija

Vodja: doc. dr. Jožica Škofic, višja znanstvena sodelavka.

Višji znanstveni sodelavec: dr. Peter Weiss.

Znanstveni sodelavci: dr. Tjaša Jakop, doc. dr. Karmen Kenda - Jež, doc. dr. Vladimir Nartnik (od 1. 12. zunanji sodelavec), doc. dr. Danila Zuljan Kumar (izv. 10. 6.).

Asistent z doktoratom: doc. dr. Matej Šekli (od 1. 10. d. d. r.).

Asistentki, mladi raziskovalki: Januška Gostenčnik (od 1. 10., izv. 5. 10.), Mojca Horvat.

Sekcija za terminološke slovarje

Vodja: Marjeta Humar, samostojna strokovna sodelavka specialistka v humanistiki (zunanja sodelavka).

Samostojni strokovni sodelavci specialisti v humanistiki: Ljudmila Bokal, Borislava

Košmrlj - Levačič (zunanja sodelavka), Jakob Müller (zunanji sodelavec), Cvetana Tavzes (od 1. 7. zunanja sodelavka).

Asistentke, mlade raziskovalke: Tanja Fajfar (na porodniškem dopustu), Nina Ledinek (delno), Mojca Žagar Karer.

Asistent: Simon Atelšek.

Samostojni tehničarji: Marija Djurovič, Karmen Nemec.

Laboratorij za korpus slovenskega jezika

Vodja: doc. dr. Primož Jakopin, višji znanstveni sodelavec.

Znanstveni sodelavki: doc. dr. Helena Dobrovoljc, dr. Nataša Jakop.

Asistentka, mlada raziskovalka: Mija Michelizza.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju

Vodja raziskovalnega programa: M. Snoj.

Novejša slovenska leksika (v povezavi s spletnimi jezikovnimi viri)

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: A. Žele.

Besedje iz pomenskega polja »človek« v slovenskih narečjih – geolingvistična predstavitev (1. zvezek Slovenskega lingvističnega atlasa)

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: J. Škofic.

Leksika in potek izoleks v slovenskih narečjih na avstrijskem Koroškem

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: M. Šekli.

Jezikoslovnogodovinske in sociolingvistične značilnosti misli o jeziku na Slovenskem med letoma 1607 in 1758

Vodja temeljnega podoktorskega raziskovalnega projekta: K. Ahačič.

Sodobni pravopisni priročnik v knjižni, elektronski in spletni različici

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: H. Dobrovoljc.

Slovenska terminologija v povezavi s spletnimi jezikovnimi viri

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: A. Žele.

Pravni terminološki slovar (nadaljevanje)

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: M. Snoj.

Osrednji specializirani informativni center za humanistiko (OSICH)

Vodja projekta: A. Žele.

Sodelovanje pri programu in projektih

Vključevanje pravnega izrazja evropskega prava v slovenski pravni sistem

Vodja raziskovalnega programa: prof. dr. Janez Kranjc, sodelujoča: K. Nemeč.

Neznani rokopisi slovenskega slovstva 17. in 18. stoletja: informacijsko-tehnološko podprta evidenca, znanstvene objave in analize

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: dr. Matija Ogrin, sodelujoča: M. Merše.

Izvori in transformacije motivov in simbolov v literaturi in jezikih

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: Irena Avsenik Nabergoj, sodelujoča: A. Žele.

@rzenal – virtualna zakladnica nacionalne dediščine

Vodja projekta: mag. Jerneja Fridl, sodelujoča: H. Dobrovoljc.

Sporazumevanje v slovenskem jeziku

Vodja projekta: Miro Romih, sodelujoča: A. Gantar.

ZEN - zdravstvene e-storitve z naprednimi glasovnimi uporabniškimi vmestniki

Vodja projekta: dr. Jerneja Žganec Gros, sodelujoči: P. Jakopin.

Delo v okviru programa in projektov je teklo v posameznih sekcijah.

LEKSIKOLOŠKA SEKCIJA

Slovar novejšega besedja slovenskega knjižnega jezika (SNB)

Vodja delovne skupine: A. Bizjak Končar.

Redaktorji: A. Bizjak Končar, A. Gložančev, P. Kostanjevec, N. Ledinek, M. Michelizza, A. Perdih, B. Kern, I. Šircelj - Žnidaršič, A. Žele.

Etimološke razlage: S. Klemenčič.

Strokovni sodelavki: N. Jerman, R. L. Uršič.

Potekalo je redakcijsko delo. Skupina je vsebinsko pripravila 4021 novih slovarskih člankov in jih vnesla v podatkovno bazo SlovarRed, ki zdaj vsebuje 5757 gesel od skupno 7000 načrtovanih. Obdelane so vse geselske iztočnice pod črkami A–J, M–P, Š, U, Z, Ž. Pripravljajo pa se črke K, L, R, S, T, V, W, X, in Y. Vsebinski vnos gesel bo zaključen predvidoma v prvi tretjini l. 2010.

Slovar sinonimov slovenskega jezika

Redaktorji: M. Ahlin, B. Lazar, Z. Praznik, J. Snoj.

Individualno so se pripravljali slovarski sestavki dominantnih iztočnic (1100) in kazalčnih iztočnic (2600), in sicer na osnovi ugotovljenih sinonimnih razmerij, abstrahiranih iz gradiva 3200 slovarskih sestavkov SSKJ. Skupinsko so se obravnavala zahtevnejša vprašanja, zlasti tista, pri katerih se pojavlja potreba po specifičnih dogovorih na ravni dodelave in dopolnitve ustaljenih sprejetih tipov slovarskih rešitev.

Frazeološki slovar slovenskega jezika

Redaktor: J. Keber.

Redaktor je vsebinsko zaključil redakcijsko delo – slovar ima okoli 4700 samostojnih iztočnic. Zaključuje se usklajevanje gesel in začenja se priprava za tisk.

Druga dela

- B. Lazar je pripravljala monografijo o ljudskem pripovedništvu Dobrepolja.
- J. Snoj je pripravljala monografijo o metafori v slovenskem slovarju.

Sodelovanje z drugimi sekcijami

Leksikološka sekcija je skupaj z Laboratorijem za korpus slovenskega jezika zaključila projekt *Novejša slovenska leksika (v povezavi s spletnimi jezikovnimi viri)* (2007–2009). Iz Laboratorija za korpus slovenskega jezika sta pri njem sodelovala P. Jakopin in M. Michelizza, iz Leksikološke sekcije pa A. Gložančev, R. L. Uršič in A. Žele (vodja projekta). V tem okviru je bila pripravljena (A. Gložančev, R. L. Uršič) sorazmerno obsežna baza novejšje slovenske leksike (eno-, dvobesedne leksemse enote, skupno okoli 16.000 enot).

Leksikološka sekcija skupaj s Sekcijo za terminološke slovarje sodeluje pri projektu *Slovenska terminologija v povezavi s spletnimi jezikovnimi viri*.

Sodelovanje z drugimi institucijami

- A. Gantar je pri projektu *Sporazumevanje v slovenskem jeziku* vodja aktivnosti za izdelavo leksikalne baze za slovenščino (LBS). Na podlagi rednih tedenskih konzultacij je skupaj s skupino leksikografov in tehničnih sodelavcev pripravila specifikacije, ki vsebujejo standarde za izdelavo posamezne leksikalne enote v leksikalni bazi in opis analize slovenskega korpusa. Priprava specifikacij je potekala do konca junija. Sledila je izdelava posameznih leksikalnih enot na podlagi geslovnika 5000 najpogostejših predmetnopomenskih lem iz korpusa FidaPLUS. Vzporedno so potekali redni tedenski sestanki, na katerih so bili obravnavani leksikografski in sistemski problemi ter predlagane rešitve. A. Gantar je bila zadolžena za pripravo gradiv in analizo redakcijskega dela. Sodelovala je pri gradnji novega pisnega korpusa slovenščine in pri snovanju novega splošnega in pedagoškega korpusnega vmesnika. Sodelovala je tudi pri organizaciji dvodnevne delavnice *FrameNet* (8. in 9. 1.) in organizaciji posveta *Slovarji več kot le besede* (6. 2.).
- A. Žele je sodelovala pri jeziko(slo)vnm delu projekta z delovnim naslovom: *Različna metaforičnost ubeseditve hrepenenja, šibkosti, skušnjave in preizkušnje pri I. Cankarju, I. Preglju in D. Jančarju*. Obravnava tudi z jeziko(slo)vne vidika opozori na nujno sporočanje aktualizacijo in na hkratno stalnično živost zlasti biblijskih metafor in metafor sploh. Aktualizacija razmerja motiv <> metafora v sodobni slovenščini se bogato izraža z zgledi iz reprezentativnih del I. Cankarja, I. Preglja in D. Jančarja. V procesu iskanja in analize se lepo potrjuje skladenjska in leksemna aktualizacija oz. trajna živost biblijskih in tudi siceršnjih metaforičnih izrazov in izrekov. S stališča izrazijskih zmožnosti slovenščine se je kot koristno pokazalo sledenje oz. ugotavljanje, kako se t. i. pomensko polje določenih že ustaljenih eno- ali večbesednih leksemov spreminja oz. oži ali širi, ustrezno potrebam sobesedila in širšega konteksta sploh.
- A. Žele je pri OSICH-u koordinirala dela in sodelovala pri Splošnem geslovníku za sistem COBISS.SI (SGC).

ETIMOLOŠKO-ONOMASTIČNA SEKCIJA

Novi etimološki slovar slovenskega jezika

V okviru pripravljanih del za slovar se je izdeloval geslovník. V zvezi s tem je bilo analiziranih in za potrebe geslovníka standardiziranih 9700 leksikalnih enot predvsem iz obrobne porabskoslovenske in primorske leksike ter leksike iz Štrekljeve zbirke slovenskih narodnih pesmi. V analizo je bila vključena tudi praslovenska leksika iz dela Rick Derksen, *Etymological Dictionary of the Slavic Inherited Lexicon*, Leiden - Boston 2008 (M. Furlan).

Slovar novejšje slovenske besedja

Za slovar je bilo za gesla z različnim vzglasjem izdelanih 2000 etimoloških osvetlitev (S. Klemenčič).

Slovenska zemljepisna imena iz slovanskih antroponimov

Nadaljevalo se je sistemsko obdelovanje etimološke in morfološke problematike slovenskih zemljepisnih imen iz slovanskih antroponimov. Zaradi obsežnega gradiva dela do predvidenega roka ni bilo mogoče dokončati (S. Torkar).

Druga dela

- M. Furlan je v okviru del za »Komisijo za standardizacijo zemljepisnih imen pri Vladi RS« z A. Gložančev in tudi z dr. D. Kladnikom z Geografskega inštituta Antona Melika sodelovala pri izdelavi več odgovorov Komisije, pri recenzentskem postopku revij *Annales in Acta geographica Slovenicae*, skupaj z dr. Alenko Šivic-Dular pri pripravah za organizacijo etimološkega simpozija *Praslavska dialektizacija v luči etimoloških raziskav (Ob stoti obletnici rojstva akademika Franceta Bezlaja)*, ki bo pod okriljem Etimološke komisije pri Mednarodnem slavističnem komiteju v soorganizaciji z Oddelkom za slavistiko Filozofske fakultete UL med 16. in 18. septembrom 2010 potekal v Ljubljani, skupaj s S. Torkarjem pripravila vlogo bilateralnega mednarodnega projekta z naslovom *Slovanski sufiks *-ina v apelativnem in toponomastičnem fondu slovenskega in makedonskega jezika (Semantično-besedotvorna analiza)*. Na povabilo organizatorjev se je 9. 9. udeležila tradicionalnega srečanja »Dnevi Maksa Pleteršnika« na Pleteršnikovi domačiji v Pišecah.
- S. Klemenčič je sodelovala pri organizaciji in izvedbi izbora slovenske ekipe za »Mednarodno lingvistično olimpijado« 9. 5., od 28. 6. do 4. 7. vodila delavnice iz jezikoslovja na »Poletni šoli logike« v organizaciji ZOTKS, 7. 7. vodila delavnico za tekmovalce na »Evropski lingvistični olimpijadi«, 24. oktobra pa seminar za mentorje.

SEKCIJA ZA ZGODOVINO SLOVENSKEGA JEZIKA

Priprava Besedišča slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja

Večina delavcev sekcije je nadaljevala s pregledom gradiva, zbrane s popolnim izpisom protestantskih besedil, z urejanjem kartotek in s podatkovnim opremljanjem iztočnic iz del slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja. Obdelovanih je bilo 14 del različnih avtorjev: 6 Trubarjevih (pet del iz let 1562–1567 in *HISHNA POSTILLA* iz leta 1595 /dalje TPo 1595/), dve Kreljevi, po eno Dalmatinovo, Bohoričevo, Juričičevo, Trostovo in Tulščakovo ter izdaja pesmarice *ENE DVHOVNE PEISNI* iz leta 1563. Obdelava osmih del se je nadaljevala in končala, 4 dela so bila v celoti obdelana, obdelava obeh obsežnih postil (Juričičevo *POSTILLE* iz leta 1578 /dalje JPo 1578/ in Trubarjevo iz leta 1595) ter enega krajšega dela pa še traja. Iztočnicam so bili pripisani besednovrstni in drugi potrebni slovnični podatki, na osnovi gradiva so bili ločeni homonimi, posebni tipi iztočnic (zlasti glede na pravopisno problematiko) pa opremljeni še z dodatnimi pojasnili. Vstavljene so bile tudi potrebne kazalk. Podatkovno je bilo opremljenih 24.824 enot: 5.873 iz šestih vzporedno obdelovanih Trubarjevih in Kreljevih del iz let 1566–1567 (*K–Ž*, A. Legan Ravnikar), 3.680 iz JPo 1578 (*A–polača*; J. Narat), 3.607 iz TPo 1595 (2.297 (*izkušnja–pokazan*) – M. Merše, 1.310 (*R–T*) – F. Novak) ter 11.664 iz sedmih del različnih avtorjev (8.321 – K. Ahačič, 2.570 – A. Legan Ravnikar, 770 – J. Narat). S pregledom je bilo zaobseženih pribl. 545.000 izpisov (od tega pribl. 136.000 s pregledom JPo 1578 in pribl. 224.000 s pregledom TPo 1595). Iztočnicam pripisani podatki so bili vneseni v računalnik (M. Kambič – pet del, A. Legan Ravnikar – šest del, J. Narat – eno delo). Vsi delavci sekcije, ki so opravljali pregled gradiva (K. Ahačič, A. Legan Ravnikar, M. Merše, J. Narat in F. Novak), so na osnovi na novo odkritih jezikovnih pojavov predlagali več sprememb rešitev, kot jih izkazuje slovski del popisa besedja slovenskih biblijskih prevodov (Das Wörterverzeichnis), objavljen v knjigi komentarjev k faksimilom najstarejših slovenskih biblijskih prevodov (Biblia Slavica, Serie IV, Band 3,2, 2006). Predlagane spremembe zahtevajo nastavitve novih iztočnic, vključitev novih kazalk, preštevilčenje homonimov, izbris nekaterih iztočnic in kazalk, popravke nekaterih iztočnic oz. pripisanih pojasnil itd. Pripravljeni so bili tudi dopolnilni predlogi za prikaz primernikov in presežnikov ter besednozveznih poimenovanj (M. Merše).

Pripravljalna dela za Slovar jezika slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja

F. Premk je izdelovala 22 slovarskih sestavkov (za samostalnike *ostroba*, *ostrost*, *prigliha*, *priglihanje*, *samahvala/samohvala*, *samohvalec*, *samohvalnik*, *samopravičarstvo* in *vinek*, za pridevnike *glih*, *oster*, *priglihen* in *samogolten*, za posamostaljeno obliko pridevnika *oster*, za glagole *glihati se*, *priglihati*, *priglihati se*, *priglihovati*, *priglihovati se*, za prislov *ostro* in za členek *glihi*).

M. Kambič je nadaljevala z ločevanjem sklonskih oblik besednovrstno različne besedice *ta*. Oblikovno je razvrstila pribl. 27.000 izpisov iz osmih del, ki so izšla v letih 1579–1584. Po abecednem in časovnem zaporedju so bili združeni izpisi iz 17 del, ki so izšla v letih 1562–1577 (M. Kambič, M. Čepar in A. Jelovšek).

Jezikoslovnogodovinske in sociolingvistične značilnosti misli o jeziku na Slovenskem med letoma 1607 in 1758

K. Ahačič je zbral, po potrebi prevedel, analiziral in s komentarji opremil vse znane jezikoslovne odlomke iz različnih tiskanih in rokopisnih del iz obravnavanega obdobja. V dogovoru z NUK-om je poskrbel za dodatne reprodukcije važnejših odlomkov. Raziskoval je sociolingvistične značilnosti slovenščine v obravnavanem obdobju in pripravil analizo tedanje jezikovne situacije. Za NUK (projekt *dLib*) je pripravil seznam vseh slovarjev in del z jezikoslovnimi opombami ter vseh slovnih iz tega obdobja. Za objavo je pripravil več obravnav izbrane sociolingvistične in jezikoslovne problematike.

Druga dela

M. Merše je za tisk pripravila monografijo *Slovenski knjižni jezik 16. stoletja: Razprave o oblikoslovju, besedotvorju, glasoslovju in pravopisu*, ki je izšla v zbirki »Linguistica et philologica« pri Založbi ZRC.

Sodelovanje z drugimi inštituti

K. Ahačič in M. Merše sta kot strokovna sodelavca projekta *Neznani rokopisi slovenskega slovstva 17. in 18. stoletja* (nosilec M. Ogrin) z vidika zgodovine jezika kritično pregledovala obravnave rokopisov (npr. monografijo B. Golca *Mestna prisežna besedila v slovenskem jeziku do začetka 19. stoletja*, posebej natančno pa njen slovarski del) in svetovala popravke.

DIALEKTOLOŠKA SEKCIJA

Slovenski lingvistični atlas – SLA

Predstavitev komentarjev za 1. zvezek SLA (66):

- J. Gostenčnik: V826 *oko*, V862 *oči*, V022 *prsi*.
- M. Horvat: V490 *šepav*, 492 *živčen*, SLA 493 *grbast* (vse tudi karte), V491 *bolan*, V060 *meča* ter karte za V474 *garje*, V475 *šen*, V476 *kašelj*, V477 *nahod*, V478 *mazolj*, V479 *bezgavka*, V480 *revma*, V481 *vodenica*, V482 *rdečica*, V484 *rana*, V485 *jetika*, V486 *mrzlica*, V487 *ošpice*.
- T. Jakop: V069 *spolovilo* (splošno, moško, žensko), V068 *zadnjica*, V072 *smrdeti*, V800 *mažgani*, V636 *fant*, V646 *dekle*, V622 *polbrat*, V640 *prijatelj*.
- K. Kenda - Jež: V002 *teme*, V019 *vrat*, V021 *tilnik*, V045 *trebuh*, V047 *jetra*, V049 *pljuča*, V051A *mehur*, V051B *čreva*, SLA 050 *ledvice*, V019 *vrat*.
- V. Nartnik: V646a *ljudje*, V063 *kost*, V491a *zdrav*, V494 *suh*, V495 *debel*, V062 *stopalo*, V496 *trebušast*.
- M. Šekli: V058 *koleno*, V615 *stric*, V615 *vnuk*, V018 *brada*, V026 *komolec*.
- J. Škofic: V038 *zanohtnica*, V039 *ščepec*, V040 *prgišče*, V067 *brki*, V243 *poroka*, V244 *ženin*, V245 *nevesta*, V623 *očim*, V624 *mačeha*, V625 *svat*, V632 *omažiti se*, V633 *oženiti se*, V634 *pastorek* (vse tudi karte).
- D. Zuljan Kumar: V066 *trepalnice*, V739 *sirota*, V805 *kri*, V796 *solza*, V028 *pest*, V004 *pleša*, V027 *prst*, V023 *rame*, V061 *gleženj*, V870a *tuj*, V870b *tujec*, V870c *na tuje*.

Drugo delo za SLA:

Gradivo v podatkovni bazi SlovarRed je bilo dopolnjeno z novimi podatki za Mirnik, Števerjan, Kropo, Kostanjevico na Krki, Juršince in Cankovo.

- J. Škofic, P. Weiss in K. Kenda - Jež so pripravili publikacijo na CD-ju in internetu *Ponovne objave člankov s kartami za Slovenski lingvistični atlas (do leta 2008)*, ki ga je izdal Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU maja (tiskovna konferenca 24. 6., P. Weiss je izdajo predstavil še 30. 5. na mednarodnem znanstvenem sestanku Slovenski dialekti v stiku 4 v Kopru, J. Škofic pa na Slovenskem slavističnem kongresu v Monoštru, 3. 10.). Za ti publikacijo je bila pregledana in dopolnjena Vprašalnica za SLA iz Vodnika po zbirki narečnega gradiva za SLA Francke Benedik ter abecedni seznam vprašanj in seznam krajev (vse s predgovorom).
- J. Škofic in P. Pehani (IAPŠ) sta pripravila Karto slovenskih narečij v kombinaciji s karto SLA, z M. Šeklijem in K. Kenda-Jež pa so pripravili podatke o tonemskosti govorov iz mreže SLA za podatkovno bazo SlovarRed.
- J. Škofic je vodila delo za SLA in svetovala sodelavcem (vnos gradiva v SlovarRed in njegovo urejanje za kartografiranje, priprava list pojavitev leksemov po točkah in tabelarične predstavitve prostorske razporeditve leksemov v SLA ter urejanje legende na simbolni karti). S študentko FHŠ Vesno Šavs je pripravila nov zapis po vprašalnici za SLA (brez gramatičnega dela, torej do vpr. 700) za Radovljico na Gorenjskem. S študentko FHŠ Ano Belina je pripravila zapis po gramatičnem delu vprašalnice za SLA (torej od vpr. 700 do konca) za Kebelj nad Oplotnico na Pohorju. V okviru svojega dela na IHJJ v Zagrebu je na terenu zapisala (deloma posnela) del vprašalnice za SLA (vprašanja za 1. zvezek SLA) v krajih Severin na Kupi (dopolnilno še v Liplju in Osojniku), tj. v Vzhodnem Gorskem kotarju, in Hum na Sutli, tj. v Gornjem Obsotelju – vse gradivo je (skupaj z gradivom iz Huma iz l. 2008) vneseno v računalniško vprašalnico.
- D. Zuljan Kumar je dopolnila vprašalnico SLA (za 1. zvezek Človek) za T082 Mirnik in T087 Števerjan. Zapisala je celotno vprašalnico za SLA (pri nekaterih leksemih manjkajo določeni skloni) in v računalnik vnesla lekseme iz vprašalnice za 1. zvezek SLA v Bulfonso (Čenta – Tarcento) ter pripravila delni zapis vprašalnice za SLA (vprašanja za 1. zvezek SLA) za T063 Černjeja.
- M. Horvat in T. Jakop sta transkribirala gradivo – 1. del vprašalnice za SLA, posneto v T387 Cankova.
- M. Šekli je predstavil tri različne načine morfološke analize gradiva za SLA glede na globino rekonstrukcije: a) *oženjen* < **o-žeń-en-ъ* 'oženjen' ← **o-žen-i-ti* 'oženiti', b) *oženjen* < **o-žen-je-n-ъ* 'oženjen' ← **o-žen-i-ti* 'oženiti', c) *oženjen* < **o-žen-i-e-n-ъ* 'oženjen' ← **o-žen-i-ti* 'oženiti'. Pomagal je sodelavcem pri interpretaciji izvora leksemov za *trepalnice*, *pest*, *ženin*, *nevesta*, *poroka*, *zanohtnica*, *ščepec*, *prgišče*, *spolovilo*, *kašelj*, *šen*, *živčen*, *očim*, *mačeha*, *pastorek*, *oženiti se*, *omažiti se*, *tujec*, *na tuje*, *meča*, *oko*.
- N. Jerman je poskenirala in poimenovala listkovno gradivo za V624 *mačeha* (693 skenov, 503, 1 MB), V726 *srečati* (426 skenov, 434 MB); poskenirala je zvezkovno gradivo (170 skenov, 938,3 MB) za T123 *Pomjan*, Z-1957 (54 skenov, 204 MB), T124 *Lopar*, 1958-S-Z (46 skenov, 209 MB), T257 *Ambrus*, 1960-Z-S (61 skenov, 479 MB), T257 *Ambrus*, 1960-S (9 skenov, 46,3 MB).

Slovanski lingvistični atlas – OLA

- K. Kenda - Jež, M. Horvat, M. Šekli (in dr. V. Smole s FF v Ljubljani) so se udeležili rednega letnega zasedanja delovne skupine za Slovanski lingvistični atlas od 30. 8. do 6. 9. v Minsku.
- P. Weiss je izpopolnil splošno preglednico za vnašanje gradiva OLA po nacionalnih komisijah z zamišljeno možnostjo za združevanje in vanjo vnesel slovaško gradivo za *i in začetek češkega za *i iz slovenskega zvezka). K. Kenda-Jež je dokončala vnos gradiva za *u za slovenski zvezek OLA *Refleksi *i, *y, *u* in ga prenesla v splošno preglednico za vnašanje gradiva OLA, kar je omogočilo tudi njeno učinkovitejšo izpopolnitev, M. Horvat je opravila korekture vnosa *u.
- K. Kenda - Jež je za poljski zvezek *Človek* opravila korekture slovenskega gradiva v 8 kartah. Pregledala je slovensko gradivo v OLA v zvezi s problematičnostjo prikaza maskulinizacije in feminizacije nevt. Pregledala je gradivo za točko OLA7 (Srednja vas v Bohinju) za slovaški morfološki zvezek (*Samostalniki*) v zvezi z vprašanjem obstoja morebitnih fonoloških razlik med -o (led sam s sp.) in -o (DMed m/s) – pri interpretaciji gradiva je sodelovala Olga Ambrošová.
- Za zasedanje OLA je pripravila vse še nedokončno oddano gradivo (*Samostalniki, Sorodstvo, Zaimki*) in ga za prva dva zvezka prenesla v nove preglednice za vnašanje gradiva, ki jih je pripravil P. Weiss. Za zvezek *Sorodstvo* je po morfonoloških analizah za SLA pripravila osnutek morfonološke analize. Opravila je korekture avtorske karte L1421 **zagadka* za zvezek *Človek* (v poljski redakciji), ki je tik pred izidom. V Moskvi je izšel 5. zvezek atlasa iz fonetično-gramatične serije (Refleksy *o) – v njem sta objavljeni tudi 2 karti K. Kenda - Jež: FP 1550 **n/o/ga* in FP 1271 *Nsg subst pron *n/o/vъ(-jъ)*, str. 106–107, 108–109.
- M. Horvat je vnašala poljsko gradivo za OLA za slovenski zvezek, in sicer za vprašanja: F (Sm) 4 *divъ(jъ) || divъ(jъ) || dikъ(jъ)* [divlji]; F 18 *lisъ /i proizv/* [lisa]; FP 51 *Nsg kridlo* [krilo]; F 168 *griva* [griva]; F 277 l-ptc sg m *lizaо* [lizaо]; F 363 *krivъ(-jъ)* [kriv]; Fsl 385 *šišъka* [šišarka]; FP 407 *Nsg lipa* [lipa]; F 473 (*съ*)*biratъ* [(sa)birao]; F 538 *njiva* [njiva]; F 673 *sita* [sita]; F 688 *vidla* || -ly; FPM 730 *iti*; F 784 l-ptc sg m *nositъ*; F 850 *klinъ* [klin]; F (Sm) 922 *sivъ(jъ)* [siv, sivi]; F 1047 l-ptc sg m *pitъ*; FPM 1221 *съ + l-ptc sg m -šitъ*, FPM (Sm) 1232 *Nsg nitъ*; F 1253 *širokъ(-jъ)* [širok, široki]; FPM 1339 *Npl oči*.
- M. Šekli je morfonološko interpretiral slovensko gradivo za leksikalni zvezek *Sorodstvo*; pregledal je karto *trepalnica* in kritično pregledal slovensko gradivo (problematika prikazovanja besedja, prevzetega iz knjižnega jezika kot [trepalnica] za pričakovano narečno [trepalanca] ipd.).
- N. Jerman je za OLA poskenirala in poimenovala 5882 datotek v skupni velikosti 28,58 GB: T003 *Sv. Križ* (160 skenov, 719 MB), T004 *Šmartno v Brdih* (263 skene, 1,23 GB), T004 *Šmartno v Brdih 1* (94 skenov, 227 MB), T004 *Šmartno pri Dobrovem* (33 skenov, 155 MB), T004 *Šmartno pri Dobrovem 1* (36 skenov, 156 MB), T005 *Komen* – redka mreža (50 skenov, 244 MB), T005 *Komen* – navadno (361 skenov, 1,93 GB), T006 *Cerkno* (318 skenov, 848 MB), T006 *Cerkno* – navadno (33 skenov, 148 MB), T007 *Srednja vas v Bohinju* (378 skenov, 932 MB), T008 *Horjul* (179 skenov, 503 MB), T008 *Horjul* – navadno (11 skenov, 64,6 MB), T009 *Smladnik* (361 skenov, 1,99 GB), T009 *Smladnik* – mreža (50 skenov, 303 MB), T009 *Smladnik* – navadno (37 skenov, 197 MB), T011 *Pomjan* (356 skenov, 1,51 GB), T012 *Hrušica* (184 skenov, 989 MB), T012 *Hrušica* – izvirkni (36 skenov, 212 MB), T012 *Hrušica* – navadno (33 skenov, 168 MB), T013 *Babno Polje* (412 skenov, 2,14 GB), T014 *Ribnica* (361 skenov, 1,90 GB), T014 *Ribnica* – navadno (33 skenov, 168 MB), T014 *Ribnica* – mreža (50 skenov, 258 MB), T015 *Dragatuš* (320 skenov, 2,07 GB), T015 *Dragatuš* – navadno (5 skenov, 28,1 MB), T016 *Bučka* 118 skenov, 676 MB), T017 *Mostec* (314 skenov, 1 GB), T017 *Mostec* – navadno (33 skenov, 177 MB), T018 *Šmarje* (362 skenov, 2,20 GB), T018 *Šmarje* – navadno (33 skenov, 183 MB), T018 *Šmarje* – mreža (50 skenov, 279 MB), T019 *Sp. Lažnica* (101 sken, 565 MB), T020 *Videm ob Ščavnici* (322 skenov, 1,98 GB), T020 *Videm ob Ščavnici* – navadno (33 skenov, 168 MB), T021 *Gomilice* (361 skenov, 2,47 GB).
- P. Weiss je sodelavki N. Jerman svetoval pri skeniranju gradiva za OLA in datoteke urejal, da so dostopne na skupnem disku.

Evropski lingvistični atlas – ALE

- J. Škofic je 24.–28. 6. aktivno sodelovala na 42. zasedanju uredniškega odbora ALE v Glasgowu na Škotskem. Pripravila in predstavila je dva prispevka: prvi delovni komentar za »tache de rousseur« (*pega*) z etimologijami in motivacijami poimenovanj v ALE in predlog za nadaljnjo digitalizacijo ALE. Pred tem je v podatkovno bazo ALE vnesla prispelo gradivo za vprašanje 149 (*pega*) – albansko, bolgarsko, slovensko, poljsko, češko, slovaško, madžarsko, katalonsko, del armenskega in nemškega ter keltskega in permskega. Po zasedanju ALE v Glasgowu je z nizozemskega inštituta Meertems od dr. Joepa Kruijsena prejela dodatno gradivo za svoje geslo »tache de rousseur« (*pega*), ki ga je preskenirala in arhivirala tudi v elektronski obliki.
- Na delovnem sestanku ALE na zasedanju SIDG v Mariboru (ki ga je soorganizirala) je 18. 9. ponovno predstavila svoj (dopolnjeni) predlog za nadaljnjo digitalizacijo ALE. Predlog je bil sprejet tako z odobravanjem kot z zadržkom, da nacionalne komisije v zvezi s tem čaka veliko dela, za katerega bi bilo potrebno najti ustrezno financiranje – slovensko gradivo je že poskenirano.

Druga dela

- J. Škofic je zbirala mikrotoponime in hišna imena v Rovtah nad Podnartom.
- T. Jakop je začela zbirati gradivo za zbirko srednještajerskih narečnih folklornih pripovedi.

SEKCIJA ZA TERMINOLOŠKE SLOVARJE

Slovenski tehniški slovar

Sodelavke: C. Tavzes, K. Nemec, M. Djurovič.

Zunanji sodelavci: prof. dr. Andrej Paulin (vodja), prof. dr. Andrej Čadež, prof. dr. Peter Glavič, dr. Andrej Šmalc, Jože Unk, univ. dipl. inž., prof. dr. Florijan Vodopivec, mag. Anton Stušek, prof. dr. Jože Spanring, prof. dr. Sonja Malej Kveder, Božo Igljič, univ. dipl. inž., Leo Čelik, univ. dipl. inž., Peter Černigoj, univ. dipl. inž., prof. dr. Matija Tuma.

Na 24 dveurnih sejah se je obravnavalo gradivo črk C in Č ter slovarske iztočnice drugih črk, tematsko povezanih z njimi. C. Tavzes je vnesla 498 novih slovarskih sestavkov (popravila 873), 102 novi kazalki (popravila 113 kazalk), 868 novih razlag (popravila 2359), 194 novih razmernih izrazov (popravila 211). K. Nemec je ob boleznih C. Tavzes vodila zapisnike na 6 sejah (1137. seja–1142. seja). V SlovarRed 2.1 je vnesla 68 novih slovarskih člankov, 241 razlag (novih in spremenjenih), dodala 205 ključev in izbrisala 80 slovarskih sestavkov.

K. Nemec je razdruževala iztočnice iz STS po zvezah (275 strani, končala črke E, F, G, H, I, J in deloma K). M. Djurovič je vnesla v SlovarRed 2.1 2365 iztočnic, 2408 razlag in pojasnil iztočnic, 468 zgledov in 1859 ključev iztočnic.

Slovar kemijske procesne tehnike

Sodelavke: C. Tavzes, K. Nemec, M. Djurovič.

Zunanji sodelavci: prof. dr. Peter Glavič (vodja), dr. Andrej Šmalc, mag. Anton Stušek, dr. Sonja Malej Kveder, Leo Čelik, univ. dipl. inž.

Na 24 triurnih sejah so bili obravnavani slovarski članki črke E ter z njimi povezani termini drugih črk. C. Tavzes je vnesla 479 novih slovarskih iztočnic (popravila 557), 56 kazalk (popravila 57), 526 razlag (popravila 665), 138 razmernih izrazov (popravila 140), 953 ustreznikov v angleškem in nemškem jeziku (popravila 839). K. Nemec je ob boleznih C. Tavzes vodila zapisnike 6 sej in v SlovarRed 2.1 vnesla 147 novih iztočnic, 171 razlag, dodala 183 ključev in 364 tujih ustreznikov.

M. Djurovič je vnesla v SlovarRed 2.1 184 ustreznikov in 1394 oznak za spol ustreznikov.

Gledališki terminološki slovar

Vodja skupine: M. Humar.

Sodelavka: M. Žagar Karer.

Tehnični sodelavki: K. Nemec, M. Djurovič.

Zunanje sodelavke: Slavka Lokar, prof., dr. Katja Podbevšek, dr. Barbara Michieli Sušec, mag. Ana Kocjančič.

Pripravlja se nova, dopolnjena izdaja slovarja za spletno objavo, zato se je skupina nekajkrat srečala in obravnavala popravke, vendar pa se delo zaradi bolezni B. Michieli Sušec ni niti dobro začelo.

Biološki terminološki slovar – botanika

Vodja skupine: B. Košmrlj - Levačič.

Zunanji sodelavci: prof. dr. Franc Batič, dr. Aleksa Cimerman, prof. dr. Nada Gogala, prof. dr. Andrej Martinčič, mag. Andrej Seliškar, akad. dr. Alojz Šercelj, mag. Boris Turk.

Člani komisije so se sestali na 74 sejah, pri čemer je imela podkomisija za organografijo in fiziologijo 38 sej, podkomisija za ekologijo in fitocenologijo pa 36 sej. Člani prve podkomisije so nadaljevali z redakcijo terminov s področja morfologije rastlin oziroma organografije. Končana je bila obdelava tematskih polj *cvet*, *socvetje*, *plod* in *soplodje*, s področja fiziologije pa so bili med drugim dokončani slovarski sestavki *rast* in *razvoj*. Pri redakciji so bila posamezna tematska polja sproti dopolnjevana še z do tedaj neupoštevanimi termini, uporabljenimi v razlagah. Člani podkomisije so opravili usklajevalni pregled posameznih tematskih sklopov, npr. *gibanja* (tropizem, nastija, nutacija), *opraševanje* in deloma s področja *histologije* (npr. epiderm, kambij, floem, prevajalna tkiva). Pri tem so ob ontološkem načelu upoštevali tudi jezikovni vidik. Dodani so bili ustrezni razmerni izrazi. Sproti so se vnašali tudi tujejezični ustrezniki. Skupaj je bilo pripravljenih 883 slovarskih sestavkov. Člani druge podkomisije so nadaljevali usklajevalni pregled slovarskih sestavkov s področij ekologija, fitogeografija in fitocenologija, in sicer po tematskih sklopih (*vodni režim*, *fotosinteza*, *produktivnost*, *življenjske oblike*, *sukcesija*, *stres* ipd.). Nekatere termine so dodali, izločili ali spremenili in po potrebi popravili, dopolnili tudi razlage. Slovarskim sestavkom so bili sistematično dodani razmerni izrazi, dodani in preverjeni pa tudi strokovni označevalniki in ključji, po katerih je posamezne tematske sklope mogoče izpisati. Skupaj je za ta področja pripravljenih 2046 slovarskih sestavkov. B. Košmrlj - Levačič je vodila seje, vnašala podatke v SlovarRed 2.1, pripravljala gradivo za seje, po tematskih sklopih pregledovala slovarske članke in jih po potrebi ustrezno popravljala in usklajevala, dodala je morebitne neupoštevane termine, uporabljene v razlagah, in dopolnila gradivo z vidika jezikovne ustreznosti iztočnične oblike in določitve prednostne iztočnice. Skupaj je bilo na novo vnesenih 340 iztočnic, 150 kazalk, 336 razlag, 1076 tujejezičnih ustreznikov; popravljenih je bilo 2198 razlag. V celoti je bilo na sejah obravnavanih 2934 terminov. Za slovar je bilo doslej pripravljenih 7613 slovarskih člankov.

Pravnozgodovinski terminološki slovar

Vodja skupine: J. Müller.

Tehnična sodelavka: K. Nemec.

Zunanji sodelavci: prof. dr. Vladimir Simič, doc. dr. Marko Kambič, doc. dr. Katja Škrubej.

Komisija je obdelovala termine pomenskih skupin *soditi, prisega, dežela in kazen* (skupaj 786) ter 193 terminov drugih pomenskih skupin. J. Müller je v program SlovarRed 2.1 vpisal termine iz Nared 2007, Hipolit 1711, Alasia 1607, Megiser 1592, Mihelič 2009, Nared in Volčjak 2008, Kos 1933, dokončno jezikovno uredil poskenirani *Občni državljanski zakonik* 1853 ter uredil v registru Vilfan 1996 zbrane termine. Delovni sestanki so potekali na Pravni fakulteti z V. Simičem in K. Škrubej, skupaj 90 ur. J. Müller je M. Kambiču oddal v razlago 450 izrazov dednega zgodovinskega prava. Za vpis v slovarski program pa je pripravil seznam cerkvenopravnih terminov. K. Nemec je v SlovarRed 2.1 vnesla ključne, skenirala in očistila naslednja besedila: *Zakonik* 1853 (I. del (110 str.), II. del (395 str.), III. del (56 str.), Abecednik 95 str. (skupaj 656 str.), *Žontar* 1966 (277–318); Vilfan 1966 (179–215); *Blaznik* 1966 (321–341).

Umetnostnozgodovinski terminološki slovar

Sodelavke: C. Tavzes, L. Bokal, M. Djurovič.

Zunanji sodelavci: Gregor Moder, prof. (vodja), prof. dr. Špelca Čopič, dr. Vesna Bučič, Hanka Štular, prof., Breda Ilich - Klančnik, muzejska svetnica, mag. Gojko Župan, dr. Andrej Smrekar.

Skupino je do sredine oktobra vodila C. Tavzes, nato jo je prevzela L. Bokal. Na dveinpolurnih sejah je bilo obravnavano gradivo s področja arhitekture (do vključno GI). C. Tavzes je v SlovarRed 2.1 vnesla 35 novih iztočnic (popravila 317), 70 kazalk (popravila 71), 108 razlag (popravila 509), 46 razmernih izrazov (popravila 45), 1273 ustreznikov v šestih jezikih (popravila 1302).

L. Bokal je 5. oktobra prevzela vodenje sej (9) in dela. Pomensko obdelanih je bilo 95 izrazov s področja arhitekture, v obdelavi pa je bilo 115 izrazov. Stanje slovarja ob prevzemu je razvidno iz zapisnika, ki ga je pripravila L. Bokal. M. Djurovič je vnesla v SlovarRed 2.1 3363 ključev *razlaga*.

Čebelarški terminološki slovar

Za morebitno nadaljnje delo je L. Bokal iz tekočih številk revije *Slovenski čebelar* izpisala 114 terminov. V slovarsko besedilo je vnesla manjše popravke in sodelovala s P. Jakopinom, ki je delo, vključno z ilustracijami, pripravil za spletno objavo. Zaradi pritožbe V. Majdiča so avtorji v spletni izdaji navedeni po abecedi, s čimer so se zabilasala razmerja med njihovimi deleži, še posebej ni razvidno vodenje Komisije za izdelavo Čebelarškega terminološkega slovarja v Sekciji.

Smučarski terminološki slovar

Vodja skupine: L. Bokal.

Tehnična sodelavka: M. Djurovič.

Zunanji sodelavci: dr. Borut Batagelj, univ. dipl. zgod., Gorazd Bedrač, inž. stroj., Oto Giacomelli, šp. nov., Aleš Guček, univ. dipl. inž. arh., Milena Kordež, prof. šp. vzg., Iztok Kordiš, univ. dipl. inž. el., doc. dr. Blaž Lešnik, prof. šp. vzg., mag. Vlado Makuc, prof. šp. vzg., Doroteja Muhič, univ. dipl. nov., doc. dr. Matej Supej, univ. dipl. fiz., Roman Šturm, zapriseženi stalni sodni izvedenec za smučanje, mag. Andrej Terčelj, univ. dipl. inž. el., izr. prof. dr. Mateja Videmšek, prof. šp. vzg.

Delo je teklo po utečenem redu (L. Bokal formulacija razlag, komentar po e-pošti, sestanek, potrditev avtorja, preverba in potrditev v skupini terminologov). V program SlovarRed 2.1 so bili do sedaj vneseni s ključema *razlaga* in z oznako avtorja opremljeni 3004 slovarski sestavki (lani 1894), v bazi pa so 5603 izrazi (lani 4885). Število obdelanih izrazov se je povečalo za 1110, število vnesenih v bazo pa za 718. L. Bokal je opravila 18 individualnih pogovorov in več telefonskih. Dokončane so velike pojmovne skupine *zavoj, drža, položaj, tehnika, prestop, alpske discipline, vlek, sodnik, kombinacija, smučarska vratca, tekmovalne turne discipline, zasneževanje, telemark, geometrija skakalnic s simboli*, splošni izrazi s področja smučanja, geomorfološke oblike in del izrazov iz smučarske preteklosti. Dokončano je področje *žičnic*, povečini z ustrezniki v angleškem, francoskem in nemškem jeziku.

S podpisanimi pogodbami je dokončana formalizacija sodelovanja med Smučarsko zvezo Slovenije in posameznimi smučarskimi terminologi. Večina terminologov je sprejela sodelovanje s honoriranjem in podpisala ustrezno pogodbo, dva sta se odpovedala honorarju in nista podpisala pogodbe. Dva sta se odpovedala honorarju, a vseeno podpisala ustrezno pogodbo.

L. Bokal je podčrtala šest števil *Modrih novic* lanskega in letošnjega letnika z zelo aktualnimi termini. V Delu je bil februarja v občasni rubriki »Besede, besede, besede« objavljene krajši sestavek z naslovom *Kaj pa je tebe treba bilo – freeride*. V *Modrih novicah*, glasilu Smučarske zveze Slovenije, 2008/2009, št. 2, je bil objavljen krajši sestavek z naslovom *V katere vede sega smučarsko izrazje*. L. Bokal se je dvakrat sestala z direktorjem Smučarske zveze Slovenije Jarom Kalanom. M. Djurovič je vnesla v SlovarRed 2.1 2970 ustreznikov in 298 pojasnil ustreznikov (spol).

Veterinarski terminološki slovar

Sodelavka: C. Tavzes.

Zunanja sodelavka: dr. Ivanka Brglez.

C. Tavzes je usklajevalno pregledovala gradivo črk, vnašala nove popravke razlag za črke T, U, V, Z, Ž in pripravila celotno gradivo za prenos v računalniški program SlovarRed 2.1. Slovar je bil prijavljen kot projekt Fakultete za veterino in Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša, vendar ni bil sprejet.

Terminološko izrazje evropskega prava

Notranje sodelavke: N. Ledinek, M. Djurovič, K. Nemeč.

Zunanji sodelavci: skupina pravnikov s Pravne fakultete Univerze v Ljubljani, ki jo vodita prof. dr. Janez Kranjc in doc. dr. Marko Accetto.

N. Ledinek je pregledovala gradivo zlasti z vidika redakcije. Za člane strokovne komisije je napisala študijo o pripravi prevodnega slovarja terminoloških izrazov ter pripombe k poslanemu gradivu z vidika njegove terminografske ureditve. Izdelala je dokončen koncept slovarja ter predloge za prilagoditev programa SlovarRed 2.1 za redakcijo prevodnih slovarjev. Vnašala, pregledovala in terminografsko usklajevala je gradivo iztočnic črk A in B ter z njimi povezanih iztočnic drugih črk. Vnesla je 565 novih iztočnic, 11 označevalnikov, 7 dvojnic iztočnic ter 1030 angleških ustreznikov, spremenila 853 iztočnic in 1174 ustreznikov in popravila 1021 iztočnic in 518 ustreznikov. Slovarske članke črke A je uredila tudi kot prilogo k poročilu za ARRS.

K. Nemeč je razvrščala iztočnice po pomenih (2358), vnašala angleške iztočnice (1700) in slovenske ustreznike (3185) v SlovarRed 2.1. M. Djurovič je v SlovarRed 2.1 vnesla 7545 iztočnic, 13.021 ustreznikov in 9734 razlag in pojasnil iztočnic.

Sodobni pravni slovar

Notranje sodelavke: M. Humar (vodja), M. Žagar Karer, M. Djurovič, K. Nemeč.

Zunanji sodelavci: prof. dr. Janez Kranjc, doc. dr. Matej Accetto, akad. dr. Alenka Šelih, akad. dr. Marjan Pavčnik, Stanislav Fortuna, dipl. prav., doc. dr. Aleš Novak.

M. Humar je skupaj z M. Accetom opremljala geslovník s področnimi označevalniki (Prem–Sa). Z A. Novakom sta na 4 sejah obravnavala iztočnice s področja pravne teorije, in sicer pomenska polja *dejstvo*, *načelo*, *odločba*, *pravo*, *razlaga*, *sistem*, *suveren* (skupaj izdelanih 239 slovarskih člankov). M. Žagar Karer je na 28 sejah s S. Fortuno obdelala 295 iztočnic s področja pogodb. Skupaj je bilo v SlovarRed 2.1 vnesenih 379 dokončanih slovarskih člankov. Konec marca je bil na Pravni fakulteti sestanek z dr. Ado Pavčnik Polajnar, ki je pregledala in dopolnila razlage s področja imenskih pogodb.

K. Nemeč je vnesla v SlovarRed 2.1 oznake od Pr do Sa, 148 oznak Fortuna in 277 slovarskih člankov z oznako PTE. M. Djurovič je vpisala 9 iztočnic, 18 ključev in vnesla 466 popravkov.

Farmaceutski terminološki slovar

Vodja skupine: M. Humar.

Sodelavke: L. Bokal, K. Nemeč, M. Djurovič.

Zunanji sodelavci: dr. Saša Baumgartner, mag. farm., dr. Mirjana Gašperlin, mag. farm., dr. Maruša Hribar, mag. Barbara Razinger Mihovec, mag. farm., dr. Jelka Šmid Korbar, mag. farm., dr. Aleš Obreza, mag. farm., mag. Evgen Tomazin, mag. farm. idr.

M. Humar se je redno sestajala s sodelavci za naslednja področja: *farmaceutska tehnologija*, *farmakologija*, *homeopatija*, *analiza zdravil* in *farmaceutska zakonodaja*. Obdelanih je bilo 678 iztočnic. Besedilo je bilo večkrat pregledano in korigirano. M. Humar je vnesla v SlovarRed 2.1 okoli 7000 novih podatkov (korekture, jezikoslovni podatki). V celoti je za slovar obdelanih 1648 slovarskih člankov.

M. Humar je vnesla v SlovarRed 2.1 114 slovarskih člankov, M. Djurovič 124 iztočnic, 347 ključev, 142 ustreznikov ter 125 razlag in pojasnil iztočnic, K. Nemeč pa 60 iztočnic (ozn. farm. teh.), 200 iztočnic (ozn. farmakologija), 75 iztočnic (ozn. farm. zakonodaja), 67 iztočnic (ozn. analiza, farmakognozija), 38 iztočnic (ozn. homeopatija), povsod tudi latinske in angleške ustreznike in ustrezne ključve ter v celotnem besedilu pregledala sinonimijo. L. Bokal in M. Humar sta se 1. aprila udeležili sestanka na Lekarniški zbornici o delu za slovar. Glede na to je L. Bokal vzdrževala stike z D. Frankič in napisala navodila za pripravo geslovníka. D. Frankič je poslala nekaj delnih področnih geslovníkov, ki jih je L. Bokal slovnično obdelala.

Vojaški terminološki slovar

Vodja skupine: M. Humar.

Sodelavki: M. Žagar Karer, N. Ledinek.

M. Žagar Karer je pregledala iztis iztočnic s ključem *razlaga* (1740 iztočnic), pripravila uvod in kolofon in v geslovníku onaglasila in oblikovno določila del črke V ter črki Ž in Ž. N. Ledinek je onaglasila in oblikoslovno določila 260 iztočnic. K. Nemeč je pregledala sinonime in kazalke v celotnem slovarju.

M. Humar in N. Jakop sta 29. januarja predstavili slovar v vojaškem vadbenem centru Poljče. Izdelano besedilo in geslovník za Vojaški razlagalni slovar sta bila v decembru poslana za uporabo na intranetu ministrstva za obrambo.

Slovar elektronike, elektrotehnike in informatike (slov.-it. in it.-slov.)

Sodelavci: M. Humar, K. Nemec, S. Atelšek, M. Djurović, L. Bokal.

Zunanji sodelavec: Karlo Mucci, univ. dipl. inž.

M. Humar in K. Mucci sta opravljala pregled in korekture slovenskega in italijanskega dela slovarja. Delo se je zavleklo, ker je K. Mucci besedilo pogosto spreminjal. M. Humar je v SlovarRed 2.1 vnesla 33.101 popravkov. Zaradi programa, ki ni prilagojen za dvojezični slovar, je bilo zelo veliko ročnega urejanja besedila za tisk. M. Djurović je računalniško obdelala 500 strani besedila za nadaljnjo obdelavo. S. Atelšek je opravil terminografski pregled slovarja v celoti, pregledal in uredil je tudi seznam kratic in bibliografijo. L. Bokal je s stališča leksikografske obdelave slovar dvakrat kritično prebrala, še posebej glave. Slovarsko besedilo je bilo 15. novembra poslano založbi Mladika v Trstu.

Letalski terminološki slovar

Sodelavci: M. Humar, K. Nemec, M. Djurović.

Zunanji sodelavec: prof. dr. Dominik Gregl.

M. Humar in D. Gregl sta nadaljevala pregled gradiva, ki ga je pripravil D. Gregl, ga dopolnjevala, usklajevala. V prvi fazi dela so bili pregledani 2604 slovarski članki. M. Humar je opremljala besedilo z jezikovnimi podatki in vnesla v slovarsko besedilo 15.937 popravkov. Večino popravkov oz. sprememb je predlagala M. Humar. K. Nemec je v SlovarRed 2.1 vnesla 252 iztočnic in angl. ustreznikov, vnesla izpisane iztočnice iz priloge Znanost v wordovo datoteko, pregledala sinonimijo, uskladila kratic in kazalke v celotnem besedilu ter začela dodajati GL. L. Bokal je podčrtala šest sestavkov z letalsko tematiko v Delu, priloga Znanost. Soavtor D. Gregl s Sekcijo za terminološke slovarje od junija ni želel več sodelovati, ker je hotel biti avtor sam in ni dovolil, da bi se upoštevala strokovna literatura ipd., zato se delo ni nadaljevalo. Soavtor D. Gregl je slovar kljub našemu nasprotovanju, argumentiranim strokovnim ugovorom in pravnim pomislekom dokončal in objavil sam.

Gemološki terminološki slovar

Vodja skupine: M. Humar.

Tehnični sodelavki: K. Nemec, M. Djurović.

Zunanji sodelavci: dr. Meta Dobnikar, Edo Ferme, dr. Simona Jarc, dr. Miha Jeršek, Drago Mlakar, Marko Šturm.

Slovar se pripravlja za spletno objavo. M. Humar je besedilo v celoti prebrala. M. Djurović je vpisala v SlovarRed 2.1 149 popravkov iztočnic in pojasnil.

Splošni terminološki slovar

Notranji sodelavec: S. Atelšek.

S. Atelšek je začel pripravljati bibliografijo slovenskih terminoloških slovarjev.

Zbornik Poletne terminološke šole

Urednice: M. Humar, N. Ledinek, M. Žagar Karer.

Urednice so besedila lektorirale in uredile. Besedilo je postavil in oblikoval S. Atelšek. Zbornik je izšel v novembru kot znanstvena monografija z naslovom *Terminologija in sodobna terminografija*. V glavnem vsebuje prispevke, ki so jih kot vabljena predavanja predstavili slovenski in tuji raziskovalci terminologije v okviru Poletne terminološke šole, ki je potekala od 4. do 6. septembra 2008 v Ljubljani. Vsebine: *Terminologija – nekaj evropskih izkušenj*, *Terminologija in jezikovni procesi*, *Terminologija posameznih strok in terminografija* in *Terminologija, korpusi in jezikovne tehnologije*.

Priročnik za tehnike

Sodelavec: J. Müller.

J. Müller je nadaljeval predelavo dela, ki so ga pripravili člani komisije za splošni tehniški slovar.

Administrativno in drugo delo

Administrativno delo so opravljale M. Humar, M. Djurović in K. Nemec. K. Nemec je zbirala in arhivirala Delove priloge (Na kolesih, INFO, ZNANOST, Književni listi), fotokopirala in vezala gradivo za sprotno delo, interpretirala kolofon SSKJ za objavo. M. Djurović je opravila administrativna dela, ki se nanašajo na normalni potek posameznih terminoloških skupin; zamenjala kode pri Gradivu za izdelavo pravnega slovarja; preskušala

abecediranje informacijskega slovarja v wordovi datoteki, obdelovala in odtiskovala gradivo in pripravila razpredelnice za izplačilo honorarjev terminološkim skupinam.

Računalniški program in elektronska zbirka terminoloških besedil

B. Košmrlj - Levačič je občasno svetovala kolegom pri reševanju problemov, povezanih z delom v programu SlovarRed 2.1. Ker je prišlo pri delovanju strežnika do okvare (kar se je najverjetneje zgodilo v drugi polovici maja ali v začetku junija), zaradi katere se v bazo vneseni podatki Sekcije za terminološke slovarje določen čas sploh niso shranjevali, so po zamenjavi diska na strežniku v bazi podatkov ostale praznine. Stanje nepopolne baze je povzročalo številne težave, npr. gradiva po določenih ključih ni bilo mogoče izpisati, delo z računalniki je bilo pogosto sredi dela prekinjeno. S sodelovanjem T. Seliškarija in U. Parazajde je bila okvara odpravljena, manjkajoče gradivo pa avtomatsko vzpostavljeno.

LABORATORIJ ZA KORPUS SLOVENSKEGA JEZIKA

Besedilni korpus Nova beseda

Sodelavca: P. Jakopin, M. Michelizza.

Zunanja sodelavca: Marta Medvešček (od julija do decembra), Gregor Vinter (december).

Za besedilni korpus *Nova beseda* je bilo zbrano in pripravljeno za vnos v korpus gradivo časopisa Delo do oktobra 2009, v obsegu 14 milijonov besed, govorjena besedila zapisnikov rednih in izrednih sej Državnega zbora v obsegu 6 milijonov besed in več besedil iz drugih virov v obsegu 3 milijone besed. Po dogovoru s časopisnim podjetjem Delo o razširjenem sodelovanju so bila pridobljena besedila tedenskih prilog in drugih publikacij za leto 2008: Delo FT, Delo in dom, Mag, Nedelo, Ona, Polet, Vikend in Slovenske novice. Uporabniški vmesnik *Nove besede* je bil jeseni dopolnjen z možnostjo hitrega iskanja po pogostih besednih parih.

V okviru spletnih strani Inštituta je bil dopolnjen izbor palindromov iz zbirke Janeza Kumšeta, ki zdaj šteje 1151 enot (M. Michelizza).

Sodobni pravopisni priročnik v knjižni, elektronski in spletni različici

Vodja projekta: H. Dobrovoljc.

Sodelavci: N. Jakop, P. Jakopin, M. Michelizza.

Zunanja sodelavca: Peter Holozan, Miro Romih.

Izdelane so bile redakcije črk C in Č (2273 slovarskih sestavkov) in širši geslovnik za črko D (4435).

Vzporedno z redakcijskim delom je potekalo nadgrajevanje že predstavljenega koncepta pravopisnega slovarja ob reševanju nekaterih jezikoslovnih vprašanj, ki so se izkazala problematična: (1) vprašanje prirednosti v t. i. medponsko-priponskih zloženkah vrste indoevropski in baltoslovanski ter njihovih izpeljankah, (2) pojmovanje citatnosti z ozirom na citatni imenovalnik (*Abélard* proti *Rimski-Korsakov*), (3) kratice: razmerje med lastnostmi kratic in tvorjenk iz kratic (*ADAC – Adacov atlas*) ter določanje spola ter ustreznih oblikoslovnih lastnosti kratic (*FF* |krat. za filozofska fakulteta|: *na FF-ju (m) – FF je izvajalka ... (ž)*), (4) iskanje ravnovesja med načeli prevzemanja tujega besedja in dejansko rabo, izkazano v besedilnem korpusu (*bungee jumping – bandži džamping – bandži skok – skok z elastiko*), (5) zapisovanje blagovnih znamk in industrijskih izdelkov (*Adidas, Teflon, Aspirin, Citroën C3 Picasso, Microsoft Word 2007*) ter iz njih nastalih generičnih poimenovanj, prenesene rabe in tvorjenk (*adidas majica, adidaske, teflonski politik, socialni aspirin, najmanjši citroen, pišem v wordu*), (6) zapisovanje začetnice v besednih zvezah s svojilnimi pridevniki, ki imajo tudi preneseni pomen (*salomonov pečat – Davidova zvezda; noetova barčica – Adamov sin; Pitagorov izrek – kaplanova/Kaplanova turbina*), (7) zapisovanje zloženek brez medponskega obrazila (*angora volna – angoravolna; alfa žarki – alfažarki; golf igrišče – golfigrišče*) in njihovih prednostnih dvojnic (*angorska volna, žarki alfa, igrišče za golf*).

Podrobneje so bili predstavljeni predlogi reševanja pravopisnih problemov pri blagovnih znamkah (*Alpsko mleko, Coca-Cola*) in svojilnih pridevniki, izpeljanih iz lastnih imen (*Ahilov, Alzheimerjev*).

Izdelan je bil dokument »Izpostavitvev pravopisno-pravorečnih problemov in neenotnosti pri podomačevanju pri prvih črkah, ki bi utegnili biti v sinhronih inštitutskih slovarjih zaradi različnih izhodišč ali usmeritev rešena protislovno«.

Pripravljena je bila vsebinska zasnova poskusnega zvezka slovarja, ki bo v prvem delu vključeval predloge za reševanje tistih pravopisnih vprašanj, ki so bila v pravopisu rešena nezadovoljivo, in sicer: definiranje in pisanje skrajšanih ter nadomestnih lastnih imen, pisanje osebnih imen s predložnim lastnoimenskim stalnim pridevkom, tujih osebnih imen s predimki, domišljjskih in bajeslovnih imen, prebivalskih imen s predpono *ne-* in tvorjenih iz večbesednih zemljepisnih imen. Predstavljeni so bili kategorizacijski problemi zaradi prekrivnosti zemljepisnih in stvarnih imen v razmerju samostojni objekt – arhitekturna stvaritev, utemeljena je bila uvedba kategorije »naravni spomeniki« pri zemljepisnih imenih ter kategorije »ledinska imena«, določena je bila nova razvrstitev stvarnih imen, utemeljene so bile spremembe pravil pri pisanju imen industrijskih izdelkov in blagovnih znamk ter svojilnih pridevnikov v besednih zvezah.

Sodelovanje z drugimi sekcijami

Kot prejšnja leta je bilo pri reševanju različnih problemov največ sodelovanja z Leksikološko sekcijo, kjer je M. Michelizza sodelovala pri *Slovarju novejšega besedja*, s Sekcijo za terminološke slovarje in z Dialektološko sekcijo, predvsem pri spletni postavitvi njihovih slovarskih del. V tem okviru sta bila na splet postavljena *Čebelarski terminološki slovar* ter *Ponovne objave člankov s kartami za Slovenski lingvistični atlas (do leta 2008)*.

Sodelovanje z drugimi institucijami

Začelo se je delo pri projektu *ZEN - zdravstvene e-storitve z naprednimi glasovnimi uporabniškimi vmesniki*, poleg podjetja Alpineon, ki je nosilec projekta, in Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU sodelujeta še podjetji SRC d. o. o. in Medius d. o. o. Za potrebe zdravstva se razvija informacijsko-komunikacijski sistem z naprednim glasovnim uporabniškim vmesnikom, ki je oprt na najnovejša dognanja govornih in jezikovnih tehnologij. Opravljena so bila pripravljala dela. Zbrane so bile uporabniške zahteve, definiran koncept ter postavljene funkcionalne in tehnične specifikacije za razvoj referenčnega slovarja izgovarjav slovenskih besednih lem.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **K. Ahačič** je pripravil scenarij za državno proslavo ob dnevu reformacije, ki je bila 30. 10. v Cankarjevem domu v Ljubljani. Pripravil je prevod Trubarjevega Katekizma v sodobno slovenščino (*Primož Trubar, Katekizem (1550)*, Združenje Trubarjev forum, 2009). Je član Nacionalne strokovne skupine za pripravo Bele knjige o vzgoji in izobraževanju v RS in član uredniškega odbora *Jezikoslovnih zapiskov*.
- **S. Atelšek** se je konec januarja udeležil tridnevnega računalniškega tečaja za oblikovalski program InDesign. Od 23. do 27. 3. je bil na tečaju katalogizacije v NUK-u. 31. 3. pa se je udeležil še vaj iz katalogizacije. Udeležil se je internega leksikografskega tečaja Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU (oktober, november). Opravil je prelom in oblikovanje naslednjih publikacij, ki jih je izdal Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša: *Strokovni posvet o novem slovarju slovenskega jezika, Novejša slovenska leksika v povezavi s spletnimi viri*, monografija Liliane Spinuzzi Monai: *Il Glossario del dialetto del Torre di Jan Baudouin de Courtenay*, publikacija ob šestdesetletnici dr. Ludvika Karničarja, monografija Majde Merše: *Slovenski knjižni jezik 16. stoletja* in monografija Sekcije za terminološke slovarje *Terminologija in sodobna terminografija*.
- **A. Bizjak Končar** je članica mednarodnih društev European Systemic Functional Linguistic Association in International Systemic Functional Linguistic Association. Je članica programskega in organizacijskega odbora 22. evropske konference in delavnice sistemsko-funkcijskega jezikoslovja, ki bo na Univerzi na Primorskem v Kopru (9.–12. 7. 2010).
- **L. Bokal** je uredila zbornik predavanj s simpozija Rihard Ursini Blagaj v slovenski kulturi, ki je maja izšel pri Založbi ZRC. Jezikovno je pregledala knjigo Aleša Gučka o zgodovini slovenskih žičnic z naslovom *Brez sape v hrib*.
- **V. Cvetko Orešnik** je članica mednarodnih društev Indogermanische Gesellschaft in Wiener Sprachgesellschaft ter urednica jezikoslovne zbirke *Linguistica et philologica*. Je članica uredniškega sveta revije *Keria*.
- **M. Čepar** se je udeležil internega leksikografskega tečaja Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU (oktober, november).
- **H. Dobrovoljc** je članica Založniškega sveta Založbe ZRC in urednica zbirke *Lingua Slovenica*. Sodelovala je v komisiji za infrastrukturo ZRC SAZU, pri izdaji *Okoljskega poročila za Načrt ureditve Kobilarne Lipica*, z Inštitutom za kulturno zgodovino pri izdajah monografij iz zbirke »Življenje in dela«. Sodelovala je pri prijavi na javni razpis za spodbujanje projektov vzpostavitve e-vsebin in e-storitev javnih in zasebnih neprofitnih organizacij 2009 in 2010, ki je bil sprejet novembra in poteka pod naslovom *@rzenal – virtualna zakladnica nacionalne dediščine*.
- **M. Furlan** je članica Etimološke komisije pri Mednarodnem slavističnem komiteju, članica Deutsche Orient-Gesellschaft, sourednica zbirke *Slovarji*, članica uredniškega odbora *Jezikoslovnih zapiskov* in Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen pri Vladi Republike Slovenije. V okviru projekta Delovanje komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade RS (2512-08-000074) je skupaj z A. Gložančev prispevala več jezikoslovnih analiz.
- **A. Gantar** je bila članica programskega odbora simpozija »Obdobja 28: Infrastruktura slovenščine in slovenistike« in urednica dvojne številke *Jezika in slovstva*. Je področna urednica za jezikoslovje revije *Jezik in slovstvo*.
- **A. Gložančev** je članica Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen pri Vladi Republike Slovenije. V okviru projekta Delovanje komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade RS (2512-08-000074) je skupaj z M. Furlan prispevala več jezikoslovnih analiz.
- **M. Humar** je članica upravnega odbora Evropske zveze za terminologijo (EAFI), ki ima sedež v Bruslju, Belgija. Udeležila se je 1. srečanja odbora v Bruslju. Je sourednica zbirke *Slovarji* in članica uredniškega odbora revije *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies*.
- **N. Jakop** je članica uredniškega odbora za letno poročilo o delu ZRC SAZU. Sodelovala je v organizacijskem odboru mednarodne konference »Jezikovna raznolikost in nacionalni jeziki v visokem šolstvu / Language Diversity and National Languages in Higher Education«, ki je potekala 19. in 20. 11. Ljubljani.
- **T. Jakop** je sodelovala na mednarodnem pravljičnem maratonu v Občinski matični knjižnici v Žalcu, 2. 4.
- **P. Jakopin** je za časopis Delo uredjal rubriko *Besede, besede, besede*, v kateri je izšlo 10 prispevkov. H. Dobrovoljc je objavila dva: *Jezikovna sprememba ali nepazljivost?* (30. 9.), *S kolektivno navado raba postane norma* (12. 10.), N. Jakop tudi dva: *Kako iz piercinga nastane pirsing* (11. 3.), *Členki v jeziku* (5. 5.), M. Michelizza pa štiri: *Vsi anonimni, vsi enakopravni* (1. 4.), *Zavihek, piškotek in peskovnik – v elektronski obliki* (16. 7.), *Kliknite tukaj!* (9. 10.), *Na hitro in na kratko* (14. 12.).

- **A. Jelovšek** se je udeležila internega leksikografskega tečaja Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU (oktober, november).
- **N. Jerman** je poskenirala mapi Murko-Oblak in Helena M. Savič (86 skenov, 136 MB) ter Helena M. Savič (88 skenov, 77,6 MB).
- **K. Kenda - Jež** je članica Mednarodne komisije za sestavo Slovanskega lingvističnega atlasa (OLA) pri Mednarodnem komiteju slavistov in članica uredniškega odbora posamičnih zvezkov OLA. Pregledala je fonetično transkripcijo zgodb z Bovškega, ki jih je B. Ivančič Kutin pripravila za spletno predstavitev ter začela pripravljati poglavji o fonetični transkripciji in jeziku pripovedi. Skupaj s P. Weissom je sodelovala pri končnem pregledu prepisa in indeksov za knjigo *Il Glossario del dialetto del Torre di Jan Baudouin de Courtenay*, ki jo je pripravila Liliana Spinozzi Monai; pregledala sta slovensko gradivo, ga korigirala in pripravila vsebino priloženega cedeja; knjigo so soizdali Univerzitetno središče Furlanije iz Vidma, podružnica Arhiva Ruske akademije znanosti iz Sankt Peterburga in Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU iz Ljubljane. Udeležila se je tiskovnih konferenc v Teru (Pradielis), 3. 10. in Ljubljani, 16. 11.
- **N. Ledinek** se je strokovno izpopolnjevala na delavnici FrameNet za slovenščino, 8.–9. 1., internem leksikografskem tečaju Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU (oktober, november) in na nadaljevalnem tečaju programiranja v programskem jeziku perl za jezikoslovce, 14.–17. 12. V okviru projekta »Jezikoslovno označevanje slovenščine«, ki poteka na Institutu Jožef Stefan, je sodelovala pri pripravi specifikacij za površinskoskladenjsko označevanje korpusov slovenščine ter gradnji 2 površinskoskladenjsko označenih korpusov slovenščine.
- **M. Merše** je članica Znanstvenega sveta ZRC SAZU in Komisije za leksikologijo in leksikografijo pri Mednarodnem slavističnem komiteju. Je sourednica zbirke *Slovarji* in članica uredniškega odbora revije *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies*.
- **M. Michelizza** je lektorirala zbornik *Strokovni posvet o novem slovarju slovenskega jezika* (2008).
- **J. Müller** je imel od 27. 10. do 17. 11. 14-urni leksikografski tečaj, ki se ga je udeležilo 10 mladih sodelavcev iz večine sekcij Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša. Uredil je zbornik *Naj medil: ob 100-letnici ČD Grosuplje*.
- **V. Nartnik** je član uredniškega odbora zbornika *Studia mythologica Slavica* in *Evropskega lingvističnega atlasa* (ALE).
- **F. Novak** je član uredniškega odbora *Jezikoslovnih zapiskov* in član upravnega odbora Slavističnega društva Slovenije.
- **F. Premk** je članica uredniškega odbora revije *Riječ*, ki izhaja na Reki, Hrvaška.
- **M. Snoj** je član Mednarodnega združenja belorusistov s sedežem v Minsku. Je sourednik revije *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies*. Vodil je inštitutske tiskovne konference (8. 1., 23. 10., 16. 11.) in imel pozdravne nagovore na prireditvah (3. 10., 19. 10., 3. 12.). Vodil in nadziral je skeniranje kartoteke SSKJ in kartoteke novejšega besedja.
- **M. Šekli** je sodeloval pri pripravi in izvajanju delavnice »Bovški govor in ljudski pesmi in besedi« v okviru cikla »Slovanski jeziki in ljudski pesmi in besedi« v galeriji Srečišče v hostlu Celica na Metelkovi in Ljubljani, 19. 5. Skupaj z J. Škofic in D. Zuljan Kumar je predstavil narečjeslovno terensko delo na Librisovem poletnem narečnem večeru »Zvirke od Ribnice do Rižane« v Pobegih pri Kopru, 21. 8. Z J. Škofic je pripravil načela kritičnega prepisa *Škofjeloškega pasijona* in poenostavljeni fonetični prepis (s korekturami vred) za znanstvenokritično izdajo Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede. Predstavil je načela kritičnega prepisa za tokratno znanstveno kritično izdajo na tiskovni konferenci ob izidu *Škofjeloškega pasijona* na ZRC SAZU, 14. 5.
- **J. Škofic** je sourednica zbirke *Slovarji*, članica Mednarodnega društva dialektologov in geolingvistov – International Society of Dialectologists and Geolinguists (SIDG) ter predsednica slovenske nacionalne komisije pri ALE in članica uredniškega odbora *Evropskega lingvističnega atlasa* (ALE). Skupaj z M. Šeklijem in D. Zuljan Kumar je predstavila narečjeslovno terensko delo na Librisovem poletnem narečnem večeru »Zvirke od Ribnice do Rižane« v Pobegih pri Kopru, 21. 8. Skupaj z M. Šeklijem je pripravila načela kritičnega prepisa *Škofjeloškega pasijona* in poenostavljeni fonetični prepis (s korekturami vred) za znanstvenokritično izdajo Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede. Predstavila je načela kritičnega prepisa za tokratno znanstveno kritično izdajo na tiskovni konferenci ob izidu *Škofjeloškega pasijona* v knjigarni Celjske Mohorjeve in Ljubljani, 4. 5. Bila je jezikovna svetovalka v projektu Razvojne agencije za Zgornjo Gorenjsko – RAGOR pri zbiranju in zapisovanju hišnih imen v občinah Zgornje Gorenjske (Radovljica, Žirovnica, Kranjska Gora, Bled in Gorje; več srečanj z domačini – Zgornje Gorje 3. 11., Zabreznica 11. 11., Lancovo 9. 11., Bohinjska Bela 13. 11.; pregled zapisov s Klemenom Klinarjem, vodjo projekta).
- **C. Tavzes** je jezikovno pregledovala medicinsko revijo *JAMA* in glasilo Prirodoslovnega muzeja *Scopolia*.
- **S. Torkar** je član Onomastične komisije pri Mednarodnem slavističnem komiteju.
- **P. Weiss** je glavni urednik *Jezikoslovnih zapiskov*. Je član uredniškega odbora revije *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies*. I. Šircelj-Žnidaršič je pomagal pri končevanju posameznih gesel za slovar novejšega besedja. S P. Jakopinom je sodeloval pri postavitvi čebelarkega terminološkega slovarja na splet. Svetoval je ob oddajanju v tisk šestega zvezka *Tezavra koroškega slovenskega ljudskega jezika*, ki ga pripravljata Ludvik Karničar in Andrejka Žejn v Gradcu. Skupaj s K. Kenda - Jež je sodeloval pri končnem pregledu prepisa in indeksov za knjigo *Il Glossario del dialetto del Torre di Jan Baudouin de Courtenay*, ki jo je pripravila Liliana Spinozzi Monai; pregledala sta slovensko gradivo, ga korigirala in pripravila vsebino priloženega cedeja; knjigo so soizdali Univerzitetno središče Furlanije iz Vidma, podružnica Arhiva Ruske akademije znanosti iz Sankt Peterburga in Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU iz Ljubljane. Udeležil se je tiskovnih konferenc v Teru (Pradielis), 3. 10. in Ljubljani, 16. 11.
- **D. Zuljan Kumar** je predstavila knjigo *Zlata koza pod razvalinami: zgodbe iz goriške ljudske zakladnice* v Hiši kulture v Šmartnem v Brdih, 17. 4. in v Knjižnici Damirja Fajgla v Gorici, 11. 12. Urejala je slovarček briških besed (ok. 300 besed) za knjigo o Brdih avtorice Darinke Sirk. S Tanjo Gomiršek iz Goriškega muzeja je pripravila strokovno srečanje (v organizaciji Občine Brda, Goriškega muzeja in Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici) z naslovom »Narodna prebujna v Brdih v 19. stoletju na gradu Dobrovo«, 8. 5. Skupaj z M. Šeklijem in J. Škofic je predstavila

narečjeslovno terensko delo na Librisovem poletnem narečnem večeru »Zvirke od Ribnice do Rižane« v Pobegih pri Kopru, 21. 8. Vodila je pripravo na Gradnikove večere 2009, 22.–29. 11.

- **M. Žagar Karer** je skupaj s Katarino Šter uredila znanstveno monografijo *Historični seminar 7*. Je članica koordinacijskega odbora Historičnega seminarja ZRC SAZU in uredniškega odbora publikacije *Historični seminar*. Udeležila se je internega leksikografskega tečaja Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU (oktober, november).
- **A. Žele** je vodja Osrednjega specializiranega informativnega centra za humanistiko (OSICH); je sourednica zbirke *Slovarji*, članica Mednarodne komisije za gramatiko slovanskih jezikov pri Mednarodnem slavističnem komiteju, članica uredniškega odbora *Jezikoslovnih zapiskov* in članica upravnega odbora Slavističnega društva Slovenije.

Raziskovalci inštituta so odgovorili na prek dvesto vprašanj, prispelih v osebne ali skupne e-poštne predale isj@zrc-sazu.si, pravopis.isj@zrc-sazu.si in besede@zrc-sazu.si. Vprašanja, ki so jih zastavljali medijske hiše in zahtevnejši posamezniki, so se tikala pravopisa, pravorečja, pomenoslovja, slovnice, dialektologije, uporabe korpusa *Nova beseda*, spletne različice SSKJ in drugih naših spletnih enot ter etimologije in onomastike. Naslednji raziskovalci so sodelovali v skupaj 59 radijskih in televizijskih oddajah: K. Ahačič (10), A. Gložančev (1), M. Humar (1), T. Jakop (3), P. Jakopin (1), J. Keber (15), S. Klemenčič (2), A. Legan Ravnikar (1), V. Nartnik (2), F. Novak (1), M. Snoj (13), M. Šekli (2), J. Škofic (2), P. Weiss (1), D. Zuljan Kumar (2), A. Žele (2).

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Konferenca Jezikovna različnost in nacionalni jeziki v visokem šolstvu / Language Diversity and National Languages in Higher Education**, Ljubljana, 19.–20. 11. V organizaciji Sekcije za terminološke slovarje, Leksikološke sekcija, organizacij The European Association for Terminology (EAFT), Bruselj, in European Association of National Institutions for Language (EFNIL), Haag, je potekala mednarodna konferenca »Jezikovna različnost in nacionalni jeziki v visokem šolstvu«, posvečena rabi nacionalnih jezikov v visokem šolstvu. Svoje poglede na problematiko sobivanja nacionalnih jezikov in angleščine ali izpodrivanja nacionalnih jezikov je predstavilo okoli 30 referentov iz različnih držav. Sprejeta je bila t. i. Ljubljanska izjava, ki se nanaša na slovenske jezikovne razmere. Mednarodno sprejemljiva izjava pa še ni bila dokončana. V slovenskem organizacijskem odboru so sodelovali: M. Humar (vodja), A. Žele, N. Jakop, S. Atelšek, M. Žagar Karer, N. Ledinek, A. Perdih, K. Nemeč, M. Djurovič, C. Tavzes. Komunikacijo s predavatelji, z EAFT, EFNIL in Janom Roukensom v Bruslju je v večini opravila M. Humar. Finančno so konferenco podprli tudi Sektor za slovenski jezik Ministrstva za kulturo, EAFT, Bruselj, in Délégation générale à la langue française et aux langues de France, Pariz.
- **Simpozij o Juriju Japlju**, Kamnik, 3.–4. 12. Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU je skupaj z Društvom sv. Jakoba iz Kamnika in Občino Kamnik pripravil Simpozij o Juriju Japlju, na katerem je s prispevki sodelovalo 28 referentov. V organizacijskem odboru, ki ga je vodila M. Humar, so sodelovali: J. Müller, J. Narat in K. Nemeč.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Vodja: A. Porenta.

Pridobljeno je bilo 723 novih enot knjižničnega gradiva (565 monografij in 158 zvezkov revij). Precej knjig je bilo prek Biblioteke SAZU dobljeno iz knjižne zupščine akad. Franca Jakopina. A. Porenta se je udeležila dveh tečajev iskanja po elektronskih informacijskih virih, pripravila je knjižno razstavo ob mednarodni konferenci Jezikovna različnost in nacionalni jeziki v visokem šolstvu, je urednica za bibliografijo pri *Poročilu o delu ZRC SAZU* in članica Strokovnega sveta CTK.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Alenka Gložančev, Primož Jakopin, Mija Michelizza, Lučka Uršič, Andreja Žele, **Novejša slovenska leksika (v povezavi s spletnimi jezikovnimi viri)**. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 408 str.
- Majda Merše, **Slovenski knjižni jezik 16. stoletja: Razprave o oblikoslovju, besedotvorju, glasoslovju in pravopisu**. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 393 str. (Zbirka *Linguistica et philologica*, 23).
- Marko Snoj, **Etimološki slovar slovenskih zemljepisnih imen**. Ljubljana: Založba Modrijan in Založba ZRC, 603 str.
- **Ponovne objave člankov s kartami za Slovenski lingvistični atlas (do leta 2008)**. Elektronska izdaja. Uredili Peter Weiss, Jožica Škofic in Karmen Kenda-Jež. Ljubljana.
- **Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies 7/2009**. Uredila Marko Snoj in Marc L. Greenberg. Ljubljana: Založba ZRC in Hall Center for the Humanities, University of Kansas, Lawrence, ZDA, 187 str.
- **Strokovni posvet o novem slovarju slovenskega jezika**. Uredil Andrej Perdih. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 153 str.
- **Terminologija in sodobna terminografija**. Uredile Nina Ledinek, Mojca Žagar Karer, Marjeta Humar. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 370 str.

MEDNARODNO SODELOVANJE

Inštitut sodeluje v mednarodnih projektih:

- *Slovenski lingvistični atlas – OLA*: udeležba na rednem letnem delovnem zasedanju MK OLA, Minsk, Belorusija, 30. 8.–6. 9. (K. Kenda - Jež, M. Šekli in M. Horvat).
- *Evropski lingvistični atlas – ALE*: udeležba na 42. zasedanju uredniškega odbora ALE, Glasgow, Škotska, 24.–28. 6. (J. Škofic).
- Pri pripravi mednarodne konference *Jezikovna različnost in nacionalni jeziki v visokem šolstvu / Language Diversity and National Languages in Higher Education* sta Sekcija za terminološke slovarje in Leksikološka sekcija sodelovali z organizacijami European Association for Terminology (EAFTE), Bruselj, Belgija, European Association of National Institutions for Language (EFNIL), Haag, Nizozemska, in Délégation générale à la langue française et aux langues de France, Pariz, Francija.
- Pri projektu *Slovensko-italijanski in italijansko-slovenski slovar elektronike, elektrotehnike in informatike* sodeluje založba Mladika iz Trsta.
- Pri projektu *Slovenska terminologija v povezavi s spletnimi jezikovnimi viri* ob Fakulteti za farmacijo Univerze v Ljubljani sodelujejo še Slovenski znanstveni inštitut na Dunaju / Slovenisches Wissenschaftsinstitut in Wien, Avstrija, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje, Zagreb, Hrvaška, Foras na Gaeilge (Inštitut za galski jezik), Dublin, Irska.
- Aplikativni raziskovalni projekt *Leksika in potek izoleks v slovenskih narečjih na avstrijskem Koroškem* se izvaja v sodelovanju z Avstrijsko akademijo znanosti, Dunaj, in Inštitutom za slavistiko Univerze Karla in Franca, Gradec.
- Projekt *Enzyklopädie slowenische Sprache und Literatur in Kärnten* (P19519-G03) se izvaja v sodelovanju z Avstrijsko akademijo znanosti, Dunaj.

OBISKI V INŠTITUTU

- Učenci OŠ Staneta Žagarja v Lipnici, 2. 2.: obisk Leksikološke in Dialektološke sekcije.
- Študenti 1. letnika Oddelka za slovenistiko Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem v Kopru, 6. 5.: obisk Leksikološke sekcije, Sekcije za terminološke slovarje in Dialektološke sekcije.
- Dr. Elka Jačeva-Ulčar, znanstvena sodelavka, Institut za makedonski jezik Krste Misirkov, Skopje, Makedonija, 5.–8. 6.: obisk Etimološko-onomastične sekcije.
- Skupina učencev Osnovne šole Štore s prof. Alešem Vrbovškom, 9. 6.: obisk Sekcije za zgodovino slovenskega jezika.
- Dr. Hubert Bergmann z Inštituta za avstrijske narečne slovarje in slovarje lastnih imen Avstrijske akademije znanosti, Dunaj, Avstrija, 10.–12. 6.: obisk Dialektološke sekcije in predavanje v Historičnem seminarju.
- Dr. E. John B. Allen, strokovnjak za zgodovino smučanja, New England Ski Museum, Franconia, New Hampshire, ZDA, 9. 10.: obisk Sekcije za terminološke slovarje.
- Dr. Alfred Lameli z Univerze v Marburgu, Nemčija, 24. 11.: obisk Dialektološke sekcije in predavanje v Historičnem seminarju.
- Skupina študentov slovenistov s Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (mentorica Vera Smole), 11. 11.: obisk Dialektološke sekcije.
- Skupina študentov s Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (mentorica Erika Kržišnik), 9. 12.: obisk Leksikološke sekcije.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Jerica Snoj

- *Metafora v slovenskem slovarju*. Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 5. 11. – doktorsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Kozma Ahačič

- *Kako so protestantski pisci vplivali na razvoj slovenskega knjižnega jezika*. Predavanje v Lions klubu, Kranj, 22. 1.
- *»Trubar« – »Kateri bar?«: kako nas Primož Trubar zanima danes*. Predavanje na Gimnaziji Škofja Loka, 29. 1.
- *Nova opažanja o slovnica iz let 1715, 1755 in 1758*. Predavanje v Historičnem seminarju ZRC SAZU, Ljubljana, 26. 2.
- *Slovenska jezikoslovna teorija med letoma 1672 in 1758 v besedilih zunaj slovnice*. Predavanje v Lingvističnem krožku Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 25. 5.
- *Infrastruktura slovenščine 1550–1758*. Referat na simpoziju »Obdobja 28: Infrastruktura slovenščine in slovenistike«, Univerza v Ljubljani, 26. 11.

Aleksandra Bizjak Končar

- *Retorična oblikovanost Japljeve pridige*. Referat na »Simpoziju o Juriju Japlju«, Kamnik, 4. 12.

Ljudmila Bokal

- *Izrazi za sneg in smuči v slovenski smučarski terminologiji*. Referat na 6. kongresu dialektologov in geolingvistov (SIDG), Maribor, 14. 9.

Helena Dobrovoljc

- *Posledice pravnega varstva imen blagovnih znamk za slovaropisje*. Predavanje v Lingvističnem krožku Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 23. 11.
- *Izražanje družbenih razmerij z jezikovnimi sredstvi v Japljevem času*. Referat na »Simpoziju o Juriju Japlju«, Kamnik, 4. 12.

Metka Furlan

- *Teorija in praksa v Alasijevem italijansko-slovenskem slovarju iz leta 1607*. Referat na mednarodnem znanstvenem sestanku »Slovenski dialekti v stiku 4 – Od Trubarja do danes«, Koper, 30. 5.
- *Asimilacijski vzorec v gornjeseniških primerih tipa smétke 'smeti' v širšem slovenskem kontekstu*. Referat na Slovenskem slavističnem kongresu »Slovenski mikrokozmosi – medetični in medkulturni odnosi«, Monošter, Madžarska, 2. 10.
- *O življenju in delu akademika prof. dr. Bojana Čopa*. Predavanje na slavnostni seji Oddelka za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 10. 12.

Apolonija Gantar

- *Leksikalna baza, vse kar ste vedno želeli vedeti o jeziku*. Predavanje na posvetu »Slovarji, več kot le besede«, Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani, 6. 2.
- *The »Communication in Slovene« Language Resources Project / »Sporazumevanje v slovenskem jeziku – projekt o jezikovnih virih za slovenščino*. Referat na mednarodni konferenci »Mondilex: Metalanguage and encoding scheme design for digital lexicography: Innovative solutions for lexical entry design in Slavic lexicography / Metajezik in oblikovanje kodirnih sistemov za e-leksikografske aplikacije: inovativne rešitve pri oblikovanju slovarskih iztočnic na področju slovanske leksikografije«, Bratislava, Slovaška, 16. 4. (soavtor Simon Krek).
- *Slovene Lexical Database for NLP and Lexicographic Purposes / Slovenska leksikalna podatkovna baza za leksikografske namene in računalniško obdelavo naravnega jezika*. Referat na mednarodni konferenci »eLEX2009: eLexicography in the 21st century: new challenges, new applications / E-leksikografija v 21. stoletju: novi izzivi – nove aplikacije«, Louvain-La-Neuve, Belgija, 25. 10. (soavtor Simon Krek).
- *Drugačen pogled na slovarske definicije: opisati, pojasniti, razložiti?* Referat na mednarodnem simpoziju »Obdobja 28: Infrastruktura slovenščine in slovenistike«, Ljubljana, 26. 11. (soavtor Simon Krek).

Mojca Horvat

- *Mapping and analysing the local speeches areas for the Slovenian linguistic atlas / Kartografiranje in analiziranje območij krajevnih govorov za Slovenski lingvistični atlas*. Referat na »ICA Symposium on Cartography for Central and Eastern Europe / Kartografski simpozij za Srednjo in Vzhodno Evropo«, Dunaj, Avstrija, 16. 2. (soavtorja J. Škofic in T. Podobnikar).
- *Leksika iz pomenskega polja »bolezni« v primorski narečni skupini (po gradivu za SLA)*. Referat na mednarodnem znanstvenem sestanku »Slovenski dialekti v stiku 4 – Od Trubarja do danes«, Koper, 28. 5.
- *Izoglose v prekmurskem narečju – regionalna geolingvistika*. Referat na 6. kongresu dialektologov in geolingvistov (SIDG), Maribor, 16. 9.
- *O prekmurskem narečju*. Predavanje pri predmetu Zgodovinska slovnica in dialektologija 2 na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 8. 4.

Marjeta Humar

- *Projekt Vojaški razlagalni slovar*. Predstavitev v vojaškem vadbenem centru Poljče, 29. 1.
- *Farmaceutski terminološki slovar*. Referat na strokovnem posvetovanju ob predstavitvi četrtega dopolnila k drugi izdaji *Formulariuma Slovenicum* (FS 2.4), Ljubljana, 1. 10.
- *Slovensko jezikoslovje o Japlju*. Referat na »Simpoziju o Juriju Japlju«, Kamnik, 3. 12.

Nataša Jakop

- *Tipi frazemov v Japljevih pridigah*. Referat na »Simpoziju o Juriju Japlju«, Kamnik, 4. 12.

Tjaša Jakop

- *Dosedanje raziskave slovenske dvojine*. Predavanje v Lingvističnem krožku Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 12. 1.
- *Dvojina v narečjih celjskega območja*. Predavanje ob mednarodnem dnevu maternega jezika v sodelovanju s Slavističnim društvom Celje, Osrednja knjižnica Celje, 19. 2.
- *Oblikoslovne posebnosti v delih od 16. stoletja dalje*. Referat na mednarodnem znanstvenem sestanku »Slovenski dialekti v stiku 4 – Od Trubarja do danes«, Koper, 28. 5.
- *The variety and richness of words for relatives in Slovene / Raznolikost in bogastvo poimenovanj za sorodnike v slovenščini*. Posterski prispevek na »The 5th International Conference on Language Variation in Europe (ICLaVe-5) / 5. mednarodna konferenca o jezikovni raznolikosti v Evropi«, København, Danska, 25. 6.

- *Dvojinske in pluralizirane oblike v slovenskih narečjih / Dual vs. Plural Forms in Slovene Dialects*. Referat na 6. kongresu dialektologov in geolingvistov (SIDG), Maribor, 16. 9.
- *Dvojina in njena raba*. Predavanje v Celjski Mohorjevi družbi, 17. 10.

Primož Jakopin

- *Večjezični utrinki iz evropske zakonodaje*. Referat na Slovenskem slavističnem kongresu »Slovenski mikrokozmosi – medetnični in medkulturni odnosi«, Monošter, Madžarska, 1. 10.
- *Besedilni korpus Nova beseda*. Predavanje v Lingvističnem krožku Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 26. 10.
- *Računalniške obdelave besedil*. Predavanje na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, Doktorski program Slovenistika, 18. 12.

Karmen Kenda-Jež

- *Do obisti – ledvice v Slovenskem in Slovanskem lingvističnem atlasu*. Referat na mednarodnem znanstvenem sestanku »Slovenski dialekti in stiku 4 – Od Trubarja do danes«, Koper, 30. 5.
- *Refleksi *e v slovenskih narečjih v Slovenskem in Slovanskem lingvističnem atlasu*. Referat na 6. kongresu dialektologov in geolingvistov (SIDG), Maribor, 16. 9.
- *Med dialektom in idiolektom: k raziskavam ziljskega narečja v Lipalji vasi*. Referat na Slovenskem slavističnem kongresu »Slovenski mikrokozmosi – medetnični in medkulturni odnosi«, Monošter, Madžarska, 2. 10.
- *Shranili smo jih v bančah*. Predstavitve publikacije na Slovenskem slavističnem kongresu »Slovenski mikrokozmosi – medetnični in medkulturni odnosi«, Monošter, Madžarska, 2. 10.

Simona Klemenčič

- *The stratification of Slovene lexis: On formation of a language's vocabulary through space and time / Stratifikacija slovenske leksike: o oblikovanju jezikovnega besedja skozi prostor in čas*. Predavanje na Cleveland State University, Cleveland, ZDA, 30. 1.
- *The Slovene texts in the historical perspective / Sloveščina v zgodovinski perspektivi*. Predavanje na Akademia techniczno-humanistyczna Bielsko-Biała, Bielsko-Biała, Poljska, 13. 5.

Nina Ledinek

- *Odvisnostno površinskoskladenjsko označevanje sloveščine: specifikacije in označeni korpusi*. Referat na mednarodnem simpoziju »Obdobja 28: Infrastruktura sloveščine in slovenistike«, Ljubljana, 27. 11. (soavtor Tomaž Erjavec).

Andreja Legan Ravnikar

- *Slovenska krščanska terminologija*. Predstavitve monografije v okviru srečanja »Pogovori v Mohorjevi«, Mohorjeva družba, Ljubljana, 3. 6.
- *Razvoj slovenskega strokovnega jezika*. Nastopno predavanje za pridobitev docenture, Oddelek za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 10. 9.
- *Slovenska krščanska terminologija: od Brižinskih spomenikov do srede 19. stoletja*. Predstavitve monografije na Slovenskem slavističnem kongresu »Slovenski mikrokozmosi – medetnični in medkulturni odnosi«, Monošter, Madžarska, 2. 10.
- *Slomškova liturgična terminologija*. Referat na Slomškovem simpoziju ob 150-letnici prestavitve škofijskega sedeža iz Št. Andraža v Maribor, Maribor, 23. 10.
- *Japljeva krščanska terminologija pri osnovnem verskem pouku in v cerkvi*. Referat na »Simpoziju o Juriju Japlju«, Kamnik, 4. 12.

Majda Merše

- *Slovensko zgodovinsko slovaropisje s konceptualno-razvojnega vidika*. Referat na mednarodnem simpoziju »Obdobja 28: Infrastruktura sloveščine in slovenistike«, Univerza v Ljubljani, 26. 11.
- *Glagolske kategorije pri Japlju v luči protestantske tradicije*. Referat na »Simpoziju o Juriju Japlju«, Kamnik, 4. 12.

Mija Michelizza

- *Phraseology in Slovenian Blogs / Frazeologija v slovenskih blogih*. Referat na 13. konferenci Polyslav, Hamburg, Nemčija, 27. 9.

Jakob Müller

- *Kranjci in Slovenci v besedilih Jurija Japlja*. Referat na »Simpoziju o Juriju Japlju«, Kamnik, 3. 12.

Jožica Narat

- *Razvoj slovenskega besedišča od 16. stoletja do Japlja*. Referat na »Simpoziju o Juriju Japlju«, Kamnik, 4. 12.

Vladimir Nartnik

- *Leksem stegniti se v slovenskih narečjih*. Referat na mednarodnem znanstvenem sestanku »Slovenski dialekti v stiku 4 – Od Trubarja do danes«, Koper, 29. 5.
- *Madžarsko pregibanje v luči slovenske sklanje*. Referat na 14. mednarodnem simpoziju slavistov, Opatija, Hrvaška, 22. 6.
- *K oblikovanju izbiralnega člena v slovenskih narečjih*. Referat na 6. kongresu dialektologov in geolingvistov (SIDG), Maribor, 15. 9.

Francka Premk

- *Trubar malo drugače*. Predavanje v okviru predavateljske turneje po avstrijskem Koroškem ob jubileju Primoža Trubarja, Slovenska gimnazija, Celovec 13. 1.; Trgovska akademija, Celovec, 14. 1.; Regionalni center v Št. Jakobu, Rož, 15. 1.; Regionalni kulturni center, Župnišče Pliberk, Pliberk, 15. 1.; Višja šola Št. Peter, Rož, 15. 1.
- *Ozka vrata Trubarjevega slovenjenja starozaveznih parabol v Matejevem evangeliju (1555)*. Referat na 14. mednarodnem simpoziju slavistov, Opatija, Hrvaška, 23. 6.
- *Pregledna predstavitev pomembnejših jezikovnih hebraističnih najdb na območju današnje Slovenije. Sloveno-hebraika (1986–2009)*. Predavanje na konferenci »Limmud Keshet EX YU«, Subotica, Srbija, 21. 11.

Marko Snoj

- *Unkonsolidierte Namensippen und ihre Bedeutung für die Etymologie der Ortsnamen / Nekonsolidirane imenske družine in njihov pomen za etimološko raziskovanje krajevnih imen*. Referat na »II. Scheibbser internationale sprachhistorische Tagen: Sprache und Leben der frühmittelalterlichen Slawen / II. mednarodni zgodovinskojezikoslovni simpozij v Scheibbsu: Jezik in življenje zgodnjerednjeveških Slovanov«, Scheibbs, Avstrija, 30. 6.
- *Nekonsolidirane imenske družine*. Predavanje v Lingvističnem krožku Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 19. 10.
- *Pogovor o Etimološkem slovarju slovenskih zemljepisnih imen*. Modrijanova knjigarna, 22. 10.
- *Etimološki slovar slovenskih zemljepisnih imen (ob izidu knjige)*. Predstavitev monografije v Lingvističnem krožku Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 2. 11.
- *Etimologija priimka Japelj*. Referat na »Simpoziju o Juriju Japlju«, Kamnik, 3. 12.

Matej Šekli

- *Zemljepisna in osebna lastna imena v kraju Livek in njegovi okolici*. Predstavitev monografije v Lingvističnem krožku Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 16. 2.
- *Meja med jezikom in narečjem (na primeru govorov v Videmski pokrajini)*. Predavanje v okviru cikla jezikoslovnih pogovorov »Jezikovna kavarna«, knjigarna Celjske Mohorjeve, Ljubljana, 17. 2.
- *Sinhronija in diahronija v zgodovinskem jezikoslovju (na primeru zgodovine zaimkov moj, tvoj, svoj v slovenščini)*. Predavanje v Lingvističnem krožku Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 11. 5.
- *Sklanjatve in naglas samostalnikov moške o-jevske sklanjatve v govoru vasi Jevšček pri Livku nadiškega narečja slovenščine*. Referat na mednarodnem znanstvenem sestanku »Slovenski dialekti v stiku 4 – Od Trubarja do danes«, Koper, 30. 5.
- *Přirunovaca morfologija slowjanskich řečow (představenje nastawaceje wučbnicy) / Primerjalno oblikoslovje slovanskih jezikov (predstavitev nastajajočega učbenika)*. Referat na sorabističnem srečanju štipendistov Založbe za serbski lud, Budyšin/Bautzen, Nemčija, 25. 6.
- *Narečna podoba jezika slovenskih poznosrednjeveških rokopisnih spomenikov*. Referat na 6. kongresu dialektologov in geolingvistov (SIDG), Maribor, 16. 9.
- *Sklanjatev samostalnikov (moške in srednje) o-jevske sklanjatve v jeziku slovenskih srednjeveških rokopisnih spomenikov*. Referat na Slovenskem slavističnem kongresu »Slovenski mikrokozmosi – medetnični in medkulturni odnosi«, Monošter, Madžarska, 2. 10.
- *Sobivanje beloruščine in ruščine v sodobni Belorusiji (fotografska reportaža o vidni dvojezičnosti na ulicah Minska)*. Predavanje v okviru cikla »Slovanski jeziki in ljudski pesmi in besedi«, galerija Srečišče (hostel Celica), Ljubljana, 13. 10.
- *Oblikovno izražanje imenskih kategorij podspola živo in človeško v zahodnoslovanskih jezikih*. Predavanje na Slovensko-slovaški znanstveni konferenci ob 90-letnici univerz, Bratislava, Slovaška, 23. 10.
- *Sklanjatev in naglas samostalnikov moške o-jevske sklanjatve v slovenščini*. Vabljeni predavanje na Oddelku za slavistiko Jagelonske Univerze v Krakovu, Poljska, 9. 12.
- *Pokrajinski knjižni jeziki na Slovenskem*. Vabljeni predavanje na Oddelku za slavistiko Jagelonske Univerze v Krakovu, Poljska, 10. 12.

Jožica Škofic

- *Jezikovna identiteta Prekmurja*. Referat na simpoziju »Dnevi slovenskih študij«, ZRC SAZU, Ljubljana, 27. 5. (soavtorica K. Sedar).
- *Od ščepca do prgišča, od Trubarja do Slovenskega lingvističnega atlasa*. Referat na mednarodnem znanstvenem sestanku »Slovenski dialekti v stiku 4 – Od Trubarja do danes«, Koper, 28. 5.

- *Pomensko polje »telo« v slovenskih narečjih (po gradivu za SLA)*. Referat na 45. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture (SSJLK), Ljubljana, 7. 7. (soavtorica M. Horvat).
- *Slovene Linguistic Atlas – new methods in analysis and cartography of dialectal lexems / Slovenski lingvistični atlas – nove metode v analizi in kartografiranju narečnih leksemov in Digitalisation of ALE – new challenges / Digitalizacija ALE – novi izzivi*. Referata na 6. kongresu dialektologov in geolingvistov (SIDG), Maribor, 15. 9.
- *Predstavitvev CD-ja s ponovnimi objavami člankov s kartami SLA (do l. 2008)*. Referat na Slovenskem slavističnem kongresu »Slovenski mikrokozmosi – medetnični in medkulturni odnosi«, Monošter, Madžarska, 2. 10.
- *Slovensko-hrvaški jezikovni stik, kot se kaže v leksiki SLA*. Referat na 5. mednarodnem leksikološko-leksikografskem srečanju, Zagreb, Hrvaška, 3. 12.

Silvo Torkar

- *O etimologiji imena Pišcece*. Dnevi Maksa Pleteršnika na Pleteršnikovi domačiji, Pišcece, 9. 9.
- *Baška dolina in Šentviška planota v luči zemljepisnih in osebnih imen*. Univerza za tretje življenjsko obdobje, Ljubljana, 25. in 26. 11.

Peter Weiss

- *O oblikoslovnih zadregah v slovenskem pravopisu*. Predavanje slovenističnim seminaristom na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, 10. 2.
- *Zgornjesavinjsko narečje in spodnjezadrecki govori*. Predavanje v Jakijevi hiši, Nazarje, 20. 2.
- *O slovenskem pravopisu*. Predavanje za člane Slavističnega društva Slovenije, Narodni dom, Trst, Italija, 11., 18., 25. 3., 8. 4.
- *O zgodovini Rečice in okolice v 17. stoletju*. Predavanje v kulturno-umetniškem društvu Utrip na Rečici ob Savinji, 12. 9.
- *ZRCola*. Predstavitvev na 6. kongresu dialektologov in geolingvistov (SIDG), Maribor, 14. 9.
- *Novejši prekmurski narečni slovarji in ZRCola*. Predstavitvev na Slovenskem slavističnem kongresu »Slovenski mikrokozmosi – medetnični in medkulturni odnosi«, Monošter, Madžarska, 1. 10.
- *O knjižnem jeziku in (zgornjesavinjskem) narečju*. Predavanje v Šmartnu ob Dreti, Nazarje, 22. 10.
- *Slovensko pravopisje in korpusi*. Referat na mednarodnem simpoziju »Obdobja 28: Infrastruktura slovenščine in slovenistike«, Ljubljana, 27. 11.

Danila Zuljan Kumar

- *Členitev po aktualnosti v narečnem besedilu*. Nastopno predavanje na Univerzi v Novi Gorici, 8. 4.
- *Tuj, tujec in na tuje po gradivu za Slovenski lingvistični atlas*. Referat na mednarodnem znanstvenem sestanku »Slovenski dialekti v stiku 4 – Od Trubarja do danes«, Koper, 30. 5.
- *Besedilna kohezija v govorjenih slovenskih narečnih pogovorih*. Referat na 6. kongresu dialektologov in geolingvistov (SIDG), Maribor, 15. 9.
- *Jezikovno preklapljanje v jeziku v stiku*. Referat na Slovenskem slavističnem kongresu »Slovenski mikrokozmosi – medetnični in medkulturni odnosi«, Monošter, Madžarska, 1. 10.
- *Slovenska narečja danes*. Predavanje za študente slovenskega jezika na Universidad de Buenos Aires, UBA, Facultad de filosofía y letras, Buenos Aires, Argentina, 5. 11.

Mojca Žagar Karer

- *Terminološko svetovanje med teorijo in prakso*. Referat na mednarodnem simpoziju »Obdobja 28: Infrastruktura slovenščine in slovenistike«, Ljubljana, 28. 9.

Andreja Žele

- *Sklapljanje kot naravni in aktualni odraz nepretrganosti govora v obeh sistemih (v narečnem in knjižnem)*. Referat na 6. kongresu dialektologov in geolingvistov (SIDG), Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, 14. 9.
- *Vezljivostni slovar slovenskih glagolov*. Predavanje v Lingvističnem krožku Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 12. 10.
- *Enojezični slovarji – sledenje pomenskosti besed oz. kaj in kako pravi raba*. Referat na mednarodnem simpoziju »Obdobja 28: Infrastruktura slovenščine in slovenistike«, Ljubljana, 26. 11.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Simona Klemenčič

- Cleveland State University in Amish County, Ohio in Pennsylvania, ZDA, 24. 1.–10. 2.: vabljen predavanje in zbiranje gradiva o jeziku amišev.
- Akademia techniczno-humanistyczna, Bielsko-Biała, Poljska, 10.–17. 5.: delovni obisk.

Mija Michelizza

- Univerza v Pisi, Italija, 1.–28. 3.: študijski obisk na Filozofski fakulteti pri dr. Mirku Tavosanisu.

Andrej Perdih

- Masarikova univerza, Brno, Češka, 15.–19. 6.: udeležba na seminarju »2009 Lexicom International Workshop in Lexicography and Lexical Computing / Leksikografsko-korpusna delavnica Lexicom 2009«.

Marko Snoj

- Inštitut za slovaški jezik, Bratislava, Slovaška, 29. 6.: delovni obisk.

Jožica Škofic

- Inštitut za hrvaški jezik in jezikoslovje v Zagrebu, Hrvaška, 16. 11. do predvidoma 15. 2. 2010: strokovno izpopolnjevanje.

Danila Zuljan Kumar

- Slovensko društvo Triglav, Rosario, Argentina, 13.–14. 11.: delovni obisk.

PEDAGOŠKO DELO

Kozma Ahačič

- *Zgodovina slovenskega jezika; Slovenska književnost I.* Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Slovenska družba, kultura in literatura.* Predavanja na Oddelku za prevajalstvo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Aleksandra Bizjak Končar

- *Slovenski knjižni jezik 4; Slovenski jezik 3 – Besediloslovje; Besediloslovje.* Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Varja Cvetko Orešnik

- *Stara indijsčina I, II; Historična fonetika indoevropskih jezikov; Historična morfologija indoevropskih jezikov I, II.* Predavanja na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Helena Dobrovoljc

- *Pravopisno normiranje in vprašanja sodobne normativistike; Slovenski knjižni jezik 1 –Pravopis.* Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Metka Furlan

- *Hetitščina; Laringalna teorija.* Predavanja na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Januška Gostenčnik

- *Slovenska dialektologija.* Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Primož Jakopin

- *Računalništvo za filologe; Besedilo in računalnik; Uporaba XML TEI; Spletna postavitev jezikovnih zbirk.* Predavanja na Oddelku za slovenistiko in Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Karmen Kenda - Jež

- *Sociolingvistika.* Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Simona Klemenčič

- *Pregled indoevropskih jezikov; Indoevropske starožitnosti.* Predavanja na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Majda Merše

- *Interpretacija starejših slovenskih jezikovnih spomenikov.* Predavanja na Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Univerze v Mariboru.
- *Zgodovinska slovnica in dialektologija II.* Predavanja na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Vladimir Nartnik

- *Indoevropska praslovanska in starocerkvenoslovanska dediščina; Stara cerkvena slovanščina; Sloveščina in južnoslovanski jeziki*. Predavanja na Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Univerze v Mariboru.

France Novak

- *Uradovalni jezik; Jezik v medijih; Funkcijske zvrsti slovenskega knjižnega jezika*. Predavanja na Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Univerze v Mariboru.

Marko Snoj

- *Uvod v etimološko metodo in študij virov*. Predavanja na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Matej Šekli

- *Primerjalna slovnica slovanskih jezikov I, II (glasoslovje), III (naglasoslovje – vaje), IV (oblikoslovje – vaje)*. Predavanja oz. vaje na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Slovenska dialektologija; Zgodovina slovenskega jezika*. Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Slovenski jezik I (glasoslovje), II (oblikoslovje), III (skladnja)*. Predavanja na Slovenistiki, Univerza v Trstu, Italija.

Jožica Škofic

- *Slovenski jezik v družbi; Zgodovina slovenskega jezika; Uvod v jezikoslovje*. Predavanja na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Jezikovna identiteta slovenskih pokrajin (narečje kot izvorni temelj slovenskega jezika)*. Predavanja v okviru Študijskega modula »Slovenske študije – tradicija in sodobnost« na podiplomskem študijskem programu »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« v okviru Univerze v Novi Gorici in ZRC SAZU.

Danila Zuljan Kumar

- *Slovenska dialektologija*. Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Andreja Žele

- *Oblikovanje besedil; Izbrane vsebine iz jezikoslovja 2 (skladnja, leksikalno pomenoslovje)*. Predavanja na Oddelku za prevajalstvo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Slovenski knjižni jezik (s poudarkom na oblikoslovju in skladnji glagola)*. Predavanja na Universität Klagenfurt für Slawistik / Oddelek za slavistiko, Univerza v Celovcu, Avstrija.

MENTORSTVO

Varja Cvetko Orešnik je bila mentorica mlademu raziskovalcu doktorandu Andreju Perdihu.

Metka Furlan je bila mentorica mlademu raziskovalcu doktorandu Metodu Čeparju (od 1. 10.).

Primož Jakopin je bil mentor mladi raziskovalki doktorandki Miji Michelizza.

Jožica Škofic je bila mentorica mladim raziskovalkam doktorandkam Januški Gostenčnik (od 1. 10.), Mojci Horvat in Mojci Žagar Karer.

Andreja Žele je bila mentorica mlademu raziskovalcu doktorandu Borisu Kernu (od 1. 10.) in mladi raziskovalki doktorandki Nini Ledinek.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://isjfr.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The researchers and other staff members at the Fran Ramovš Institute of the Slovenian Language have been working on the following programme and projects: Slovenian Language in Synchronic and Diachronic Development, The Lexicon and the Course of Lexical Isoglosses in Slovenian Dialects in Austrian Carinthia, Vocabulary from the Semantic Field 'man' in Slovenian Dialects: a Geolinguistic Presentation, Contemporary Slovenian Lexicon (Online Language Resources), Historical Linguistics and Sociolinguistic Characteristics of the View on Language in Slovenia between 1607 and 1758, A Modern Normative Guide, in Print, Electronic, and Web Versions, Slovenian Terminology in Connection with Internet Language Resources and Legal Terminological Dictionary (continuation). Monographs, dissertations and papers dealing with the above topics have been published and several lectures have been held.

In the Section for lexicology work has continued on four dictionary projects, in the Section for etymology and onomastics on two, in the Section for the history of the Slovenian language on three and in the Section for terminological dictionaries on seventeen dictionary projects. In the Section for dialectology the compilation of the Slovenian Language Atlas (SLA) corpus materials and the participation in General Slavonic Linguistic Atlas (OLA) and European Linguistic Atlas (ALE) international projects have continued. Researchers at the Corpus Laboratory have continued the development of the Nova beseda text corpus and its user interface, of the Web List of Slovenian Words and of the Abridged Version of the Slovenian Orthographic Dictionary.

The digitalization of paper and card files has also been continued in all sections of the institute and further efforts in developing software for lexicological and lexicographic purposes have been made (SlovarRed, Hist2000, SIMBola, ZRCola, MAPola).

- 1 Janez Dirjec
- 2 Primož Pavlin
- 3 Benjamin Štular
- 4 Ivan Marija Hrovatin
- 5 Dragan Božič
- 6 Andrej Pleterski
- 7 Drago Valoh
- 8 Janez Dular
- 9 Ladislav Ciglenečki

- 10 Zvezdana Modrijan
- 11 Snežana Tecco Hvala
- 12 Maja Andrič
- 13 Dragica Knific Lunder
- 14 Jana Horvat
- 15 Andreja Dolenc Vičič
- 16 Tamara Korošec Lavrič
- 17 Tjaša Tolar
- 18 Marjeta Šašel Kos

INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJO

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Rajko Bratož, akad. prof. dr. Stane Gabrovec, dr. Janez Dular (predsednik), dr. Jana Horvat, dr. Anton Velušček.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: dr. Jana Horvat, višja znanstvena sodelavka.

Znanstveni svetniki: dr. Dragan Božič (od 2. 3.), dr. Slavko Ciglencečki, dr. Janez Dular, ddr. Andrej Pleterski, dr. Marjeta Šašel Kos.

Višji znanstveni sodelavec: dr. Anton Velušček.

Znanstvena sodelavca: dr. Maja Andrič, dr. Borut Toškan.

Samostojni strokovni sodelavci v humanistiki: Mateja Belak, Janez Dirjec, mag. Primož Pavlin, Sneža Tecco Hvala.

Višja strokovna sodelavka: Andreja Dolenc Vičič.

Asistenta z doktoratom: dr. Benjamin Štular, dr. Zvezdana Modrijan (od 13. 10.).

Asistenti, mladi raziskovalci: Lucija Grahek (do 30. 6.), Tina Milavec (do 30. 9.), Tjaša Tolar, Ivan Marija Hrovatin.

Samostojni strokovni delavki: Dragica Knific Lunder, Lucija Lavrenčič.

Tajnica: Breda Justin Pavčič.

Tehnika: Tamara Korošec Lavrič, Drago Valoh.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Arheološke raziskave

Vodja raziskovalnega programa: A. Velušček.

Sodelavci: M. Andrič, D. Božič, S. Ciglencečki, J. Dular, L. Grahek (do 30. 6.), J. Horvat, D. Knific Lunder, B. Pavčič Justin, A. Pleterski, M. Šašel Kos, B. Toškan, T. Tolar, T. Milavec (do 30. 9.), I. M. Hrovatin.

V letu 2009 se je začelo izvajanje novega programa *Arheološke raziskave*. Program je usmerjen v temeljne raziskave, katerih cilj je pridobivanje novih znanj o razvoju človeka in družbe v najstarejših obdobjih jugovzhodnoalpskega prostora. Ker je večplasten, zaobjema širok lok od uvajanja in preverjanja novih raziskovalnih metod, izgrajevanja podatkovnih zbirk in dokumentacijskih sistemov, pa vse do pridobivanja novih spoznanj o poselitvenih strukturah, gospodarstvu, družbenih procesih in načinu življenja ljudi, ki so od prazgodovine do zgodnjega srednjega veka prebivali na območju jugovzhodnih Alp. Program je sestavljen iz naslednjih sklopov:

Arheološka podoba slovenskih pokrajin med 5. in 2. tisočletjem pr. n. št.

Raziskave so usmerjene v preučevanje kronologije, poselitvene dinamike, gospodarstva in paleoekolojja v Sloveniji v času mlajše kamene in bakrene dobe.

Tako je bila v letu 2009 dokončana in nato objavljena znanstveno monografijo *Koliščarska naselbina Stare gmajne in njen čas - Ljubljansko barje v 2. polovici 4. tisočletja pr. Kr.* V njej so predstavljeni rezultati multidisciplinarnih raziskav na koliščarskih naselbinah Stare gmajne, Blatna Brezovica in Veliko Otavnik lb. V posebnih poglavjih so podane doslej najnatančnejše datacije kolišč Ljubljanskega barja. Predstavljene so pomembne najdbe, kot so: kolo in os, drevaka, preja ... Predstavljene so tudi rezultati analiz surovinske sestave glajenih kamnitih orodij in žrnelj. Sodelavci programa so sodelovali pri objavi najdb iz jamskega arheološkega najdišča Križna jama.

Severovzhodna Slovenija v pozni bronasti dobi

Raziskave so potekale skladno z zastavljenim programom. Tako je bila vzpostavljena podatkovna zbirka o poselitvenih strukturah severovzhodne Slovenije v pozni bronasti dobi, v katero so vključena vsa doslej znana najdišča iz tega dela države. Podatkovna baza se bo sproti dopolnjevala z novimi podatki.

Sodelavci so zaključili analizo terenskih izvidov in urejanje gradiva iz velikega utrjenega naselja v Ormožu. Predstavili so najdbe, kronološki razpon naselja, njegovo notranjo zasnovo in način gradnje hiš. Delo je končano in pripravljeno za natis.

Jugovzhodne Alpe v 2. in 1. stoletju pr. n. št.

Nadaljevala se je priprava objave železnodobnih najdb z grobišč v okolici Mokronoga (računalniška predmetna kartoteka, opisi, skeniranje risb). Zbrano je bilo gradivo za poglavje o vzhodnodolenjskih enozankastih ločnih fibulah, ki doslej niso bile obdelane. V številnih razpravah in monografijah iz zadnjih tridesetih let, ki so posvečene železnodobnim kulturam na Dolenjskem in v Beli krajini, so bile v obravnavo kot neproblematične pritegnjene najdbe iz Mecklenburške zbirke, ki izvirajo iz okoli tisoč železnodobnih grobov zlasti iz Stične, z Magdalenske gore in z Goleka pri Vinici. Da bi bila lahko ocenjena znanstvena vrednost te zbirke, so bili iz ZDA in Nemčije pridobljeni nekateri primarna rokopisni viri. Njihova primerjava z dosedanjimi objavami je pokazala, da so številne grobne celote napačne, zaradi česar je vrednost zbirke zelo okrnjena. To so sodelavci nazorno pokazali na primeru halštatskega groba z oklepom iz Stične, katerega grobni celoti so bili med drugim dodani bronasti latenski gumbi z Goleka pri Vinici. O tem grobu in o zanesljivosti grobnih celot Mecklenburške zbirke so napisali dve študiji. Narisane in opisane so bile vse najdbe z zgodnjerickega grobišča v Polhovem Gradcu, ki jih hrani Narodni muzej Slovenije v Ljubljani.

Procesi romanizacije na območju Slovenije

Dvojezična (slov.- ang.) monografija o najdiščih na območju Razdrtega je bila dokončana in je tudi izšla.

Nadaljevalo se je delo na objavi arheološke topografije vzhodnega dela Petovione.

Pripravljene in oddane v tisk sta bili dve študiji: o izbrani problemih romanizacije v zahodni in osrednji Sloveniji ter študija o zgodnjerickeških utrdbah v vzhodnih Alpah.

Analizirana so bila vprašanja rabe in poselitve visokogorskega sveta (študija oddana v tisk).

Predstavljeni so bili rezultati naravoslovnih raziskav amfor iz Sermina in železnih predmetov z Gradu pri Šmihelu.

Antični literarni viri za vzhodnoalpski prostor in zahodni Balkan

V okviru študija *Geografije* grškega zgodovinarja in geografa Strabona je bil pripravljen osnutek besedila za študijo o rimskodobni Grčiji v luči tistih podatkov pri Strabonu, ki jih je pisec navedel iz svojega časa. Velik del njegovega opisa Grčije namreč temelji na geografskih, zgodovinskih in etnografskih podatkih iz obeh Homerjevih pesnitev. Nekaj zanimivosti iz svoje sodobnosti Strabon omenja tudi za območje Epira, ki je mejilo na Ilirik, dva podatka pa sta celo ozko vezana na Ilirska kraljestva.

Napisani sta bili dve kratki razpravi o reki Ljubljanici (ki se je v antiki imenovala *Nauportus*) v antičnih literarnih virih ter o legendi o Argonavtih, povezani s to reko in z obema naselbinama ob njej, Emono in Navportom (Vrhnika).

Rimski napisi Slovenije

Zbiranje bibliografskih podatkov za rimske napise Emona in njenega upravnega teritorija se je nadaljevalo; napisan je bil kratek prispevek o pomenu napisov z Iga. Raziskave so bile namenjene tudi napisom iz Celeje in njenega upravnega območja, v zvezi s čimer je bila napisana študija o kultih, zaobljubljenih oltarjih in svetiščih v Celeji in na njenem teritoriju, poudarek študije pa je bil predvsem na tem, kdo so bili posvetitelji zaobljubljenih spomenikov: italjski kolonisti in trgovci, domače keltsko prebivalstvo, priseljenci iz vzhodnih provinc ter njihov družbeni status. Napisana je bila študija o uvedbi novega kulta pod Hadrijanom, kulta mladeniča Antinoa, ki mu je cesar posvečal posebno pozornost in ljubezen. Kot kaže zbrana evidenca, ta kult, ki se je neverjetno hitro razširil, ni bil pomemben le v vzhodnih provincah (to mnenje je doslej prevladovalo), temveč tudi na zahodu, tako v severni Italiji, kot v Panoniji in Meziji ter drugod.

Izšla je študija o italjski družini Magijev v Dalmaciji, v kateri je obravnavan tudi kult Nimf v Dalmaciji; neka Magija je namreč dala v Salonah postaviti oltarček Nimfam, ki je bil doslej še neobjavljen in je predstavljal izhodišče za to raziskavo.

Zgodovina Slovenije v antiki

Napisan je bil krajši članek in osnutek daljše raziskave o osvojitvi Ilirika pod cesarjem Avgustom, kar bo oboje v slovenski verziji eno od poglavij prve knjige načrtovane slovenske zgodovine, v katerem bo obravnavano antično obdobje.

Poznoantična poselitev Slovenije in njena vpetost v poselitvene strukture rimskega imperija

Opravljene so bile zadnje raziskave v zvezi z objavo monografije *Tonovcov grad*. Pri raziskavah je bil velik poudarek dan problematiki zatona poznoantičnih mest v vzhodnoalpskem območju, ki v kar največji meri nakazujejo strukturne spremembe v poznoantični naselbinski sliki. Posebej so bila analizirana mesta v severovzhodni Italiji in novejša gradivo pridobljeno pri raziskavi slovenskih mest.

V programu temeljne obravnave slovenskega ozemlja v pozni antiki, ki bo izšla v monografski publikaciji, je bila posebna pozornost posvečena interakciji med rimskimi mesti in podeželjem v obdobju 4. in prve polovice 5. st.

Začetne raziskave poznoantične naselitvene slike Ilirika so prerasle fazo dokumentiranja najdišč: tako so bili na dveh pomembnih strokovnih srečanjih lahko podani prvi orisi sintetično zasnovanih predstavitev srednjeevropskega in balkanskega prostora, pripravljen pa je bil tudi obsežnejši članek o strukturi naselbinske slike justinijanskega obdobja v Iliriku.

V letu 2009 je bila za monografsko izdajo končana priprava vsega keramičnega gradiva s Tonovcovega gradu pri Kobaridu, za tisk pa je bil oddan članek o značilnostih zadnje poznoantične in zgodnjersrednjeveške faze na istem najdišču. Začela se je obdelava keramičnega inventarja s Korinjskega hriba, kjer je bila posebna pozornost posvečena glazirani keramiki.

T. Milavec je zaključila ovrednotenje nekeramičnega gradiva na širšem jugovzhodnoalpskem prostoru, Z. Modrijan pa analizo keramike z istega območja. Obe sta uspešno zagovarjali doktorski deli.

Gospodarska in družbena dinamika na ozemlju Slovenije v zgodnjem srednjem veku

Delo je potekalo na dveh glavnih vsebinskih področjih. Prvo je izgradnja digitalne podatkovne zbirke zgodnjersrednjeveških najdišč in grobov Slovenije. Sodelavci so doslej evidentirali 536 poznanih in možnih najdišč, zbirali zanje literaturo ter jih sestavljali v digitalno podatkovno zbirko. Analitično področje dela je obsegalo analizo lončenine. Izhodišče je bila zgodnjersrednjeveška naselbina na blejski Pristavi, ki ima od vseh zgodnjersrednjeveških najdišč v Sloveniji najbolj dokumentirano naselbinsko plast. To je omogočilo analize razdrobljenosti, sestavljenosti, ki so določile funkcionalne površine naselja v povezavi z ohranjenimi stavbnimi ostanki. Ob tem je bila izdelana metoda za določanje osnovnih velikostnih skupin posod na podlagi ohranjenih ustij, ki je dovolj zanesljiva, da daje uporabne rezultate. Sledila je klasifikacija lončenine, ki se skuša kar najbolj približati mentalnim modelom nekdanjih lončark. Ustreznost klasifikacije je bila preverjena in dokazana s kartiranjem znotraj pristavske naselbine. Naslednji korak je izdelava absolutne datacije s pomočjo doslej objavljenih najdbenih skupkov s poznanimi datacijami radioaktivnega ogljika C14. Za ta namen je bila izdelana interpretativna metoda skupin datacijskih razponov. Hkrati je bilo izdelanih več kontrolnih preverjanj s pomočjo klasičnih kronoloških analiz, ki obsegajo analoško metodo in metodo topografske kronologije.

Okolje v arheoloških dobah

Arheozoološke raziskave

Obdelana in objavljena je bila zgodnjeholocenska sesalska mikrofavna z najdišča Mala Triglavca pri Divači. Primerjava z drugimi najdišči s Krasa je pokazala na hiter favnistični obrat v obdobju izpred 5000 let kot posledico človekovih posegov v okolje. Ostanke velikih sesalcev s Tonovcovega gradu so omogočili pridobitev novih spoznanj o ekonomiji lokalnega centra v času politično in varnostno nestabilne pozne antike. Rezultati analize so bili pripravljeni za objavo kot poglavje v okviru monografske publikacije najdišča. Obdelana sta bila tudi manjša vzorca

antične starosti iz Vipave in Starega trga pri Slovenj gradcu ter z več najdišč s srednjeevropsko keramiko z brazdastim vrezom. Opravljena in objavljena je bila še analiza metapodijev jamskega medveda z namenom ugotavljanja vpliva paleookolja oz. evolucije na velikost živali.

Palinološke raziskave

Palinološke raziskave na območju Ljubljanskega barja, Blejskega kota in Bele krajine so usmerjene v preučevanje poznoglacialnega in holocenskega paleookolja ter človekovega vpliva na vegetacijo v različnih arheoloških obdobjih. V letu 2009 sta bila za objavo pripravljena dva prispevka o poznoglacialni vegetaciji na območju Blejskega kota in Bele krajine, nadaljevala pa se je tudi pelodna analiza vzorcev z arheoloških najdišč na Ljubljanskem barju (Stare Gmajne, sonda 2007). V letu 2009 je bilo tudi vzpostavljeno sodelovanje z raziskovalci Univerze v Oxfordu (dr. Christine Lane), ki so pričeli z izvajanjem tephrokronoloških raziskav na območju Blejskega jezera in Ljubljanskega barja. M. Andrič je vse dosedanje rezultate raziskav mikroskopskega oglja na področju Slovenije prispevala v svetovno podatkovno bazo in sodelovala pri oblikovanju članka o globalnih poznoglacialnih in holocenskih požarnih režimih.

Multidisciplinarno raziskovanje kolišč na Ljubljanskem barju

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: A. Velušček.

Sodelavci: M. Andrič, M. Belak, K. Čufar, J. Dirjec, T. Korošec Lavrič, L. Krže, B. Štular, B. Toškan, M. Zupančič.

S projektom se nadaljuje interdisciplinarno raziskovanje koliščarskih naselbin Ljubljanskega barja. Sodelavci so v letu 2009 opravili arheološke raziskave na kolišču Založnica pri Kamniku pod Krimom. Po opravljenih dendrokronoloških analizah so ugotovili, da gre za del naselbine, ki je sočasen že pred leti raziskanim predelom kolišča. Aktivno sodelujejo pri izkopavanju kolišča Špica, ki ga vodijo sodelavci Mestnega muzeja iz Ljubljane.

Sodelavci projekta soz referati sodelovali na delavnici "Naravoslovne raziskave premične arheološke dediščine v Sloveniji 1998-2008", ki jo je organiziral Narodni muzej Slovenije iz Ljubljane.

V tem letu so izšli oz. so bili oddani znanstveni prispevki v pomembnih mednarodnih revijah in drugih publikacijah, v katerih obravnavajo arheološko podobo Ljubljanskega barja (poudarek je na kronologiji), analize pelodnih diagramov, analize makrorastlinskih in kostnih ostankov.

Kulturna dediščina Krvavca - priprava turističnega produkta in njegovega vodenja

Vodja projekta: A. Pleterski.

Sodelavci: M. Andrič, M. Belak, A. Breznik, B. Štular.

Sodelavci so v sklopu terenskega dela raziskali poznosrednjeveško stavbo izjemne velikosti 8 x 12 m. Bila je dvoprostorna. V bivalnem delu so se ohranili temelji kurišča, v vhodnem delu pa številni podkovski žebli nakazujejo konjski hlev. Pred vhodom v stavbo je bil prostor odpada. Uporabo konj kažejo tudi odlomki podkev, ena cela pa je bila položena v temelj vogala kot stavbna žrtev. Odlomki kakovostnega namiznega posodja, jedilnega noža podkrepljujejo misel, da gre za hišo imenitnika. Kabineto je potekalo digitalno dokumentiranje gradiva in njegove analize. Dokončan je bil katalog najdb. Objava je načrtovana v naslednjem letu. Spoznanja so bila vključena v zaključni elaborat, ki predstavlja poslovni načrt za postavitev muzeja na prostem na Krvavcu. V njem je prikazana možna vsebina, ustrežna SWOT analiza, ocena stroškov in tržnega potenciala. Nastal je dokument, ki je lahko izhodišče za začetek investicijskega projekta. S tem je bil cilj projekta, ki se je zaključil, dosežen.

Vloga Navporta v procesih romanizacije vzhodnoalpskega prostora

Vodja projekta: M. Šašel Kos.

Sodelavci: J. Horvat, J. Dirjec, A. Dolenc Vičič, B. Toškan.

Potekala je prva faza stratigrafske analize najdišča Hočevarjev vrt na Vrhniki. Urejene so bile drobne najdbe iz kovin, stekla in kosti z najdišča. Pričelo se je risanje drobnih najdb iz stekla.

Informacijski sistem za arheološko dediščino Slovenije

Vodja projekta: J. Dular.

Sodelavci: Z. Modrijan, P. Pehani, A. Pleterski, S. Tecco Hvala.

V letu 2009 je potekala zaključna faza triletnega projekta. Preverjali smo delovanje prototipa informacijskega sistema za arheološko dediščino na internetu, odpravljali še zadnje pomanjkljivosti aplikacije za vnos podatkov, testirali povezave med 39 različnimi tabelami in dodelali sistem upravljanja s podatkovno zbirko in dostopanja do nje. Ostale so manjše težave z internetno karto, ki deluje precej nestabilno. Sistem je možno v prihodnosti nadgrajevati z novimi tabelami podatkov in slikovnim gradivom ter dopolnjevati obstoječe. Izdelano je bilo tudi tehnično poročilo.

Podatkovna zbirka grobe rimske keramike kot temelj za analizo poznoantične poselitve v Sloveniji

Vodja projekta: S. Ciglencečki.

Sodelavka: Z. Modrijan.

Projekt (J6-2202-0618) je bil pridobljen v letu 2009. V njegovem okviru je bil pripravljen enotni vnosni obrazec za keramiko, hkrati se je pričel vnos gradiva.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Inštitut sodeluje pri projektu *Razširitev enciklopedije naravne in kulturne dediščine na Slovenskem - DEDI II.*

- **D. Božič** je član uredniških odborov revije *Arheološki vestnik* in serije *Situla* ter *Katalogi in monografije*.
- **S. Ciglencečki** je član uredniškega odbora revij *Arheološki vestnik* in *National Geographic Junior*, član Sveta za humanistiko pri ARRS, Senata Fakultete za humanistiko v Novi Gorici, Sveta javnega zavoda Pokrajinski muzej Celje in Komisije za arheološka raziskovanja pri Ministrstvu za kulturo RS.
- **J. Horvat** je članica uredniških odborov revije *Arheološki vestnik* in monografske serije *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae*.
- **M. Šašel Kos** je glavna urednica revije *Arheološki vestnik* ter članica uredniškega odbora revije *Keria* in monografske serije *Agora*.
- **A. Pleterski** je član uredništva mednarodnega zbornika *Studia Mythologica Slavica* in član uredništva monografske serije *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae*.
- **A. Velušček** je sodeloval v projektu *V deželi koliščarjev*, v okviru katerega je bil na barju v bližini Iga organiziran drugi "Koliščarski dan." V sodelovanju s kulturnim društvom Fran Govekar z Iga je organiziral že šesti cikel strokovnih predavanj "*Barje, ali te poznam?*"

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica

Z dvanajstimi nabavami se je knjižni fond povečal na 968 enot. 162 obiskovalcev je knjižnico obiskalo 426-krat. Na dom smo izposodili 1084 zvezkov, v čitalnico 92.

Libera. Računalniška zbirka literature o zgodnjem srednjem veku

Redno se je obdelovala nova literatura in opravljal statistični nadzor uporabe. Uporabljajo jo študenti ter kolegi doma in v tujini. Zaradi nefinanciranja potrebne infrastrukturne dejavnosti, je skrb za zbirko v celoti prešla na raziskovalce, kar ogroža njen obstoj.

ZBIVA. Zbirka zgodnesrednjeveških arheoloških podatkov za vzhodne Alpe in obrobje

Sprotno se je zbirala nova literatura ter se vnašali podatki o grobovih in predmetih. Uporabljajo jo študenti ter kolegi doma in v tujini. Sam vnosni sistem pa uporabljajo pri svojem delu tudi študenti.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Arheološki vestnik 60, 2009*, Ljubljana: Založba ZRC.
- Benjamin Štular, *Mali grad. Visokosrednjeveški grad v Kamniku*. Ljubljana: Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, Založba ZRC (Opera Instituti Archaeologici Sloveniae, 15).
- Anton Velušček (ur.), *Koliščarska naselbina Stare gmajne in njen čas. Ljubljansko barje v 2. polovici 4. tisočletja pr. Kr.*, Ljubljana: Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, Založba ZRC (Opera Instituti Archaeologici Sloveniae, 16).
- Jana Horvat, Alma Bavdek, *Okra. Vrata med Sredozemljem in Srednjo Evropo*, Ljubljana: Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, Založba ZRC (Opera Instituti Archaeologici Sloveniae, 17).

RAZSTAVE

Takoj naj pride strokovnjak, sicer bo vse uničeno. 1890-1902: prvih trinajst let novomeške arheologije. Avtor: D. Božič. Sodelavci: M. Belak, D. Knific Lunder, T. Korošec Lavrič (Inštitut za arheologijo), Borut Križ (Dolenjski muzej), Tomaž Lauko (Narodni muzej Slovenije), Alenka Božič (Ljubljana), Narodni muzej Slovenije v Ljubljani in Dolenjski muzej v Novem mestu. Dolenjski muzej v Novem mestu, 3. 4.-7. 6.

Velikanska škoda se je storila zgodovini! 1890-1902: prvih trinajst let novomeške arheologije. Avtor: D. Božič. Sodelavci: M. Belak, D. Knific Lunder, T. Korošec Lavrič (Inštitut za arheologijo), Borut Križ (Dolenjski muzej), Tomaž Lauko (Narodni muzej Slovenije), Alenka Božič (Ljubljana), Narodni muzej Slovenije v Ljubljani in Dolenjski muzej v Novem mestu. Narodni muzej Slovenije v Ljubljani, 17. 6.–6. 9.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- VISTA, College of Arts and Law, University of Birmingham, Birmingham, Velika Britanija: razvijanje metode »Karakterizacije historičnih krajin« v Sloveniji.
- Inštitut za arheologijo Poljske akademije znanosti, Warszawa: medakademijski znanstveni projekt "Absolutna kronologija zgodnjersrednjeveških kultur srednje in južne Evrope. Primerjalne študije".
- Sveučilište u Zadru, Zadar, Hrvaška: skupni projekt »Mythical landscape as a source about organizing the space / Mitska krajina kot vir znanj o urejanju prostora« (BI-HR/09-10-029).
- Univerze v Trstu, Baslu in Heidelbergu: sodelovanje pri različnih vidikih raziskovanja kolišč na Ljubljanskem barju.
- Univerzi v Besançonu in Dijonu, Francija: sodelovanje v okviru znanstvenoraziskovalnega projekta s Francosko republiko - Program Proteus 2008-2009. Naslov projekta »Standardi in menjalne vrednosti v evropskih prazgodovinskih družbah«. Nosilec slovenskega dela projekta: J. Dular; sodelavci: S. Tecco Hvala, P. Pavlin, Peter Turk (Narodni muzej Slovenije, Ljubljana), Matija Črešnar (Oddelek za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani).
- Mednarodni projekt »Interaktivni atlas antičnega Jadrana«. priprava projekta, ki ga koordinira Inštitut za arheologijo ZRC SAZU; pri njem sodelujejo Inštitut za prostorske in antropološke študije ZRC SAZU, univerze iz Bordeauxa, Grenobla, Trsta, Padove, Bologne, Macerate, Barija, Lecce, Pule in Zadra ter Arheološki inštitut iz Tirane in Francoska šola v Rimu.
- Evropski projekt »Balkan v antiki« (A European Research Group History and Archaeology of the Balkans): sodelovanje pri projektu, ki ga koordinira prof. Jean Luc Lamboley z univerze v Lyonu; M. Šašel Kos je članica znanstvenega odbora.
- Mednarodni projekt nove izdaje rimskih napisov Norika in Panonije »Corpus inscriptionum Latinarum« v okviru Berlinsko-brandenburške akademije, ki ga vodi prof. Werner Eck z univerze v Kölnu. Zvezek napisov province Norik pripravlja prof. Ekkehard Weber (univerza na Dunaju) s sodelavci. M. Šašel Kos je udeležena kot koordinatorka dela na rimskih napisih Slovenije s slovenske strani pri izdaji napisov sodeluje nekdanja mlada raziskovalka Inštituta za arheologijo, dr. Julijana Visočnik.
- Združenje za grško in rimsko epigrafiko (Association Internationale d'Épigraphie Grecque et Latine): M. Šašel Kos je članica komiteja.

OBISKI V INŠTITUTU

- Francesco Boschin, Prirodoslovni muzej, Trst, Italija, 1. 1.--1. 1.: sodelovanje v okviru projekta »Cmepius – Bilateral«.
- Dr. Paul Gleirscher, Koroški deželni muzej, Celovec, Avstrija, 14. 5.: obisk v okviru priprave razstave o raziskavah na Gurini za Mestni muzej Ljubljana.
- Dr. Henry Chapman, Institute of Archaeology & Antiquity, College of Arts and Law, University of Birmingham, Birmingham, Velika Britanija, 27.–29. 5.: delovni obisk v okviru razvijanja metode »Karakterizacije historičnih krajin v Sloveniji«.
- Christoph Gutjahr, Graz, Avstrija, 29. 12. 2008–5. 1. 2009; 26.–31. 3.: delovna obiska v okviru študija zgodnjersrednjeveških najdišč in priprave doktorskega dela.
- Paul Gleirscher, Deželni muzej za Koroško, Celovec, Avstrija, 12. 5.: priložnostni obisk.
- Patrick Fazioli, ZDA, 9.–11. 6.: delovni obisk v okviru doktorskega projekta.
- Dr. Christine Lane in Vicky Cullen, Research Laboratory for Archaeology, University of Oxford, Velika Britanija, 15.–18. 6.: delovni obisk, sodelovanje pri paleoekoloških raziskavah (tephrokronologija).
- Marek Dulnicz, Inštitut za arheologijo in etnologijo Poljske akademije znanosti, Warszawa, Poljska, 29. 8.–3. 9.: medakademijski znanstveni projekt »Absolutna kronologija zgodnjersrednjeveških kultur srednje in južne Evrope. Primerjalne študije«.
- Goran Pavel Šantek in Mario Katič, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Sveučilište Zagreb, Hrvaška, 31. 8.–6. 9.: študijski obisk v okviru bilateralnega projekta »Mitska krajina kot vir znanj o urejanju prostora«.
- Daria Ložnjak, Inštitut za arheologijo, Zagreb, Hrvaška, 21. 5. in 18. 9.: delovna obiska.
- Mag. Laurie Tremblay Cormier, Univerza Burgundije, Dijon, Francija, 6.–12. 10.: obisk v okviru projekta Proteus 2008-2009, »Standardi in menjalne vrednosti v evropskih prazgodovinskih družbah«.
- Petra Kelemen, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Sveučilište Zagreb, Hrvaška, 2.–6. 11.: študijski obisk v okviru bilateralnega projekta »Mitska krajina kot vir znanj o urejanju prostora«.
- Dr. Estelle Gauthier, Univerza Franche-Comté, Besançon, Francija, 27. 11.–7. 12.: obisk v okviru projekta Proteus 2008-2009, »Standardi in menjalne vrednosti v evropskih prazgodovinskih družbah«.
- Marko Dizdar, Inštitut za arheologijo, Zagreb, Hrvaška, 3. 3., 21. 5., 7. 7., 18. 9. in 9. 12.: delovni obiski.

- Asja Tonc, Inštitut za arheologijo, Zagreb, Hrvaška, 3. 3., 7. 7. in 9. 12.: delovni obiski.
- Federico Bernardini, Trst, Italija: več študijskih obiskov.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Zvezdana Modrijan

- *Poznoantična groba kuhinjska keramika ter uvoženo posodje z območja Slovenije in Furlanije*, Oddelek za arheologijo Filozofske fakultete v Ljubljani, 20. 4. – doktorsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Dragan Božič

- *Poznatensko-rimsko grobišče v Novem mestu*. Predstavitel monografije za Slovensko arheološko društvo, Mestni muzej, Ljubljana, 9. 3.
- *Poznatensko-rimsko grobišče v Novem mestu*. Predstavitel monografije, Dolenjski muzej, Novo mesto, 3. 4.
- *Poznatensko-rimsko grobišče v Novem mestu*. Predstavitel monografije, Narodni muzej Slovenije, Ljubljana, 14. 5.
- *Trije veliki možje arheologije dežele Kranjske in dolenska prestolnica*. Predavanje v Narodnem muzeju Slovenije, Ljubljana, 1. 9.
- *Einige Metall- und Beifunde der Stufe LT D1 vom Magdalensberg*. Mednarodno znanstveno srečanje »Magdalensberg 100 v. Chr. bis 50 n. Chr.«, Univerza v Celovcu, Celovec, 13. 11.

Slavko Ciglencečki

- *Hilltop fortifications in the Balkans : an important aspect of the late Antique settlement pattern*. Predavanje na »44th International Congress on Medieval Studies«, Kalamazoo, Michigan, ZDA, 7. 5.
- *Tonovcov grad nekoč in danes*. Predavanje v Kobariškem muzeju, Kobarid, 22. 5. (sopredavateljica Z. Modrijan).
- *Von römischen Städten zu spätantiken Höhensiedlungen zentralörtlichen Charakters*. Predavanje na Internationale Konferenz und Humboldt-Kolleg: »Praktische Funktion, gesellschaftliche Bedeutung und symbolischer Sinn der frühgeschichtlichen Zentralorte in Mitteleuropa, anlässlich des 50. Jahrestages des Beginns der archäologischen Ausgrabungen in Pohansko bei Břeclav«, Pohansko, Češka, 6. 10.

Janez Dular

- *Bela krajina v arheoloških dobah*. Predavanje za Belokranjsko turistično društvo, Metlika 28. 3.
- *Podzemelj v prazgodovini in antiki*. Predavanje za Krajevno skupnost Podzemelj, Podzemelj 28. 3.

Jana Horvat

- *Raziskave amfor iz Sermina*. Referat na simpoziju »Naravoslovne raziskave premične arheološke dediščine v Sloveniji 1998–2008«, Narodni muzej Slovenije, Ljubljana, 17. 2. (soavtorica Nina Zupančič).
- *Metalografske preiskave železnih predmetov: primer rimskega orožja z Gradu pri Šmihelu*. Predavanje na simpoziju »Naravoslovne raziskave premične arheološke dediščine v Sloveniji 1998–2008«, Narodni muzej Slovenije, Ljubljana, 18. 2. (soavtor Dimitrij Kmetič).
- *Interactive atlas of the ancient Adriatic: database prototype, some observations*. Predavanje pri Okrogli mizi »Atlas informatisé de l'Adriatique antique«, Ecole française de Rome, Rim, Italija, 12.–14. 3.
- *Nauportus, rimska trgovska naselbina med Jadranom in Donavo*. Poljudno predavanje v Narodnem muzeju Slovenije, Ljubljana, 8. 9.– *The archaeology of Velika planina*. Predavanje na simpoziju »Alpine Forschung
- *Almwirtschaft - alpine Altwege - Brandopferplätze und Depots – Felsbilder*«, Haus i. Ennstal, Avstrija, 16.–18. 10.
- *The Roman period in the high altitudes of the Eastern Alps*. Predavanje na simpoziju RIU-Tagung »Handel, Kultur und Militär. Die Wirtschaft des Alpen-Donau-Adria-Raumes«, Regensburg, Nemčija, 22.–23.10. - *Kronološke faze 1. st. pr. Kr. na območju jugovzhodnih Alp*. Predstavitel pri Okrogli mizi »100 v. Chr. bis 50 n. Chr.: Eine spannende Epoche«, Celovec, Avstrija, 13. 11.
- *Roman sites in the high altitude areas of Slovenia*. Predavanje na simpoziju »Le aree montane come frontiere e/o come spazi di interazione e connettività«, Videm, Italija, 10.–12. 12.

Zvezdana Modrijan

- *Tonovcov grad nekoč in danes*. Predavanje v Kobariškem muzeju, Kobarid, 22. 5. (sopredavatelj Slavko Ciglencečki).
- *Continuity on Slovenian Late Antique Hilltop Settlements*. Referat na simpoziju »Keszthely-Fenekpuszta im Kontext spätantiker Kontinuitätsforschung zwischen Noricum und Moesia«, Keszthely, Madžarska, 1.–4. 10.
- *Med Norikom in Furlanijo. Tonovcov grad v pozni antiki*. Predavanje v okviru »Dnevo slovenske kulture« v Špetru Slovenov (San Pietro al Natisone), Italija, 2. 11.

Andrej Pleterski

- *Koledar in urbanizem*, Predavanje na Filozofski fakulteti, Sveučilište Rijeka, 22. 1.
- *C14 datiranje in zgodnji srednji vek Slovenije*. Referat na mednarodni konferenci »Naravoslovne raziskave premične arheološke dediščine v Sloveniji 1998–2008«, Narodni muzej Slovenije, Ljubljana, 17. 2.
- *Ljudsko izročilo in zgodnesrednjeveška kuhinjska kultura*. Predavanje v teoretskem seminarju, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani, 10. 3.
- *Landscape as a Result of Baltic and Slavic Religious Relationship*. Referat na mednarodni konferenci »Baltic Worldview: From Mythology to Folklore«, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas / Institute of Lithuanian Literature and Folklore, Centre de recherches sur l'imaginaire Université Stendhal Grenoble 3, Vilnius, Litva, 8.–10. 7.
- *Sledi ideologije tročana na mirilih*. Referat na mednarodni konferenci »Stari slavenski bogovi i njihovi kršćanski supstituti«, Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Bol, Hrvaška, 25. 9.
- *Wie auf der Erde so auf dem Himmel. Symbolische Struktur des Zentrums*. Referat na mednarodni konferenci »Praktische Funktion, gesellschaftliche Bedeutung und symbolischer Sinn der frühgeschichtlichen Zentralorte in Mitteleuropa«, Masaryk-Universität Brno Institut für Archäologie und Museumswissenschaft der Philosophischen Fakultät, Alexander von Humboldt Stiftung, Region Südmähren, Stadtmuseum und Galerie Břeclav, Břeclau, Češka, 9. 10.
- *Frühmittelalterliche Besiedlung von Krvavec*. Referat na mednarodni konferenci »Archäologie in den Alpen. Alltag und Kult«, ANISA, Verein für alpine Forschung, Haus i. Ennstal, 18. 10.
- Ante Milošević, *Križevi na obložnicama ranosrednjovjekovnih grobova u okolici Sinja*. Predstavitev knjige v Galeriji Mimara, Zagreb, 19. 10.
- *Mirila, grobovi duš*. Predavanje, v Inštitutu za arheologijo ZRC SAZU, Ljubljana, 11. 11.

Marjeta Šašel Kos

- *The conquest of Illyricum in the early Principat*. Referat na mednarodnem kolokviju o osvajanju rimskega imperija, uporih in integraciji »Fines imperii - imperium sine fine«, Univerza v Osnabrücku, Nemčija, 15. 9.

Benjamin Štular

- Benjamin Štular, *Mali grad. Visokosrednjeveški grad v Kamniku* (Inštitut za arheologijo in Založba ZRC). Predstavitev knjige, Kamnik, 25. 3.
- *Tonovcov grad nekoč in danes*. Predavanje v Kobarškem muzeju, Kobarid, 22. 5. (sopredavatelj Slavko Ciglencečki).
- *Historična karakterizacija krajine*. Predavanje na konferenci Inštituta za arheologijo ZRC SAZU in Centra za preventivno arheologijo ZVKD RS, Ljubljana, 29. 5.
- *Medieval High-Mountain Pastures in the Kamnik Alp (Slovenia)*. Referat na mednarodni konferenci »Archäologie in den Alpen. Alltag und Kult«, ANISA, Verein für alpine Forschung, Haus i. Ennstal, 16-18. 10.
- *Historična karakterizacija krajine kot oblika komuniciranja s strokovnimi javnostmi*. Predavanje na simpoziju v organizaciji Študentskega arheološkega društva, Ljubljana, 19. 11.
- *Historical Landscape Characterisation*. Predavanje na Chrono-environment Lab., Univerza Franche-Comté, Besançon, Francija, 2. 12.

Borut Toškan

- *Artefacts of bone, antler and teeth from the Eneolithic pile-dwelling settlement Stare Gmajne (Ljubljansko barje, Slovenia)*. Referat na mednarodni delavnici »Naravoslovne raziskave premične arheološke dediščine v Sloveniji med leti 1998 in 2008«, Ljubljana, 18. 2.
- *Variazioni diacroniche della taglia dell'orso delle caverne nelle Alpi meridionali*. Referat na 6. konferenci Združenja italijanskih arheozoologov (AIAZ), San Romano in Garfagna, 22. 5.
- *Ledena doba IV. Katere mrcine so zares lomastile v naših logih med »vladavino ledenikov«*. Predavanje v Knjižnici Logatec, Logatec, 2. 12.

Anton Velušček

- *Raziskave koliščarskih naselbin na Ljubljanskem barju*. Referat v okviru delavnice »Naravoslovne raziskave premične arheološke dediščine v Sloveniji 1998–2008«, Narodni muzej Slovenije, Ljubljana, 17. 2.
- *Kolišča na Ljubljanskem barju*. Predavanje v okviru razstave o Ljubljanici, Narodni muzej Slovenije, Ljubljana, 13. 10.
- *Kolišča na Ljubljanskem barju*. Predavanje v Knjižnici Logatec, Logatec, 11. 11.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA**Maja Andrič**

- Univerza v Lundu (GeoBiosphere Science Centre), Švedska.1.–7. 3.: udeležba na tečaju kvantitativnega modeliranja in rekonstrukcije pokrajine (Terrestrial ecosystems: Quantitative landscape reconstruction using fossil pollen - a modelling approach),
- Vinča, Belo brdo (Srbija), 17.–20. 8.: ogled arheoloških izkopavanj na lokaciji ter palinološko rekognosciranje terena in testno vzorčenje v okolici.

Dragan Božič

- Celovec, Avstrija, 13. 11.: udeležba na mednarodnem znanstvenem srečanju.

Slavko Ciglencčki

- Chicago, Kalamazoo, New York, ZDA, 4.–12. 5.: ogled muzejev.
- Durres, Appolonia, Byllis, Saranda, Phoinike, Butrint, Skadar, Ulcinj, Stari Bar, Budva, Kotor, Doclea, Nikšić, Molunat, Albanija, Črna gora, Hrvaška, 19. 9.–3. 10.: ogled poznoantičnih naselbin in muzejev.
- Oglej, Gradež, Ravenna, Italija, 18.–21. 7.: ogled najdišč in muzejev.
- Břeclav, Pohansko, Mikulčice, Češka; Parndorf, Carnuntum, Avstrija, 5.–9. 10.: ogled najdišč in muzejev.

Janez Dular

- Wildon, 25. 6.: sodelovanje pri okrogli mizi »Neue Forschungen zur Mittel- und Spätbronzezeit sowie zur Frühurnenfelderzeit (Bz B-Ha A)«.
- Stuttgart, Nemčija, 15.–12. 10.: udeležba na mednarodni konferenca »Frühe Zentralisierungs- und Urbanisierungsprozesse. Zur Genese und Entwicklung frühkeltischer Fürstentümer und ihres territorialen Umlandes«.

Jana Horvat

- Loron, Hrvaška, 19. 8.: ogled arheoloških izkopavanj in udeležba na delovnem sestanku »Interaktivni atlas antičnega Jadrana«.

Andrej Pleterski

- Tribanj, Starigrad, Hrvaška; Kruševo, Makedonija, 21.–27. 5.: terenske raziskave v okviru mednarodnega projekta "Mitska krajina kot vir znanj o urejanju prostora".
- Češka, Poljska, Litva, Nemčija, 5.–20. 7.: študijsko potovanje; na Poljskem v okviru medakademijskega znanstvenega projekta "Absolutna kronologija zgodnjersrednjeveških kultur srednje in južne Evrope. Primerjalne študije".
- Brač, Žrnovnica, Hrvaška, 24.–27. 9.: udeležba na mednarodni konferenci in študijska ekskurzija.
- Břeclav, Pohansko, Mikulčice, Češka, 4.–10. 10.: udeležba na mednarodni konferenci in strokovna ekskurzija.

Benjamin Štular

- VISTA, College of Arts and Law, University of Birmingham, Birmingham, Velika Britanija, 2. 2.–5. 3. in 1.–26. 4.: raziskave s sredstvi British Council RXP Award.
- Chrono-environment Lab., University of Franche-Comté, Besançon, Francija, 28. 11.–5. 12.: študijski obisk v okviru projekta Proteus 2008–2009, »Standardi in menjalne vrednosti v evropskih prazgodovinskih družbah«.

Borut Toškan

- Prirodoslovni muzej, Trst, Italija, 5.–24. 04.: delo na prispevku za 6. konferenco Združenja italijanskih arheozoologov (skupaj s F. Boschinom).

PEDAGOŠKO DELO

Maja Andrič

- *Paleobotanika*. Predavanja na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Dragan Božič

- *Materialna kultura mlajše železne dobe*. Predavanja na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Slavko Ciglencčki

- *Arheologija zgodnjega srednjega veka*. Predavanja na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Družba in kultura vzhodnoalpskega prostora od prazgodovine do visokega srednjega veka*. Predavanja v sklopu programa »Kulturna zgodovina« na Fakulteti za humanistiko v Novi Gorici.
- *Transformacija poselitvene slike vzhodnoalpskega območja v 4. – 6. st. n. š.*
- Predavanja na Odsjeku za arheologijo Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Tina Milavec je bila delno vključena v pedagoški proces na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete v Ljubljani.

Andrej Pleterski

- *Arheologija zgodnjega srednjega veka*. Predavanja, proseminar in seminar na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

MENTORSTVO

Slavko Ciglenečki je bil mentor doktorandkam Maji Bausovac, Tini Milavec in Zvezdani Modrijan, somentor doktorandu Maksimilijanu Sagadinu ter mentor več seminarskih in diplomskih nalog na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Janez Dular je bil mentor mladi raziskovalki Luciji Grahek.

Jana Horvat je bila mentorica doktorantki Eriki Hawle, Univerza v Novi Gorici.

Andrej Pleterski je bil mentor dodiplomskim in podiplomskim študentom na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Marjeta Šašel Kos je somentorica Jadranki Cergol in Špeli Tomažinčič na Oddelku za klasično filologijo Univerze v Ljubljani.

Anton Velušček je bil mentor mladi raziskovalki Tjaši Tolar.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

http://www.zrc-sazu.si/iza/si/pageloader.html?Naslov_IZA.html

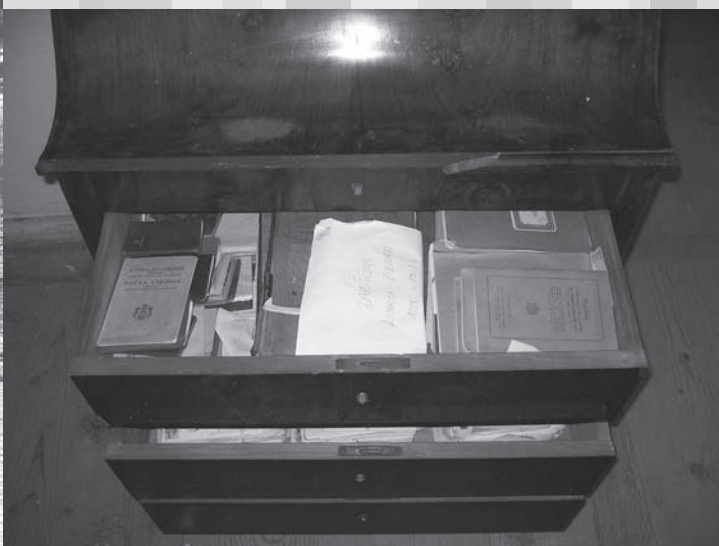
SUMMARY

The research work of the Institute is conducted within the scope of a basic programme, which combines the following investigations: Palaeolithic, Neolithic and Eneolithic research, an investigation of the Bronze Age in Eastern Slovenia, an investigation of La Tène culture in central and eastern Slovenia, researches in Roman provincial archaeology in the SE Alpine region, an investigation of settlement throughout the eastern Alpine region during the Late Roman period, a study of Roman inscriptions in Slovenia and a study of the Early Medieval period in eastern Alpine region and its outskirts. Archaeological, dendrochronological, archaeozoological and pollen analyses on the Ljubljansko barje continued at several pile dwelling settlements. The Institute published the journal *Arheološki vestnik* 60 (2009) and three monographs in the series *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae*.

- 1 Dušan Kos
- 2 Stane Granda
- 3 Miha Preinfalk
- 4 Matjaž Bizjak
- 5 Boris Golec
- 6 Miha Kosi
- 7 Miha Seručnik

- 8 Barbara Šterbenc Svetina
- 9 Klaudija Sedar
- 10 Eva Holz
- 11 Petra Svoljšak
- 12 Darja Mihelič
- 13 Neva Makuc

ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Rajko Bratož, izr. član SAZU prof. dr. Peter Štih, prof. dr. Stane Granda (predsednik), dr. Eva Holz, izr. prof. dr. Dušan Kos, prof. dr. Branko Marušič, prof. dr. Darja Mihelič.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: prof. dr. Darja Mihelič, znanstvena svetnica.

Znanstveni svetniki: prof. dr. Stane Granda, dr. Eva Holz (zunanja sodelavka), izr. prof. dr. Dušan Kos, prof. dr. Branko Marušič (zunanji sodelavec), doc. dr. Petra Svoltjšak (od 2. 3.).

Višji znanstveni sodelavci: dr. Matjaž Bizjak, doc. dr. Boris Golec, dr. Miha Kosi, doc. dr. Petra Svoltjšak (do 1. 3.).

Znanstveni sodelavci: dr. Katarina Keber (do 20. 9. na porodniškem dopustu), doc. dr. Miha Preinfalk.

Asistenti, mladi raziskovalci: Neva Makuc, Klaudija Sedar, Miha Seručnik.

Samostojna strokovna delavka: mag. Barbara Šterbenc Svetina.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Temeljne raziskave slovenske kulturne preteklosti

Vodja raziskovalnega programa: D. Mihelič.

Sodelavci: M. Bizjak, B. Golec, S. Granda, E. Holz, M. Kosi, N. Makuc, M. Preinfalk, M. Seručnik, B. Šterbenc Svetina.

Raziskave s področja *temeljnih zgodovinskih ved* so zajele diplomatiko, genealogijo in heraldiko, ki razkrivajo podobo plemstva na Slovenskem in v nekdanji avstro-ogrski monarhiji.

V sklopu *objav virov* je izšel peti zvezek *Piranske notarske knjige – fragmenti (1289–1305)*, prepisani so bili fragmenti nadaljnjih treh piranskih notarskih sešitkov iz razdobja 1284 do 1296, ki bodo izšli kot šesti zvezek. Nadaljevala se je priprava edicije srednjeveških obračunov freisinške škofije za gospodstvi Škofja Loka in Klevevž, ki izhaja periodično; izšel je četrti del, medtem ko je peti v pripravi. Popisan in raziskan je bil zasebni arhiv družine Pirnat na gradu Tuštanj; slednjemu je bila namenjena posebna tematska številka *Kronike* s prispevki sodelavcev programa. Objavljen je bil izvorni znanstveni članek o reambulacnem katastru za Kranjsko. Tovrstna dejavnost inštitutskih sodelavcev je bila predstavljena na mednarodnem simpoziju o izdajanju zgodovinskih virov v Gradcu.

Segment raziskav *historične topografije* je zajel nadaljevanje evidentiranja izvirnega gradiva z omembami nekdanjih krajevnih imen na naših tleh, prepisovanje historične topografije za Primorsko iz zapuščine Milka Kosa in preučevanje srednjeveških mikrotoponimov južne Primorske. Rezultat slednjega je bil izvorni znanstveni prispevek o srednjeveškem kraju Albucan, danes Stara vas.

Na področju *gospodarske zgodovine* je bil predstavljen načrt sistematične agrarne kolonizacije na Piranskem v srednjem veku. Objavljen je bil znanstveni prispevek o zgodovini piranskega solarstva. V zaključni fazi je raziskava o vplivih trtnega zajedalca na Kranjskem na gospodarske in socialne razmere v vinorodnih območjih pred prvo svetovno vojno.

V sklopu raziskovanja *družbene zgodovine* na Slovenskem so se nadaljevale sistematične raziskave plemstva na Slovenskem po gradivu nekaterih arhivov v Avstriji in Sloveniji. V zvezi s posestjo ustanov freisinške škofije v Istri je bila za tisk pripravljena razprava o družinskih povezavah andeških grofov in freisinških škofov v drugi polovici 12. in v začetku 13. stoletja. Izšla je knjiga o zgodnjih fazah urbanizacije na Slovenskem *Zgodnja zgodovina srednjeveških mest na Slovenskem*. Posebna razprava je obravnavala problem enkratne ustanovitve oziroma postopni razvoj slovenskih srednjeveških mest. Izšla je tudi razprava o začetkih mesta Brežice in njihovi trgovsko-prometni vlogi v srednjem veku in razprava o poznosrednjeveški etnični strukturi slovenskih mest. Za Televizijo Slovenija je bilo pripravljeno besedilo in deloma scenarij za izobraževalni film o srednjeveškem Piranu, komentirane predstavitve je bil deležen tudi film *Utrip srednjeveške Škofje Loke*.

V sklopu preučevanja *kulturne zgodovine* na Slovenskem je bil objavljen izvorni znanstveni prispevek o interpretacijah humanističnega zgodovinopisja o prostoru med Alpami in Jadranom v zgodnjem srednjem veku. Potekale so raziskave starejše furlanske historiografije o slovenski zgodovini srednjega in zgodnjega novega veka. Raziskava je zajela piranski srednjeveški notariat s podrobno predstavitevjo notarja Dominika Petenarija. V nemških arhivih se je začelo evidentiranje neznanih virov o Primožu Trubarju, njegovi zapuščini in potomcih, nova spoznanja o identiteti Primoža Trubarja in o razvoju in etimologiji priimka Trubar so bila tudi objavljena. Izšli so izsledki raziskav o novo odkritem slovenskem razglasu iz leta 1590 in o hrvaškem lingvonimu v Prlekiji v 18. stoletju. Nadaljevala se je raziskava o potomstvu in zapuščini J. V. Valvasorja (zlasti v arhivih v Avstriji in Italiji). Poseben poudarek ob njeni 200-letnici je bil namenjen raziskovanju prve omenbe Slovenije. Ključno zastavljeno vprašanje je bilo, kdaj postane njeno omenjanje izrazito politično, kako pogosto se je ta pojem uporabljal in kako so ga razumeli Anton Martin Slomšek in nekateri ljudje iz njegovega kroga. Pojma Slovenija niso poznale ne dotedanja zgodovina, ne geografija, ne uprava. Sklop raziskav je bil namenjen tudi vprašanju podpisovanja izjave o Sloveniji v letu 1861, ki je bila doslej podcenjena, kar je bolj posledica odnosa zgodovinopisja do njenega nosilca dr. Janeza Bleiweisa kot do same izjave.

Politična in pravna zgodovina: Opravljena je bila študija o sodelovanju slovanskih prednikov Slovencev v tujih vojskah. Pripravljeno je bilo besedilo, scenarij in posnet film *Po sledih križarjev*. Potekalo je zbiranje, pregledovanje in raziskovanje gradiva o Prekmurju v srednjem veku na podlagi arhivskih fondov: župnijska zakonodajna oblast, zbori in kolegiji, cerkveni popisi. Javno predstavljenih, objavljenih in za objavo pripravljenih je bilo več prispevkov na temo slovensko-hrvaških odnosov v zgodovini, v pripravi je nemški prevod razširjene monografije o piranskem ribolovnem območju skozi čas.

Zgodovino vsakdanjega življenja je obravnaval izvorni znanstveni prispevek o reprezentančnih stroških srednjeveških mestnih mogotcev na Piranskem v zadnjem desetletju 13. stoletja in študija o odnosu do otrok, ki ga odražajo piranske oporoke pred drugim desetletjem 14. stoletja.

Biografije, mentalitete, epohe

Vodja raziskovalnega programa: I. Grdina (Inštitut za kulturno zgodovino).

Sodelavca: D. Kos, P. Svoljšak.

Potekale so raziskave in izdelava elaboratov za izbrana poglavja s tematiko zgodovinske antropologije in zgodovine mentalitet na Slovenskem v obdobju srednjega in zgodnjega novega veka. Sistematično je bilo raziskano obdobje 1. svetovne vojne kot prelomnega zgodovinskega procesa v oblikovanju slovenske identitete. Poudarek je bil usmerjen na raziskovanje slovenske vojaške izkušnje kot enega konstitutivnih elementov narodnega značaja, vpliva vojne na vsakdanje življenje prebivalstva in s tem oblikovanja odnosa do vojne, do države in vladarja. Poseben vidik predstavlja študija pričevanj kot vira za raziskovanje vsakdanjega doživljanja vojne.

Srednjeveška in novoveška pisna dediščina na Slovenskem – edicije listin

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: D. Kos.

Sodelavci: M. Bizjak, M. Preinfalk, I. Grdina (Inštitut za kulturno zgodovino).

Nadaljevalo se je delo za edicijo srednjeveških listin iz turjaškega arhiva. Za objavo je bilo pripravljenih 437 listin iz turjaškega arhiva, ki datirajo v 15. stoletje. Znanstveno-kritična edicija je bila končana decembra, končni rezultat pa je monografija z naslovom *Turjaška knjiga listin II. Dokumenti 15. stoletja*. Vzpostavljala se je tudi digitalna baza objavljenih dokumentov. Nadaljujejo se priprave za izdajo tretje knjige. Projekt je bil predstavljen tudi na mednarodnem simpoziju o izdajanju zgodovinskih virov v Gradcu.

Gospodarsko-socialni položaj prebivalstva na Slovenskem na prehodu iz fevdalizma v kapitalizem

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: S. Granda.

Sodelavca: K. Keber, doc. dr. Andrej Studen (Inštitut za novejšo zgodovino).

Nosilec nacionalnega opredeljevanja na Slovenskem ni bilo v prvi vrsti meščanstvo, ampak kmet. Raziskave v smeri, koliko je na to vplival socialni status, koliko materialni položaj, še niso zaključene, odgovor bodo dala preučevanja povezana s šolstvom in izobraževanjem na sploh. V tem pogledu ne gre podcenjevati kulturnopolitičnega izobraževanja odraslih prek čitalnic in taborov, kar nedvomno dokazujejo slovenski tabori. V kontekstu raziskav gospodarskih in socialnih razmer v slovenskih deželah Habsburške monarhije v 19. stoletju je bilo raziskano tudi delovanje bratovskih skladnic na področju razvoja zdravstvenega zavarovanja. Začela se je analiza dveh na novo odkritih knjig bratovske skladnice premogovnika na Lešah.

Kulturna demografija prve svetovne vojne

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: P. Svoltjšak.

Sodelavci: K. Keber, P. Repolusk (Geografski inštitut Antona Melika), O. Luthar (Sekcija za interdisciplinarne raziskave), P. Bobič (Inštitut za kulturno zgodovino).

V okviru projekta je bilo opravljeno evidentiranje arhivskega gradiva ter sistematično zbiranje literature, tako na makro- (svetovno/evropsko zgodovino) kot na mikroravni (lokalni zborniki). Postavljeno je bilo ogrodje projektnega dela, določeni so bili viri, na katerih bo temeljila študija socialne strukture mobiliziranih slovenskih vojakov, ki predstavlja osnovo za raziskavo socialnega izvora padlih slovenskih vojakov.

Elenchus fontium historiae Slovenicae urbanae – Objava izbora virov za slovensko urbano zgodovino

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: D. Mihelič.

Sodelavci: M. Bizjak, B. Golec, D. Kos, M. Kosi.

Narejen je bil okvirni koncept edicije glede časovnega razpona in kriterijev, po katerem bodo izbrani dokumenti za objavo. Potekalo je konkretno delo na izboru reprezentativnih virov za posamezne urbane naselbine in za posamezne specifične probleme zgodovine mest. Pri tem so bila evidentirana nahajališča originalnih dokumentov ter pomembnejše dosedanje objave. Nadaljevalo se je preučevanje arhivskih inventarjev nekaterih relevantnih arhivov; ti omogočajo evidenco še neobjavljenega arhivskega gradiva za slovensko urbano zgodovino. V sklopu projekta je v teku priprava izdaje prevoda statuta izolskega komuna (14.–18. stoletje), vsebinska analiza statuta in priprava registrov. Nadaljevalo se je delo za edicijo *Računske knjige celjskih mestnih sodnikov 1457–1514*, ki poteka v sodelovanju s Pokrajinskim arhivom Celje; opravljeno je bilo kolacioniranje transkripcije in izdelan prevod vira. V zvezi s pripravami zgodovinskega atlasa slovenskih mest so bile opravljene raziskave gradiva številnih arhivov v Sloveniji, Avstriji in Italiji.

Neznani rokopisi slovenskega slovstva 17. in 18. stoletja: informacijsko-tehnološko podprta evidenca, znanstvene objave in analize

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: M. Ogrin (Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede).

Sodelavec: B. Golec.

Sistematično so bili evidentirani znani in neznani slovenski uradovni zapisi, nastali do srede 19. stoletja, hranjeni v javni in zasebni lasti. Izdelani so bili digitalni posnetki slovenskih uradovnih dokumentov do leta 1650. V ta sklop sodi zgodovinski del monografije o slovenskih prisežnih besedilih iz slovenskih mest med 16. in začetkom 19. stoletja.

Arhivski viri za urbanistično in arhitekturno zgodovino na Slovenskem (16.–19. stoletje)

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: doc. dr. Metoda Kemperl (Oddelek za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Sodelavec: B. Golec.

Nadaljevalo se je evidentiranje in analiziranje virov za urbanistično in arhitekturno zgodovino celotnega slovenskega prostora v arhivih v Sloveniji in Avstriji. Objavljena je bila obsežna razprava o zemljiških katastrih kot viru za stavbno, gradbeno in urbanistično zgodovino slovenskega ozemlja, problematiki pa je posvečen tudi dovršen del razprave o arhivu gradu Tuštanj pri Moravčah.

Elektronsko besedilno središče z multimedijско komunikacijo

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: M. Ogrin (Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede).

Sodelavec: B. Golec.

V okviru zbirke Elektronske znanstvenokritične izdaje slovenskega slovstva je izšla monografija *Mestna prisežna besedila v slovenskem jeziku do začetka 19. stoletja*, ki obravnava vsa tovrstna besedila, vključno z novo odkritimi.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

V okviru inštituta je potekalo spremljanje slovenske zgodovinske literature. Nadaljevala se je evidenca bibliografije slovenske zgodovine za obdobja, ki jih obravnavajo raziskovalci v inštitutu, torej od pozne antike in zgodnjega srednjega veka do konca prve svetovne vojne ter deloma za obdobje med obema svetovnima vojnama. Evidentirana bibliografija, ki se oblikuje v delovni obliki, zavzema raznovrstno problematiko: politično, gospodarsko, socialno, cerkveno zgodovino, prispevke, ki nastajajo na področju lokalne zgodovine, teorijo zgodovine. Vključuje dela domače in tuje provenience, ki zadevajo slovenski etnični prostor. Delo poteka tako s pomočjo zapisov v COBISS kot z rednim spremljanjem izhajajočih prispevkov v znanstvenem, strokovnem in poljudnem tisku. Evidenca skuša zajeti tudi neobjavljena dela, to je diplomske, magistrske in doktorske naloge.

Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU ima v Raziskovalni postaji ZRC SAZU v Novi Gorici sodelavki: mlado raziskovalko Nevo Makuc in knjižničarko Petro Kolenc. Postajo vodi sodelavec inštituta v. p. prof. dr. Branko Marušič. V Raziskovalni postaji Prekmurje v Petanjcih ima inštitut sodelavko, mlado raziskovalko Klaudijo Sedar.

Sodelavci ob raziskovalnem delu opravljajo tudi druge strokovne naloge v inštitutu in zunaj njega:

- **M. Bizjak** je po naročilu Zgodovinskega društva Gamberk izdelal krajšo študijo o starejših listinah, ki zadevajo zgodovino Gamberka.
- **B. Golec** je član uredniškega odbora inštitutske zbirke *Thesaurus memoriae* in član uredniškega odbora revije *Arhivi*. Je član upravnega odbora Inštituta za novejšo zgodovino in član sveta Narodnega muzeja Slovenije, član Komisije za strokovne izpite in nazive v arhivski dejavnosti pri Arhivu Republike Slovenije, član strokovne komisije za arhivsko dejavnost pri Ministrstvu za kulturo, pri Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo pa namestnik v Komisiji za podeljevanje strokovnih nazivov na področju muzealstva in arhivov. Je član uredniškega odbora mednarodnih znanstvenih revij *Ekonomika i ekohistorija* in *Podravina. Časopis za multidisciplinarna istraživanja*, ki izhajata na Hrvaškem. Je predsednik Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja, ki je včlanjeno tudi v mednarodno združenje, član Projektne skupine za raziskovanje diplomatske zgodovine Srednje in Jugovzhodne Evrope v okviru Centra za evropsko prihodnost ter član »Kommission für die Geschichte und Kultur der Deutschen in Südosteuropa«. Pri Novi reviji sodeluje pri projektu izdelave slovenskega zgodovinskega atlasa.
- **S. Granda** je bil predsednik strokovnega sveta Narodnega muzeja. Je član uredniškega odbora revije *Kronika, časopis za slovensko krajevno zgodovino* in član Sveta za splošno izobraževanje, v okviru katerega je predsednik Komisije za učbenike. Bil je predsednik Programskega sveta RTV Slovenija in član Upravnega odbora Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (do 10. 6.).
- **K. Keber** je članica koordinacijskega odbora Historičnega seminarja ZRC SAZU in uredniškega odbora publikacije *Historični seminar 7*, članica Komisije za strokovno-raziskovalne nazive v humanistiki v Arhivu Republike Slovenije in uredniškega odbora revije *Gea*.
- **D. Kos** je redni član Institut-a für Österreichische Geschichtsforschung, Universität Wien.
- **M. Kosi** je član uredniškega odbora inštitutske zbirke *Thesaurus memoriae* in član uredniškega odbora revije *Kronika, časopis za slovensko krajevno zgodovino*. Pri založbi Nova revija sodeluje pri projektu izdelave slovenskega zgodovinskega atlasa. Od 6.–9. 10. se je udeležil mednarodnega simpozija »Stadtgründung und Stadtwerdung« na Dunaju, Avstrija.
- **N. Makuc** je od leta 2008 članica uredniškega odbora *Goriškega letnika*, ki ga izdaja Goriški muzej. Za potrebe Raziskovalne postaje ZRC SAZU in *Goriškega letnika* prevaja predavanja, govore in povzetke iz slovenskega v italijanski jezik ter lektorira italijanska besedila.
- **D. Mihelič** je članica uredniškega odbora revije *Annales*. Sodelovala je v uredniškem odboru za zbornik prispevkov »Međunarodnog znanstvenog skupa povodom 50. obljetnice osnutka Državnog arhiva u Pazinu i 220. obljetnice ukinuća Pićanske biskupije« (Pićen, Gračiče, Pazin, 23. in 24. oktober 2008). Je članica odbora »Commission internationale pour l'histoire des villes«, odbora »Association internationale pour l'histoire des Alpes« in odbora Zgodovinskega društva za Južno Primorsko. Je članica habilitacijske komisije Univerze na Primorskem

in habilitacijske komisije Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem. 6. 2. se je na Dunaju (Avstrija) udeležila okrogle mize odbora »Commission internationale pour l'histoire des villes«, 16. 5. v Mendrisiu (Švica) ter 30. 9. in 3. 10. v Grenoblu (Francija) okrogle mize ožje komisije odbora »Association internationale pour l'histoire des Alpes«, ki je imela 2. 10 v Grenoblu tudi generalno skupščino.

- **M. Preinfalk** je odgovorni urednik revije *Kronika, časopis za slovensko krajevno zgodovino*.
- **P. Svolfšak** je članica Založniškega sveta Založbe ZRC, uredniškega odbora Historičnega seminarja ZRC SAZU in upravnega odbora ustanove »Fundacija Poti miru v Posočju«. Je direktorica univerzitetnega študijskega programa »Kulturna zgodovina« na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici in članica senata Fakultete za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- **B. Šterbenc Svetina** je tehnična urednica revije *Kronika, časopis za slovensko krajevno zgodovino*, bila je odgovorna urednica publikacije *Poročilo o delu 2008 – Znanstvenoraziskovalni center SAZU* in članica izvršnega odbora Zgodovinskega društva Ljubljana.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

V inštitutu v Ljubljani in v izpostavi v Novi Gorici je obsežna tematska knjižnica za vprašanja slovenske zgodovine. V Ljubljani se hrani tudi znanstveni del rokopisne in knjižne zapuščine Franca in Milka Kosa ter Boža Otorepca, v Novi Gorici pa Henrika Tume. V letu 2009 je knjižnica pridobila ali kupila okrog 260 knjižnih enot.

Knjižnica Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici šteje okrog 6500 enot, ki so vpisane v posebne inventarne knjige.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Andrej Nared, *Dežela – knez – stanovi : Oblikovanje kranjskih deželnih stanov in zborov do leta 1518*. (Thesaurus memoriae, Dissertationes 7), Založba ZRC, ZRC SAZU, Ljubljana 2009.
- Darja Mihelič, *Piranske notarske knjige – fragmenti. Zv. 5, (1289–1305)*. (Thesaurus memoriae, Fontes 7), Založba ZRC, ZRC SAZU, Ljubljana 2009.
- Matjaž Bizjak, Miha Preinfalk, *Turjaška knjiga listin II. Dokumenti 15. stoletja*. (Thesaurus memoriae, Fontes 8), Založba ZRC, ZRC SAZU, Ljubljana 2009.
- Miha Kosi, *Zgodnja zgodovina srednjeveških mest na Slovenskem : primerjalna študija o neagrarnih naselbinskih središčih od zgodnjega srednjega veka do 13. stoletja*. (Thesaurus memoriae, Opuscula 1), Založba ZRC, ZRC SAZU, Ljubljana 2009.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Laboratorio di Storia delle Alpi LabiSAlp, Mendrisio, Švica: sodelovanje D. Mihelič v okviru Association internationale pour l'histoire des Alpes.
- Institut für Österreichische Geschichtsforschung, Universität Wien, Dunaj, Avstrija: raziskovalno in publicistično sodelovanje D. Kosa.
- Slovenski znanstveni inštitut na Dunaju, Avstrija: raziskovalno in organizacijsko sodelovanje.
- Wiener Stadt- und Landesarchiv, Dunaj, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Forschungsinstitut für Historische Grundwissenschaften, Karl-Franzens-Universität Graz, Gradec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- International Society for Eighteenth-Century Studies, Gradec, Avstrija: sodelovanje B. Golca pri pripravah na kongres, ki bo v Gradcu leta 2011.
- Institut für Geschichte, Universität Klagenfurt, Celovec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Université Pierre Mendès – Grenoble 2, Francija: sodelovanje D. Mihelič v okviru Association internationale pour l'histoire des Alpes.
- Česká akademie věd, Historický ústav, Praga, Brno, Češka: sodelovanje Zgodovinskega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU z drugimi zgodovinskimi inštituti srednjeevropskih držav.
- Zavod za hrvatsku povijest, Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta, Zagreb, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.
- Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, Hrvaška: sodelovanje B. Golca pri pripravah na simpozij o Varaždinu.
- Državni arhiv u Pazinu: sodelovanje D. Mihelič pri pripravi zbornika mednarodnega posvetovanja ob 50. obletnici ustanovitve Državnega arhiva u Pazinu in 220. obletnice ukinitve Pičenske škofije.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Matjaž Bizjak

- *Auersperger Urkundenbuch*. Predavanje na Internationale Tagung der Historischen Landeskommission für Steiermark und der Universität Graz, Institut für Geschichte (Mednarodni dnevi Zgodovinske komisije za Štajersko in Univerze v Gradcu, Inštitut za zgodovino) »Grundlagenforschung als Forschungsgrundlage«, Gradec, Avstrija, 20. 4.

Boris Golec

- *Kdo in od kod je bil pravzaprav Primož Trubar? O Trubarjevi identiteti in njegovih sledovih na Rašici.* Predavanje na Rašici v organizaciji Javnega zavoda Trubarjevi kraji in Zgodovinskega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU, Trubarjeva domačija, Rašica, 30. 1.
- *Nova odkritja o izvoru Primoža Trubarja in njegovih povezavah s Savinjsko dolino.* Predavanje, Knjižnica Vransko, Vransko, 6. 3.
- *Rodoljub Ilirski.* Snemanje filma o Primožu Trubarju (Srednja ekonomska šola Murska Sobota), 1. 6. (premiera 28. 10. v grajski dvorani v Murski Soboti).
- *Novi pogledi na Primoža Trubarja in njegov čas.* Nastop v televizijski oddaji »Brez reza«, TV Slovenija, Ljubljana, 1. 7.
- *Kako smo porušili Beograd.* Nastop v radijski oddaji »Sledi časa«, Radio Slovenija 1, Ljubljana, 19. 7.
- *So bili štajerski Prleki v 18. stoletju Hrvatje in kakšno vlogo je imel pri tem Varaždin?* Referat na mednarodnem znanstvenem simpoziju »800 godina slobodnog kraljevskog grada Varaždina 1209«, Varaždin, Hrvatska, 4. 12.

Stane Granda

- *Jože Maček, Mašne in svetne ustanove na Kranjskem 1810–1853.* Predstavitev knjige, Knjigarna Celjske Mohorjeve, Ljubljana, 12. 1.
- *Novejša spoznanja slovenske zgodovine.* Predavanje na kulturno-izobraževalnem večeru, Marijanišče, Veržej, 23. 1.
- *Ob 200 letnici rojstva Matije Majarja Ziljskega.* Predavanje na slavnosti akademiji ob 200 letnici rojstva Matije Majarja Ziljskega »Kaj Slovenci terjamo«, Dom sv. Jožefa, Celje, 20. 5.
- *Ob obletnici slovenske osamosvojitve.* Govor na proslavi, Števerjan, 19. 6.
- *Leto 1848 v ormoški okolici.* Predavanje na znanstvenem simpoziju »Taborsko gibanje na Slovenskem in 149 let Ormoškega tabora«, Grad Ormož, 26. 6.
- *Božidar Raič.* Govor ob odkritju obnovljene spominske plošče, Žvab pri Ormožu, 26. 6.
- *Novejši poudarki k zgodovini Dolenjske.* Referat na »24. zborovanju Arhivskega društva Slovenije«, Kulturno kongresni center Dolenjske Toplice, Dolenjske Toplice, 14. 10.
- *Nacionalni vidiki selitve škofijskega sedeža.* Predavanje na simpoziju »Slomškov simpozij ob 150-letnici prestavitve škofijskega sedeža iz Št. Andraža v Maribor«, Velika dvorana Univerze v Mariboru, Maribor, 22. 10.
- *90. letnica prihoda Mohorjeve na Prevalje.* Govor na akademiji v okviru prireditve »Dvanajsti Sušnikovi dnevi 2009«, Družbeni dom, Prevalje, 6. 11.
- *Vpliv Slomška na slovensko šolstvo.* Referat na 1. Slomškovem simpoziju z naslovom: »Že veljá, kamor serce peljá – sociološki in zgodovinski vidik preselitve škofijskega sedeža v Maribor in vpliv Antona Martina Slomška na slovensko šolstvo«, Slomškova rojstna hiša, Slom pri Ponikvi, 28. 11.
- *Jože Maček, Mašne in svetne ustanove na Kranjskem 1854–1862 in Ignac Orožen, Zgodovina laške dekanije.* Predstavitev knjig, Knjigarna Celjske Mohorjeve, Ljubljana, 30. 11.
- *Odnos Vinka Brumna do J. E. Kreka.* Referat ob 100. obletnici rojstva Vinka Brumna, Sokolana, Središče ob Dravi, 5. 12.

Miha Kosi

- *Od Ljubljane do Jeruzalema A.D. 2007 – po poti prve križarske vojne.* Predavanje v okviru predavanj Ljubljanskega geografskega društva, Ljubljana, 20. 1.
- *Intervju* v rubriki »Izšlo je«, Radio Slovenija, 3. program, 21. 5.
- *Po poteh križarjev.* Predavanje na klubskem večeru Društva univerzitetnih profesorjev, dom DUP, Ljubljana, 28. 5.
- *Po sledih križarjev.* Sodelovanje pri snemanju dokumentarnega filma, Televizija Slovenija, 1. program, oddaja »Dokumentarec meseca«, 15. 9.
- *Dežela, ki je ni bilo – Posavinje med Kranjsko in Štajersko od 11. do 15. stoletja.* Predavanje, Zgodovinski arhiv Celje, 6. 11.

Katarina Keber

- *Ljubljana v času kolere.* Predavanje v sklopu predavanj »Zgodbe z Ljubljanskega gradu«, ki sta jih organizirala Festival Ljubljana in Zgodovinsko društvo Ljubljana, Modra dvorana Ljubljanskega gradu, Ljubljana, 19. 11.

Darja Mihelič

- *Utrip srednjeveške Škofje Loke.* Predavanje na seminarju »Novejše raziskave zgodovine srednjega veka na Slovenskem«, razpisan v Katalogu programov nadaljnega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju, Gimnazija Vič, Ljubljana, 5. 2.
- *Zgodovina Slovencev, preverjanje znanja.* Intervju v okviru oddaje »Sobotna akcija«, Radio Slovenija, Val 202, 4. 4.
- *Etnije in meje na Piranskem skozi čas.* Predavanje v dvorani Slovenske matice, Ljubljana, 15. 4.
- *Kritische Quellenedition am Historischen Institut Milko Kos des Wissenschafts- und Forschungszentrums der Slowenischen Akademie der Wissenschaften und Künste.* Predavanje na Internationale Tagung der Historischen Landeskommission für Steiermark und der Universität Graz, Institut für Geschichte (Mednarodni dnevi Zgodovinske komisije za Štajersko in Univerze v Gradcu, Inštitut za zgodovino) »Grundlagenforschung als Forschungsgrundlage«, Gradec, Avstrija, 20. 4.
- *V zlatih črkah v zgodovini: razprave v spomin Olgi Janša - Zorn.* Predstavitev izredne številke »Kronike, časopisa za krajevno zgodovino«, dvorana Zemljepisnega muzeja, Ljubljana, 20. 5.

- *Pregovor »Otroci so naše največje bogastvo« skazi vizir piranskih oporok (1278–1311)*. Referat na 4. mednarodnem znanstvenem srečanju Istarski povijesni biennale »Filii, filiae...: položaj i uloga djece na jadranskem prostoru«, Zavičajni muzej Poreštine, Poreč, Hrvaška, 22. 5.
- *Piranski zaliv : nekoč sobivanje, danes prepír – Bay of Piran : coexistence in the past, dispute today – Il Golfo di Pirano : coesistenza nel passato disputa oggi*. Referat na mednarodnem znanstvenem sestanku »Perspektive slovensko-hrvaške obmejnosti«, Fakulteta za humanistične študije, Koper, 5. 6.
- *Piranski zaliv : nekoč sobivanje, danes prepír*, Televizija Slovenija, 1. program, oddaja »Brez reza«, 22. 7.
- *Piranski notar Dominik Petenarij, pričevalec časa*. Referat na mednarodnem znanstvenem sestanku »Priče in pričevanja preteklosti«, Fakulteta za humanistične študije, Koper, 25. 9.

Neva Makuc

- *Arhivske ustanove v Gorici*. Predavanje za študente 1. in 2. letnika študijskega programa »Kulturna zgodovina« na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici, 18. 11.
- *Palača Coronini Cronberg*. Vodstvo po palači Coronini Cronberg (Fondazione Palazzo Coronini Cronberg) v Gorici (Italija) za študente 1. in 2. letnika študijskega programa »Kulturna zgodovina« na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici, Gorica, Italija, 18. 11.

Miha Preinfalk

- *Vloga Turjaških v slovenski zgodovini*. Predavanje na seminarju »Novejše raziskave zgodovine srednjega veka na Slovenskem«, razpisan v Katalogu programov nadaljnjega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju, Gimnazija Vič, Ljubljana, 5. 2.
- *Rodbina Auersperg – nekoč in danes*. Predavanje na klubskem večeru Društva univerzitetnih profesorjev, dom DUP, Ljubljana, 5. 3.
- *Quellen zur Geschichte der Familie Auersperg*. Predavanje na Internationale Tagung der Historischen Landeskommision für Steiermark und der Universität Graz, Institut für Geschichte (mednarodni dnevi Zgodovinske komisije za Štajersko in Univerze v Gradcu) »Grundlagenforschung als Forschungsgrundlage«, Gradec, Avstrija, 20. 4.
- *V zlatih črkah v zgodovini. Razprave v spomin Olgi Janša–Zorn*. Predstavitev izredne številke Kronike, časopisa za krajevno zgodovino, dvorana Zemljepisnega muzeja, Ljubljana, 20. 5.
- *Zgodovinski spomin Kranjske. Življenje in delo Petra Pavla pl. Radicsa (1836–1912)*. Predstavitev knjige, dvorana Zemljepisnega muzeja, Ljubljana, 17. 9.
- *Dnevnik ljubljanskega prošta Rajmunda grofa Auersperga (1792–1804)*. Predavanje na mednarodnem znanstvenem sestanku »Priče in pričevanja preteklosti«, Koper, 24. 9.
- *Plemstvo na Slovenskem*. Sodelovanje na okrogli mizi, dvorana Slovenske matice, Ljubljana, 8. 12.

Klaudija Sedar

- *Jezikovna identiteta Prekmurja*. Prispevek na konferenci »Dan Slovenskih študij (ZRC in Univerza v Novi Gorici)«, Atrij ZRC, Ljubljana, 27. 5.
- *»Danes bom pa mlinar na Muri!«*. Vodenje delavnice v okviru »Raziskovalnih igralnic ZRC SAZU«, Dvorana Zemljepisnega muzeja in ustje Gradaščice v Trnovem, Ljubljana, 23. 7.

Petra Svoljšak

- *Pisanje kot zdravilo ali oznanilo bodočim rodovom. Po slovenskih spominskih poteh Vélíke vojne*. Predavanje na mednarodnem znanstvenem sestanku »Priče in pričevanja preteklosti«, Fakulteta za humanistične študije Koper, Koper, 26. 9.
- *»Zapljeni vse, česar ne razumeš, utegnili bi škoditi vojevanju«*. Delovanje avstrijske cenzure med Vélíko vojno. Referat na znanstveni konferenci »Zgodovinski in družbeni vidiki cenzure na Slovenskem«, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana, 1. 10.
- *I caduti sloveni della Grande Guerra*. Predavanje na kongresu »Contare i morti: i caduti della Grande Guerra«, Rovereto, Italija, 27. 11.
- *Vélíka vojna in Slovenci*. Predavanje na Mednarodnem znanstvenem simpoziju »Mesta med vélíko vojno (1914–1918)«, avditorij Kadetnice generala Maistra, Maribor, 2. 12.
- *Kronologija vojne pri Gorici 1915–1917*. Predavanje na Mednarodnem znanstvenem simpoziju »Mesta med vélíko vojno (1914–1918)«, avditorij Kadetnice generala Maistra, Maribor, 2. 12.
- *Gorica, prekleto in sveto mesto med dvema ognjema*. Predavanje na Mednarodnem znanstvenem simpoziju »Mesta med vélíko vojno (1914–1918)«, avditorij Kadetnice generala Maistra, Maribor, 3. 12.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Matjaž Bizjak

- Österreichisches Staatsarchiv (Haus-, Hof- und Staatsarchiv) in Österreichische Nationalbibliothek, Dunaj, Avstrija, 23.–27. 2.: raziskovalno delo.
- Bayerisches Hauptstaatsarchiv, München, Nemčija, 14.–18. 9.: raziskovalno delo.

Boris Golec

- Österreichisches Staatsarchiv (Haus-, Hof- und Staatsarchiv, Kriegsarchiv) in Deutschordens Zentralarchiv, Dunaj, Avstrija, 7. 6.–13. 6.: raziskovalno delo.
- Steiermärkisches Landesarchiv, Diözesanarchiv Graz–Seckau, Stadtarchiv Graz, Gradec, Avstrija, 24. 9., 10. 12., 17. 12.: raziskovalno delo.
- Kärntner Landesarchiv, Celovec, Avstrija, 2. 9., 9. 10.: raziskovalno delo.

Neva Makuc

- Biblioteca Statale Isontina, Gorica, Italija: redno raziskovalno delo.
- Deputazione di storia patria del Friuli, Videm, Italija: redno raziskovalno delo.
- Istituto di storia sociale e religiosa, Gorica, Italija, 3. 3.–3. 4.: študijsko izpopolnjevanje.

Miha Preinfalk

- Österreichisches Staatsarchiv (Allgemeines Verwaltungsarchiv), Dunaj, Avstrija, 4.–8. 5.: raziskovalno delo.

Klaudija Sedar

- Zala Megyei Levéltár, Zalaegerszeg, Madžarska, 18. 11.: raziskovalno delo.

PEDAGOŠKO DELO

Boris Golec

- *Arhivistika 3* in *Arhivistika 4*. Predavanja za 3. in 4. letnik na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- Sodelovanje pri podiplomskem študiju na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Stane Granda

- *Kulturna zgodovina*. Predavanja za 1. letnik na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (do 31. 9.).
- *Zgodovina uprave na Slovenskem*. Izbirni predmet za študente na Fakulteti za upravo Univerze v Ljubljani (20 ur).
- *Pravna zgodovina*. Predavanja za 1. letnik na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- Sodelovanje pri podiplomskem študiju na Oddelku za slovenistiko in Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani in Fakulteti za podiplomske državne in evropske študije, Brdo pri Kranju.

Katarina Keber

- Sodelovanje pri podiplomskem študiju na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem.

Dušan Kos

- *Pomažne zgodovinske vede*. Predavanja za 2. letnik na Oddelku za zgodovino Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem v Kopru.
- Sodelovanje na podiplomskem študiju na isti fakulteti.

Miha Kosi

- *Kulturna zgodovina fevdalizma*. Predavanja za 2. letnik smeri »Kulturna zgodovina« na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Darja Mihelič

- *Zgodovina srednjega veka*. Predavanja za 4. letnik na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Vzpon in propad kulturnih in gospodarskih središč Sredozemlja*. Predavanja za 1. letnik na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem v Kopru.
- *Obča zgodovina srednjega veka*. Predavanja za 2. letnik na Oddelku za zgodovino Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem.
- Sodelovanje pri podiplomskem študiju na Oddelku za zgodovino na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani in Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru.

Miha Preinfalk

- *Slovenska zgodovina do konca 18. stoletja*. Predavanja za 2. letnik na Oddelku za zgodovino Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem v Kopru.
- Sodelovanje pri podiplomskem študiju na Oddelku za zgodovino na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru.

Klaudija Sedar

- *Zdravstvena terminologija*. Predavanja za 2. letnik na Srednji zdravstveni šoli Murska Sobota.

Petra Svolfjšak

- *Svetovne vojne 20. stoletja*. Predavanja za 1. letnik v okviru študijskega programa »Kulturna zgodovina«, Fakulteta za humanistiko, Univerza v Novi Gorici.
- *Nacionalno in prva svetovna vojna*. Predavanja v okviru zgodovinskega modula »Spomin narodov v historični perspektivi«. Podiplomska šola »Interkulturni študiji. Primerjalni študij idej in kultur«, Univerza v Novi Gorici.

MENTORSTVO

Boris Golec je mentor trem doktorandom, somentor doktorandki, mentor dvema magistrandoma na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Stane Granda je mentor mladi raziskovalki, doktorandki na Zgodovinskem inštitutu Milka Kosa ZRC SAZU in komentor magistrandu na Fakulteti za podiplomske državne in evropske študije, Brdo pri Kranju ter komentor magistrandki na Filozofski fakulteti Univerze v Brnu, Češka republika.

Darja Mihelič je mentorica mladi raziskovalki, doktorandki na Zgodovinskem inštitutu Milka Kosa ZRC SAZU in komentorica doktorandu na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Petra Svolfjšak je mentorica mlademu raziskovalcu, doktorandu na Zgodovinskem inštitutu Milka Kosa ZRC SAZU.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://zimk.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

Milko Kos Historical Institute researches Slovene history from the Early Middle Ages until the end of the First World War. Its work is divided into four activities: publishing the sources for the Slovene history; topography and civilization of the Slovene territory; economic and social history; the problems dealing with Slovene history of the 19th and of the first half of the 20th Century.

In the year 2009 researchers worked on two programmes (Basic Research of Slovene Cultural Past and Biographies, Mentalities, Epochs) and six projects: Medieval and Early Modern Written Heritage in Slovenia – Editions of Charters; Elenchus fontium historiae Slovenicae urbanae – Publication of sources for Slovene urban history; Economic and social position of Slovenes during the transition from fevdlalism to capitalism; Unknown 17th and 18th century manuscripts of Slovenian literature: information-technology aided register, scholarly editions and analyse; Archival Sources for the History of Urbanism and Architecture in Slovenia (16th to 19th Century); Cultural Demography of World War I.

The Institute publishes a series Thesaurus Memoriae, which is divided in three parts, Dissertationes, Fontes and Opuscula. The monograph of Andrej Nared: *Dežela – knez – stanovi. Oblikovanje kranjskih deželnih stanov in zborov do leta 1518* / Territory – Prince – Estates. The Development of Provincial Estates and Assembly in Carniola Until 1518 was issued in the series Dissertationes. The monographs of Darja Mihelič *Piranske notarske knjige (1289–1305) / The Notary Books from Piran – Fragments (1289–1305)* and of Miha Preinfalk and Matjaž Bizjak *Turjaška knjiga listin II. Dokumenti 15. stoletja / The Auersperg Book of Charters II. Documents from the 15. Century* were issued in the series Fontes and the monograph of Miha Kosi *Zgodnja zgodovina srednjeveških mest na Slovenskem / The Early History of Medieval Towns in Slovenia* in the series Opuscula.

The Institute is acquainted with the historical literature relevant for its work. The bibliography of the year 2009 is written by the help of the COBISS information system program.

The Institute has a large library containing books substantial for Slovene history, also including the scientific part of Milko Kos's and Henrik Tuma's private libraries. The latter is placed in the Research station of SRC SASA in Nova Gorica.

The Institute cooperates closely with several important scientific institutions in the other European countries (Austria, Croatia, Italy, France, Switzerland, Czech Republic). The Institute researchers take an active part in various scientific tasks in and outside the Institute. Many collaborators of the Institute take part in the process of undergraduate study and postgraduate study at the University of Ljubljana, Maribor, Koper and Nova Gorica. In the year of 2009 the collaborators of the Institute gave several lectures on different subjects in Slovenia and abroad.

- 1 Tina Potočnik
- 2 Blaž Resman
- 3 Andrea Furlan
- 4 Franci Lazarini
- 5 Alenka Klemenc

- 6 Barbara Murovec
- 7 Simona Kermavnar
- 8 Tina Košak
- 9 Tanja Mihelj
- 10 Nina Mušinić
- 11 Nataša Ivanović
- 12 Helena Seražin
- 13 Romana Zajc

- 14 Prašiček, nagrada
"Dobri gospodar"

UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Stane Gabrovec, akad. prof. dr. Biba Teržan, doc. dr. Ana Lavrič, doc. dr. Barbara Murovec, doc. dr. Blaž Resman, predsednik, doc. dr. Helena Seražin.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: doc. dr. Barbara Murovec, višja znanstvena sodelavka.

Znanstveni svetniki: doc. dr. Ana Lavrič, prof. dr. Jure Mikuž (d. d. r. do 31. 7.), dr. Damjan Prelovšek (d. d. r. do 15. 2., od 16. 2. poln delovni čas), doc. dr. Blaž Resman.

Višja znanstvena sodelavka: izr. prof. dr. Marjeta Ciglenečki (d. d. r.).

Znanstvena sodelavka: doc. dr. Helena Seražin (do 30. 9. 4/5 delovnega časa, od 1. 10. poln delovni čas).

Samostojna strokovna sodelavka specialistka v humanistiki: Alenka Klemenc.

Asistenti z doktoratom: dr. Mija Oter Gorenčič, dr. Uroš Lubej (od 10. 6., d. d. r.), dr. David Krašovec (od 1. 5., d. d. r.).

Asistenti: Tina Košak, Franci Lazarini, Mina Mušinič, Nataša Ivanovič, Uroš Lubej (do 9. 6., d. d. r.), Tanja Mihelj (od 1. 10., izv. od 5. 10.), Tina Potočnik (od 1. 10., izv. od 5. 10.),

Višja strokovna sodelavka: mag. Simona Kermavnar (od 1. 9.).

Samostojna strokovna delavka: mag. Romana Zajc (1/5 delovnega časa).

Strokovni delavec V: Franci Pečnik (od 1. 1. do 31. 3.).

Strokovni sodelavec: Andrea Furlan, Franci Pečnik (od 1. 4. do 31. 12.).

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Slovenska umetnostna identiteta v evropskem okviru

Vodja raziskovalnega programa: B. Murovec.

Sodelavci: M. Ciglencečki, N. Ivanović, A. Lavrič, F. Lazarini, T. Košak, M. Mušinović, M. Oter Gorenčič, D. Prelovšek, B. Resman, H. Seražin.

V okviru preučevanja srednjega veka so se nadaljevale raziskave samostanske arhitekture in stavbne plastike 12. in 13. stoletja v Sloveniji v kontekstu sočasne (zahodno)evropske, tako redovne kakor tudi neredovne umetnosti (M. Oter Gorenčič). V italijanskih, avstrijskih in slovenskih arhivih ter na terenu so potekale raziskave o renesančni in baročni arhitekturi na Slovenskem ter raziskave o beneškem arhitektu Giorgiu Massariju. Z dokumentiranjem spomenikov in zbiranjem arhivskih virov so se nadaljevale raziskave renesančne in baročne arhitekture na Kočevskem in v osrednji Sloveniji (H. Seražin). Raziskave baročnega kiparstva so se nadaljevale z evidentiranjem in dokumentiranjem zlatih oltarjev 17. stoletja s kvalitativnimi skulpturalnimi elementi na Dolenjskem in Štajerskem. Preučevanje lesene plastike 18. stoletja in na Dolenjskem se je razširilo na obsežno skupino primerljivih del na sosednjem Hrvaškem (B. Resman). Potekale so raziskave slikarstva 17. in 18. stoletja v evropskem kontekstu (B. Murovec). Pomemben del preučevanja je bil namenjen tudi plemiškim naročnikom (mdr. M. Mušinović, T. Mihelj). Raziskovanje opreme gradov je prineslo nova dejstva glede naročanja tapiserij (M. Ciglencečki). Nadaljevale so se raziskave evropskih umetnostnih zvez ljubljanskih škofov in kulturnozgodovinskega konteksta sakralnih naročil. Posebna pozornost je bila posvečena sliki sv. Martine italijanskega mojstra Pietra da Cortone iz ljubljanske nadškofijske zbirke (A. Lavrič). V okviru raziskav profanega slikarstva zgodnjega novega veka je bil poudarek na dokumentaciji in umestitvi tihožitij in žanrskih del iz slovenskih javnih in zasebnih zbirk v širši slogovno-ikonografski evropski kontekst. Nadaljevalo se je dokumentiranje omemb žanra in tihožitij v zapuščinskih inventarjih in analiziranje plemiških slikarskih zbirk v 17. in 18. stoletju. Raziskave so segle tudi na področje ikonografije žanra v slovenskem slikarstvu zgodnjega novega veka (T. Košak). Potekale so raziskave o slikarju Lovru Janši in dunajskem kontekstu njegovega delovanja (N. Ivanović). Na področju raziskav arhitekture 19. stoletja na Štajerskem in Kranjskem se je nadaljevalo evidentiranje spomenikov, osrednja pozornost raziskav pa je bila namenjena vlogi škofa Mihaela Napotnika pri historični cerkveni arhitekturi na Štajerskem. Od spomenikov profane arhitekture je bila posebej izpostavljena mariborska Kadetnica (F. Lazarini). Nadaljevale so se raziskave o arhitektu Jožetu Plečniku (D. Prelovšek) in začele o zgodovini urbanizma (T. Potočnik). Raziskave so potekale tudi o zgodovini fotografije na Slovenskem in o opusih več novejših avtorjev z območja severovzhodne Slovenije, katerih delo je z več vidikov vezano na druge evropske države (rodbina Kasimir-Oeltjen, Vera Blumenau-Simonič, Stojan Kerbler) ter na percepciji enega osrednjih slovenskih spomenikov, romarski cerkvi na Ptujski Gori (M. Ciglencečki).

Plemeniti meceni. Vloge in pomen aristokratskih naročnikov v sakralni umetnosti slovenskih dežel od 16. do 19. stoletja

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: B. Resman.

Sodelavci: T. Košak, A. Lavrič, U. Lubej, B. Murovec, H. Seražin.

Nadaljevalo se je evidentiranje in dokumentiranje sakralnih objektov in opreme, nastalih s plemiškim naročništvom, zlasti iz 17. in 18. stoletja, ter arhivsko delo, predvsem v Arhivu Slovenije in v Štajerskem deželnem arhivu v Gradcu. V okviru mecenske dejavnosti posameznih rodbin se je nadaljevala raziskava vloge Jakoba Schella pl. Schellenburga, preučena pa je bila tudi dejavnost družine Oblak pl. Wolkensberg na Škofjeloškem.

Samostani – povezovalci evropskega umetnostnega prostora

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: H. Seražin.

Sodelavci: A. Lavrič, B. Resman, A. Furlan, A. Klemenc, B. Murovec.

Potekalo je zbiranje gradiva in dokumentiranje umetnostnih spomenikov na terenu ter delo v arhivih in knjižnicah v Gorici, Trstu in Benetkah. Objavljena je bila monografija *Deformis formositas ac formosa deformitas. Samostanska stavbna plastika 12. in 13. stoletja v Sloveniji* (M. Oter Gorenčič), vzpostavljena pa je bila tudi dokumentacijska baza *Samostani na Slovenskem*. Del izsledkov raziskav je bil javno predstavljen na znanstvenih simpozijih.

Ikonografske raziskave in vključitev slovenske umetnostne dediščine v informacijski sistem ICONCLASS

Vodja aplikativnega projekta: A. Lavrič.

Sodelavci: A. Klemenc, T. Košak, J. Mikuž, B. Murovec, M. Oter Gorenčič, B. Resman, H. Seražin, R. Zajc.

Raziskave izbranih tem, ki so dozorele za objavo, so bile med drugim usmerjene na ikonografijo lokalnih in nekaterih redovnih svetnikov (zavetniki Kranjske, Ljubljane, škofije, društev in akademij, frančiškanski svetniki in posebej sv. Anton Padovanski) ter na širšo ikonološko študijo pomenov in antropoloških funkcij poznosrednjeveške podobe. Pripravljena je bila ikonografska baza, s katero se vključuje slovenska likovna dela v sistem ICONCLASS, na podlagi različnih virov (literarnih, zgodovinskih, etnoloških) je bila dopolnjena slovenska terminologija.

Ljubljanski barok – materialna kultura in duhovni kontekst

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: A. Lavrič.

Sodelavci: A. Furlan, A. Klemenc, D. Krašovec, B. Murovec, B. Resman, H. Seražin.

Raziskave baročne Ljubljane so obsegale študij spomenikov, arhivskih virov, literature in primerjalnega gradiva na Slovenskem in v tujini. Posebna pozornost je bila namenjena širšemu kulturnemu dogajanju in duhovnim tokovom v takratni kranjski prestolnici. V analizo so bile kot umetnostne naročnice pritegnjene ljubljanske bratovščine, v povezavi z njimi pa so bila pojasnjena tudi nekatera doslej odprta ikonografska vprašanja. Za nekatere spomenike je bilo pripravljeno izčrpno fototopografsko gradivo.

Umetnostna topografija Slovenije

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: B. Resman.

Sodelavci: A. Furlan, B. Murovec, H. Seražin.

Delo pri projektu se je nadaljevalo s terenskimi in arhivskimi raziskavami spomeniške dediščine na območju izbranih teritorialnih enot. Zaključene so bile arhivske raziskave za upravno enoto Jesenice, terensko delo s temeljito fotografsko dokumentacijo pa se je osredotočilo na sakralne spomenike v upravni enoti Ajdovščina. Nadaljevalo se je zbiranje dokumentacije in literature za upravne enote Murska Sobota, Šmarje pri Jelšah in Trebnje. Po umetnostnotopografskih principih so bili obdelani tudi posamezni spomeniki zunaj vzorčnih enot, ki smo jih preučevali v okviru programskih raziskav oz. drugih projektov.

Izdelava in demonstracija modela za načrtovanje ohranjanja umetnostnozgodovinske dediščine v vojnih spopadih, CRP Znanje za varnost in mir 2006–2010

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: B. Murovec.

Sodelavci: M. Ciglencički, A. Furlan, N. Ivanović, S. Kermavnar, A. Klemenc, A. Lavrič, F. Lazarini, T. Mihelj, M. Mušinović, M. Oter Gorenčič, F. Pečnik, T. Potočnik, B. Resman, H. Seražin (v sodelovanju s Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani in Gradbenim inštitutom ZRMK d.o.o.).

V zaključenem projektu je bil izdelan model za načrtovanje ohranjanja umetnostnih spomenikov v primeru vojne, terorizma in naravnih nesreč. Projekt je bil zasnovan kot interdisciplinarna raziskava, v kateri so sodelovali umetnostni zgodovinarji in gradbeniki. Obdelanih je bilo 70 vrhunskih spomenikov sakralne umetnosti Slovenije (mdr. zemljevid umetnostnih spomenikov za potrebe MORS, izčrpna fotodokumentacija, posnetki in analize materialov in tehnik ter predlogi fizičnih in drugih zaščitnih ukrepov, skripta).

Projekt priprave predloga nominacije ustvarjalnega opusa Jožeta Plečnika za seznam svetovne kulturne in naravne dediščine

Vodja projekta: D. Prelovšek.

Izdelan je bil predlog za vključitev del arhitekta Jožeta Plečnika na nacionalno listo spomenikov UNESCO. Evidentirani so bili vsi spomeniki, ki bi prišli v poštev, opisano njihovo stanje in zanje pripravljena fotografska dokumentacija. V okviru projekta je bilo zbranega, preučenega in dokumentiranega več arhivskega in drugega gradiva v Ljubljani, Pragi in na Dunaju.

Slikar Simone Gionima med Ljubljano in Moravsko

Vodji bilateralnega projekta: B. Murovec, J. Zapletalová.

V okviru projekta (nosilec na češki strani je Univerzita Palackého v Olumouci, Katedra dějin umění) je potekalo raziskovalno delo za monografijo o slikarju Simoneju Gionimi.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Zbiranje dokumentarnega gradiva za umetnostno zgodovino slovenskega ozemlja

Redno poteka dopolnjevanje *topografske kartoteke spomenikov, kartoteke umetnikov, specialne kartoteke in baze ter fototeke*. Podatki se zbirajo po literaturi in arhivih ter s terenskimi delom. Poleg dopolnjevanja kartotečnih evidenc se vzpostavlja tudi računalniško vodena dokumentacija, ki se je v letu 2009 dopolnjevala.

Fotodokumentarno delo na terenu je obogatilo fototeko za več tisoč posnetkov (predvsem v digitalni obliki). Potekalo je delo na podatkovnih zbirkah: leksikon umetnikov, ikonografija, umetnostni spomeniki Slovenije, virtualna knjižnica Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta.

Nadaljuje se digitalizacija in obdelava materiala za vzpostavitev informacijske baze podatkov in s tem za spletno predstavitev Steletove krajevne kartoteke. V letu 2009 se je nadaljevalo evidentiranje neurejenih Steletovih zapiskov naselij in spomenikov. V bazo podatkov je vnešenih 394 objektov in narejenih 521 skenov. Istočasno so bile od originalov ločene kopije Steletovih terenskih zapiskov (R. Zajc).

Potekalo je koordiniranje nabora in priprave gesel o starejših slovenskih umetnikih za *Allgemeines Künstlerlexikon*.

Ob predaji sedemnajstih albumov *Iconotheca Valvasoriana*, znanstveno-kritične izdaje in faksimila grafične zbirke Janeza Vajkarda Valvasorja sta bili v Umetnostnozgodovinskem inštitutu Franceta Steleta slovesnost in tiskovna konferenca. Albe in raziskave je predstavil vodja projekta, urednik ter oblikovalec zbirke dr. Lojze Gostiša.

Inštitut sodeluje pri evropskem projektu DEDI *Digitalni enciklopediji naravne in kulturne dediščine na Slovenskem* (A. Furlan, S. Kermavnar, B. Murovec, B. Resman, H. Seražin). Sodelovanje pri projektu @rzenal (vodja: J. Fridl, ZRC SAZU).

Uredništvo in tehnična podpora pri izdajah publikacij

- A. Lavrič je bila urednica 14. letnika revije *Acta historiae artis Slovenica*, njena pomočnica je bila A. Klemenc, tehnični urednik pa A. Furlan. Člani uredniškega odbora so bil še B. Murovec, D. Prelovšek, B. Resman in H. Seražin.
- B. Murovec je bila urednica štirih številčk revije *Umetnostna kronika* (22–25), z inštituta pa so bili v urednišem odboru še M. Ciglencečki, M. Oter Gorenčič in B. Resman.
- A. Furlan je oblikoval in za tisk pripravil (prelom, fotografije) inštitutske publikacije.

Svetovanje

Inštitutski raziskovalci svetujejo umetnostnim zgodovinarjem, strokovnjakom z drugih področij humanistike in družboslovja ter študentom umetnostne zgodovine, ki pogosto iščejo pomoč na inštitutu.

- **B. Murovec** je sodelovala kot konzultantka z Restavratorskim centrom Slovenije pri obnovi slik iz ljubljanskega uršulinskega samostana, slike sv. Miklavža iz Novega mesta, frančiškanskih slik ter stenskih in stropnih poslikav.
- **D. Prelovšek** kot strokovni konzultant sodeluje pri evalviranju umetnostnozgodovinskih projektov pri Češki Grantovi agenturi v Pragi. Je tudi član iniciativnega odbora Evropske znanstvene fundacije za preučevanje likovne umetnosti pri EU.
- **B. Resman** je sodeloval z Restavratorskim centrom Slovenije in z drugimi restavratorskimi delavnicami pri obnovah baročne cerkvene opreme (Polhov Gradec, Radomlje, Blagovica, Šentožbolt, Šentjernej).

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Vodja: A. Klemenc.

Bibliotečno obdelani fond se je v letu 2009 povečal za 320 enot, pridobljenih je bilo še 123 publikacij, ki še niso bile oddane v obdelavo. Knjižnico je obiskalo 67 zunanjih uporabnikov, ki so v čitalnici uporabili 58 enot, na dom pa so si izposodili 179 knjižnih enot.

Za sprotne potrebe inštituta je potekalo prevajalsko delo, jezikovni pregledi besedil in dopolnjevanje domače spletne strani v slovenskem in angleškem jeziku.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Acta historiae artis Slovenica*, 14, 216 str.
- *Umetnostna kronika*, 22–25.
- Mija Oter Gorenčič: *Deformis formositas ac formosa deformitas. Samostanska stavbna plastika 12. in 13. stoletja v Sloveniji*, 432 str. (Opera Instituti Artis Historiae)

RAZSTAVE

Umetnost in vojna. Raziskovanje in varovanje nacionalne dediščine ter predstavitev rezultatov projekta **Izdelava in demonstracija modela za načrtovanje ohranjanja umetnostnozgodovinske dediščine v vojnih spopadih**. Kadetnica v Mariboru, od 29. 10. (v sodelovanju s Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo UL in Gradbenim inštitutom ZRMK).

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Članstvo v RIHA (International Association of Research Institutes in the History of Art) (<http://www.riha-institutes.org/>): 5.–8. 11. je inštitut gostil letno generalno skupščino direktorjev umetnostnozgodovinskih raziskovalnih inštitutov.
- Sodelovanje v raziskovalni skupini Baroque Ceiling Painting in Central Europe (http://baroque_ceiling.udu.cas.cz).

V letu 2009 so imeli raziskovalci inštituta mdr. stike z naslednjimi tujimi institucijami:

- Österreichische Akademie der Wissenschaften, Kommission für Kunstgeschichte, Dunaj, Avstrija.
- Institut für Kunstgeschichte der Universität Wien, Dunaj, Avstrija.
- Alte Galerie, Steiermärkisches Landesmuseum Joanneum, Gradec, Avstrija.
- Ústav dějin umění Akademie věd České republiky, Praga, Češka.
- Institut za povijest umjetnosti, Zagreb, Hrvaška.
- Valvasorova zbirka Nadbiskupije zagrebačke, Zagreb, Hrvaška.
- Villa I Tatti, Firenze, Italija.
- Università Ca' Foscari di Venezia, Dipartimento di Storia e Critica delle Arti »Giuseppe Mazzariol«, Benetke, Italija.
- Università degli Studi di Udine, Dipartimento di Storia e Tutela dei Beni Culturali, Videm, Italija.
- Centro Internazionale di Studi di Architettura Andrea Palladio, Vicenza, Italija.
- Istituto per le Ricerche di Storia Sociale e Religiosa, Vicenza, Italija.
- Universität München, Institut für Kunstgeschichte, München, Nemčija.
- Zentralinstitut für Kunstgeschichte, München, Nemčija.
- Università degli studi di Trieste, Dipartimento Storia e Storia dell'Arte, Trst, Italija.
- Università IUAV di Venezia, Dipartimento di Storia dell'Architettura, Benetke, Italija.
- Istituto Internazionale di storia economica »F. Datini«, Prato, Italija.
- Stirling Committee of the European Science Foundation, Bruselj, Belgija.
- Česka Grantova agentura, Praga, Češka.
- Kunsthistorisches Institut Florenz, Max-Planck-Institut, Firenze, Italija.
- Karel-Franzes Universität, Institut für Kunstgeschichte, Gradec, Avstrija.
- Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie, Den Haag, Nizozemska.
- Universiteit van Amsterdam, Nizozemska.
- Univerzita Palackého Olomouc, Češka.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Marjeta Ciglencečki

- *E. O. K. : Elsa Oeltjen Kasimir (1887–1944), kiparka in slikarka*. Predavanje v Galeriji Miha Maleš, Kamnik, 17. 2.
- *Elsa Oeltjen Kasimir, Iz družinske zapuščine in Slovenske slikarke in kiparke 1918–1945*. Javno vodstvo po razstavi v Umetnostni galeriji Maribor, Maribor, 15. 3.

Alenka Klemenc

- *Iz pisem Branka Fučiča Francetu Steletu*. Predavanje na mednarodnem znanstvenem zborovanju »Az grišni diak Branko pridivkom Fučić« ob življenju in delu akademika Branka Fučiča (1920–1999), Malinska, Hrvaška, 31. 1.

Ana Lavrič

- *Ikongrafija sv. Antona Padovanskega*. Predavanje na znanstvenem simpoziju »Tri stoletja brežiških frančiškanov« ob 350. obletnici prihoda frančiškanov v Brežice, Posavski muzej, Brežice, 13. 6.

Franci Lazarini

- *Cerkvena arhitektura v mariborsko-lavantinski škofiji. Druga polovica devetnajstega in dvajseto stoletje*. Referat na Slomškovem simpoziju ob 150-letnici prenosa škofijskega sedeža iz Št. Andraža v Maribor, Maribor, 23. 10.
- *Mariborska Kadetnica in vojašnice 19. stoletja v avstrijskem cesarstvu: arhitektura in njena funkcija*. Predavanje ob predstavitvi rezultatov projekta »Izdelava in demonstracija modela za načrtovanje ohranjanja umetnostnozgodovinske dediščine v vojnih spopadih«, Vojaški muzej, Maribor, 29. 10.
- *Arhitektura vojašnic 19. stoletja na Slovenskem: primer mariborske Kadetnice*. Referat na simpoziju »Arhitekturna zgodovina. Arhitekti, naročnik in družba«, Ljubljana, 28. 11.

Barbara Murovec

- *Serija slik frančiškanskih svetnikov iz brežiškega samostana*. Predavanje na znanstvenem simpoziju »Tri stoletja brežiških frančiškanov« ob 350. obletnici prihoda frančiškanov v Brežice, Posavski muzej, Brežice, 13. 6.
- *Da un mare a un altro: l'arte dei Gionima a Venezia*. Predavanje na mednarodnem znanstvenem sestanku »Beneška dediščina na obalah Jadrana: umetnostni tokovi med terrafermo, Istro in Dalmacijo v 17. in 18. stoletju«, Piran, 11. 10. (skupaj z Jano Zapletalová).
- *Umetnostna dediščina in njen pomen*. Predavanje ob predstavitvi rezultatov projekta »Izdelava in demonstracija modela za načrtovanje ohranjanja umetnostnozgodovinske dediščine v vojnih spopadih«, Vojaški muzej, Maribor, 29. 10.

Mina Mušinić

- *Mythological legacy in the Sicilian folk fairy tales*. Referat na mednarodnem simpoziju »Arts to Enchant«, Glasgow, Velika Britanija, 30. 5.
- *Accessibility of literature in the »web times«*. Referat na mednarodnem simpoziju »Weaving the Web into the Future«, Glasgow, Velika Britanija, 9. 6.

Tina Potočnik

- *Prenova palače Urbanc*. Referat na simpoziju »Arhitekturna zgodovina. Arhitekti, naročniki in družba«, Ljubljana, 28. 11.

Damjan Prelovšek

- *Jože Plečnik*. Avtorstvo in vodstvo po razstavi v Nacionalnem muzeju, Brasilia, Brazilija, 20. 1.
- *Jože Plečnik*. Predavanje v okviru »Architectural Week«, razstavišče Manes, Praga, Češka, 23. 9.
- *Oscar Niemeyer*. Odprtje razstave in predavanje, Oddelek za arhitekturo Slovaške akademije znanosti in umetnosti, Bratislava, Slovaška, 3. 11.
- *Historična arhitektura in mi*. Predavanje na simpoziju »Arhitekturna zgodovina. Arhitekti, naročnik in družba«, Ljubljana, 28. 11.

Helena Seražin

- *Arhitektura brežiške frančiškanske cerkve in samostana*. Predavanje na znanstvenem simpoziju »Tri stoletja brežiških frančiškanov« ob 350. obletnici prihoda frančiškanov v Brežice, Posavski muzej, Brežice, 13. 6.
- *Massarijeva arhitekturna »šola« na beneški terrafermi*. Predavanje na mednarodnem znanstvenem sestanku »Beneška dediščina na obalah Jadrana: umetnostni tokovi med terrafermo, Istro in Dalmacijo v 17. in 18. stoletju«, Izola, 9. 10.
- *Javno naročništvo v Benetkah v prvi polovici 18. stoletja. Primer Massari, Scalfarotta, Tirali*. Predavanje na simpoziju »Arhitekturna zgodovina. Arhitekti, naročnik in družba«, Ljubljana, 27. 11.
- *Poročila in risbe utrdb arhitekta Giovannija Pieronija*. Predavanje ob odprtju prireditve »Dan Arhiva Republike Slovenije« v Hrvaškem državnem arhivu, Zagreb, Hrvaška, 4. 3.
- *Poročila in risbe utrdb arhitekta Giovannija Pieronija*. Predavanje v Österreichisches Staatsarchiv v okviru Slovenskega znanstvenega inštituta na Dunaju, Dunaj, Avstrija, 27. 5.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Nataša Ivanović

- Dunaj, Avstrija, 1. 10.–31.12.: študij, raziskovalno delo.

Tina Košak

- Dunaj, Gradec, Avstrija: raziskovalno delo.

Ana Lavrič

- Trst, Istra: raziskovalno delo.

Franci Lazarini

- Gradec, Avstrija, 1.–31.1.: študij, raziskovalno delo.
- Dunaj, Avstrija: raziskovalno delo.

Barbara Murovec

- Dunaj, Avstrija; Moravska, Češka; München, Nemčija; Firenze, Italija; Praga, Češka: raziskovalno delo.

Tanja Mihelj

- Gorica, Italija; Salzburg, Avstrija: raziskovalno delo.

Mina Mušinović

- Dunaj, Avstrija; Edinburg, Glasgow, Velika Britanija: raziskovalno delo.

Mija Oter Gorenčič

- Gradec, Avstrija; Pulj, Hrvaška: raziskovalno delo.

Helena Seražin

- Benetke, Gorica, Italija: raziskovalno delo.

PEDAGOŠKO DELO

Ana Lavrič

- *Pisni viri za umetnostno zgodovino*. Predavanja za 1. letnik v okviru programa »Umetnostna zgodovina« (bolonjski študijski program) na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, od 1. 10..

Barbara Murovec

- Sodelovanje pri podiplomskem študiju, Oddelek za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Uvod v študij umetnostne zgodovine*. Predavanja za 1. letnik v okviru programa »Umetnostna zgodovina« (bolonjski študijski program) na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, od 1. 10..
- Sodelovanje pri doktorskem študiju na Oddelku za zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

Helena Seražin

- *Arhitekturna dediščina*. Predavanja za 1. stopnjo (bolonjski študijski program) na Oddelku za dediščino, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem, (do 30. 9)
- *Zgodovina arhitekture*. Predavanja za 2. stopnjo (bolonjski študijski program) na Oddelku za dediščino, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem (do 30. 9).

MENTORSTVO

Ana Lavrič je bila mentorica mladima raziskovalcema Franciju Lazariniju in Tanji Mihelj.

Barbara Murovec je bila mentorica mladima raziskovalkama Tini Košak in Nataši Ivanović.

Blaž Resman je bil mentor mladi raziskovalki Mini Mušinović.

Helena Seražin je bila mentorica mladi raziskovalki Tini Potočnik.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://uifs.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The research activity at the France Stele Institute of Art History (UIFS) was performed within the research programme *Slovene Artistic Identity in the European Context*. The principal emphases were laid on the study of Romanesque and Early Gothic architecture and architectural sculpture; medieval painting; architecture, sculpture, painting and graphic arts from the 16th to the 18th century; the art around 1800; Baroque art in Ljubljana; photography, paintings and architecture in the 19th and 20th centuries, especially Jože Plečnik. The research was also focused on art patronage, art collecting, art market in the early Modern Time, iconographic studies (especially iconography of saints and of individual religious orders), the history and methodology of art history. Infrastructural activities included the digitalization of the UIFS's collections and

preparatory works for the databases of artists, iconography, art monuments of Slovenia and on-line library. Individual researches were also performed within the framework of the following research projects: *The Noble Patron. The Role and Significance of Aristocratic Patrons in Sacred Art in the Slovene Lands from the 16th to the 19th Century*; *Topographical Artistic Inventories of Slovenia*; *Iconographic Studies and Inclusion of Slovene Art Heritage into the ICONCLASS Information System*; *Monasteries – Cohesive Strings of European Art Scene*; *Baroque in Ljubljana – Material Culture and Spiritual Context*; and *Efficient Models for the Assessment of Vulnerability of Historical Monuments in Case of Armed Conflicts* (with the exhibition *Art and War. Research and Protection of National Heritage*). The bilateral project *The Painter Simone Gionima between Ljubljana and Moravia* was brought to completion in 2009. Edited and printed were the following publications: the journals *Acta historiae artis Slovenica* vol. 14 and *Umetnostna kronika* nos. 22–25; Mija Oter Gorenčič: *Deformis formositas ac formosa deformitas. Samostanska stavbna plastika 12. in 13. stoletja v Sloveniji* [summary: *Deformis formositas ac formosa deformitas. Monastic architectural sculpture of the 12th and 13th centuries in Slovenia*] (Opera Instituti Artis Historiae). From 5 through 8 November the UIFS hosted the General Assembly of RIHA (International Association of Research Institutes in the History of Art). The researchers participated in several symposia, expert commissions for the preservation of cultural heritage, educational process at the Department of Art History at the Faculty of Arts, University of Ljubljana; University of Maribor; and the department of European and Mediterranean Heritage of the Faculty of Humanities, University of Primorska, Koper/Capodistria, and other tasks of art history.

- 1 Klemen Grabnar
- 2 Tomaž Faganel
- 3 Radovan Škrjanc
- 4 Jurij Snoj

- 5 Nataša Cigoj Krstulović
- 6 Metoda Kokole
- 7 Božidara Frelih

MUZIKOLOŠKI INŠTITUT

ZNANSTVENI SVET

Akad. Janez Matičič (predsednik), akad. Tone Pavček, dr. Nataša Cigoj Krstulović, dr. Metoda Kokole, dr. Jurij Snoj (podpredsednik).

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: dr. Metoda Kokole, višja znanstvena sodelavka (od 8. 12. znanstvena svetnica).

Znanstveni svetnik: dr. Jurij Snoj.

Znanstvena sodelavka: dr. Nataša Cigoj Krstulović (s polovično delovno obveznostjo).

Asistent z doktoratom: dr. Radovan Škrjanc (s petinsko delovno obveznostjo; od 1. 5.).

Asistentka: Katarina Šter.

Asistentka: Maruša Zupančič.

Samostojna strokovna sodelavka v humanistiki in bibliotekarka: Božidara (Darja) Frelih.

Strokovno-tehnični sodelavec: Klemen Grabnar (od 1. 5.).

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Raziskave slovenske glasbene preteklosti

Vodja raziskovalnega programa: J. Snoj.

Sodelavci: N. Cigoj Krstulović, M. Kokole, K. Šter, M. Zupančič.

Zunanji sodelavci z Oddelka za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani: red. prof. dr. Matjaž Barbo, doc. dr. Aleš Nagode, doc. dr. Gregor Pompe, izr. prof. dr. Leon Stefanija.

Nadaljevalo se je sistematično raziskovanje izbranih tematik iz zgodovine glasbene umetnosti na Slovenskem od najstarejših glasbenih zapisov do 20. stoletja. Raziskovalci so rezultate svojih parcialnih raziskav v letu 2009 predstavili na sedmih mednarodnih muzikoloških simpozijih v tujini in v Sloveniji. Pripravljene sta bili tudi dve javni predavanji, eno v tujini in eno v Ljubljani.

- J. Snoj je izdelal razpravo o treh koralnih rokopisih iz ljubljanskega frančiškanskega samostana; razprava predstavlja osnovno vsebino rokopisov in jo določa z liturgičnega, paleografskega in glasbenega stališča. Posebna pozornost je posvečena štirim tipičnim frančiškanskim oficijem, prisotnim v antifonalu. Razprava je bila predstavljena v obliki referata (Budimpešta, avgust). Dokončno besedilo razprave je bilo oddano v recenzijski postopek in bo predvidoma objavljeno v simpozijemskem zborniku. Pripravil je tudi referat z naslovom *Plainchant and modern digital technologies*, v katerem je izpostavil specifične lastnosti koralnih rokopisov kot glasbenih virov in prikazal, kako se jim je mogoče približati z ustreznimi digitalnimi orodji (Belfast, Irska, december). Poleg navedenega študijskega dela se je na področju raziskovanja srednjega veka pripravljalo novo, doslej še ne natančneje pregledano gradivo: fotografirana sta bila oba novomeška glasbena rokopisa in izdelan je bil osnovni pregled njune vsebine.
- K. Šter je nadaljevala preučevanje različnih vidikov rokopisa 273 iz 13. stoletja, ki ga hranijo v Univerzitetni knjižnici v Gradcu. Izdelala je razpravo o paleografskih značilnostih rokopisa, ki je izšla v reviji *De musica disserenda*. V njej se je osredotočila na pravopisne različice rokopisa ter na značilnosti pisav notatorjev in pisarjev, ki so rokopis prepisovali. Izdelala je indeks rokopisa 273, v katerem je v 17 kategorijah, v veliki meri povzetih po standardih mednarodne baze Cantus, zajetih ok. 2000 spevov. Liturgično vsebino in besedila rokopisa 273 je primerjala z rokopisom 509 iz Občinske knjižnice v Lyonu, prav tako kartuzijanskim antifonarjem s konca 13. stoletja, da je tako lahko z večjo gotovostjo potrdila vlogo rokopisa 273 kot temeljnega rokopisa glasbene tradicije žiškega samostana.
- M. Kokole je nadaljevala raziskave glasbene dediščine slovenskega prostora v 2. pol. 16. stoletja. Dokončala je pisno obliko znanstvene razprave o humanizmu v glasbi oz. glasbi v humanizmu s poudarkom na analizi humanističnih elementov v predgovorih glasbenih del, napisanih za domače amaterske glasbenike. V teh besedilih so bile odkrite neposredne povezave z napotki za humanistično glasbeno izobrazbo iz Castiglionejevega Dvorjana, ki je bil bran tudi na Kranjskem in Štajerskem. Razprava v angleškem jeziku je bila oddana naročniku na Dunaj. Nadaljevalo se je tudi raziskovanje recepcije italijanske glasbe v omenjenem obdobju in z vidika širitve večzbarskih del natančneje analizirano rokopisno gradivo, ki ga hrani NUK (predvsem MS 343 iz bivše gornjegrajske zbirke). Prvi rezultati so bili predstavljeni na mednarodnem simpoziju v Benetkah.
- M. Kokole je tudi dokončala revidirano in posodobljeno monografijo v angleškem jeziku o skladatelju Isaacu Poschu, ki je decembra izšla pri mednarodni založbi Lang. Novosti vsebujejo predvsem poglavja o zbirki plesov *Musicalische Ehrenfreudt*, o inštrumentalni zbirki *Musicalische Tafelfreudt*, kjer je dodana razprava o vplivih Valentina Haussmanna in prek njega angleškega ansambelskega inštrumentalnega sloga, ter razširjena razprava o rokopisnih motetih v okviru poglavja o zbirki *Harmonia concertans*. Dopolnjena je bibliografija.
- N. Cigoj Krstulović je nadaljevala z raziskavami glasbe na Slovenskem v 19. in na začetku 20. stoletja. Raziskala je in v simpozijemskem referatu (Ljubljana, marec) predstavila ustvarjalnost slovenskega skladatelja Antona Hajdriha, osvetlila okoliščine in pobude za nastanek njegove zbirke *Jadranski glasovi*, še posebej recepcijsko najbolj uspešne skladbe *Jadransko morje*. Prispevek je bil dopolnjen in oblikovan v znanstveno razpravo ter poslan v redakcijo zbornika, ki bo izšel v začetku leta 2010. Za samostojno objavo je pripravila tudi zgoščen pregled delovanja društva Glasbena matica od njene ustanovitve leta 1872 do ustanovitve glasbenega konservatorija 1919. Krajša monografija z naslovom »Naprej za čast rodu in domovine, naprej, navzgor – umetnost naj živi!« *Kratek zgodovinski oris prvega obdobja delovanja ljubljanske Glasbene matice do prve vojne* bo predvidoma izšla v letu 2010. Zasnovala je uvodno komparativno študijo in revizijsko poročilo za znanstvenokritično izdajo skladbe Benjamina Ipavca *Serenada za orkester na lok*, ki bo na ta način prvič natisnjena v izvorni obliki v 56. zvezku zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae* (2010).
- M. Zupančič je zbirala in urejala gradivo, ki priča o sledih violinizma na Slovenskem, s poudarkom na čeških violinskih vplivih. Nadaljevala je popis in zbiranje biografskih podatkov o violinistih, ki so od konca 18. stoletja do leta 1939 sooblikovali razvoj slovenskega violinizma. Začela je raziskovati zgodnejše omembe oz. upodobitve violine in njenih predhodnic na slovenskih tleh ter njihovih izvajalcev. Ob 150. obletnici rojstva Rista Savina je raziskala violinski opus Rista Savina v okviru violinske ustvarjalnosti na začetku 20. stoletja na Slovenskem. Rezultate raziskave je predstavila z referatom na simpoziju (Žalec, julij) in pripravila razpravo za natis.
- Poleg specifičnih študij posameznih raziskovalcev je bil, kot načrtovano, izdelan vsebinski načrt za novo zgodovino glasbe na Slovenskem. Opravljena je bila prva delovna faza s pripravo preglednih razprav vseh članov programske skupine o posameznih glasbeno-zgodovinskih obdobjih, ugotovitvami stanja in opredelitvami »belih lis«, ki jih bo še treba raziskovalno dopolniti (izšle bodo v reviji *De musica disserenda* zv. 1, letnik VI, v letu 2010).

Cerkveni glasbeni fondi slovenskih obalnih mest

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: M. Kokole.

Sodelavci: B. Frelih, K. Grabnar, J. Snoj, K. Šter.

Nadaljeval se je popis starejše glasbene dediščine, rokopisov iz 17., 18. in 19. stoletja, ki jih hranita Škofijski arhiv v Kopru in Osrednja knjižnica Srečka Vilharja, prav tako v Kopru. Potekale so specifične raziskave glasbenega gradiva, predvsem iz 17. stoletja s poudarkom na zapuščini Antonia Tarsie in njegovih beneških sodobnikov ter muzikalij iz 19. stoletja s posebnim ozirom na dela Giacoma Genza. Rezultati teh raziskav so bili predstavljeni na dveh mednarodnih muzikoloških simpozijih v Ljubljani in v Benetkah v Italiji.

- B. Frelih in K. Grabnar sta v register slovenske nacionalne rokopisne glasbene dediščine in obenem v mednarodni elektronski katalog glasbenih virov pri RISM, serija A/II, vpisala 264 rokopisnih enot, in sicer iz Škofijskega arhiva Koper (243 enot) in iz Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper (21 enot). Nadaljnji popis in analiza gradiva iz Škofijskega arhiva Koper sta pokazala, da se poleg opusa skladb G. A. Rigattija (26 del), ki je doslej veljal za najboljšejšega, med rokopisi pojavljajo še dela koprskega glasbenika in skladatelja Giacoma Genza (1779–1861) iz prve polovice oziroma sredine 19. stoletja (27 del, večinoma avtografi).
- M. Kokole je nadaljevala komparativne analize glasbenega gradiva iz 17. stoletja in na mednarodnem muzikološkem srečanju v Milanu predstavila rezultate raziskave vplivov na duhovno glasbeno zapuščino oz. delo koprskega skladatelja Antonia Tarsie. Raziskovati je začela tudi Tarsieve družinske povezave, hipotetično ugotavljala njegovo povezanost s posvetnimi kulturnimi krogi v Kopru in iskala namige na njegove posvetne glasbene aktivnosti, o katerih se doslej ni vedelo nič. Za notno izdajo je pripravila izbor najzanimivejših oz. unikatnih skladb A. Tarsie in njegovih vzornikov (npr. G. A. Rigattija). Gradivo je deloma že spartirano in delovno notografrirano.
- B. Frelih je v okviru raziskave gradiva iz 19. stoletja identificirala vse v koprskem Škofijskem arhivu ohranjene Genzove skladbe ter jih umestila v okvir znanega Genzovega opusa. Viri, ki izpričujejo prisotnost Genzovih skladb tudi na širšem območju severnega Jadrana (Piran, Trst, otok Krk), predstavljajo izziv, da bi v prihodnje še natančneje določili pomen in vpliv tega avtorja. B. Frelih je rezultate raziskave predstavila na mednarodnem muzikološkem simpoziju (Ljubljana, marec). Pripravila je tudi razpravo za objavo in jo oddala v redakcijo.
- J. Snoj je fotografiral štiridelni izolski antifonal (ok. 1300 posnetkov), tehnično uredil posnetke in jih pripravil za nadaljnji študij. Zasnoval je razpravo, ki bo obravnavala izbrani segment iz sanktoralne dela antifonala.

Didaktični priročniki in glasbena vzgoja v 18. stoletju (od 1. 5.)

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: M. Kokole.

Sodelavci: K. Grabnar, J. Snoj, R. Škrjanc, K. Šter.

Potekala je priprava gradiva (transkripcije), zbirala se je primarna in sekundarna literatura, začele so se prve raziskave izbranega repertoarja.

- J. Snoj je opravil diplomatski prepis novomeškega latinskega rokopisnega učbenika *Compendium cantus choralis*.
- R. Škrjanc je opravil začetno fazo transkripcije teoretičnega in notnega dela učbenika *Fundamenta zu dem Clavier oder Orgel* ter začel analizirati papir, na katerem je izvornik učbenika izdelan. Opravljen je bil tudi pregled arhivskih muzikalij iz frančiškanskega samostana v Novem mestu ter narejen izbor.
- K. Grabnar je izbrano gradivo (84 signatur rokopisnega gradiva oz. 4296 enot) v celoti digitaliziral in pripravil za nadaljnjo uporabo.
- M. Kokole je začela pregledovati splošne glasbene fonde v Sloveniji ter zbirati in popisovati tiskano in rokopisno glasbeno-teoretsko literaturo ter priročnike za učenje igranja na razna glasbila iz 17. in 18. stoletja. Predvsem se je osredotočila na začetne raziskave ducata didaktičnih tiskov, ki so služili za praktično osvajanje glasbenih veščin. Kot posebno zanimiva je bila izločena skupina treh tiskov, ki se danes nahajajo v knjižnici frančiškanskega samostana v Novem mestu.
- R. Škrjanc je tudi pripravil podroben seznam sodobne muzikološke literature (po seznamu RILM) kot neposredne strokovne reference za primerjalno študijo o klavirski glasbeno-teoretski literaturi, ohranjeni v Sloveniji, iz obdobja 18. stoletja.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Evidentiranje in katalogiziranje virov

V sodelovanju s centralno redakcijo RISM (Mednarodni elektronski katalog glasbenih virov) v Frankfurtu se je nadaljevala katalogizacija starejših glasbenih rokopisov (Serija A II – glasbeni rokopisi po 1600) s pomočjo računalniškega programa Kallisto. B. Frelih in K. Grabnar sta naredila 264 zapisov, in sicer 243 iz koprške škofije in 21 iz Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper. S tem se je povečalo skupno število zapisov s prejšnjih 2327 na 2591.

V okviru projekta RILM (Mednarodni popis glasbene oziroma muzikološke literature) je bil v letu 2009 opravljen popis glasbene literature za leto 2008. V okviru področnega odbora za Slovenijo s sedežem na Muzikološkem inštitutu je bil pripravljen izbor literature, ki pride v poštev za popis, razdeljene pa so bile tudi naloge zunanjima sodelavkama za področji glasbenega narodopisja in glasbene pedagogike. Za zbirko RILM je bilo skupno narejenih 48 zapisov.

- **N. Cigoj Krstulović** je bila članica izvršilnega odbora Slovenskega muzikološkega društva in članica društvene Sekcije za teorijo glasbe. Uredila je drugo številko 5. letnika (V/2; 6 člankov) revije *De musica disserenda*. Bila je članica komisije pri zagovoru dveh doktoratov s področja muzikologije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani: doktorskega dela Manje Flisar *Delovanje mariborske Glasbene matice (1919–1948)* in Katarine Bogunović Hočevnar *Odmevi evropskih glasbenih tendenc v ustvarjalnosti Janka Ravnika*.
- **B. Frelih** je bila vodja delovne skupine RISM za Slovenijo in članica nacionalnega odbora RILM za Slovenijo.
- **K. Grabnar** je pomagal pri pripravi partnerskega dela prijave projekta v okviru »Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija – Italija 2007–2013« (v evalvaciji).
- **M. Kokole** je bila glavna in odgovorna urednica notne zbirke *Monumenta artis musicæ Sloveniæ* (zvezek 55). Sistemizirala je recenzijski postopek in pripravo zvezkov za izdajo. Sestavila je mednarodni znanstveni svet za izdaje v tej zbirki in pripravila navodila avtorjem, ki so objavljena na inštitutski spletni strani. 9. 12. je vodila novinarsko konferenco, na kateri so avtorji predstavili zvezke zbirke znanstvenokritičnih notnih izdaj *Monumenta artis musicæ Sloveniæ*, in sicer *Supplementa 1*: Matej Babnik, *Sonate pour le piano-forte avec accompagnement de violon*, ur. T. Faganel; *Supplementa 2*: Isaac Posch, *Pet motetov / Five Motets*, ur. D. Marinčič; in št. 55: Iacocus Hándl – Gallus, *Priredbe skladb za glasbila s tipkami / Compositions in Keyboard Intabulation*, ur. M. Motnik. Predstavljena sta bila tudi zadnja dva letnika (IV in V) znanstvene revije *De musica disserenda* in knjiga M. Kokole, *Isaac Posch »Diditus Eois Hesperisque plagis – Praised in the Lands of Dawn and Sunset«*, ki je izšla pri mednarodni založbi Lang v angleškem jeziku. M. Kokole je skupaj z R. Škrjancem pripravila program temeljnega muzikološkega raziskovalnega projekta *Didaktični proročniki in glasbena vzgoja v 18. stoletju* (II. faza prijave). Pripravila je tudi vsebinsko plat partnerskega dela prijave projekta z naslovom *H koreninam evropskega glasbenega izražanja: dediščina Giuseppeja Tartinija preko usposabljanja, koriščenja in raziskovanja* v okviru »Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija – Italija 2007–2013« (v evalvaciji). Pripravila je tudi vlogo na razpis ARRS za mentorico mlademu raziskovalcu. Bila je predsednica Koordinacijskega odbora »Historičnega seminarja ZRC SAZU«, vodja nacionalnega odbora RILM za Slovenijo in podpredsednica Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja.
- **J. Snój** je bil glavni in odgovorni urednik mednarodne muzikološke znanstvene revije *De musica disserenda* in je uredil prvo številko 5. letnika (V/1; 9 člankov).
- **K. Šter** je bila članica Koordinacijskega odbora »Historičnega seminarja ZRC SAZU« in sourednica publikacije *Historični seminar 7*. Na Glasbeni šoli Ljubljana Vič–Rudnik se je do septembra 2009 izpopolnjevala v solopetju. Bila je umetniški vodja Dekliške vokalne skupine »Lacrima« iz Kovorja pri Trziču.
- **M. Zupančič** je pomagala pri pripravi partnerskega dela prijave projekta v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija – Italija 2007–2013 (v evalvaciji).

Inštitut je podpisal sporazum o sodelovanju z Glasbeno šolo Ljubljana Vič–Rudnik. Učenki šole, pianistki Ana Samobor in Maja Gombač, sta nastopili v Mali dvorani na priložnostnih koncertih na obnovljenem historičnem glasbilu 29. 6. in 10. 12.

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Friderik Širca – Risto Savin (1859–1948): Osebnost, glasba, pomen**, Žalec, 10. 7. Inštitut je bil soorganizator mednarodnega simpozija.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica Muzikološkega inštituta je pridobila 570 enot knjižničnega gradiva, od tega 400 knjig, 111 zvezkov revij in 59 zgoščenk: približno polovica oziroma 274 enot predstavlja preostanek drugega dela donacije dr. Reinharda Strohma, ki jo je Inštitut prejel avgusta 2008 in je bila postopno bibliotekarsko obdelana še v letu 2009, preostanek enot (296) pa knjižnično gradivo, ki je prišlo iz Centralne biblioteke SAZU ali je bilo pridobljeno z nakupi, darovi in zamenjavami. Najobsežnejša izmenjava gradiv je potekala z naslednjimi ustanovami: Centrom za baročno glasbo v Versaillesu (Francija), Glasbenim konservatorijem v mestu Lecce (Italija), Etnološkim inštitutom Češke akademije znanosti v Pragi (Češka), Muzikološkim inštitutom Poljske akademije znanosti v Varšavi (Poljska), Univerzo Komenskega v Bratislavi (Slovaška), Univerzo v Tveru (Rusija), Javnim sklodom RS za kulturne dejavnosti (Ljubljana) in Filozofsko fakulteto v Ljubljani. Glasbeno in muzikološko literaturo so darovale naslednje inštitucije: The Packard Humanities Institute, Dunaj (Avstrija), Ars Ramovš (Ljubljana), Društvo R. Wagner (Ljubljana), Festival Ljubljana, Festival Radovljica, Glasbena šola Fran Korun Koželjski (Velenje), Inštitut za glasbeno narodopisje ZRC SAZU (Ljubljana), Kulturni dom Nova Gorica, Kulturno društvo Glasbena matica (Ljubljana), Pokrajinski muzej Koper, Založba Družina (Ljubljana), Založba LUD Šerpa (Ljubljana), ZKŠT (Zavod za kulturo, šport in turizem) Žalec in posamezniki: poleg Reinharda Strohma še Matjaž Barbo, Nataša Cigoj Krstulović, Sonja Čibej, Marjan Dolgan, Gorana Doliner, Tomaž Faganel, M. Freemanova–Kopecka, Darja Frelih, Klemen Grabnar, Ivan Klemenčič, Metoda Kokole, Mojca Menart, Jernej Weiss in Maruša Zupančič.

V letu 2009 je imela knjižnica 53 obiskovalcev, zunanjih obiskov v knjižnici je bilo 88, izposojenih je bilo 132 enot bibliotečnega gradiva.

Muzikološki inštitut je izdal 920 kopij 24 licenčnih izvodov posameznih skladb iz zbirke *Monumenta artis musicæ Sloveniæ* desetim slovenskim in štirinajstim tujim naročnikom.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Iacobus Hándl - Gallus. **Priredbe skladb za glasbila s tipkami / Compositions in Keyboard Intabulation** (ur. Marko Motnik), Ljubljana: SAZU, ZRC SAZU, Muzikološki inštitut 2009 (*Monumenta artis musicæ Sloveniæ*, 55).
- **De musica disserenda V/1 in V/2.**

MEDNARODNO SODELOVANJE

- RISM (Répertoire International des Sources Musicales), Frankfurt, Nemčija: nadaljeval se je računalniški popis starejših glasbenih virov na Slovenskem za svetovno elektronsko podatkovno zbirko (B. Frelj in K. Grabnar).
- RILM (Répertoire International de Littérature Musicale), New York, ZDA: nadaljevalo se je sodelovanje slovenskega odbora (M. Kokole, B. Frelj in K. Grabnar) s centralno redakcijo v New Yorku.
- Morrillova glasbena knjižnica Centra za italijanske renesančne študije Harvardske univerze, Firence, Italija: strokovno sodelovanje in izmenjava literature.
- Pedagoška univerza Državne univerze v Tveru, Rusija: nadaljevalo se je sodelovanje v obliki medsebojnega obveščanja o tekočih dosežkih in izmenjave literature.
- Etnološki inštitut (Muzikološki odsek) Češke akademije znanosti v Pragi, Češka republika: nadaljevalo se je sodelovanje v obliki medsebojnega obveščanja o tekočih dosežkih in izmenjave literature. V okviru sodelovanja je inštitut obiskala dr. Milada Jonašová.
- Umetnostni inštitut Poljske akademije znanosti, Varšava, Poljska: nadaljevalo se je sodelovanje v obliki izmenjave znanj in podatkov ter izmenjave literature. V okviru izmenjave je na poljskem inštitutu s predavanjem gostoval J. Snoj.
- Harmonia Antiqua Labacensis (mednarodna ustanova za izvajanje in raziskave stare glasbe): izvajali so skladbe iz repertoarja, ki ga izdaja Muzikološki inštitut.
- Prof. dr. Stanislav Tuksar (Univerza v Zagrebu, Hrvaška) je sodeloval v mednarodnem uredniškem svetu revije *De musica disserenda*.
- Dr. Zdravko Blažeković (RILM, New York, ZDA) je sodeloval v mednarodnem uredniškem svetu revije *De musica disserenda*.
- Izr. prof. dr. Marc Desmet (Univerza v Saint-Etienne, Francija) je sodeloval v mednarodnem uredniškem svetu revije *De musica disserenda* in je recenziral gradivo za zv. 55 zbirke *Monumenta artis musicæ Sloveniæ*.
- Prof. dr. Bojan Bujic (Magdalen College, Univerza v Oxfordu, Velika Britanija) je sodeloval v mednarodnem uredniškem svetu revije *De musica disserenda*.
- Prof. dr. Ivano Cavallini (Univerza v Palermu, Italija) je sodeloval v mednarodnem uredniškem svetu revije *De musica disserenda*.
- Prof. dr. Dinko Fabris (Univerza v Potenzi, Italija) je sodeloval v mednarodnem uredniškem odboru za izdajo skladb Giacoma Gorzanisa v *Monumenta artis musicæ Sloveniæ* (št. 53 v pripravi).
- Prof. dr. Ennio Stipčević (Oddelek za zgodovino hrvaške glasbe, HAZU, Zagreb, Hrvaška) je sodeloval v mednarodnem uredniškem svetu glasbene zbirke *Monumenta artis musicæ Sloveniæ*.
- Prof. dr. Michael Talbot (Univerza v Liverpoolu, Velika Britanija) je sodeloval v mednarodnem uredniškem svetu glasbene zbirke *Monumenta artis musicæ Sloveniæ*.
- Na levantskem sejmu v Bariju, Italija (Fiera del Levante) je bila v okviru kulturnih dogodkov v zvezi z oživitvijo stare glasbe 20. 9. predstavljena zbirka *Monumenta artis musicæ Sloveniæ* ter v njej objavljena zbrana dela Gabriella Pulitija in prvi zvezek zbranih del G. Gorzanisa.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Mag. Marko Motnik, Dunaj, Avstrija, 16. 1., 6. 3., 22.–23. 6., 11. 9., 23. 12.: priprave in korekture zvezka 55 zbirke *Monumenta artis musicæ Sloveniæ*.
- Barbara Nestola, Center za baročno glasbo, Versailles, Francija, 27.–28. 3.: predavanje in obisk na inštitutu.
- Prof. dr. Reinhard Strohm, upokojeni prof. Univerze v Oxfordu, Velika Britanija, 17. 4.: obisk na inštitutu in prejem nagrade Častni član ZRC.
- Prof. Paolo Rodda, prof. Paolo Da Col, oba Glasbeni konservatorij v Trstu, in Margherita Canale, Univerza v Padovi, Italija, 6. 5.: usklajevanje vsebinskega dela prijave projekta čezmejnega sodelovanja Slovenija – Italija.
- Dr. Gorana Doliner, Oddelek za zgodovino hrvaške glasbe Zavoda za zgodovino hrvaške književnosti, gledališča in glasbe, Hrvaška akademija znanosti, Zagreb, Hrvaška, 11.–22. 5.: gostovanje na inštitutu v okviru medakademijske izmenjave.
- Prof. dr. Marc Desmet, Univerza v Saint-Etienne, Francija, 22.–23. 6.: sestanek glede nadaljnjih skupnih raziskav opusa Iacobusa Handla - Gallusa.
- Dr. Milada Jonašová, Etnološki inštitut (Muzikološki odsek) Češke akademije znanosti v Pragi, Češka republika, 21.–22. 9.: predavanje in obisk na inštitutu.
- Mag. Elena Kopylova Tulubayeva, Neodvisna narodna univerza v Mehiki, Mexico City, Mehika, 5. 11.: predavanje in študijski obisk na inštitutu.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Nataša Cigoj Krstulović

- *Mediteran kot vir navdiha? Zbirka Jadranski glasovi (1876) Antona Hajdriha*. Referat na mednarodnem muzikološkem simpoziju 24. slovenski glasbeni dnevi: »Mediteran – vir glasbe in hrepenenja evropske romantike in moderne«, Ljubljana, 12. 3.

Božidara Frelih

- *Giacomo Genzo, glasbenik in skladatelj 19. stoletja v Kopru*. Referat na mednarodnem muzikološkem simpoziju 24. slovenski glasbeni dnevi: »Mediteran – vir glasbe in hrepenenja evropske romantike in moderne«, Ljubljana, 11. 3.
- *Giacomo Genzo, a 19th-Century Musician and Composer in Koper*. Prispevek na okrogli mizi »Kallisto und Multimedia«, Centralna redakcija RISM, Frankfurt na Majni, Nemčija, 6. 4.
- S kratkim komentarjem o stanju operete na Slovenskem po 2. svetovni vojni je sodelovala v dokumentarni oddaji TV Koper z naslovom *Glasbenik na prelomu stoletja: Viktor Parma (1858–1924)* (režija: Tatjana Rojc, na sporedu TV 2 Ljubljana in TV Koper – Capodistria), 31. 12.

Metoda Kokole

- *The reception of Italian music on the territory of today's Slovenia and beyond at the turn of the 16th century*. Referat na mednarodnem simpoziju »La musica policorale tra Cinque e Seicento: Italia – Europa dell'est«, Univerza v Padovi, Benetke, Italija, 6. 5.
- *A largely self-taught composer Antonio Tarsia and his »teachers«: G. A. Rigatti, G. Legrenzi, Th. Orgiani, N. Monferrato, G. B. Bassani and others*. Referat na mednarodnem muzikološkem simpoziju »La musica e il sacro. XV Convegno internazionale sul Barocco padano (secoli XVII–VIII)«, Katoliška univerza, Milano, Italija, 16. 7.
- *Kakšno glasbo so poznali, jo peli in igrali na Slovenskem v drugi polovici 16. stoletja*. Vabljen predavanje za Društvo univerzitetnih predavateljev in Slovensko muzikološko društvo, Ljubljana, 3. 12.

Jurij Snój

- *Notation and the process of musical thinking*. Referat na simpoziju »Music and Sound«, IMS, Amsterdam, Nizozemska, 6. 7.
- *The Franciscans in Carniola and their chant*. Referat na 15. srečanju študijske skupine Cantus planus, Budimpešta–Dobogoko, Madžarska, 26. 8.
- *Plainchant in medieval Carniola*. Predavanje na Inštitutu za raziskovanje umetnosti Poljske akademije znanosti, Varšava, Poljska, 3. 11.
- *Plainchant and digital technologies*. Referat na simpoziju »Music without walls«, Kraljičina univerza, Belfast, Irska, 17. 12.

Maruša Zupančič

- *Violinska dela Rista Savina v okviru violinske ustvarjalnosti v prvi polovici 20. stoletja na Slovenskem*. Referat na mednarodnem simpoziju »Friderik Širca – Risto Savin (1859–1948): Osebnost, glasba, pomen«, Glasbena šola Rista Savina Žalec, Žalec, 10. 7.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Jurij Snój

- Muzikološki inštitut Slovaške akademije znanosti, Bratislava, Slovaška, 27.–28. 4.: obisk in študij slovaških glasbenih rokopisov v okviru medakademijske izmenjave.
- Inštitut za raziskovanje umetnosti Poljske akademije znanosti, Varšava, Poljska, 2.–5. 11.: obisk v okviru medakademijske izmenjave.

Katarina Šter

- Lyon, Francija, 13. 9.–18. 12.: študijsko bivanje v Lyonu s stipendijo ZRC SAZU za mlade raziskovalce: primerjava rokopisa 273 iz Univerzitetne knjižnice v Gradcu z rokopisom 509 iz Občinske knjižnice v Lyonu, iskanje sekundarne literature in tečaj francoskega jezika.

Maruša Zupančič

- Praga, Češka republika, 1. 1.–31. 3.: stažistka (raziskovalna izmenjava) na Karlovi univerzi in na Muzikološkem inštitutu v Pragi; pregledovanje glasbenih arhivov, izpopolnjevanje v češčini in sodelovanje v mešanem pevskem zboru Karlove univerze v Pragi; skupaj s Petrom Brodským organizacija in idejna zasnova odkritja spominske plošče nemško-češko-slovenskemu violinistu Johannu (Hansu) Gerstnerju v Žlaticah na Češkem.
- Boston, Združene države Amerike, od 7. 11.: dodatno izpopolnjevanje v angleškem jeziku na šoli Kaplan aspect.

PEDAGOŠKO DELO

Nataša Cigoj Krstulović

- *Glasba in glasbeno življenje na Slovenskem*. Sodelovanje pri izvajanju podiplomskega predmeta v okviru podiplomskega programa »Primerjalni študij idej in kultur«, modul »Slovenske študije«, Univerza v Novi Gorici.

Metoda Kokole

- *Glasba in glasbeno življenje na Slovenskem*. Predavanja v okviru podiplomskega programa »Primerjalni študij idej in kultur«, modul »Slovenske študije«, Univerza v Novi Gorici.
- *Starejša svetovna glasba*. Podiplomski predmet v okviru individualnega študijskega programa za M. Zupančič na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete v Ljubljani (2008/09 in 2009/10).

Jurij Snoj

- *Zgodovina starejše svetovne glasbe*. Predavanja in seminar na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (do 9. 2009).
- *Glasbena paleografija*. Predavanja na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (do 9. 2009).

MENTORSTVO

Metoda Kokole je bila mentorica mladi raziskovalki Maruši Zupančič.

Jurij Snoj je bil mentor mladi raziskovalki Katarini Šter.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://mi.zrc-sazu.si>

SUMMARY

The members of the Institute of Musicology continued with their general and specific research into music from the Middle-Ages to the 20th century, with special regard to the music produced or performed on the territory of today's Slovenia.

The basic research was performed within the scope of the research programme *Research on the Slovenian Musical Past* (together with the Department of Musicology, Faculty of Arts, University of Ljubljana). Active were five researchers who presented the results of their research at seven international musicological conferences. J. Snoj researched three plainchant antiphonals from the Franciscan monastery in Ljubljana focusing on four typical office settings. He prepared a conference paper *Plainchant and modern digital technologies*. He also indexed the contents of two medieval music manuscripts from Novo Mesto. K. Šter thoroughly researched the antiphonal compiled originally in the Carthusian monastery in Žiče and now preserved in Graz as MS 273. She focused on palaeographical aspects of this manuscript and compiled an index of its c. 2000 chants that she systemised in 17 categories. She also compared the liturgical aspects of this codex with a comparable manuscript now preserved in Lyon, France (MS 509). M. Kokole continued with her research of the local music repertoire of the second half of the 16th century, focusing on Italian polichoral sacred repertoire, especially compositions preserved in the National and University Library in Ljubljana (MS 343) originally compiled for the Court chapel in Graz. She finished her revised and updated monograph on Isaac Posch in English language that was published by Lang publishing house and came out in late December. N. Cigoj Krstulović researched the musical oeuvre by the Slovenian composer Anton Hajdrih. She focused on the contemporary reception of his best known composition *Jadransko morje*. She has been working on a short monograph on the first period of the Slovenian foremost music society *Glasbena matica* (1872–1919). She also prepared materials and texts for a scholarly edition of Benjamin Ipavec's *Serenada za godala na lok*. M. Zupančič wrote an article on the violin repertoire composed by the early 20th century Slovenian composer Risto Savin and continued with her research into Czech influences on the Slovenian violinists of the 19th and 20th centuries. Within the basic research project entitled *Ecclesiastical Music Funds of the Slovenian Coastal Towns* continued the systematic cataloguing of sources in Koper (Episcopal Archives and Srečko Vilhar Public Library) for the national early music manuscripts database and also for the RISM–Series A/II international database. B. Frelj and K. Grabnar catalogued another 264 manuscripts. The results of research – especially into the life and works of two Capodistriian composers, Antonio Tarsia (17th century) and

Giacomo Genzo (19th century) – were already presented at international conferences by M. Kokole and B. Frelj, respectively. J. Snoj conceived a codicological study of a four-part codex from Izola. In May started a new basic research project on didactic manuals and music education in the 18th century. The involved researchers commenced collecting secondary literature on the subject and begun to compile a list of all locally preserved manuscript or printed music manuals from the late 17th to the mid-19th centuries dedicated to instruction on playing instruments and singing. J. Snoj and R. Škrjanc prepared basic transcriptions of two model manuals for the Franciscan monastery in Novo mesto, the *Compendium cantus choralis* and the *Fundamenta zu dem Clavier oder Orgel*, respectively.

The Institute published one volume of the series *Monumenta artis musicæ Sloveniæ* (55) and two volumes of the journal *De musica disserenda*, year V. No. 1 was entirely dedicated to subjects originally presented at the international musicological conference *Notation and musical interpretation* and no. 2 included various subjects.

The holdings of the Institute's library were enriched by 570 new bibliographical units. The international collaboration with RISM and RILM continued.

Three members of the Institute were active as teachers or lecturers at the University of Ljubljana, and at the University of Nova Gorica.

- 1 Luka Vidmar ●
- 2 Matija Ogrin
- 3 Marjan Dolgan
- 4 Darko Dolinar
- 5 Marko Juvan
- 6 Jernej Habjan
- 7 Marijan Dovič

- 8 Alenka Koron ●
- 9 Alenka Maček
- 10 Jola Škulj

INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE

ZNANSTVENI SVET

Akad. dr. France Bernik, dr. Marjan Dolgan (predsednik), dr. Darko Dolinar, dr. Marko Juvan, akad. dr. Janko Kos, dr. Matija Ogrin.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: dr. Darko Dolinar.

Bibliotekarka: Alenka Koron.

Tajnica: Alenka Maček.

Sekcija za slovensko literarno zgodovino

Znanstveni svetnik: dr. Marjan Dolgan.

Znanstveni sodelavec: dr. Matija Ogrin.

Asistent z magisterijem (mladi raziskovalec): dr. Luka Vidmar.

Asistentka (mlada raziskovalka): Monika Deželak Trojar.

Sekcija za literarno teorijo

Znanstvena svetnika: izr. prof. dr. Darko Dolinar, red. prof. dr. Marko Juvan.

Znanstveni sodelavec: doc. dr. Marijan Dovič.

Samostojni strokovni sodelavki specialistki v humanistiki: Alenka Koron, mag. Jola Škulj.

Asistent (mladi raziskovalec): Jernej Habjan.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN PROJEKTI

Literarnozgodovinske, teoretične in metodološke raziskave

Temeljni raziskovalni program P6-0024 (2009-2014). *Vodja programa*: M. Juvan.

Neznani rokopisi slovenskega slovstva 17. in 18. stoletja: informacijsko-tehnološko podprta evidenca, znanstvene objave in analize

Aplikativni raziskovalni projekt L6-0163 (2008-2011). *Vodja projekta*: M. Ogrin.

Elektronsko besedilno središče z multimedijско komunikacijo

Ciljni raziskovalni projekt V2-0380 (2007-2009). *Vodja projekta*: M. Ogrin.

V sklopu programa in projektov ter ob njihovem smotrnem povezovanju so se nadaljevale dolgoročne raziskave slovenske in primerjalne literarne zgodovine, literarne teorije in metodologije.

Področje slovenske književnosti

V okviru projekta o rokopisih 17. in 18. stoletja sta potekala iskanje in analiza manj znanih rokopisov v raznih zbirkah v Sloveniji in zamejstvu (Cellovec). Vodja projekta M. Ogrin se je posvetil zlasti neobjavljenim rokopisom baročnih pridig. Ob sodelovanju članov projektne skupine z Inštituta Jožef Stefan je napredovala izdelava elektronskega repozitorija in poizvedovalnega sistema za hranjenje opisov ter digitalnih faksimilov rokopisov. Dokončana je bila obsežna raziskava rokopisa Škofjeloškega pasijona (M. Ogrin s sodelovanjem M. Deželak Trojar). Rezultat dela je monografska znanstvenokritična izdaja besedila s spremnimi študijami v tiskani in elektronski obliki (<http://nl.ijs.si/e-zrc/sp/>). Izdaja prinaša novo gradivo, ki pomembno dopolnjuje historično umestitev nastanka in uprizarjanja pasijonov na Slovenskem. Kritični prepis prvokrat ponuja rekonstruirano besedilo pasijona v prvotni Romualdovi obliki, očiščeno posegov poznejših rok. Kodikološka in tekstološka analiza rokopisa sta razkrili tudi sledi starejše besedilne tradicije.

Iztek se je ciljni raziskovalni projekt Elektronsko besedilno središče. Glavni vsebinski rezultat je monografija dr. Borisa Golca (Zgodovinski inštitut ZRC SAZU) *Mestna prisežna besedila v slovenskem jeziku do začetka 19. stoletja* (<http://nl.ijs.si/e-zrc/prisege/>). Projekt je bil usmerjen tudi k infrastrukturnim ciljem in je dosegel dva trajno koristna rezultata. Prvi je spletni servis za pretvorbo datotek urejevalnika Word v zapis XML-TEI (<http://nl.ijs.si/e-zrc/rft2tei/>), ki humanističnemu raziskovalcu bistveno olajša pripravo kompleksne elektronske besedilne edicije. Drugi rezultat je repozitorij elektronskih izdaj *Elektronska besedilna zbirka*; namenjena je shranjevanju, prezentaciji in zahtevnejšemu iskanju po raznolikih elektronskih besedilih. Zaenkrat je dostopna delovna (beta) verzija (<http://nl.ijs.si:8080/fedora/get/ebz:ebz/VIEW/>).

Pripravljena in oddana v tisk je bila znanstvenokritična izdaja najstarejših pregledov slovstva na Slovenskem (ur. L. Vidmar). V njej so združeni štirje pomembni viri za zgodovino književnosti in kulture: *Register vnd summarische verzeichnus aller windischen buecher* (1560) P. Trubarja, *Memoriale scribendorum* (1605) T. Hrena, »Anhang des Sechsten Buchs« iz *Slave vojvodine Kranjske* (1689) J. V. Valvasorja in *Bibliotheca Labacensis publica* (1715–1719) J. G. Dolničarja. Poleg že objavljenih prepisov in prevodov so tukaj prvič objavljeni prevod Hrenovega besedila, prepis in prevod Valvasorjevega poglavja ter prepis in prevod Dolničarjevega teksta, ki je bil kot rokopis doslej težko dostopen. Izdajo zaključujejo literarnozgodovinske študije in bibliografija.

Ob tem so tekle posamezne raziskave o opusu zgodovinarja J. L. Schönlebna in o meditativni prozi A. Skalarja (M. Deželak Trojar). Do zadnje redakcije je dozorela monografija o korespondenci Žige Zoisa (L. Vidmar)

Na področju *novejše slovenske literarne zgodovine* sta bila podrobneje raziskana opusa dveh pomembnih avantgardističnih oz. modernističnih pesnikov. Izšla je znanstvenokritična izdaja pesmi Antona Podbevška v tiskani in elektronski verziji. Urednik izdaje M. Dovič je pripravil in oddal v tisk tudi monografijo o Podbevšku. Dokončani so bili tekstnokritični prepisi Kosovelovih pesmi, ki niso objavljene v njegovem Zbranem delu, dopolnjene so bile stvarne opombe k pesmim in napisana spremna razprava. Vse je izšlo v knjigi Srečko Kosovel, *Iz zapuščine*; njen urednik M. Dolgan pripravlja razširjeno elektronsko izdajo.

Inštitut je prevzel vodenje osrednje nacionalne zbirke kritičnih izdaj »Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev«, ki odslej izhaja pri založbi ZRC, in skrbel za nemoten potek uredniške in grafične priprave ter tiska (D. Dolinar).

Področje primerjalne književnosti, literarne teorije in metodologije literarne vede

Težišče raziskav v programu P6-0024 je bilo na razvoju transnacionalne primerjalne književnosti, teorije svetovnega literarnega sistema (z dinamiko centrov in periferij) in na študiju kulturnih transferjev: zgodovina razumevanj pojma svetovna književnost je bila povezana s sodobnimi teorijami svetovnega kapitalističnega in meddržavnega sistema, s preučevanjem vznika nacionalnih literarnih polj in procesov kanonizacije »kulturnih svetnikov«, vse skupaj pa osvetljeno s polisistemsko metodo Even-Zoharja. Konceptiji vpliva in medbesedilnosti sta bili pri analizi odnosov med literaturami dopolnjeni z metodologijo socialnih omrežij in kulturnega transferja (M. Juvan).

Nadaljevale so se sistemske in literarnosociološke raziskave zgodovine slovenske literature in literarnega proizvajalca. V ospredju je bil avantgardistični model literarnega proizvajalca (priprava monografije o Antonu Podbevšku in slovenski zgodovinski avantgardi), obravnavani so bili tudi antični izvori modernega avtorskega koncepta in vprašanja literarne cenzure (M. Dovič).

Primerjalnozgodovinska raziskava o moderni in modernizmu se je osredotočala na prenavljajoče matrice v srednje- in vzhodnoevropskih manifestacijah prvih kozmopolitskih tokov in ugotavljala heterološke prvine v razvojnih dinamikah evropskih perifernih literatur. Temeljni cilj je jasnejša zamejitev pojma modernizem in njegovega specifičnega dojemanja modernosti, kar dopušča bolj natančno literarnozgodovinsko razbiranje pojavov v berlinski ali dunajski moderni. – Z literarnoteoretskih in metodoloških vidikov je potekala analiza idejnih podlag in pojmovnega aparata za ustreznejše dojetje realnosti historičnih določenosti kulturnih prostorov, kot jih je mogoče semiotsko razbirati iz vpisov kulturnega spomina v kompleksnih teksturah literature. S tem se je nadaljevala raziskava o literaturi in prostoru z vidikov geokritike, ki je omogočila ustreznejše pojmovanje in presojanje literarnih oz. kulturnorazvojnih asimetrij. – Zastavljeno je bilo razumevanje literatur in kultur z metodoloških izhodišč komparativistike kot inkluzivne discipline, ki ji ni tuje pojmovanje vloge drugosti v preučevanju empiričnega gradiva literatur. Pri tem je bil izpostavljen pomen koncepcij semiotike zgodovine (Lotman) in vloga pojma semiosfere, s čimer je mogoče bolj ustrezno pojmovati tudi problematiko medkulturnosti in natančneje izrisati zemljevide evropske kulturne realnosti. Takšni uvidi omogočajo tudi boljše razumevanje teritorializacije kulturnih vzorcev v polisistemski perspektivi. Skozi geokritični pristop se nakazuje transnacionalen model kulturne eksistence, pojasnjujejo se specifični aspekti razumevanja Evrope, singularnih dinamik njenih kultur in konstrukcije identitet (J. Škulj).

Žanrske raziskave so bile usmerjene predvsem v problematiko avtobiografije in eseja. Avtobiografijo, s poudarkom na slovenski, je obravnavala interdisciplinarna delavnica z mednarodno udeležbo, na kateri so sodelovali strokovnjakinje in strokovnjaki z različnih področij – filozofi, sociologi, psihologi, antropologi, etnologi, literarni znanstveniki, jezikoslovci, muzealci; posvečena je bila vsem oblikam življenjskih pripovedi, ne le umetniškimi, ampak tudi avtobiografski produkciji pripadnikov etničnih ter socialno, spolno, generacijsko ali krajevno specificiranih skupin ter različno travmatiziranih posameznikov.

Esej velja za žanr, ki preči meje literature in njeno govorico križa z jeziki drugih umetnosti, filozofije, znanosti, religije, politike. Od Montaigna in Bacona ga odlikuje izkustveno in raziskujoče ustvarjanje znanja, prepriševanje utrjenih sistemov vednosti in disciplinarnih delitev. Esej v dane kulturne vire intervenira s poetskim pisanjem, avtoriziranim s singularnostjo posameznikove eksistence, izkušnje, perspektive. Letošnje raziskave tega žanra so dosegle vrh v mednarodnem simpoziju, ki je premislil eksperimentalno ustvarjalnost eseja v svetovni in slovenski književnosti, njegov pomen v dinamiki mišljenja, pa tudi njegovo hibridnost, mejnost in singularnost.

V sklop sistemskoteoretičnih in literarnosocioloških raziskav sodi delo mednarodnega kolokvija o literarnem posredništvu. Dvanajst udeležencev kolokvija je obravnavalo institucionalne načine posredovanja literature bralstvu. Z zgodovinskega in sinhronnega vidika so bili primerjalno preučeni knjižni in medijski trgi, kulturne politike in založniški sistemi evropskih držav in ZDA, pa tudi odzivi literarne (npr. avantgardne, novomedijske) produkcije na te posredniške mehanizme

Ena od stalnih tem metodoloških raziskav je bila tudi problematika literarnega zgodovinopisja.

Poleg omenjenih najpomembnejših objav so bili delni rezultati raziskav sproti predstavljeni s članki v znanstveni periodiki, z javnimi predavanji in z referati na znanstvenih srečanjih; pripravljajo se nadaljnje kompleksne objave.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- Začela so se pripravljala dela za literarni atlas Ljubljane, ki bo prikazal slovensko glavno mesto kot prostor bivanja in ustvarjanja najpomembnejših slovenskih in nekaterih tujih književnikov (vodja projekta M. Dolgan). Narejen je bil osnutek geslovnika, izpisan del dokumentarnega gradiva in napisana nekatera poskusna gesla. Projekt je bil prijavljen na razpis Mestne občine Ljubljana v sklopu programa »Ljubljana – svetovna prestolnica knjige«, vendar ni bil sprejet.
- Skupaj s partnerji iz Islandije, Finske, Francije in Nizozemske je bil pripravljen predlog mednarodnega projekta o »kulturnih svetnikih« v evropskih nacionalnih državah (vodja slovenske strani projekta M. Juvan). Predlog je bil oddan na razpis evropskega konzorcija HERA, vendar kljub dobri oceni ni bil izbran. V bilateralni obliki z islandskimi partnerji je bil nato uspešno prijavljen kot program individualne študijske mobilnosti, ki bo realiziran v letu 2010.
- Pripravljen in oddan je bil predlog temeljnega raziskovalnega projekta o razmerjih in konfliktnih točkah med literaturo in pravom (vodja projekta M. Dovič). Predlog na razpisu ARRS ni bil sprejet. Nato je bil v znatno razširjeni in dopolnjeni verziji prijavljen na razpis Evropskega raziskovalnega sveta.
- Štirje člani inštituta so prispevali prek 300 geselskih člankov za strokovni priročnik *Literatura* (izšlo pri Cankarjevi založbi v zbirki Mali leksikoni).
- **D. Dolinar** je vodil uredniško in tehnično pripravo *Zbranih del slovenskih pesnikov in pisateljev*. Je sourednik zbirke *Studia litteraria*, član uredništva ZRC SAZU za sodelovanje z založbo Peter Lang in član uredništva revije *Primerjalna književnost*. Recenziral je predloge bolonjskih študijskih programov Oddelka za primerjalno književnost in literarno teorijo ljubljanske Filozofske fakultete. Je član izvršnega odbora Slovenskega društva za primerjalno književnost.
- **M. Dovič** je organiziral mednarodni komparativistični kolokvij »Kdo izbere?« *Literatura in literarno posredništvo*. Je podpredsednik Slovenskega društva za primerjalno književnost in skrbnik društvenih spletnih strani, predsednik uredniškega sveta Založbe Goga, član sveta delavnice Jazzinty in član uredništva revije Park.

- **J. Habjan** je pripravljala doktorsko disertacijo na Oddelku za sociologijo Filozofske fakultete. Soorganiziral je mednarodni komparativistični kolokvij »Kdo izbere?« *Literatura in literarno posredništvo*. Je član uredništva založbe Studia humanitatis.
- **M. Juvan** je sourednik zbirke *Studia litteraria* ter član uredništev *Slavistične revije* in *Primerjalne književnosti*. Bil je predsednik žirije za podelitev nagrade Zlata ptica (za literaturo).
- **A. Koron** je organizirala in vodila mednarodno konferenco o slovenski avtobiografiji. Dokončala in oddala je doktorsko disertacijo na Oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo ljubljanske Filozofske fakultete. Bila je članica žirije za podelitev nagrade Zlata ptica (za literaturo).
- **M. Ogrin** je urednik zbirke humanistične esejistike *Sidro* pri založbi Družina.
- **J. Škulj** je pripravljala doktorsko disertacijo na Oddelku za primerjalno književnost ljubljanske Filozofske fakultete. Je članica uredništva *Primerjalne književnosti* in izvršnega odbora Slovenskega društva za primerjalno književnost.
- **L. Vidmar** je uspešno končal doktorski študij po programu ZRC SAZU in Univerze Nova Gorica »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur«. Ureja *Leksikon cerkva na Slovenskem* pri založbi Celjske Mohorjeve družbe. Je član uredniških odborov Historičnega seminarja in Slovenskega biografskega leksikona ter izvršnega odbora Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja.

Glej tudi rubriko *Mednarodno sodelovanje*.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Vodja: A. Koron.

Knjižni fond se je povečal za 508 knjig in 161 zvezkov revij. Poleg članov inštituta so knjižnico obiskovali drugi delavci ZRC SAZU in SAZU, zunanji raziskovalci in študenti humanističnih ved na vseh stopnjah študija.

Kartoteki slovenskih literarnoteoretičnih terminov in tujih literarnih avtorjev v slovenskem periodičnem tisku sta bili predstavljeni študentom primerjalne književnosti in literarne teorije s Filozofske fakultete v Ljubljani.

Tajništvo (A. Maček)

Poleg rednih administrativno-tehničnih opravil je tajnica računalniško pripravila za tisk vse inštitutske publikacije, sodelovala je tudi pri računalniški obdelavi in strukturiranju besedil v zapisu XML za potrebe projektov Elektronske znanstvenokritične izdaje slovenskega slovstva in Neznani rokopisi slovenskega slovstva 17. in 18. stoletja.

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Slovenska avtobiografija**. Prireja Inštitut v sodelovanju s slavističnim inštitutom dunajske univerze; organizacija in vodstvo A. Koron in dr. Andrej Leben (Univerza na Dunaju). Ljubljana, ZRC SAZU, 23. 4.
- »Kdo izbere?« *Literatura in literarno posredništvo* / »Who chooses?« *Literature and Literary Mediation*. 7. mednarodni komparativistični kolokvij, prireja Slovensko društvo za primerjalno književnost (SDPK) v sklopu pisateljskega festivala Vilenica; organizacija in vodstvo M. Dovič s sodelovanjem J. Habjana in Aleša Vaupotiča (SDPK). Lipica, 4. - 6. 9.
- **Esej in singularnost / The Essay and Singularity**. Mednarodna konferenca, prireja Slovensko društvo za primerjalno književnost s sodelovanjem Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede; organizacija in vodstvo M. Juvan, J. Škulj in dr. Darja Pavlič (Univerza v Mariboru). Ljubljana, ZRC SAZU, 22. - 23. 10.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

Zbirka *Studia litteraria* – Založba ZRC:

- Jelka Kernev Štrajn: ***Renansanska alegorije. Alegorija, simbol, fragment***.

Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev – Založba ZRC:

- Dominik Smole: ***Zbrano delo 2. Dramski spisi 1. Antigona*** (ur. G. Schmidt).
- Dominik Smole: ***Zbrano delo 3. Dramski spisi 2. Krst pri Savici*** (ur. G. Schmidt)
- Gregor Kocijan: ***Janko Kersnik – monografija***.

Izdaje zunaj zbirke:

- Romuald: ***Škofjeloški pasijon***. (Znanstvenokritična izdaja, ur. M. Ogrin). SAZU, Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU, Celjska Mohorjeva družba. Vzporedna elektronska izdaja na <http://nl.ijs.si/e-zrc>.

- Anton Podbevšek: **Moje ekstaze skulptura**. (Znanstvenokritična izdaja zbranih pesmi, ur. M. Dovič). Založba Goga, Novo mesto (izšlo februarja 2009 z letnico 2008). Vzporedna elektronska izdaja na <http://nl.ijs.si/e-zrc>.
- Srečko Kosovel: **Iz zapuščine. Pesmi, neobjavljene v Zbranem delu**. (Znanstvenokritična izdaja, ur. M. Dolgan). Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede, Založba ZRC.
- **Odperta okna. Komparativistika in prevajalstvo**. (Tematski zbornik, ur. Martina Ožbot, Darko Dolinar in Tone Smolej). Društvo slovenskih književnih prevajalcev in Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede; Založba ZRC.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Kot zadnji rezultat leta 2008 zaključenega slovensko-češkega projekta *Primerjalne raziskave češkega in slovenskega literarnega polja v srednjeevropskem kontekstu (BI-CZ/07-08-005)* je bil v reviji *Primerjalna književnost* 32 št. 1 objavljen tematski sklop prispevkov z lanske delavnice *Paralele med slovenskimi in češkimi modernimi* (ur. M. Juvan).
- Nadaljevalo se je sodelovanje s Slavističnim inštitutom Ruske akademije znanosti, pri katerem se skupno pripravljata zgodovina slovenske književnosti za ruske strokovne bralce. Prva od predvidenih dveh knjig je bila uredniško dokončana in oddana v zadnjo recenzijo pred odobritvijo za tisk.
- Sedem članov inštituta je pisalo geselske članke za Enciklopedijo slovenskega jezika in literature na Koroškem, ki jo pripravljata Avstrijska akademija znanosti.
- M. Dovič je prijavil mednarodni projekt na razpis Evropskega raziskovalnega sveta.
- A. Koron je sodelovala pri pripravljanju mednarodnega projekta, ki ga je v sklopu konzorcija HERA prijavila Interdisciplinarna raziskovalna skupina ZRC SAZU.
- M. Juvan je pripravil slovenski delež v prijavi mednarodnega raziskovalnega projekta v sklopu konzorcija HERA. Je član uredništva mednarodne komparativistične elektronske revije *CLCweb*, član izvršnega odbora Evropske mreže za primerjalno literarno vedo (REELC/ENCSSL) ter Komiteja za literarno teorijo pri Mednarodni zvezi za primerjalno književnost (ICLA/AILC).
- M. Ogrin je bil povabljen v uredniški odbor elektronske znanstvenokritične izdaje stcsl. rokopisa *Codex suprasliensis*, ki jo pripravljata inštitut za literaturo Bolgarske akademije znanosti.
- J. Škulj je sodelovala v evropskem projektu – tematski mreži *ACUME 2: Interfacing Science, Literature and the Humanities* in v evropskem projektu *SENT: The Network of European Studies*, kjer je koordinatorka ene od delovnih skupin. Je članica raziskovalnega komiteja ICLA/AILC za vzhodno in jugovzhodno Evropo, članica izvršnega odbora Evropske mreže za primerjalno literarno vedo (ENCLS/ REELC) in skrbnica spletne strani te mreže (na strežniku ZRC SAZU), ki postaja čedalje pomembnejša infrastrukturna opora za mednarodno znanstveno sodelovanje. Je članica Ameriške zveze za primerjalno književnost (ACLA) in Evropske mreže za študij avantgarde in modernizma (EAM).

Glej tudi rubrike *Znanstveni sestanki*, *Obiski v inštitutu* ter *Predavanja*, *referati* in *drugi javni nastopi*.

OBISKI V INŠTITUTU

- Dr. Andrej Leben s slavističnega inštituta dunajske univerze, po tri dni v februarju, marcu in aprilu: priprave na konferenco o slovenski avtobiografiji.
- Dr. Matteo Colombi s slavističnega inštituta univerze v Leipzigu, 28.- 30. 4.: raziskovanje multikulturnih pojavov v obmejnih prostorih.
- Dr. Ivan Verč z Visoke šole za prevajalce in tolmače v Trstu, 24. 9.: priprave na sodelovanje v zbirki *Studia litteraria*.
- Dr. Remo Ceserani z univerze Stanford (ZDA), dr. Peter Hajdu z inštituta za literaturo Madžarske akademije znanosti v Budimpešti in glavni urednik revije *Neohelicon*, dr. Bart Keunen z Univerze v Ghentu (Belgija), dr. Ivo Pospíšil z univerze v Brnu (Češka), dr. Peter Zima z univerze v Celovcu, 22.-23. 10.: inštitut so obiskali kot udeleženci mednarodne konference *Esej in singularnost*.
- Dr. Nadežda Starikova s slavističnega inštituta Ruske akademije znanosti v Moskvi, 19. - 24. 11.: uredniško usklajevanje prispevkov za zgodovino slovenske književnosti, ki nastaja v medinštitutnem sodelovanju.
- Dr. Elena Tomova z inštituta za literaturo Bolgarske akademije znanosti v Sofiji, 20. 11.: predstavila je pripravljano delo za elektronsko znanstvenokritično izdajo rokopisa *Codex suprasliensis*.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Darko Dolinar

- *Kdo izbira in kdo ponuja v izbiro?* Referat na 7. mednarodnem komparativističnem kolokviju »Kdo izbere? Literatura in literarno posredništvo«. Lipica, 4. 9.

Marijan Dovič

- »Kdo izbere?« *Literatura in literarno posredništvo*. Uvodno predavanje na 7. mednarodnem komparativističnem kolokviju. Lipica, 4. 9.
- *Literary Histories: From the National to the Post-National Perspective*. Referat na 8. mednarodnem kongresu EACL »History of Literature as a Factor in a National and Supranational Literary Canon«. Tartu (Estonija), 29. 9.
- *Totalitarian Censorship and Literature in Socialist Slovenia*. Referat na mednarodni konferenci o literaturi in totalitarizmu. Tbilisi (Gruzija), 8. 10.
- *Problemi digitalizacije slovenske literarne in kulturne dediščine*. Referat na simpoziju »Obdobja 28. Infrastruktura slovenščine in slovenistike«. Ljubljana, 26. 11.

Jernej Habjan

- *Ideološka interpelacija v govornih dejanjih: o Ducrotovi formalizaciji polifonije*. Referat na mednarodnem sociološkem kolokviju »Teorija praktične logike kot organon družbenih ved«, Koper, Fakulteta za humanistične študije, 14. 6.
- *Kdo izbere tistega, ki izbere? O izsiljeni izbiri shakespearске epistemologije in tekstologije*. Referat na 7. mednarodnem komparativističnem kolokviju »Kdo izbere? Literatura in literarno posredništvo«, Lipica, 4. 9.
- *Littérature comme dialogue et/ou politique*. Referat na mednarodnem sociološkem kolokviju »L'art, le politique et la création«, Grenoble (Francija), 20. 11.

Marko Juvan

- *Realnost in fikcija v literaturi*. Okrogla miza v okviru Festivala Fabula, Ljubljana, knjigarna Konzorcij, 29. 1. Sodelovali so še Tomo Virk, Suzana Tratnik, Gašper Troha.
- *Kanon pod vprašajem*. Pogovor v okviru prireditve »Literatura: Literarna kultura, pomlad 2009: Branja in pogovarjanja«, Ljubljana, 25. 3. Sodelovala sta še Nikolai Jeffs in Iva Kosmos.
- »Moje življenje« *med tekstem in žanrom: avtobiografija in kočljivost zvrstnih opredelitev*. Predavanje na mednarodni konferenci »Slovenska avtobiografija«, Ljubljana, Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU, 23. 4.
- *Medbesedilnost in kulturni spomin*. Dan Slovenskih študij (ZRC in Univerza v Novi Gorici), Ljubljana, Atrij ZRC, 27. 5.
- *Modernist aesthetics of emotions and lyrical discourse*. Referat na mednarodni konferenci »The Aesthetisation of Emotion«, Komite ICLA/AILC za literarno teorijo, Univerza v Sydneyju (Avstralija), 13. 6.
- *World literature(s) and peripheries*. Plenarno predavanje na tretjem kongresu Evropske mreže za primerjalni študij literature (REELC/ENCLS) »Transformations of the European landscape: encounters between the self and the other«, Vilnius (Litva), 11. 9.
- *Esej in interdiskurzivnost: Vednost med singularnostjo in sensus communis*. Referat na mednarodni konferenci »Esej in singularnost«, Ljubljana, ZRC SAZU, 22. 10.

Alenka Koron

- *Topografska imaginacija mesta: Ljubljana v Kovačičevih zgodnejših delih*. Referat na mednarodnem simpoziju »Lojze Kovačič - življenje in delo«, Ljubljana, Cankarjev dom, 15. 1.
- *Prepusna meja: o nefikciji, fikcionalnosti in resnici avtobiografije*. Referat na mednarodni konferenci »Slovenska avtobiografija«, Ljubljana, ZRC SAZU, 23. 4.
- *Naratologija v praksi: »Popularne zgodbe« Vesne Lemaic*. Vabljen predavanje na slavističnem inštitutu dunajske univerze, 17. 12.

Matija Ogrin

- *Slomškov slovstveni opus in problematika njegovega izdajanja*. Referat na Slomškovem simpoziju ob 150-letnici predstavitve škofijskega sedeža iz Št. Andraža v Maribor, Univerza v Mariboru, 23. 10.
- *Repozitorij rokopisov slovenskega slovstva – oddaljena bližina*. Referat na simpoziju »Obdobja 28. Infrastruktura slovenščine in slovenistike«. (Soavtorja Jan Jona Javoršek in Tomaž Erjavec z Inštituta Jožef Stefan.) Ljubljana, Filozofska fakulteta Univerze, 26. 11.
- *Elektronske znanstvenokritične izdaje slovenskega slovstva eZISS: metode zapisa in in izdaje*. Referat na simpoziju »Obdobja 28. Infrastruktura slovenščine in slovenistike«. (Soavtor Tomaž Erjavec.) Ljubljana, Filozofska fakulteta Univerze, 26. 11.

Jola Škulj

- *Cultural realities in view of dialogism and narrative identity*. Plenarno predavanje na konferenci raziskovalnega komiteja ICLA/AILC za vzhodno in jugovzhodno Evropo »The New imagined communities: identity build up in Eastern and South Eastern Europe«, Bratislava (Slovaška), 14. 5.
- *Understanding Europe: its cultural realities and asymmetries*. Uvodno predavanje na konferenci evropskega projekta SENT »Questioning the European identity/ies: deconstruction of old stereotypes and envisioning new models of representation«, Univerza v Bologni, 15. 5.
- *Politike branj / Politike diseminacije*. Referat na 7. mednarodnem komparativističnem kolokviju »Kdo izbere? Literatura in literarno posredništvo«, Lipica, 4. 9.

- *Mapping cultural existence and its dialogic identity: the Mediterranean facets in Slovenian literature* Referat na 3. kongresu Evropske mreže za primerjalni študij literature (REELC/ENCLS) »Transformation of the European landscape: encounters between the self and the other«, Vilnius (Litva), 13. 9.

Luka Vidmar

- *Trije modeli razvoja slovenščine v Ilirskih provincah*. Predavanje v Slovenskem društvu za preučevanje 18. stoletja, ZRC SAZU, Ljubljana, 4. 6.
- *Vodnik in Zois: zadnja leta sodelovanja*. Predavanje na simpoziju »Valentin Vodnik«, Slovenska matica, Ljubljana, 2. 12.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Monika Deželak Trojar

- Osrednji jezuitski arhiv v Rimu (Archivum Romanum Societatis Iesu), 11.-21. 1.: pregled primarnih virov o življenju in delu J. L. Schönlebna.

Jernej Habjan

- Université Sorbonne Nouvelle, Pariz, 24. 10. - 23. 12.: študijsko izpopolnjevanje s štipendijo francoske vlade; obiskoval je doktorski seminar o teoriji diskurza pri prof. dr. Jacqueline Authier-Revuz in komparativistična doktorska seminarja, ki sta ju na isti univerzi vodila prof. dr. Jean Bessière in prof. dr. Philippe Daros.

Alenka Koron

- Bertinoro (Italija), 8. - 10. 8.: udeležba na poletni šoli komparativistike, ki jo organizira univerza v Bologni.

Jola Škulj

- Avstrijska nacionalna biblioteka, Dunaj, 17. - 20. 5.: pregled gradiva o dunajski moderni in njenem razmerju do modernizma.
- Univerza v Bologni, 16. 10.: koordinacija sestanka delovne skupine 6 »Cultural Studies« v okviru projekta SENT.

Glej tudi rubriki *Mednarodno sodelovanje* ter *Predavanja, referati in drugi javni nastopi*

PEDAGOŠKO DELO

Marijan Dovič

- *Slovenska književnost IV*. Predavanja za študente slovenistike na Univerzi v Novi Gorici.

Darko Dolinar

- *Metodologija*. Predavanje v okviru skupnega predmeta za podiplomske študente literarnovednih smeri na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.
- Član komisije za zagovor doktorske disertacije Nataše Bavec na Oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo ljubljanske Filozofske fakultete.

Marko Juvan

- *Intertekstualnost slovenske literature*. Cikel predavanj kot gostujoči profesor na Oddelku za slavistiko Masarykove univerze v Brnu (Češka), v novembru.
- *Medbesedilnost in kulturni spomin*. Konzultacije v modulu »Slovenski študij – tradicija in sodobnost« na podiplomskem programu »Interkulturni študij – primerjalni študij idej in kultur«, ZRC SAZU in Univerza Nova Gorica.
- *Literarna teorija/ Intertekstualnost*. Predavanja na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (2 uri tedensko za sloveniste, 1 ura za E-komparativiste).
- *Metodologija*. Predavanje v okviru skupnega predmeta za podiplomske študente literarnovednih smeri na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.
- Konzultant v več magistrskih programih na ljubljanski Filozofski fakulteti, član komisij za zagovore doktorskih disertacij in pisec habilitacijskih poročil.

Matija Ogrin

- *Slovenska literarna kritika 1870–1920*. Konzultacije za študente podiplomskega programa na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

MENTORSTVO

Darko Dolinar je bil raziskovalni mentor mlademu raziskovalcu L. Vidmarju.

Marko Juvan je bil raziskovalni mentor mlademu raziskovalcu J. Habjanu. Na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani je bil študijski mentor kombinirane diplomske naloge Maje Žorga na oddelkih za slovenistiko in romanistiko in mentor doktorskega študija Katarine Molk. V podiplomskem programu »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« (ZRC SAZU in Univerza Nova Gorica) je bil somentor doktorandu L. Vidmarju.

Matija Ogrin je bil raziskovalni mentor mladima raziskovalkama Moniki Deželak Trojar in Maji Savorgnani (MR v gospodarstvu).

SUMMARY

Unresolved historical issues in Slovenian literature were studied. The chief result consists of critical editions of municipal inaugural texts, passion plays, and modernist poetry and plays in printed and/or digital form. Computer tools for re-encoding files from typical text editors into the XML-TEI standard were developed while studying Baroque manuscripts. The publication of *Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev* (Collected Works of Slovenian Poets and Writers), Slovenia's central literary series of critical editions, became part of the institute's program.

In comparative literature, literary theory, and methodology, a critical evaluation of contemporary comparatist methodologies was carried out and an original model of world literature, reexamining relations between centers and peripheries, was developed. The usefulness of comparative literature concepts and methods in European cultural studies, and the significance of contemporary humanities within the new paradigm of knowledge, was also examined. The genres of autobiography and essay were studied from the perspective of genre theory, theories of intertextuality, and the category of singularity. Studies of certain aspects of the novel, literary historiography, authorship, and censorship were conducted.

The institute participated in organizing international conferences on Slovenian autobiography, the essay and singularity, and institutional mediation of literature.

International cooperation was maintained and strengthened.

Major publications:

Jelka Kernev Štrajn. *Renesansa alegorije. Alegorija, simbol, fragment* (The Renaissance of Allegory. Allegory, Symbol, Fragment); scholarly monograph.

Romuald. *Škofjeloški pasijon* (The Škofja Loka Passion Play); critical edition, ed. M. Ogrin.

Anton Podbevšek. *Moje ekstaze skulptura* (My Ecstasy's Sculpture); critical edition of poems, ed. M. Dovič.

Srečko Kosovel. *Iz zapuščine. Pesmi, neobjavljene v Zbranem delu* (From the Poet's Estate; Poems Not Published in *Collected Works*), critical edition, ed. M. Dolgan.

In addition, 26 papers were published and 25 papers presented at congresses, conferences, and public lectures.

- 1 Vanja Huzjan
- 2 Barbara Ivančič Kutin
- 3 Božena Gabrijelčič
- 4 Saša Poljak Istenič
- 5 Helena Ložar Podlogar
- 6 Ingrid Slavec Gradišnik
- 7 Maja Godina Golija
- 8 Mojca Ravnik
- 9 Aleksander Kuharič
- 10 Stanka Drnovšek
- 11 Miha Peče
- 12 Marija Stanonik
- 13 Špela Ledinek Lozej

- 14 Naško Križnar
- 15 Monika Kropelj
- 16 Jurij Fikfak

INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

ZNANSTVENI SVET

Akad. dr. Milko Matičetov, akad. prof. dr. Franc Zdravec, doc. dr. Jurij Fikfak (predsednik), izr. prof. dr. Maja Godina Golija, dr. Monika Krojej, doc. dr. Ingrid Slavec Gradišnik, prof. dr. Marija Stanonik.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: dr. Monika Krojej, znanstvena svetnica.

Znanstveni svetniki: doc. dr. Jurij Fikfak, izr. prof. dr. Maja Godina Golija, izr. prof. dr. Naško Križnar, prof. dr. Marija Stanonik.

Višja znanstvena sodelavka: doc. dr. Ingrid Slavec Gradišnik.

Znanstvena sodelavka: dr. Barbara Ivančič Kutin.

Asistentke, mlade raziskovalke: Saša Babič (porodniški dopust od 29. 4.), mag. Vesna Mia Ipavec (do 31. 12.), Špela Ledinek Lozej (porodniški dopust do 8. 6.), Saša Poljak Istenič.

Asistentka: Vanja Huzjan.

Strokovna sodelavca: Stanka Drnovšek, Miha Peče.

Samostojna strokovna delavka: Božena Gabrijelčič.

Samostojni tehnik: Aleksander Kuharič.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Etnološke in folkloristične raziskave kulturnih prostorov in praks (2009–2013)

Vodja raziskovalnega programa: M. Stanonik.

Sodelavci: J. Fikfak, M. Godina Golija, B. Ivančič Kutin, N. Križnar, M. Kropelj, I. Slavec Gradišnik; V. Huzjan; S. Babič, V. M. Ipavec, Š. Ledinek Lozej, S. Poljak Istenič.

Prostori discipline

Primerjalna raziskava zgodovine, teorije in metodologije etnologije in folkloristike oz. refleksija disciplinarnega diskurza

(J. Fikfak, I. Slavec Gradišnik)

J. Fikfak je v sodelovanju z I. Slavec Gradišnik organiziral mednarodni kolokvij *From Herder to Slavic Mutuality. Beginnings of Ethnology and Folklore Studies in Slavic Countries (1750–1850)*. V uvodnem prispevku sta predstavila nekatera vprašanja o slovanskih nacionalnih etnoloških raziskavah v njihovem formativnem obdobju v razsvetljenstvu in romantiki. V drugem prispevku je I. Slavec Gradišnik opozorila na delež slovanstva v slovenskih besedilih od protestantizma do vrhunca slovanske filologije ob koncu 19. stoletja.

V razpravi *Med delom in celoto* je J. Fikfak tematiziral historično različne možnosti zajemanja resničnosti in upodabljanja ljudske kulture, folkloristično (G. Krek), socialno demografsko (V. Möderndorfer) in zdravstveno epidemiološko (F. Baš).

I. Slavec Gradišnik je v članku *Pogledi in podobe. K vprašanju o produkciji znanja v etnologiji* analizirala etnološko produkcijo med 19. in prvo polovico 20. stol. s stališča razmerja med znanstvenimi koncepti in empirično resničnostjo.

Razmerje med slovstveno folkloro in literaturo od srednjega veka do 2. polovice 20. stol. (M. Stanonik)

Z zgodovinskega vidika je preučila slovstveno folkloro v obdobju social/istič/nega realizma med letoma 1930 do 1960 in deloma dopolnila nekatera druga poglavja, predvsem o slovstveni folklori v obdobju realizma. Za tisk je pripravila monografijo o zgodovini slovstvene folklore od srednjega veka do sodobnosti. Štirim teoretičnim knjigam o slovstveni folklori se naposled pridružuje še empirično sintetično delo o prvi in prvotni veji slovenske besedne umetnosti, vedno v tesni zvezi s slovensko literaturo.

Etnologija in kultura etnološke vede na Goriškem (V. M. Ipavec)

Mlada raziskovalka je nadaljevala zadnjo fazo raziskave predvsem s sintetiziranjem izsledkov v posamezna poglavja doktorske disertacije. Struktura in vsebina poglavij sta pokazala ustrezno metodologijo opredelitve kulture etnološke vede na Goriškem v danih individualnih, institucionalnih, družbenih in političnih razmerah časa, s čemer utemeljuje namen svojega dela, ki si ga je zastavila v doktorski dispoziciji.

Prostori slovstvene folklore

Slovenski pregovori in rekla (M. Stanonik)

Pri pripravi zgodovine slovenske slovstvene folklore je bilo registriranih veliko novih virov za pregovore iz vseh tokov slovenske literarne zgodovine. Na podlagi digitalizirane zbirke slovenskih pregovorov in rekov in sinteze o doslej opravljenih raziskavah je bila tematika predložena za temeljni raziskovalni projekt.

Raziskovanje, in urejanje pripovednega izročila (M. Kropelj)

Izpopolnjena je bila pregledna bibliografija knjig, člankov in drugih objav slovenskega pripovedništva in raziskav ljudskega slovstva – literature, ki je pomembna za pripravo tipnega indeksa slovenskih ljudskih pravljic. Nove enote ljudskega pripovednega gradiva so bile klasificirane in uvrščene v arhiv, urejen po mednarodnem sistemu AaTh/ATU. Nadaljevalo se je delo za pripravo *Kazalo slovenskih ljudskih pravljic*. Izpopolnjeno je bilo *Kazalo živalskih pravljic in basni*, ki je v pripravi za tisk.

Pripravljali sta se publikaciji dobrepoljskih (Branka Lazar) ter Resnikovih pravljic in povedk iz Petrušnje vasi pri Stični (M. Matičetov, Anja Štefan) s spremljajočimi študijami.

Za zbornik *Etnološki pogledi in podobe* je bil pripravljen prispevek o spremembah pripovednega izročila na Gorenjskem v 19. in 20. stol., napisani sta bili dve gesli za *Zykyklopädie des Märchens*.

Slovensko bajeslovno izročilo (M. Kropelj)

Končana je bila raziskava o spremembah vsebine in žanrov verskih bajk letnega cikla in na to temo pripravljeno predavanje *Od tradicije do sodobnih verskih zgodb: spreminjajoče življenje nekaterih slovenskih nadnaravnih bitij letnega cikla* za konferenco Mednarodnega društva raziskovalcev ljudskega pripovedništva (ISFNR), ki je potekala junija v Atenah.

Pripravljala se je angleška izdaja *Zakladnice slovenskih ljudskih pripovedi*, ki bo združila vsebino prvih sedmih knjig iz te zbirke.

Sodobno pripovedništvo (M. Krojej)

Nadaljevalo se je zbiranje sodobnih pripovedi, urbanih legend in šaljivih zgodb. Gradivo je namenjeno raziskavam sprememb na področju žanrov, vsebine in motivike tradicionalnega pripovedništva ter nastajanja novih vsebin in oblik sodobnega slovstva.

Bovške narečne folklorne pripovedi za elektronsko izdajo (B. Ivančič Kutin)

V okviru *Elektronske znanstvenokritične izdaje slovenskega slovstva* sta bila pripravljena za objavo v elektronski obliki narečno pripovedno gradivo Tine Kravanja iz Bavšice ter spremna študija.

Raziskave slovstvene folklore (B. Ivančič Kutin)

Na Tolminskem je bil dokumentiran del pripovednega repertoarja Marice Gaberšček (Most na Soči) in Ludvika Janeža (Čadrg) ter spominske pripovedi Franca Kutina (Čadrg); na Bovškem so bile dokumentirane romarske pripovedi in zapisani drobni folklorni žanri, na Polhograjskem pa dokumentirane in za objavo pripravljene spominske pripovedi Marije Šifer.

Folklorni obrazci na Polhograjskem (B. Ivančič Kutin)

Pripravljen je bil načrt dela in program za obširnejše terensko zbiranje kratkih folklornih žanrov s sodelovanjem OŠ Polhov Gradec.

Estetska struktura slovenskih folklornih obrazcev v časovnem preseku z vidika slovstvene folkloristike (S. Babič)

V okviru raziskav za disertacijo je bila preučena ustrezna znanstvena in strokovna literatura in pregledana arhiv folklornih obrazcev na inštitutu ter gradivo iz časopisnih, televizijskih in radijskih medijev. Študij je bil močneje osredotočen na raziskovanje ugank. Na terenu (Dolenjska, Ljubljana) je bilo zbranih nekaj sodobnih ugank.

Prostori materialnega

Prehrana na Slovenskem v 20. in 21. stoletju (M. Godina Golija)

Raziskovanje kulture prehranjevanja na Slovenskem v 20. in 21. stoletju je bilo usmerjeno v preučevanje preskrbe z živili in hrane civilistov in vojaških osebnosti med svetovnimi vojnami, še posebej med 1. svetovno vojno. Pregledani so bili časopisni viri in literatura ter zbrano slikovno gradivo. Obravnavane so bile nekatere vsakdanje jedi iz vojnega obdobja, sestava jedilnih obrokov, recepti in vojne kuharske knjige. Posebej je bilo obdelano vprašanje preskrbe civilistov z osnovnimi živili, prekučevanje in priprava surogatov. Za simpozij o *Hrani in vojni* v Parizu je bil napisan prispevek o prehrani civilistov na Slovenskem med 1. svetovno vojno.

Bivalna kultura na Goriškem (Š. Ledinek Lozej)

Mlada raziskovalka je nadaljevala raziskovanje (zbiranje, dokumentiranje in urejanje gradiva ter študij strokovne literature) in pisanje doktorske disertacije *Stanovanjska kultura v Vipavski dolini: etnološki vidik razvoja in pomena kuhinje v 20. stoletju*.

Gmotna kultura otrok od začetka 20. stoletja do druge svetovne vojne na Slovenskem (V. Huzjan)

Za raziskavo je bilo pregledano arhivsko idr. gradivo v depoju Narodne galerije in v fototeki Slovenskega etnografskega muzeja. Podrobno so bile pregledane osrednje slovenske etnološke publikacije.

Prostori ritualnosti in identitete

Spominjanje smrti (J. Fikfak)

Za raziskavo je bilo zbrano dodatno fotografsko in pisno gradivo ob smrtih znamenitih osebnosti (J. Palach, A. Politkovska, J. Haider), opravljeni so bili intervjuji z nekaterimi pomembnejšimi koroškimi raziskovalci in oblikovalci javnega mnenja (K. Ottomeyer, J. Feldner, R. Vouk idr.)

Vprašanja identitete (J. Fikfak)

V okviru raziskovanja vprašanj identitete so bili za monografijo *Europe. Imagination & Practices* (Evropa. Imaginacija in prakse) tematizirani pogledi županov ob slovenski meji z Avstrijo. O vprašanjih rabe in izrabe etničnih simbolov pa je bila napisana razprava za revijo *Human Affairs*.

Šege ob delu: transformacija ritualnih praks in raziskovalni problemi (S. Poljak Istenič)

Ob pripravi doktorske disertacije je mlada raziskovalka dopolnjevala in analizirala terenske zapiske in jih interpretirala v skladu s hipotezami, postavljenimi na podlagi znanstvene literature. Z informatorji je opravila dodatne intervjuje o šegah ob delu v preteklosti, preučila je novejšo zapiske v lokalnih virih (šolska, cerkvena kronika) in spremljala šege v povezavi s poljedelstvom in sadjarstvom (priprava cerkve dan pred zahvalno nedeljo in maša na zahvalno nedeljo). Za zbornik *Etnološki pogledi in podobe* je pripravila prispevek o šegah in navadah kot folklorizmu.

Za fototeko je dokumentirala Jožefov sejem na Jesenicah (14. 3.), dogajanje v Društvu Slovencev Sava Beograd (24.–26. 3.), uživanje velikonočnih jedi po žegnu v Kropi (11. 4.), kresovanje pred stanovanjsko hišo v Mednu (30. 4.), obnovljen Miklavžev obhod v Mednu (5. 12.) in prireditev ob obisku dedka Mraza za otroke zaposlenih na ZRC SAZU (16. 12.).

Objavila je analizo pomena medvoške godbe na pihala za lokalno prebivalstvo v monografiji »Samo da je kdo kaj zašpilal, so bili vsi skup!«: ob 80-letnici medvoške godbe na pihala.

Vizualne raziskave

Vizualne raziskave kulture (N. Križnar, M. Peče, A. Kuharič)

Izpopolnjen in v praksi preizkušen je bil učni model univerzitetnega študija vizualne etnografije, predstavljen tudi na mednarodnem simpoziju *Vizualna antropologija v raznoliki Evropi* v Kopru. Izdelan je bil nov učni model poučevanja vizualne etnografije za »Poletno šolo vizualnega«, ki temelji na daljši pripravi vizualnega projekta in na tesnejšem sodelovanju z mentorjem ter raziskovalnim okoljem.

Terenska snemanja so potekala na naslednjih lokacijah: Ukve (žegen, 26. 7.), Krajna vas (intervjuji, 30. 9.), Štanjel (proslava 90 letnice M. Matičetovega, 2. 10.) Temnica (nastop pevske skupine Bistriške škuorke, 4. 10.), Ilirska Bistrica (pevska skupina Bistriške škuorke, 7. 11.), Filovci (izdelava slamnate strehe, 21. in 26. 10.), Sv. Jurij ob Ščavnici (priprava slame, 2. 12.), Stara Fužina (otepovci, 26. 12.), Ukve (polnočnica, 31. 12.), Lemerje (lončarstvo, 11. 12.), Vrbljene (štetanovanje, 26. 12.).

Zbirka vizualne dokumentacije

- M. Peče je bil montažer devetih enot, kot snemalec je sodeloval pri treh in kot mentor pri treh enotah *Zbirke vizualne dokumentacije*. Enote je vpisoval v računalniško bazo podatkov.
- S. Kuharič je urejal *Zbirko vizualne dokumentacije*, kopiral in opremljal vizualne publikacije, skrbel za tehnično opremo, bil asistent pri terenskih snemanjih, telekiniral filmske trakove in bil snemalec štirih enot te zbirke.
- N. Križnar je bil snemalec enajstih enot, scenarist dveh enot, urednik ene, režiser dveh enot in mentor pri štirih enotah zbirke.

Arhiv snovne in nesnovne dediščine

Etnološka kulturna dediščina – zbiranje, vrednotenje in varovanje gradiva, arhivov in dokumentacije (S. Drnovšek)

Največ dokumentacijskega dela je bilo namenjenega skeniranju in obdelavi gradiva, nastalega ob tekočih raziskavah v Sloveniji in zamejstvu. Posnetki so bili uvrščeni v podatkovne zbirke. Poskeniranih je bilo 586 diapozitivov, negativov oziroma fotografij in 180 enot tekstovnega gradiva. V podatkovno zbirko je bilo vnesenih 478 novih digitalnih posnetkov, poleg njih še 588 posnetkov, pridobljenih iz drugih ustanov. Inštitutska fototeka šteje okoli 18.300 fotografij in diapozitivov, okoli 5.000 enot skenoteke in prek 8.000 digitalnih posnetkov. Digitalna zbirka omogoča iskanje na različne načine (etnološka klasifikacija, gesla, avtor, čas, kraj) in predogled skeniranega gradiva v enem od grafičnih programov; šteje prek 20.000 enot in je dostopna sodelavcem inštituta po intranetu.

Tradicija in njeni po-ustvarjalci (1. 2. 2008 –30. 1. 2011)

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: M. Stanonik.

Sodelavci: S. Babič, J. Fikfak, M. Godina Golija, M. Kropelj, S. Poljak Istenič, I. Slavec Gradišnik.

M. Stanonik je v skladu z načrtom projekta obdelala Lojzeta Zupanca, ki je od leta 1932 do 1971 objavil 11 zbirke z gradivom iz Bele krajine, Savinjske doline in Loškega gospostva. Podrobna motivna, jezikovna in stilna razčlenitev *Kamnitega mostu* (1964) dokazuje, da gre s folklorističnega vidika pri tej objavi za slovstveni folklorizem. M. Kropelj je raziskovala pristop Matije Valjavca k zbiranju, objavljanju in študiju ljudskega slovstva na osnovi njegovih številnih objav in zbranega gradiva. J. Fikfak je opravil pogovore z nekaterimi izvajalci in poustvarjalci ljudskega izročila (Brkini, Tržaško, Koroško). M. Godina Golija je opravila terensko delo v Bohinju. Raziskovala je pripravo lokalnih jedi, njihovo zaščito in promocijo ter se srečala s poustvarjalci tradicije na tem območju. Podrobneje se je seznanila z zaščito in predajanjem kulinarne tradicije, za kar skrbi Sirarsko društvo Bohinj in Aktiv kmečkih žena Bohinj. S. Poljak Istenič je za raziskavo medijskega diskurza o tradiciji urejala hemeroteko izbranih člankov o uporabi tradicije/dediščine v turizmu. Skupaj s tremi podiplomskimi študentkami etnologije je objavila prispevek o medijskih konstruiranih dediščinah v zborniku *Kulturna dediščina in identiteta*. I. Slavec Gradišnik je nadaljevala obravnavo profesionalnega diskurza o tradiciji na primeru obravnave koncepta »ljudska« kultura med poklicnim in popularnim diskurzom. O tem je pripravila razpravo *'Folk culture' between Academic Knowledge and Public Display. Slovenian Fragments / 'Ljudska kultura' med akademskim znanjem in javnimi predstavitvami. Slovenski drobci za Journal of Folklore Research*. Drugo obsejnejše besedilo »Kam bi s to folkloro?« Nekaj desetletij pozneje, ki je še v pripravi, je spodbudila mednarodna konferenca enakega naslova.

Koordinatorstvo za varstvo žive dediščine (22. 7. 2008–31. 12. 2009)

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: N. Križnar.

Sodelavci: B. Gabrijelčič, V. Huzjan, M. Peče, A. Kuharič.

V letu 2009 je bil inštitut pooblaščen za opravljanje javne službe koordinatorstva za varstvo žive kulturne dediščine. V prvi polovici leta so se nadaljevale obdelave enot registra, ki so bile zasnovane leta 2008, v drugi polovici leta pa se je začelo intenzivno izdelovanje novih prijav, ki vključujejo terensko delo in izdelavo dokumentacije. Doslej je bila ena enota vpisana v Register žive kulturne dediščine, šest je bilo oddanih Direktoratu za kulturno dediščino, 22 enot pa je v pripravi.

Evidentirano je bilo obstoječe vizualno gradivo, na novo je bilo posneto gradivo za štiri enote (Bistrške škuorke, Slamokrovstvo Franc Golnar, Oteповci v Stari Fužini, Štefanovanje v Vrbljenah) in izdelane video priloge iz arhivskega gradiva. V. Huzjan je opravila veliko pomožnega dela za koordinatorja in oblikovala enoto lončarstvo: *Piskraš Štefan Zelko*.

Potekale so priprave za 10 novih enot, pretežno v izvedbi raziskovalcev ISN.

Delo koordinatorja in skupine sodelavcev v tem letu je bilo naslednje: evidentiranje enot žive kulturne dediščine, preverjanje podatkov na terenu in po literaturi, ustvarjanje osnovnih dokumentov enote, izdelovanje foto in video dokumentacije, pisanje in urejanje prijav, predavanja in delavnice za sodelavce inštituta (1. 10.), za muzejske etnologue (Ljubljana SEM, 14. 10.) in za župane spodnjega Podravja (Ptuj, 27. 10.). Sodelovanje je potekalo v okviru projektov Slovenskega etnološkega društva, ki zadevajo živo kulturno dediščino (organizacija mednarodne sekcije »Register nesnovne dediščine v luči Konvencije Unesca«, Ptuj, 14. 11.). Prav tako so bile vzpostavljene povezave z mediji in nosilci enot žive dediščine. Izdelan je bil scenarij za spletno mesto koordinatorja; arhivirani so bili dokumenti in rezultati dela na registru. Začelo se je intenzivno sodelovanje z nacionalno Unescovo komisijo, ki bo obrodilo rezultate šele v letu 2010. Sistem registra žive dediščine v Sloveniji je bil predstavljen bolgarskim (Ljubljana, ISN, 6. 11.) in slovaškim kolegom (Bratislava, 25. 11.).

Sredi leta je bila izdana zgbanka z osnovnimi podatki o delu na »Registru žive dediščine v Sloveniji« z vabilom k udeležbi. Vabilo k sodelovanju pri nastajanju »Registra žive kulturne dediščine« z osnovnimi podatki in dokumenti je objavljeno na spletnih straneh ISN (<http://isn.zrc-sazu.si/>) in Slovenskega etnološkega društva (<http://www.sed-drustvo.si/>). Vabilo za sodelovanje z vsemi potrebnimi dokumenti je bilo poslano vsem slovenskim kulturnim ustanovam, kjer se ukvarjajo s kulturno dediščino in Zvezi ljudskih tradicijskih skupin Slovenije. S posredovanjem Javnega sklada za kulturne dejavnosti je bilo vabilo poslano tudi drugim folklorim skupinam.

Kulturni in znanstveni stiki – Srbi in Slovenci med 19. in 21. stoletjem med ISN ZRC SAZU in Etnografski inštitut Srpske akademije nauka i umetnosti (1. 1. 2008–31. 12. 2009)

Vodja bilateralnega projekta: I. Slavec Gradišnik.

Sodelavci: J. Fikfak, N. Križnar, M. Kropelj, S. Poljak Istenič.

Srbski raziskovalci mag. Ivan Đorđević, mag. Srđan Radović, mag. Milena Ivanović Barišić, dr. Lada Stevanović, dr. Dragana Radojičić so opravili terensko delo v Sloveniji. V okviru mednarodne konference v organizaciji EI SANU »Terenske raziskave: izzivi – rezultati – uporaba« (Sirogojno, 31. 8.–4. 9.) je bila organizirana 1. srbsko-slovenska konferenca, ki so se je udeležili sodelavci projekta. Prispevki bodo objavljeni v letu 2010. Knjiga M. Stanonik *Etnologija v pismih*, ki je nastajala že v času trajanja prejšnjega dvostranskega sodelovanja (2007–2008), je bila oktobra predstavljena v Šidu v Vojvodini, v Beogradu (SANU) in v Žireh. Prof. dr. Dragana Radojičić se je 4. 11. udeležila mednarodnega kolokvija *Od Herderja do slovanske vzajemnosti* z referatom »Razvojni put u etnologiji Srbije 1750–1850« (Razvojna pot etnologije Srbije 1750–1850). Pripravljeno je bilo skleпно poročilo projekta.

Slovaško-slovenske vzporednice v etnologiji in folkloristiki (2008–2009)

Vodja bilateralnega projekta: I. Slavec Gradišnik.

Sodelavci: S. Babič, J. Fikfak, B. Ivančič Kutin.

Iz študijskih in organizacijskih namenov sta bila realizirana dva obiska v Bratislavi, tam sta imela I. Slavec Gradišnik in J. Fikfak po dve predavanji. Evidentirana in pregledana je bila najpomembnejša primerjalna evropska literatura o implikacijah socialistične ideologije v posamičnih etnoloških/folklorističnih tradicijah. S. Babič je raziskala oglaševanje ter izrabo folklornih obrazcev v oglasne namene v slovenskem prostoru. B. Ivančič Kutin je opravila terensko delo s pripovedovalcem folklornih pripovedi Ludvikom Janežem iz Čadrga. Predstavitve slovenskih etnoloških filmov v Bratislavi je bila s pomočjo N. Križnarja uresničena konec novembra v Slovaškem narodnem muzeju v okviru bratislavskega meseca vizualne kulture. S slovaške strani sta bili na študijskem obisku dr. Gabriela Kiliánová, ki je imela ob tem predavanji v Historičnem seminarju ZRC SAZU (*Lieu de mémoire as the site of ethnic contestation: The case of Devín/Theben/Dévény castle / Kraj spomina kot prizorišče etničnih nesoglasij: primer Devín, Slovaška*) in na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete (*New topics and new tasks? The ethnology in Eastern Europe after 1945. The Case of Slovakia / Nove teme in nove naloge? Etnologija v Vzhodni Evropi po letu 1945. Primer Slovaške*), in doc. dr. Eva Krekovičová, ki se je udeležila mednarodnega kolokvija *Od Herderja do slovanske vzajemnosti* z referatom *Song collections of Ján Kollár and the parallel collection action in Austrian governorates at the beginning of the 19th century in the light of the thinking and activities of J. G. Herder / Zbirke pesmi Jána Kollárja in vzporedne akcije zbiranja v avstrijskih kronovinah na začetku 19. stoletja v luči misli in dejavnosti J. G. Herderja*. Pripravljeno je bilo skleпно poročilo z vlogo za podaljšanje projekta do 30. 6. 2010.

Raziskovanje folklorne. Historično in sodobno raziskovanje v Bolgariji in Sloveniji med ISN ZRC SAZU (Ljubljana) in Inštitutom za folkloro Bolgarske akademije znanosti (Sofija) (2009–2010)

Vodja bilateralnega projekta: J. Fikfak

Sodelavci: I. Slavec Gradišnik, S. Babič, S. Poljak Istenič.

27. 11.–2. 12. sta raziskovalca J. Fikfak in I. Slavec Gradišnik obiskala glavne etnološke ustanove v Sofiji in pregledala osrednje periodične publikacije za razpravo o razvoju bolgarske in slovenske etnologije v drugi polovici 20. stoletja. Poleg pogovorov z vodji in sodelavci Inštituta za folkloro (M. Santova), Etnografskega inštituta in muzeja (A. Luleva) in Oddelka za antropologijo na Novi bolgarski univerzi (M. Elchinova) sta imela daljši intervju z vodilnim bolgarskim etnomuzikologom, akad. prof. dr. Nikolajem Kaufmanom. Na terenu sta obiskala vajo ženske pevске skupine v Bistrici pri Sofiji in se seznanila s staljši izvajalcev folklorne. 4. 11. sta se izr. prof. dr. Valentina Ganeva Rajčeva in doc. dr. Vanja Ivanova Mateeva udeležili mednarodnega kolokvija *Od Herderja do slovanske vzajemnosti* z referatoma *Bulgarian Folklore Studies and the Formation of National Identity and Culture: The Contribution of Georgi Sava Rakovski / Študije bolgarske folklorne in oblikovanje nacionalne identitete in kulture*. Prispevek Georgija Save Rakovskega je bil: *First Stages in Collection and Research of Bulgarian Folklore / Začetki zbiranja in raziskovanja bolgarske folklorne*. Direktorica Inštituta za folkloro, prof. dr. Mila Santova je 6. 11. predstavila Inštitut in njegovo delo za Unescov seznam nesovne kulturne dediščine.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **S. Drnovšek** je sodelovala s skeniranjem in urejanje gradiva pri pripravi inštitutskih in drugih publikacij. Je urednica inštitutske spletne strani <http://isn.zrc-sazu.si/>.
- **J. Fikfak** je glavni urednik revije *Traditiones* (z I. Slavec Gradišnik) in zbirke *Opera ethnologica Slovenica*. Bil je glavni urednik znanstvene monografije *Postojna. Upravno in gospodarsko središče*, Postojna 2009 (izd. Občina Postojna, soizd. Notranjski muzej in Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU, založnika Galerija 2 in Inštitut za novejšo zgodovino). S slovenske strani je vodil pripravo mednarodnega raziskovalnega projekta »Knowledge Production and the Institutionalization of European Heritage / Produkcija znanja in institucionalizacija evropske dediščine« (razpis Hera ESF na temo Kulturna dinamika) konzorcija partnerjev iz Estonije, Finske, Švedske, Norveške, Velike Britanije, Irske in Slovenije. Je predsednik strokovnega sveta Slovenskega etnografskega muzeja.
- **M. Godina Golija** je vodila priprave za ustanovitev Raziskovalne postaje ZRC v Mariboru in koordinirala dejavnosti ZRC z Občino Maribor, povezane z zagotovitvijo primernih prostorov za to raziskovalno postajo. Bila je članica svetovnega koordinacijskega odbora Historičnega seminarja ZRC SAZU in komisije za Murkove nagrade pri Slovenskem etnološkem društvu. Bila je tudi članica uredniškega odbora revije *Etnolog* in članica komisije za zagovor doktorske disertacije Mojce Kovačič z naslovom *Pritrkavanje – etnomuzikološka fenomenologija pojava in njegova vključenost v slovanski in evropski prostor*.
- **V. Huzjan** je pripravila krajši prispevek *Vaja iz etnološke obravnave predmeta* na »Dnevu Slovenskih študij« in predavanje v okviru srečanj Psihoanalitičnega društva Slovenije *Tri folkloristične vinjete. Poskus psihoanalitične interpretacije*. Za revijo *Dve domovini* je napisala izvorni znanstveni članek z naslovom »Ko je on zagledal mene pa mojo družino, sploh ni znal govoriti, ne prekmurski pa ne angleški, sâmo je stal pa gledal«. Prispevek k zgodovini izseljevanja Slovencev. Obiskala je seminar strokovnjakov za nematerialno kulturno dediščino JV Evrope v Zagrebu in mednarodno konferenco »Živeti s kulturno dediščino« na Ptuj.
- **V. M. Ipavec** je sodelovala z Goriškim muzejem in podjetjem Euroinvest pri pripravi *Strokovnih podlag za program razvoja turistične infrastrukture v javni rabi v turistični destinaciji Lokve – Mestna občina Nova Gorica*.
- **N. Križnar** je vodja in organizator »Poletne šole vizualnega«, Nova Gorica, 6.–13. 7., v sodelovanju z Območno enoto JSKD Nova Gorica. Delavnice so vodili N. Križnar (mentor vizualne produkcije), M. Peče (mentor montaže) in Tone Rački (mentor videokamere). Šole se je udeležilo 6 slušateljev, ki so pod mentorskim vodstvom izdelali tri kratke etnografske filme. N. Križnar je podpredsednik Slovenskega etnološkega društva.
- **M. Kropelj** je glavna urednica (z Nikolajem Mikhailovim) mednarodne revije *Studia mythologica Slavica*. Skupaj z Robertom Dapitom in Zmagom Šmitkom je urednica zbirke *Zakladnica slovanskih pripovedi*. Je članica uredniškega odbora zbirke *Slovanski pravljicarji* in članica Odbora za Štrekljevo nagrado; nagrada je bila podeljena Mirku Ramovšu v nedeljo, 28. 6. v Gorjanskem pri Komnu. Je članica uredniškega odbora zbirke *Slovanski pravljicarji (Gradivo za narodopisje Slovencev)*. Sodelovala je pri seminarju »Književnost« na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani.
- **B. Ivančič Kutin** je sodelovala pri evalvaciji kandidatov, ki so se prijavili na »Javni razpis za podelitev nagrad za prispevek k trajnostnemu razvoju družbe za leto 2008«, ki ga je razpisal Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendije. V sodelovanju s Tolminskim muzejem je pripravila načrt predstavitve narečja in pripovedi v bodočem Bovškem muzeju.
- **Š. Ledinek Lozej** je imela predavanje za študente kulturne zgodovine na Univerzi v Novi Gorici pri predmetu »Kulturna dediščina v historični perspektivi« (nosilka dr. Petra Svobljak, izvajalka Jasna Fakin Bajec) z naslovom *Spremembe odnosa do ostaline stanovanjske kulture: Primer vipavskega ognjišča*, Nova Gorica, 18. 11.
- **M. Peče** je bil organizator in vodja »Delavnice za filmske mentorje«, kjer je imel tudi predavanje *Organizacijske oblike in tehnične zahteve filmskih delavnic ter delavnice o montaži*. Nova Gorica, 2.–4. 10.
- **S. Poljak Istenič** je pisala etnološka gesla za *Malo enciklopedijo Slovenije* (Založba Mladinska knjiga, Ljubljana).

- **I. Slavec Gradišnik** je glavna urednica (z J. Fikfakom) revije *Traditiones*, pripravila je geselske članke za *Enzyklopädie der slowenischen Sprache und Literatur in Kärnten*, ki jo pripravlja Österreichische Akademie der Wissenschaften (Avstrijska akademija znanosti) na Dunaju, vodi pa prof. dr. Katja Sturm-Schnabl. Pripravila je tudi geselske članke (področje etnologije) za *Malo enciklopedijo Slovenije*. Sodelovala je pri evalvaciji letnih in zaključnih poročil projektov ARRS za področje etnologija. Opravila je recenzije prispevkov za naslednje publikacije: *Brežiške študije*, *Annales*, *N. Židov*, *Rovaši*. Je članica Znanstvenega sveta za humanistične vede Javne agencije za raziskovalno dejavnost. Je podpredsednica Sveta Slovenskega etnografskega muzeja. Bila je članica komisije za zagovor doktorske disertacije B. Rogelj Škafar *Etnološka zbirka kot medij za razkrivanje simbolov nacionalne identitete, etnomitov in stereotipov* (Oddelek za sociologijo kulture, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani) in članica komisije za izvolitev dr. Alberta Halasza v naziv docenta za področje Splošne etnologije in etnološko/antropološke metodologije (Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani).
- **M. Stanonik** je kot pobudnica knjižne zbirke folklornih pripovedi *Glasovi* sodelovala pri izidu dveh knjig te zbirke kot strokovna urednica: Vesna Penec, Lidija Toplišek, *Striček in Petrina* (Glasovi 36) in Breda Podbrežnik Vukmir, Irena Kotnik, *Čuden prečudež* (Glasovi 37), ki sta tega leta izšli pri Celjski Mohorjevi. Dokončala je delo za izid *Ledinske kronike* Janeza Jelenca, Zgodovinske črtice ledinske župnije, Župnijski urad, Ledine 2009, 518 strani. Uredila je strokovno glasilo *Slovstvena folkloristika* (glasilo sekcije za zbiranje in raziskovanje slovenske slovstvene folklore 8, št. 1, marec 2009). Pripravila je geselske članke za *Enzyklopädie der slowenischen Sprache und Literatur in Kärnten*, ki jo pripravlja Österreichische Akademie der Wissenschaften (Avstrijska akademija znanosti) na Dunaju, vodi pa prof. dr. Katja Sturm-Schnabl.

Dnevi etnografskega filma / Days of Ethnographic Film, Ljubljana 18. 5.–22. 5.

Znanstvenoraziskovalni center SAZU je skupaj s Slovenskim etnološkim društvom in Slovenskim etnografskim muzejem organiziral *Dnevi etnografskega filma*. Ob tem je N. Križnar sodeloval tudi kot selektor in urednik kataloga. Glavni podporniki Dnevov etnografskega filma so bili Ministrstvo za kulturo RS, Kinodvor, Mednarodna ustanova »Forum slovanskih kultur« in Znanstvenoraziskovalni center SAZU. Na razpis festivala je do 15. 2. prispelo 99 filmov. Seleksijska komisija v sestavi N. Križnar, Vesna Moličnik, M. Peče, Nadja Valentinčič Furlan in Nena Židov, je med njimi izbrala 37 filmov. Festival se je po tradiciji začel s sekcijo »Gradiva s komentarjem« v kateri so raziskovalci sami predstavljali svoje vizualne produkcije. V njej je sodelovalo 10 raziskovalcev s svojimi gradivi (Inja Smerdel, Marko Smole, Jelka Pšajd, Nadja Valentinčič Furlan, Andrej Dular, Nena Židov, Polona Rigler Grm, Daniela Vavrova, Urša Šivic, N. Križnar). Festival se je nadaljeval s sekcijo »Študentski film«. Predstavljenih je bilo šest filmov, med njimi en domač iz produkcije »Poletne šole vizualnega«. Sledil je glavni program izbranih filmov, ki je štel 31 filmov in prav toliko avtorjev. Domače barve sta zastopala filma RTV SLO in film Barbare Turk Niskač. Hrbtenico festivalskega programa so predstavljali znani avtorji etnografskih filmov, npr. David MacDougall, Michael York, Ulrike Franke in Michael Loeken, Hans Haldimann, Rolf Husmann, Michele Trentini, Andy Lawrenc in Rosella Schillaci, katerih dela so bila prvič predstavljena v Sloveniji. Poseben program je bil posvečen ruskemu etnografskemu filmu, ki sta ga predstavila dr. Evgenij V. Aleksandrov in dr. Elena Danilko z Univerze Lomonosov v Moskvi. Evgeny Aleksandrov, predstojnik Centra za vizualno antropologijo je predstavil rusko vizualno antropologijo in delo centra, Elena Danilko pa je komentirala prikazane filme, ki so pretežno obravnavali pojav staroverstva v Rusiji. Letošnji festival je potekal na dveh krajih. »Gradiva s komentarjem« in tri večerne projekcije rednega programa so potekali v Slovenskem etnografskem muzeju na Metelkovi 2, glavni del programa skupaj s posebnim programom pa v Kinodvoru na Kolodvorski 13. Tam je Slovensko etnološko društvo dne 21. 5., podelilo tudi letošnjo plaketo Nika Kureta za etnografski film. Posthumno jo je prejel akad. dr. Andrej O. Župančič. Svečane podelitve sta se udeležila tudi predsednik SAZU, akademik Jože Trontelj in akademik Janez Sketelj. Po podelitvi plakete je bil prikazan izbor nagrajenčevih filmov. Razen omenjenih slovenskih raziskovalcev z vizualnimi gradivi in ruskih kolegov so se festivala udeležili še naslednji avtorji: Asen Balicki, Hans Haldimann, Rolf Husmann, Judith Kurutac, Ivo Kuzmanič, Anna Maria Schefer, John Thomas, Michele Trentini. O festivalu so poročali: Delo (Deloskop 16. maja, članek Milana Vogla na kulturni strani 26. 5.); Radio Slovenija 1 in 3 v več intervjujih v oddajah o kulturi; Radio Slovenija 1 v oddaji »Gremo v kino«, 29. 5.; TV Slovenija 1 v kulturnih novicah in v »Osmem dnevu« in Kinodvor v svojih rednih tedenskih najavah spreda.

ZNANSTVENI SESTANKI

From Herder to Slavic mutuality. Beginnings of ethnology and folklorie studies in Slavic countries (1750–1850) / Od Herderja do slovanske vzajemnosti – Začetki etnoloških in folklorističnih raziskav v slovanskih deželah (1750–1850), 4.–6. 11. Mednarodni kolokvij. Vabljeni referenti: prof. dr. Iskra V. Čurkina, doc. dr. J. Fikfak, izr. prof. Valentina Ganeva Raičeva, doc. dr. Eva Krekovičová, doc. dr. Vanja Ivanova Mateeva, prof. dr. Dragana Radojičić, doc. dr. I. Slavec Gradišnik.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica

Vodja: V. Huzjan.

Bibliotekarka je skrbela za nemoteno delovanje knjižnice: za naročanje (stiki z različnimi založbami, znanstvenimi ustanovami itn.), hranjenje in urejanje gradiva in za izposajo. Obveščala (pisno, z razstavo) je primarne uporabnike o knjižnih novostih in stanju gradiva, urejala arhiv knjig in revij, ki jih napišejo ali urejajo sodelavci ISN. Rednim in izrednim študentom Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo FF je predstavila knjižnico. Primarnim uporabnikom je pomagala pri pripravi bibliografij, iskanju in uporabi elektronskih informacijskih virov ter opravljala druga pomožna dela. Pripravila je obsežno bibliografijo akademika dr. Milka Matičetovega (obj. v *Traditiones* 38/1). Knjižni fond se je povečal za skupno 775 enot (590 monografskih in 185 serijskih publikacij) predvsem z darovi in zamenjavo knjižnega gradiva med ustanovami in posamezniki ter redkejšimi nakupi.

Dokumentacija

Vodja: S. Drnovšek.

S. Drnovšek je nadaljevala zbiranje, urejanje in varovanje gradiva, arhivov in dokumentacije. Za namen objav sodelavcev ISN in predstavitev zbirk je digitalizirala in po potrebi prenesla v PDF obliko okoli 800 enot slikovnega in tekstovnega gradiva in nudila pomoč pri pripravi »power point« projekcij za nastope sodelavcev. Sodelovala je pri izboru, skeniranju in pripravi posnetkov za slikovne priloge inštitutskih publikacij in za novo predstavitevno zloženko o inštitutu. Začela je s pripravami za predstavitev slikovnih zbirk v okviru novega projekta »Arzenal«.

Skrbi za informiranost o inštitutu, njegovih raziskavah in zbirkah s področja kulturne dediščine. Delo inštituta nekoč in danes ter stanje arhivov je predstavila študentom ob njihovem obisku na inštitutu.

Zbirka vizualne dokumentacije (Avdiovizualni laboratorij)

Zbirka se je povečala za 51 enot. Od tega je 23 enot nastalo v lastni proizvodnji (16 enot gradiva in 7 urejenih enot), 25 enot je tuje proizvodnje. Tri nove enote so iz Poletne šole vizualnega. Zbirka zdaj šteje 1174 enot. Vse letošnje enote so digitalizirane. V digitalni bazi je 597 enot.

Videografija urejenega gradiva

Žegnanje pri sv. Avguštinu. – Mala Varnica. Kamera in urejanje N. Križnar, montaža M. Peče, DV CAM, 7' 04".

Žegen v Ukvah. – Ukve, 20. 7. 2008. Strokovno vodstvo M. Ravnik, kamera, režija N. Križnar, montaža M. Peče. Mini DV, DVD-R, 58' 56".

Ko zadiši po svobodi – Koper, 13. 1. Proizvodnja FHŠ UP, izvršni producent AVL. scenarij Iris Kupec, Tilen Glavina, kamera N. Križnar, I. Kupec, T. Glavina, mentor montaže M. Peče, mentor režije in vizualne produkcije N. Križnar, HDV, DVD-R, 9'.

Prajtl in kruh na Logu pri Reki. – Reka, 2. 3. Strokovno vodstvo Ushci Sereinigg, kamera N. Križnar, montaža M. Peče, datum izdelave 8. 6. DV CAM, DVD-R, 16' 33".

Juljski dan v knjižnici. – Nova Gorica, Poletna šola vizualnega (6.–13. 7.), avtorja Vanja Peršolja in Miha Poredoš, DVD-R, 10' 34".

Zvočne podobe Nove Gorice. – Nova Gorica, Poletna šola vizualnega (6.–13. 7.), avtorici Petra Paravan in Tina Šulc, DVD-R, 8' 34".

Panovec je zakon. – Nova Gorica, Poletna šola vizualnega (6.–13. 7.), avtorja Tina Kompare in Aleš Štancar, DVD-R, 8' 39".

Koprivski razgovori. – Kopriva, 30. 9. Scenarij, kamera, režija N. Križnar, montaža M. Peče, datum izdelave 11. 12. DV CAM, DVD-R, 21' 21".

Proslava 90 letnice Milka Matičetovega. – Štanjel, 2. 10. Kamera N. Križnar, montaža M. Peče. DV CAM, 2 x DVD-R, 90' 18".

Ljudska pesem, dediščina vsakega naroda. – Temnica, 4. 10. Kamera N. Križnar, montaža Miha Peče, datum izdelave 12. 10. Mini DV, DVD-R, 55' 52".

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- **Traditiones.** Zbornik Inštituta za slovensko narodopisje in Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU 38/1 in 2. Glavna urednika J. Fikfak in I. Slavec Gradišnik. Ljubljana: Založba ZRC in SAZU, 2009.
- **Studia mythologica Slavica 12,** Ljubljana, Založba ZRC, 2009. Odgovorna urednika M. Kropelj in Nikolai Mikhailov. Izdajata: Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU, Ljubljana; Università degli studi di Udine, Dipartimento di lingue e civiltà dell' Europa centro-orientale, Videm, Italija.
- M. Stanonik, **Le Folklore Littéraire (Approche pluridisciplinaire d'un phénomène synchrétique),** Traduit du slovène par Florence Gacoin-Marks, Antonia Bernard, Avant-propos, L'Harmattan, Paris 2009, 226 str.
- J. Fikfak in R. Jöhler (ur.), **Ethnographie in Serie: Zu Produktion und Rezeption der österreichisch-ungarischen Monarchie in Wort und Bild.** Wien: Verlag des Instituts für Europäische Ethnologie, 2008 (Veröffentlichungen des Instituts für Europäische Ethnologie der Universität Wien, Bd. 28).
- J. Fikfak. in M. Vivot (ur.), **Europe. Imagination & Practices.** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2009.
- M. Ravnik, **Borovo gostüvanje v Predanovcih,** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2009.
- I. Slavec Gradišnik (ur.), **Etnološki pogledi in podobe.** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2008 [i. e.] 2009.
- M. Stanonik, **Etnologija u pismima i slikama. Slovenačka prognanica Marija Demšar o boravku u kući Perside i Save Šumanovića, Šid 1941–1945,** (Biblioteka Životopis, knj. 5). Beograd: Etnografski institut SANU, 2008 [2009].

MEDNARODNO SODELOVANJE

- J. Fikfak je ko-direktor seminarja »Interpretation und Verstehen« na IUC Dubrovnik, član izvršnega odbora International Association for Semiotic Studies, član mednarodnega uredniškega odbora revije *Studia ethnologica Croatica* (Zagreb).
- M. Godina Golija je bila članica mednarodnega uredniškega sveta publikacije *Bealoideas*, ki jo izdaja Folklore Society of Ireland. Sodelovala je pri projektu »Food Culture Within Social Changes of 20th Century« Instituta za etnologiju i folkloristiku v Zagrebu.
- N. Križnar se je udeležil »Beeldvoorbeeld, festivala dokumentarnih filmov o kulturni raznolikosti«, Amsterdam, 9.–14. 6. in sestanka CAFFE (Koordinacije evropskih festivalov antropološkega filma), Amsterdam, 11. 6. Vodil je okroglo mizo »Vizualna etnografija v digitalnem okolju« na Mednarodnem festivalu etnološkega filma, Beograd, 22.–25. 10.
- M. Kropelj sodeluje z Dipartimento di Lingue e Civiltà dell' Europa Centro-Orientale in s Centro internazionale sul plurilinguismo, Università degli Studi di Udine. Od leta 2005 je članica mednarodnega uredniškega odbora revije *Folklore*, ki ga izdajata Estonian Literary Museum in Estonian Institute of Folklore v Tartuju. Je članica Znanstvenega sosveta Slovenskega narodopisnega inštituta Urban Jarnik v Celovcu.
- I. Slavec Gradišnik je članica mednarodnega uredniškega odbora publikacij Etnografskega inštituta SANU (Beograd, Srbija) in mednarodnega uredniškega odbora revije *Slovenský národopis* (Bratislava, Slovaška).

OBISKI V INŠTITUTU

- Mojiceja Podgoršek, pisateljica, in učiteljica razrednega pouka, 3. 3. in 13. 8.: podiplomski študij.
- Prof. dr. Milena Mileva Blažič, profesorica na Pedagoški fakulteti v Ljubljani, 12. 3.: študij ljudskega pripovedništva.
- Dr. Michaela Ferencová, Inštitut za etnologijo, Slovaška akademija znanosti, Bratislava, Slovaška, 25.–30. 5.: obisk v okviru medakademijske izmenjave.
- Mag. Martina Piko Rustia, Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik v Celovcu, Avstrija, 7. 5. in 27. 5.: urejanje *J. Šašlovega Zbornika* in *Spominov 2*.
- Dr. Evgenij Vasilievič Aleksandrov, Center of visual anthropology, Moskovska državna univerza M.V. Lomonosov, Rusija, 18. 5.–22. 5.: obisk ob »Dnevh etnografskega filma«.
- Dr. Elena Danilko, Center of visual anthropology, Moskovska državna univerza M.V. Lomonosov, Rusija, 18. 5.–22. 5.: obisk ob »Dnevh etnografskega filma«.
- Dr. Rolf Husmann, IWF Göttingen, Nemčija, 18. 5.–22. 5.: obisk ob »Dnevh etnografskega filma«.
- Dr. Asen Balikci, Sofija, Bolgarija, 18. 5.–22. 5.: obisk ob »Dnevh etnografskega filma«.
- Dr. Mladena Prelič, Etnografski inštitut SANU, Beograd, Srbija, 3. 6. in 23. 10.: v okviru projekta »Srbi v Sloveniji, Slovenci v Srbiji«.
- Prof. dr. Thomas Wolfe, Univerza Minnesota, ZDA, 5. 6.: v okviru priprave publikacije *Projekt Evropa – Imaginacija in prakse*.
- Mag. Ivan Đorđević, Etnografski inštitut SANU, Beograd, Srbija, 9.–12. 6.: izmenjava raziskovalcev v okviru srbsko-slovenskega bilateralnega projekta.
- Mag. Srdjan Radović, Etnografski inštitut SANU, Beograd, Srbija, 9.–12. 6.: izmenjava raziskovalcev v okviru srbsko-slovenskega bilateralnega projekta.
- Mag. Anja Štefan, mladinska pesnica in pisateljica, 10. 7., 3. 8. in 7. 10.: priprave prve knjige iz zbirke *Slovenski pravljčariji*.
- Doc. dr. Goran Pavel Šantek, Univerza v Zagrebu, Hrvaška, 2. 8.: dogovori o sodelovanju na področju raziskovanja ljudskega slovstva.
- Dr. Katalin Juhász, Inštitut za etnologijo, Madžarska akademija znanosti, Budimpešta, Madžarska, 25., 28. 9.: študijski obisk.
- Rita Treija, Inštitut za literature, folkloro in umetnost, Arhivi latvijske folklore, Latvijska univerza, Riga, Latvija, 28. 9.: študijski obisk.
- Dr. Jonathan Roper, Estonski literarni muzej, Tartu, Estonija, 28. 9.: dogovori o sodelovanju na področju ljudskega slovstva.
- Mag. Milina Ivanović Barišić, Etnografski inštitut SANU, Beograd, Srbija, 5.–9. 10.: izmenjava raziskovalcev v okviru srbsko-slovenskega bilateralnega projekta.
- Dr. Lada Stevanović, Etnografski inštitut SANU, Beograd, Srbija, 22.–25. 10.: izmenjava raziskovalcev v okviru srbsko-slovenskega bilateralnega projekta.
- Dr. Mladena Prelič, Etnografski inštitut SANU, Beograd, Srbija, 22.–25. 10.: udeležba na predstavitvi knjige M. Stanonik *Etnologija v pismih*.
- Dr. Gabriela Kiliánová, Inštitut za etnologijo, Slovaška akademija znanosti, Bratislava, Slovaška, 26.–30. 10.: izmenjava raziskovalcev v okviru slovaško-slovenskega bilateralnega projekta.
- Prof. dr. Dragana Radojčić, Etnografski inštitut SANU, Beograd, Srbija, 2.–6. 11.: izmenjava raziskovalcev v okviru srbsko-slovenskega bilateralnega projekta.
- Doc. dr. Valentina Ganeva Raičeva, Inštitut za folkloro, Bolgarska akademija znanosti, Sofija, Bolgarija, 2.–9. 11.: izmenjava raziskovalcev v okviru bolgarsko-slovenskega bilateralnega projekta.
- Doc. dr. Vanja Ivanova Mateeva, Inštitut za folkloro, Bolgarska akademija znanosti, Sofija, Bolgarija, 2.–9. 11.: izmenjava raziskovalcev v okviru bolgarsko-slovenskega bilateralnega projekta.
- Prof. dr. Mila Santova, Inštitut za folkloro, Bolgarska akademija znanosti, Sofija, Bolgarija, 2.–9. 11.: izmenjava raziskovalcev v okviru bolgarsko-slovenskega bilateralnega projekta.
- Doc. dr. Eva Krekovičová, Inštitut za etnologijo, Slovaška akademija znanosti, Bratislava, Slovaška, 5.–10. 11.: izmenjava raziskovalcev v okviru slovaško-slovenskega bilateralnega projekta.
- Dr. Iskra Čurkina, Inštitut za slovanske študije, Ruska akademija znanosti, Moskva, Rusija, 3.–9. 11.: sodelovanje na mednarodnem kolokviju in obisk Zilje.

- Študenti prvega letnika Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo FF Univerze v Ljubljani pod vodstvom mag. Jake Repiča, 25. 11.: seznanitev z delom inštituta.
- Prof. dr. Nikolai Mikhailov, Dipartimento di Lingue e Civiltà dell' Europa Centro-Orientale, Università degli Studi di Udine, Videm, Italija, 8. 12.: sestanek uredništva revije *Studia mythologica Slavica*.
- Silvana Paletti, Rezija, Italija, 17. 12.: obisk ob 90-letnici M. Matičetovega.
- Prof. dr. Roberto Dapit, 17. 12.: obisk ob 90-letnici M. Matičetovega.
- Dr. Bojan Knific, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, 18. 12.: razgovor glede recenzije knjige.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Saša Babič

- *Slovenski folklori obrzci*. Predavanje na Teoretskem seminarju na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo FF Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 31. 3.

Jurij Fikfak

- *Nove publikacije ISN ZRC SAZU*. Predstavitev publikacij na tiskovni konferenci v Prešernovi dvorani ZRC SAZU, Ljubljana, 27. 1.
- *Kulturelle Räume und Praxis. Ethnologische und folkloristische Forschungen*. Predstavitev raziskav (Kulturni prostori in prakse. Etnološke in folkloristične raziskave) in publikacij ISN ZRC SAZU (z I. Slavec Gradišnik), Slovenski znanstveni inštitut, Dunaj, Avstrija, 5. 5.
- *Death & Memorialization*. Predavanje na Slovaški akademiji znanosti, Bratislava, Slovaška, 7. 5.
- *Začetki srbskega in slovenskega raziskovanja ljudske kulture*. Referat na mednarodni konferenci »Terenska istraživanja: izazovi - rezultati - primena / Field Research: challenges - results - applications / Terenske raziskave: izzivi - rezultati – uporaba«, 31. 8.–3. 9., Sirogojno, Srbija, 1. 9.
- *Semiotic theory of ritual*. Referat na 10. kongresu »International Association for Semiotic Studies«, A Coruña, Španija, 22.–26. 9.
- *Socialist Directors*. Referat na narodni konvenciji »Ameriškega združenja za razvoj slovanskih študij« (AAASS), Boston, ZDA, 15. 11.
- *Začetki etnoloških in folklorističnih raziskav*. Referat na mednarodnem kolokviju »Beginnings of Ethnology and Folklore Studies in Slavic Countries (1750–1850) / Začetki etnologije in folkloristike v slovanskih deželah, (1750–1850)«, Ljubljana, 4. 11. (soavtorica I. Slavec Gradišnik).
- *Kulturni prostori in prakse*. Predavanje na Inštitutu za folkloro, Bolgarska akademija znanosti, Sofija, Bolgarija, 1. 12.

Maja Godina Golija

- *Svet predmetnega in njegov pomen za razumevanje življenja in kulture na Slovenskem*. Predavanje na predstavitvi študijskega programa »Slovenske študije«. Atrij ZRC, Ljubljana, 27. 5.
- *The first World War and its Influence on Slovenia's Food Habits*. Referat na XI. Simpoziju ICREFH, »Food and War in the nineteenth and twentieth centuries«, L'Université Sorbonne (Paris IV), 8.–11. 9., Pariz, Francija, 10. 9.

Vesna Mia Ipavec

- *Murve in »kavalirji«, Svilogojstvo na Goriškem*. Predavanje in predstavitev knjige za skupino v tretjem življenjskem obdobju – etnologija, Slovenski etnografski muzej, Ljubljana, 9. 1.
- *Murve in »kavalirji«, Svilogojstvo na Goriškem*, (Založba ZRC SAZU). Predstavitev knjige v Goriškem muzeju na gradu Kromberk, Nova Gorica, 10. 2.
- *Marica Kolenc, Onkraj Govcev, Spomini na Vojsko, Mrzlo Rupo in Gorenjo Trebušo* (Založilo Društvo Planota). Predstavitev knjige v okviru krajevnega praznika na Vojskem v Centru za šolske in obšolske dejavnosti, Vojsko, 20. 6.

Barbara Ivančič Kutin

- *Ludvik Janež, a storyteller from the village of Čadrg*. Referat na mednarodni konferenci »Narratives across space and time«, 15th Congress of The International Society for Folk Narrative Research, 21.–27. 6., Atene, Grčija, 23. 6.
- *Pripovedovanje v živo in njegovo prekodiranje v zapis*. Referat na mednarodni dialektološki konferenci La Société Internationale de Dialectologie et Géolinguistique (SIDG), Maribor, 14.–18. 9.
- *Razmerje med pripovedovanjem folklornih pripovedi v domačem (zasebnem) in javnem prostoru / Differences between telling folklore stories in the domestic (private) and the public spheres*. Referat na mednarodni konferenci »Kam bi s to folkloro?«, Ljubljana, 23.–27. 9.
- *Slovstveni folklorist na terenu*. Predavanje v okviru Teoretskega seminarja na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo FF, Ljubljana, 17. 2.

Naško Križnar

- *Konvencija UNESCO in Register nesnovne dediščine v Sloveniji*. Referat na »Seminarju strokovnjakov za nematerialno kulturno dediščino JV Evrope / Intangible cultural heritage experts' seminar UNESCO: Experience and cooperation in SE Europe«, Hotel Dubrovnik, Zagreb, Hrvaška, 22.–27. 4.
- *Register žive kulturne dediščine*. Predavanje na etnološkem seminarju na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper, 6. 5.
- *Sodelovanja med Slovenijo in Srbijo na področju izobraževanja, produkcije in predstavitve vizualne etnografije*. Referat na 1. slovensko-srbski konferenci »Srbi v Sloveniji, Slovenci v Srbiji. Antropološke raziskave identitete in pogled na položaj v disciplini«, Sirogojno, Srbija, 31. 8.–4. 9.

- *On teaching visual ethnography in Slovenia / Vizualna antropologija v raznoliki Evropi*. Referat na mednarodnem simpoziju Nordic Anthropological Film Association (NAFA) in organizacija festivala, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper, 7.–11. 9.
- *Živeti z dediščino*. Referat in vodstvo mednarodne sekcije na posvetovanju Slovenskega etnološkega društva, Ptuj, 12.–14. 11.
- *Vizualna antropologija in etnografski film v Sloveniji*. Predavanje in filmski program, Bratislava, Slovaška, 20. 11.

Monika Kropej

- *From Tradition to Contemporary Belief Tales: The »Changing Life« of Some Slovenian Mythological Creatures from the Annual Cycle*. Predavanje na 15th Congress of The International Society for Folk Narrative Research, 21.–27. 6., Atene, Grčija, 23. 6.
- *90-letnica akademika dr. Milka Matičetovega*. Slavnostni govor, Prešernova dvorana ZRC SAZU, Ljubljana, 17. 12.

Špela Ledinek Lozej

- *Kuhinja – središče doma: Stanovanjska kultura v Vipavski dolini*. Predavanje v Goriškem muzeju, Grad Kromberk, 20. 10.
- *Razvoj kuhinjskega prostora v Vipavski dolini*. Predavanje v »Hiši pravih srečanj« Društva upokojencev Renče, Renče, 27. 11.

Saša Poljak Istenič

- *Pomen društev za izseljence: Društvo Slovencev Sava Beograd*. Predavanje na mednarodni konferenci »Terenska raziskovanja / Terenska istraživanja«, Sirogojno, Srbija, 31. 8.–3. 9.
- *Texts and contexts of folklorism*. Predavanje na mednarodnem interdisciplinarnem simpoziju »Kam bi s to folkloro?« / »What to do with folklore?«, Ljubljana, 24.–29. 9.
- *Kmečka ohcet v Ljubljani kot primer promocije turizma in socializma v nekdanji Jugoslaviji*. Predavanje na strokovnem posvetu »Dediščina socializma v turizmu«, Portorož, 27.–28. 11.

Ingrid Slavec Gradišnik

- *Nove publikacije ISN ZRC SAZU*. Predstavitev na tiskovni konferenci v Prešernovi dvorani ZRC SAZU, Ljubljana, 27. 1.
- *Predstavitev ISN ZRC SAZU*. Inštitut za etnologijo Slovaške akademije znanosti, Bratislava, Slovaška, 5. 5.
- *Kulturelle Räume und Praxis. Ethnologische und folkloristische Forschungen*. Predstavitev raziskav (Kulturni prostori in prakse. Etnološke in folkloristične raziskave) in publikacij ISN ZRC SAZU (z J. Fikfakom), Slovenski znanstveni inštitut, Dunaj, Avstrija, 5. 5.
- *Persistent Concepts: 'Folk' Culture in Scholarship and Public*. Predavanje na Slovaški akademiji znanosti, Bratislava, Slovaška, 7. 5.
- *Etnologija v Sloveniji in Srbiji. Dve tradiciji jugoslovanske etnologije?* Referat na mednarodni konferenci »Terenska istraživanja: izazovi - rezultati - primena« / Field Research: challenges - results - applications (Terenske raziskave: izzivi - rezultati - uporaba), Sirogojno, 31. 8.–3. 9., Sirogojno, Srbija, 1. 9.
- *Slovanski svetovi v etnoloških komentarjih*. Referat na mednarodnem kolokviju »Beginnings of Ethnology and Folklore Studies in Slavic Countries (1750–1850) / Začetki etnologije in folkloristike v slovanskih deželah, (1750–1850)«, Ljubljana, 4. 11.
- *Institucionalna zgodovina - Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU*. Predavanje na Inštitutu za folkloro, Bolgarska akademija znanosti. Sofija, Bolgarija, 1. 12.
- *Traditiones 38 (1), 2009*. Predstavitev revije na prireditvi, posvečeni 90-letnici akademika dr. Milka Matičetovega, Prešernova dvorana ZRC SAZU, Ljubljana, 17. 12.
- *O pomenu, simboliki, izvoru in vsebini praznikov*. Oddaja »Studio ob 17h«, 1. program Radia Slovenija, Ljubljana, 24. 12.
- *O štefanovem*. Oddaja »Vojn po ...«, 1. program Radia Slovenija, Ljubljana, 26. 12.

Marija Stanonik

- *Gašper Križnik (848–1904) in njegov čas*. Predstavitev zbornika, Matična knjižnica Kamnik, 21. 1. in Prešernova dvorana ZRC SAZU, Ljubljana, 27. 1.
- *Interdisciplinarnost slovstvene folklore*. Predstavitev monografije, Prešernova dvorana ZRC SAZU, Ljubljana, 27. 1. in Mestna knjižnica Izola ter Študijski krožek »Svet v dlaneh« / La Biblioteca civica di Isola ed Il Laboratorio di studio »Il mondo nel palmo della mano«, Izola, 19. 2.
- *Terensko delo pri zbiranju gradiva za slovstveno folkloro*. Intervju na Radiu Študent, 25. 3.
- *Zbirka Glasovi*. Pripovedovalski festival, Cankarjev dom, Ljubljana, 26. 3.
- *Tako so živele, tako živimo*. Večer z avtoricami iz Poljanske doline, Osnovna šola Ivana Tavčarja, Gorenja vas, 27. 3.
- *Zlata koza pod razvalinami (Glasovi 35)*. Predstavitev knjige, Hiša kulture, Šmartno v Brdih, 17. 4. in Zveza slovenskih kulturnih društev, Knjižnica Damir Feigel, Gorica, Italija, 11. 12.
- *Portret slovenske matere*. Predstavitev knjige, KPD Ivan Cankar, Kulturni dom, Šentjošt, 19. 4.
- *Življenjska zgodba kot interdisciplinarni pojem*. Referat na mednarodni konferenci »Slovenska avtobiografija / Slowenische Autobiographie« Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU in Inštituta za slavistiko Univerze na Dunaju, Atrij ZRC SAZU, Ljubljana, 23. 4.
- *Ljudi so gučali (Glasovi 34)*. Predstavitev knjige, Župnija Sv. Urban - Destrnik in Celjska Mohorjeva družba, 6. 2.; Upokojensko društvo Zgornja Velka ter Celjska Mohorjeva družba, 24. 4.

- *Nekoč je bilo jezero*. Predstavitev knjige in prvih začetkov Kluba študentov Poljanske doline, Klub študentov Poljanske doline, Gorenja vas, 30. 5.
- *Narečja in poezija*. Prispevek pri Okrogli mizi na 6. festivalu »Pranger / Srečanje pesnikov, kritikov in prevajalcev poezije«, Anina galerija, Rogaška Slatina, 4. 7.
- *Zarodki besedne umetnosti pri Ogrskih Slovencih v19. stoletju*. Referat na posvetu ob 100-letnici rojstva Vilka Novaka, Društvo Jarica jarica, Beltinci, 13. 8.
- *Prof. Vilko Novak*. Intervju ob odkritju spominske plošče v Beltincih, Televizija Porabje, 13. 8.
- *Nárek – izgubljeni folklorni žanr (obredno objokovanje umrlih v slovenskih narečjih)*. Referat na mednarodni dialektološki konferenci La Société Internationale de Dialectologie et Géolinguistique (SIDG), Maribor, 14.–18. 9., Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti, Maribor, 14. 9.
- *Zarodki besedne umetnosti in prvem prekmurskem časopisu Prijátel (1875–1878)*. Referat na Slovenskem slavističnem kongresu »Slovenski mikrokozmosi – medetnični in medkulturni odnosi«, Monošter, Madžarska, 1. 10.
- *Ledinska kronika*. Predstavitev knjige, Župnijska cerkev Ledine, 20. 11.
- *Čuden prečudež (Glasovi 37)*. Zbirateljci: Breda Podbrežnik Vukmir in Irena Kotnik. Predstavitev knjige, Knjigarna celjske Mohorjeve družbe, 23. 11. in Matična knjižnica Kamnik, 2. 12.
- *Striček in Petrina (Glasovi 36)*. Zbirateljci: Vesna Penec in Lidija Toplišek. Predstavitev knjige, Knjigarna celjske Mohorjeve družbe, 23. 11.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Jurij Fikfak

- Inštitut za etnologijo Slovaške akademije znanosti, Bratislava, Slovaška, 3.–10. 5.: bilateralno sodelovanje.
- Inštitut za folkloro Bolgarske akademije znanosti, Sofija, Bolgarija, 27. 11.–3. 12.: bilateralno sodelovanje in seznanitev z delom na katedri za semiotiko na Novi bolgarski univerzi (prof. dr. Kristian Bankov), 29. 11.

Maja Godina Golija

- Tours, Francija, 30. 11.–1. 12.: udeležba kolokvija »Inventorier le patrimoine alimentaire: acquis, méthodes et perspectives«, (l'IEHCA, Institut Européen d'Histoire et des Cultures de l'Alimentation).

Monika Kropelj

- Celovec, Avstrija, 30. 6. in 3. 11.: urejanje Šašlovega zbornika (z Martino Piko Rustia).

Ingrid Slavec Gradišnik

- Inštitut za etnologijo Slovaške akademije znanosti, Bratislava, Slovaška, 3.–10. 5. in 18.–21. 11.: bilateralno sodelovanje in dogovor s predstojnico univerzitetnega oddelka dr. Marto Botíkovo o sodelovanju pri skupni publikaciji o zgodovini etnologije in folkloristike v slovanskih deželah v 18. in 19. stoletju.
- Inštitut za folkloro Bolgarske akademije znanosti, Sofija, Bolgarija, 27. 11.–3. 12.: bilateralno sodelovanje.

PEDAGOŠKO DELO

Jurij Fikfak

- *Auf dem Weg zu vergleichende Volkskunde / Europäische Ethnologie*. Gostujoči predavatelj predmeta na Inštitutu za evropsko etnologijo na dunajski univerzi.

Maja Godina Golija

- *Govorica predmetov – poglavja iz materialne kulture Slovencev*. Predavanja in seminarsko delo v okviru podiplomskega študija »Primerjalni študij kultur in idej«, modul »Slovenske študije«, ZRC SAZU in Univerza v Novi Gorici.
- *Etnologija vsakdanjega življenja*. Predavanja in seminar na dodiplomskem študiju na Oddelku za sociologijo Filozofske fakultete Univerze v Mariboru.

Naško Križnar

- *Vizualne raziskave*. Izbirni predmet v programu Oddelka za kulturne študije in antropologijo Fakultete za humanistične študije, Univerza na Primorskem, Koper.

Marija Stanonik

- *Ustna slovnost / slovnostna folklor*. Predavanja na dodiplomskem študiju na Oddelku za slovenistiko, Filozofska fakulteta, Ljubljana.
- *Slovnostna folkloristika* (Izbirni predmeti pri folkloristiki). Predavanja in seminar na dodiplomskem študiju Oddelka za slovanske jezike in književnostjo, Univerze v Mariboru.

- *Slovenska slovstvena folklorica / Slowenische Literarische Folklore*. Cikel predavanj na Institut für Slawistik, Karl-Franzens-Universität Graz, Avstrija.

MENTORSTVO

Jurij Fikfak je mentor doktorandu Danu Podjedu.

Maja Godina Golija je mentorica mladi raziskovalki doktorandki Š. Ledinek Lozej in magistrandkama Vanji Huzjan in Tjaši Rotar. Bila je mentorica pri diplomskih nalogah študentkam Maji Crnobrnja, Simoni Raner, Janji Hojski in Maji Ditz.

Naško Križnar je mentor mladi raziskovalki doktorandki V. M. Ipavec.

Monika Kropelj je somentorica podiplomski študentki Mojiceji Podgoršek, Pedagoška fakulteta, Univerza v Ljubljani.

Ingrid Slavec Gradišnik je raziskovalna mentorica mladi raziskovalki in pedagoška somentorica pri doktorski disertaciji S. Poljak Istenič na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo FF Univerze v Ljubljani. Je mentorica pri diplomski nalogi Nine Hribar na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.

Marija Stanonik je mentorica mladi raziskovalki S. Babič. Bila je somentorica magistrandki Petri Trojar. Bila je mentorica pri diplomskih nalogah Eve Čeru, Polone Čmer, Mateje Gojkošek, Vanje Kancler, Marije Lovšin in Franje Senčič.

BIBLIOGRAFIJA

Inštituska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://isn.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

Research work at the Institute of Slovenian Ethnology at SRC SASA was focused on research program *Cultural Spaces and Practices: Ethnology and Folklore Studies*, project *Tradition and its Transmitters*, applicative research *Coordination of Intangible Heritage for the Cultural Heritage Register*; and bilateral projects: *Cultural and Scientific Contacts: Serbs and Slovenians between the 19th and the 21st Centuries*; *The Slovakian-Slovenian Parallels in Ethnology and Folklore* and *Folklore Studies: Historical and Contemporary Researches in Bulgaria and Slovenia*.

The research of the history of ethnology was focused on research of primary phases of the Ethnographic/Folkloristic research. In Ljubljana was organised international conference *From Herder to Slavic Mutuality: Beginnings of Ethnology and Folklore Studies in Slavic Countries (1750–1850)*.

The fifth book on literary folklore about the history of literary folklore from Middle Ages to contemporary researches was prepared. The research for the publication of Slovene proverbs and sayings as well as the research on Slovene riddles and short narrative genres continued. The work on the Type Index of Slovene Folk Tales was carried out, as well as some publications and articles on folk legends, belief tales and mythology. Collected and studied were folk narratives and memorats from the region of Bovško, Kobarid and Polhov Gradec.

Research work on the food culture in Slovenia focused on the nourishment of the soldiers and civilians between the two World Wars. In Goriško continued the research for doctoral thesis *The Dwelling Culture in Vipava Valley*; and on the *History of ethnology in Goriško*. Research of the rituals and of the memorising of the death; and the studies of transformations of work customs in the vicinity of Ljubljana were in progress. Bilateral projects focused mainly on folklore research themes and on comparison of the development of ethnological disciplines among Slavs.

The Coordination for the Register of intangible heritage as a part of the entire register of cultural heritage was in process. The work in the Institute's documentation department was focused on scanning and processing the material from the archives and field work, and on Slovenia's intangible heritage. The visual research and the process of digitalization of some units from the collection of the Audiovisual Laboratory material continued.

Organised were: the International Ethnographic Film Festival in May, 18.–22. 2009 in Ljubljana; the Summer School of Visual Research in July, 6.–13. 2009 in Nova Gorica; and the Workshop for the Ethnographic Film Mentors in October, 2.–4. 2009 in Nova Gorica.

Published were the institute's journals *Traditiones* 38,1/2009 and *Studia mythologica Slavica* 12/2009.

- 1 Julijan Strajnar
- 2 Urša Šivic
- 3 Drago Kunej
- 4 Robert Vrčon
- 5 Peter Vendramin
- 6 Marko Terseglav
- 7 Marija Klobčar
- 8 Mirko Ramovš

- 9 Marjeta Pisk
- 10 Mojca Kovačič
- 11 Anja Serec Hodžar
- 12 Marjetka Golež Kaučič
- 13 Jerneja Vrabič
- 14 Rebeka Kunej

GLASBENONARODOPISNI INŠTITUT

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. Lojze Lebič, akad. prof. dr. Boris Paternu (do 12. 8.), izr. prof. dr. Marjetka Golež Kaučič, dr. Marija Klobčar, doc. dr. Drago Kunej.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: izr. prof. dr. Marjetka Golež Kaučič, znanstvena svetnica.

Znanstveni svetnik: izr. prof. dr. Marko Terseglav.

Višja znanstvena sodelavka: dr. Marija Klobčar.

Znanstveni sodelavec: doc. dr. Drago Kunej.

Asistentke z doktoratom: dr. Rebeka Kunej, dr. Urša Šivic, dr. Mojca Kovačič (od 5. 10.).

Asistent z magisterijem: mag. Gregor Strle (od 10. 6.).

Asistentki, mladi raziskovalki: Marjeta Pisk (na porodniškem dopustu do 16. 11.), Jerneja Vrabič (od 5. 10.).

Samostojni strokovni sodelavec: mag. Robert Vrčon (1/5 delovnega časa).

Samostojni tehnik: Peter Vendramin.

Strokovna sodelavka: Anja Serec Hodžar (do 14. 7. na porodniškem dopustu), Katarina Šrimpf (do 14. 7.).

Zunanji sodelavec: Mirko Ramovš.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Folkloristične in etnološke raziskave slovenske ljudske duhovne kulture

Vodja raziskovalnega programa: M. Golež Kaučič.

Sodelavci: M. Klobčar, M. Kovačič (do 11. 6.), D. Kunej, R. Kunej, M. Pisk, A. Serec Hodžar (od 1. 7.), G. Strle (do 1. 7.), U. Šivic, M. Terseglav.

V letu 2009 se je pričelo prvo leto novega raziskovalnega programa s tako imenovano prvo fazo raziskav, ki je upoštevala vse parcialne raziskave, in sicer na čelu z novimi pristopi k folklorističnim pojavom in ekologijo ter animalistiko v folklori in literaturi. Na tej podlagi sta bil napisana članek *Pes v folklori* in uvodni članek *Evrupska kulturna identiteta: realnost ali fikcija* (M. Golež Kaučič). Izdelan je bil koncept za analizo in ureditev preostalega gradiva pripovednih pesmi za SLP VI. Delo je bilo posvečeno vprašanju tipologije, sledil je pregled pesmi in napravljen načrt za pesemske (ne)vkjučitve v sistem pripovednih pesmi, nova tipologija živalskih in šaljivih. Za znanstvenokritično izdajo *Slovenskih ljudskih pesmi VI* je bilo narejenih devet zapisnikov zvočnega gradiva terenskega snemanja sodelavcev inštituta. (M. Golež Kaučič, M. Klobčar, M. Kovačič, U. Šivic, M. Terseglav, J. Vrabič).

Pregledane in preučene so bile možnosti nekaterih strokovnih nedoslednosti in metodoloških nejasnosti pri interdisciplinarnem raziskovanju folklornega gradiva. O tem je bil napisan članek *Zorica ali esej o uvodu v etnologijo* (M. Terseglav). Nadaljevalo se je terensko delo za raziskavo o razmerju med socialno strukturo in ljudsko pesmijo na širšem kamniškem območju. Raziskava je bila osredotočena na vprašanje moških in žensk kot nosilcev pripovednih pesmi in bila predstavljena v referatu »*Pegam and Lambergar: Gender and the Bearers of Slovenian Ballads / Pegam in Lambergar ali vprašanje spola nosilcev slovenskih pripovednih pesmi* za simpozij »Kam bi s to folkloro?«. Za natis v zborniku *Traditiones* je bil pripravljen članek *Christmas songs and constructing identities / Božične pesmi in oblikovanje identitete* (M. Klobčar). Napisana sta bila članek *Folklore studies and presentations of folk songs traditions of Slovenian-Friulian border area / Folkloristika in predstavitve ljudske pesemske tradicije slovensko-furlanskega obmejnega območja* in referat *Hidden images of Slovenian folklore studies / zakrite podobe slovenske folkloristike*, predstavljen na simpoziju »Kam bi s to folkloro?« (M. Pisk).

Začelo se je delo za izdajo tretje zgoščenke iz serije »Slovenske ljudske plesne viže«. Opravljen je bil popis in določitev ustreznega zvočnega gradiva iz izbrane pokrajine.

Raziskovanje strukturnih značilnosti, posebnosti in sprememb v tradiciji ljudskega petja je bilo usmerjeno v opazovanje petja basa, ki se v današnjem stanju kaže kot tista strukturna prvina, ki je izrazito podvržena spreminjanju in izginjanju, napisan je bil članek *Bas v ljudskem petju*. V okviru raziskovalnega programa je bilo opravljenih 14 terenskih snemanj koledniških skupin, srečanj ljudskih pevcev in godcev ter različnih pevskih in godčevskih skupin (U. Šivic).

Na interdisciplinarnem mednarodnem simpoziju »Kam bi s to folkloro?« so bili v referatu z naslovom *Pozicija ženske v slovenski ljudski glasbi* predstavljeni rezultati raziskave mehanizmov kontrole spolov v ljudski glasbi in vplivov političnih in družbenih sprememb v 20. stoletju na spreminjanje položaja ženske v slovenski ljudski glasbi, s poudarkom na pritrkavanju. V okviru razširjene raziskave različnih načinov igre na zvonove v Evropi je bila opravljena terenska raziskava t.i. »change ringing« tehnike zvonjenja na Škotskem. Na mednarodni konferenci študijske skupine za ljudske inštrumente, ki deluje v okviru ICTM (Erkner, Nemčija) so bile v referatu in kasneje objavljenem članku z naslovom *The usage of the church bell from signaling device to the musical (percussion) instrument / Raba cerkvenih zvonov: od signalizacijskega pripomočka do glasbenega inštrumenta* historično in primerjalno predstavljene nekatere oblike zvonjenja v evropskem prostoru (M. Kovačič).

Raziskave so bile osredotočene na implementacijo specifičnih folklorističnih in etnomuzikoloških metod terenskega dela, dokumentiranja in arhiviranja gradiva za namen digitalnega arhiva »EtnoMuza«. V letu 2009 je bil poudarek na raziskavah semantične povezljivosti multimedijskih vsebin in navezavi le teh na tipološko klasifikacijo (ki je del raziskav TRP »Raziskave žanrskega, tipološkega in strukturnega opredeljevanja folklornega gradiva«). Pri tem so bile upoštewane tudi specifične metode, ki jih je v raziskovanju ljudske pesmi in glasbe razvila slovenska folkloristika. Predvideno je, da bo praktična aplikacija omenjenih raziskav (v smislu navezave na digitalne vsebine multimedijskega arhiva »EtnoMuza«) pripomogla k izboljšanju natančnosti raziskovalnega dela na GNI in možnosti širših komparativnih raziskav. Nadaljevalo se je sistematično zbiranje, dokumentiranje in arhiviranje gradiva znotraj »EtnoMuze«. Raziskave, ki se nanašajo na omenjeni program, se navezujejo na raziskave ostalih projektov, predvsem TRP »Etnokatalog«. Predvsem je potekalo digitaliziranje in arhiviranje magnetofonskih trakov in DAT kaset ter priprava zvočnega gradiva za vnos v bazo podatkov in izdelavo popisa gradiva (zapisnikov). Sodelavci so nadaljevali tudi dokumentiranje, zaščito in arhiviranje na terenu posnetega digitalnega zvočnega gradiva in prenos gradiva skupaj s spremnimi metapodatki v centralno računalniško avdio postajo ter pripravo za čim lažje in hitrejšo vsebinsko obdelavo in izdelavo zapisnika. (D. Kunej, G. Strle).

Na tehničnem področju je delo obsegalo pomoč pri oblikovanju besedil, iskanje in nabavo literature in urejanje prevodov. S strokovnega vidika je potekalo usklajevanje posameznih definicij s stališča etnologije z drugimi strokami, povezanimi z delom na programu (A. Serec Hodžar).

Slovenske ljudske pesmi VI (M. Golež Kaučič, M. Klobčar, U. Šivic, M. Terseglav)

Cilj je znanstvena izdaja vsega pripovednega pesemskega gradiva v 6 knjigah z znanstvenimi komentarji in analizami. Za šesto knjigo se je nadaljevala tipologizacija, ki naj bi nastala na podlagi metapodatkovne baze (M. Golež Kaučič), s prevrstitvami iz šaljivih v živalske (iz Štrekljeve uvrstitve v novo). Za znanstvenokritično izdajo *Slovenskih ljudskih pesmi VI* je bil izdelan seznam posnetih zvočnih enot, ki še nimajo izdelanih zapisnikov zvočnega gradiva terenskega snemanja, pričela se je tudi izdelava manjkajočih zapisnikov (M. Kovačič, U. Šivic).

Živali v folklori (M. Golež Kaučič)

Zasnova monografije o živalih se je spremenila, s tem tudi njen naslov, ki je sedaj naslednji »Človek je najhujša zver« - Živalski svet v folklori in literaturi. Pet poglavij je že napisanih, narejena je bila raziskava *Pes v folklori in literaturi*, ki bo sedmo poglavje zgornje monografije, zasnovanih je še pet dodatnih poglavij, ki obravnavajo mačko, ptice, otroka in žival, volka ter živalske svatbe v folklori in živalski svet v slovenski literaturi od Valentina Vodnika do Iva Svetine. Delno bodo rezultati raziskave uporabni za pripravo šeste knjige *Slovenskih ljudskih pesmi VI*.

Vpliv družbenih razmejevanj na ljudsko pesem kamniškega območja (Vprašanje socialne problematike v pesemskem izročilu Tuhinjske doline) (M. Klobčar)

M. Klobčar je v okviru raziskovalnega programa v letu 2009 nadaljevala raziskovanje diferenciranosti kamniškega območja in opazovanje pesmi, ki odsevajo to diferenciranost. Nadaljevala je terensko delo oziroma zbiranje gradiva na terenu in v arhivu.

Raziskava o razmerju med družbenim razločevanjem in ljudsko pesmijo, ki je bila prvotno omejena na Tuhinjsko dolino, je bila razširjena na širše območje te regije. Pri samem delu se je izkazalo, da bo temeljno težišče vendarle na območju Kamnika in njegovi okolici, saj je razmerje med družbeno strukturo in pesemsko ustvarjalnostjo oziroma pesemskim izročilom v zapletenejšem območju mesta in njegovega zaledja najbolj zanimivo. Širše območje bo upoštevano le toliko, kolikor je odsevalo v tej povezavi.

Odsevi tradicije v sodobnih množičnih plesnih dogodkih (R. Kunej)

V pripravljalni fazi, ki je trajala prvo leto, se je s preučevanjem literature izoblikovala in utemeljila metodološka orientacija raziskave. Temu je sledilo preučevanje starejših pisnih virov (predvsem o plesnem bontonu, valčku in preteklih folklornih festivalih), ki so bili podlaga že za prve delne analize in sinteze. Rezultati tega dela so bili predstavljeni v štirih referatih in enem strokovnem članku (R. Kunej).

Pritrkavanje – etnomuzikološka fenomenologija pojava in njegova vključenost v slovenski in evropski prostor (M. Kovačič)

V okviru etnomuzikoloških raziskav ljudske glasbene dediščine je bil v letu 2009 zagovor doktorske disertacije *Pritrkavanje-etnomuzikološka in sociološka fenomenologija pojava in njegova vključenost v slovenski in evropski prostor*, ki z glasbenega in kontekstualnega vidika raziskuje pojav pritrkavalske dejavnosti v Sloveniji in odkriva njegovo mesto v evropskem kontekstu podobnih glasbenih praks. Razširjeni izsledki raziskave so bili predstavljeni v dveh znanstvenih člankih *Pritrkavanje – nacionalna posebnost ali umišljena tradicija* in *Kampananje, slavljenje, luncijanje, trnačenje: Etnomuzikološko istraživanje svirke na zvonima u nekim mjestima u Hrvatskoj uz usporedbu s pritrkavanjem u Sloveniji / Kampananje, slavljenje, luncijanje, trnačenje: Etnomuzikološka raziskava igre na zvonove v nekaterih krajih na Hrvaškem in njihova primerjava s pritrkavanjem v Sloveniji*.

Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta

V sklopu objavljanja in izdajanja gradiva zvočnega arhiva GNI je bilo pripravljeno zvočno gradivo za objavo na zgoščenki *Pesem slovenske dežele*. Gradivo je bilo zvočno obdelano in urejeno, izdelana je bila matrica za tisk. Opravljen je bil izbor fotografij, napisani so bili uvodno besedilo in znanstveni komentarji (M. Kovačič, D. Kunej, M. Terseglav).

Za izdajo zgoščenke iz cikla »Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta« z zvočni primeri izvorne ljudske glasbe iz Prekmurja in Porabja je bil izveden popis zvočnega gradiva.

Začelo se je delo za izdajo tretje zgoščenke iz serije »Slovenske ljudske plesne viže«. Opravljen je bil popis in bilo določeno ustrezno zvočno gradivo iz izbrane pokrajine.

(R. Kunej).

Delo z zvočnimi zbirkami

(D. Kunej, P. Vendramin)

Delo obsega zbiranje gradiva na terenu in iz drugih virov, zaščito, obdelavo, sistemiziranje, dokumentiranje in arhiviranje zvočnega gradiva iz arhiva GNI, objavljanje in predstavljanje zvočnega zgradiva iz arhiva GNI v obliki zvočnih in drugih publikacij, raziskovanje novih tehničnih in metodičnih postopkov pri zaščiti, restavriranju in arhiviranju zvočnega gradiva ter spremljanje napredka na tem področju pri drugih sorodnih ustanovah doma in v tujini.

V okviru dela v zvočnem studiu je bilo digitalizirano zvočno arhivsko gradivo GNI s pomočjo računalniško podprte avdio postaje, pri čemer je bilo digitaliziranih 257 magnetofonskih trakov v skupnem trajanju 175 ur in 30 DAT trakov v trajanju 39 ur.

V centralno računalniško avdio postajo je bilo presneto, arhivirano, urejeno in pripravljeno 212 zvočnih datotek terenskih posnetkov s skupnim trajanjem okoli 33 ur, ki so jih sodelavci inštituta snemali na terenu.

S pomočjo računalniške avdio postaje je bilo preneseno, obdelano in pripravljeno tudi vse zvočno gradivo za zunanje uporabnike ter za sodelavce, ki so gradivo potrebovali za predavanja, referate, znanstveno delo ter druge javne predstavitve in objave (gradivo iz 154 digitaliziranih enot v skupnem trajanju 28 ur za 17 uporabnikov in 37 zvočnih nosilcev v trajanju 48 ur).

Potekala sta prenos in zaščita kopij digitaliziranih posnetkov arhivskih trakov, DAT kaset in zvočnih posnetkov iz novejših aparatov (ki se uporabljajo za shranjevanje posnetkov na diskovna polja) na arhivske tračne enote (9 LTO medijev).

Opravljen sta bila prenos in arhiviranje gradiva (21 zvočnih datotek v skupnem trajanju 12 ur), posnetega pri informatorju Jožetu Čopu iz Bohinja in Antonu Podjedu iz Olševka, v računalniško avdio postajo.

TERENSKO DELO

Potekala je strokovna pomoč (tehnični nasveti, praktični napotki, pregled posnetega gradiva, umerjanje snemalnih aparatov itn.) pri terenskih raziskavah drugih sodelavcev inštituta. Tudi v letu 2009 se je izvajalo terensko zvočno snemanje z digitalno tehnologijo v obliki zvočnih datotek in brez fizičnih zvočnih nosilcev. V centralno računalniško avdio postajo je bilo prenesenih, arhiviranih in urejenih 212 zvočnih datotek s skupnim trajanjem okoli 33 ur. (D. Kunej, P. Vendramin)

Sodelavci (M. Klobčar, M. Kovačič, R. Kunej, U. Šivic, M. Terseglav, P. Vendramin, J. Vrabič) so opravili terenska snemanja v krajih: Adlešiči, Beltinci, Bojanci, Boršt, Brežice, Cirkulane, Črnomelj, Edinburgh (VB), Glasgow (VB), Globoko, Hrušica, Huje, Javorje, Kamnik, Kamniška Bistrica, Kapele, Krška vas, Krško, Laško, Ljubljana, Lucija, Mali Vrh pri Šmartnem ob Paki, Marindol, Metlika, Miliči, Obrov, Portorož, Rosalnice, Rovte, Selce, Straža pri Krškem, Šentrupert, Šentvid pri Stični, Šmarjeta, Trčmun, Vrbica, Žubejevo v Tuhinjski dolini. Posnetega je bilo 250 audio enot v skupnem trajanju 2191 minut, 463 minut video posnetkov in 1200 fotografij.

Raziskave žanrskega, tipološkega in strukturnega opredeljevanja folklornega gradiva

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: M. Golež Kaučič.

Sodelavci: M. Klobčar, M. Kovačič, D. Kunej, R. Kunej, M. Pisk, A. Serec Hodžar, G. Strle, U. Šivic, M. Terseglav.

Projekt preučuje vprašanja folklornih žanrov, tipologije, vrst in klasifikacijskih modelov v ljudskem pesništvu, glasbeno-strukturnih parametrov v ljudski glasbi in etnokoreoloških pojavih in z navezavo na informacijski sistem GNI odpira problematiko preučevanja, analize in tipologiziranja teh pojavov na ravni teksta, teksture in konteksta. Raziskovanje je bilo usmerjeno v morebitno novo utemeljevanje in v popravke folklorističnih in literarno-teoretskih tez o ljudskem slovstvu kot žanrsko čvrsti zaznamovani ustvarjalnosti. Od začetnih primerjalnih analiz folklorističnega in literarnovednega pogleda na gradivo, je bilo zdaj preučevanje namenjeno možnostim in utrjevanju samostojne folkloristične terminologije, s katero so usodno povezana vprašanja drugačne klasifikacije in razvrstitve samosvoje žanrske opredeljenosti ljudskega pesništva (M. Klobčar, M. Terseglav). V letu 2009 sta se nadaljevali žanrska klasifikacija in vsebinska opredelitev balade, ki bosta svoj rezultat dobili v knjigi *Balada iz nove serije Folkloristični zvezki*; zanj je bil narejen osnutek in začelo se je pridobivanje evropskih primerov balade (M. Golež Kaučič). Z okvirnim seznamom literature se je začela priprava dispozicije za disertacijo z naslovom *Folklorne in literarne vrste in vrste in njihove metro-ritmične oblike in značilnosti v evropskem kontekstu*, nastaja članek *Folklorni in literarni žanri oz. Poskus žanrske tipologije v ljudskem in umetnem pesništvu*. Narejena je bila okvirna žanrska delitev ljudske pesmi (J. Vrabič). Etnokoreološka raziskava v sklopu projekta se je iz analitične faze preusmerila v zadnjo fazo, v implementacijo. Objavljen je bil izvorni znanstveni članek, ki predstavlja potek in rezultate morfološko-strukturne analize zapisanih variant parnih oblik štajeriša na Slovenskem z naslovom *Morfološke in strukturne opredelitve ljudskega plesa: primer parnega štajeriša*. Poleg metodološkega uvida v raziskovanje ljudskega plesa prispeva tudi k izgrajevanju ustrezne terminologije, saj ob tem členi in določa začetne položaje pesalcev v paru in plesne drže pri preučevanem plesnem tipu (R. Kunej). Nadaljevala se je raziskava o prevzetih tujih glasbenih zvrsteh in medsebojnih vplivih izvedbene tehnike in estetike slovenskih glasbenikov. Napisana sta bila dva referata: *Serbian brass bands in Slovenia as an example of 'our' and 'their' music / »Srbski« trubaški ansambli v Sloveniji kot primer »naše« in »njihove« glasbe in Slovenian Balkan brass bands as an example of music acculturation / Slovenski trubači kot primer glasbene akulturacije* (U. Šivic). Z etnomuzikološkega vidika oziroma glasbenoanalitičnega vidika so bile raziskane glasbeno strukturne značilnosti in glasbeno oblikoslovne značilnosti pritrkovalskih viž in poiskane povezave le teh z različnimi tehnikami pritrkavanja, ki se pojavljajo v slovenskem prostoru. Narejena je bila tudi sistematizacija viž na podlagi najmanjših glasbeno strukturnih elementov. Večja kompleksnost glasbeno-strukturnih elementov, ki je bila ugotovljena na primerih pritrkovalskih viž mlajših generacij pa odkriva tudi povezave s kontekstualnimi spremembami v pritrkovalski dejavnosti v zadnjih desetletjih. Pripravljen je bil referat z naslovom *Written, oral and nonverbal communication in oral tradition / Pisna, ustna in neverbalna komunikacija v ustni tradiciji*. Poseben način pritrkavanja v Benečiji in njegov vpliv na glasbeno-strukturno oblikovanje pritrkovalskih viž je bil deloma obravnavan v članku *Pritrkavanje, tonkanje in škampnanje*. (M. Kovačič). Narejena je bila primerjava v obstoječimi metapodatkovnimi shemami sodobnih računalniških baz ter testiranjem funkcionalnosti klasifikacije testnega vzorca slovenskega ljudskega plesa in drugih vrst arhivskega gradiva. V letu 2009 je bila v večji meri dokončna izgradnja vmesnika za upravljanje z vsebinami digitalnega arhiva »EtnoMuza«, ki je deloma odvisna tudi od ureditve vsebinske klasifikacije slovenske ljudske pesmi. V sklopu omenjenega projekta je to tudi

ena pomembnejših usmeritev. Ne gre zgolj za manjše popravke, potrebno bo urediti celotno klasifikacijsko strukturo, kot tudi terminologijo. V letu 2009 je bila tako zasnovana osnovna struktura klasifikacije ljudske pesmi, ki se sedaj deli na 4 ravni: vrsto, podvrsto, tip, podtip in varianto. V kontekstu razpisanega tematskega sklopa TRP »Informacijski sistemi povezani z nacionalno in kulturno dediščino« so se v letu 2009 nadaljevale raziskave obstoječe tipologije ljudske pesmi in glasbe v GNI. Gre za precej razvejano in kompleksno strukturo žanrov, vsebinskih in variantnih tipov, ki jo je potrebno vpeljati tudi v digitalni arhiv »EtnoMuza«. Le na podlagi omenjene strukture je namreč možna natančnejša opredelitev posamezne variante, posledično pa tudi njene kontekstualizacije. V letu 2009 je bil tako poudarek na glavnih strukturnih in konceptualnih spremembah, ki jih zahtevata ureditev tipologije in zasnova nove klasifikacije. Strukturne in konceptualne spremembe bodo posledično zahtevale tudi spremembe v digitalnem arhivu »EtnoMuza«, hkrati pa predstavljajo pomemben prispevek k semantični reprezentaciji vsebin v arhivu, kar je glavna tema TRP »Etnokatalog«. Dokončna izgradnja obeh aplikacij (t.j. aplikacije za upravljanje z digitalnimi/iziranimi vsebinami in spletne aplikacije) bo namreč možna šele z ureditvijo omenjene tipološke klasifikacije slovenske ljudske pesmi in glasbe. Problem predstavljajo zlasti nekonsistentni opisi in definicije izrazov ter zelo pogosto neujemenje klasifikacij na rokopisih posameznih pesmi in opisih le teh v katalogu GNI. (G. Strle)

Na podlagi prebrane literature in seznanjanja z gradivom je bila narejena okvirna delitev ljudskih pesmi. (J. Vrabič)

Opravljeni so bili analiza že tipološko uvrščenega gradiva, pregled kataloških parametrov in shem posameznih pesmi, viž zvočnih zbirk, primerjava z obstoječimi metapodatkovnimi shemami sodobnih računalniških baz ter testiranje funkcionalnosti klasifikacije testnega vzorca slovenskega ljudskega plesa in druge vrste arhivskega gradiva (D. Kunej).

Nadaljevala se je raziskava o prevzetih tujih glasbenih zvrsteh in medsebojnih vplivih izvedbene tehnike in estetike slovenskih glasbenikov (*Dalmatinsko klapsko pjevanje u Sloveniji / Dalmatinsko klapsko petje v Sloveniji*). Spoznanja so bila predstavljena na dveh mednarodnih simpozijih (U. Šivic).

V okviru projekta, namenjenega žanrskim in tipološkim vprašanjem se je nadaljevala študijska tipologija slovenskih ljudskih pesmi in ljudskih pesmi nasploh, delno tudi med desetdnevni študijski bivanjem na Dunaju (2.–12. 11.). Na podlagi izsledkov je v pripravi članek o tej problematiki. Pregled zgodovine oblikovanja tipologije ljudskopesemskega gradiva, razpoznaven v slovenskih objavah ljudskopesemskega gradiva v 19. stoletju, je bil nadgrajen s presojo raznih tipoloških rešitev objav ljudskih pesmi drugih narodov. Posebej so bila aktualna vprašanja, povezana z informatizacijo zbirk. Pripravljen je bil predlog tipološke razdelitve pesemskega gradiva, ki poleg izročila upošteva tudi procese ponarodevanja in sodobne težnje v razvoju stroke (M. Klobčar).

Tehnično delo je obsegalo pomoč pri vizualizaciji novih shem, ki se navezujejo na pojmovanje razdelitve folklorne kot polja raziskave. Strokovna pomoč je bila nudena pri oblikovanju enotnega indeksa za razporejanje posameznih predmetov raziskave folklorne in usklajevanju etnoloških pogledov z literarnoteoretskimi in etnomuzikološkimi (A. Serec Hodžar).

EtnoKatalog: pridobivanje semantičnih opisov ljudske pesmi in glasbe na podlagi melodične in metro-ritmične analize

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: M. Golež Kaučič.

Sodelavci: M. Klobčar, M. Kovačič, D. Kunej, R. Kunej, M. Pisk, A. Serec Hodžar, G. Strle, U. Šivic, M. Terseglav.

Sodelujoča skupina s Fakultete za računalništvo in informatiko (Laboratorij za računalniško grafiko in multimedije) Univerze v Ljubljani: doc. dr. Matija Marolt, dr. Alenka Kavčič, dr. Marko Privošnik, prof. dr. Saša Divjak, Janez Franc Vratinar, Ciril Bohak.

Temeljno raziskovalno izhodišče projekta »EtnoKatalog« so folkloristične in etnomuzikološke raziskave verzni, melodičnih, ritmičnih in metričnih specifičnosti slovenskega ljudskega pesništva, ki izpostavljajo nadvse pomembno zakonitost o visoki korelaciji med zlogovnonaglasno strukturo verza ter ritmično in tudi melodično strukturo napeva. Na podlagi podrobne analize omenjenih strukturnih elementov se lahko na primer ugotavlja stopnja podobnosti med posameznimi melodičnimi tipi, ki se potem lahko razvrščajo v širše melodične družine, ali pa se lahko določa pripadnost melodij določenim zgodovinsko-stilnim plastem. Te ugotovitve so v katalogu GNI rezultirale v melodični in metroritmični klasifikaciji, ki temelji na posebnem kodnem sistemu simbolične reprezentacije strukture besedila in melodije. Namen projekta »EtnoKatalog« je v omenjeno izhodišče vpeti aktualne raziskave s področja novih tehnologij, predvsem tistih, ki se nanašajo na avtomatsko pridobivanje informacij iz glasbenih zvočnih zapisov in semantično povezljivost vsebin. Ravno zvočni zapisi predstavljajo trd oreh za semantično obravnavo, saj v njih glasbene značilnosti niso neposredno razvidne.

Del raziskav v letu 2009 je bil tako namenjen postopkom za avtomatsko preslikavo melodične strukture in metroritmične sheme na zvočni zapis, kar bo omogočilo avtomatsko pridobivanje semantičnih opisov zvočnih posnetkov (predvsem melodije in ritma).

Drugi del raziskav je bil namenjen meram podobnosti tako pridobljenih semantičnih opisov kot tudi neposredni analizi nestrukturiranih zvočnih zapisov. Cilj teh raziskav je z uporabo tehnik strojnega učenja ugotoviti strukturo, zakonitosti in relacije med zapisi v arhivu iz semantičnih opisov in neposredno iz lastnosti, ki izvirajo iz zvoka, neozirajoč se na rezultate metroritmične analize in klasifikacij v žanrske oznake.

Primerjava dobljenih struktur z uveljavljenimi klasifikacijami lahko pripelje do novih spoznanj o vsebinah v digitalnem arhivu. Izsledki raziskav bodo omogočili širšo raziskavo melodičnih in metroritmičnih zakonitosti slovenske ljudske pesmi in glasbe ter aplikacijo metod glasbenega rudarjenja na žanrsko in tipološko klasifikacijo vsebin v digitalnem arhivu »EtnoMuza«, kar bo močno prispevalo k semantični povezljivosti vsebin v arhivu. Sklop raziskav v okviru projekta je bil osredotočen na iskanje ustreznih podobnostnih relacij med semantičnimi opisi gradiva, ki bi izboljšale iskanje po arhivu ter razvrščanje gradiva v smiselne melodične družine, ter v odkrivanje relacij med temi družinami in obstoječo žanrsko in tipološko klasifikacijo variant slovenske ljudske pesmi in glasbe, ki lahko prinese dodaten vpogled v arhivsko gradivo. Pri iskanju relacij se

izhaja iz dveh osnov: relacije, ki temeljijo na semantičnih opisih in obstoječih melodičnih in metroritmičnih značilnosti posamezne variante, ter relacije, ki jih je mogoče pridobiti neposredno z analizo nestrukturiranih zvočnih posnetkov. V drugem primeru se izhaja iz hipoteze, da obstajajo relacije, ki izhajajo iz tistih lastnosti posnetkov, ki jih pridobljeni semantični opisi ne zajemajo, kot sta npr. barva zvoka in dinamika izvajanja. V kontekstu omenjenih tematskih sklopov projekta »EtnoKatalog«, je bil v letu 2009 velik del raziskav usmerjen v avtomatsko pridobivanje semantičnih opisov iz glasbenih zvočnih posnetkov ter na avtomatsko segmentacijo glasbenih zvočnih posnetkov v logične segmente: petje, govor, viša itd. Avtomatska segmentacija predstavlja pomemben korak k avtomatizaciji in posledično optimizaciji procesov produkcije in post-produkcije v digitalnem arhivu »EtnoMuza«.

Poleg omenjenih raziskav je bilo v letu 2009 za namen semantičnih analiz pripravljeno in digitalizirano 33 enot (trakov) v trajanju 21 ur izvirnega terenskega zvočnega gradiva. Gradivo, ki je bilo heterogeno glede na časovna obdobja nastanka, različne izvajalce, vrsto zapisa in postopke snemanja (starejše - analogno; sodobnejše - digitalno) idr., je bilo opremljeno z osnovnimi metapodatki.

Pripravljene so bili posnetki (33 enot-trakov v dolžini 21 ur) za kasnejše analize, ki jih bodo izvedli partnerji projekta.

Izsledki raziskave pridobivanja semantičnih pomenov na podlagi glasbene podobe pritrkovalskih viž so bili objavljeni v članku M. Marolta *Non-negative matrix factorization with selective sparsity constraints for transcription of bell chiming recordings / Transkripcija zvočnih posnetkov pritrkavanj z nenegativno matrično faktorizacijo* (M. Kovačič).

Pri semantičnih opisih ljudskih pesmi sta bila upoštevana tako samo besedilo kot kontekst. Ti dve načeli je M. Klobčar upoštevala tudi pri shemi tipološke razvrstitve ljudskopesemskega gradiva, ki jo je za ta projekt pripravila v tabelarni obliki. Pri tem je upoštevala večplastnost ljudske ustvarjalnosti, kar je nakazala tudi v tabeli. Pregledani in statistično so bili obdelani metro-ritmični modeli slovenskih ljudskih pripovednih pesmi. Pričetek analize modelov, ki naj bi pokazali, kako se vsebinske in tipološke značilnosti pripovednih pesmi prepletajo, povezujejo ali se odbijajo s posameznimi metro-ritmičnimi vzorci in ugotoviti, kateri vzorci prevladujejo, kateri se skozi zgodovino ponavljajo in kateri nastajajo na novo (M. Terseglav).

Zvočno gradivo gramofonskih plošč kot vir etnomuzikoloških in folklorističnih raziskav

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: D. Kunej.

Sodelavci: M. Golež Kaučič, M. Klobčar, M. Kovačič, R. Kunej, M. Pisk, U. Šivic, P. Vendramin.

V letu 2009 je v skladu z načrtovanjem projekta potekala predvsem 1. faza raziskovanja (Osnovne raziskave gradiva), kjer je bil narejen pregled področja s pridobivanjem in študijem domače in tuje literature kot teoretska in metodološka priprava na analizo gradiva ter zbiranjem podatkov in virov o gradivu. Določeni so bili temeljni parametri za dokumentiranje, pridobitev in analizo gradiva, na podlagi zbranih virov in podatkov o gradivu so bile narejene prve analize vrste, obsega, stanja in nahajanja gradiva ter pripravljena specifikacija parametrov, postopkov in aktivnosti za dokumentiranje, pridobitev, restavriranje, predvajanje, digitalizacijo in znanstveno obdelavo zvočnega gradiva. V sodelovanju z domačimi in tujimi ustanovami, ki hranijo tovrstno gradivo ali imajo podatke o njem, je bil narejen osnovni pregled in popis diskografskih enot. V letu 2009 je bilo tako dokumentirano in urejeno nad 800 diskografskih enot (posnetkov) gradiva slovenskih ljudske glasbe na starih ploščah.

Vzporedno s prvo fazo raziskovanja so potekale tudi nekatere dejavnosti iz drugih faz projekta. Tako je bilo pridobljenega več kot 120 zvočnih posnetkov gradiva skupaj z osnovnimi metapodatki. Opravljeni so bili sondažni pregledi in prve testne analize že pridobljenega zvočnega gradiva in spremnih podatkov, ki bodo služile za načrtovanje preučevanja motivnih raznolikosti posnetega gradiva ter slogovnih, strukturnih in zvrstnih značilnosti in posebnosti.

Pripravljene so bile javne predstavitve projekta in prvih izsledkov raziskave. Na Mednarodnem interdisciplinarnem simpoziju z naslovom »Kam bi s to folkloro?« je bil predstavljen referat *Early sound recordings as scholarly resources / Zgodnji zvočni posnetki kot znanstveni viri*, ki je med drugim temeljil tudi na že pridobljenem in analiziranem zvočnem gradivu. Opravljeno je bilo informativno poslušanje zvočnega gradiva, ki bo služilo za nadaljnje opazovanje slogovnih in s tem strukturnih in zvrstnih značilnosti in posebnosti (U. Šivic).

Potekalo je pridobivanje in študij domače in tuje literature; deloma se je začelo tudi pridobivanje in urejanje podatkov o diskografskih enotah, kar bo služilo za pripravo pregleda stanja in nadaljnje določitve raziskovalnega področja povezanega z etnokoreološkim vidikom preučevanega fenomena (R. Kunej).

Pregledane so bile zbirke, ki jih nudi YouTube, prav tako pa tudi drugo evidentirano zvočno gradivo (posnetki Danilove, Antona Šublja in Hoyer tria). Pri tem je bila opazovana predvsem motivna raznolikost izbranih pesmi. Vzorčno je bila pregledana tudi zbirka »Stari zvočni posnetki«, ki jo hrani Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani (M. Golež Kaučič, M. Klobčar).

Infrastrukturalna dejavnost za raziskovalni program »Folkloristične in etnološke raziskave slovenske ljudske duhovne kulture«

Infrastrukturalna dejavnost za raziskovalni program »Folkloristične in etnološke raziskave slovenske ljudske duhovne kulture« je t. i. podpora vsem obstoječim in nastajajočim folklorističnim, etnomuzikološkim in etnološkim znanstvenim zbirkam, popularizaciji znanstvenih izsledkov ter vsem parcialnim raziskavam, ki se izvajajo znotraj omenjenega raziskovalnega programa, in obsega

1. Zajemanje podatkov na terenu: priprava na hranjenje podatkov in njihovo arhiviranje, infrastrukturno dejavnost znotraj zvočnega arhiva, ki je usmerjena v zaščito, digitaliziranje in arhiviranje zvočnega, video in foto gradiva ter priprava gradiva za vnos v bazo podatkov in izdelava podrobnega popisa gradiva ter optimizacija in standardizacija prenosa na terenu posnetega digitalnega gradiva s spremnimi metapodatki.

2. Zaščita in digitalizacija naslednjega analognega zvočnega gradiva: digitalni računalniški notni zapisi rokopisnih transkripcij (notografiranje); skeniranje rokopisnih virov (notne transkripcije, rokopisni zapisi besedil ...). Vse pripravljeno gradivo se v prirejenem formatu prenese v bazo podatkov GNI, kar omogoča sodelavcem izvajanje nadaljnjih procesov, ki so povezani s terenskim raziskovanjem in dokumentiranjem arhiviranega gradiva. Del dejavnosti obsega tudi pripravo in obdelavo zvočnega, avdio, video in foto gradiva za razne multimedijske publikacije (avdio zgoščenske, video produkcije, radijske in TV oddaje, predavanja in seminarje ter koncert »Zajuckaj in zapoj«).
3. Informacijski sistem: urejanje, organiziranje in vnos terenskih podatkov, vzdrževanje naštetih podatkovnih baz (digitalna multimedijska arhiva »Etnomuza« in »Etnokatalog«, mednarodni multimedijski arhiv »Dismarc«) z metapodatki o različnih zbirkah;
4. Orodja, razvita v teku izgradnje digitalnega arhiva »EtnoMuza«: orodja za hrambo in upravljanje z digitalnimi vsebinami in njihovimi metapodatki;
5. Urednikovanje knjižne zbirke, znanstvenih knjig; tehnično urednikovanje zgoščenk in spletne strani; grafična predstavitev arhivskih podatkov (notografije); sodelovanje s šolami, univerzami, strokovnimi društvi, založbami; sodelovanje z mednarodnimi znanstvenimi inštitucijami, društvi in združenji.

EuropeanaConnect, eContentplus Programme

Vodja mednarodnega projekta: D. Kunej.

Sodelavca: M. Golež Kaučič, P. Vendramin.

V okviru mednarodnega EU projekta sta se sodelavca D. Kunej in P. Vendramin udeležila na Dunaju večdnevnega prvega srečanja partnerjev projekta »EuropeanaConnect«. Na ločenem srečanju delovne skupine, kjer najbolj aktivno sodeluje tudi GNI, so bile izpostavljene nekatere težave ter začrtane osnovne smernice pri delu z metapodatki in pripravo avdio posnetkov za preprost dostop do medmrežnih portalov zvočnih zbirk inštitucij z ljudsko glasbo. V letošnjem letu so bili pri pripravi gradiva za medmrežno uporabo v okviru projekta »EuropeanaConnect« najprej narejeni vzorčni testi skupaj z analizami zvočnega gradiva iz arhiva GNI, ki so pokazali, da brez dodatnega urejanja in priprave gradiva ne bo možno vključiti v medmrežje in s tem omogočiti dostop do gradiva širši javnosti. V naslednji fazi je bilo delo pri pripravi gradiva optimizirano in prvi del zvočnega gradiva s spremnimi metapodatki pripravljen za oddajo na spletni portal www.dismarc.org. Poleg priprave omenjenega gradiva iz arhiva GNI so bili vzpostavljeni kontakti s sorodnimi slovenskimi in mednarodnimi ustanovami, ki bi lahko sodelovale pri projektu s svojimi zvočnimi zbirkami. Prav tako je v začetni fazi projekta potekalo povezovanje z zbiratelji, izvajalci in posamezniki, ki imajo primerne zvočne zbirke ali posnetke in bi jih lahko vključili v projekt. V prvih odzivih je bilo že zbranega nekaj gradiva za uporabo pri projektu (D. Kunej, P. Vendramin).

Obdelava in hranjenje zvočnega gradiva Slovenskega gledališkega muzeja

Tržni projekt

Na podlagi dogovora s Slovenskim gledališkim muzejem sta se nadaljevala zaščita in presnemavanje njihove zvočne zbirke magnetofonskih trakov in drugih nosilcev zvoka. V letu 2009 je bilo digitaliziranih 9 zvočnih kaset (okoli 13 ur posnetega gradiva), izdelani so bili arhivski prenetki in varnostne kopije (na LTO trakove in druge podatkovne formate in nosilce) in bila pripravljena pripadajoča tehnična dokumentacija. Nadaljevala se je strokovna in tehnična pomoč pri popisu, poslušanju in shranjevanju različnih zvočnih nosilcev iz SGM (D. Kunej, P. Vendramin).

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **M. Golež Kaučič** je pripravila poročila o raziskavah, raziskovalnem programu in projektih GNI za leto 2008 (Raziskave žanrskega, tipološkega in strukturnega opredeljevanja folklorne gradiva, Raziskave nosilcev ljudsko-kulturnih pojavov) ter načrt dela za leto 2009 za poslovno poročilo ZRC. Napisala je nekrolog za pokojno dr. Zmago Kumer (objave: *Delo*, *Folk Music Journal*, *Jahrbuch des Österreichischen Volksliedwerkes*). Napisala je vsebino projekta za EU program HERA »Folklor, literatura in glasba kot mediji kulturne dinamike –forme, komunikacijski kanali in diskurzi / Folklore, literature, and music as media of cultural dynamics: forms, communication channels, and discourses«, in bila koordinatorica projekta. V njem so bili vključeni še raziskovalci iz Hrvaške, Škotske in Estonije. Projekt je bil zavrnjen. Pripravila je program usposabljanja mladega raziskovalca/ke (priprava za razpis, izbor mladega raziskovalca, pisna utemeljitev izbora in vsebina usposabljanja). Koordinirala je potek študija v okviru modula »Slovenske študije – tradicija in sodobnost«, v okviru podiplomskega programa »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« (Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU). Za sklop šestih razprav z naslovom »Evropska pesemska dediščina? / A European Song Heritage?« v *Traditiones* 38/1, ki jih je zbrala in uredila, je napisala uvodni članek z naslovom *Evropska kulturna identiteta: realnost ali fikcija?* Pripravila je program dela GNI do leta 2014, vizije inštituta in napisala besedilo o folkloristiki na ZRC SAZU. Pripravila je idejno in vsebinsko zasnovo projekta v obliki razstave *Od ust do knjige: ljudska pesem med ustnim in tiskanim* za program MOL Ljubljana: svetovna prestolnica knjige (vodja M. Golež Kaučič, sodelavci: M. Kovačič in U. Šivic, strokovna izvedba: D. Kunej, tehnična izvedba). Projekt bo z multimedijsko razstavo predstavil potovanje ljudske pesmi iz ustnega komunikacijskega kanala v tiskanega. Razstava bo z izvirnimi terenskimi zvočnimi in video posnetki ter odlomki filmov predstavila ljudsko pesemsko ustvarjalnost, njeno potovanje od petja prek rokopisnih zapisov (posameznih, zbirk in pesmaric), do knjižnih in zvočnih publikacij. S

to razstavo bo prikazana ljudska duhovna kultura v njeni izvorni obliki in nato konzervirano v tiskanem mediju. Na enem mestu bo mogoče spremljati ljudsko ustvarjalnost, njeno oblikovanje, razvoj, transformacijo in prenos ne samo v knjižne izdaje ljudskih pesmi, temveč v različnih oblikah tudi v slovensko literaturo npr. od Valentina Vodnika do sodobnih slovenskih pesnikov in pisateljev (Makarovič, Strniša, Taufer...) in v glasbo. Projekt je bil sprejet, izveden bo od 6.–24. 9. v Atriju ZRC SAZU. Napisala je povzetek referata *Detamorilstvo – iz življenja v pesem in literaturo/ Infanticide: from life into song and literature* za Komisijon für Volksdichtung (KfV) v Minsku 2009, povzetek referata »*Dekle moja, prinesi mi vode*«: *voda v slovenskem ljudskem pesemskem izročilu / "Oh girl of mine, bring me some water": water in Slovenian folksong heritage* za mednarodni simpozij KfV v Amsterdamu/Terschellingu 2010, uvodni članek za zbornik povzetkov referatov Mednarodnega interdisciplinarnega simpozija »Kam bi s to folkloro?« in pregledni članek *Terenska folkloristika na Slovenskem* za Leksikon »Terensko istraživanje folklor«, ki bo izšel 2010 v uredništvu Sonje Petrović v Beogradu. Vodila je zagovor doktorata M. Kovačič (*Pri-trkavanje – etnomuzikološka fenomenologija pojava in njegova vključenost v slovenski in evropski prostor*, 10. 6), magisterija Vladke Tučović (*Transformacija ljudskega v umetnih prozih besedilih socialnega realizma*, 30. 9.) in Teje Bitenc (*Slovenska izseljenska društva in ohranjanje slovenstva v Kanadi in na Švedskem*, 12. 10.). Doktorat M. Kovačič je predstavila tudi ob njeni promociji na dvorcu Zemono (2. 12.). Bila je predsednica programskega odbora simpozija »Kam bi s to folkloro?« (Ljubljana, 24.–29. 9.), je podpredsednica Mednarodne komisije za raziskovanje balad / Kommission für Volksdichtung pri SIEF (od leta 2003, novi mandat od 2008 do 2011), članica predsedstva SIEF - Société Internationale d'Etnologie et de Folklore (od leta 2004, novi mandat od leta 2008 do 2011), članica Komisije za Evropsko jezikovno priznanje, pri Centru RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja (mandat: od 2007 do 2013), članica Znanstvenega sveta podiplomskega programa »Interkulturni študiji - primerjalni študij idej in kultur«, sedaj novi bolonjski program »Primerjalni študij idej in kultur«, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU (od leta 2004, ponovna izvolitev 2006), koordinatorka študijskega modula »Slovenske študije – tradicija in sodobnost« v okviru podiplomskega programa »Primerjalni študij idej in kultur«, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU. Pri Ministrstvu za znanost in visoko šolstvo je registrirana kot mednarodna ocenjevalka znanstvenih projektov in programov. Je predsednica Uredništva za mednarodne objave del raziskovalcev ZRC SAZU v sodelovanju z Založbo Peter Lang, članica uredniškega odbora revije *Traditiones* in glavna urednica znanstvene zbirke *Slovenske ljudske pesmi*, V in VI.

- **M. Klobčar** je članica Znanstvenega sveta ZRC SAZU, Znanstvenega sveta GNI ZRC SAZU, Izvršnega odbora Slovenskega etnološkega društva in Uredniškega odbora *Traditiones*. Je tudi avtorica zloženke *Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU*. Ljubljana: Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU, 2009 / *ZRC SAZU Institute of Ethnomusicology*. Ljubljana: ZRC SAZU, Institute of Ethnomusicology, 2009; avtorica spremne besede v zloženki *Ljubljanca, Ljubljanca, oh kaj se godi: koncert, KD Folk Slovenija*: Cankarjev dom, Ljubljana, 4. 12.; lektorica zbornika povzetkov simpozija »Kam bi s to folkloro?« / »What to do with folklore?«, Ljubljana, Glasbenonarodopisni inštitut, Založba ZRC SAZU, 2009, 103 str. in lektorica ponatisa zgoščenke *Slovenske ljudske pesmi. 1. Junaške, zgodovinske, bajeslovne in pravljичne pripovedne pesmi* (»Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta«). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2009. Bila je članica programskega odbora za pripravo Mednarodnega interdisciplinarnega simpozija »Kam bi s to folkloro?« (Ljubljana, 24.–29. 9.) in je vodila uvodno slovesnost.
- **M. Kovačič** je skupaj z U. Šivic pripravila 11. večer slovenske ljudske glasbe »Zajuckaj in zapoj«, ki je bil 25. 9. v Atriju ZRC. Koncert je bil hkrati spremljevalni program za udeležence Mednarodnega interdisciplinarnega simpozija »Kam bi s to folkloro?«. Sodelovala je v organizacijskem odboru simpozija »Kam bi s to folkloro?« in pripravila kratek film v spomin Zmagi Kumer, ki je bil predvajan na otvoritveni slovesnosti simpozija. Od 16.–19. 7. se je v okviru festivala »Le Soleil« v Lanšpréžu pri Trebnjem udeležila štiridnevne delavnice dokumentarnega filma pod vodstvom francoskega filmskega ustvarjalca Sebastiena Frabouleta in delavnice romskih plesov ob »Mesecu romske kulture« v Etnografskem muzeju, pod vodstvom Mojce Rakipov Nursel. V sodelovanju z Javnim skladom Republike Slovenije je strokovno spremljala območna srečanja ljudskih godcev in pevcev Gorenjske, Osrednjeslovenske in Primorske regije in pripravila izbor skupin za medobmočno srečanje. Je članica mednarodnega združenja za tradicijsko glasbo ICTM, upravnega odbora KD Folk Slovenija in francoskega kampanološkega društva (Société française de campanologie). Bila je članica organizacijskega odbora za pripravo Mednarodnega simpozija »Kam bi s to folkloro?« (Ljubljana, 24.–29. 9.).
- **D. Kunej** je tajnik Tehničnega komiteja pri IASA (Technical Committee, International Association of Sound and Audiovisual Archives) in član Znanstvenega sveta GNI ZRC SAZU, ekspertne delovne skupine za pripravo »Enotnih tehnoloških zahtev za avdiovizualno področje« pri Arhivu Republike Slovenije, izpitne komisije za podelitev naziva Izprašani vodja folklorne skupine pri JSKD, Slovenskega društva za akustiko (SDA) in Društva restavradorjev Slovenije (DRS). Sodeloval je pri pripravi vsebine za prijavo EU projektov, kjer je GNI soorganizator projekta DELTA (Digital European Library for Theaters' Archives) in e-Musa (European Music Aggregation Process for European). Pripravil in prijavil (na ARRS) je aplikativni projekt »Zvočno gradivo gramofonskih plošč kot vir etnomuzikoloških in folklorističnih raziskav« (projekt je bil sprejet), sodeloval je pri pripravi in izpeljavi projekta »Od ust do knjige«. Bil je urednik zvočne publikacije *Pesem slovenske dežele / Songs of Slovenia*, (»Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta«). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2009, za objavo *Ad Pusta* je pripravil zvočno gradivo, tega je pripravil in obdelal tudi za monografijo *Slovenski pravljīčarji: Anton Dremelj – Resnik* (monografija je v tisku, zvočno gradivo je že natisnjeno). Bil je član programskega odbora za pripravo Mednarodnega interdisciplinarnega simpozija »Kam bi s to folkloro?« (Ljubljana, 24.–29. 9.).
- **R. Kunej** je bila članica uredniškega odbora *Folklorika*, glasila Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, ki je namenjeno poustvarjalcem ljudskega izročila, članica programskega in organizacijskega odbora Mednarodnega interdisciplinarnega simpozija »Kam bi s to folkloro?«, ki je potekal v organizaciji Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU (24.–29. 9.). Napisala je prijavo in utemeljitev za kandidata za Šterkljevo nagrado 2009.

- **M. Pisk** je napisala vsebinsko poročilo o Mednarodnem interdisciplinarnem simpoziju »Kam bi s to folkloro?« / »What to do with folklore?«, In honorem dr. Zmaga Kumer, Ljubljana, 24.–29. 9. 2009 za *Jahrbuch des österreichischen Volksliedwerkes*.
- **A. Serec Hodžar** je bila članica organizacijskega odbora Mednarodnega interdisciplinarnega simpozija »Kam bi s to folkloro?« (Ljubljana, 24.–29. 9.). Napisala je vsebinsko poročilo o simpoziju za *Traditiones*.
- **G. Strle** je pripravil prijavo za temeljni raziskovalni projekt »FOLKoncept«, katerega osnovni raziskovalni problem bi bil preskok semantičnega prepada med multimedijskimi gradivi in njihovimi semantičnimi opisi, po katerih poteka poizvedovanje.. Projekt je bil zavržen. Bil je član organizacijskega odbora za pripravo Mednarodnega interdisciplinarnega simpozija »Kam bi s to folkloro?« (Ljubljana, 24.–29. 9.)
- **U. Šivic** je z M. Kovačič organizirala prireditev »Zajuckaj in zapoj« (Ljubljana, 25. 9.). Uredila je zgoščenko *Slovenske ljudske pesmi 1. Junaške, zgodovinske, bajeslovne in pravljicne pripovedne pesmi*. Ljubljana, Založba ZRC, 2009 (popravljen in dopolnjen ponatis). Pripravila je transkripcije in notografije za pesmarico Jenče, Ljoba (ur.): *Notranjska. Je šla meglica 'z jezera. Pesmarica dokumentarnih posnetkov ljudskega petja*. Cerknica, samozaložba, 2009. Opravila je producersko delo za zgoščenko *Ljudski pevci Globoko: Primi, bratec, kupico*. Brežice, samozaložba, 2009. Je članica upravnega odbora Slovenskega muzikološkega društva, delovne skupine za ljudsko glasbeno dediščino pri kulturnem društvu Glasbena matica, Odbora za Štrekljevo nagrado in Nacionalnega komiteja Slovenije za RILM. V bazo RILM (*Repertoire International de Litterature Musicale – Mednarodna zbirka glasbene literature*) ima vnesenih 8 bibliografskih vpisov s področja etnomuzikologije. Prijavila je mednarodni projekta »Lieder der Armut (Lieda)« z Österreichisches Volksliedwerk. Bila je članica organizacijskega odbora za pripravo Mednarodnega interdisciplinarnega simpozija »Kam bi s to folkloro?« (Ljubljana, 24.–9. 9.).
- **M. Terseglav** je član uredniškega odbora *Traditiones* in je bil član programskega odbora za pripravo Mednarodnega interdisciplinarnega simpozija »Kam bi s to folkloro?« (Ljubljana, 24.–29. 9.). Sodeloval je pri oddajah Radia Koper (Svečarstvo in medicinarstvo, Pust, Čevljarstvo in gregorčki, Jurjevanje, Mlinarstvo, Kresnice in kresovanje, Štehanje, Gorjuški piparji, Lončarstvo, Ljudski plesi, Suha roba in sodarstvo, Tradicionalna praznovanja ob koncu leta).
- **P. Vendramin** je urejal spletne strani inštituta. Nudil je pomoč sodelavcem pri uporabi inštitutskih tehničnih naprav. Od 1. 5. do 30. 9. je dopolnilno delal v mednarodni pisarni ZRC SAZU (priprava dokumentacije in pomoč prijaviteljem mednarodnih projektov). Na inštitutu je sodeloval pri pripravi prijavah projektov Lieda (Lieder der Armut), DELTA (Digital European Library for Theatres' Archives) in e-Musa (European Music Aggregation process for Europeana). Bil je član organizacijskega odbora za pripravo Mednarodnega interdisciplinarnega simpozija »Kam bi s to folkloro?« (Ljubljana, 24.–29. 9.)
- **J. Vrabič** je sodelovala pri izvedbi Mednarodnega interdisciplinarnega simpozija »Kam bi s to folkloro?« (Ljubljana, 24.–29. 9.)
- **R. Vrčon** je izdelal in uredil terenske zapise rzap 150–163 in slpzap 1–16.

ZNANSTVENI SESTANKI

Mednarodni interdisciplinarni simpozij »Kam bi s to Folkloro?«, In honorem dr. Zmaga Kumer, Ljubljana, 24.–29. 9.

Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU je z organizacijo simpozija uresničil dva cilja. Mednarodno je obeležil praznovanje 75. letnice inštituta in v Slovenijo pripeljal ugledne tuje znanstvenike in strokovnjake, ki se ukvarjajo s folkloro, ter s tem aktualiziral sodobne slovenske raziskave v mednarodnem prostoru, hkrati pa slovenski strokovni in širši javnosti omogočil neposreden stik s tujimi sodobnimi raziskavami. Poseben del otvoritvene slovesnosti pa je bila predstavitev življenja in dela dr. Zmage Kumer. Štirje dnevi simpozija so bili namenjeni predavanjem in spremljevalnim dejavnostim ob večerih. Vmes je bil dan, ko so šli udeleženci na ekskurzijo v Slovensko Istro. Zadnji dan simpozija je bil namenjen individualnim obiskom tujih udeležencev na Glasbenonarodopisnem inštitutu. Na simpoziju se je registriralo 73 udeležencev iz 25 držav. Predavanja so bila odprta za javnost in so potekala v Prešernovi dvorani SAZU in v Dvorani Zemljepisnega muzeja ZRC SAZU. Predstavljenih je bilo 59 prispevkov, razvrščenih v tri vsebinske sklope: »Folkloro v zarisanju in prestopanju meja«, »Tradicionalno v sodobnosti« in »Ljudsko in umetno« - znotraj tega sklopa pa je bil organiziran tudi poseben panel, namenjen diskusiji o živalih v folklori. Udeležence je prvi večer v Mestni hiši v Ljubljani sprejel in pogostil podžupan mesta Ljubljane. Naslednji večer so organizatorji v simpozij vključili koncert ljudske glasbe »Zajuckaj in zapoj«.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Za knjižnico je bilo pridobljenih 122 novih enot. Knjižnica je priročna, namenjena predvsem potrebam sodelavcev. Publikacije so razvrščene v pet vsebinskih področij (slovenske zbirke, tuje zbirke, domača strokovna literatura, tuja strokovna literatura, priročniki in dopolnilna ter primerjalna literatura), urejena sta avtorski in stvarni katalog.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- **Traditiones 38/1**. Zbornik Inštituta za slovensko narodopisje in Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU. Glavna urednika Jurij Fikfak in Ingrid Slavec Gradišnik, urednica Marjetka Golež Kaučič.

- Kunej, Drago, Terseglav, Marko, Kovačič, Mojca. ***Pesem slovenske dežele = Songs of Slovenia***, (Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, p, cop. 2009. 1 CD.
- Kunej, Drago, Terseglav, Marko, Vrčon, Robert, Šivic, Urša (ur.). ***Slovenske ljudske pesmi. 1, Junaške, zgodovinske, bajeslovne in pravljicne pripovedne pesmi***, (Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, p, cop. 2009. 1 CD.
- Kunej, Rebeka (ur.). ***Kam bi s to folkloro? = What to do with folklore? : mednarodni interdisciplinarni simpozij = international interdisciplinary symposium, Ljubljana, 24.-29. 9. 2009 : zbornik povzetkov in program = collected abstracts and programme : in honorem dr. Zmaga Kumer (1924-2008)***. Ljubljana: Glasbenonarodopisni inštitut, ZRC SAZU: = Institute of Ethnomusicology, SRC SASA, 2009. 103 str.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Phonogrammarchiv pri Österreichische Akademie der Wissenschaften na Dunaju, Avstrija.
- Österreichisches Volksliedwerk, Dunaj, Avstrija.
- Deutsches Volksliedarchiv, Freiburg, Nemčija.
- Univerza v Edinburghu, Edinburgh, Škotska, Velika Britanija.
- Univerza v Glasgowu, Glasgow, Škotska, Velika Britanija.
- Univerza v Tartuju, Tartu, Estonija.
- Institut za etnologijo i folkloristiku, Zagreb, Hrvaška.
- Madžarska akademija znanosti: projekt "Music and Dance as Collective Knowledge, social Practice and Cultural Heritage in Post-communist Countries"/ "Glasba in ples kot kolektivno vedenje, družbena praksa in kulturna dediščina v postkomunističnih deželah«.
- Romunska akademija znanosti. Institute of Ethnography and Folklore/ Inštitut za etnografijo in folkloro Constantin Brailoiu«: projekt »Ethnological Documents in Slovenian and Romanian Archives and Libraries«/ »Etnološki dokumenti v slovenskih in romunskih arhivih in knjižnicah«.
- International Council for Traditional Music (ICTM).
- Mednarodno združenje tonskih mojstrov /Audio Engineering Society - (AES).
- Mednarodno združenje zvočnih arhivov (International Association of Sound and Audiovisual Archives - IASA): D. Kunej je sodeloval na letni konferenci »Towards a new kind of archive? The digital philosophy in audiovisual archives«, Atene, Grčija, 20.–25. 9. Kot tajnik tehničnega komiteja je sodeloval pri pripravi in izvedbi delovnega srečanja komiteja in njegovega odprtega sestanka ter poročal o aktivnosti preteklega leta.
- Société International d'Ethnologie et de Folklore (SIEF).
- Kommission für Volksdichtung (KfV).

OBISKI V INŠTITUTU

- Katja Mihurko Poniž, predstojnica katedre za slovenske študije (dodiplomski program). Univerza v Novi Gorici. 8. 5.: Pogovor o morebitnem sodelovanju dodiplomskega programa s podiplomskim programom Slovenske študije.
- Bogdana Herman in Hanka Kastelicova (RTV Slovenija). 11. 5.: dogovor z M. Golež Kaučič o snemanju dokumentarca z naslovom Tri življenja ljudske pesmi.
- Dr. Jill Ann Johnson, zunanja sodelavka Musical Instrument Museum iz Arizone v ZDA, 11.–13. 5.: predstavitev zvočnega arhiva GNI ter načina arhiviranja, sistemiziranja in zaščite zvočnega gradiva ter predstavitev načinov terenskega snemanja ljudske glasbe; predstavitev slovenskih ljudskih glasbil ter pomoč in sodelovanje pri iskanju in nakupu nekaterih slovenskih ljudskih glasbil za muzejsko zbirko.
- Dr. Josip Korošec, Restavratorski center v Ljubljani, 3. 8.: pogovor o sodelovanju pri projektu dokumentiranja zvočnih pojavov v naravnem in kulturnem okolju..
- Prof. dr. Ullrich Kockell, Univerza v Derryju, Velika Britanija, 23. 9.: pogovor o morebitni objavi referatov s simpozija Kam bi s to folkloro? v publikacijah LIT Verlag in Ashgate.
- Dr. Irene Riegler, Institut für Volksliedwerk, Dunaj, Avstrija, 26. 9.: pogovor o skupnem mednarodnem projektu iz okvira Culture 2007.
- Akad. prof. dr. Cornelia Sabina Ispas, Institut Constantin Brailoiu, Bukarešta, Romunija, 29. 9.: dogovor o skupnem projektu med ICB, GNI in ISN; predstavitev zvočnega arhiva GNI in načina arhiviranja, sistemiziranja, digitalizacije in zaščite zvočnega gradiva ter pogovor o morebitnem sodelovanju in skupnih raziskovalnih projektih.
- Dr. Susanne Ziegler, Museum of Ethnology, Ethnomusicology Department, Phonogramm-Archiv, Berlin, Nemčija, 29. 9.: predstavitev zvočnega arhiva GNI in načina arhiviranja, sistemiziranja, digitalizacije in zaščite zvočnega gradiva ter pogovor o nadaljevanju sodelovanja med ustanovama.
- Hanka Kastelicova, režiserka RTV Slovenija, 23. 10.: pogovor o sodelovanju pri pripravi cikla oddaj o ljudski pesmi na TV Slovenija.
- Dr. Nadežda N. Starikova, Ruska akademija znanosti in Državna univerza iz Moskve, Rusija 27. 10.: pregled v ruščino prevedenega besedila Marjetke Golež Kaučič *Slovensko ljudsko pesništvo in pripovedništvo*, ki bo izšlo 2010 v učbeniku o slovenski literaturi in folklori za univerzitetni študij slovenistike na moskovski univerzi.

- Študenti Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani: 25. 11.: predstavitev Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU.
- Mag. Alenka Bagarič, vodja Glasbene zbirke NUK v Ljubljani in njen sodelavec Domen Prezelj, 27. 11.: predstavitev zvočnega arhiva GNI in načina arhiviranja, sistemiziranja, digitalizacije in zaščite zvočnega gradiva ter pogovor o morebitnem skupnem sodelovanju pri arhiviranju, digitaliziranju in zaščiti zvočnega gradiva, ki ga hrani NUK.
- Mojca Kreft iz Slovenskega gledališkega muzeja v Ljubljani, več obiskov: dogovori in izpeljava sodelovanja - arhiviranja njihovega zvočnega gradiva pri nas.
- Dr. Matija Marolt, sodelavec Fakultete za računalništvo in informatiko v Ljubljani, več obiskov: sodelovanje pri skupnem projektu »EtnoKatalog«.

Več obiskov posameznikov, ki soželeli poslušati posnetke iz arhiva GNI.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Mojca Kovačič

- *Pritrkavanje-etnomuzikološka in sociološka fenomenologija pojava in njegova vključenost v slovenski in evropski prostor*. Fakulteta za podiplomski študij, Podiplomski študijski program »Primerjalni študij idej in kultur. Univerza v Novi gorici, 10. 6.– doktorsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Marjetka Golež Kaučič

- *Slovenske ljudske pesmi I (ponatis) in Pesem slovenske dežele*. Predstavitev na tiskovni konferenca ob izidu zgoščenek »Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta«. Atrij ZRC. 7. 4.
- *Dr. Zmaga Kumer in raziskovanje balad*. Uvodni prispevek na večeru »Naš etnomuzikolog«, posvečenemu dr. Zmagi Kumer, Slovenski etnografski muzej, 23. 4.
- *Folklor in literatura – stičnost in različnost*. Predavanje na »Dnevu slovenskih študij«, Atrij ZRC, 27. 5.
- *Slovenske študije – tradicija in sodobnost*. Predstavitev modula podiplomskega programa »Primerjalni študij idej in kultur«, Dnevi slovenskih študij, Atrij ZRC, 28. 5.
- *6. Štrekljeva nagrada Mirku Ramovšu = ima tudi simbolno razsežnost*. Slavnostni nagovor v Gorjanskem 14. junija 2009. *Kras (Tisk. izd.)*. [Tiskana izd.], avgust 2009, št. 95/96, str. 28–31.
- *Slovenske študije - tradicija in sodobnost*. Predstavitev modula na informativnem dnevu podiplomskega programa »Primerjalni študij idej in kultur«, Mala dvorana ZRC. 2. 8.
- »*Kam bi s to folkloro?*«. Slavnostni nagovor ob začetku mednarodnega simpozija, Dvorana SAZU, 24. 9.
- »*Zajuckaj in zapoj*«. Uvodni govor na prireditvi, Atrij ZRC. 25. 9.
- *Balada*. Oddaja iz cikla »Slovenska zemlja v pesmi in besedi«, 1. program, Radio Slovenija, 6. 10.
- *Kam bi s to folkloro? : simpozij na ZRC SAZU o folklori : z mednarodnim simpozijem »Kam bi s to folkloro?« je Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU obeležil svojo 75. obletnico ustanovitve*. Intervju. Družina, tiskana izd., 18. okt. 2009, letn. 58, št. 42, str. 12, portret.

Marija Klobčar

- *Še pojemo ljudske pesmi*. Oddaja »Polnočni klub«, 1. program, TV Slovenija, Ljubljana, 2. 1.
- *Primož Trubar in prva omemba kolednice na Slovenskem*: Predavanje na tradicionalni prireditvi »Trikraljevsko srečanje«, 12. koledovanje v Šentjernej, Šentjerneji, 3. 1.
- *Družba in njen odsev v ljudski pesmi*. Oddaja »Slovenska zemlja v pesmi in besedi«, 1. program, Radio Slovenija, Ljubljana, 17. 2.
- *Kamnik*. Strokovni prispevek v oddaji »Na zdravje«, 1. program, TV Slovenija, Ljubljana, 22. 5.
- *Ljudska glasba med mladimi*. Oddaja »Slovenska zemlja v pesmi in besedi«, 1. program, Radio Slovenija, Ljubljana, 1. 9.
- »*Pegam and Lambergar*«: *gender and the bearers of Slovenian ballads / Pegam in Lambergar ali vprašanje spola nosilcev slovenskih pripovednih pesmi*. Predavanje na Mednarodnem interdisciplinarnem simpoziju »Kam bi s to folkloro?« / »What to do with folklore?«, In honorem dr. Zmaga Kumer, Ljubljana, 24.–29. 9.
- »*Was hat sich Bonaparte gedacht?*« : *die Wahrnehmung der Franzosen im slowenischen Volkslied*. Referat na konferenci »Illyrien - Die Franzosen und die Habsburgermonarchie, Wissenschaftliches Symposium zum 200. Jahrestag der Gründung der Illyrischen Provinzen«, Dunaj, Avstrija, 22.–23. 10.

Mojca Kovačič

- *Pritrkavanje v slovenskem in evropskem prostoru*. Predavanje v okviru letne »Pritrkovalske okrogle mize«, Ljubljana, 27. 3.
- *The use of the church bell: from signaling device to musical (percussion) instrument / Raba cerkvenih zvonov: od signalizacijskega pripomočka do glasbenega inštrumenta*. Referat na 17. srečanju študijske skupine za ljudske glasbene inštrumente pri mednarodni organizaciji za tradicijsko glasbo (ICTM), Erkner, Nemčija, 1. 4.
- *Slovenska ljudska pesem: glasbena podoba*. Predavanje v okviru projekta »Kulturna zavest in izražanje, profesionalno usposabljanje strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju«, Postojna, 16. 5. in Koper 20. 8.
- *Glasbenonarodopisni inštitut, aktualni projekti in lastno raziskovalno delo*. Predstavitev na letnem srečanju avstrijskih etnomuzikologov, Seggau, Avstrija, 30. 5.
- *Pritrkavanje – etnomuzikološka fenomenologija pojava in njegova vključenost v slovenski in evropski prostor*. Predstavitev doktorske disertacije v okviru »Dneva slovenskih študij«, 27. 5.
- *Lepo mi poje ta trnovski zvon*. Pogovor o pritrkavanju v oddaji »Pevci zapoje, godci zagodite«, Radio Ognjišče, Ljubljana, 18. 7.
- *The position of women in Slovenian folk music / Položaj ženske v slovenski ljudski glasbi*. Referat na Mednarodnem interdisciplinarnem simpoziju »Kam bi s to folkloro?« / »What to do with folklore?«, In honorem dr. Zmaga Kumer, Ljubljana, 24. 9.
- *Slovenian Folk Song – Ethnomusicological Perspective*. Predavanje na odprtem seminarju Oddelka za škotske študije Univerze v Edinburghu, Škotska/Velika Britanija, 16. 10.
- *Transmission in performance in Slovenian Bell Chiming Tradition*. Predavanje za študente Oddelka za škotske študije Univerze v Edinburghu, Škotska/Velika Britanija, 22. 10.

Drago Kunej

- *Slovenska ljudska instrumentalna glasba*. Predavanje na začetnem seminarju JSKD za vodje odraslih in otroških folklornih skupin, Ljubljana, 17. 1.
- *Slovenska ljudska otroška glasbila*. Predavanje na začetnem seminarju JSKD za vodje otroških folklornih skupin, Ljubljana, 17. 1.
- *Fonograf je dospel! : prvi zvočni zapisi slovenske ljudske glasbe*. Predstavitev monografije na tiskovni konferenci, Atrij ZRC, Ljubljana, 7. 4.
- *Slovenske ljudske plesne viže: Bela Krajina in Kostel*. Predstavitev zgoščenke na tiskovni konferenci, Atrij ZRC, Ljubljana, 7. 4.
- *Prednosti in slabosti CD-R uporabe nosilcev kot arhivskega medija*. Predavanje študentom 4. letnika Filozofske fakultete, oddelek Bibliotekarstvo, pri predmetu »Zaščita in konzerviranje knjižničnega in arhivskega gradiva« (nosilec predmeta doc. dr. Jedert Vodopivec), Ljubljana, 6. 5.
- *Slovenske ljudske plesne viže: Bela Krajina in Kostel*. Predstavitev zgoščenke na predstavitvi zgoščenk v organizaciji JSKD, Območna izpostava Črnomelj, Pastoralni center, Črnomelj, 10. 6.
- *Early sound recordings as scholarly resources / Zgodnji zvočni posnetki kot znanstveni viri*. Referat na Mednarodnem interdisciplinarnem simpoziju »Kam bi s to folkloro?« / »What to do with folklore?« In honorem dr. Zmaga Kumer, Ljubljana, 24.–29. 9..
- *Pesem slovenske dežele*. Predstavitev zgoščenke na tiskovni konferenci, Atrij ZRC, Ljubljana, 21. 10.
- *Pojaj mi, pojaj, črn kous*. Oddaja »Slovenska zemlja v pesmi in besedi«, 1. program, Radio Slovenija, 27. 10.
- *Slovenska ljudska glasbila v sodobnosti*. Radijska oddaja »Kulturni fokus«, 1. program, Radio Slovenija, 13. 11.
- *CD-R nosilci kot arhivski medij?* Predavanje študentom 4. letnika Filozofske fakultete, oddelek Bibliotekarstvo, pri predmetu »Zaščita in konzerviranje knjižničnega in arhivskega gradiva« (nosilec predmeta doc. dr. Jedert Vodopivec), Ljubljana, 20. 11.

Rebeka Kunej

- *Slovenske ljudske plesne viže: Bela Krajina in Kostel*. Predstavitev zgoščenke na tiskovni konferenci, Atrij ZRC, Ljubljana, 7. 4.
- *Slovenske ljudske plesne viže: Bela Krajina in Kostel*. Predstavitev zgoščenke na predstavitvi zgoščenk v organizaciji JSKD, Območna izpostava Črnomelj, Pastoralni center, Črnomelj, 10. 6.
- *Folklorni festivali pred letom 1941 – popularizacija folklorne*. Referat na festivalu »PoEtno: razstava in posvet ob stoti obletnici rojstva prof. Vilka Novaka«, Beltinci – Ižakovci, 13.–14. 8., Ižakovci, 14. 8.
- *Between tradition and innovation: folk dance on stage / Med tradicijo in inovacijo: ljudski ples na odru*. Referat na Mednarodnem interdisciplinarnem simpoziju »Kam bi s to folkloro?« / »What to do with folklore?«, In honorem dr. Zmaga Kumer, Ljubljana, 24.–29. 9. 2009. Ljubljana, 24. 9.
- *Attitude to and context for the waltz at the beginning of 20th century*. Referat na »Round dances – 19th century derived couple dances«, Meeting in Kielce, Poland, 27.–29. 11. 2009 (ICTM Study Group on Ethnochoreology), Kielce, Poljska, 27. 11.
- *Slovenian dancer: dancing master book published in Trieste 1893*. Referat na »Round dances – 19th century derived couple dances, Meeting in Kielce, Poland, 27.–29. 11. 2009 (ICTM Study Group on Ethnochoreology). Kielce, Poljska, 28. 11.

Marjeta Pisk

- *Hidden images of Slovenian folklore studies / Zakrite podobe slovenske folkloristike*. Referat na Mednarodnem interdisciplinarnem simpoziju »Kam bi s to folkloro?« / »What to do with folklore?«, In honorem dr. Zmaga Kumer, Ljubljana, 24.–29. 9. 2009. Ljubljana, 26. 9.

Gregor Strle

- *Controlled and uncontrolled vocabularies in Ontologies, Semantic Web and other semantic techniques*. Dve vabljeni predavanji na magistrskem študiju Department of Arts and Cultural Studies, Univerza v Lundu, Švedska, 25. 3.

Urša Šivic

- *Seminar ljudskega petja*. Predavanje in delavnica, Ribnica na Pohorju, 31. 1.
- *Seminar ljudskega petja*. Predavanje in delavnica, Zasap, 10. 3.
- Urša Šivic, *Po jezeru bliz Triglava*. Predstavitev knjige na tiskovni konferenci, Atrij ZRC, Ljubljana 7. 4.
- *Glasbenonarodopisni inštitut*. Predstavitev na dvodnevnem srečanje slovenskih in avstrijskih nacionalnih odborov ICTM, Seggau, Avstrija, 29.–30. 5.
- *Serbian brass bands in Slovenia as an example of 'our' and 'their' music*. Referat na mednarodnem simpoziju »Migrating music: Media, politics and style«, Brunei Gallery, SOAS, University of London, London, Velika Britanija, 10.–11. 7.
- *Slovenian Balkan brass bands as an example of music acculturation*. Referat na Mednarodnem interdisciplinarnem simpoziju »Kam bi s to folkloro?« Ljubljana, 24.–29. 9.
- *Slovenske ljudske pesmi 1. Junaške, zgodovinske, bajeslovne in pravljичne pripovedne pesmi*. Predstavitev zgoščenke na tiskovni konferenci, Atrij ZRC, Ljubljana, 21. 10.

Marko Terseglav

- *Slovenske ljudske plesne viže: Bela krajina in Kostel*. Sodelovanje na tiskovni konferenci ob predstavitvi zgoščenke, Atrij ZRC, Ljubljana, 7. 4.
- *Ljudska pesemska dediščina in sodobna identiteta*. Dve predavanji z istim naslovom v sklopu mednarodnega projekta »Kultura umetniškega izražanja«, ki ga za pedagoške delavce organizira Pedagoška fakulteta Univerze na Primorskem, Postojna, 15. 5. in Koper, 20. 8.
- *Pomen ljudske glasbe za etnično istovetnost in prepoznavnost*. Predavanje v Knjižnici Bežigrad, 18. 5.
- *Ljudska in popularna kultura*. Ljubljana na Gimnaziji Vič, 26. 11.
- *Uskaška plesna dediščina*. Sodelovanje na predstavitvi dokumentarnega filma, Črnomelj, 11. 12.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Marija Klobčar

- Österreichische Akademie der Wissenschaften, Phonogrammarchiv in Österreichisches Volksliedwerk, Dunaj, Avstrija, 2.–12. 11.: raziskovalno delo.

Mojca Kovačič

- Univerza v Edinburghu in oddelek School of Scottish and Celtic Studies, Edinburgh, Škotska/Velika Britanija, 13.–26. 10.: obisk in raziskava načinov zvonjenja v škotski tradiciji v okviru medakademijske znanstvene izmenjave SAZU in Kraljevega društva iz Edinburgha.

Drago Kunej

- Österreichische Nationalbibliothek, Dunaj, Avstrija, 28.–29. 5.: sodelovanje na prvem srečanju partnerjev EU projekta »EuropeanaConnect«, kjer so bili predstavljeni organizacija, zasnova in predvideno delo na projektu. Opredeljen je bil tudi prispevek GNI k projektu. Phonogrammarchiv pri Österreichische Akademie der Wissenschaften, Dunaj, Avstrija, 27. 5.: seznanitev z njihovim arhivskim gradivom in delom, povezanim s tem, ter dogovori za nadaljnje sodelovanje.

Gregor Strle

- Lund University (Sweden), Faculty of Philosophy, Department Lund University Cognitive Science, Švedska: študijsko izpopolnjevanje na Oddelku za kognitivno znanost; sodelovanje v doktorskih seminarjih in predavanjih na oddelku.

Peter Vendramin

- Phonogrammarchiv pri Österreichische Akademie der Wissenschaften na Dunaju, Avstrija: 27. 5.: seznanitev z njihovim gradivom in delom, dogovor o nadaljnjem sodelovanju
- Österreichische Nationalbibliothek na Dunaju, Avstrija, 28.–9. 5.: sodelovanje na uvodnem srečanju partnerjev projekta. »EuropeanaConnect«, kjer so predstavili organizacijo, zasnovo in bodoče delo na projektu.

PEDAGOŠKO DELO

Marjetka Golež Kaučič

- *Ljudska in umetna pesem – folkloristični in medbesedilni vidiki*. Konsultacije in seminarsko delo v okviru podiplomskega študija »Primerjalni študij kultur in idej« - modul »Slovenske študije« (novi bolonjski program), ZRC in Univerza v Novi Gorici.

Drago Kunej

- *Glasbena akustika*. Predavanja na Akademiji za glasbo in Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (zimski in letni semester).

Marko Terseglav

- *Slovensko ljudsko slovstvo in Folkloristika 2*. Predavanja na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

MENTORSTVO

Marjetka Golež Kaučič je raziskovalna ter pedagoška mentorica pri podiplomskem študiju mladi raziskovalki Mojci Kovačič in Jerneji Vrabič, pedagoška mentorica doktorandki Marjeti Pisk, mentorica magistrandki Vladki Tucovič in doktorandki Jelki Vrečko.

Marija Klobčar je raziskovalna mentorica mladi raziskovalki Marjeti Pisk in komentorica Mihi Vrhovniku pri diplomskem delu *Zbogom, moj domači kraj : vojaštvo v slovenski ljudski pesmi*.

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

Marko Terseglav

Priznanje in zahvala Folklorne skupine Dragatuš za raziskave ljudskega izročila krajev ob Kolpi.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je objavljena na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://gni.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

Scientific research work of the Institute of Ethnomusicology SRC SASA has followed research programme *Research on Slovenian Folk Culture in Folklore Studies and Ethnology*, thematically oriented research projects *Research of Genre, Typological and Structural Definitions of Folkloristic Material* and *EthnoCatalog: semantic descriptions of folk song and music based on melodic and metro-rhythmic analysis*. Further research was done on goal oriented research *Sound Material from Phonograph Records as a Source for Ethnomusicology and Folklore Research* and in EU project *EuropeanaConnect, eContentplus Programme*.

Presented programme and projects are core evidence of fundamental research activities of the Institute: various studies strive towards elucidation of genesis, acceptance, modification and variation of lyrical, musical and dance heritage in all its phenomena, underlying the specificity of this heritage and its place in a wider, European context. Use of modern technologies offers a valuable aid to systematic research of folk song and music culture within Institute's multimedia digital archive "EthnoMuse", creating a solid base for future scientific research and publishing.

In course of the programme, a CD from series titled *From the Archive of the Institute of Ethnomusicology* has been published: *Pesem slovenske dežele = Songs of Slovenia*. Also a reprint of CD *Slovenske ljudske pesmi I = Slovenian Folk Songs I* has been published. Findings and results from the programme and research projects were presented both in form of seminars and presentations on national and international conferences, and in form of scientific articles in thematic monographic publications. In 2009, field research consisted of 250 field recordings which included sound, video and photo documentation, while sound archive continued with digitization, simultaneous sorting and computer processing of audio recordings.

An international interdisciplinary symposium »What to Do with Folklore?«, dedicated to the memory of our colleague, Dr Zmaga Kumer, was organised between 24th and 29th September, and was part of celebration of 75th anniversary of institute's founding.

- 1 Marjan Drnovšek •
- 2 Špela Marinšek
- 3 Janja Žitnik Serafin
- 4 Jure Gombač
- 5 Jernej Mlekuž

- 6 Maša Mikola •
- 7 Urška Strle
- 8 Mirjam Milharčič Hladnik
- 9 Marina Lukšič - Hacin
- 10 Kristina Toplak
- 11 Irena Gantar Godina

INŠTITUT ZA SLOVENSKO IZSELJENSTVO IN MIGRACIJE

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Jože Pirjevec, akad. prof. dr. Janez Stanonik, dr. Marjan Drnovšek, doc. dr. Jure Gombač, izr. prof. dr. Marina Lukšič - Hacin, doc. dr. Mirjam Milharčič Hladnik (podpredsednica), dr. Janja Žitnik Serafin (predsednica).

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: izr. prof. dr. Marina Lukšič - Hacin, višja znanstvena sodelavka.

Znanstveni svetniki: dr. Marjan Drnovšek, doc. dr. Irena Gantar Godina, dr. Janja Žitnik Serafin.

Višja znanstvena sodelavka: doc. dr. Mirjam Milharčič Hladnik.

Znanstveni sodelavec: doc. dr. Jure Gombač.

Asistenta z doktoratom: dr. Jernej Mlekuž, dr. Kristina Toplak.

Asistentka z magisterijem: mag. Metka Lokar (od 1. 7.).

Mladi raziskovalki: Maša Mikola, Urška Strle.

Asistentka: mag. Mojca Vah Jevšnik.

Samostojna strokovna delavka: Špela Marinšek.

Sekcija za migracijske študije

Vodja: doc. dr. Mirjam Milharčič Hladnik, višja znanstvena sodelavka.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Narodna in kulturna dediščina slovenskega izseljenstva

Vodja raziskovalnega programa: M. Drnovšek.

Sodelavci: I. Gantar Godina, J. Gombač, M. Lukšič - Hacin, Š. Marinšek, M. Mikola, M. Milharčič Hladnik, K. Toplak, U. Strle, J. Žitnik Serafin.

Z letom 2009 se je začelo novo triletno raziskovanje v okviru raziskovalnega programa. Tematsko so se raziskave v tem letu osredotočile na posamezne, še neraziskane vidike zgodovine izseljevanja Slovencev po svetu v primerjalni dinamiki z migracijami v drugih evropskih državah, kritična presoja teorij, politik in strategij multikulturalizma in širše migracijske politike v članicah EU (institucionalni in individualni vidik) ter kulturna produkcija in ohranjanje dediščine med e/imigranti. Pod okriljem programske skupine in infrastrukturne dejavnosti, kot njenega podpornega dela, se nadaljujeta zbirka *Migracije* in izdajanje revije *Dve domovini / Two Homelands*. V zbirki *Migracije* so izšla tri dela: *Krila migracij* (ponatis); *Building peace for a living; Go girls! When Slovenian Women Left Home*. Četrto delo z naslovom *Enake možnosti v slovenski diplomaciji*, ki analizira diplomacijo kot začasno delo v tujini, pa je izšlo v sozaložništvu med Inštitutom za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU ter Ministrstvom za zunanje zadeve RS. V letu 2009 sta izšli 29. in 30. številka znanstvene revije *Dve domovini / Two Homelands*. Revija je še naprej vključena v mednarodno bazo podatkov SSCI kot ena redkih revij s področja družboslovja in humanistike v Sloveniji. Jeseni 2009 je bil inštitut povabljen, da revijo vključi v bazo SCOPUS. Vloga je še v postopku evalvacije. Nadaljevalo se je sodelovanje s pedagoško dejavnostjo na ravni osnovnih in srednjih šol v Sloveniji in tujini ter izvajanje mednarodnega magistrskega študija »MA Migration and Intercultural Relations« (v sodelovanju z Univerzo v Novi Gorici).

Svoboda govora in tiska ter njeno omejevanje v Sloveniji (1945–1991)

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: dr. Mateja Režek (Inštitut Nove revije, Zavod za humanistiko)

Sodelujoči iz ZRC SAZU: M. Drnovšek

V letu 2009 je bil Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU (M. Drnovšek) soorganizator znanstvene konference »Zgodovinski in družbeni vidiki cenzure na Slovenskem«. S področja migracijskih študij je bila predstavljena dejavnost Državne varnosti v Sloveniji v povezavi z nadzorom poštnih pošilk emigrantov v Slovenijo. Zbornik prispevkov je v tisku.

Internet kot medij ohranjanja narodne in kulturne dediščine med Slovenci po svetu

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: M. Drnovšek

Sodelavci: J. Gombač, M. Lukšič - Hacin, Š. Marinšek, M. Milharčič Hladnik, M. Mikola, J. Mlekuž.

Delo je v letu 2009 stopilo v zaključno fazo. Sodelavci projekta so še naprej sledili kulturni produkciji slovenskih izseljencev na svetovnem spletu, njihovi komunikaciji in pojavljanju. Posebno pozornost so seveda posvetili kulturni produkciji, ki je pomembna za slovensko narodno in kulturno dediščino. Ker so v prejšnjih fazah raziskovanja ocenili, da gre v primeru Interneta za izredno občutljivo gradivo, ki lahko dejansko v trenutku izgine in je del slovenske narodne in kulturne dediščine izgubljen nekje na medmrežju oziroma po anonimnih serverjih tujih ponudnikov spletnih strani ali pa že v njihovih elektronskih koših za smeti, so sodelavci začeli oblikovati podatkovne baze spletnih strani slovenskih izseljencev po svetu oziroma jih arhivirati. Izoblikovali so dve bazi: elektronsko, v kateri so ohranjene spletne strani v obliki, kot so bile v trenutku, ko so bile arhivirane, ter na papir natisnane spletne strani, ki so neodvisne od elektronov, računalnikov, elektrike. Gre za izredno pomembni bazi, ki kažeta na produkcijo Slovencev po svetu na Internetu v času poteka projekta.

Sodelavci so se nekoliko bolj poglobljeno začeli ukvarjati tudi s teorijo komuniciranja ljudi po internetu, še posebej v zvezi s slovenskimi izseljenci. Rezultat te raziskave je članek v reviji *Dve Domovini / Two Homelands* z naslovom *Kozmoklobasanje. O e-uživanju vesoljske kranjske klobase*. Pripravili so tudi več predstavitev te tematike, in sicer pri Okrogli mizi »Kulturna dediščina med emigranti v Evropi«, sklop »Mediji in kulturna dediščina« s predavanjem *Slovenci po svetu na Internetu* (Ljubljana, 3. 12.) in s predavanjem *Internet kot prostor medkulturnega dialoga* na konferenci »Gradimo mostove« (Novo mesto, 18.–21. 6.).

Evalvirali so tudi intervjuje s spletnimi administratorji. Trenutno nastaja monografska publikacija, ki bo zajela naše delo v preteklih treh letih.

Etnična ekonomija: izziv ali ovira za gospodarstvo v Sloveniji in EU

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: J. Gombač.

Sodelavci: M. Lukšič - Hacin, Š. Marinšek, J. Mlekuž, K. Toplak, M. Vah Jevšnik.

Etnično podjetništvo je aktualen družbeni fenomen v Evropski uniji in glede na težnje, ki se zaznavajo, se čedalje bolj uveljavlja tudi v Sloveniji. Gre za ustanavljanje podjetij delovnih migrantov, ki iščejo primanjkljaje v obstoječi gospodarski situaciji in so velikokrat povezana z njihovimi socialnimi mrežami ter z njihovimi kulturnimi vzorci, ki so jih prinesli s seboj in se zdaj mešajo s kulturo družbe, kamor so se preselili. Pri prehodu iz družbe v družbo in pri srečevanju z drugačnimi kulturami morajo delovni migranti pokazati veliko mero kreativnosti in inovativnosti, da ostanejo, preživijo, se uveljavijo in tam tudi zaživijo. Poleg tega je pomembno vprašanje, kako tovrstno gospodarstvo vpliva na že obstoječe gospodarske panoge v republiki Sloveniji. Gre za izziv ali oviro? (konkurenca, sinergija, konkurenčnost, izboljšanje kvalitete, širitev ponudbe,

inovativnost...) Temeljno raziskovalno vprašanje je torej, kako migranti z etničnim podjetništvom prispevajo k nastanku in razvoju inovativnih struktur v slovenskem okolju in kako prispevajo k slovenskemu gospodarstvu.

Raziskava temelji na pridobljenih kvantitativnih podatkih, ki vključujejo uradne statistike, ankete lastnikov in zaposlenih v izbranih etno podjetjih ter njihove konkurence in podatke, pridobljene na Zavodu za zaposlovanje, Gospodarski zbornici Slovenije, Obrtno podjetniški zbornici Slovenije, Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstvu za notranje zadeve...

Ustvarjanje spomina in ohranjanje kulturne identitete med slovenskimi izseljenci in njihovimi potomci

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: M. Milharčič Hladnik.

Sodelavci: J. Mlekuž, K. Toplak, J. Žitnik Serafin.

V prvi fazi projekta se intenzivno zbirajo pričevanja in življenjske pripovedi slovenskih izseljencev in njihovih potomcev in se opravlja analiza z identificiranjem elementov ohranjanja kulturne identitete, ki jih ponujajo kompleksne migrantske izkušnje. Projekt je interdisciplinarno zasnovan in analizira elemente ohranjanja kulturne identitete iz različnih perspektiv: etnologije, kulturologije, zgodovine in literarne zgodovine. Izbrane študije primerov geografsko posegajo v Severno Ameriko, Argentino, Avstralijo in dele Evrope, časovno pa v preteklost in preko njenega neposrednega vpliva predvsem v sedanost.

Uresničen je bil zastavljen cilj projekta, ki pomeni predstavitev raznolikih načinov delovanja migrantov v sodobni in pretekli realnosti sestavljenih identitet in heterogenih nacionalnih in kulturnih prostorov. V letu 2009 je bila izdana monografija *Krila migracij – Po meri življenjskih zgodb*, ki prinaša pet zgodb slovenskih izseljenk z njihovimi besedami, fotografijami, pismi, dnevniki, spomini, in predstavlja subjektivne izkušnje migrantskih procesov. Poskrbljeno je bilo tudi za promocijo tako doma kot v tujini. Knjigo je Ministrstvo RS za kulturo poslalo knjižnicam slovenskih skupnosti po svetu, avtorji in avtorice pa smo imeli številne predstavitve po Sloveniji. Pomembnost zbiranja »dokumentov življenja« in monografijo smo predstavili tudi na prireditvi ob otvoritvi razstave o aleksandrskih v Novi Gorici, 4. 7.

Za spletno stran *Slovinci.si*, ki namenja prostor takšnim pričevanjem, je bilo pripravljenih šest zgodb, ki bodo v začetku leta 2010 odprle rubriko »Življenjske zgodbe slovenskega izseljenstva«. Med njimi bo tudi zgodba iz Argentine, ki jo je posnela sodelavka raziskovalne skupine, ki je jeseni 2009 opravila terensko delo med slovenskimi izseljenci v Argentini.

V prvem polletju poteka raziskovalnega projekta je izšlo tudi več člankov članov in članic raziskovalne skupine v domačih in tujih publikacijah.

Demografska, etnična in migracijska dinamika v Sloveniji in njen vpliv na Slovensko vojsko

Vodj ciljnega raziskovalnega projekta: J. Žitnik Serafin.

Sodelavci: J. Gombač, Damir Josipovič (Inštitut za narodnostna vprašanja), M. Lukšič – Hacin, D. Knežević Hočevnar (Družbenozgodovinski inštitut), J. Mlekuž, K. Toplak, M. Vah Jevšnik.

Projekt, v katerem sta sodelovala tudi Družbenozgodovinski inštitut ZRC SAZU in Inštitut za narodnostna vprašanja, se je s 30. 11. zaključil. Rezultati projekta so bili predstavljeni v 23 znanstvenih objavah, najširši javnosti pa so bili predstavljeni v več poljudnih člankih in radijskih oddajah. Poleg petnajstih drugih domačih in mednarodnih predstavitev (na šolah, predavanjih za študente, raziskovalnih in strateških delavnicah) so bili rezultati projekta vključeni tudi v več referatov na slovenskih in mednarodnih znanstvenih konferencah, posebej pa so bile organizirane tudi predstavitve rezultatov projekta za naročnika. Člani projektne skupine so raziskovalne rezultate uporabili kot osnovo za ekspertizo, namenjeno naročniku, in znanstveno monografijo *Demografska, etnična in migracijska dinamika v Sloveniji in njen vpliv na Slovensko vojsko* (ur. J. Žitnik Serafin), ki je izšla v tiskani in elektronski obliki pri Založbi ZRC. Knjigo bo uporabljal naročnik v procesu izobraževanja kadrov Slovenske vojske.

Vpliv med-etničnih in med-verskih odnosov za mir in stabilnost Zahodnega Balkana, CRP Znanje za varnost in mir 2006–2010

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: dr. Silvo Devetak, ECERS in Inštitut za novejšo zgodovino.

Sodelavci: I. Gantar Godina, M. Lukšič – Hacin, M. Milharčič Hladnik, J. Mlekuž, K. Toplak, M. Vah Jevšnik.

30. 11. se je projekt zaključil. Pripravljen je bil Raziskovalni kompendij, ki vsebuje kopije vseh znanstvenih člankov, ki so bili izdelani in objavljeni v različnih znanstvenih revijah doma in po svetu (530 str.; 26 člankov) Poleg tega je v času trajanja projekta izšlo 6 znanstvenih monografij. To gradivo bo v prihodnje služilo v izobraževalne namene predavateljev, ki so vključeni v proces izobraževanja v slovenski vojski. Pripravljena sta bila dva priložnika za potrebe častnikov in podčastnikov ter za potrebe vojakov.

Oblikovanje spomina, identitete in krajine: ustna pričevanja in materialna kultura Slovencev v ZDA

Vodja bilateralnega projekta: J. Gombač.

Projekt je bil prijavljen v sodelovanju z Cleveland State University (ZDA). Cilj projekta je analizirati elemente ohranjanja kulturne identitete in predstaviti različne načine delovanja kulturnih prostorov ter ustvariti arhiv ustne zgodovine slovenskega izseljenstva. Zasnovan je interdisciplinarno in sicer iz etnološke, kulturološke, zgodovinske in literarne zgodovinske perspektive.

Prispevek slovenskega jezikoslovca Rajka Nahtigala k standardizaciji albanskega jezika

Vodja bilateralnega projekta: M. Lukšič - Hacin, M. Lokar, koordinatorka.

Projekt je bil realiziran kot sinergija, ki je sledila vsaj trem ciljem: promociji dosežkov slovenske znanosti na Kosovu; raziskovanju življenja in dela Rajka Nahtigala in njegovega prispevka k standardizaciji albanskega jezika in vzpostavljanju dolgoročnejšega sodelovanja z AAB Univerzo v Prištini, s katero je inštitut prek UNG prijavi tudi "Tempus project" za postavitev "Kosovskih študij" v Prištini.

MIRACLE – Migrants and refugees – A challenge for learning in European Schools / ČUDEŽ – Migranti in begunci – izziv za učenje v evropskih šolah

Nacionalna koordinatorka mednarodnega projekta: K. Toplak.

Sodelavci: J. Gombač, M. Lukšič - Hacin, M. Vah Jevšnik.

Projekt MIRACLE se je začel decembra in je namenjen izdelavi gradiv za poučevanje medkulturnih kompetenc za učitelje osnovnih in srednjih šol. Cilji projekta so povečati učno motivacijo za učence z migracijskim ozadjem, usposobiti učitelje za poučevanje v (kulturno, jezikovno, versko, ...) heterogenih razredih ter izdelati gradiva in metode za takšno poučevanje. Rezultati projekta bodo predvsem uporabna gradiva in učinkovite metode izobraževanja za učitelje (teacher training courses), da bi se izboljšale civilno-medkulturne kompetence. Partnerji v projektu so raziskovalne in izobraževalne institucije iz Nemčije, Italije, Malte, Madžarske in Slovenije.

@RZENAL – Virtualna zakladnica nacionalne dediščine

Vodja mednarodnega projekta: J. Fridl (Geografski inštitut Antona Melika).

Sodelavka: K. Toplak.

Central Europe in Canada: CEACS Diaspora project

Vodja mednarodnega projekta: dr. Vesna Lopičič, Univerza v Nišu.

Nacionalna koordinatorka: U. Strle.

Poglavitni namen projekta, ki ga financira *Central European Association for Canadian Studies*, je predstaviti življenje in delo kanadskih priseljencev, ki izvirajo iz srednjeevropskega prostora, torej iz današnje Češke, Slovaške, Madžarske, Romunije, Bolgarije, Srbije, Hrvaške in Slovenije. Cilj projekta, ki se bo zaključil konec leta 2010, je izdaja dveh publikacij, ki bodo razdeljene po nacionalnih sklopih; ena bo predstavila literarno ustvarjanje izbranih priseljskih ustvarjalcev, druga pa bo z metodo ustne zgodovine prikazala vsakdanje življenje priseljencev. Projekt je pomemben ne le zaradi primerjalne vrednosti, ki jo ponuja takšno sodelovanje, ampak tudi zaradi prihodnjih povezav z raziskovalci iz omenjenih dežel.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **M. Drnovšek** je bil soorganizator znanstvene konference »Zgodovinski in družbeni vidiki cenzure na Slovenskem«, urednik zbirke *Korenine* (Založba Nova revija), član uredniškega odbora *Dve domovini / Two Homelands*, član uredniškega odbora *Kronike, časopisa za slovensko krajevno zgodovino* (Zveza zgodovinskih društev), član uredniškega odbora »Zgodovina v šoli« (Zavod RS za šolstvo)
- **J. Gombač** je bil urednik revije *Dve domovini / Two Homelands*.
- **M. Lukšič - Hacin** je podpredsednica Upravnega odbora ZRC SAZU in od 1. 10. direktorica skupnega magistrskega študija »Joint MA in Migration and Intercultural Relations«.
- **M. Milharčič Hladnik** je do 30. 9. kot direktorica skupnega magistrskega študija »Joint MA in Migration and Intercultural Relations« vodila program, ki se je začel izvajati na Univerzi v Novi Gorici v študijskem letu 2006–07.
- **J. Mlekuž** je organiziral Okroglo mizo z naslovom »Kulturna dediščina med emigranti v Evropi«, Ljubljana, 3. 12., bil urednik monografske zbirke *Migracije* ter član Založniškega sveta ZRC SAZU
- **K. Toplak** je organizirala diskusijsko kavarno z naslovom »Sodobni trendi v raziskovanju migracij na Slovenskem« v Slovenskem etnografskem muzeju, 30. 9.
- **J. Žitnik Serafin** je bila soorganizatorica mednarodnega literarnega festivala »Vilenica 2009« (književnost Slovencev v Argentini), organizatorica okrogle mize »Položaj slovenskoargentinske književnosti in kulture« (DSP, Ljubljana, 24. 9.), članica uredniškega odbora znanstvene revije *Dve domovini / Two Homelands*, podpredsednica Znanstvenega sveta ZRC SAZU in predsednica Znanstvenega sveta Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

V inštitutu se nahaja baza podatkov »Slovenski izseljenci in njihova ustvarjalnost na Internetu« v fizični in elektronski obliki.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- **Dve domovini / Two Homelands: Razprave o izseljenstvu / Migration Studies, št. 29 in 30.** Gombač J., (ur.), Ljubljana: Založba ZRC SAZU
- Milharčič Hladnik, M. in Mlekuž, J. (ur.), **Krila migracij, Po meri življenjskih zgodb.** Avtorji: Sanja Cukut, M. Drnovšek, Špela Kalčič, M. Milharčič Hladnik, J. Mlekuž, U. Strle, Katja Škrli, Migracije 17, Migrantke 1, Ljubljana: Založba ZRC, 249 str.
- Vah Jevšnik, Mojca, **Building Pecae for a Living,** Migracije 18, Ljubljana: Založba ZRC, 112 str.
- Lukšič - Hacin, M. in Mlekuž, J. (ur.), **Go Girls! When Slovenian Women Left Home.** Avtorji: M. Drnovšek, M. Lukšič - Hacin, M. Milharčič Hladnik, J. Mlekuž, Migracije 19, Migrantke 2, Ljubljana: Založba ZRC, 151 str.
- **Demografska, etnična in migracijska dinamika v Sloveniji in njen vpliv na Slovensko vojsko.** Avtorji: J. Gombač, D. Josipovič, J. Mlekuž, K. Toplak, M. Vah Jevšnik, J. Žitnik Serafin, Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (elektronska in tiskana izdaja).

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Association of European Migration Institutions (AEMI), Aalborg, Danska.
- Narodna in študijska knjižnica Trst, Italija.
- Slovene Studies, ZDA.
- Norwegian Emigration Center, Stavanger, Norveška.
- Centre de Documentation sur les Migration Humaines, Luksemburg.
- The Danish Emigration Archives, Aalborg, Danska.
- Archives Department, Maritime Archives & Library, Merseyside Maritime Museum, Liverpool, Velika Britanija.
- The North Frisian Emigrant Archive, Bredstedt, Nemčija.
- Institut za migracije i narodnosti, Zagreb, Hrvaška.
- Rheinisch-Westfälische Auslandsgesellschaft E.V., Auslandsinstitut, Dortmund, Nemčija.
- University of Minnesota, Immigration History Research Center, Minneapolis, ZDA.
- Siirtolaisuusinstituutti, Turku, Finska.
- Universität Bremen, Migrationsforschung, Bremen, Nemčija.
- International Network of Migration Institutions Web Community
- Central European Association for Canadian Studies, Brno, Češka
- Museo dell'Emigrante / Centro Studi Permanente sull'Emigrazione, San Marino, Republika San Marino.
- Czech and Slovak History Conference, ZDA.
- Historický Ústav České Akademie věd, Praga–Brno, Češka.
- Ameriška ženska zveza, ZDA.
- Hoger Instituut voor de Arbeid, Katholieke Universiteit Leuven, Belgija.
- Centre for the Study of Migrations and Intercultural Relations, Universidade Aberta, Lizbona, Portugalska.
- Università di Bologna, Italija.
- Istituto per l'Europa Centro. Orientale e Balcanica, Forlì, Italija.
- Slovenska kulturna akcija, Argentina.
- Hrvatski studiji, Univerza v Zagrebu, Hrvaška.

DOKTORSKA DELA IN MAGISTRSKA DELA

Maša Mikola

- *Sledi različnosti: multikulturalizem v socio-političnih praksah v Melbourneu.* Univerza v Novi Gorici, 11. 12. – doktorsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Marjan Drnovšek

- *Cenzura pisem in politična emigracija.* Referat na znanstveni konferenci »Zgodovinski in družbeni vidiki cenzure na Slovenskem«, Ljubljana, Prešernova dvorana SAZU, 1. 10.

Irena Gantar Godina

- *Integration und Desintegration in Mitteleuropa: Pläne und Realität*, Rossová, Marcella (ur.). München: Martin Meidenbauer Verlagbuchhandlung. Sodelovanje na predstavitvi monografije, Historický ústav AV ČR., Praga, Češka, 8. 6.

Jure Gombač

- *Integration policy in Slovenia : some cases, a bit of history and current efforts*. Predavanje na posvetovanju »Interrogating integration«, Institute for Advanced Studies, Glasgow, 26. 2.
- *Internet kot prostor medkulturnega dialoga*. Predavanje na konferenci »Gradimo mostove«, Novo mesto, 18. 6.
- *Migration and small nations*. Vabljeni predavanja na Carl von Ossietzky University, Oldenburg, Nemčija, 8. 10- *Slovenci po svetu na Internetu*. Predavanje pri Okrogli mizi »Kulturna dediščina med emigranti v Evropi«, sklop »Mediji in kulturna dediščina«, Ljubljana, 3. 12.

Marina Lukšič - Hacin

- *E/imigracija v Sloveniji*. Predavanje na »Dnevu slovenskih študij«, ZRC in Univerza v Novi Gorici, Atrij ZRC, Ljubljana, 27. 5.
- *Welfare state and multiculturalism in the EU countries*. Predavanje na posvetovanju »Migration in Europe: New Dimensions, Interdisciplinary Approaches, Plural Perspectives«, Erasmus Intensive Phase, Univ. of Oldenburg, Oldenburg, Nemčija, 11.–28. 5.
- *Povežimo svetove : pomen vseživljenjskega učenja in svetovanja v procesu integracije migrantov in drugih ranljivih skupin*. Diskusijski prispevek na strokovnem posvetu Regionalnega svetovalnega središča Koper, ISIO Koper 2009, 9. 6.
- *Multikulturalizem ali interkulturalizem*. Predavanje na konferenci »Gradimo mostove«, Novo mesto, 18. 6.
- *Migration, gender and identities*. Predstavitev študijskih programov na University of Oldenburg, Nemčija, 8. 10.
- *Etnična ekonomija in kulturna dediščina v kontekstu politike multikulturalizma*. Predavanje pri Okrogli mizi »Kulturna dediščina med emigranti v Evropi«, sklop »Ekonomija in kulturna dediščina«, Ljubljana, 3. 12.

Maša Mikola

- *Grids of Hospitality: Transgressing Boundaries of Multiculturalism in the Mobile Space*. Referat na mednarodni konferenci »Diasporas, Migration and Media: Crossing Boundaries, New Directions, ECREA-Diaspora, Migration and the Media Section«, Utrecht University, Utrecht, Nizozemska, 7. 11.

Mirjam Milharčič Hladnik

- *Vzroki in oblike sodobnih mednarodnih migracij v in iz Afrike*. Predavanje pri Okrogli mizi, Slovenski etnografski muzej, Ljubljana, 25. 3.
- *Slovenske izseljenke in njihove potomke v ZDA*. Predavanje na mednarodnem posvetovanju »Migrantske zajednice, udruženja i društvene aktivnosti u Sjevernoj i Južnoj Americi: komparativni prikaz Hrvatska-Slovenija«, Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Hrvaška, 3. 4.
- *Življenjske zgodbe pogojene z migracijami*. Oddaja »Ars humana«, 3. program, Radio Slovenija, Ljubljana, 13. 4.
- *No victory day for Angela Vode (1892-1985): a prisoner before, during and after the Second World War*. Predavanje na mednarodnem posvetovanju »Do Women Have Victory Day? Women's Traumatic Memory and Resistance Narratives«, Gliptoteka HAZU, Zagreb, 8. 5.
- *Aktivistična okrogla miza: Krila migracij*. Prispevek na »Debatnem večeru s knjigo«, Založba Goga, Novo mesto, 21. 5.
- *Interdisciplinarnost, ženske študije in boj primorske duhovščine proti fašizmu*. Predavanje na »Dnevu slovenskih študij«, (ZRC in Univerza v Novi Gorici), Atrij ZRC, Ljubljana, 27. 5.
- *Pripovedi aleksandrink, gospodinjskih pomočnic, prebežnic, izseljenk*. Predstavitev zbornika »Krila migracij - po meri življenjskih zgodb«, Grad Kromberk - Goriški muzej, Nova Gorica, 9. 6.
- *Migrantske izkušnje zahodnega dela slovenskega etničnega prostora*. Prispevek na diskusijskem večeru ob predstavitvi zbornika »Krila migracij - po meri življenjskih zgodb«, Knjižnica Cirila Kosmača, Tolmin, 18. 6.
- *Avtobiografija in raziskovanje ženskih migracij*. Predavanje na mednarodnem posvetovanju »Slovenska avtobiografija«, Atrij ZRC, Ljubljana, 23. 6.
- *Joint master in migration and intercultural relations : experiences and added value / Skupni magistrski študij migracij in medkulturnih odnosov: izkušnja in dodana vrednost?*. Predavanje na posvetovanju »European Day Italy-Slovenia« -> »Student mobility as an added value to the intercultural relations in EU«, Univerza Nova Gorica, 24. 6.
- *Spomin na aleksandrinke v kontekstu sodobnih ženskih migracij*. Predavanje v okviru razprave z naslovom »Novejša prizadevanja in raziskovanja za ohranitev kulturne dediščine aleksandrink«, Nova Gorica, 4. 7.
- *Življenjske zgodbe slovenskih migrantk*. Oddaja »Nočni obisk«, 1. program, Radio Slovenija, Ljubljana, 14. 8.
- *Politično in društveno delovanje žensk v Ljubljani v prvi polovici 20. stoletja*. Predavanje na mednarodnem znanstvenem srečanju »Prispevek žensk Ljubljani - obogatena topografija prestolnice« Ljubljana, 23. 9.
- *"Kako osebna je lahko zgodovina"*. Prispevek v razpravi ob predstavitvi zbornika »Krila migracij - po meri življenjskih zgodb«, Inštitut za zgodovinske študije, Znanstveno raziskovalno središče Univerze na Primorskem, Koper, 24. 11.

Jernej Mlekuž

- *Vloga izvornega prostora pri ohranjanju etnične identitete med Slovenci in njihovimi potomci v Mendози, Argentina*. Predavanje na mednarodnem posvetovanju »Migrantske zajednice, udruženja i društvene aktivnosti u Sjevernoj i Južnoj Americi: komparativni prikaz Hrvatska-Slovenija«, Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Hrvaška, 3. 4.
- *Dr. Jernej Mlekuž*. Oddaja »Podobe znanja«, 3. program ARS, Radio Slovenija, Ljubljana, 29. 5.
- *Burekdarovanje. O bureku, podarjenem neburekljudem*. Predavanje pri Okrogli mizi »Kulturna dediščina med emigranti v Evropi«, Ljubljana, 3. 12.

Urška Strle

Pregled ustne zgodovine. Predavanje na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 5. 3.

- *Pregled priseljavanja Slovencev v Kanado*. Predavanje na mednarodnem posvetovanju »Migrantske zajednice, udruženja i društvene aktivnosti u Sjevernoj i Južnoj Americi: komparativni prikaz Hrvatska-Slovenija«, Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 3. 4.
- *Aktivistična okrogla miza: Krila migracij*. Prispevek na »Debatnem večeru s knjigo«, Založba Goga, Novo mesto, 21. 5.
- *Pripovedi aleksandrink, gospodinjskih pomočnic, prebežnic, izseljenk*. Predstavitev zbornika »Krila migracij - po meri življenjskih zgodb«, Grad Kromberk - Goriški muzej, Nova Gorica, 9. 6.
- *Migrantske izkušnje zahodnega dela slovenskega etničnega prostora*. Prispevek na diskusijskem večeru ob predstavitvi zbornika »Krila migracij - po meri življenjskih zgodb«, Knjižnica Cirila Kosmača, Tolmin, 18. 6.
- *Between two homelands: The case of Slovenian Woman in Canada*. Predavanje na 5th International Conference of Central European Canadianists »Managing Diversity and Social Cohesion: the Canadian Experience«, Sofia University / Radisson Hotel, Sofija, Bolgarija, 17. 10.
- *Kako osebnostna je lahko zgodovina?* Pogovor ob najnovjšem zborniku raziskovalcev Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU »Krila migracij: po meri življenjskih zgodb«, Znanstvenoraziskovalno središče Univerze na Primorskem, Koper, 24. 11.

Kristina Toplak

- *Buenos artes – Ustvarjalnost Slovencev in njihovih potomcev v Buenos Airesu*. Predstavitev monografije v oddaji »Izšlo je«, 3. program ARS, Radio Slovenija, Ljubljana, 5. 3.
- *Kulturna produkcija Slovencev in njihovih potomcev v Argentini ter vprašanje integracije*. Vabljeni predavanje na mednarodnem posvetovanju »Migrantske zajednice, udruženja i društvene aktivnosti u Sjevernoj i Južnoj Americi: komparativni prikaz Hrvatska-Slovenija«, Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Hrvaška, 3. 4.
- *Medkulturni dialog in mladi*. Vabljeni predavanje na konferenci »Gradimo mostove«, Novo mesto, 19. 6.
- *Slovenci v Argentini kot predmet raziskav*. Predstavitev raziskav na spremljevalnem programu 24. mednarodnega literarnega festivala »Vilena 2009«, Ljubljana, 4. 9.
- *Položaj slovenskoargentinske književnosti in kulture*. Sodelovanje pri Okrogli mizi, spremljevalni program na 24. mednarodnem literarnem festivalu »Vilena 2009«, Ljubljana, 24. 9.
- *Between art worlds of Buenos Aires and Ljubljana: pluralisation of ideas, cultural practices and art forms*. Vabljeni predavanje na 11. Internationale Konferenz des Instituts für Kulturwissenschaften und Theatergeschichte des Österreichische Akademie der Wissenschaften v okviru raziskovalnega programa »Orte des Gedächtnisses« in »Translation: Zwischenräume, Migration und die Entgrenzung von Kulturen und Identitäten«, Dunaj, Avstrija, 9. 10.
- *Mobilna umetnostna dediščina v primežu ekonomskih in nacionalnih interesov*. Prispevek pri Okrogli mizi »Kulturna dediščina med emigranti v Evropi«, sklop »Ekonomija in kulturna dediščina«, Ljubljana, 3. 12.

Janja Žitnik Serafin

- *Trajna aktualnost Louisa Adamiča*. Predavanje na posvetu »Življenje in delo Louisa Adamiča«, Slovenska izseljenska matica, Ljubljana, 12. 3.
- *Življenjske in ustvarjalne prelomnice Louisa Adamiča*. Vabljeni predavanje, Grosuplje, 23. 3.
- *Aktualizacija integracijskih konceptov Louisa Adamiča*. Predavanje na IX. vseslovenskem srečanju, Državni zbor RS, Ljubljana, 2. 7.
- *Slovenci v Argentini kot predmet raziskav*. Predavanje v okviru spremljevalnega programa 24. mednarodnega literarnega festivala »Vilena 2009«, Ljubljana, 4. 9.
- *Slovenskoargentinska književnost na Vilenici*. Predavanje v okviru rednega programa 24. mednarodnega literarnega festivala »Vilena 2009«, Ljubljana, 4. 9.
- *Nove potrditve starih pogledov: Louis Adamič*. Predavanje v okviru Historičnega seminarja ZRC SAZU, 15. 10.
- *Jezik in literarna dediščina slovenskih izseljenskih pisateljev v drugih delih Evrope*. Predavanje na posvetu »Kulturna dediščina med emigranti v Evropi«, sklop »Mediji in kulturna dediščina«, Ljubljana, 3. 12.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI, POTOVANJA

Jure Gombač

- Carl von Ossietzky University, Oldenburg, Nemčija, 7.–9. 10.: predstavitev študijskih programov »Migration, Gender and Identities«.

Marina Lukšič - Hacin

- University of Oldenburg, Nemčija, 7.- 9. 10.: Comparison of European emigration and European immigration from Slovenian perspective: »Migration in Europe: New Dimensions, Interdisciplinary Approaches, Plural Perspectives«, Erasmus Intensive Phase: predavanje in raziskovalno delo.

Maša Mikola

- Melbourne, Avstralija, 1.–30. 6.: terensko delo.

Mirjam Milharčič Hladnik

- University of Oldenburg, Nemčija, 11.–28.5.: Comparison of European emigration and European immigration from Slovenian perspective: »Migration in Europe: New Dimensions, Interdisciplinary Approaches, Plural Perspectives«, Erasmus Intensive Phase: predavanje in raziskovalno delo.

Kristina Toplak

- Buenos Aires, Argentina, 21. 10.–27. 11.: raziskovalno delo med Slovenci v Argentini in predstavitev monografije »Buenas Artes«.
- Oldenburg, Nemčija, 19.–27.5.: udeležba na intenzivnem programu mednarodnega podiplomskega študija »MA Migracije in interkulturni odnos«.

Urška Strle

- Budimpešta, Madžarska, 13. 3.: delovni sestanek za projekt »Diaspora project«.
- Sofija, Bolgarija, 15. 10.: zaključni sestanek za projekt »Diaspora project«.

PEDAGOŠKO DELO

Jure Gombač

- *Kultura regij in obmejnih prostorov*. Predavanja v okviru programa »Kulturna zgodovina« na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Theorising Migrations 1; Migrations and Borders / Teorije Migracij 1; Migracije in meje*. »Joint Master in Migration and Intercultural Relations«. Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici; na University of Stavanger, Norveška; Carl von Ossietzky Universität, Oldenburg, Nemčija; Universidade Aberta, Lizbona, Portugalska; Jihočeska univerzita v Českých Budějovicah, Pedagogická fakulta; Filozofska fakulteta Univerze v Zagrebu.

Marina Lukšič - Hacin

- *Slovenian Emigrants Between Tradition and the Contemporaneity. Joint Master in Migration and Intercultural Relations*. Predavanja na Fakulteti za humanistiko, Univerza v Novi Gorici; University of Stavanger, Norveška; Carl von Ossietzky University, Oldenburg, Nemčija; Universidade Aberta, Lizbona, Portugalska.
- *Slovenski izseljenci med tradicijo in sodobnostjo*. Predavanja na Fakulteti za podiplomski študij, Univerza v Novi Gorici. Predmet se je izvajal tudi v okviru individualnih študijskih programov na Filozofski fakulteti, univerza v Ljubljani.
- *Kulture, globalizacija in multikulturalizem*. Predavanja v okviru izbirnega predmeta na podiplomskem študiju, Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani.
- *Političnost migracij*. Individualni študijski program za podiplomski študij na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

Mirjam Milharčič Hladnik

- *Sociološki vidiki profesionalne identitete učiteljskega poklica*. Podiplomski študij na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani.
- *Vloga in pomen ženske v slovenski družbi in kulturi*. Podiplomski študij na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici in ZRC SAZU Ljubljana.

MENTORSTVO

Irena Gantar Godina je bila mentorica mladi raziskovalki U. Strle

Marina Lukšič - Hacin je mentorica pri doktoratu mlade raziskovalke M. Mikole in magistrskih delih Ane Klinar na ISHv Ljubljani, Teje Bitenc na Univerzi Nova Gorica in Stanislavu Pospehu na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani.

Mirjam Milharčič Hladnik je bila mentorica pri doktoratu Teje Rozman Clark in Betsey Archambault na Fakulteti za podiplomski študij, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU Ljubljana ter somentorica pri magisteriju Darje Gorup na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici in ZRC SAZU Ljubljana, pri doktoratu Marijance Ajše Vižintin na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani in Klare Kožar na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://isi.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The work at the **Slovenian Migration Institute** continues on the research programmes *National and Cultural Identity of Slovenian Emigration* and *Internet as a Medium for Preserving the National and Cultural Heritage among Slovenians around the World*.

We started two national projects, international Comenius projects and three bilateral projects. *Ethnic Economy: A Challenge or an Obstacle for the Economy; Slovenia and EU and Creation of Memory and Preserving of the Cultural Identity among Slovenian Immigrants and their descendants; MIRACLE (Comenius); Sculpted Places: Identity, Landscape, and Public Art in the 20th Century (ZDA); The Rajko Nahtigal's Contribution to Standardization of Albanian Language (Kosovo);* EEA grants

Two research project were successfully completed: *Demographic, Ethnic and Migratory Dynamics in Slovenia and its Impact on Slovenian Army*, and *The Impact of Inter-Ethnic and Inter-Religion Relations on Peace and Stability of the Western Balkans*

Two new issues of the scientific journal *Dve domovini/Two Homelands* were published (29 and 30). Three books were published in the monograph series *Migracije: Building Peace for a Living, Go Girls - When Slovenian Women Left Home and Dressed to go. Women Stories on migration* and another two books were published separately: *Equal Opportunities in Slovenian Diplomacy and Dynamic, ethnic and migration dynamics in Slovenia and their impact on the Slovenian Army*.

Researcher M. Mikola successfully defended her dissertation.

- 1 Jelica Šumič Riha
- 2 Alenka Zupančič Žerdin
- 3 Rado Riha
- 4 Aleš Erjavec
- 5 Matej Ažman
- 6 Matjaž Vesel
- 7 Peter Klepec Kršič
- 8 Marina Gržinić Mauhler
- 9 Rok Benčin
- 10 Tadej Troha

FILOZOFSKI INŠTITUT

ZNANSTVENI SVET

Akad. red. prof. dr. Tine Hribar (predsednik), akad. red. prof. dr. Janko Kos, akad. red. prof. dr. Slavoj Žižek, red. prof. dr. Aleš Erjavec, red. prof. dr. Oto Luthar, dr. Rado Riha (podpredsednik), red. prof. dr. Jelica Šumič Riha.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: dr. Rado Riha, znanstveni svetnik.

Znanstvena svetnika: red. prof. dr. Aleš Erjavec, dr. Tomaž Mastnak.

Znanstvene svetnice: red. prof. dr. Jelica Šumič Riha, izr. prof. dr. Marina Gržinič Mauhler, doc. dr. Alenka Zupančič Žerdin.

Višja znanstvena sodelavca: doc. dr. Peter Klepec Kršič, doc. dr. Matjaž Vesel.

Asistentka z doktoratom: dr. Ana Žerjav.

Asistent z doktoratom: dr. Samo Tomšič.

Asistent z magisterijem: mag. Matej Ažman.

Asistenta: dr. Tadej Troha, Rok Benčin (mladi raziskovalec).

Tajnik: mag. Matej Ažman.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Pogoji in problemi sodobne filozofije

Vodja raziskovalnega programa: Alenka Zupančič Žerdin.

Sodelavci: A. Erjavec, R. Benčin, M. Gržinič Mauhler, P. Klepec Kršič, T. Mastnak, R. Riha, J. Šumič Riha, S. Tomšič, T. Troha, M. Vesel, A. Žerjav.

V prvem letu so bili pregledani in sintetizirani tisti vidiki dosedanjega programskega raziskovalnega dela, ki so relevantni za delo v prihodnjem raziskovalnem obdobju; vključeni so bili v izhodišča novega programa. Potekalo je zbiranje in analiza virov in literature na novo odprti področjih, zlasti na področju kritičnega raziskovanja ontologije. Formulirane so bile prve hipoteze glede možnosti spremembe v luči preloma med metafizično ontologijo in sodobnimi ontologijami množstva. Pregledana in analizirana je bila ustrezna filozofska in psihoanalitična literatura o problemu novih ontologij in logike pojavitve. Pregledana je bila psihoanalitična kritika ontologije in začele so se raziskave o ontološki relevantnosti koncepta gona smrti. Razčlenjena je bila problematika Agambenove ontologije potencialnosti in njenih časovnih implikacij. Zbrani so bili viri in literatura ter formulirani prvi splošni problemi na področju raziskovanja znanstvenih revolucij. Začelo se je raziskovanje politične teologije v srednjem veku, in sicer skozi fenomen svete vojne. Pregledane so bile ključne teorije filozofskih avtorjev modernističnega obdobja o umetnosti kot »resnici dobe« (Lukacs, Heidegger, Merleau-Ponty, Benjamin in Adorno). Začela so se raziskovanja subjektivacije s perspektive razmejitev subjekt/individuum, človek/žival (Heidegger, Foucault, Agamben).

Antropološki stroji, biopolitika in produkcija ter genealogija (golega) življenja

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: Marina Gržinič Mauhler.

Sodelavci: M. Ažman, A. Erjavec, P. Klepec Kršič, R. Riha, M. Vesel, A. Zupančič Žerdin.

V tretjem letu je raziskovalni projekt na podlagi analize produkcije in genealogije življenja obravnaval postopke upravljanja in obvladovanja življenja, ki jih je raziskovalno delo analiziralo kot zlitje treh procesov: obvladovanje človeškega genoma, globalne ekonomije in zahodne humanitarne ideologije. Sklepno delo na raziskavi je bila razdelava teze o estetizaciji življenja v sodobnih demokratičnih družbah. Pokazano je bilo, da se družbe globalnega kapitalizma ukvarjajo le še s snobovskim povzdigovanjem lastne praznine v zadnjo estetsko formo. V tem oziru je bila analizirana Agambenova genealogija človeštva od brezglavosti do puhloglavosti.

Umetniške prakse 20. in 21. stoletja in politično

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: Aleš Erjavec.

Sodelavci: M. Gržinič Mauhler, P. Klepec Kršič, R. Riha, J. Šumič Riha, A. Zupančič Žerdin.

V drugem letu raziskovalnega projekta je bil proučevan koncept političnega v navezavi na koncept estetskega. Mapirano je bilo polje umetnosti in kulture s kritičnim preizpraševanjem temeljnih virov. Analizirana je bila problematika iluzije v razmerju do virtualnega in realnega, posebna pozornost pa je bila posvečena tudi razmerju med Deleuzovo filozofijo in Lacanovo psihoanalizo. Nadalje so bila raziskovana naslednja tematska področja: (a) teorija sublimnega in teorija formalizacije v umetnosti; (b) artikulacija razmerja med reprezentacijo in posnemanjem na eni strani ter fikcijo in inventivnostjo na drugi. Raziskovanje se je nadaljevalo z vključitvijo pojma sublimacije. Posebno pozornost je bila namenjena filozofski analizi psihoanalitičnega koncepta objekta (a), kakor tudi relevantnosti tega koncepta v razmerju do teorije in prakse umetnosti, raziskovan je bil pomen tega pojma za sodobne koncepcije univerzalnosti.

Evropa in politika prevajanja

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: Jelica Šumič Riha.

Sodelavci: A. Erjavec, P. Klepec Kršič, T. Mastnak, R. Riha, A. Zupančič Žerdin.

V tretjem letu raziskovalnega dela je bila posebna pozornost posvečena pojmu univerzalnega in teoretski kontroverzi o dvoumnosti tega pojma. Raziskava je kritično revidirala tradicijo evropskega univerzalizma kot dediča razsvetljenstva. V tem kontekstu je projekt analiziral smisel, možnosti in meje preinterpretacije razsvetlenskega projekta v pogojih sodobnih demokratičnih družb. Raziskava je obravnavala problem notranjih mej evropskega univerzalizma in to problematiko povezala z analizo kontingentnih pojavnih oblik političnega univerzalizma. V tem kontekstu je bila posebna pozornost posvečena gibanjem, ki se upirajo evropski univerzalizaciji in se zavzemajo za oblikovanje skupnega na partikularnih družbenih, političnih ali kulturnih temeljih. V sklepnem letu raziskovalnega projekta so bile obravnavane tri poglobilne teme: prvič, zahteva po univerzalizaciji političnih in etičnih načel; drugič, raziskava kontekstualnega in relacijskega značaja identitet; tretjič, analiza pomena, ki ga imajo jezikovne, kulturne in ekonomske različnosti za Evropo, ki skuša ustvariti federalno in multikulturno podobo same sebe. Projekt je skušal zarisati, izogibajoč se vsakemu utopizmu, možnost novih, bolj kompleksnih oblik evropskega univerzalizma, utemeljenih na prevajanju.

Analiza konfliktov in kulturnih razlik v Severni in Podsaharski Afriki

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: Tomaž Mastnak.

Sodelavci: L. Debevec, J. Elyachar Mastnak (obe iz Inštituta za antropološke in prostorske študije), P. Repolusk (Geografski inštitut Antona Melika).

Raziskava, ki se je zaključila v oktobru 2009, je imela dva glavna tematska sklopa: prvič, pregled geopolitičnega stanja ter preteklih in sedanjih konfliktov v Severni in Podsaharski Afriki, in drugič, predstavitev kulturnih razlik na tem območju. Po navadi se na konflikte in vojne v Afriki gleda kot na etnične spopade. Na prvi pogled se neinformiranemu zunanjemu opazovalcu morda zdi tak odgovor najbolj logičen, saj gleda na Afriko kot na kontinent, kjer so bile državne meje postavljene v času kolonializma in niso upoštevale obstoječih etničnih delitev ozemlja. Poleg tega gre za kontinent, kjer živi ogromno število različnih etničnih in jezikovnih skupin. Toda tak pogled poenostavlja kompleksno situacijo. Znanstveniki, ki se ukvarjajo s preučevanjem konfliktov in vojn v Afriki, že nekaj časa ugotavljajo, da je narava teh konfliktov vse prej kot zgolj etnična. Vzroke je treba iskati v globalnih političnih interesih; v dostopu do ključnih naravnih virov in delitvi le-teh; v kolonialni in postkolonialni zgodovini; in le deloma v etnični sliki države oziroma držav, kjer se vojna odvija. Ker je bolj niansirano razumevanje problemov, razumevanje njihove kompleksnosti in dinamike ključnega pomena, je raziskava na primeru izbranih posameznih konfliktov na afriškem kontinentu preučila različne vzroke za pojav in razplet konfliktov. Rezultat raziskovalnega projekta je delovni priročnik z naslovom *Analiza konfliktov in kulturnih razlik v Severni in Podsaharski Afriki*. Priročnik obsega več kot 500 strani in predstavlja pomembno gradivo za pripravo članov SV na morebitne prihodnje mirovne misije v Severni in Podsaharski Afriki.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **R. Benčin** je član programskega odbora Delavsko-punkerske univerze.
- **A. Erjavec** je član uredništva *Filozofskega vestnika* (Ljubljana) in *Research on Marxist Aesthetics* (Nanjing, Kitajska) ter član uredniških svetov revij *South African Journal of Art History* (Port Elizabeth, JAR), *Contemporary Aesthetics* (Castine, Maine, ZDA) in *International Aesthetics* (Beijing, Kitajska). Je recenzent predavatelj na University of California, Santa Cruz (Cowell College) in University of California, Stanford, ZDA. Je predstojnik Oddelka za kulturne študije Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, predstojnik doktorskega programa »Filozofija in teorija vizualne kulture« (FHŠ Koper, UP) in član senata Fakultete za humanistične študije Koper UP.
- **M. Gržinič Mauhler** je redna profesorica na Akademiji za likovno umetnost, Dunaj, Avstrija; gostujoča profesorica na Hoger Institut voor Schone Kunsten, Gent, Belgija, (v mesecu maju); članica uredniškega sveta *Pavilion*, časopisa za kulturo in politiko, Bukarešta, Romunija (urednica 2006–); urednica časopisa *Reartikulacija*, Ljubljana (urednica 2007–).
- **T. Mastnak** je urednik serije *Clasica* v okviru zbirke *Philosophica* pri Založbi ZRC; je član evropskega uredniškega sveta revije *International Dialogue: A Multidisciplinary Journal of World Affairs*, University of Nebraska at Omaha, ZDA.
- **P. Klepec Kršič** je odgovorni urednik revije *Filozofski vestnik* in član uredništva revije *Problemi* (Ljubljana), sourednik zbornika *Šta je, u stvari, radikalno?* (zbirka Rizom, Narodna biblioteka Srbije, Beograd).
- **R. Riha** je član uredništva revije *Filozofski vestnik*.
- **J. Šumič Riha** je urednica serij *Moderna* in *Prizma* v okviru zbirke *Philosophica* pri Založbi ZRC ter članica uredništva revije *Filozofski vestnik*.
- **M. Vesel** je bil glavni urednik revije *Filozofski vestnik* in je urednik zbirke *Historia Scientiae* pri Založbi ZRC.
- **T. Troha** je bil mentor bralnih seminarjev »Hrbtna stran psihoanalize« (poletni semester 2008/2009) in *Transfer* (zimski semester 2009/2010) v okviru Delavsko-punkerske univerze.
- **A. Zupančič Žerdin** je glavna urednica revije *Problemi* in članica uredništva revije *Filozofski vestnik*.

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Emancipation and Populism / Emancipacija in populizem**, ZRC SAZU, Ljubljana, 14. 2. Kolokvij v organizaciji Filozofskega inštituta ZRC SAZU in filozofskega modula podiplomskega študijskega programa »Interkulturni študiji – Primerjalni študij idej in kultur« (organizatorica in voditeljica J. Šumič Riha) je potekal ob izidu knjige Ernesta Laclaua *Emancipacija/emancipacije*, ki je izšla v seriji Prizma (zbirka *Philosophica*), pri Založbi ZRC. Na kolokviju je sodelovalo pet filozofov.
- **Eternity and Change / Eternité et changement / Večnost in sprememba**, ZRC SAZU, Ljubljana, 4.–6. 12. Kolokvij v organizaciji Filozofskega inštituta ZRC SAZU (organizatorica in voditeljica J. Šumič Riha). Na kolokviju je sodelovalo 11 filozofov.
- **Zakon kapitala: zgodovine zatiranja**, Ljubljana, 15.–16. 12. Mednarodni raziskovalni projekt s simpozijem (soorganizatorica Marina Gržinič Mauhler). Kot soorganizatorji so nastopili Filozofski inštitut ZRC SAZU in filozofski modul podiplomskega študijskega programa »Interkulturni študiji – Primerjalni študij idej in kultur« Univerze v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

V letu 2009 je bilo v knjižnico vpisanih 224 monografij in 73 zvezkov periodike.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- **Filozofski vestnik**, XXX. letnik, tri redne številke. V prvi in tretji so objavljeni prispevki domačih in tujih avtorjev v slovenskem jeziku. Druga številka, naslovljena *What is to Live? / Qu'est-ce que vivre?*, ki jo je uredila Jelica Šumič Riha, je mednarodna, posvečena filozofskemu premisleku življenja. Prispevki avtoric in avtorjev so objavljeni v angleškem in francoskem jeziku z izvlečki v angleškem in slovenskem jeziku.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Institut za filozofiju, Zagreb, Hrvaška.
- Department of History of Science, University of Oklahoma, ZDA.
- Jan van Eyck Academie, Maastricht, Nizozemska.
- Södertörn University, Stockholm, Švedska.
- University of Barcelona, Barcelona, Španija.
- Central European University, Budimpešta, Madžarska.
- University of Art and Design Helsinki, Helsinki, Finska.
- University of California at Irvine, Irvine, ZDA.
- Université Paris VIII, Pariz, Francija.
- Narodna biblioteka Srbije, Beograd, Srbija.
- Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Beograd, Srbija.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Tadej Troha

- *Koncept čudeža v sodobni filozofiji in psihoanalizi*, Oddelek za filozofijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 30. 9. – doktorsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Rok Benčin

- *Neumnost emancipacije*. Predavanje v okviru ciklusa Delavsko-punkerske univerze, Ljubljana, 22. 1.
- *'The Point of No Return': Redefining Universality in Contemporary French Theory*. Prispevek na mednarodni konferenci »Mindful of Otherness: Literature and Ethics Graduate Conference« na Goldsmiths, University of London, London, Velika Britanija, 13. 6.

Aleš Erjavec

- *The Artistic Moment*. Plenarno predavanje na inavguralni konferenci Evropskega društva za estetiko, Fribourg, Švica, 4.–5. 4.
- *History of Aesthetics in Slovenia / Zgodovina estetike v Sloveniji*. Uvodno predavanje na mednarodnem kolokviju Slovenskega društva za estetiko »Filozofija umetnosti in literature: Kitajska/Slovenija, Slovenija/Kitajska«, Koper, 11.–12. 6.
- *Aesthetics, Philosophy of Culture, Art*. Vabljen predavanje na mednarodni konferenci »The Aesthetic Dimension of Visual Culture« v organizaciji Oddelka za estetiko Karlove univerze v Pragi, Praga, Češka, 20.–22. 10.
- *Umetnost mora vztrajati na rezilu noža*. Intervju, časopis *Delo*, 13. 7, str. 16. Intervju vodila Jela Krečič.

Marina Gržinič Mauhler

- *From biopolitics to necropolitics*. Predavanje v »Tkh – centar za teoriju i praksu izvođačkih umetnosti«, Beograd, Srbija, 12. 1.
- *New subversion*. Vabljen predavanje na temo »The old brand new«, Stadsschouwburg Amsterdam, Nizozemska, 21. 1.
- *Environmental catastrophe - a culmination of capital deregulation and privatization processes*. Predavanje na »Transmediale.09, Deep North - festival for art and digital culture«, na temo »The Digital Greenhouse«, Berlin, Nemčija, 28. 1.
- *Video and politics, biopolitics and digitalized media*. Vabljen predavanje na University of Barcelona, Španija, 30. 1.
- *Sustainability and capital*. Predavanje na International Symposium »Sustainability and Contemporary Art«, Central European University, Budimpešta, Madžarska, 26. 3.
- *Slovenija: politika, nestrpnost, spolnost in zamolčane zgodovine*. Predavanje v Cafe Open, Ljubljana, 7. 4.
- *Kunst und politik*. Vabljen predavanje na Akademie der bildenden Künste, Dunaj, Avstrija, 28. 4.

- *Un posicionament teoricopolític del feminisme a l'Europa de l'Est : el cas de la performance i del feminisme a l'antiga Iugoslàvia*. Vabljeno predavanje na simpoziju »Sujetos visibles, historias visuales«, Museu d'Art Contemporani de Barcelona, Španija, 9. 5.
- *Contemporary practices in art and theory*. Predavanje (gostujoča profesorica) na »Hoger Instituut voor Schone Kunsten«, Gent, Belgija, 13. 5.
- *Political act as a self-determination: against scientific academism and empty art radicalization*. Predavanje na simpoziju »Festival of Regions«, Linz, Avstrija, 16. 5.
- *Designing complexity*. Vabljeno predavanje na simpoziju »Coded cultures: exploring creative emergences«, Museumsquartier, Dunaj, Avstrija, 29. 5.
- *The state of things in theory, capitalism and contemporary art*. Predavanje na Central European University na temo »Writing in the humanities after the fall of communism«, Budimpešta, Madžarska, 6. 7.
- *De-linking, de-coloniality*. Predavanje na Central European University na temo »Writing in the humanities after the fall of communism«, Budimpešta, Madžarska, 7. 7.
- *Biocapitalism, necrocapitalism*. Predavanje na Central European University na temo »Writing in the humanities after the fall of communism«, Budimpešta, Madžarska, 7. 7.
- *Class divisions, global capitalism and feminism*. Predavanje na Central European University na temo »Writing in the humanities after the fall of communism«, Budimpešta, Madžarska, 8. 7.
- *Subjectivization and migration*. Predavanje na Central European University na temo »Writing in the humanities after the fall of communism«, Budimpešta, Madžarska, 8. 7.
- *Decolonizing the video, visual decoloniality*. Predavanje na temo »Decolonizing knowledge« kot gostujoča profesorica na Summer school, Universitat Rovira i Virgili, Taragona, Španija, 13. 7.
- *The biopolitical and necropolitical space of EU (2)*. Vabljeno predavanje na »Summer School Deschooling Classroom«, Ohrid, Makedonija, 17. 8.
- *Where do we stand? De-coloniality of knowledge*. Vabljeno predavanje na »Summer School Deschooling Classroom«, Ohrid, Makedonija, 18. 8.
- *Radikalna umetniška praksa*. Pogovor (v sodelovanju s Sebastjanom Lebanom) v organizaciji Fakultete likovnih umetnosti v Beogradu s sodelovanjem Avstrijskega kulturnega foruma, Magacin, Kraljevića Marka br. 4, Beograd, Srbija, 26. 10.
- *Umetnost, teorija i politika*. Delavnica na Fakulteti likovnih umetnosti v Beogradu s sodelovanjem Avstrijskega kulturnega foruma, Beograd, Srbija, 26.–28. 10.
- *Global capitalism and turbo fascism*. Vabljeno predavanje na mednarodnem seminarju »Crisis Special«, Łódź, Poljska, 10. 11.
- *Local and International canons*. Diskusijski prispevek, MUMOK, Dunaj, Avstrija, 14. 11.
- *Global capitalism, necropolitics and contemporary art*. Predavanje na Jan van Eyck Academie, Maastricht, Nizozemska, 2. 12.
- *Repetition*. Predavanje v okviru mednarodnega simpozija Zakon kapitala: zgodovine zatiranja, Ljubljana, 16. 12.

Peter Klepec Kršič

- *Dileme privatno/javno i spašavanje kapitalizma*. Predavanje v okviru zasedbe fakultete. Filozofska fakulteta, Univerza v Zagrebu, Zagreb, Hrvaška, 28. 4.

Tomaž Mastnak

- *Abbe de Saint Pierre; Physiocracy*. Vabljeni komentar na mednarodnem srečanju »Commerce and Perpetual Peace II«, King's College, Cambridge, Velika Britanija, 31. 7–1. 8.

Rado Riha

- *Sur le rapport entre l'universel et le particulier / K razmerju univerzalnega in partikularnega*. Referat na mednarodnem kolokviju »Emancipation and Populism / Emancipacija in populizem«, Filozofski inštitut ZRC SAZU, Ljubljana, 14. 2.
- *Arhitektura in nove ontologije*. Referat na mednarodni konferenci: »Naslednji korak: Projekt arhitektura«, Zavod ARK, Arhitekturni muzej, Fakulteta za arhitekturo, Ljubljana, 7. 5.
- *Kants praktische Philosophie als Theorie des subjektivierten Handelns*. Vabljeno predavanje na konferenci »Willkür, Freiheit und Gesetz 1«, Goethe-Universität Frankfurt/Main, Nemčija, 3.–4. 7.
- *O 'zavezništvu neustrašnih'*, prispevek pri Okrogli mizi »Kdo se boji Drugega«, Mirovni inštitut, Ljubljana, 14. 10.

Jelica Šumič Riha

- *Emancipation and Rhetoric / Emancipacija in retorika*. Referat na mednarodnem simpoziju »Emancipation and Populism / Emancipacija in populizem«, Filozofski inštitut ZRC SAZU, Ljubljana, 14. 2.
- *Communism between Death and Resurrection*. Referat na mednarodnem simpoziju »State of affairs An obscure disaster? Politics and philosophy after 1989«, Maison Descartes, Amsterdam, Nizozemska, 23. 4.
- *The Unconscious is Politics*. Plenarno predavanje na mednarodnem simpoziju »Psicoanalysis, Retorica y Politica«, Universidad nacional de San Martin, Buenos Aires, Argentina, 11.–15. 5.
- *Badiou's Objectless Subject*. Referat na mednarodnem simpoziju »Object day«, Jan van Eyck Academie, Maastricht, Nizozemska, 15. 6.

- *Logic of Pas-tout or Lacan with Aristotle*. Plenarno predavanje na mednarodnem simpoziju »Concept and form. Cahiers pour l'Analyse and Contemporary French Thought«, Middlesex University, London, Velika Britanija, 21.–22. 5.
- *The Renaissance of Desire*. Referat na mednarodnem simpoziju »Psychoanalysis, Tragedy, Politics«, Boston, ZDA, 25. 10.–28. 10.
- *Another World is Possible or the Task of Philosophy in the Worldless Times / Drugačen svet je možen ali naloga filozofije v brezsvetnem času*. Plenarno predavanje na mednarodnem simpoziju »Eternity and Change/Eternité et changement / ? slov.«, ZRC SAZU, Ljubljana, 4. 12.–6. 12.

Samo Tomšič

- *What is antiphilosophy?* Predavanje v okviru »Opening week«, Jan van Eyck Academie, Maastricht, Nizozemska, 14. 1.
- *Topology as materialist theory of the subject*. Predavanje ob otvoritvi razstave Société R aliste, »Pligatures«, Gallerie Martine Aboucaya, Pariz, Francija, 28. On presence and absence on film. Predavanje in diskusija, Hedah, Centre for Contemporary Art, Maastricht, Nizozemska, 9. 5. (so-avtor Nicolas Matrango).
- *Talking masks: prosopopoeia in philosophy and psychoanalysis*. Predavanje v okviru »Voice day«, Jan van Eyck Academie, Maastricht, Nizozemska, 3. 7.
- *Psychoanalysis: from subjectivation to subjection?* Predavanje na mednarodni konferenci »The Politics of Life: Michel Foucault and the Biopolitics of Modernity«, S derd m University, Stockholm, Švedska, 5. 9.
- *Language matter: poetic subversion of linguistics*. Predavanje na Maelstrom [Editions], Bruselj, Belgija, 13. 9.
- *Affect and subjectivation: from modernist anxiety to postmodernist boredom*. Predavanje v Wild West Gallery Space, Maastricht, Nizozemska, 17. 11.
- *The Body - Event / Telo - dogodek*. Referat na mednarodnem kolokviju »Materialism(s)«, Filozofski inštitut ZRC SAZU, Ljubljana, 24. 11.

Tadej Troha

- *Štorklja in spolna vzgoja*. Predavanje v okviru Delavsko-punkerske univerze, ciklus »Šola kot ideološki aparat ekonomije«, Ljubljana, 26. 11.

Matjaž Vesel

- *Galileo Galilei: astronom filozof*. Vabljen predavanje na povabilo Astronomskega društva Javornik v prostorih Fakultete za matematiko in fiziko Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 17. 11.
- *400 - letnica Nove astronomije*. Oddaja »Ara humana«, 3. program ARS, Radio Slovenija, Ljubljana, 6. 4.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Rok Benčin

- Universit  Paris VIII, Pariz, Francija, 1. 5.–30. 6.: znanstveno izpopolnjevanje s štipendijo francoske vlade.

Aleš Erjavec

- Hong Kong Baptist University, Department of Religion and Philosophy, Faculty of Arts, Hong Kong, 1. 3.–31. 5.: David C Lam Fellow, (zaradi poškodbe sodelavec ni izkoristil štipendije).

Marina Gržini  Mauhler

- Central European University, Budimpešta, Madžarska, 8. 7.–11. 7.: gostujo a profesorica.

Tomaž Mastnak

- Critical Theory Institute, University of California at Irvine, Irvine, ZDA, januar–maj in september–december: gostujo i raziskovalec.
- University of California at Irvine, Irvine, ZDA, januar–marec: sodelovanje na seminarju Etienna Balibarja, program Critical Theory Emphasis.

Rado Riha

- Universit  Paris VIII, Département de philosophie, Pariz, Francija, 9. 6.–10. 7.: študijski obisk in predavanja na oddelku za filozofijo.

Jelica Šumič Riha

- Universit  Paris VIII, Département de philosophie, Pariz, Francija, 9. 6.–10. 7.: študijski obisk in predavanja na oddelku za filozofijo.

Matjaž Vesel

- Institut za filozofiju, Zagreb, Hrvaška, 1. 1.–31. 12.: sodelavec na projektu »Temeljni problemi renesansnog novoplatonizma i hrvatski renesansni filozofi«.
- Department of History of Science, University of Oklahoma, ZDA, 4. 5.–8. 6.: gostujoči raziskovalec.

Ana Žerjav

- Ecole de psychanalyse des Forums du Champ lacanien, 1. 1.–27. 6. in 1. 10.–31. 12.: psihoanalitična klinična formacija.
- Psihiatrična bolnišnica Svete Ane v Parizu, sektor 16, 1. 10.–31. 12.: klinična praksa.

Samo Tomšič

- Theory Department, raziskovalna skupina »Center for Lacanian Ideology Critique«, Jan van Eyck Academie, Maastricht, Nizozemska, 1. 1.–31. 12.: gostujoči raziskovalec.

PEDAGOŠKO DELO

Aleš Erjavec

- *Kritična teorija družbe*. Predavanja dodiplomskega predmeta, Fakulteta za humanistične študije UP Koper, oktober 2008–januar 2009.

Marina Gržinič Mauhler

- *Sodobne teorije umetnosti in kulture ter estetika novih tehnologij*. Predavanja v okviru podiplomskega programa »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Univerze v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.
- Akademija za likovno umetnost, Dunaj, Avstrija: redna profesorica.
- *Central European University*, Budimpešta, Madžarska, 8.–11. 7.: gostujoča profesorica.

Peter Klepec Kršič

- *Teorija oblasti in emancipatoričnih praks*. Predavanja v okviru podiplomskega programa »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Univerze v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Izbrane vsebine iz književnosti (Filozofija)*. Predavanja v okviru dodiplomskega programa »Slovenistika« Univerze v Novi Gorici, Nova Gorica.

Rado Riha

- *Transformacije postmoderne misli*. Predavanja v okviru podiplomskega programa »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur«, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Epistemologija humanističnih ved*. Nosilec modula v okviru ISH, Fakultete za podiplomski humanistični študij.

Jelica Šumič Riha

- *Filozofija, psihoanaliza, etika*. Predavanja v okviru podiplomskega programa »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur«, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.

Matjaž Vesel

- *Pojmovna geneza modernega sveta*. Predavanja v okviru podiplomskega programa »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur«, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.

Alenka Zupančič Žerdin

- *Psihoanaliza in kultura*. Predavanja v okviru podiplomskega programa »Interkulturni študiji – Primerjalni študij idej in kultur«, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.

MENTORSTVO

Aleš Erjavec je bil mentor pri diplomskem delu Tilna Glavina »Nastanek in razvoj kulta edskih buržoaznih tiskov«, UP FHŠ Koper, Oddelek za kulturne študije, in mentor pri doktorski disertaciji Jerce Legan-Cvikl »Reprezentacije elit v slovenskih medijih«, UP FHŠ Koper, podiplomski program »Filozofija in teorija vizualne kulture«.

Marina Gržinič Mauhler je bila mentorica pri magistrski nalogi Mojce Planšak, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana, in mentorica pri magistrski nalogi Margarete Goreta, ALUO Ljubljana.

Peter Klepec Kršič je bil mentor mag. Juliji Magajna na podiplomskem študijskem programu »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur«, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana, in mentor pri diplomski nalogi Urše Papler »Jezikovni in družbeni vidiki Freudove teorije vica«, Univerza v Novi Gorici.

Rado Riha je bil mentor pri doktorski disertaciji Ksenije Berk, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana, mentor pri podiplomskem študiju Petri Čeferin, Alešu Rojcu, Lani Zdravkovič, Galu Kirnu in Draženu Šumigi, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.

Jelica Šumič Riha je bila mentorica pri podiplomskem študiju mladega raziskovalca Roka Benčine, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana, mentorica pri podiplomskem študiju Karoline Babič, Erne Strniša in Gregorja Strleta, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana, in somentorica pri podiplomskem študiju Barbare Predan in Martina Marzidovška, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.

Matjaž Vesel je bil mentor doktorandki mag. Ingrid Kodelja, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.

Alenka Zupančič Žerdin je bila mentorica pri doktorski disertaciji mladega raziskovalca Tadeja Trohe, Univerza v Ljubljani, Lidije Šumah, Univerza v Ljubljani, ter mentorica Mojci Pretnar, Sandiju Mavriču, Aljoši Kolencu in Petri Cafnik na podiplomskem študijskem programu, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://fi.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

Work continues on research project *Artistic Practices of the Twentieth and the Tweny-First Centuries and the Political Anthropological*. The research projects *Machines, Biopolitics, Production and Genealogy of (bare) Life, Europe and the politics of translation, Analysis of conflicts and cultural differences in North and Subsaharan Africa* were completed.

The research domains that were systematically explored are the following: philosophy, political and legal philosophy, philosophy of history, history of philosophy, philosophy of culture, philosophical anthropology, ethics, aesthetics, ontology, epistemology, psychoanalysis, history of political thought.

New research programme *Conditions and Problems of Contemporary Philosophy* started.

Three issues of the Institute's journal *Filozofski vestnik* have been published. The second issue of the 2009 volume, *What is to Live?/Qu'est-ce que vivre?*, is an international issue.

- 1 Blaž Komac
- 2 Primož Gašperič
- 3 Janez Nared
- 4 Mauro Hrvatin
- 5 Primož Pipan
- 6 Rok Ciglič
- 7 Milan Orožen Adamič
- 8 Drago Perko

- 9 Aleš Smrekar
- 10 Matija Zorn
- 11 Drago Kladnik
- 12 Matej Gabrovec
- 13 Peter Repolusk
- 14 Bojan Erhartič
- 15 David Bole
- 16 Jani Kozina
- 17 Marjan Ravbar
- 18 Miha Pavšek
- 19 Franci Petek

- 20 Mateja Breg Valjavec
- 21 Mateja Šmid Hribar
- 22 Maja Topole
- 23 Meta Ferjan
- 24 Mimi Urbanc
- 25 Katarina Polajnar

GEOGRAFSKI INŠTITUT ANTONA MELIKA

ZNANSTVENI SVET

Akad. dr. Andrej Kranjc, akad. dr. Igor Vrišer, dr. Matej Gabrovec, dr. Drago Kladnik, dr. Drago Perko, dr. Marjan Ravbar (predsednik), dr. Maja Topole.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: dr. Drago Perko, znanstveni svetnik.

Pomočnika predstojnika: dr. Mimi Urbanc, znanstvena sodelavka, dr. Matija Zorn, znanstveni sodelavec.

Znanstvena svetnika: dr. Milan Orožen Adamič, dr. Marjan Ravbar.

Višji znanstveni sodelavci: dr. Matej Gabrovec, dr. Drago Kladnik, dr. Irena Rejec Brancelj.

Znanstveni sodelavci: dr. David Bole, dr. Blaž Komac, dr. Janez Nared, dr. Franci Petek, dr. Aleš Smrekar, dr. Maja Topole.

Samostojni strokovni sodelavec v humanistiki: Mauro Hrvatini.

Strokovni sodelavec v humanistiki: Peter Repolusk.

Višja strokovnoraziskovalna asistenta: mag. Jerneja Fridl, mag. Miha Pavšek.

Asistentka z magisterijem: mag. Mateja Šmid Hribar (od 1. 10.).

Asistenti: Rok Ciglič, Mateja Breg Valjavec, Bojan Erhartič, Primož Gašperič, Jani Kozina (od 1. 10.), Polona Pagon, Primož Pipan, Katarina Polajnar Horvat, Nika Razpotnik Viskovič.

Samostojna strokovna sodelavka: Meta Ferjan.

Inštitut ima 9 organizacijskih enot:

Oddelek za fizično geografijo

(vodja: Matija Zorn),

Oddelek za socialno geografijo

(vodja: Marjan Ravbar),

Oddelek za regionalno geografijo

(vodja: Drago Perko),

Oddelek za naravne nesreče

(vodja: Milan Orožen Adamič),

Oddelek za varstvo okolja

(vodja: Aleš Smrekar),

Oddelek za geografski informacijski sistem

(vodja: Matej Gabrovec),

Oddelek za tematsko kartografijo

(vodja: Jerneja Fridl),

Zemljepisni muzej

(vodja: Primož Gašperič),

Zemljepisna knjižnica

(vodja: Maja Topole).

Na inštitutu deluje tudi

Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije

(predsednik: Milan Orožen Adamič).

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Geografija Slovenije

Vodja raziskovalnega programa: M. Ravbar.

Sodelavci: D. Bole, M. Breg Valjavec, R. Ciglič, B. Erhartič, M. Ferjan, J. Fridl, M. Gabrovec, P. Gašperič, M. Hrvatin, D. Kladnik, B. Komac, J. Kozina, J. Nared, M. Orožen Adamič, M. Pavšek, D. Perko, F. Petek, P. Pipan, K. Polajnar Horvat, N. Razpotnik Visković, P. Repolusk, A. Smrekar, M. Šmid Hribar, M. Topole, M. Urbanc, M. Zorn.

Raziskovalni program obsega temeljna analitska in sintezna geografska preučevanja Slovenije, njenih pokrajinskih sestavin in regionalnih enot, geografske primerjalne študije, razvijanje geografske terminologije, vključno z zemljepisnimi imeni, pa tudi razvijanje geografskih metod in tehnik ter geografskega informacijskega sistema in z njim povezane tematske kartografije.

Raziskave so razdeljene v šest vsebinskih sklopov:

- fizična geografija (z naravnimi nesrečami),
- socialna geografija (z regionalnim planiranjem),
- regionalna geografija,
- varstvo okolja,
- geografska terminologija (z zemljepisnimi imeni),
- geografski informacijski sistemi in tematska kartografija.

Sodelavci so v okviru fizične geografije dopolnjevali metodologijo ocenjevanja nevarnosti zaradi naravnih nesreč v Sloveniji. Prvič so kvantitativno ocenili geomorfni pomen zemeljskih plazov. Ukvarjali so se z razmerjem med naravnogeografskim in družbenogeografskim spominom. Primerjali so popotresne obnove v različnih družbenih sistemih in obdobjih v Sloveniji in Italiji. Ovrednotili so primernost geografskih informacijskih sistemov za geomorfološko kartiranje in samodejno klasifikacijo reliefa. Nadaljevali so z meritvami erozijskih procesov v slovenski Istri ter z okoljsko-zgodovinskimi raziskavami naravnih nesreč. Preučevali so uporabnost zgodovinskih kartografskih virov za ugotavljanje preteklih in sodobnih okoljskih procesov. Izmerili so površino obeh ledenikov, ki se je zaradi nadpovprečno snežne sezone 2008/09 znatno povečala na obeh ledeniških krpah pod Triglavom in Skuto. Za to snežno sezono so bili značilni izjemni obsegi snežnih plazov, ki so pogosto segali v dna alpskih dolin. Na področju socialne geografije in regionalnega razvoja so preučevali sodobno prostorsko preobrazbo naselij, razporejenost ustvarjalnosti in človeških virov, vpliv meje na preobrazbo kulturne pokrajine na Krasu, prostorska in razvojna vprašanja Alp ter mala alpska središča, ki so ob odsotnosti večjih mest glavno gibalno razvoja Alp. Primerjali so manj razvita območja v Sloveniji in Srbiji.

V regionalnogeografskem sklopu so raziskovali Kras in Goriška brda, preučevali umeščanje Slovenije in slovenskih pokrajin v evropskih regionalizacijah in tipizacijah, izdelali členitev Slovenije na podlagi reliefnih kazalnikov in nadgrajevali metodologijo določanja tipov pokrajin v Sloveniji.

V okviru varstva okolja so vzpostavljali učinkovito upravljanje z onesnaženimi vodonosniki, pripravljali metodologijo odkrivanja nekdanjih gramoznic, zapolnjenih z odpadki, in drugih nekdanjih odlagališč odpadkov ter današnjih azbestnih odpadkov, preučevali okoljsko miselnost v Sloveniji in posameznikov odnos do okolja ter ugotavljali, katere metode socialnega vplivanja so najuspešnejše pri izboljšanju poznavanja problematike okolja in izboljšanja okoljske ozaveščenosti prebivalstva.

Pri geografski terminologiji in zemljepisnih imenih so poglobili preučitve zgodovinskega razvoja zemljepisnega imena Piranski zaliv. Sodelovali so na posvetih UNGEGN-a o problematiki eksonimov in endonimov in o tej tematiki pripravili več znanstvenih člankov.

V sklopu geografski informacijski sistemi in tematska kartografija so s prikazovanjem rezultatov raziskav na tematskih zemljevidih nudili podporo raziskovalnemu delu. Izdelali so več kot dvesto tematskih zemljevidov za številne znanstvene in strokovne publikacije, monografije, učbenike in razstave.

Uporaba geografskega informacijskega sistema pri reliefni členitvi Slovenije

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: B. Komac.

Sodelavci: B. Erhartič, M. Hrvatin, M. Pavšek, D. Perko, P. Pipan, M. Zorn.

V temeljnem projektu, ki je potekal drugo leto, so sodelavci s pomočjo izbrane programske opreme ugotavljali in določali širši izbor poglavitnih kazalnikov, pomembnih za analizo in členitev reliefa. Med njimi so najpomembnejši višina in višinski koeficient, naklon in naklonski koeficient, ekspozicija in ekspozicijski koeficient, skupni koeficient, različni kazalniki reliefne ukrivljenosti itd.

Na temelju izbranih kazalnikov in literature so opravili členitev reliefa Slovenije z digitalnim modelom višin. Značilnosti in oblike površja so ugotavljali z analizo razmestitve celic digitalnega modela višin oziroma njihovih prostorskih razmerij po Hammondovi metodi, ki so jo prilagodili slovenskim razmeram. Na podlagi razmestitve višin celic, ki se kaže v značilnih oblikah površja, so razločili slemena, vrhove in kotline na lokalni ravni ter dolinska dna, kotline, gričevja, hribovja in gorovja na pokrajinski ravni. Nekatere rezultate projekta so objavili v reviji *Acta geographica Slovenica* 49-2.

Geografija človeških virov Slovenije (Geografija ustvarjalnosti)

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: M. Ravbar.

Sodelavci: D. Bole, M. Gabrovec, J. Kozina, J. Nared, N. Razpotnik Visković.

Temeljni projekt je potekal prvo leto. Človeški viri in še posebej ustvarjalni poklici so v Sloveniji še neraziskani, čeprav je ustvarjalnost, to je sposobnost uspešnega prenosa novih razpoložljivih znanj v prakso, na poti v družbo znanja vse pomembnejša. Gre za prvi poskus preučitve razprostranjenosti ustvarjalnih socialnih skupin glede na kraj dela in kraj bivanja v Sloveniji ter njihovih učinkov na geografsko okolje in regionalni razvoj. Sodelavci projekta so določili lastnosti in tipe ustvarjalnih skupin ter oblikovali kazalnike za določanje ustvarjalnosti. Pripravili so tipologijo ustvarjalnih poklicev, ki jih bodo v medsebojni soodvisnosti vrednotili, vključujoč mednarodno primerljivost.

Kulturna demografija prve svetovne vojne – geografija

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: P. Repolusk.

Temeljni projekt, ki ga na ZRC SAZU vodi dr. Petra Svovljšak, je potekal prvo leto. Obravnava demografske posledice 1. svetovne vojne in se osredotoča na sondno območje župnije Šentvid pri Ljubljani. V prvi fazi so bili analizirani metodološki pristopi iz vsebinsko primerljive tuje literature ter bili ocenjeni primernost in primerljivost statističnih virov (matičnih knjig in popisnih podatkov) in drugih podatkovnih virov.

Slovenski eksonimi: metodologija, standardizacija, GIS

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: D. Kladnik.

Sodelavci: D. Bole, M. Breg Valjavec, R. Ciglič, M. Hrvatin, B. Komac, D. Perko, P. Repolusk, M. Urbanc.

Aplikativni projekt je potekal drugo leto. Sodelavci so raziskovali raznovrstne vidike rabe domačenih tujih zemljepisnih imen oziroma eksonimov v slovenščini, ki so pomemben del jezikovne in s tem kulturne dediščine. Vzpostavljeno zbirko eksonimov so dopolnjevali in iz nje črpali informacije, pri čemer so gradivo uporabili pri svetovanju slovenski prevajalski službi pri Evropski komisiji in pripravi IZUM-ovega elaborata Kode za geografska območja 1, Abecedni imenski seznam: dodatek v priložnikih COMARC/B in COMARC/A. O teoretskih izsledkih so poročali na posvetovanjih v tujini in v domači znanstveni periodiki.

Izvajanje regionalne politike v spremenjenih pogojih upravljanja z razvojem zaradi uvedbe novih teritorialnih ravni

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: J. Nared.

Sodelavca: D. Bole, M. Ravbar.

V projektu, ki je potekal drugo leto, sta bila skladno z dogovorom o sodelovanju med sodelujočimi ustanovami pripravljena pregled stanja na področju regionalnega razvoja v Sloveniji in socialnoekonomska analiza regionalnega razvoja. Na podlagi kontekstnih kazalnikov so sodelavci preučili primernost in opredeljevanje indeksa razvojne ogroženosti ter raziskali uresničevanje ciljev »Strategije regionalnega razvoja Slovenije« v preteklem programskem obdobju v luči splošnih razvojnih teženj in bistvenih razvojnih značilnosti slovenskih mest.

Analiza konfliktov in kulturnih razlik v Severni in Podsaharski Afriki – geografija

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: P. Repolusk.

V projektu, ki ga na ZRC SAZU vodi dr. Tomaž Mastnak in je potekal zadnje, tretje leto, so sodelavci za Slovensko vojsko pripravili strokovne podlage priložnika ob morebitni napatitvi vojakov na mirovne operacije v afriške države. Predstavili so zgodovinske, politične, kulturne, etnične in verske značilnosti, pomembne za razumevanje preteklih in sodobnih konfliktov, dodali geografski pregled Afrike z zemljevidi, za vsako državo predstavili splošne geografske, demografske, socialne in kulturne značilnosti ter analizirali politične razmere, konfliktno situacijo in kronologijo pomembnejših dogodkov. Pripravili so obsežno bazo demografskih, gospodarskih in socialnih podatkov za posamezne države in regije. Izdelali so okviren učni program za dvodnevno usposabljanje članov Slovenske vojske za mirovne odprave v Afriki.

CapHaz-Net – Social capacity building for natural hazards: towards a more resilient society / Izboljšanje razmerja med družbo in naravnimi nesrečami: prožnejši družbi naproti

Vodja mednarodnega raziskovalnega projekta: B. Komac.

Sodelavci: M. Pavšek, P. Pipan, M. Zorn.

Projekt 7. okvirnega programa EU, ki je potekal prvo leto, se ukvarja z oblikovanjem kulture odpornosti družbe na naravne nesreče, kar je eden od ključnih evropskih izzivov. Kljub dolgotrajnim poskusom ublažitve in zmanjševanja škode zaradi naravnih nesreč in kljub stalnemu

kopičenju znanstvenega in praktičnega znanja, število nesreč še vedno narašča, prav tako z njimi povezane škode. Projekt CapHaz-Net želi prispevati k zmanjševanju škode in posebej poudariti družbene razsežnosti naravnih nesreč. Poglavitne teme projekta so družbena zmogljivost, upravljanje in zaznavanje tveganja, pa tudi obveščanje o tveganju in izobraževanje. CapHaz-Net je prvi projekt o naravnih nesrečah, ki ga financira Evropska komisija in to področje obravnava z vidika družbenih in humanističnih znanosti. Evropska komisija od projektne skupine želi analizo razmer na tem področju v Evropi ter predloge tem za prihodnje raziskave. Sodelavci so se udeležili uvodnega sestanka v Leipzigu (Nemčija, 9.–10. 7.) in delavnice v Lancasteru (Združeno kraljestvo, 9.–11. 11.).

ClimAlpTour – Climate Change and its Impact on Tourism in the Alpine Space / Podnebne spremembe in njihov vpliv na turizem v alpskem prostoru

Vodja projekta transnacionalnega sodelovanja: M. Urbanc.

Sodelavci: M. Breg Valjavec, R. Ciglič, B. Erhartič, J. Fridl, P. Gašperič, M. Hrvatina, B. Komac, J. Kozina, P. Pagon, M. Pavšek, D. Perko, F. Petek, P. Pipan, K. Polajnar Horvat, A. Smrekar, M. Topole, M. Zorn.

Projekt transnacionalnega sodelovanja na območju Alp je potekal drugo leto. Sodelavci so preučevali vplive podnebnih sprememb na turizem v Alpah in pripravljajo prilagoditvene strategije. V delovnem paketu 4 so sodelovali pri izboru kazalnikov, zbirali primarne in sekundarne podatke za slovenski testni območji ter pripravili seznam vseh publikacij v slovenskem jeziku na temo podnebnih sprememb. V delovnem paketu 5 so sooblikovali metodologijo za analiziranje vplivov podnebnih sprememb, v delovnem paketu 6 pa metodologije za izdelavo prilagoditvenih strategij. V delovnem paketu 7, za katerega so odgovorni, so začeli oblikovati sistem za podporo odločanju, to je računalniški vmesnik, ki bo deležnikom pomagal pri odločanju o bodočih ukrepih.

CAPACities – Competitiveness Actions and Policies for Alpine Cities / Dejavnosti in politike za spodbujanje konkurenčnosti alpskih mest

Vodja projekta transnacionalnega sodelovanja: J. Nared.

Sodelavci: D. Bole, J. Fridl, M. Gabrovec, P. Gašperič, D. Kladnik, P. Pipan, M. Ravbar, N. Razpotnik Visković, P. Repolusk, M. Topole, M. Urbanc.

Projekt transnacionalnega sodelovanja na območju Alp je potekal drugo leto. Sodelavci so pripravili metodološki dokument, pregled razvojnih instrumentov in politik, izdelali SWOT analizo ter zbrali dobre prakse. Po sklenitvi vodenja delovnega paketa 4 so se posvetili pripravi e-orodja za predstavitev razvitosti malih alpskih mest ter pripravi strategije trajnostnega razvoja občine Idrija.

INCOME – Improved management of contaminated aquifers by integration of source tracking, monitoring tools and decision strategies / Učinkovito upravljanje onesnaženih vodonosnikov – povezava postopkov za odkrivanje in nadzor virov onesnaženja ter ukrepov za izboljšanje stanja

Vodja mednarodnega projekta: A. Smrekar.

Sodelavci: M. Breg Valjavec, B. Erhartič, M. Gabrovec, P. Pagon, M. Pavšek, K. Polajnar Horvat.

Mednarodni projekt vrste *LIFE* je potekal prvo leto. Namenjen je vzpostavitvi učinkovitega upravljanja z onesnaženimi vodonosniki. Povezuje postopke za odkrivanje in nadzor virov onesnaženja ter ukrepov za izboljšanje stanja. Vzorčni območji Ljubljansko polje in Ljubljansko barje sta najpomembnejša vodna vira Ljubljane in njene okolice. Vzpostavljen je bil digitalni kataster onesnaževalcev podzemne vode obravnavanih vodonosnikov in bil razdeljen na kataster potencialnih virov onesnaževanja (točkovni viri: odlagališča odpadkov, lokacije nekdanjih proizvodnih objektov, povezanih z nevarnimi snovmi) in kataster aktivnih virov onesnaževanja (točkovni in razpršeni viri: industrija, energetika, promet, kmetijstvo, ravnanje z odpadki in odpadnimi vodami ter drugo). V arhivu Geodetskega zavoda Slovenije sta bila opravljena pregled in s fotointerpretacijo analiza stanja na starih letalskih posnetkih med letoma 1954 in 1994.

Sodobne fizičnogeografske spremembe v gorskih pokrajinah

Vodja bilateralnega projekta: B. Komac.

Sodelavci: B. Erhartič, M. Gabrovec, M. Pavšek, K. Polajnar Horvat, M. Zorn.

Tema slovensko-srbskega bilateralnega projekta, ki je potekal drugo, zadnje leto, je bil vpliv podnebnih sprememb na krčenje ledenikov. V Sloveniji je bil izmerjen ledenik pod Skuto in preučeni osrednji del Kamniško-Savinjskih Alp. Srbski partnerji z Geografske fakultete Univerze v Beogradu (dr. Predrag Djurović in mag. Aleksandar Petrović) pa so organizirali dve strokovni ekskurziji na ledenik Debeli namet na Durmitorju v Črni gori. Plod sodelovanja je tudi članek v reviji *Acta geographica Slovenica* 49-2.

Primerjava valorizacij manj razvitih območij v Srbiji in Sloveniji

Vodja bilateralnega projekta: J. Nared.

Sodelavci: D. Bole, D. Perko, M. Ravbar, N. Razpotnik Visković, A. Smrekar, M. Urbanc.

Slovensko-srbski bilateralni projekt je potekal drugo, zadnje leto. Srbski partner v njem je Geografski inštitut Jovana Cvijića Srbske akademije znanosti in umetnosti iz Beograda. Njegovi sodelavci so maja obiskali sodelavce iz Geografskega inštituta Antona Melika. Ob tej priložnosti je bila organizirana enodnevna delovna ekskurzija v vzhodno Slovenijo. Oktobra so slovenski sodelavci vrnilo obisk in ob tem v Srbiji spoznali najpomembnejše geografske in planerske institucije ter se udeležili delovne ekskurzije v Vojvodino.

Razširitev enciklopedije naravne in kulturne dediščine na Slovenskem – DEDI II

Vodji raziskovalno-razvojnega projekta: J. Fridl, M. Šmid Hribar.

Sodelavci: M. Breg Valjavec, R. Ciglič, B. Erhartič, P. Gašperič, M. Hrvatin, D. Kladnik, B. Komac, M. Orožen Adamič, P. Pagon, M. Pavšek, D. Perko, P. Pipan, K. Polajnar Horvat, M. Topole, M. Urbanc, M. Zorn.

Projekt, ki ga financirata Evropski sklad za regionalni razvoj in Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, je potekal prvo leto. Sodeluje večina inštitutov ZRC SAZU. Poudarek je na novih pristopih k digitalni predstavitvi naravne in kulturne dediščine najširši javnosti ter na njenem umeščanju v prostor in čas. Sodelavci prikazujejo posamezne objekte dediščine in sklope več objektov dediščine, pri čemer so zasnovali spletišče »Digitalna enciklopedija naravne in kulturne dediščine na Slovenskem«, oblikovali seznam vključenih objektov dediščine, posodobili podatkovni model in izdelali taksonomijo dediščine. Pri izboru temeljnih objektov dediščine so sledili kriteriju regionalne in vsebinske uravnoteženosti. Pri pripravi podatkovnega modela in taksonomije dediščine so izhajali iz veljavnih zakonodajnih aktov s področja naravne in kulturne dediščine ter lastnega raziskovalnega znanja in izkušenj. Zasnovali so tudi scenarij za Ljubljansko barje kot sklop objektov. Projekt so predstavili na prvi mednarodni konferenci o digitalnih strategijah za dediščino DISH09, ki je decembra potekala v Rotterdamu.

@RZENAL – Virtualna zakladnica nacionalne dediščine

Vodja projekta: J. Fridl.

Sodelavca: P. Gašperič, D. Perko.

Namen projekta, ki ga financirata Evropski sklad za regionalni razvoj in Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, je razviti orodja za celovito predstavljanje raznorodnih zbirk ZRC SAZU in razvijanje brskalnikov za poizvedovanje po njih. Zato je bila k sodelovanju povabljen večina inštitutov ZRC SAZU. Sodelavci so prvo leto obdelovali predvsem podatke in definirali temeljne taksonomije. Skrbniki zbirk na ZRC SAZU so sodelovali s svetovalci ali izvajalci informacijskih tehnologij. Poudarek je bil na poenotenju podatkov, digitalizaciji manjkajočih podatkov, analizi podatkovnih modelov obstoječih baz podatkov in izdelavi taksonomij, prilagojenih posameznim zbirkam.

Analiza sodobnih poslovnih, nakupovalnih in drugih gospodarskih središč v Ljubljani

Vodja projekta: M. Ravbar.

Sodelavca: D. Bole, N. Razpotnik Visković.

Projekt, ki ga financira Mestna občina Ljubljana, je potekal prvo leto. Sodelavci so analizirali sodobna gospodarska središča v mestu, ki so nastala kot rezultat intenzivnega gospodarskega in prostorskega razvoja v zadnjih dveh desetletjih, jih tipizirali in ugotavljali njihove geografske značilnosti. Posebno pozornost so namenili investicijam in njihovi prostorski razporejenosti ter ustvarjalnim skupinam, saj so motor nadaljnega gospodarskega in prostorskega razvoja mesta. Prikazali so kompleksnost in raznovrstnost sodobnih gospodarsko pomembnih območij v Ljubljani ter njihovo funkcijsko in prostorsko strukturo. Opredelili so njihov bodoči razvoj; pričakujejo prostorske in funkcijske spremembe območij ter nadaljevanje deindustrializacije in terciarizacije.

Evidentiranje nelegalnih odlagališč odpadkov, ki vsebujejo azbest, na zemljiščih Mestne občine Ljubljana

Vodja projekta: A. Smrekar.

Sodelavci: M. Breg Valjavec, R. Ciglič, B. Erhartič, P. Gašperič, M. Hrvatin, D. Kladnik, J. Kozina, P. Pagon, M. Pavšek, P. Pipan, K. Polajnar Horvat, M. Šmid Hribar, M. Topole.

Projekt je financirala Mestna občina Ljubljana. Nedovoljeno odlaganje manjših količin azbestnih odpadkov v naravo je čedalje bolj pogosto. Iz preventivnih razlogov je treba preprečiti sproščanje azbestnih vlaken v zrak, saj je izpostavljenost azbestu in vdihavanje azbestnih vlaken nevarno za zdravje ljudi. Težave povzročajo predvsem na dihalih. Da bi lahko odstranili potencialno nevarnost za okolje in zdravje ljudi, so sodelavci v Mestni občini Ljubljana na desetih ločenih območjih, ki so praviloma v občinski lasti, popisali nelegalne površinsko odložene odpadke, pri čimer so posebno pozornost namenjali odpadkom, ki vsebujejo azbest. Vsako evidentirano odlagališče so popisali in ga uvrstili v predhodno pripravljeno interaktivno bazo odlagališč. Odkrili so 282 nelegalnih odlagališč odpadkov, od tega 119 z azbestnimi odpadki. Njihovo

va skupna površina je 17.214 m², skupna prostornina 15.746 m³, od tega je 3434 m³ azbestnih odpadkov. Azbestne odpadke so odkrili na osmih od desetih obravnavanih območij. Na dveh je njihov delež presegal petino.

Izdelava ocene obremenjenosti gozdnega dela krajinskega parka Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib

Vodja projekta: A. Smrekar.

Sodelavci: B. Erhartič, P. Pagon, K. Polajnar Horvat, M. Šmid Hribar.

Projekt, ki ga financira Mestna občina Ljubljana, je potekal prvo leto. Na območju krajinskega parka zaradi velikega obiska prihaja do konfliktov med lastniki in obiskovalci. Sodelavci projekta so ugotavljali letno število obiskovalcev parka, kateri predeli parka so še posebej izpostavljeni množičnemu obiskovanju, kolikšna je zmožljivost parka in kakšni so možni ukrepi za izboljšanje razmer. Obiskovalce so prvič šteli na lepo septembrsko nedeljo. Na petih vstopnih mestih so jih evidentirali več kot 5500. Pripravili so anketo za ugotavljanje, kako pomembna vrednota je park v očeh krajevnega prebivalstva.

Priprava strokovnih podlag za izvajanje gospodarske javne službe javnega potniškega prometa v Sloveniji (SIJPRO).

Vodja projekta: M. Gabrovec.

Sodelavec: D. Bole.

Pri projektu, ki ga je naročila Direkcija Republike Slovenije za ceste, je sodelovanje potekalo v konzorciju izvajalcev pod vodstvom Fakultete za gradbeništvo Univerze v Mariboru. Sodelovalo je še podjetje Igea d. o. o. iz Ljubljane. V okviru projekta so bile v strokovnem smislu povzete vse aktivnosti, ki so potrebne, da upravitelj s sistemom javnega medkrajevnega prevoza potnikov uspešno in gospodarno opravlja svojo z zakonom predvideno nalogo. Na inštitutu sta bila pripravljena model povpraševanja po prevoznih storitvah in podatkovna baza za testno območje na Kočevskem.

Recenzijski pregled dela projektne dokumentacije – Rekonstrukcija regionalne ceste R1 206/1028 Vršič–Trenta in 1029 Trenta–Bovec s sanacijskimi posegi za zagotovitev celoletne prevoznosti

Vodja: M. Pavšek.

Po naročilu podjetja ZIL inženjeringa d. d. iz Ljubljane so sodelavci inštituta pregledali in ocenili projektno dokumentacijo, ki jo je izdelalo Cestno podjetje Kranj d. d. z vidika primernosti in ustreznosti predlaganih rešitev glede varstva in zaščite pred snežnimi plazovi. Predmeta recenzije sta bila Vodilna mapa in Načrt zavarovanja ceste pred snežnimi plazovi, oba izdelana na ravni idejnega projekta. Predlagani ukrepi naj bi zagotovili celoletno prevoznost ceste na obravnavnem odseku od prelaza Vršič do Bovca. V povprečju je cesta v času snežnih razmer zaprta dva meseca na leto. Zagotovitev celoletne prevoznosti prinaša poleg varnosti tudi neodvisnost od vsakokratnih razmer glede na neredno pluzenje obvozne ceste preko prelaza Predel na italijanski strani. Pozimi je medregionalni pomen vršiške ceste manjši, a zelo pomemben za domačine v dolini Trente, tako z vidika njihove oskrbe kot za servisne storitve.

Poplavna, erozijska, plazovita in plazljiva območja na teritoriju občine Jezersko

Vodja: M. Pavšek.

Sodelavci: R. Ciglič, B. Komac, M. Zorn.

Zunanji sodelavec: Nejc Kuhar (študent geografije na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani).

Kot podizvajalci podjetja VGP projekt d. o. o. iz Kranja in naročnika, podjetja Domplan d. d. iz Škofje Loke, so sodelavci inštituta za občinski podrobnejši prostorski načrt (OPPN) občine Jezersko izdelali strokovne podlage za ogroženost zaradi snežnih in zemeljskih plazov. Oceno nevarnosti so podali kartografsko na tematskih zemljevidih in besedilno z opisom temeljnih značilnosti vsake od predstavljenih naravnih nesreč, predstavivito izbrane metode in komentarjem ugotovitev. Zemljevida sestavljata sloj z dejanskimi snežnimi oziroma zemeljskimi plazovi in sloj z nevarnostjo za proženje snežnih oziroma zemeljskih plazov. Prvi sloj je priročni kataster dejanskih snežnih in zemeljskih plazov za občino Jezersko (snežni plazovi so predstavljeni površinsko, zemeljski točkovno). Drugi sloj ponazarja verjetnost za proženje snežnih oziroma zemeljskih plazov, razvrščeno v pet razredov, od majhne do zelo velike nevarnosti za pojavljanje obeh vrst naravnih nesreč.

Poročilo o ogledu zaradi snežnih plazov poškodovane kočje na Doliču spomladi 2009 in smernice za nadaljnje ukrepe z vidika lavinske ogroženosti

Vodja: M. Pavšek.

Planinsko društvo Gorje, ki upravlja s kočjo na Doliču, je naročilo pripravo strokovnega poročila o problematiki snežnih plazov na širšem območju kočje na Doliču. Spomladi 2009 so objekt skoraj v celoti uničili snežni plazovi. V poročilu so sodelavci inštituta predstavili lego kočje in

posledice snežnih plazov spomladi 2009, snežne in lavinske razmere v Julijskih Alpah v zimski sezoni 2008/09 ter lavinsko ogroženost širšega območja prevala Dolič. Na temelju ugotovitev so rekonstruirali dogajanje oziroma uničujoče snežne plazove in z vidika lavinske ogroženosti podali predloge ter smernice za nadaljnje ukrepe in posege.

Pregled zemljepisnih imen na vojaškem zemljevidu avstrijske Koroške (1763–1787)

Vodja: M. Zorn.

Zunanja sodelavka: Vesna Logar Zorn.

V okviru projekta *Josephinische Landesaufnahme 1763–1787 für das Gebiet des Bundeslandes Kärnten (Republik Österreich)* oziroma Koroška na vojaškem zemljevidu, ki ga vodi dr. Vincenc Rajšp s Slovenskega znanstvenega inštituta na Dunaju, je bil pregledan zadnji del indeksa zemljepisnih imen, do tiska pa sta bila pripravljena dva zvezka (Beljak in Celovec) Jožefinskega vojaškega zemljevida za avstrijsko Koroško.

Zbirka atlasov DZS

Vodja: D. Kladnik.

Založba DZS pripravlja splošni regionalni atlas, ki bo izhajal tedensko v sedmih zvezkih (Evropa, Azija, Novi svet, Afrika, Svet, Slovenija in Otroški atlas). Zemljevidi in spremljajoča besedila so delo podjetja Mond Neuf d. o. o., naloga sodelavcev inštituta pa je bila redakcija zemljepisnih imen na zemljevidih in v besedilih s poudarkom na ustrezni rabi in primernem zapisu slovenskih eksonimov.

Zbirka mestnih načrtov in vodnikov revije National geographic Popotnik

Vodja: D. Perko.

Sodelavec: D. Kladnik.

Za revijo *National geographic Popotnik* so bila prevedena, strokovno pregledana in urejena zemljepisna imena zemljevidov in besedila vodnikov za Dublin, Rio de Janeiro in Washington.

Priloge revije National geographic Slovenia

Vodja: D. Perko.

Sodelavec: D. Kladnik.

Za revijo *National geographic Slovenia* je bila prevedena in strokovno pregledana kartografska priloga Arktični ocean.

Standardizacija imen svetovnih upravnih enot

Vodja: D. Kladnik.

Sodelavec: D. Perko.

Zunanji sodelavci: dr. Janez Dular (Sektor za slovenski jezik Ministrstva za kulturo), M. Furlan in A. Gložančev (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša), dr. Alenka Šivic-Dular (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Za Komisijo za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije so sodelavci nadaljevali standardizacijo slovenskih imen svetovnih upravnih enot v okviru svetovnega standarda ISO 3166-2. S podrobno obravnavo upravnih enot po državah so pripravili predlog minimalne in maksimalne različice slovenjenja za neodvisne države in odvisna ozemlja z največjo stopnjo avtonomnosti.

Zakon o zemljepisnih imenih

Vodja: D. Perko.

Sodelavca: D. Kladnik, M. Topole.

V okviru Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije je bil pripravljen osnutek Zakona o zemljepisnih imenih. Izdelan je bil obširen uvodni del s cilji, načeli in pglavitnimi rešitvami ter pregledom zakonske obravnave zemljepisnih imen v več državah Evropske zveze, in okvirno zasnovo členov zakona, ki ga čakajo nadaljnji proceduralni postopki.

Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije

Vodja: M. Topole.

Sodelavci: D. Kladnik, M. Orožen Adamič, D. Perko, M. Urbanc.

Predsednika KSZI VRS Milana Orožna Adamiča je v letu 2009 nadomeščala Mimi Urbanc. Komisija je problematiko zemljepisnih imen reševala na štirih rednih in sedmih dopisnih sestankih. Od sprejetja Zakona o določanju območij ter o imenovanju in označevanju naselij, ulic in stavb (ZDOIONUS), ki v postopek vključuje tudi KSZI VRS, se je obseg njenega dela močno povečal. V tem letu je bilo prejeto 46 dopisov ustanov in posameznikov, odposlanih pa 96. KSZI VRS sodeluje tudi pri pripravi Zakona o zemljepisnih imenih.

Mimi Urbanc je zastopala Slovenijo na 25. generalnem zasedanju UNGEGN-a (*United Nations Group of Experts on Geographical Names*), ki je bilo od 5. do 12. 5. 2009 v Nairobiju, in tam predstavila slovensko poročilo.

Kot vsako leto je bil pripravljen obsežen elaborat »Delovanje Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije v letu 2009«, ki vsebuje zapisnike sestankov s prilogami ter kopije prejetih in poslanih dopisov, dokazil o mednarodnem sodelovanju, dokumentov ter znanstvenih in strokovnih prispevkov članov komisije.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **D. Bole** je član strokovnega odbora simpozija »Slovenski regionalni dnevi« in član uredniškega odbora zbirke *Regionalni razvoj*. Je posebni ocenjevalec Javnega sklada Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendiranje za podelitev nagrad »Prispevek k trajnostnemu razvoju družbe«.
- **M. Breg Valjavec** je nadomestna članica Sossvea za statistiko naravnih virov in okolja pri Statističnem uradu Republike Slovenije.
- **R. Ciglič** ureja spletne strani inštituta, Zveze geografov Slovenije in Ljubljanskega geografskega društva. Ureja evidenco v sistemu CrossRef za publikacijo *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik*. Je referent za založništvo pri Ljubljanskem geografskem društvu.
- **B. Erhartič** je član Izvršnega odbora Ljubljanskega geografskega društva ter referent za geografske večere in prvomajsko strokovno ekskurzijo pri Ljubljanskem geografskem društvu.
- **J. Fridl** vodi infrastrukturni program ZRC SAZU, 1. 12. je postala pomočnica direktorja ZRC SAZU.
- **M. Gabrovec** je član uredniškega odbora revij *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik* in *Geografski vestnik*, član mednarodnega posvetovalnega odbora internetne revije za historično geografijo in okoljsko zgodovino *Klaudyán*, predsednik znanstvenega sveta ZRC SAZU in podpredsednik znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, predsednik Zveze geografov Slovenije, član nadzornega odbora Geomorfološkega društva Slovenije, Komisije za preučevanje sprememb rabe in pokrovnosti tal pri Mednarodni geografski zvezi ter upravnega odbora Evropskega inštituta za modeliranje pokrajin in prostorov skozi daljše časovno obdobje. Bil je član organizacijskega in programskega odbora 20. zborovanja slovenskih geografov v Pomurju.
- **P. Gašperič** je upravnik in član uredniškega odbora revije *Geografski obzornik*.
- **D. Kladnik** je član znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije in njene Podkomisije za imena držav, delovne skupine za eksonime pri UNGEGN-u (United Nations Group of Experts on Geographical Names), medinštitucionalne skupine za slovensko terminologijo pri CIRCA (Communications & Information Resource Centre Administrator), urednik zbirke *Vodniki* Ljubljanskega geografskega društva ter sourednik zbirke *Georitem* in *Geografija Slovenije*. Je član uredniškega odbora revije *Geografski obzornik*, pripravljalnega odbora za odprtje razstavne hiše in razstave v njej o Blažu Kocenu na Hotunju pri Ponikvi in svetovalec pri pripravi načel splošnega geslovnika COBISS-a (Kooperativni online bibliografski sistem in servisi) v okviru OSICH-a (Osrednji specializirani informacijski center za humanistiko).
- **B. Komac** je urednik revije *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik*, tajnik Geomorfološkega društva Slovenije, član izvršnega odbora Komisije za naravne nesreče pri Mednarodni geografski zvezi (IGU Commission on Hazard and Risk) in član nacionalnega odbora UNESCO ob mednarodnem letu planeta Zemlja.
- **J. Kozina** je član Ljubljanskega geografskega društva.
- **J. Nared** je sourednik zbirke *Regionalni razvoj*, predsednik strokovnega in organizacijskega odbora simpozija »Slovenski regionalni dnevi«, član Statističnega sosvea za regionalno statistiko, nacionalni predstavnik za Slovenijo v RSA (The Regional Studies Association) in član Odbora za gospodarstvo Regionalnega razvojnega sveta Ljubljanske urbane regije.
- **M. Orožen Adamič** je 30. 11. sklenil štiriletni mandat veleposlanika Republike Slovenije na Hrvaškem in se vrnil na inštitut s polno delovno obveznostjo. Je predsednik Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije, vodja Delovne skupine za eksonime pri UNGEGN-u (United Nations Group of Experts on Geographical Names), član Delovne skupine za podatkovne zbirke in imenike zemljepisnih imen pri UNGEGN-u ter član uredniških odborov revij *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik* in *Ujma*. Vodi UNESCO v Sloveniji.
- **M. Pavšek** je član uredniškega odbora revije *Geografski obzornik* in glasila občine Trzin *Odsev*, vabljeni član Podkomisije za reševanje izpod plazov Gorske reševalne zveze Slovenije ter član Komisije za snežne plazove pri Ministrstvu za okolje in prostor, Komisije za zagotovitev pogojev za delo pripadnikov službe za proženje snežnih plazov Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje pri Ministrstvu za obrambo in zunanji sodelavec Katedre za gornišvo Fakultete za šport Univerze v Ljubljani. Tedensko pripravlja geografsko obarvane prispevke za rubriko »Vreme in ljudje« v okviru priloge »Prosti čas« v časopisu Dnevnik in mesečno za rubriko »Vremenska sekirica« in »Tlake naokoli« v glasilu *Odsev*.

- **D. Perko** je nacionalni koordinator za geografijo in član Znanstvenoraziskovalnega sveta za humanistiko pri Javni agenciji za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije. Je urednik znanstvene revije *Geografski vestnik* ter sourednik knjižnih zbirk *Geografija Slovenije*, *Georitem*, *GIS v Sloveniji* in *Regionalni razvoj*. Je član uredniškega odbora revije *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik*, revije *National Geographic Slovenija*, publikacije *Poročilo o delu ZRC SAZU*, recenzentske skupine revije *Geographica Pannonica*, izdajateljskega sveta revije *National Geographic Junior*, založniškega sveta Založbe ZRC, Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije in njene Podkomisije za imena držav, znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, Komisije za priznanja in nagrade ZRC SAZU, znanstvenega odbora trienčnih znanstvenih posvetov »Naravne nesreče v Sloveniji« ter organizacijskih odborov bienalnih simpozijev »Geografski informacijski sistemi v Sloveniji« in »Slovenski regionalni dnevi«.
- **F. Petek** je član Komisije za preučevanje sprememb rabe in pokrovnosti tal pri Mednarodni geografski zvezi in delovne skupine za pripravo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih, ki jo je imenovalo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije.
- **P. Pipan** je referent za ekskurzije po Sloveniji in njeni bližnji okolici pri Ljubljanskem geografskem društvu.
- **K. Polajnar Horvat** je članica Izvršnega odbora Ljubljanskega geografskega društva in referentka za predavanja pri Ljubljanskem geografskem društvu. Je članica organizacijskega odbora bienalnega simpozija »Slovenski regionalni dnevi«.
- **M. Ravbar** je predsednik znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, član strateškega sveta za regionalizacijo in decentralizacijo pri Kabinetu predsednika Vlade Republike Slovenije, projektne skupine za spremembe zakona o regionalnem razvoju pri Službi Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko, strokovnega sveta *Socialnih razgledov* pri Uradu Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj, strokovnega sveta za podeželje pri Regionalni razvojni agenciji Ljubljanske urbane regije, strokovnega sveta Univerzitetnega in raziskovalnega središča Novo mesto in Akademskega zbora Fakultete za uporabne družbene študije v Novi Gorici in Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, upravnega odbora Dolenjske akademske pobude ter uredniških odborov revije *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik* in *IB-revije za trajnostni razvoj*. Je tudi član programskega odbora bienalnega simpozija »Slovenski regionalni dnevi«.
- **I. Rejec Brancelj** je predsednica Sosveta za statistiko naravnih virov in okolja pri Statističnem uradu Republike Slovenije.
- **N. Razpotnik Viskovič** je članica organizacijskih odborov simpozijev »Geografski informacijski sistemi v Sloveniji«, »Slovenski regionalni dnevi« in »Naravne nesreče v Sloveniji« ter sourednica knjižne zbirke *GIS v Sloveniji*.
- **P. Repolusk** je član Sosveta za statistiko prebivalstva pri Statističnem uradu Republike Slovenije.
- **A. Smrekar** je predsednik Komisije za ekologijo in varstvo okolja na državnem srečanju mladih raziskovalcev Slovenije pod okriljem Zveze za tehnično kulturo Slovenije ter član Sosveta za statistiko naravnih virov in okolja pri Statističnem uradu Republike Slovenije, Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor Regionalnega razvojnega sveta Ljubljanske urbane regije in Komisije za gradbene zadeve ZRC SAZU.
- **M. Šmid Hribar** je članica upravnega odbora Društva za ohranjanje naravne dediščine Slovenije (DONDES) in uredniškega odbora glasila *Naravna dediščina*. Je vsebinska koordinatorica projekta »Razširitev enciklopedije naravne in kulturne dediščine na Slovenskem – DEDI II«.
- **M. Topole** je članica znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU in tajnica Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije.
- **M. Urbanc** je članica uredniškega odbora revije *Geografski obzornik*, predsednica Komisije za priznanja Zveze geografov Slovenije, članica Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije, delovnih skupin za eksonime ter toponimske podatkovne baze in gazetirje pri UNGEGN-u (United nations group of experts on geographical names) ter nacionalna delegatka pri »The Permanent European conference for the study of the rural landscape«.
- **M. Zorn** je upravnik in član uredniških odborov znanstvenih revij *Geografski vestnik* in *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik*. Je član organizacijskega odbora simpozijev »Geografski informacijski sistemi v Sloveniji« in »Naravne nesreče v Sloveniji« ter sourednik knjižne zbirke *GIS v Sloveniji*.

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Razvojni izzivi Slovenije**. Simpozij Slovenski regionalni dnevi 2009. Otočec, 24. in 25. 9., soorganizatorji: Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko, Slovenski regionalni razvojni sklad in Mestna občina Novo mesto.

MUZEJ, KNJIŽNICA IN ZBIRKE

Zemljepisni muzej

Vodja: P. Gašperič.

Zemljepisni muzej pridobiva, hrani in ureja kartografsko, slikovno in arhivsko gradivo ter pripravlja razstave. Kartografska zbirka obsega zemljevide različnih vsebin in meril od 16. stoletja do sodobnosti. Največ je tematskih in topografskih zemljevidov ter šolskih stenskih zemljevidov in atlasov. Večina gradiva se nanaša na slovensko ozemlje in sosednje dežele. Slikovna zbirka obsega razglednice in fotografije

slovenskih krajev in pokrajin ter manjše število bakrotiskov. Zbirka statističnih podatkov za slovensko ozemlje obsega arhivsko pisno in statistično gradivo o Sloveniji. Dvorani Zemljepisnega muzeja na Gosposki ulici 16 je bil vrnjen prostor, ki je bil njen sestavni del že pred časom. S tem je dvorana ponovno postala celota, pridobila potrebne sanitarije in možnost prirejanja večjih prireditev. V dvorani se je zvrstilo več kot 120 prireditev, srečanj, posvetov in predstavitev. Od 13. do 24. 7. so bile v njej tudi počitniške delavnice za otroke, ki jih je pripravilo več inštitutov ZRC SAZU in posameznikov. V muzeju so sodelavci dokončali urejanje in digitaliziranje zbirke atlasov. Podrobno so popisali podatke in lastnosti posameznih atlasov ter vnesli po tri fotografije vsake enote. Nadaljevali so urejanje muzejske zbirke knjig in začeli prenos starejših knjig iz prostorov nekdanjega Inštituta za geografijo v muzej ter signiranje in navajanje vseh knjig v sistem COBISS.

Zemljepisna knjižnica

Vodja: M. Topole.

Knjižnico je obiskalo 237 obiskovalcev. 166 obiskovalcev si je izposodilo 251 zvezkov v čitalnici, 71 obiskovalcev pa 79 enot na dom. Na novo je bilo signiranih 794 knjižničnih enot. Večina knjig je bila pridobljenih z zamenjavo ali prejetih kot darila, manjši del knjig je bil kupljenih. V knjižnico je bilo vključenih več deset knjig iz zapuščine dr. Olge Janša Zorn.

Nadaljevalo se je sortiranje knjig na Trgu francoske revolucije 7. Selektivno je bilo izvedeno njihovo novo signiranje oziroma vključevanje v fond Biblioteke SAZU. Med drugim je potekalo načrtno signiranje starejših knjig muzejske vrednosti. Te knjige so odslej nameščene v Zemljepisnem muzeju, sicer pa so sestavni del Zemljepisne knjižnice.

Med Zemljepisno knjižnico in Biblioteko SAZU so se začeli pogovori o posodobitvi načina izposoje oziroma o vzpostavitvi avtomatske izposoje knjig. Prek Zemljepisne knjižnice se izvaja tudi zamenjava publikacij, s katero se pridobivajo številne tuje geografske in sorodne publikacije, predvsem znanstvene revije.

Geografska zbirka

Vodja: P. Gašperič.

Geografska zbirka je nadgradnja več večjih in nekaj manjših zbirk, ki so nastajale vse od ustanovitve inštituta, leta 1999 pa se je s pomočjo geografskega informacijskega sistema začelo združevanje v enotno zbirko. Je temeljna podatkovna, kartografska in slikovna baza za inštitutska raziskovanja. Njena organizacija omogoča sodelovanje s podobnimi podatkovnimi zbirkami v tujini in na medmrežju. Zbirka se pripravlja in dopolnjuje tako, da se lahko neposredno poveže s podatkovnimi sloji geografskega informacijskega sistema in z grafičnimi sloji digitalnih tematskih zemljevidov. Zbirka je zasnovana hierarhično. Na vrhu je Slovenija kot celota, na nižji ravni so slovenske makroregije, na še nižji slovenske mezo-regije, nato mikroregije in nazadnje še prostorske enote ali objekti najnižje ravni, na primer Triglavski ledenik. V letu 2009 se je nadaljevala digitalizacija starega gradiva, ki obsega podatke, slike, zemljevide, letalske in druge posnetke, terenske zapiske, zemljepisna imena in podobno. Največ digitaliziranega gradiva se nanaša na Triglavski ledenik. Številčni podatki se v računalnik vnašajo klasično z vpisom, slikovni podatki pa se skenirajo z natančnostjo vsaj 300 pik na palec (rastrski zapis), kar omogoča tudi njihovo tiskanje, ali pa se digitalizirajo z digitalizatorjem (vektorski zapis). Vsi digitalizirani podatki so geokodirani glede na zemljepisno širino in dolžino ter nadmorsko višino.

Kartografska zbirka

Vodja: M. Ferjan.

Zbirka vsebuje vse temeljne topografske zemljevide Slovenije v merilih 1 : 5000 oziroma 1 : 10.000 in 1 : 25.000 ter množico tematskih zemljevidov, ki se stalno dopolnjujejo in so temelj za izgradnjo inštitutskih geografskih informacijskih sistemov ter zbirk. Je najboljše zbirka tematskih zemljevidov v Sloveniji. V tem letu se je zbirka povečala za 23 kupljenih enot in 207 novih digitalnih tematskih zemljevidov, ki so jih izdelali na inštitutu. Izposojenih je bilo 109 zemljevidov, večinoma topografskih zemljevidov v merilu 1 : 25.000. Nadaljevala se je prostorska stiska kartografske zbirke. Zemljevidi so sicer sistematično shranjeni v več kot tridesetih kovinskih ognjevarnih omarah za viseče zemljevide ter precej kovinskih in drugih dostopnih predalnih omarah, vendar pa so omare razporejene po več hodnikih, sobah in v kleti, kar zelo otežuje iskanje in sposojanje zemljevidov, nekateri zemljevidi pa so skoraj nedostopni. Nadaljevala se je selitev dela zbirke iz kletnih prostorov inštituta na Gosposki ulici 13 v prostore inštituta v 2. nadstropju na Trgu francoske revolucije 7. Najdragocenejši zemljevid so bili preseljeni v zavarovane prostore Zemljepisnega muzeja na Novem trgu 2.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Brigita Jamnik, Aleš Smrekar, Borut Vrščaj, **Vrtičkarstvo v Ljubljani**. Geografija Slovenije 21. Uredila Drago Perko, Drago Kladnik. Založba ZRC, Ljubljana, 224 strani.
- Marjan Ravbar, **Razvojni dejavniki v Sloveniji – ustvarjalnost in naložbe**. Georitem 9. Uredila Drago Kladnik, Drago Perko. Založba ZRC, Ljubljana, 140 strani.

- Janez Nared, Damjan Kavaš, ***Spremljanje in vrednotenje regionalne politike v Sloveniji***. Georitem 10. Uredila Drago Kladnik, Drago Perko. Založba ZRC, Ljubljana, 94 strani.
- Matej Gabrovec, David Bole, ***Dnevna mobilnost v Sloveniji***. Georitem 11. Uredila Drago Kladnik, Drago Perko. Založba ZRC, Ljubljana, 102 strani.
- Nika Razpotnik, Mimi Urbanc, Janez Nared, ***Prostorska in razvojna vprašanja Alp***. Georitem 12. Uredila Drago Kladnik, Drago Perko. Založba ZRC, Ljubljana, 94 strani.
- Lučka Ažman Momirski, Drago Kladnik, ***Preobrazba podeželske kulturne pokrajine v Sloveniji***. Georitem 13. Uredila Drago Kladnik, Drago Perko. Založba ZRC, Ljubljana, 162 strani.
- Janez Nared, Drago Perko (ur.), ***Razvojni izzivi Slovenije***. Regionalni razvoj 2. Založba ZRC, Ljubljana, 316 strani.
- Bojan Erhartič, ***Jemen***. Vodniki Ljubljanskega geografskega društva. Uredil Drago Kladnik. Založba ZRC, Ljubljana, 154 strani.
- ***Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik 49-1***. Uredil Blaž Komac. Založba ZRC, Ljubljana, 238 strani.
- ***Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik 49-2***. Uredil Blaž Komac. Založba ZRC, Ljubljana, 248 strani.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- ICTA, Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals Universitat Autònoma de Barcelona (Inštitut za okoljske znanosti in tehnologije avtonomne univerze v Barceloni), Barcelona, Španija: projekt CapHaz-Net.
- Accademia Europea di Bolzano EURAC (Evropska akademija v Bolzanu), Bolzano, Italija: projekt ClimAlpTour.
- Afet Yıtları Genel Müdürlüğü, Çyđ Arařtırma-Geliřtirme, Etüd ve Önlem Tübe Müdürlüdü (Oddelek za raziskovanje snežnih plazov in varstvo pred njimi Generalnega direktorata za naravne nesreče), Ankara, Turčija: slovensko-turški projekt o snežnih plazovih.
- Akademie für Raumplanung und Landesplanung ARL (Akademija za regionalno in prostorsko planiranje), Hannover, Nemčija: urbana geografija, regionalno planiranje.
- Alpen-Adria-Universität Klagenfurt, Fakultät für Interdisziplinäre Forschung und Fortbildung, Standort Wien (Fakulteta za interdisciplinarno raziskovanje in izobraževanje Univerze v Celovcu), Dunaj, Avstrija: raba tal.
- Alpenforschungsinstitut GmbH (Inštitut za raziskovanje Alp), Garmisch-Partenkirchen, Nemčija: projekt ClimAlpTour.
- alpS – Zentrum für Naturgefahren- und Risikomanagement GmbH (Center za upravljanje z naravnimi nesrečami in ogroženostjo), Innsbruck, Avstrija: podnebne spremembe.
- Associazione Sviluppo Rurale (Združenje za razvoj podeželja), Spoleto, Italija: aktivnosti pri pripravi mednarodnega projekta.
- Associazione TRAMES (Združenje TRAMES), Russi, Italija: aktivnosti pri pripravi mednarodnega projekta.
- Collège Régional des Conseils d'architecture, d'urbanisme e de environnement de Provence-Alpes Cote d'Azur (Univerza regionalnega sveta za arhitekturo in okolje Provansalskih Alp in Azurne obale), Embrun, Francija: projekt CAPACities.
- Department of Politics and International Relations, University of Kent (Oddelek za politiko in mednarodne odnose Univerze Kent), Canterbury, Združeno kraljestvo, in History Department, Harvard University, Boston, Združene države Amerike: politična geografija.
- DIALOGIK, gemeinnützige Gesellschaft für Kommunikations- und Kooperationsforschung GmbH (DIALOGIK, neprofitni inštitut za komunikacijske in kooperacijske raziskave), Stuttgart, Nemčija: projekt CapHaz-Net.
- Euro-Mediterranean Centre for Climate Change (Evo-sredozemsko središče za podnebne spremembe), Benetke, Italija: projekt ClimAlpTour.
- Eyrwpaikó perifereiakó plaísio Synergasías (Evropska regionalna platforma za sodelovanje), Aegion, Grčija: aktivnosti pri pripravi mednarodnega projekta.
- Fakultät Ressourcenmanagement in Göttingen (Fakulteta za upravljanje z regionalnimi viri v Göttingenu), Göttingen, Nemčija: regionalni razvoj.
- FHRC, Flood Hazard Research Centre, Middlesex University (Raziskovalni center za nevarnost poplav Univerze Middlesex), London, Združeno Kraljestvo: projekt CapHaz-Net.
- Földrajztudományi Kutatóintézet, Magyar Tudományos Akadémia (Geografski inštitut Madžarske akademije znanosti), Budimpešta, Madžarska: standardizacija zemljepisnih imen.
- Fondazione ENAIP S Zavatta Rimini (Fundacija ENAIP S Zavatta Rimini), Rimini, Italija: aktivnosti pri pripravi mednarodnega projekta.
- Gemeinsame Landesplanungsabteilung Berlin-Brandenburg (Oddelek za skupno pokrajinsko planiranje Berlin-Brandenburg), Potsdam, Nemčija: projekt Catch_MR.
- Geografski inštitut Jovan Cvijić Srpske akademije nauka i umetnosti (Geografski inštitut Jovana Cvijića Srpske akademije znanosti in umetnosti), Beograd, Srbija: projekt bilateralnega znanstvenega sodelovanja in aktivnosti pri pripravi mednarodnega projekta.
- Georg-August-Universität Göttingen Stiftung Öffentlichen Rechts (Univerza v Göttingenu), Göttingen, Nemčija: projekt INCOME.
- Graubünden Department des Innern und der Volkswirtschaft Amt für Raumentwicklung (Graubündenski oddelek notranjega in gospodarskega urada za prostorski razvoj), Chur, Švica: projekt CAPACities.
- Haute école spécialisée de Suisse occidentale Valais, Institut Economie & Tourisme, (Inštitut gospodarstva in turizma pri Specializirani visoki šoli v zahodni Švici), Sierre, Švica: projekt ClimAlpTour.
- Helmholtz Centre für Umweltforschung – UFZ (Okoljskoraziskovalno središče Helmholtz), Leipzig, Nemčija: projekt CapHaz-Net.
- History Department, Harvard University (Oddelek za zgodovino Univerze Harvard), Boston, Združene države Amerike: politična geografija.

- Hochschule für Technik Rapperswil, Forschungsstelle für Freizeit, Tourismus und Landschaft, Institut für Landschaft und Freiraum (Inštitut za okolje in prostor Visoke tehniške šole v Rapperswilu), Rapperswil, Švica: projekt ClimAlpTour.
- Hochschule München, Fakultät für Tourismus (Fakulteta za turizem Visoke šole v Münchnu), München, Nemčija: projekt ClimAlpTour.
- HTW Chur, Institut für Tourismus- und Freizeitforschung (Inštitut za turizem in prosti čas), Chur, Švica: projekt ClimAlpTour.
- ICTA, Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals Universitat Autònoma de Barcelona
- Institut d'Urbanisme de Grenoble, Université Pierre Mendès France (Urbanistični inštitut Univerze v Grenoblu), Grenoble, Francija: projekt CAPACities.
- Institut für Geographie, Universität Innsbruck (Inštitut za geografijo Univerze v Innsbrucku), Innsbruck, Avstrija: sodelovanja in aktivnosti pri pripravi mednarodnega projekta.
- Institut po agrarna ikonomika (Inštitut za agrarno ekonomiko), Sofija, Bolgarija: aktivnosti pri pripravi mednarodnega projekta.
- Institut Universitaire Kurt Bösch (Univerzitetni inštitut Kurt Bösch), Sion, Švica: projekt ClimAlpTour.
- Institutul de Geografie al Academiei Române (Geografski inštitut pri Romunski akademiji), Bukarešta, Romunija: aktivnosti pri pripravi mednarodnega projekta.
- IREALP, Istituto di Ricerca per l'Ecologia e l'Economia Applicate alle Aree Alpine (Inštitut za raziskovanje ekologije in uporabne ekonomije na alpskih območjih), Milano, Italija: projekt ClimAlpTour.
- ISIG, Istituto di Sociologia Internazionale di Gorizia (Mednarodni sociološki inštitut v Gorici), Gorica, Italija: projekt CapHaz-Net.
- Joensuu Yliopisto (Univerza Joensuu), Joensuu, Finska: sodelovanje pri pripravi monografije Recurrence, survival or transformation; Comparing cultural challenges and possibilities of former single-industry communities.
- Kentro Ereyinas Technologias & Anaptyxhs Thessalias (Center za raziskave in tehnologijo Tesalija), Volos, Grčija: aktivnosti pri pripravi mednarodnega projekta.
- Kommission für Glaziologie, Bayrischen Akademie der Wissenschaften (Komisija za glaciologijo Bavarske akademije znanosti), München, Nemčija: ledenik pod Skuto.
- LA.MO.RO Agenzia di sviluppo (Razvojna agencija LA.MO.RO), Mango, Italija: projekt CAPACities.
- Lancaster Environment Centre, Lancaster University (Lancastrski okoljski center Univerze v Lancastru), Lancaster, Združeno Kraljestvo: projekt CapHaz-Net.
- Metropolitan Research Institute (Metropolitanski raziskovalni inštitut), Budimpešta, Madžarska: projekt Catch_MR.
- Ministero dell'Ambiente e della tutela del territorio e del Mare (Ministrstvo za okolje in morje), Rim, Italija: projekt ClimAlpTour.
- Moskovskij gosudarstvennyj universitet imeni M. V. Lomonosova (Moskovska državna univerza Lomonosova), Moskva, Rusija: aktivnosti pri pripravi bilateralnega projekta.
- National Service for Archaeological Heritage (Nacionalna služba za arheološko dediščino), Amersfoort, Nizozemska: Stalna evropska konferenca za preučevanje kulturne pokrajine (PECSRL).
- NINA, Norsk institutt for naturforskning (Norveški inštitut za naravoslovne raziskave), Oslo, Norveška: varstvo okolja.
- ÖIR, Österreichisches Institut für Raumplanung (Avstrijski inštitut za prostorsko planiranje), Dunaj, Avstrija: prostorsko načrtovanje.
- Oslo kommune (Mesto Oslo), Oslo, Norveška: projekt Catch_MR.
- Polska akademia nauk, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania, Zakład Geomorfologii i Hydrologii Gór i Wyżyn (Oddelek za geomorfologijo in hidrologijo gora in višavij Inštituta za geografijo in urejanje prostora Poljske akademije znanosti), Krakov, Poljska: geomorfologija.
- Provincia di Ascoli Piceno (Provincia Ascoli Piceno), Ascoli Piceno, Italija: aktivnosti pri pripravi mednarodnega projekta.
- Provincial administration of Lower Austria, Department for spatial structure and regional policy (Oddelek za prostor Deželne uprave Spodnje Avstrije), St. Pölten, Avstrija: projekt Catch_MR.
- Region Akershus (Regija Akershus), Oslo, Norveška: projekt Catch_MR.
- Regione Autonoma Valle d'Aosta, Assessorato Territorio Ambiente e Opere pubbliche, Direzione Ambiente (Direkcija za okolje Urada za okolje in javna dela avtonomne regije Dolina Aoste), Aosta, Italija: projekt ClimAlpTour.
- Regione Autonoma Valle d'Aosta, Dipartimento Territorio, Ambiente e risorse idriche (Oddelek za prostor, okolje in vodne vire avtonomne pokrajine Dolina Aoste), Aosta, Italija: projekt CAPACities.
- Regione Autonoma Valle d'Aosta, Direzione Ambiente (Direkcija za okolje avtonomne pokrajine Dolina Aoste), Aosta, Italija: projekt ClimAlpTour.
- Regione Lombardia – DG Territorio e Urbanistica (Oddelek za prostor in urbanizem pokrajine Lombardije), Milano, Italija: projekt CAPACities.
- Regione Piemonte, Direzione Programmazione Strategica (Direkcija za strateško načrtovanje pokrajine Piemont), Torino, Italija: projekt CAPACities.
- Regione Veneto (Pokrajina Benečija), Benetke, Italija: projekt ClimAlpTour.
- Slovenski znanstveni inštitut, Dunaj, Avstrija: zemljepisna imena.
- Stadt Wien (Mesto Dunaj), Dunaj, Avstrija: projekt Catch_MR.
- Technische Universität Darmstadt (Tehniška univerza v Darmstadtu), Darmstadt, Nemčija: projekt INCOME.
- The Göteborg Region Association of Local Authorities (Združenje lokalnih skupnosti regije Göteborg), Göteborg, Švedska: projekt Catch_MR.
- The Regional Studies Association (Zveza za regionalne študije), Seaford, Združeno kraljestvo: regionalne študije.
- UNCEM, Unione Nazionale Comuni Comunità Enti Montani (Italijanska zveza skupnosti gorskih občin), Rim, Italija: projekt ClimAlpTour.

- UNGEGN, United nations group of experts on geographical names (Skupina izvedencev Združenih narodov za zemljepisna imena), New York, Združene države Amerike: zemljepisna imena.
- United Nations Environment Programme in Vienna (Okoljski program Združenih narodov), Dunaj, Avstrija: projekt ClimAlpTour.
- Università degli studi di Trieste (Univerza v Trstu), Trst, Italija: sodelovanje pri pripravi monografije Strategie per la "costruzione" identitaria del confine nord-orientale, tra e oltre le due guerre.
- Universität Innsbruck, Institut für strategisches Management, Marketing und Tourismus, (Inštitut za strateško upravljanje, marketing in turizem Univerze v Innsbrucku), Innsbruck, Avstrija: projekt ClimAlpTour.
- Université de Savoie, Institut de la Montagne, (Inštitut za gore Savojske univerze), Le Bourget du Lac, Francija: projekt ClimAlpTour.
- Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje (Oddelek za socialno geografijo in regionalni razvoj Naravoslovne fakultete Karlove univerze), Praga, Češka: raba tal.
- Univerzita Komenského (Univerza Komenskega), Bratislava, Slovaška: raba tal.
- Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie (Kmetijska univerza Hugona Kołłątaja v Krakovu), Krakov, Poljska: sodelovanje pri pripravi monografije Cultural Landscapes – Across Disciplines.
- Ústav geoniky, Akademie věd České republiky (Inštitut za geoniko Češke akademije znanosti), Brno, Češka: regionalni razvoj.
- World Wide Fund for Nature (Svetovno združenje za naravo), Rim, Italija: projekt ClimAlpTour.
- WSL, Institut für Schnee- und Lawinenforschung SLF (Inštitut za raziskave snega in snežnih plazov WSL), Birmensdorf in Davos, Švica: projekt CapHaz-Net.
- ZAMG, Zentralanstalt für Meteorologie und Geodynamik, Regionalstelle Kärnten (Državni urad za meteorologijo in geodinamiko, Regionalna izpostava za Koroško), Celovec, Avstrija: snežni plazovi.

OBISKI V INŠTITUTU

- Dr. Manfred Perlik, ETH, Zürich, Švica, 10.–12. 3.: alpska mesta, projekt CAPACities.
- Dr. Gilles Novarina in Madalena Micheletto, Urbanistični inštitut Univerze v Grenoblu, Grenoble, Francija, 12. 3.: projekt CAPACities.
- Mag. Andrea Rebekova, Oddelek za kartografijo in geoinformacijske znanosti Inštituta za geografijo Slovaške akademije znanosti, Bratislava, Slovaška, 16.–24. 4.: študijsko izpopolnjevanje.
- Dr. Jasmina Đorđević, dr. Marina Todorović, mag. Radmila Miletić, mag. Dragana Miljanović in Marko Milošević, Geografski inštitut Jovana Cvijića Srbske akademije znanosti in umetnosti, Beograd, Srbija, 4.–7. 5.: slovensko-srbska bilaterala, manj razvita območja.
- Mag. Petr Mareš, Naravoslovna fakulteta Karlove univerze, Praga, Češka, 17. 6.–16. 8.: raba tal, študijsko izpopolnjevanje.
- Carolin Firouzeh Roeder, Oddelek za politiko in mednarodne odnose Univerze Kent, Canterbury, Združeno kraljestvo, Oddelek za zgodovino Univerze Harvard, Boston, Združene države Amerike, 3. 8.: politična geografija.
- Dr. Predrag Djurović in mag. Aleksandar Petrović, Geografska fakulteta Univerze v Beogradu, Beograd, Srbija, 6.–11. 9.: slovensko-srbska bilaterala, meritve ledenika pod Skuto.
- Jan Hercik, Naravoslovna fakulteta Univerze Palackega, Olomouc, Češka, 7. 12.: javni potniški promet.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Janez Nared

Pravni vidiki spremljanja in vrednotenja regionalne politike v Sloveniji, Evropska pravna fakulteta v Novi Gorici, 9. 6. – magistrsko delo (II. stopnja).

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

David Bole

- *Survey on Alpine space small urban centres: action 4.2. / Raziskava o malih alpskih središčih: akcija 4.2.* Predstavitev dela v projektu CAPACities v dvorani Center Evropa, Ljubljana, 10. 3.
- *Progress report on Multilanguage survey document.* Predstavitev dela v projektu CAPACities, Poschiavo, Švica, 23. 6.
- *Presentation of pilot action activities – Municipality of Idrija.* Predstavitev dela v projektu CAPACities, Poschiavo, Švica, 24. 6.
- *The Future of Small Towns in Remote Mountainous Areas: The Alps.* Predavanje na konferenci Prihodnost mest, Madrid, Španija, 6. 7.

Mateja Breg Valjavec

- *Mestni potepuh – turist, ki ni od muh.* Zasnova in izvedba počitniške delavnice, namenjene seznanjanju najmlajših z geografskim raziskovalnim delom, Ljubljana, 13.–24. 7.

Rok Ciglič

- *Sonaravne smernice za prostorski razvoj poselitve v občini Kočevje*. Predavanje na Okoljskem centru, Ljubljana, 27. 1.
- *Prikaz pokrajine s pomočjo geografske panorame na primeru Serdiškega in Sotinskega brega*. Predavanje na 20. zborovanju slovenskih geografov, Murska Sobota, 28. 3.
- *Tajska*. Predavanje v Knjižnici Brezovica, 16. 6.
- *Mestni potepuh – turist, ki ni od muh*. Zasnova in izvedba počitniške delavnice, namenjene seznanjanju najmlajših z geografskim raziskovalnim delom, Ljubljana, 13.–24. 7.
- *Tajska*. Predavanje v sklopu prireditve Jernejevo, Šentjernej, 8. 8.
- *Uporabnost geografskih informacijskih sistemov pri geomorfološkem kartiranju na primeru Koprivnika (Kočevski rog)*. Predavanje na 2. zborovanju slovenskih geomorfologov, Fara ob Kolpi, 24. 10.

Bojan Erhartič

- *Jemen*. Predavanje na Ljubljanskem geografskem društvu, Ljubljana, 17. 2.
- *Terase Jeruzalemskih gorik kot krajinska vrednota*. Predavanje na 20. zborovanju slovenskih geografov, Ljutomer, 26. 3.
- *Geomorphosites in Slovenia*. Predavanje na konferenci »Geomorphosites 2009«, Pariz, Francija, 10. 6.
- *Karst geotourism in Slovenia – images of karst geomorphosites in past centuries*. Predavanje na konferenci »Geomorphosites 2009«, Pariz, Francija, 10. 6.
- *Loss of natural heritage in geomorphological perspective – are geomorphic processes shaper or destroyer of natural heritage*. Predavanje na konferenci »Geomorphosites 2009«, Pariz, Francija, 12. 6.
- *Geodiversity: definition, examples, threats and human perception*. Predavanje na poletni šoli »Vrednotenje geodiverzitete in geološke dediščine«, Braga, Portugalska, 12. 9.
- *Strokovnjaki pozivajo državo k ukrepanju ob onesnaženosti Triglavskih jezer in gorskih voda*. Oddaja »Kje pa vas čevelj žuli«, 2. program Radia Slovenija, Ljubljana, 2. 12.

Jerneja Fridl

- *Razvoj kartografskih tehnik in načinov upodabljanja Zemljinega površja*. Predavanje za 3. letnike študentov Oddelka za zgodovino Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, Koper, 19. 1.
- *Atlasi*. Intervju za oddajo »Razlaga z razlogom«, 2. program Radia Slovenija, 22. 1.
- *Kartografska dejavnost Geografskega inštituta Antona Melika*. Predavanje za 2. letnike študentov Oddelka za geodezijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo, Ljubljana, 6. 3. in 21. 10.
- *Delavnica v Idriji*. Intervju za Regionalno kroniko, 11. 3.

Matej Gabrovec

- *Tarifne cone integriranega javnega potniškega prometa v Sloveniji*. Predavanje na delavnici Mestne občine Ljubljana »Projekti za drugačen javni promet v Ljubljani in regiji«, Ljubljana, 18. 2.
- *Odziv prebivalcev Mestne občine Murska Sobota na izboljšave v javnem potniškem prometu*. Predavanje na 20. zborovanju slovenskih geografov, Tišina, 27. 3.
- *Czechia and Slovenia – land use development heading towards regional specialisation*. Predavanje na konferenci Komisije za proučevanje sprememb rabe in pokrovnosti tal Mednarodne geografske zveze, Vladivostok, Rusija, 7. 9.
- *Dnevna mobilnost v Sloveniji v netrajnostni smeri?* Predavanje za Zvezo geografov Slovenije, Ljubljana, 8. 12.

Primož Gašperič

- *Mestni potepuh – turist, ki ni od muh!* Zasnova in izvedba počitniške delavnice, namenjene seznanjanju najmlajših z geografskim raziskovalnim delom ter iskanjem skritih kulturnih znamenitosti prestolnice, Ljubljana, 13.–24. 7.

Drago Kladnik

- *Some Additional Thoughts on the Nature of Endonyms*. Predavanje na delavnici o naravi eksonima, ki je potekala v okviru 25. zasedanja UNGEGN-a (United Nations group of experts on geographical names), Nairobi, Kenija, 7. 5.
- *Piranski zaliv kot primer problematičnega ravnanja z zemljepisnimi imeni / »Bay of Piran« as an Example of Problematic Treatment of Geographical Names / Il Golfo di Pirano come un esempio di trattamento problematico dei nomi geografici*. Predavanje na mednarodnem znanstvenem sestanku »Perspektive slovensko-hrvaške obmejnosti« v soorganizaciji Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, Zgodovinskega društva za južno Primorsko in Znanstveno-raziskovalnega središča, Koper, 5. 6.

Blaž Komac

- *Plazovitost v Pomurju*. Predavanje na 20. zborovanju slovenskih geografov, Murska Sobota, 27. 3.
- *Modeliranje naravnih procesov na primeru zemeljskih plazov*. Predavanje na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 14. 4.
- *Geomorphosites in Slovenia*. Predavanje na konferenci »Geomorphosites 2009«. Pariz, Francija, 10. 6.
- *Karst geotourism in Slovenia – images of karst geomorphosites in past centuries*. Predavanje na konferenci »Geomorphosites 2009«. Pariz, Francija, 10. 6.
- *Loss of natural heritage in geomorphological perspective – are geomorphic processes shaper or destroyer of natural heritage*. Predavanje na konferenci »Geomorphosites 2009«. Pariz, Francija, 12. 6.
- *Historical cartographic sources as a key for understanding modern environmental changes (Julian Alps, Slovenia)*. Predavanje na 14. mednarodni konferenci zgodovinskih geografov, Kjoto, Japonska, 26. 8.
- *Naravne nesreče kot omejitveni dejavnik razvoja*. Predavanje na konferenci »Razvojni izzivi Slovenije«, Otočec, 24. 9.
- *Plazovna geomorfologija ali zemeljski plazovi kot pomemben preoblikovalec reliefa*. Predavanje na 2. zborovanju slovenskih geomorfologov, Fara ob Kolpi, 23. 10.
- *Naravni procesi v svetih spisih*. Predavanje za Zgodovinsko sekcijo Bovec, Bovec, 30. 10.
- *Education and natural disasters*. Predavanje na mednarodni delavnici o izobraževanju na področju naravnih nesreč, Antalya, Turčija, 22.–24. 11.

Jani Kozina

- *Prometna dostopnost kot kriterij regionalizacije Slovenije*. Predstavitev diplomskega dela v okviru projekta »Okoljska diploma/magisterij« (predstavitev diplomskih in magistrskih nalog s področja okolja in trajnostnega razvoja) na Okoljskem centru, Ljubljana, 3. 3.
- *Prometna dostopnost in regionalizacija Slovenije*. Predavanje na 20. Zborovanju slovenskih geografov, Murska Sobota, 27. 3.
- *Možnosti za razvoj v Krajinskem parku Goričko*. Predavanje na 20. zborovanju slovenskih geografov, Goričko, 28. 3.

Janez Nared

- *Developmental challenges in Alpine municipalities / Razvojni izzivi malih alpskih mest*. Predavanje na delavnici »Izzivi malih alpskih središč«, Idrija, 11. 3.
- *The role of cities in disadvantageous regions: The Alps*. Predavanje na konferenci »Razumevanje in oblikovanje regij: prostorski, socialni in ekonomski vidiki«, Leuven, Belgija, 7. 4.

Miha Pavšek

- *Nastanek in osnovne značilnosti snežnih plazov ter plazovita območja v Sloveniji*. Predavanje na »Dnevh varstva pred snežnimi plazovi«, kočna na Grohatu, 17. 1.
- *Prez in testiranje snežne odeje ter opredeljevanje sprejemljivega tveganja s pomočjo presejanega sistema*. Predavanje in praktično delo na »Dnevh varstva pred snežnimi plazovi«, kočna na Grohatu, 17. 1.
- *Nastanek in osnovne značilnosti snežnih plazov ter plazovita območja v Sloveniji*. Predavanje na »Dnevh varstva pred snežnimi plazovi«, Rudno polje, 24. 1.
- *Prez in testiranje snežne odeje ter opredeljevanje sprejemljivega tveganja s pomočjo presejanega sistema*. Predavanje in praktično delo na »Dnevh varstva pred snežnimi plazovi«, Rudno polje, 24. 1.
- *Dnevi varstva pred snežnimi plazovi*. TV Dnevnik, 1. program Televizije Slovenija, 24. 1.
- *Aktualne zimske razmere in nevarnosti zaradi snežnih*. Oddaja »Doživetja narave«, Radio Ognjišče, 20. 2.
- *Planinstvo – zimski del*. Niz predavanj za študente Fakultete za šport Univerze v Ljubljani, kočna pod Bogatinom, 15.–18. 3.
- *Geografske značilnosti snežnih plazov*. Predavanje pri izbirnem predmetu »Geografija naravnih nesreč« na Oddelku za geografijo Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, Koper, 27. 3.
- *Ocena ogroženosti površja zaradi naravnih nesreč na primeru snežnih plazov*. Predavanje pri izbirnem predmetu »Geografija naravnih nesreč« na Oddelku za geografijo Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, Koper, 27. 3.
- *Snežni plazovi v Sloveniji kot geomorfni dejavnik*. Predavanje na občnem zboru Geomorfološkega društva Slovenije, Ljubljana, 31. 3.
- *Beli zmaji brez voznega reda – snežni plazovi v Sloveniji*. Predavanje za Društvo meteorologov Slovenije, Ljubljana, 16. 4.
- *Zima 2008/2009 v našem visokogorju*. Oddaja »Doživetja narave«, Radio Ognjišče, 8. 5.
- *Zimski solsticij. A že veste kakšen dan bo danes?* 1. program Radia Slovenija, 31. 12.

Drago Perko

- *Predstavitev Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU*. Predavanje dijakom Srednje šole tehniških strok Šiška, Ljubljana, 23. 3.
- *Tematska kartografija Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU*. Predavanje za Veleposlaništvo Združenih držav Amerike v Sloveniji, Ljubljana, 8. 5.
- *Predstavitev Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU*. Predavanje študentom Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 14. 5.

- *Zemljepisna imena v politični geografiji*. Predavanje študentom Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 14. 5.
- *The Perception of Common Land in the Context of Landscape Changes*. Predavanje na 14. mednarodni konferenci historičnih geografov, Kjoto, Japonska, 24. 8.

Primož Pipan

- *Geography and history of Ljubljana*. Predavanje na ekskurziji za Geografski inštitut Slovaške akademije znanosti, Ljubljana, 20. 4.
- *Geography and history of Ljubljana*. Predavanje na ekskurziji za dijake Gimnazije Neufeld iz Berna, Ljubljana, 24. 4.
- *Geography and history of Ljubljana*. Predavanje na ekskurziji za študente univerze Ball State iz Muncieja v Indiani, Ljubljana, 25. 5.
- *Piranski zaliv kot primer problematičnega ravnanja z zemljepisnimi imeni / »Bay of Piran« as an Example of Problematic Treatment of Geographical Names / Il Golfo di Pirano come un esempio di trattamento problematico dei nomi geografici*. Predavanje na mednarodnem znanstvenem sestanku »Perspektive slovensko-hrvaške obmejnosti« v soorganizaciji Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, Zgodovinskega društva za južno Primorsko in Znanstveno-raziskovalnega središča, Koper, 5. 6.
- *Geography and history of Ljubljana*. Predavanje na ekskurziji za dijake Gimnazije Hofwill iz Berna, Ljubljana, 24. 6.

Katarina Polajnar Horvat

- *Prostorski potenciali za prehod na nizko ogljično družbo*. Javna predstavitev seminarja v okviru podiplomskega študija varstva okolja, Ljubljana, 16. 5.
- *Changing behavior via community approach*. Predstavitev projektnega predloga na prvi poletni šoli okoljske psihologije First Step, Groningen, Nizozemska, 13.–18. 7.

Aleš Smrekar

- *Socialnoekonomski vidik vrtičkarstva v Ljubljani*. Predavanje na Geografskem večeru Ljubljanskega geografskega društva, Ljubljana, 10. 3.
- *Vrtičkarstvo v Ljubljani*. Predavanje dodiplomskim študentom 3. letnika usmeritve »Varstvo geografskega okolja« Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 15. 4.
- *Plot Gardening in Ljubljana*. Predavanje na Varšavskem regionalnem forumu 2009, Varšava, Poljska, 23.–24. 10.

Mateja Šmid Hribar

- *Vloga in pomen dediščine v današnji družbi*. Predavanje študentom 1. letnika Fakultete za znanosti o okolju Univerze v Novi Gorici, Gorica, 15. 1.
- *Priprava in izvedba učne poti: študij primera Dupljanske orientacijske poti ter predstavitev območja Udin boršt*. Predavanje v okviru delavnice »Udin boršt« in terensko delo, Biotehniški center Naklo, Strahinjški center, 26. 3.
- *Drevo kot naravna in kulturna dediščina*. Predavanje v okviru »Šole za vrednote in življenje«, Komenda, 13. 11.
- *Digital Encyclopedia of Slovenian natural and cultural heritage*. Predstavitev projekta »Razširitev enciklopedije naravne in kulturne dediščine na Slovenskem – DEDI II« na mednarodni konferenci DISH09, Rotterdam, Nizozemska, 9. 12.

Mimi Urbanc

- *Idrija: successful industry leaves no room for private initiatives*. Predavanje na kolokviju »Vračanje, propad ali transformacija? Primerjava kulturnih izzivov in možnosti nekdanjih družb z monostrukturnim gospodarstvom«, Joensuu, Finska, 23. 4.
- *Some Additional Thoughts on the Nature of Endonyms*. Predavanje na delavnici o naravi eksonima, ki je potekala v okviru 25. zasedanja UNGEGN-a (United Nations group of experts on geographical names), Nairobi, Kenija, 7. 5.
- *ClimAlpTour in vloga Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU v njem*. Predavanje v okviru predstavitev mednarodnih projektov na temo podnebnih sprememb na Ministrstvu za okolje in prostor, Ljubljana, 2. 6.
- *The Perception of Common Land in the Context of Landscape Changes*. Predavanje na 14. mednarodni konferenci historičnih geografov, Kjoto, Japonska, 24. 8.
- *Historical cartographic sources as a key for understanding modern environmental changes (Julian Alps, Slovenia)*. Predavanje na 14. mednarodni konferenci historičnih geografov, Kjoto, Japonska, 26. 8.
- *ZRC SAZU research*. Poster na delavnici »Priložnosti družbenih geografov, da prispevajo k raziskovanju izzivov, s katerimi se spoprijemajo družbene raziskave v Evropi«, Berlin, Nemčija, 15. 12.

Matija Zorn

- *Ob obletnici podorov na Dobraču (25. 1. 1348)*. Oddaja »Doživetja narave«, Radio Ognjišče, 23. 1.
- *Erozijski procesi v porečju Dragonje*. Vodenje terenskih vaj pri predmetu »Geomorfologija in klimatogeografija« za študente drugega letnika na Oddelku za geografijo Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, Marezige, 10. 3.
- *Plazovitost v Pomurju*. Predavanje na 20. zborovanju slovenskih geografov, Murska Sobota, 27. 3.
- *Nekaj načinov preučevanja erozijskih procesov*. Predavanje na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 21. 4.

- *Interrill erosion of flysch soil on different land use under submediterranean climate (SW Slovenia)*. Poster na 2. mednarodnem seminarju o majhnih porečjih, Palma de Mallorca, Španija, 6. 5.
- *Rockwall retreat and sediment production in flysch badlands (SW Slovenia)*. Predavanje na 2. mednarodnem seminarju o majhnih porečjih, Palma de Mallorca, Španija, 8. 5.
- *Utrinki iz življenja in dela Olge Janša-Zorn*. Predavanje ob predstavitvi izredne številke revije za krajevno zgodovino *Kronika* (letnik 57), Ljubljana, 20. 5.
- *Geomorphosites in Slovenia*. Predavanje na konferenci »Geomorphosites 2009«, Pariz, Francija, 10. 6.
- *Karst geotourism in Slovenia – images of karst geomorphosites in past centuries*. Predavanje na konferenci »Geomorphosites 2009«, Pariz, Francija, 10. 6.
- *Loss of natural heritage in geomorphological perspective – are geomorphic processes shaper or destroyer of natural heritage*. Predavanje na konferenci »Geomorphosites 2009«, Pariz, Francija, 12. 6.
- *The perception of common land in the context of landscape changes*. Predavanje na 14. mednarodni konferenci zgodovinskih geografov, Kjoto, Japonska, 24. 8.
- *Historical cartographic sources as a key for understanding modern environmental changes (Julian Alps, Slovenia)*. Predavanje na 14. mednarodni konferenci zgodovinskih geografov, Kjoto, Japonska, 26. 8.
- *Naravne nesreče kot omejitveni dejavnik razvoja*. Predavanje na konferenci »Razvojni izzivi Slovenije«, Otočec, 24. 9.
- *Plazovna geomorfologija ali zemeljski plazovi kot pomemben preoblikovalec reliefa*. Predavanje na 2. zborovanju slovenskih geomorfologov, Fara ob Kolpi, 23. 10.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

David Bole

- Evropsko združenje za urbane raziskave in Združenje za urbane zadeve, Madrid, Španija, 4.–6. 7.: udeležba na konferenci »Prihodnost mest 2009«.
- Kanton Graubünden, Urad za prostorski razvoj, Poschiamo, Švica, 22.–24. 7.: delovni sestanek partnerjev projekta CAPACities.

Mateja Breg Valjavec

- Univerza v Zürichu, Zürich, Švica, 29.–30. 8.: udeležba na delavnici SAGA vs GRAS.
- Univerza v Zürichu, Zürich, Švica, 31. 8.–2. 9.: udeležba na mednarodni konferenci »Geomorfometrija 2009«.

Rok Ciglič

- Center za geoinformatiko Univerze v Salzburgu, Salzburg, Avstrija, 3.–14. 7.: udeležba na mednarodni poletni šoli za mlade raziskovalce GISLERS.
- Univerza v Salzburgu, Salzburg, Avstrija, 7.–10. 7.: udeležba na simpoziju geoinformatike »GI Forum 2009«.
- Univerza v Salzburgu, Salzburg, Avstrija, 8.–10. 7.: udeležba na simpoziju uporabne geoinformatike »AGIT 2009«.
- Univerza v Salzburgu, Salzburg, Avstrija, 12.–16. 7.: udeležba na Evropski konferenci mednarodne zveze za pokrajinsko ekologijo.

Bojan Erhartič

- Univerza v Parizu IV: Sorbona, Pariz, Francija, 10.–12. 6.: udeležba na konferenci »Geomorphosites 2009«.
- Središče za geoznanosti Univerze v Minhu, Braga, Portugalska, 9.–13. 9.: udeležba na poletni šoli »Vrednotenje geodiverzitete in geološke dediščine«.

Jerneja Fridl

- Visoka šola Fakultete za turizem, München, Nemčija, 23.–24. 4.: delovni sestanek partnerjev projekta ClimAlpTour.
- Kanton Graubünden, Urad za prostorski razvoj, Poschiamo, Švica, 22.–24. 7.: delovni sestanek partnerjev projekta CAPACities.

Matej Gabrovec

- Geografska fakulteta Univerze v Beogradu, Beograd, Srbija, Črna Gora, Albanija, 23.–28. 9.: študijski obisk v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta s terenskim delom v izbranih gorskih pokrajinah (Prokletije, Durmitor).

Drago Kladnik

- Kanton Graubünden, Urad za prostorski razvoj, Poschiamo, Švica, 22.–24. 7.: delovni sestanek partnerjev projekta CAPACities.

Blaž Komac

- Okoljsko raziskovalno središče, Leipzig, Nemčija, 9.–10. 7.: začetni sestanek projekta CapHaz-Net v 7. okvirnem programu EU.
- Univerza v Lancastru, Lancaster, Združeno kraljestvo, 9.–11. 11.: udeležba na mednarodni delavnici o krepitvi zmoglosti družbe za soočenje z naravnimi nesrečami v okviru projekta CapHaz-Net v 7. okvirnem programu EU.

Jani Kozina

- Evropska okoljska agencija, København, Danska, 15.–16. 6.: letna delavnica EIONET TERM (Mehanizmi poročanja o prometu in okolju).

Janez Nared

- Inštitut za okolje in prostor Visoke tehniške šole v Rapperswilu, Rapperswil, Švica, 24. 2.: delovni sestanek partnerjev projekta ClimAlpTour.
- Katoliška univerza v Luevnu, Leuven, Belgija, 5.–8. 4.: letna konferenca in sestanek nacionalnih predstavnikov The Regional Studies Association.
- Visoka šola Fakultete za turizem, München, Nemčija, 23.–24. 4.: delovni sestanek partnerjev projekta ClimAlpTour.
- Evro-sredozemsko središče za podnebne spremembe, Benetke, Italija, 26. 5.: delovni sestanek partnerjev projekta ClimAlpTour, ki sodelujejo pri oblikovanju Sistema za podporo odločanju.
- Gorski inštitut, Univerza Savoja, Chambéry, Francija, 24. 6.: delovni sestanek partnerjev projekta ClimAlpTour.
- Kanton Graubünden, Urad za prostorski razvoj, Poschiavo, Švica, 22. 7.–24. 7.: delovni sestanek partnerjev projekta CAPACities.
- Geografski inštitut Jovana Cvijića Srbske akademije znanosti in umetnosti, Beograd, Srbija, 5. 10.: študijski obisk v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta.
- Univerza v Novem Sadu, Novi Sad, Srbija, 6. 10.: študijski obisk v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta..
- Geografska fakulteta Univerze v Beogradu, Beograd, Srbija, 7. 10.: študijski obisk v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta.
- Nacionalni svet za raziskave, Benetke, Italija, 28. 10.: srečanje za pripravo projekta CHERPLAN.
- Finlombarda, Milano, Italija, 17.–18. 12.: delovni sestanek partnerjev projekta CAPACities.

Miha Pavšek

- Državni urad za meteorologijo in geodinamiko, Regionalna izpostava za Koroško, Celovec, Avstrija, 17. 12.: sestanek projektnih partnerjev za projekt SNOWFRONT v okviru razpisa za Evropsko teritorialno sodelovanje oziroma Operativnega programa Slovenija–Avstrija 2007–2013.

Drago Perko

- Geografski inštitut Jovana Cvijića Srbske akademije znanosti in umetnosti, Beograd, Srbija, 5. 10.: študijski obisk v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta..
- Univerza v Novem Sadu, Novi Sad, Srbija, 6. 10.: študijski obisk v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta.
- Geografska fakulteta Univerze v Beogradu, Beograd, Srbija, 7. 10.: študijski obisk v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta.

Primož Pipan

- Okoljsko raziskovalno središče, Leipzig, Nemčija, 9.–10. 7.: začetni sestanek partnerjev projekta CapHaz-Net v 7. okvirnem programu EU.

Katarina Polajnar Horvat

- Univerza v Groningenu, Groningen, Nizozemska, 10. 2.–10. 4.: študijsko izpopolnjevanje v okoljski psihologiji.
- Univerza v Groningenu, Groningen, Nizozemska, 13.–18. 7.: prva poletna šola okoljske psihologije.
- Univerza v Zürichu, Zürich, Švica, 6.–9. 9.: izpopolnjevanje v okoljski psihologiji.

Marjan Ravbar

- Geografski inštitut Jovana Cvijića Srbske akademije znanosti in umetnosti, Beograd, Srbija, 5. 10.: študijski obisk v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta.
- Univerza v Novem Sadu, Novi Sad, Srbija, 6. 10.: študijski obisk v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta.
- Geografska fakulteta Univerze v Beogradu, Beograd, Srbija, 7. 10.: študijski obisk v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta.

Aleš Smrekar

- Geografski inštitut Jovana Cvijića Srbske akademije znanosti in umetnosti, Beograd, Srbija, 5. 10.: študijski obisk v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta.
- Univerza v Novem Sadu, Novi Sad, Srbija, 6. 10.: študijski obisk v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta.
- Geografska fakulteta Univerze v Beogradu, Beograd, Srbija, 7. 10.: študijski obisk v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta.
- Poljska akademija znanosti, Varšava, Poljska, 23.–24. 10.: udeležba na konferenci »Varšavski regionalni forum 2009«.

Mateja Šmid Hribar

- Inštitut za dediščino Nizozemske in Fundacija DEN (Digitalna dediščina Nizozemske) Rotterdam, Nizozemska, 8.–10. 12.: naravna in kulturna dediščina.

Mimi Urbanc

- Inštitut za okolje in prostor Visoke tehniške šole v Rapperswilu, Rapperswil, Švica, 24. 2.: delovni sestanek partnerjev projekta ClimAlpTour.
- Inštitut za raziskovanje ekologije in uporabne ekonomije na alpskih območjih, Milano, Italija, 26. 3.: delovni sestanek partnerjev, sodelujočih v delovnem paketu 3. projekta ClimAlpTour.
- Univerza Joensuu, Joensuu, Finska, 23.–25. 4.: sestanek sodelavcev pri monografiji in bodočih partnerjev v projektne konzorciju.
- Urad Združenih narodov v Nairobiju, Nairobi, Kenija, 5.–12. 5.: zasedanje skupine izvedencev Združenih narodov za zemljepisna imena.
- Euro-sredozemsko središče za podnebne spremembe, Benetke, Italija, 26. 5.: delovni sestanek partnerjev projekta ClimAlpTour, ki sodelujejo pri oblikovanju Sistema za podporo odločanju.
- Univerza v Kjotu, Kjoto, Japonska, 22.–28. 8.: udeležba na 14. mednarodni konferenci historičnih geografov.
- Geografski inštitut Jovana Cvijica Srbske akademije znanosti in umetnosti, Beograd, Srbija, 5. 10.: študijski obisk v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta.
- Univerza v Novem Sadu, Novi Sad, Srbija, 6. 10.: študijski obisk v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta.
- Geografska fakulteta Univerze v Beogradu, Beograd, Srbija, 7. 10.: študijski obisk v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta.
- Evropska akademija v Bolzanu, Bolzano, Italija, 19.–21. 11.: sodelovanje na delavnici v okviru projekta ClimAlpTour in udeležba na konferenci »Podnebne spremembe in svetovna gospodarska kriza: izzivi za bodoči turizem«.
- Evropska znanstvena fundacija, Berlin, Nemčija, 15. 12.: udeležba na delavnici »Prispevek raziskovalcev v humanistiki k razpravam o izzivih, s katerimi se sooča humanistika v Evropi«.

Matija Zorn

- alpS – Center za upravljanje z naravnimi nesrečami in ogroženostjo, Innsbruck, Avstrija, 5.–6. 3.: udeležba na delavnici o prilagoditvah na podnebne spremembe.
- Visoka šola Fakultete za turizem, München, Nemčija, 23.–24. 4.: delovni sestanek partnerjev projekta ClimAlpTour.
- Univerza Balearskih otokov, Palma de Mallorca, Španija, 6.–8. 5.: udeležba na 2. mednarodnem seminarju o majhnih porečjih.
- Geografska fakulteta Univerze v Beogradu, Srbija; Črna Gora, Albanija, 23.–28. 9.: študijski obisk v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta s terenskim delom v izbranih gorskih pokrajinah (Prokletije, Durmitor).
- Univerza v Lancastru, Lancaster, Združeno kraljestvo, 9.–11. 11.: udeležba na mednarodni delavnici o krepitvi zmožnosti družbe za soočenje z naravnimi nesrečami v okviru projekta CapHaz-Net v 7. okvirnem programu EU.
- Državni urad za meteorologijo in geodinamiko, Regionalna izpostava za Koroško, Celovec, Avstrija, 17. 12.: sestanek projektnih partnerjev za projekt SNOWFRONT v okviru razpisa za Evropsko teritorialno sodelovanje oziroma Operativnega programa Slovenija–Avstrija 2007–2013.

PEDAGOŠKO DELO**Jerneja Fridl**

- *Tematska kartografija in GIS*. Vaje za 2. letnik na Oddelku za geografijo Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, Koper.

Matej Gabrovec

- *Geografija slovenskih pokrajin*. Predavanja in seminar za 3. in 4. letnik v pomladnem semestru na Oddelku za geografijo Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, Koper.

Blaž Komac

- *Geografija naravnih nesreč*. Predavanja in terenske vaje za 2., 3. in 4. letnik v zimskem semestru izbirnega predmeta na Oddelku za geografijo Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, Koper.

Miha Pavšek

- *Ocena ogroženosti zaradi naravnih nesreč*. Predavanja in terenske vaje v okviru uvajalnega in temeljnega usposabljanja poveljnikov in štabov civilne zaščite v Izobraževalnem centru Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ig.

Marjan Ravbar

- *Razvoj podeželja*. Predavanja za 2. letnik Višje kmetijske šole Grm, Novo mesto.
- *Regionalno planiranje*. Predavanja za 3. letnik v zimskem semestru na Oddelku za geografijo Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, Koper.
- *Humana geografija*. Predavanja za 2. letnik v letnem semestru na Fakulteti za uporabne družbene študije Nova Gorica, Univerza v Novi Gorici.

MENTORSTVO

Drago Kladnik je somentor doktorandu Primožu Pipanu.

Blaž Komac je mentor doktorandu Mihi Pavšku.

Janez Nared je bil mentor mag. Aloisii Gomez Segovia pri njenem usposabljanju v programu Leonardo da Vinci.

Milan Orožen Adamič je somentor doktorandu Primožu Pipanu.

Drago Perko je mentor magistrandu Roku Cigliču ter doktorandom Mateji Breg Valjavec, mag. Jerneji Fridl, Mauru Hrvatinu in Primožu Gašperiču.

Marjan Ravbar je mentor magistrandu Janezu Kozini ter doktorandoma Niki Razpotnik Visković in Petru Repolusku.

Irena Rejec Brancelj je mentorica doktorandu Bojanu Erhartiču.

Aleš Smrekar je mentor doktorandom Katarini Polajnar Horvat, Poloni Pagon in Maruši Rosulnik.

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

Drago Perko

Srebrna plaketa Zveze geografov Slovenije, ki jo je prejel 26. 3.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://giam.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The Geographical Institute was founded in 1946 by the Slovenian Academy of Sciences and Arts. In 1976 it was named after Slovenia's greatest geographer, academy member Anton Melik (1890–1966), who served as the institute's first director. Since 1981, the institute has been one of the members of the Scientific Research Center of the Slovenian Academy of Sciences and Arts. In 2002 the Institute for Geography (established in 1962) and the Geographical Museum of Slovenia (established in 1946) were joined to the institute.

From the very beginning, the institute's main task has been to conduct basic and applied geographical research on Slovenia and its landscapes and to prepare basic geographical texts on Slovenia as a country and as a part of the world. Since Slovenia gained independence, in cooperation with other Slovenian geographers the institute's staff has prepared a large variety of basic geographical works on Slovenia as an independent country. These include national, world, school, and census atlases, a dictionary of geographical terminology, a lexicon of Slovenian place names, and a regional and general monograph. The institute participates in numerous projects in Slovenia and abroad, organizes academic conferences, trains junior researchers, and participates in professional exchanges. In the past ten years, the institute's research team has published over 3,000 bibliographic units and made over 500 presentations at conferences in Slovenia and abroad.

The institute has nine organizational units: the Department of Physical Geography, the Department of Social Geography, the Department of Regional Geography, the Department of Natural Disasters, the Department of Environmental Protection, the Department of Geographic Information Systems, the Department of Thematic Cartography, the Geographical Museum, and the Geographical Library. The institute also houses cartographic and geographical collections, and is the headquarters of the Commission for the Standardization of Geographical Names of the Government of the Republic of Slovenia (*Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije*).

The institute issues five scholarly publications. *Geografija Slovenije* (Geography of Slovenia) and *Georitem* (Georhythm) are series of volumes in Slovenian that appear several times a year. *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik* is a journal published twice a year in English and Slovenian. The articles can be downloaded in Slovenian or English from the institute's homepage (<http://ags.zrc-sazu.si>). Volumes in the series *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji* (Geographic Information Systems in Slovenia) are published in even years, and volumes in the series *Regionalni razvoj* (Regional Development) in odd years. The monographs are published in Slovenian with English summaries.

Altogether in 2009, 29 institute researchers published 8 monographs and over 160 papers, gave almost 110 lectures and reports, and made over 50 research trips abroad.

- 1 Andrej Mihevc
- 2 Andrej Kranjc
- 3 Bojan Otoničar
- 4 Jurij Hajna
- 5 Franjo Drole
- 6 Leon Drame
- 7 Franci Gabrovšek
- 8 Mitja Prelovšek
- 9 Matija Perne
- 10 Martin Knez
- 11 Janez Turk
- 12 Janez Mulec
- 13 Tadej Slabe

- 14 Tanja Pipan
- 15 Sonja Stamenković
- 16 Maja Kranjc
- 17 Mateja Zadel
- 18 Nadja Zupan Hajna
- 19 Slavuljka Šušak
- 20 Stanka Šebela
- 21 Janja Kogovšek

INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Ivan Gams, akad. dr. Mario Pleničar, dr. Franci Gabrovšek, dr. Metka Petrič, dr. Tadej Slabe, dr. Stanka Šebela (predsednica), dr. Nadja Zupan Hajna.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: izr. prof. dr. Tadej Slabe, znanstveni svetnik.

Znanstveni svetniki: akad. red. prof. dr. Andrej Kranjc, doc. dr. Martin Knez, doc. dr. Andrej Mihevc, izr. prof. dr. Stanka Šebela.

Višji znanstveni sodelavci: doc. dr. Franci Gabrovšek, doc. dr. Metka Petrič, doc. dr. Tanja Pipan, doc. dr. Nadja Zupan Hajna.

Znanstvena sodelavca: dr. Janez Mulec, doc. dr. Nataša Ravbar.

Asistenta z doktoratom: dr. Bojan Otoničar, dr. Mitja Prelovšek.

Asistenti: Matija Perne, Janez Turk.

Samostojna strokovna sodelavka specialistka v humanistiki: dr. Janja Kogovšek.

Samostojna strokovna delavka: Maja Kranjc.

Samostojni tehniki: Leon Drame, Franjo Drole, Jurij Hajna, Mateja Zadel.

Tajnica: Sonja Stamenković.

Snajlka: Slavuljka Šušak.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Raziskovanje krasa

Vodja raziskovalnega programa: T. Slabe.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Kogovšek, A. Kranjc, A. Mihevc, J. Mulec, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, N. Ravbar, S. Šebela, J. Turk, N. Zupan Hajna, L. Drame, F. Drole, J. Hajna, M. Kranjc, S. Stamenković, M. Zadel.

Sodelavci so nadaljevali razvijanje celostnega krasoslovja: kraška geologija, geomorfologija, speleologija, hidrogeologija, biologija, mikrobiologija in ekologija, preučevanje razvoja krasa ter zgodovina krasoslovja. Z izsledki razkrivajo kraško dediščino in so izhodišče za načrtovanje življenja v občutljivi pokrajini in za visokošolsko poučevanje krasoslovja.

V izbranih slovenskih kraških jamah so opravili podrobno geološko kartiranje in meritve aktivnih tektonskih premikov s TM 71 tenziometri. Na podlagi večletnega terenskega strukturno-geološkega kartiranja je bila izdelana strukturno-geološka karta Škocjanskih jam. V Postojnski jami so bile na Veliki gori nameščene kamere na tenziometer TM 71, tako da se podatki merjenja aktivnih tektonskih struktur opravljajo dvakrat dnevno. Do zdaj so podatke odčitali enkrat mesečno. Izdelani sta strukturno-geološki karti za Kostanjeviško in Pološko jamo, kjer prav tako merijo aktivne tektonske premike s TM 71. Gre za spremljanje aktivnih tektonskih struktur v kraških jamah na potresno aktivnih terenih.

Pretekla dogajanja na krasu je mogoče spoznati z raziskovanjem površinskih in jamskih sedimentov. V preteklem letu so se sodelavci posvetili podrobnejšim mineraloškim analizam glinenih sedimentov iz Grofove jame, da bi z njimi rekonstruirali izvor montmorillonita v jamskem sedimentu. Preiskovali so tudi fluvialne sedimente v Snežni jami. Iz izkopenega profila sedimentov pred Kuhinjo so bili vzeti vzorci za paleontološke in paleomagnetne analize. Sedimenti iz vzorčevanega profila so starejši od sige, ki je bila s paleomagnetno datacijsko metodo datirana v vhodnem delu jame. Preučevali so skalni relief kraškega površja in jam kot pomembno sled njihovega razvoja. Pomagali so si z laboratorijskim modeliranjem z mavcem. S sodelovanjem 45 krasoslovcev iz 15 držav so izdali knjigo o skalnih oblikah na kraškem površju. S štirimi poglavji sodelujejo pri Elsevirjevi kraški geomorfologiji.

Na območju Jelovice so sistematično preiskovali potencialno hipogene jame in ugotovili, da kažejo razporeditve jamskih kanalov in skalne oblike v veliki meri značilnosti nastanka v hipogenih razmerah.

V izbranih točkah znotraj različnih hidroloških con izbranega kraškega vodonosnika so nadaljevali z merjenjem padavin, pretokov, temperature in specifične električne prevodnosti. Pri obdelavi zbranih podatkov so uporabili različne metode analiz časovnih serij. Dobljene rezultate so primerjali z rezultati podobnih analiz na drugih kraških vodonosnikih v Sloveniji in Srbiji.

Z numeričnimi modeli kraških vodonosnikov so raziskovali nove mehanizme razvoja poroznosti ob mešanju površinske vode z regionalnim tokom podzemnih voda. Izsledki so sprejeti v objavo pri eni vodilnih hidroloških revij. Z modelskim pristopom so interpretirali tudi razvoj obledeniških jam na norveškem pasastem krasu.

Nadaljevali so raziskave prehoda poplavnih valov v epifreatični coni kraškega vodonosnika v sistemu reke Reke in kraške Ljubljance. Razvijali so nove hidravlične in toplotne numerične modele, s katerimi so interpretirali del meritve.

Sodelovali smo pri raziskavah transporta neorganskega ogljika v vadozni coni krasa na območju jame Bijambare v BiH.

Z ameriškim sodelavcem je inštitut pri Oxfordski založbi izdal knjigo o biologiji jam in drugih podzemeljskih habitatov.

V okviru speleobioloških raziskav so sodelavci preučevali plitve podzemeljske habitate (MSS – *milieu souterrain superficiel*, epikras, hipotel-minorejki – *seepage springs*) ter njihov pomen za evolucijo podzemeljske biodiverzitete.

Za namene hitrega dokazovanja bakteriološke kontaminacije podzemeljskih voda so testirali kit RIDACOUNT (r-biopharm). V sistemu Postojnskih jam so na izbranih točkah izmerili fizikalne parametre jamske atmosfere (temperatura, relativna vlaga, hitrost gibanja zraka, zračni pritisk, CO₂, radon, celokupna koncentracija prahu v zraku) in ugotovili celokupno število viabilnih mikroorganizmov in DNA v zraku.

Ukvarjali so se z dejavnostjo človeka na krasu oziroma s prilagajanjem človeka kraški pokrajini, kot so tradicionalna oskrba z vodo in kamniti zidovi na krasu. Posebna pozornost je veljala krasu v suhem podnebju. S terminološkega vidika so se ukvarjali z vrtačami v najširšem smislu te besede.

Kras so preučevali doma in po svetu (Kitajska, Vietnam). Za tisk so pripravili knjigo o izsledkih raziskav južno-kitajskega krasa in uredili tri številke *Acte Carsologicae*. S podporo 30 krasoslovcev z vsega sveta so začeli ustanavljati Krasoslovno akademijo, s pomočjo katere se bo še pospešil razvoj mednarodnega krasoslovja. Razvijali so študij krasoslovja tako na dodiplomskih programih kakor na mednarodnem podiplomskem študijskem programu »Krasoslovje« (Univerza v Novi Gorici).

Informacijsko-tehnološka mreža za integriranje dolgoročnih ekoloških, biodiverzitetnih in socio-ekonomskih raziskav na krasu: LTER-Slovenija

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: T. Pipan.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, A. Kranjc, A. Mihevc, J. Mulec, M. Petrič, M. Prelovšek, T. Slabe.

Tehnološka mreža za integriranje ekoloških, biodiverzitetnih in socio-ekonomskih podatkov deluje pod okriljem mreže LTER-Slovenija (Long-Term Ecological Research). Projekt je sestavljen iz treh komplementarnih stopenj. V začetni fazi so sodelavci pripravili meta bazo podatkov z nizom grafičnih modelov. Podatki in aktivnosti, ki so povezani z raziskovalno infrastrukturo, so prikazani na domači spletni strani. Spletna stran je bila pripravljena in posodobljena kot eden izmed projektnih ciljev širjenja znanja o kraški biodiverziteti, ogroženosti posameznih organizmov in habitatov.

Žvepleni izviri v Sloveniji s krasoslovnega vidika in njihova mikrobiota

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: A. Kranjc.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Mulec, T. Pipan, M. Prelovšek, T. Slabe, S. Šebela, N. Zupan Hajna, M. Zadel.

Sodelavci so raziskavo usmerili zlasti v žvepleni izvir Žveplenica v dolini Trebuščice. Iz vzorcev mikrobnih filamentov iz izvira so izolirali DNA, z verižno reakcijo s polimerazo (PCR) specifično pomnožili gene 16S rDNA za bakterije in arheje ter gene 18S rDNA za evkarionte, jih klonirali v vektor ter sekvencirali. V izvir so marca 2009 namestili sondo, ki vsakih 15 minut izmeri temperaturo in nivo vode. Od avgusta 2009 vzorčujejo vodo na izviro za izotopske analize. Izviru enkrat mesečno izmerijo še pH, specifično električno prevodnost in temperaturo. Rezultate analiz, ki opisujejo habitat Žveplenice, bodo primerjali z umetnim izvirom – vrtino v dolini Sovre, ki prav tako vsebuje H₂S. Od julija do septembra so tudi tu zvezno merili spremembe temperature v izviro. Od vrtine nizvodno so vzorčevali perifiton za določitev vrstnega sestava združb alg.

Spremenljivost pretakanja voda in prenosa snovi v krasu ob različnih hidroloških pogojih – primeri z Dinarskega krasa

Nosilka podoktorskega raziskovalnega projekta: N. Ravbar.

V okviru projekta so sodelavci v zaledju izvirov na Planinskem polju izvedli kombinirani sledilni poskus ob nizkem vodostaju. Tri različna fluorescentna barvila so injicirali v tri različne injicirne točke. V ponor Pivke v Postojnski jami so injicirali naftinat, v ponor Raka pod Velikim naravnim mostom v Rakovem Škocjanu sulforodamin G, v škrapljišče Pod Ravbarkomando pa uranin. Injiciranju je sledilo dolgotrajno obdobje brez padavin in upadajočih pretokov. Na obravnavanih izviri in v podzemskih vodotokih so spremljali čas do prvega pojava sledila, njegovo maksimalno koncentracijo in proces upadanja te koncentracije ter celotno trajanje pojavljanja sledila. Vzete vzorce so analizirali v laboratoriju s pomočjo spektrofotometra, izbrane vzorce pa so poslali v Malago, kjer je bila opravljena analiza kemičnih lastnosti vode. Rezultate so dopolnili s podatki o pretokih, temperaturi in specifični električni prevodnosti vode. Opravljeno delo bo dalo vpogled, kako se obnaša kraški vodonosnik ob izredno nizkem vodostaju, ki traja več mesecev.

Uporaba sledenj z naravnimi in umetnimi sledili pri načrtovanju zaščite kraških voda

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: M. Petrič.

Sodelavci: F. Gabrovšek, J. Mulec, B. Otoničar, T. Pipan, T. Slabe, J. Turk, N. Zupan Hajna.

Dokončan je bil drugi kombinirani sledilni poskus, obdelani so bili dobljeni podatki in pripravljeni za znanstveno objavo. Že postavljeno informacijsko bazo sledenj na slovenskem krasu so sodelavci dopolnjevali z novimi podatki. Nadaljevali smo s terenskimi meritvami fizikalno-kemičnih parametrov vodotokov v prispevnem zaledju in na izviro Malenščice. Zbrano bazo podatkov so uporabili pri testiranju enostavnih fizikalnih modelov toka v kraških kanalih. V izbranem vodnem valu so na različnih točkah znotraj kraškega sistema zajemali vzorce za kemično analizo, ki je bila opravljena v inštitutovem laboratoriju. Z obdelavo zbranih rezultatov so testirali vlogo in pomen parametrov, ki imajo odločilen vpliv na notranjo in specifično ranljivost kraških vodonosnih sistemov.

Meritve in analiza izbranih klimatskih parametrov v kraških jamah: primer sistema Postojnskih jam

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: T. Slabe.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Kogovšek, A. Kranjc, A. Mihevc, B. Otoničar, M. Perne, T. Pipan, T. Slabe, S. Šebela, J. Turk, N. Zupan Hajna.

Sodelavci so postavili spletno stran projekta ter razvijali programsko opremo in protokole, s katerimi bodo prenašali, obdelovali in hranili podatke, ki jih bodo beležile avtomatske postaje v jami. Naredili so načrt monitoringa, izbrali mesta meritev in parametre, ki jih bodo na posomeznih točkah spremljali.

Center odličnosti FABRICA

Sodelavci: L. Drame, F. Drole, F. Gabrovšek, J. Hajna, M. Knez, J. Kogovšek, A. Kranjc, M. Kranjc, A. Mihevc, J. Mulec, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, N. Ravbar, T. Slabe, S. Stamenković, S. Šebela, J. Turk, M. Zadel, N. Zupan Hajna.

Inštitut je sodeloval pri projektu in pripravi monografije o krasu in življenju na njem pri naslednjih delovnih sklopih: *Kamnine in relief*, *Voda in Turizem*. Kamnine so ena od temeljnih značilnosti pokrajine, ki pomembno vplivajo na razvoj površja, oblikovanost reliefa in nastanek prsti. Voda se na krasu večinoma pretaka podzemeljsko. Zaradi značilnih lastnosti kraškega vodonosnika je voda v krasu zelo občutljiva za onesnaževanje. Podane so bile smernice za uravnoteženi in trajnostni jamski turizem. Dognanja so bila objavljena v monografiji *Kras: trajnostni razvoj kraške pokrajine*. Po izidu knjige so avtorji sodelovali še pri promociji knjige ter predstavitvi Krasa in potrebe po njegovi zaščiti za lokalno prebivalstvo.

Pehotna strelišča kot dejavnik tveganja za okolje s poudarkom na ekološki sanaciji pehotnega strelišča na vojaškem poligonu Poček (Ciljni raziskovalni projekt: Znanje za varnost in mir 2004–2010)

Vodja projekta: doc. dr. Boštjan Pokorny (ERICO Velenje).

Sodelavki z IZRK: J. Kogovšek, M. Petrič.

Sodelavci so določili kraške izvire in vodne tokove na vplivnih območjih obravnavanih pehotnih strelišč in izvedli vzorčenje, na nekaterih točkah tudi ob različnih vodostajih. Rezultate opravljenih kemijskih analiz so ovrednotili glede na vsakokratne hidrološke razmere in na že znano pretakanje podzemnih voda. Kraški izvir Malenščice so podrobno spremljali v času izbranega vodnega vala. Izvedli so tudi medsebojno primerjavo vplivov posameznih pehotnih strelišč. Pripravili so naravovarstveno oceno in jo podali v končnem poročilu.

Razširitev enciklopedije naravne in kulturne dediščine na Slovenskem (DEDI II)

Vodja projekta: J. Fridl (Geografski inštituta Antona Melika)

Koordinatorja projekta: S. Šebela in A. Mihevc.

Sodelavci: F. Gabrovšek, J. Kogovšek, A. Kranjc, J. Mulec, M. Perne, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, N. Ravbar, J. Turk, N. Zupan Hajna.

Izbranih je bilo 10 gesel, ki so predstavljena v spletni enciklopediji. To so gesla: Cerkniško polje, Divje jezero, Kanin-podi, Križna jama, Palško jezero, Postojnski jamski sistem, Planinska jama, Planinsko polje, Račiška pečina, Vilenica. Pri pripravi gesel sodeluje več raziskovalcev, tako da so predstavljena kar najširša področja. Vsako geslo spremlja slikovno gradivo.

RAZISKOVALNO DELO V OKVIRU MEDNARODNIH PROJEKTOV

Projekt SMART KARST: International Karstological School "Sustainable Management of Natural Resources on Karst" / Mednarodna krasoslovna šola »Sonaravno upravljanje naravnih virov na krasu« (v 6. okvirnem programu EU)

Vodja projekta: M. Petrič.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Kogovšek, A. Kranjc, A. Mihevc, J. Mulec, B. Otoničar, T. Pipan, M. Prelovšek, N. Ravbar, T. Slabe, S. Šebela, J. Turk, N. Zupan Hajna, L. Drame, F. Drole, J. Hajna, M. Kranjc, S. Stamenković, M. Zadel, S. Šušak.

V zaključnem letu projekta SMART KARST so sodelavci izvedli še zadnjega od načrtovanih dogodkov, in sicer 17. mednarodno krasoslovno šolo, v kateri je bila vodilna tema jamska klima. Od 128 udeležencev iz 31 držav je bilo 46 prejemnikov štipendije Marie Curie, ki omogoča kritje potnih stroškov in stroškov bivanja na šoli. Povabili so 4 mednarodno priznane predavatelje, ki so v uvodnih predavanjih predstavili vodilno temo z različnih vidikov. Osrednji del šole pa so bile tudi letos terenske ekskurzije, na katerih je bila obravnavana problematika predstavljena tudi s praktičnimi primeri. Pripravili in oddali so zaključna poročila projekta.

Projekt LifeWatch: LIFEWATCH e-Science and Technology Infrastructure for Biodiversity Data and Observatories / Projekt »Bditi nad življenjem« e-znanost in tehnološka infrastruktura za podatke o biološki pestrosti in opazovalnicah (v 7. okvirnem programu EU)

Predstavnica v Sloveniji: T. Pipan.

LifeWatch infrastruktura za biodiverzitetne raziskave na inovativen način podpira dostop do integriranih podatkovnih baz in medsebojno raziskovalno sodelovanje na širšem evropskem in multidisciplinarnem nivoju. V drugem letu sodelovanja pri evropskem projektu LifeWatch: »Preparatory Project for the LifeWatch Infrastructure for Biodiversity Research«, kjer sodeluje 19 držav, preko 30 znanstvenih evropskih inštitucij in več evropskih mrež, ki temeljijo na biodiverzitetni domeni, je bilo organiziranih nekaj delovnih srečanj. Potekali so pripravljalni dogovori o dostopu do nacionalnih podatkovnih baz in možnostih raziskovalnega sodelovanja. Izpeljanih je bilo več aktivnosti v zvezi z vključitvijo projekta v nacionalni »Načrt razvoja raziskovalne infrastrukture«.

Karst Underground Protection / Varovanje kraškega podzemlja (Program čezmejnega sodelovanja Slovenija–Hrvaška 2007–2013)

Koordinatorica projekta v Sloveniji: N. Zupan Hajna.

Sodelavec: M. Prelovšek.

Glavni cilj projekta je zaščita in izboljšanje stanja krasa in kraških pojavov na obmejnem področju Istre in Slovenije. To je značilen kraški predel, ki je izjemno občutljiv na vse oblike onesnaženja in je obenem območje z visoko stopnjo biološke pestrosti kakor tudi z izjemno naravno in krajinsko vrednostjo, zaradi česar je nujna njegova adekvatna in aktivna zaščita. Za čas trajanja projekta se je v delo na novo vključil

asistent/raziskovalec. V letu 2010 bo organizirana šola z naslovom »Dinarski kras«, kjer bodo predstavljene njegove značilnosti in potreba po varovanju.

Merjenje aktivnih tektonskih struktur na krasu (Institute of Rock Structure and Mechanics, Academy of Sciences of the Czech Republic, Praga, Češka republika)

Vodja projekta v Sloveniji: S. Šebela.

Sodelavci: J. Mulec, dr. Josef Stemberk, dr. Blahoslav Košťak, Petra Štepančíková, Tomáš Nydl, Filip Hartvich.

V Magdaleni jami so sodelavci namestili statično navpično nihalo (dolžine 22 m) za merjenje sprememb napetosti v Zemljini skorji. Mikro-premiki nihala se beležijo vsakih 10 sekund. Z rednim on-line merjenjem bodo predvidoma začeli leta 2010. V Postojnski jami (na Veliki gori) so zamenjali obstoječi TM 71 ekstenziometer z novim, ki je opremljen z dvema kamerama. Meritve se opravljajo samodejno dvakrat na dan. Tako pridobljeni podatki bodo mnogo bolj reprezentativni, pokazale se bodo tudi možne dnevne spremembe aktivnih tektonskih premikov in dnevna nihanja zaradi plimovanja Zemlje. V treh jamah (Postojnska, Pološka in Kostanjeviška) so v okviru projekta namestili štiri TM 71 ekstenziometre. Dveletni bilateralni projekt (2008–2009) je pokazal veliko skupnega sodelovanja in interesov ter prinesel veliko skupnih objav. Delo na projektu se je začelo že pred letom 2008 in se bo nadaljevalo tudi po zaključku tega projekta. Gre namreč za večletno spremljanje tektonskih premikov s TM 71. Študija je pomembna za razumevanje in spoznavanje predhodnih signalov potresov in za razumevanje stabilnosti kraških jam znotraj opazovanih prelomnih con (Ravenski prelom, Predjamski prelom, Brežiški prelom).

Kraški sedimenti: orodje za rekonstrukcijo tektonskega in geomorfnega razvoja kraških področij (na zgledih s kraških ozemelj Slovenije) (Academy of Sciences of the Czech Republic, Institute of Geology, Praga, Češka republika)

Vodji projekta: N. Zupan Hajna, prof. dr. Pavel Bosák.

Sodelavca v Sloveniji: A. Mihevc, J. Turk.

Sodelavci na Češkem: dr. Petr Pruner, mag. Petr Schnabl, mag. Stanislav Šlechta.

V prvem letu projekta so bile opravljene načrtovane izmenjave raziskovalcev. V času od 29. 9. do 5. 10. sta bila na Inštitutu za raziskovanje krasa ZRC SAZU v Postojni na delovnem obisku dr. Pavel Bosák in dr. Petr Pruner z Inštituta za geologijo CAS iz Prage. Skupaj so opravili del terenskega in kabinetnega raziskovalnega dela. Vzorcevali so fluvialne sedimente v Snežni jami za paleomagnetne in paleontološke analize ter sedimente v Grofovi jami na Krasu, saj potrebujejo frakcijo težkih mineralov iz gline, da bodo lahko določili izvor montmorillonita v jamskem sedimentu. Razpravljali so o pomenu pridobljenih rezultatov za rekonstrukcijo tektonskega in geomorfnega razvoja kraških področij ter naredili načrt terenskega dela in objav za naslednje leto.

Krasoslovje in gradnja prometnic (Université Nice-Sophia Antipolis, Francija)

Vodji projekta: T. Slabe, izr. prof. dr. Philippe Audra.

Sodelavci v Sloveniji: F. Gabrovšek, M. Knez, S. Šebela.

Sodelavci v Franciji: Eloise Kiefer, dr. Mélanie Duval, dr. Ludovic Mocochain.

Sodelavci so izmenjali in poglobili izkušnje, pridobljene pri krasoslovnem načrtovanju posegov na krasu in različnih gradnjah, še posebej prometnic. Spoznanja jim koristijo tudi pri načrtovanju nove železniške proge med Divačo in Kopro. V Franciji je že raziskanih več jam, oblikovanih s hidrotermalnimi vodami. Poznavanje njihovih temeljnih značilnosti s pridom koristi pri razpoznavanju tovrstnih sledi v slovenskih jamah.

Vpliv izgradnje letališča na kraški vodonosnik in kakovost vode v njem – študija izvira Qinglongdong spring catchment, Kunming, China (Yunnan Institute of Geography, Yunnan University, Kunming, Kitajska)

Vodji projekta: T. Slabe, Liu Hong.

Sodelavci v Sloveniji: M. Knez, J. Kogovšek, A. Kranjc, M. Petrič.

Sodelavci na Kitajskem: Chen Xiaoping, Tan Shucheng, Huang Chuxing.

Nadaljevale so se geomorfološke, speleološke in hidrogeološke raziskave območja gradnje letališča v zaledju mesta Kunming. Sodelavci so razkrili nastanek in značilnosti oblikovanja podtalnega kamnitega gozda in raziskave voda dopolnili s sledilnim poskusom. Raziskovali so tudi kras v zahodnem delu province. Izsledke o jami na obrežju reke Jangcekjang so strnili v objavo.

Značilnosti prenosa snovi, ki onesnažujejo kraški vodonosnik ob prelomni coni: primer izvirov Heilongtan, Kunming, Yunnanska planota, Kitajska (Yunnan Institute of Geography, Yunnan University, Kunming, Yunnan, Kitajska)

Vodja projekta: T. Slabe, Liu Hong.

Sodelavci v Sloveniji: M. Knez, J. Kogovšek, J. Mulec, M. Petrič, N. Ravbar.

Sodelavci na Kitajskem: Zhang Gui, Chen Xiaoping, Tan Shucheng, Wang Ping, Cao Jincheng.

V znova pridobljenem projektu so sodelavci naredili načrt terenskega raziskovanja in meritev ter pridobili guvernerja province, vodje ministrstev za znanost in okolje ter univerze za pobudo, da se na Univerzi v Kunmingu ustanovi kitajsko-slovenski laboratorij za preučevanje kraških voda. Zbrali so izsledke, ki so jih pridobili pri preučevanju južno-kitajskega krasa v zadnjih letih. Združili jih bodo in objavili v knjigi *South China Karst II*.

Favna v prenikli vodi kraških jam kot indikator onesnaženja s površja (Institute of Speleology, Cluj-Napoca, Romunija)

Vodja projekta v Sloveniji: T. Pipan.

Sodelavca v Sloveniji: A. Mihevc, J. Mulec.

Vodja projekta v Romuniji: dr. Oana Teodora Moldovan.

Sodelavca v Romuniji: dr. Sanda Iepure, Aurel Perşoiu.

V zaključnem letu bilateralnega sodelovanja med Romunijo in Slovenijo so sodelavci nadaljevali raziskovalno delo na področju biologije podzemeljskih habitatov, še posebej plitvih podzemeljskih habitatov, kamor sodi epikras. Raziskavo so usmerili predvsem v odkrivanje še neznane vrstne sestave epikraške favne, ki jo curki prenikle vode prinašajo iz epikraške cone v jamo, in v kakovost te vode. Na podlagi sistematičnega preučevanja so skušali definirati vplive geomorfologije in klime na prenikanje vode iz epikrasi ter posredno na ekološke procese v prenikli vodi. Pomemben zastavljeni cilj projekta je bil razviti metodo, pri kateri bodo favno v prenikli vodi uporabili kot indikator onesnaženosti, ki prihaja s površja, in drugih okoljskih sprememb. V okviru projekta so proučevali vplive polutantov na biodiverzitetu ter povezave med številom vrst, številom posameznih osebkov in strukturo združbe na eni strani ter geokemičnimi parametri in kakovostjo vode na drugi strani.

Geomorfološka in speleogenetska analiza razvoja kraških oblik Dinarskega in Krimskega krasa (Scientific Research Center »Ukrainian Institute of Speleology and Karstology«, Simferopol, Ukrajina)

Vodja projekta v Sloveniji: A. Mihevc.

Sodelavci v Sloveniji: F. Gabrovšek, T. Slabe, N. Zupan Hajna.

Vodja projekta v Ukrajini: dr. Aleksander Klimchouk.

Sodelavci v Ukrajini: prof. dr. Boris Vakhrušev, dr. Gennadiy Amelichev, dr. Katerina Lukianenko, Elizaveta Timokhina.

Projekt je namenjen geomorfološkim komparativnim študijam reliefa kraških planot. Planote so deli površja, ki so zaradi različnih razlogov dvignjene nad okoliški relief in se ohranjajo zaradi specifičnega načina vodnega pretakanja. V letošnjem letu so sodelavci projekta obiskali polotok Krim oziroma kraške planote na njem. Pozornost so namenili kartiranju površja na planoti Čatir Dag in obisku nekaj jam v robu Dolgurukovske planote. Pri površju so se predvsem ukvarjali z morfometrijo vrtač in denudacijskimi ostanki jam. Na površju planote so kartirali vrtače in ostanke t. i. brezstropnih jam, v katerih so se ohranili alogeni fluvialni sedimenti. V bližini so se spustili tudi v več jam, nekatere so bile odkrite pred kratkim, in jih skušali povezati v skupno genezo celotnega ozemlja. Kartirali so tudi značilne profile epikraške cone, ki so razgaljeni predvsem v cestnih usekih in kamnolomih.

Študij viabilnosti ameb in način njihovega prenosa v okolju: primer iz kraških jam (Medical University of Vienna, Clinical Institute of Hygiene and Medical Microbiology, Department of Medical Parasitology, Dunaj, Avstrija)

Vodja projekta v Sloveniji: J. Mulec.

Sodelavec v Sloveniji: M. Prelovšek.

Vodja projekta v Avstriji: dr. Julia Walochnik.

V projektu se preučuje prenos in viabilnost atmosferskih ameb v sistemu Postojnskih jam (Postojnska, Črna in Otoška jama). Ker stanje v jamski atmosferi določeni meri odseva stanje v zunanji atmosferi, so bila opravljena tri vzorčenja, in sicer v zgodnjepomladanskem (26.–29.3.), pozno-poletnem (4.–6.9.) in zimskem obdobju (18.–21.12.). Sodelavci so uporabljali dva načina vzorčenja, z impaktorjem in gravimetrično. Predvideva se, da bodo ob zaključku raziskave podali oceno, kako hitro se lahko potencialni patogeni delci razširijo v okolju, ko je bistveno spremenjen le en ključni okoljski parameter (veter, temperatura, relativna vlažnost, zračni tlak, oz. CO₂), medtem ko drugi ostanejo bolj ali manj nespremenjeni.

Novi pristopi k standardnemu evulucijskemu in biogeografskemu scenariju – plitvi podzemeljski habitatu (American University, Washington D. C., ZDA)

Vodja projekta v Sloveniji: T. Pipan.

Sodelavec v Sloveniji: B. Otoničar.

Vodja projekta v ZDA: prof. dr. David C. Culver.

Bilateralni projekt je nadaljevanje predhodnega večletnega sodelovanja vodij projektov na področju biologije in ekologije podzemeljskih habitatov. V zastavljenem projektu se skušajo preučiti trije glavni tipi plitvih podzemeljskih habitatov: 1. hipotelminorejični habitat, ki ga predstavlja na površju mezeča voda, 2. gruščnata pobočja (MSS – milieu souterrain superficial) in 3. nezasičena cona vodonosnika v krasu (epikras). Dokazati se želi, da glavna ovira pri naseljevanju podzemeljskih habitatov ni povsem nepreohodna ter da glavno oviro predstavlja odsotnost svetlobe in ne pomanjkanje hranilnih snovi v podzemlju. V tekočem letu je bilo izvedenih več terenskih opazovanj in nameščenih čitalcev za zvezno merjenje temperature vode in zraka.

Promocija slovenske znanosti v letu 2008: Izdelava znanstvenih osnov in načrtov za ureditev jame Dong Tien Duong v Vietnamu

Vodja projekta: T. Slabe.

Sodelavci: M. Knez, M. Prelovšek, F. Drole.

Vietnam je skupina štirih raziskovalcev iz IZRK ZRC SAZU in enega iz podjetja Turizem KRAS d.d. (koncesionar Postojnske jame) obiskala med 12. in 20. januarjem. V sklopu projekta so kompasno izmerili 850 m jame Thien Duong (Nebeška jama), ki leži v provinci Quang Binh. Uspeli so jo identificirati kot enega izmed rovdov 13.969 m dolgega jamskega sistema Hang Vom, ki ima več vhodov. Izdelali so podroben načrt jame Thien Duong (tloris in iztegnjeni profil), jamo pa tudi geološko, geomorfološko, hidrološko in meteorološko preučili in skartirali. Obenem so jamo tudi fotografirali. Zbrano strokovno in fotografsko gradivo je bilo uporabljeno za oceno turističnega potenciala jame, oceno njene ogroženosti, turistično predstavitev in za oceno možnosti opremljanja jame za turistični obisk. Skupaj s sodelavci s podjetja Turizem KRAS so pripravili več variant turističnega opremljanja jame (potek in konstrukcija poti, osvetljava) in dostopa do nje (žičnica, ozka (servisna) cesta, pešpot), preučili pa smo tudi možnosti dodatne turistične ponudbe v UNESCO parku Phong Nha-Ke Bang, kjer leži jama Thien Duong. Sodelavec Turizma KRAS je pripravil tudi marketinški plan za omenjeno območje parka. Na podlagi raziskav je bilo izdelano 43 strani dolgo poročilo s prilogami (jamski načrt), pripravljiva pa se objava opravljenega dela v eni izmed krasoslovnih revij.

IGCP UNESCO Project No. 513 – Global Study of Karst Aquifers and Water Resources / Globalno preučevanje kraških vodonosnikov in vodnih virov

Vodja projekta: M. Knez.

Sodelavci slovenske skupine: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Kogovšek, A. Kranjc, A. Mihevc, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, T. Slabe, S. Šebela, N. Zupan Hajna.

Med 19. in 26. julijem so se sodelavci projekta udeležili 15. mednarodnega speleološkega kongresa v Kerrvillu, Teksas, ZDA, ki je vključeval tudi sestanek IGCP. Namen IGCP sestanka je bil povečati in izboljšati globalno razumevanje krasa in zalog vode, kakor tudi boljše razumeti vplive na ekologijo in zdravje ljudi, kar vključuje predvsem oskrbo z vodo, rezultate kmetijske dejavnosti in razvoj krajine. To so izvedli z izmenjavo idej in izkušenj iz različnih držav širom sveta. Nadaljevali so razvijanje rešitev za ohranitev zalog kraške vode. Kongres je bil tudi čas srečanja UIS (International Speleological Union / Mednarodna speleološka zveza) biroja in zasedanja njene skupščine. V tem letu je bilo objavljenih prek 20 besedil, navezanih na ta projekt.

Scientific and technical cooperation in the field of Earth sciences in the area of the junction of Alps–Dinarides / Znanstveno in tehnično sodelovanje na področju geoznanosti na stiku Alpe–Dinaridi

Sodelavci: ARSO Urad za seizmologijo in geologijo (mag. Mladen Živčić), IZRK ZRC SAZU (S. Šebela), Dipartimento di Scienze della terra, Università degli studi di Trieste (prof. dr. Giovanni G. Costa, prof. dr. Peter Suhadolc).

Sodelavci v projektu so pripravili poročilo o raziskavi stabilnosti izbranih terenov v Črni jami, ki je bila opravljena leta 2007. Glede na rezultate so se odločili za najbolj stabilno mesto, ki je primerno za postavitve začasne potresne opazovalnice z akcelometrom, katere namestitve predvidevamo v začetku leta 2010. To bo prva potresna opazovalnica v kraški jami v Sloveniji, podatki pa bodo dostopni v slovenski in italijanski nacionalni mreži. Podatki o potresih, ki jih pridobijo v kraški jami, so namreč zelo uporabni, saj je v jami manj zunanjih šumov kot na površju.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Present-day speleogenetic processes, factors and features in the epiphreatic zone / Današnji speleogenetski procesi, dejavniki in oblike v epifreatični coni

Mladi raziskovalec: M. Prelovšek.

V začetku leta 2009 so se končale terenske meritve, sredi istega leta je bilo oddano doktorsko delo v pregled komisiji, dne 5. oktobra pa ga je doktorand predstavil in uspešno zagovarjal pred člani komisije. S tem je končal enovit doktorski študij. V okviru tega dela je bila uspešno razvita zelo natančna metoda merjenja raztapljanja in odlaganja sige z apnenčastimi ploščicami, aplicirana v kraških jamah ter prvič zbrani zelo obširni in natančni podatki o intenziteti raztapljanja v hidrološko aktivnih slovenskih jamah epifreatične (obdobno poplavljenе) cone, prav tako pa ti podatki uspešno interpretirani. Meritve intenzitet kraških procesov so omogočile primerjavo z dejavniki, ki procese usmerjajo, ter s potencialnimi in dejanskimi skalnimi oblikami, ki nastajajo s kraškimi procesi. Nenačrtno je bilo odkritih več zanimivih pojavov (intenziteta biokorozije, vpliv prezračevanja jam na odlaganje sige in raztapljanje), ki imajo posebno vrednost tudi v širših krasoslovnih krogih.

Pomen in funkcija jam v kraški hidrologiji

Mladi raziskovalec: J. Turk.

Terenska merjenja in raziskave so se leta 2009 popolnoma zaključile. Vsi podatki so bili obdelani z različnimi metodami in interpretirani za potrebe doktorskega dela.

V regionalnem merilu je bil preučen in opisan vodonosnik med Planinskim poljem in Logatcem. Interpretacije temeljijo predvsem na detajlni študiji hidrogramov. V lokalnem merilu je bil preučen sistem Postojnske jame. Zaključki se nanašajo predvsem na hidravlične razmere v sistemu in prenos snovi skozenj. Odrprtih je ostalo še nekaj vprašanj. V stopnji razvoja je termalni model Postojnske jame.

Razvoj modelov speleogeneze v epifreatični coni v pogojih časovno spremenljivega dotoka

Mladi raziskovalec: M. Perne.

Leta 2009 je bila napisana koda na osnovi algoritma SIMPLE v dveh dimenzijah, katere osnovni namen je rešitev problema »driven cavity«. Rešitev bo primerjana z benchmarki in tako bo pridobljena delujoča in razumljena hidrodinamska koda za nadaljnjo uporabo. Poleg tega je bil model SWMM integriran v zanko, v katero bo možno vključiti še model raztapljanja in z njo modelirati speleogenezo tudi v pogojih časovno spremenljivega dotoka.

Zbiranje, obdelava in preverjanje podatkov o jamah ter njihovo sporočanje

Vodja projekta: A. Mihevc.

Sodelavci: L. Drame, F. Drole, J. Hajna.

V okviru projekta so sodelavci dopolnjevali bazo podatkov o registriranih jamah. Podatkovno bazo za 9525 podzemnih jam so posredovali naročniku, Ministrstvu za okolje. V digitalno podatkovno zbirko so vneseni samo osnovni podatki, ki omogočajo osnovno razvrščanje in spremljanje stanja jam v Sloveniji oziroma vzpostavljanje registra jam.

Na papirnih dokumentih so v Katastru jam še druge informacije ali podatki.

Poleg tega pa so svetovali pri klasificiranju jam po tipu zaščite in poročali o spremembah pri zaprtih jamah ali jamah z omejenim dostopom. Prav tako so sodelovali pri zaščiti dveh jam in eno jamo predlagali za zaprtje.

Preučevanje pretakanja padavin in prenosa snovi skozi vadozno cono krasa kot sestavnega dela kraških vodonosnikov v letu 2009

Vodja projekta: J. Kogovšek.

V okviru dolgoročnega preučevanja pretakanja padavin in prenosa kontaminantov skozi vadozno cono krasa se je nadaljevalo zvezno merjenje pretoka in fizikalnih parametrov ter spremljanje injiciranega sledila v okviru sledilnega poskusa v Postojnski jami, kar daje vpogled v dogajanje v času šestih zaporednih hidroloških let. Rezultati odkrivajo značilnost polnjenja in praznjenja vadozne cone in pomembno vlogo predhodno shranjene vode v večletnem merilu. Na pretakanje je vezan prenos kontaminantov, kar podaja novo znanje o njihovem prenosu s površja skozi vadozno cono, ki se kasneje odrazi v kakovosti kraških izvirov.

Geološka spremljava v okviru naravne dediščine: Krasoslovno speleološke značilnosti na območju HC Razdrto–Vipava–Rebernice (km 6,600–10,100)

Vodja projekta: T. Slabe.

Sodelavci: M. Knez, A. Mihevc, S. Šebela, N. Zupan Hajna, L. Drame, F. Drole, J. Hajna.

Ob zaključku spremljave gradnje so sodelavci izsledke strnili v študijo, ki razkriva svojevrsten kras, razvit v breči nad flišem. Razbrali so značilne vrste jam in jih predstavili v objavi.

Geološka spremljava v okviru varstva naravne dediščine: Paleontološke, stratigrafske, sedimentološke, mineraloške in krasoslovne značilnosti na območju gradnje AC Ponikve–Hrastje

Vodja projekta: B. Otoničar.

Sodelavci: F. Drole, M. Prelovšek, N. Zupan Hajna

Leta 2009 se je nadaljevalo terensko delo, ki je zajemalo geološko kartiranje trase avtoceste v merilu 1:5000 in snemanje krajših geoloških profilov. Vzporedno je potekalo vzorčenje za nadaljnje analize in hranjenje vzorcev. V ta namen so sodelavci pobrali več sto vzorcev, predvsem karbonatov, v manjši meri pa tudi kremenastih kamnin (roženec) ter glinenih in peščenih sedimentov. Posneli so tudi več sto terenskih fotografskih posnetkov kamnin. Tudi v tem letu so ugotovili izrazito neskladje med podatki Osnovne geološke karte in njihovimi ugotovitvami. Več sto vzorcev kamnin so narezali na kamnite plošče, primerne za nadaljnje raziskave in arhiviranje. V zvezi s preučevanjem in ohranjanjem kraških pojavov so sproti pregledovali traso ter kartirali površje in s sedimenti zapolnjene stare jame. Pogosto interventno, za potrebe investitorja, so pregledali, izmerili in opisali več zlasti manjših brezen, za katera so izdelali jamske načrte.

Geološka spremljava v okviru varstva naravne dediščine: Paleontološke, stratigrafske, sedimentološke in mineraloške ter krasoslovno speleološke značilnosti na območju gradnje AC Pluska– Ponikve

Vodja projekta: B. Otoničar.

Sodelavci: F. Drole, M. Prelovšek, N. Zupan Hajna.

Podobno kot na predhodno opisanem odseku avtoceste so tudi tu leta 2009 vzporedno z zemljskimi deli potekale terenske raziskave z geološkim kartiranjem v merilu 1:5000 in s snemanjem geoloških posnetkov izbranih krajših profilov. Pobranih je bilo več sto vzorcev jurskih, morda deloma tudi krednih, karbonatnih kamnin (deloma tudi roženec) ter glinenih in peščenih sedimentov za nadaljnje analize in arhiviranje. Posneto je bilo tudi več sto terenskih fotografskih posnetkov kamnin. Tudi na tej trasi so sodelavci ugotovili izrazito neskladje med dosedanjimi podatki in njihovimi ugotovitvami. Več sto kamnitih vzorcev so razrezali na povprečno ok. 1 cm debele plošče, primerne za opazovanje z lupo ter arhiviranje in pripravo vzorcev za nadaljnje analize. Zaradi preučevanja in ohranjanja kraških pojavov so sproti pregledovali traso ter kartirali površje in s sedimenti zapolnjene stare jame. Tudi na tej trasi avtoceste so pregledali, izmerili in opisali nekaj brezen in jam, za katere so izdelali jamske načrte.

Izvajanje opravil za varovanje okolja in ohranjanje narave – podzemni svet – pred pričetkom pripravljanih del za gradnjo nove dvotirne proge Trst–Divača (odsek Divača–Črni Kal)

Naročnik: Ministrstvo RS za promet, Direkcija RS za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo, Maribor.

Odgovorni vodja del podizvajalca: M. Knez.

Sodelavci: F. Gabrovšek, J. Kogovšek, A. Mihevc, J. Mulec, B. Otoničar, M. Perne, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, T. Slabe, S. Šebela, J. Turk, N. Ravbar, N. Zupan Hajna, L. Drame, F. Drole, J. Hajna, M. Zadel.

Sodelavci so v okviru projekta določili neposredno in posredno vplivno območje gradnje in obratovanja dvotirne proge na odseku Divača–Črni Kal. Posebno pozornost so posvetili znanim podzemnim jamam in kraški vodi, ki se pretaka pod predvidenima tuneloma. Na vplivnem območju so preverili lego jamskih vhodov ter na podlagi poteka podzemnih rogov preverjali možnost direktnega ali posrednega vpliva nanje. Zaradi izredno majhne razdalje med tunelom in Ocizeljsko jamo so le-to ponovno kompasno izmerili v dolžini 915 m. Ker bo predor vplival tudi na površinske vode v bližini kontakta fliš-apnenec, so hidrološko kartirali ter merili pretoke potokov na območju litološkega kontakta. V nadaljevanju bodo hidrološko kartirali še visoke pretoke.

Izveden je bil tudi sledilni poskus s injiciranjem sledila blizu kamnoloma Črnotiče. Sledenje je bilo zelo uspešno, saj je bila dokazana zveza z vsemi štirimi vzorčnimi mesti, vključno z izvirom Rižane, ki je zajet za vodooskrbo. Vzorčenje vode in merjenje pretokov na izviri še poteka. Ob koncu projekta (marec 2010) bosta znana tudi količina sledila, ki je na posameznih vzorčevanih mestih iztekla iz kraškega vodonosnika, in ranljivost posameznega izvira.

Izdelava projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja za drugi tir železniške proge Divača–Koper (odsek Črni Kal–Koper)

Naročnik: Ministrstvo RS za promet, Direkcija RS za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo, Maribor.

Odgovorni vodja del podizvajalca: B. Otoničar.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Kogovšek, A. Mihevc, J. Mulec, M. Perne, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, T. Slabe, S. Šebela, J. Turk, N. Ravbar, N. Zupan Hajna, L. Drame, F. Drole, J. Hajna, M. Zadel.

Skladno z dogovorjenimi aktivnostmi na projektu je bilo izdelano končno sintezno poročilo za izdelavo projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja za drugi tir železniške proge Divača–Koper (odsek Črni Kal–Koper). V prvi fazi raziskav je bila pregledana in ovrednotena obstoječa literatura o bližnjih površinskih in podzemnih kraških pojavih. Sodelavci so na karti označili do sedaj znane vhode jam, ki se nahajajo v bližnji okolici obravnavane trase. Z namenom odkritja novih jam ali vsaj plasti karbonatnih kamnin med sicer nekarbonatnim flišem so opravili terenski pregled celotne trase. Novih jam niso odkrili, na tem območju pa se ne pojavljajo niti izrazite plasti čistih apnencev med flišem. Ugotovili so, da vsebujejo nekateri flišni peščenjaki relativno veliko karbonatov, prav tako se v siliciklastičnem flišu pojavljajo tanjše plasti laporjev. Na navzočnost karbonatnih mineralov v flišu opozarja tudi odlaganje lehnjaka v nekaterih grapah. Na začetnem delu obravnavane trase so na flišne plasti narinjeni eocenski apnenci, pod katerimi se akumulira pobočni grušč, na samem kontaktu pa so pogosta močila in manjši izviri. Ugotovljeno je bilo, da se na območju trase debelo plastovite zakrasele karbonatne plasti med zaporedji nekarbonatnih flišnih kamnin glede na sedanjo razkritost terena ne pojavljajo, vendar pa jih tudi ni mogoče povsem izključiti, na kar so sodelavci še posebej pozorni pri krasoslovnem spremljanju vrtnanja raziskovalnih vrtin druge faze raziskav.

Izvedba geološko geomehanskih raziskav in raziskav Krasa za potrebe izdelave projektne dokumentacije za fazo PGD za novo dvotirno progo Trst–Divača, odsek Cepišče–Divača

Naročnik: Ministrstvo RS za promet, Direkcija RS za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo, Maribor.

Odgovorni vodja del podizvajalca: M. Knez.

Sodelavci: F. Gabrovšek, J. Kogovšek, A. Mihevc, J. Mulec, B. Otoničar, M. Perne, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, T. Slabe, S. Šebela, J. Turk, N. Ravbar, N. Zupan Hajna, L. Drame, F. Drole, J. Hajna, M. Zadel.

Pregledana in ovrednotena je bila obstoječa literatura (objavljena literatura, arhiv in zbirke Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU) o površinskih in podzemnih kraških pojavih med Divačo in Črnim kalom. Določeni so bili kriteriji za površinsko in podpovršinsko kartiranje (dostopne kraške jame) območja izbrane trase. Sodelavci so na kartah v primerni oddaljenosti od določene trase tematsko izločili do sedaj znane vhode jam. Izbranim bližnjim jamam so na terenu preverili koordinate vhodov. Opravili so prve kabinetne načrte za predvidene sledilne poskuse. Za potrebe mikrociranja nekaj vrtin v okolici km 11+900 so se na območju Beško–Očizelskega jamskega sistema odločili za ponovno natančnejšo izmero nekaterih rovov sistema. Opravili so del krasoslovnega kartiranja in na terenu preverili lokacijo nekaterih vhodov kraških jam.

Strokovni nadzor in svetovanje pri upravljanju z jamskimi sistemi

Naročnik: Turizem KRAS d.d.

Nosilka aktivnosti iz ZRC SAZU: S. Šebela.

Določeni so bili parametri, potrebni za izvajanje biološkega in klimatskega monitoringa vpliva rabe na naravno vrednoto za Postojnski in Predjamski jamski sistem. Biološki in klimatski monitoring v Predjami se je začel avgusta 2009, v Postojnski jami pa že na začetku tega leta. Na podlagi rednih meritev temperature, tlaka, CO₂, vlage in vetra so bili dobljeni osnovni podatki o značilnostih jamske klime in o vplivu rabe naravne vrednote na jamsko klimo. Bilo je več delovnih sestankov z naročnikom kakor tudi s predstavniki Zavoda RS za varstvo narave (OE Nova Gorica), predvsem glede izvedbe predvidenih sanacij in kulturne dediščine v jamah. Sodelavci v projektu so s krasoslovnimi nasveti sodelovali pri gradnji novega bazenčka za človeške ribice v Postojnskem jamskem sistemu, pri sanaciji lesenih pragov na stopnicah v Predjamskem jamskem sistemu, pri postavitvi jasic v Postojnskem jamskem sistemu in pri sanaciji lampenflore.

Okoljsko poročilo za načrt ureditve Kobilarne Lipica – 2. del

Vodja projekta: dr. Aleš Smrekar (Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU), J. Mulec (koordinator na IZRK ZRC SAZU).

Sodelavci: F. Gabrovšek, J. Kogovšek, A. Mihevc, J. Mulec, B. Otoničar, M. Petrič, M. Prelovšek, S. Šebela, J. Turk, N. Zupan Hajna.

Sodelavci so v okviru okoljskega poročila prevzeli nalogo preučitve vpliva na tla in vode. Z vidika vpliva na tla so preučili strukturo tal in značilnosti kraškega reliefa, podzemlja in kraških jam. Pri tem so se spustili tudi na dno povsem navpičnega 210 m globokega Lipiškega brezna. Preučili so potencialne vplive širitve golf igrišča na tla, začrtali omejitve pri posegih v tla ter navedli omilitvene ukrepe. V okviru vpliva na vode so ocenili smeri podzemnega toka kraške vode (v vadozni in freatični coni), potencialne vplive nanjo, postavili omejitve predvsem pri količini gnojil, insekticidov in namakanja ter navedli omilitvene ukrepe za zmanjšanje vplivov na kraške vode. Poseben izziv je bilo vzporejanje zakonskih regulativ s strokovnim vrednotenjem kraškega površja/podzemlja/voda.

ZNANSTVENI SESTANKI

- **17. mednarodna krasoslovna šola »Klasični kras«: Jamska klima**, Postojna, 15.–20. 6., organizacija: F. Gabrovšek, J. Kogovšek, A. Kranjc, A. Mihevc, J. Mulec, B. Otoničar, M. Perne, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, T. Slabe, S. Šebela, J. Turk, N. Ravbar, N. Zupan Hajna, L. Drame, F. Drole, J. Hajna, S. Stamenković, S. Šušak, M. Zadel.
- **Zborovanje slovenskih geomorfologov**, Fara ob Kolpi, 23.–25. 10., organizacija: A. Mihevc, M. Prelovšek, N. Zupan Hajna.
- **Karst modelling: recent advances / Kraško modeliranje: novejša spoznanja**, Postojna, 21.–22. 9., organizacija: F. Gabrovšek.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica

Knjižnica ima 37.000 enot, ki jih je pridobila bodisi z namenjo za inštitutsko publikacijo Acta carsologica / Krasoslovni zbornik bodisi kot darilo raziskovalcev, oziroma jih je kupila; velika večina gradiva je s področja krasoslovja, speleologije in sorodnih ved, vsebuje pa tudi bogato zbirko stare literature o krasu. Leta 2009 se je knjižni fond povečal za 140 knjig in 220 izvodov periodike. Del člankov (34.000) s podrobnimi deskriptorji je izpisan s programom Eva v računalnik, kar bistveno poveča uporabnost knjižnice. V tem letu je bilo pridobljenih 19 enot elaboratov oziroma doktorskih tez. Vpisanih je bilo tudi 742 naslovov strokovnih člankov (to so pretežno xerox kopije, ki niso uradno katalogizirane, vendar so zelo pomembne aktualne reference, ki se uporabljajo v študijske namene).

Leta 2009 si je 176 obiskovalcev (skupaj z inštitutovimi raziskovalci) v čitalnici izposodilo 4100 zvezkov, na dom pa 280 zvezkov. Izposoja se je močno povečala zaradi porasta tako dodiplomskih kot podiplomskih študentov. Medbibliotečno je bilo posojenih 32 zvezkov šestim domačim bibliotekam in 3 knjige dvema tujima bibliotekama.

Kataster jam

V okviru rednega letnega dela Katastra jam je bilo v sodelovanju z Jamarsko zvezo Slovenije pridobljeno in vloženo v kataster 1715 novih dokumentov. Na njihovi osnovi je bilo registriranih 309 novih jam. Število znanih oziroma registriranih jam v Sloveniji se je povzpelo na 9667. Osnovni podatki o novih jamah ter pomembne dopolnitve ali popravki starih jam so bili vneseni tudi v digitalno podatkovno bazo.

Kartografska zbirka

Zbirka zajema 9948 enot tiskanih, risanih in natisnjenih kart.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- **Acta carsologica, 38/1**, str. 1–154, Ljubljana, 2009.
- **Acta carsologica, 38/2–3**, str. 155–311, Ljubljana, 2009.
- **Karst rock features · Karren sculpturing**, uredili A. Ginés, M. Knez, T. Slabe in W. Dreybrodt, Ljubljana: Založba ZRC, 2009 (Carsologica), 561 str.
- **The Biology of Caves and Other Subterranean Habitats**, David C. Culver in Tanja Pipan, Oxford, Oxford University Press, 2009, 254 str.

OBISKI V INŠTITUTU

- Luiz Eduardo Panisset Travassos, Pontificia Universidade Católica de Minas Gerais, Environmental Studies Laboratory, Belo Horizonte, Minas Gerais, Brazilija, 1.–29. 1. in 1.–31.12.: izdelava naloge *Jame v religiozne namene – Primerjava med Slovenijo in Brazilijo*, terensko delo, študij literature.
- Prof. dr. Magdy Torab, Faculty of Arts, Damanhour branch, Alexandria University, Egypt in študentka Nourhan Nour, 1.–28. 2.: priprava doktorskega programa, priprava programa za sodelovanje med Inštitutom za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Univerzo v Novi Gorici in Alexandrijsko univerzo v Egiptu, študij literature in terensko delo s sodelavci IZRK ZRC SAZU.
- Dr. Chris Groves, Western Kentucky University, Department of Geography and Geology, Bowling Green, Kentucky, ZDA, 16.–19. 2. in 21.–28. 9.: obisk slovenskega krasa, priprava in oblikovanje besedila o nameri za sodelovanje.
- Dr. Asma Alketbi, dr. Nabeela Deba in Monira Deba, United Arab Emirates University, College of Humanities and Social Sciences, Department of Geography and Urban Planning, Al Ain, Združeni arabski emirati, 28.–31. 3.: obisk slovenskega krasa, dogovor o sodelovanju.
- Prof. Dr. M. Kemal Yalinkilic, generalni direktor Urada za zavarovanje narave in naravnih parkov, dr. Recai Akyel, guverner Tokata, Ihsan Ikinci, direktor province za okolje in gozdarstvo, dr. Selim Erdogan, vodja speleološkega raziskovalnega oddelka, Murat Delibas, dr. Duygu Erdogan, Meliha Ikinci, Zehra Akyel in Ozlem Koc, Speleological Research Division of Turkish Ministry of Environment and Forestry, Turčija, 7. 4.: obisk inštituta.
- Dr. Trevor R. Shaw s soprogo Jean, Bath, Velika Britanija, 8. 4.–8. 5., 10. 6.–10. 7. in 16. 9.–16. 10.: zunanji sodelavec.
- Biljana Gutić-Bjelica, generalni sekretar NatCom, Vjekoslava Sanković-Simčić, Fakulteta za arhitekturo Univerze v Sarajevu; Angela Petrović, Ministrstvo za kulturo in šport; Dragica Panić-Kasanski, Komite za turizem, šport in kulturo okraja Brčko; Milijana Okilj, Republiški inštitut za varovanje naravne, kulturne in zgodovinske dediščine Republike Srpske; Azra Hadžić, Ministrstvo za kulturo in šport, Inštitut za zavarovanje

- spomenikov; Enes Milak, Zveza za zavarovanje kulturnih in zgodovinskih vrednot; Vinko Bogdan, Ministrstvo za znanost in izobraževanje Republike Srpske in pomočnik ministra za znanost Bosne in Hercegovine; Jelena Vuković, Ministrstvo za notranje zadeve, Sektor za kulturo; Irena Soldat-Vujanović, Ministrstvo za znanost in izobraževanje Republike Srpske; Gordana Dukić, Skupščina Republike Srpske, predsednica Komiteja za znanost, kulturo in izobraževanje in Amira Džajić, Ministrstvo za notranje zadeve Bosne in Hercegovine v spremstvu Gašperja Hrastlja, Urad za UNESCO, 12. 5.: predstavitev mednarodnih aktivnosti Inštituta in sodelovanja s Slovensko nacionalno komisijo za UNESCO.
- Prof. dr. Osborne Armstrong, University of Sydney, Avstralija, 25.–30. 5.: terensko delo v okviru priprave predloga programa 7. okvirnega projekta.
 - Dr. Philippe Audra, École Polytechnique de l'Université de Nice – Sophia Antipolis (EPU), Biot, Francija, 14.–20. 6. in Melanié Duval, Laboratoire EDYTEM UMR 5204 – CISM – Université de Savoie, Le Bourget-du-Lac, Francija, 28. 5.–5. 6.: izmenjava v okviru slovensko-francoskega bilateralnega projekta BI-FR/08-09-PROTEUS-001.
 - Prof. dr. David C. Culver, Department of Biology, American University, Washington DC, ZDA, 8.–21. 6., 17.–23. 9.: izmenjava v okviru slovensko-ameriškega bilateralnega projekta BI-US/09-12-026.
 - Prof. dr. Wolfgang Dreybrodt z Univerze v Bremnu, Nemčija, 15. 6.–27. 10.: predavanje na krasoslovni šoli in priprava znanstvenega članka s F. Gabrovškom.
 - Prof. dr. Pavel Bosák, Academy of Sciences of the Czech Republic, Institute of Geology, Praga, Češka republika, 18.–20. 4.: delovni obisk.
 - Prof. dr. Pavel Bosák in dr. Petr Pruner, Academy of Sciences of the Czech Republic, Institute of Geology, Praga, Češka republika, 29. 9.–6. 10.: izmenjava v okviru slovensko-češkega bilateralnega projekta BI-CZ/09-10-008.
 - Dr. Julia Walochnik, Abteilung für medizinische Parasitologie, Klinisches Institut für Hygiene und medizinische Mikrobiologie, Medizinische Universität Wien, Dunaj, Avstrija, 26.–29. 3. in 18.–21. 12.: izmenjava v okviru slovensko-avstrijskega bilateralnega projekta BI-AT/09-10-023.
 - Mihovil Brlek, Hrvatski geološki institut, Hrvaška, 30. 8.–5. 9.: katodoluminiscentne raziskave karbonatnih kamnin.
 - Cristian-Mihai Munteanu, Emil Racovita Institute of Speleology, Bukarešta, Romunija, 14.–21. 9.: medakademijska izmenjava.
 - Prof. dr. Georg Kaufmann, dr. Douchko Romanov, Thomas Hiller, Oddelek za geofiziko Svobodne univerze v Berlinu, Nemčija, 15. 9.–23. 9.: terensko delo in dogovor o sodelovanju.
 - Carol Ramsey in Paul Griffiths, Campbell River, British Columbia, Kanada, 16.–23. 11.: obisk inštituta.
 - Dr. J. Stemberk, dr. Miloš Briestensky, Monika Hladka in dr. Pavel Kalenda, Institute of Rock structure and mechanics, Academy of Sciences of the Czech Republic, Češka republika, 20.–25. 11.: izmenjava v okviru slovensko-avstrijskega bilateralnega projekta BI-CZ/08-09-015.
 - Doc. dr. Dejan Milenić in študenti Nenad Doroslavac, Žarko Veljković, Đorđe Stanojković, Ana Vranješ, Jelena Perović, Milica Uskoković, Fakulteta za rudarstvo in geologijo Univerze v Beogradu, Srbija, 29. 11.–3. 12.: terenski ogledi in priprava strokovne ekskurzije po slovenskem krasu za študente Univerze iz Beograda.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Janja Kogovšek

- *Značilnosti pretakanja skozi vadozno cono krasa (Characteristics of water flow through the karst vadose zone)*, Univerza v Novi Gorici, Podiplomski študijski program Krasoslovje, 23. 6. – doktorsko delo.

Mitja Prelovšek

- *Present-day speleogenetic processes, factors and features in the epiphreatic zone (Današnji speleogenetski procesi, dejavniki in oblike v epifreatični coni)*, Univerza v Novi Gorici, Podiplomski študijski program Krasoslovje, 5. 10. – doktorsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Franci Gabrovšek

- *The temperature variations of sinking rivers in karst*. Predavanje v okviru sekcije »Fissured and karstified aquifers«, generalna skupščina EGU, Dunaj, Avstrija, 22. 4.
- *Mednarodna krasoslovna šola*. Pogovor, TV Koper, Koper, 19. 6.
- *Zdravo ekstremno*. Sodelovanje v oddaji »Polnočni klub«, 1. program, TV Slovenija, Ljubljana, 21. 8.
- *Karstification in extended unconfined limestone aquifers by local input of surface waters created by mixing corrosion: a model / Modeliranje zakrasevanja v odprtem kraškem vodonosniku zaradi korozije mešanice regionalne podtalnice in lokalnih dotokov s površja*. Predavanje na simpoziju »Karst modelling: recent advances / Kraško modeliranje: novejša spoznanja«, Postojna, 22. 9.
- *Transport properties of large underground conduit systems: (some) results from Reka/Timavo and Ljubljana catchment areas*. Vabljen predavanje na simpoziju Sustainability of the Karst Environment – Dinaric Karst and Other Karst Regions Plitvice, Hrvaška, 24. 9.
- *Monitoring podzemnega toka reke Reke/Timave*. Študijski dan ob 10. obletnici odkritja podzemnega toka Reke v jami Lazzaro Jerko, Univerza v Trstu, Trst, Italija, 2. 12.

Martin Knez

- *Geološke razmere v jami Heaven's cave*. Predstavitev raziskovanja jame Heaven's cave v bližini mesta Dong Hoi, Vietnam na tiskovni konferenci, Postojna, 4. 2.
- *Hydrothermal origin of Zadlaška jama, an ancient Alpine cave in the Julian Alps, Slovenia*. Referat na konferenci »Hypogene Speleogenesis and Karst Hydrology of Artesian Basins«, Simferopol, Ukrajina, 13. 5.
- *Kitajsko podzemlje*. Sodelovanje v oddaji »Preverjeno«, POP TV, Ljubljana, 9. 6.
- *Karst features discovered during motorway construction*. Referat na 15. mednarodnem speleološkem kongresu UIS, Kerrville, Texas, ZDA, 24. 7.
- *Shilin – lithological characteristics, form and rock relief of the Lunan stone forest (South China Karst)*. Referat na 15. mednarodnem speleološkem kongresu UIS, Kerrville, Texas, ZDA, 24. 7.
- *Odkritje velike kaverne v predoru med gradnjo avtocest na klasičnem krasu v Sloveniji*. Referat na 9. mednarodnem posvetovanju o gradnji predorov in podzemnih prostorov, Ljubljana, 16. 9.
- *Shilin – lithological characteristics, form and rock relief of the Lunan Stone Forest (South China Karst)*. Referat na znanstveni konferenci »Sustainability of the karst environment – Dinaric karst and other karst regions«, Gospić, Hrvaška, 23. 9.
- *Karstology and motorway construction*. Referat na znanstveni konferenci »Sustainability of the karst environment – Dinaric karst and other karst regions«, Gospić, Hrvaška, 23. 9.

Janja Kogovšek

- *Cerkniško jezero in Rakov Škocjan*. Vodenje ekskurzije za študente Fakultete za rudarstvo in geologijo iz Beograda, 4. letnik, smer »Hidrogeologija«, Postojna, 9. 4.
- *Water temperature as a natural tracer – a case study of the Malenščica karst spring (SW Slovenia)*. Poster na znanstveni konferenci »Sustainability of the karst environment – Dinaric karst and other karst regions«, Plitvice, Hrvaška, 24. 9. (soavtorica M. Petrič).

Andrej Kranjc

- *Water supply in areas lacking in the surface water: case study from Dinaric Karst*. Predavanje na »Conference on Land Degradation in Dry Environments«, Kuwait University, Kuwait, 10.3. (soavtorica N. Ravbar).
- *Living with karst landscapes*. Predavanje na »2nd International Symposium on Living with Landscapes«, Damanhour, Egipt, 31. 10.
- *Arid karst or karst in arid country?* Predavanje na »2nd International Symposium on Living with Landscapes«, Marsa Matruh, Egipt, 1.11.
- *Akademije znanosti in pouk naravoslovja*. Predavanje na Prvem posvetu o izobraževanju v Sloveniji – naravoslovje »Znanje kot vrednota: izobraževanje za 21. stoletje«, Ljubljana, 16. 12.

Andrej Mihevc

- *Izjava o Globini pri Preložah*. Prekinjena komemoracija Zveze Istranov, »Primorska kronika«, TV Slovenija, 2. program, 3. 3.
- *Izjava za članek »Fojba je ekološka nevarnost«*, Primorske novice, str. 3., 3. 3. (avtor Tino Mamić).
- *Paleomagnetne datacije naplavin v Postojnski, Planinski in Pivki jami*. Predavanje na »19. posvetovanju slovenskih geologov«, Ljubljana, 27. 3. (soavtorji N. Zupan Hajna, P. Pruner in P. Bosák).
- *Cryoturbation of the sediments at the cave entrances – case studies from Skednena jama, Potočka zijalka and Bestažovca cave / Krioturbacija sedimentov pri jamskih vhodih – primeri iz Skednene jame, Potočke zijalke in Bestažovce*. Referat na »51. Tagung der Hugo Obermayer Gesellschaft«, Ljubljana, 15. 4.
- *Claw marks and footprints of the cave bear from three caves in Slovenia / Sledovi krempljev in odtisi nog jamskega medveda iz treh slovenskih jam*. Predstavitev referata na »51. Tagung der Hugo Obermayer Gesellschaft«, Ljubljana, 15. 4.
- *Burial Age Dating in Caves / Datacije koznogenih nuklidov v jamskih sedimentih*. Referat na »51. Tagung der Hugo Obermayer Gesellschaft«, Ljubljana, 15. 4. (soavtorji Mrcus Fiebig, Diana Sahy, Philipp Häuselmann, Werner Koerner, Vladimir Schenk in Bernhardt. Grasmann).
- *Palaeomagnetic Research of Karst Sediments in Slovenia*. Predavanje na 7. mednarodni geomorfološki konferenci »Ancient Landscapes – Modern Perspectives«, Melbourne, Avstralija, 10. 7. (soavtorji N. Zupan Hajna, P. Pruner in P. Bosák).
- *Periglacial conditions and cryoturbation of sediments at cave entrances, case studies from low lying caves in Slovenia*. Predavanje na 7. mednarodni geomorfološki konferenci »Ancient Landscapes – Modern Perspectives«, Melbourne, Avstralija, 10. 7.
- *Collapse dolines of the Divača karst, Kras plateau, Slovenia*. Predavanje na 15. mednarodnem speleološkem kongresu, Kerrville, Texas, ZDA, 24. 7.
- *Cave animals in show caves in Slovenia*. Predavanje na 15. mednarodnem speleološkem kongresu, Kerrville, Texas, ZDA, 24. 7.
- *Palaeomagnetism and magnetostratigraphy of cave sediments in Slovenia*. Predavanje na 15. mednarodnem speleološkem kongresu, Kerrville, Texas, ZDA, 24. 7. (soavtorji: P. Pruner, P. Bosák in N. Zupan Hajna).
- *Age of cave fills in Slovenia*. Predavanje na 15. mednarodnem speleološkem kongresu, Kerrville, Texas, ZDA, 25. 7. (soavtorji N. Zupan Hajna, P. Pruner in P. Bosák).
- *Interactions between caves and karst surface – some cases from NW Dinaric karst*. Uvodno predavanje na znanstveni konferenci »Sustainability of the karst environment – Dinaric karst and other karst regions«, Gospić, Hrvaška, 23. 9.

- *O krasu, zgodovini raziskovanja, krasoslovju v Sloveniji*: Oddaja »Trenutak spoznaje«, HTV, 1. program, Zagreb, 24. 9.
- *Krasoslovna ekskurzija Yukatan*. Predavanje na »Zborovanju slovenskih geomorfologov«, Fara, 23. 10.
- *Ekskurzija na kras v devonjskih grebenschkih kompleksih, Kimberley, SZ Avstralija*. Predavanje na »Zborovanju slovenskih geomorfologov«, Fara, 23. 10.
- *Prazgodovinske jamske slikarje v jami Bestažovca*. Predavanje na Inštitutu za arheologijo ZRC SAZU, Ljubljana, 23. 10.
- *Oldest Cave Paintings in Slovenia Discovered*. Poročilo STA »Arts and Culture«, 11. 11.
- *O odkritju prazgodovinskih jamskih slikarjev v jami Bestažovca*. Predstavitev v TV Dnevniku, TV Ljubljana, 11. 11.

Janez Mulec

- *Karst and microbiota*. Predavanje na Louisiana State University, Department of Geology and Geophysics, Baton Rouge, ZDA, 22. 1.
- *Karstology, speleology and karst ecology / Krasoslovje, speleologija in kraška ekologija*. Predavanje za študente iz Zürich University of Applied Sciences, Wädenswil, Švica, Piran, 6. 4.
- *Aerobiology in caves / Aerobiologija v jamah*. Predavanje na 17. mednarodni krasoslovni šoli »Klasični kras«, Jamska klima, Postojna, 16. 6.
- *Microbial diversity from the sulfidic karst spring, Žveplenica – Dolenja Trebuša, Slovenia*. Predavanje na 15. mednarodnem speleološkem kongresu, Kerrville, Texas, ZDA, 20. 7.
- *Microbial life along environmental gradients in karst habitats*. Predavanje na znanstveni konferenci in delavnici »Frasassi Stygobionts and their sulfidic environment«, Genga, Italija, 11. 9.
- *Microbiological insight into cave habitats*. Predavanje na Medizinische Universität Wien, Klinisches Institut für Hygiene und medizinische Mikrobiologie, Abteilung für medizinische Parasitologie, Dunaj, Avstrija, 14. 10.

Bojan Otoničar

- *Vranja in Skednena jama, Planinsko Polje*. Vodenje ekskurzij za učence Osnovne šole Dol pri Ljubljani, 29. 5., in Osnovne šole Ivana Cankarja, Vrhnika, 22. 9.
- *Cave sediments related to Cretaceous – Tertiary paleokarst developed in eugenic carbonate rocks: Examples from SW Slovenia and NW Croatia*. Predavanje na 15. mednarodnem speleološkem kongresu, Kerrville, Texas, ZDA, 19.–26. 7.
- *Evolucija severovzhodnega obrobja Jadranske karbonatne platforme med cenomanijem in santonijem: primer iz Sabotina (Z Slovenija)*. Predavanje na »19. posvetovanju slovenskih geologov«, Ljubljana, 27. 3. (soavtor Jernej Jež, Geološki zavod Slovenije).

Matija Perne

- *Modelling of the rillenkarren formation*. Predavanje na konferenci »Sustainability of the karst environment – Dinaric karst and other karst regions«, Plitvice, Hrvaška, 23.–26. 9.

Metka Petrič

- *Dolenjski kras*. Vodenje štiridnevne ekskurzije za študente Fakultete za rudarstvo in geologijo iz Beograda, 4. letnik, smer »Hidrogeologija« (16 študentov), Postojna, 6.–9. 4.
- *Mednarodni projekti Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU*. Predstavitev za UNESCO delegacijo Republike Srpske (12 udeležencev), Postojna, 12. 5.
- *Influence of the input data and hydrodynamic behaviour of karst aquifers on the results of time series analysis*. Referat na znanstveni konferenci »Sustainability of the karst environment – Dinaric karst and other karst regions«, Plitvice, Hrvaška, 24. 9. (soavtor dr. Igor Jemcov).
- *Contribution of time series analysis to the study of the Malenščica karst spring, Slovenia*. Referat na znanstveni konferenci »Sustainability of the karst environment – Dinaric karst and other karst regions«, Plitvice, Hrvaška, 24. 9. (soavtor dr. Gregor Kovačič).
- *Water temperature as a natural tracer – a case study of the Malenščica karst spring (SW Slovenia)*. Poster na znanstveni konferenci »Sustainability of the karst environment – Dinaric karst and other karst regions«, Plitvice, Hrvaška, 24. 9. (soavtorica J. Kogovšek).

Mitja Prelovšek

- *Voda na Krasu ter Turizem na Krasu*. Predavanje na tiskovni konferenci ob izidu monografije *Kras: trajnostni razvoj kraške pokrajine*, Botanični park v Sežani, 22. 4.
- *Kamnine, relief, voda in turizem na Krasu*. Predavanje na tiskovni konferenci po izidu monografije *Kras: trajnostni razvoj kraške pokrajine*, Mladinski hotel Pliskovica, Pliskovica, 21. 5.
- *Classical karst / Klasični kras*. Vodenje ekskurzije po slovenskem Klasičnem krasu na 17. mednarodni krasoslovni šoli, Postojna, 19. 6. (skupaj z A. Mihevcem).
- *Influence of meteorology on speleotherm deposition: Example from Križna jama, Slovenia*. Predavanje na 15. mednarodnem speleološkem kongresu UIS, Kerrville, Texas, ZDA, 24. 7.
- *Meritve intenzitete korozije v kraških jamah Slovenije*. Predavanje na »Zborovanju slovenskih geomorfologov«, Fara ob Kolpi, 24. 10.

Nataša Ravbar

- *Kartiranje ranljivosti in tveganja podzemne vode v krasu*. Vabljeni predavanje na mednarodni konferenci z naslovom »Poglavitni okoljsko geološke težave in preprečevalni ukrepi v gorskih kraških območjih jugozahodne Kitajske«. Konferenco sta organizirali Western Kentucky University in China Southwest University, Kunming, Kitajska, 12. 8.
- *Analysis of reversed dynamics of electric conductivity at karst springs as a tool to identify variable catchment boundaries and to optimise source protection zones*. Referat na znanstveni konferenci »Sustainability of the karst environment – Dinaric karst and other karst regions«, Plitvice, Hrvaška, 24. 9.
- *Koncept kartiranja ranljivosti*. Vabljeni predavanje na mednarodnem izobraževalnem tečaju z naslovom »Kraška hidrogeologija in kraški ekosistemi«. Konferenco je v sodelovanju z UNESCO-m organiziral Mednarodni raziskovalni center za kras iz Guilina, Guilin, Kitajska, 16. 11.
- *Kras v Sloveniji s poudarkom na hidroloških sistemih*. Vabljeni predavanje na mednarodnem izobraževalnem tečaju z naslovom »Kraška hidrogeologija in kraški ekosistemi«. Konferenco je v sodelovanju z UNESCO-m organiziral Mednarodni raziskovalni center za kras iz Guilina, Guilin, Kitajska, 16. 11.

Tadej Slabe

- *Geološke razmere v jami Heaven's cave*. Predstavitel raziskovanja jame Heaven's cave v bližini mesta Dong Hoi, Vietnam, na tiskovni konferenci, Postojna, 4. 2.
- *Hydrothermal origin of Zadlaška jama, an ancient Alpine cave in the Julian Alps, Slovenia*. Predavanje na konferenci »Hypogene Speleogenesis and Karst Hydrology of Artesian Basins«, Simferopol, Ukrajina, 13. 5.
- *Kitajsko podzemlje*. Sodelovanje v oddaji »Preverjeno«, POP TV, Ljubljana, 9. 6.
- *Karst features discovered during motorway construction*. Predavanje na 15. mednarodnem speleološkem kongresu, Kerrville, Texas, ZDA, 24. 7.
- *Shilin – lithological characteristics, form and rock relief of the Lunan stone forest (South China Karst)*. Predavanje na 15. mednarodnem speleološkem kongresu UIS, Kerrville, Texas, ZDA, 24. 7.
- *Odkritje velike kaverne v predoru med gradnjo avtocest na klasičnem krasu v Sloveniji*. Predavanje na 9. mednarodnem posvetovanju o gradnji predorov in podzemnih prostorov, Ljubljana, 16. 9.
- *Shilin – lithological characteristics, form and rock relief of the Lunan Stone Forest (South China Karst)*. Predavanje na znanstveni konferenci »Sustainability of the karst environment Dinaric karst and other karst regions«, Gospić, Hrvaška, 23. 9.
- *Karstology and motorway construction*. Predavanje na znanstveni konferenci »Sustainability of the karst environment-Dinaric karst and other karst regions«, Gospić, Hrvaška, 23. 9.

Stanka Šebela

- *Local characteristics of Postojnska Jama climate, air temperature and pressure monitoring / Lokalne značilnosti klime Postojnske jame, merjenje zračne temperature in zraka*. Sodelovanje pri vodenju ekskurzije v Postojnsko jamo na 17. mednarodni krasoslovni šoli, Postojna, 16. 6.
- *Odkritje velike kaverne v predoru med gradnjo avtocest na klasičnem krasu v Sloveniji*. Predavanje na 9. mednarodnem posvetovanju o gradnji predorov in podzemnih prostorov, Ljubljana, 16. 9.

Janez Turk

- *Nova hidrogeološka spoznanja na območju med Planinskim poljem in Logatcem*. Predavanje na 9. posvetovanju slovenskih geologov, Ljubljana, 27. 3. (soavtor F. Gabrovšek).
- *Hydrogeological characteristics of aquifer north from Planinsko polje, based on measurements in four caves*. Predavanje na znanstveni konferenci »Sustainability of the karst environment – Dinaric karst and other karst regions«, Plitvice, Hrvaška, 23.–26. 9. (soavtor F. Gabrovšek).

Nadja Zupan Hajna

- *Paleomagnetne datacije naplavin v Postojnski, Planinski in Pivki jami*. Predavanje na »19. posvetovanju slovenskih geologov«, Ljubljana, 27. 3. (soavtorji A. Mihevc, P. Pruner in P. Bosák).
- *Kras na Marsu*. Predavanje na »19. posvetovanju slovenskih geologov«, Ljubljana, 27. 3.
- *Kamnine na Krasu*. Predavanje na tiskovni konferenci ob izidu monografije *Kras: trajnostni razvoj kraške pokrajine*, Botanični park v Sežani, 22. 4.
- *Palaeomagnetic Research Of Karst Sediments in Slovenia*. Predavanje na 7. mednarodni geomorfološki konferenci »Ancient Landscapes – Modern Perspectives«, Melbourne, Avstralija, 10. 7. (soavtorji A. Mihevc, P. Pruner in P. Bosák).
- *Palaeomagnetism and magnetostratigraphy of cave sediments in Slovenia*. Predavanje na 15. mednarodnem speleološkem kongresu, Kerrville, Texas, ZDA, 24. 7. (soavtorji P. Pruner, P. Bosák in A. Mihevc).
- *Age of cave fills in Slovenia*. Predavanje na 15. mednarodnem speleološkem kongresu, Kerrville, Texas, ZDA, 25. 7. (soavtorji A. Mihevc, P. Pruner in P. Bosák).
- *Krasoslovna ekskurzija od Los Angelesa do Kerrvillea (Coast to Coast, Western segment)*. Predavanje na »Zborovanju slovenskih geomorfološkov«, Fara, 23. 10.

- *Gline*. Predavanje na »Zborovanju slovenskih geomorfologov«, Fara, 24. 10.
- *Kras na Marsu*. Predavanje na »Zborovanju slovenskih geomorfologov«, Fara, 24. 10.
- *Kras na Marsu*. Predavanje na Muzejskem večeru, Notranjski muzej, Postojna, 25. 11.
- *Notranjska kraška polja*. Terenska predavanja, ekskurzija na Loško polje, v Križno jamo, na Cerknjsko, Planinsko in Logaško polje, za 4. letnik Fakultete za humanistične študije, Univerza na Primorskem, predmet *Geomorfologija krasa*, 17. 12.
- *Kras Zgornje Pivke in Matarskega podolja*. Terenska predavanja in ekskurzija Zalog, Palško jezero, Koritnice, Šembije, Račiška pečina, slepi dolini Jezerina in Odolina, za 4. letnik Fakultete za humanistične študije, Univerza na Primorskem, predmet: *Geomorfologija krasa*, 18. 12.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Martin Knez

- Hanoi, Vietnam, 12.–20. 1.: izdelava znanstvenih osnov in načrtov za ureditev jame Dong Tien Duong.
- Yunnanski geografski inštitut Yunanske Univerze, Kunming, kras province Yunnan, Kitajska, 4.–15. 5.: delovni obisk v okviru projekta BI-CN/07-09-015.
- Univerza Nica Sophia-Antipolis, kras južne Francije, 25. 7.–4. 8.: delovni obisk v okviru projekta BI-FR/08-09-PROTEUS-001.

Janja Kogovšek

- Univerza v Beogradu, Rudarsko-geološka fakulteta, Beograd, Srbija, 14.–18. 9.: geološke in krasoslovne značilnosti vzhodne Srbije.
- Plitvice, Hrvaška, 23.–26. 9.: udeležba na Mednarodni interdisciplinarni znanstveni konferenci »Sustainability of the karst environment – Dinaric karst and other karst regions«.

Andrej Kranjc

- Department Of Earth and Environmental Sciences, Faculty Of Science, Kuwait University, Kuwait, 8.–14. 3.: udeležba na »Conference on Land Degradation in Dry Environments«.
- Academie des Sciences, Paris, 16. 6.: udeležba na »Launch Meeting European Network of Academies on Science Education«.
- Damanhur – Marsa Matruh – Siwa (Egipt), 1.–5. 11.: udeležba na »2nd Symposium and Field Workshop on Living with Landscapes«.
- UNESCO, Guilin (Kitajska), 3. 12.: udeležba na 1. sestanku akademskega komiteja »International Research Centre on Karst«.

Andrej Mihevc

- Kimberley, NW Avstralija, 25. 6.–6. 7.: terensko preučevanje krasa v grebenskih kompleksih.
- Yucatan, Mehika, 27. 7.–3. 8.: udeležba na ekskurziji 15. mednarodnega speleološkega kongresa UIS »Kras in jame Yucatan«, Quintana Roo, Mehika.
- Kerrville, Texas, ZDA, 18.–27. 7.: udeležba na 15. mednarodnem speleološkem kongresu UIS.
- Yucatan, Quintana Roo, Mehika, 27. 7.–3. 8.: udeležba na ekskurziji »Kras in jame Yucatan«.
- Popove polje, 16.–23. 8.: geomorfološke in speleološke raziskave v okviru projekta »Jame in kraško površje v Bosni«.
- Črna gora, 23.–28. 8.: geomorfološke in speleološke raziskave v okviru projekta »Kras in poledenitev Orjena«.
- Simferopolj, 9.–18. 10.: delovni obisk v okviru bilateralnega sodelovanja med Slovenijo in Ukrajino, BI-UA/09-10-010.
- Kras južne Makedonije: terensko delo v jamah v sklopu mentorstva Marjanu Temovskemu, 20.–29. 10.

Janez Mulec

- Louisiana State University, Department of Geology and Geophysics, Baton Rouge, ZDA, 9. 1.–9. 2. in 9.–18. 7.: delo v laboratoriju.
- Yunnan University, Kitajska, 5.–15. 5.: terensko delo (ugotavljanje fekalne kontaminacije voda v okolici novega letališča v Kunmingu).
- Univerza v Beogradu, Rudarsko-geološka fakulteta, Beograd, 14.–18. 9.: terensko delo (geološke in krasoslovne značilnosti vzhodne Srbije).
- Medizinische Universität Wien, Klinisches Institut für Hygiene und medizinische Mikrobiologie, Abteilung für medizinische Parasitologie, Dunaj, Avstrija, 12.–18. 10.: delo v laboratoriju (identifikacija prostoživečih ameb iz zraka iz sistema Postojnskih jam).
- Institute of Soil Biology, Biology Centre of the Academy of Sciences of the Czech Republic, České Budějovice, Češka republika, 19.–21. 10.: delovni obisk (identifikacija aktinomicit ter vzpostavitev sodelovanja).

Bojan Otoničar

- Kerrville, Texas, ZDA, 15. mednarodni speleološki kongres UIS, 18.–27. 7., Quintana Roo, Mehika, 27. 7.–3. 8.: udeležba na postkongresni ekskurziji »Kras in jame Yucatan«.
- Hvar in Čiovo, Hrvaška, 24.–27. 11.: terensko delo na povabilo geologov Hrvaškega geološkega inštituta: raziskovanje zgornjekrednih in paleogenskih karbonatnih kamnin in paleokrasa.

Metka Petrič

- Kras vzhodne Srbije, 14.–8. 9.: delovni obisk v okviru podpisanega dogovora o sodelovanju z Rudarsko-geološko fakulteto Univerze v Beogradu.
- Plitvice, Hrvaška, 23.–26. 9.: udeležba na Mednarodni interdisciplinarni znanstveni konferenci »Sustainability of the karst environment – Dinaric karst and other karst regions«.

Mitja Prelovšek

- Vietnam, 12.–20. 1.: izdelava znanstvenih osnov in načrtov za ureditev jame Dong Tien Duong v Vietnamu.
- Kerrville, Texas, ZDA, 18.–27. 7.: udeležba na 15. mednarodnem speleološkem kongresu UIS.
- Mamutske jame, ZDA, 27. 7.–3. 8.: ekskurzija po 15. mednarodnem speleološkem kongresu UIS.

Nataša Ravbar

- Zagreb, Hrvaška, 4.–5. 3.: udeležba na sestanku kot predstavnica Inštituta za raziskovanje krasa pri mednarodnem projektu z naslovom »Protection and Sustainable Use of the Dinaric Karst Transboundary Aquifer System (DIKTAS)«, ki ga podpirata United Nations Development Programme in UNESCO IHP. 4.–5. 3.
- Kras v Yunnanu, Kitajska, 4.–15. 5.: delovni obisk v okviru projekta BI-CN/07-09-015.
- Plitvice, Hrvaška, 23.–26. 9.: udeležba na Mednarodni interdisciplinarni znanstveni konferenci »Sustainability of the karst environment – Dinaric karst and other karst regions«.
- Benetke, Italija, 12.–13. 10.: udeležba na sestanku kot predstavnica Inštituta za raziskovanje krasa pri mednarodnem projektu z naslovom "Protection and Sustainable Use of the Dinaric Karst Transboundary Aquifer System (DIKTAS)", ki ga podpirata United Nations Development Programme in UNESCO IHP.

Tadej Slabe

- Vietnam, 12.–20. 1.: izdelava znanstvenih osnov in načrtov za ureditev jame Dong Tien Duong.
- Kras v južni Franciji, 29. 3.–2. 4.: delovni obisk v okviru projekta BI-FR/08-09-PROTEUS-001.
- Krasa v Yunnanu, Kitajska, 4.–15. 5.: delovni obisk v okviru projekta BI-CN/07-09-015.
- Praga, Češka republika, 15.–18. 11.: delovni obisk v okviru projekta BI-CZ/09-10-008; predstavitev novega laboratorija Inštituta za geologijo Češke akademije za znanost in raziskovanje krasa v okolici Prage.

Stanka Šebela

- Institute of Rock structure and mechanics, Academy of Sciences of the Czech Republic, Češka republika, 7.–11. 6.: terensko delo v okviru bilateralnega projekta *Merjenje aktivnih tektonskih struktur na krasu*.

Nadja Zupan Hajna

- Kimberley, NW Avstralija, 25. 6.–6. 7.: terensko delo; kras in jame.
- Los Angeles – Kerrville, ZDA. 9.–18. 7.: udeležba na predkongresni ekskurziji »Coast to Coast, Western Segment« pred 15. mednarodnim speleološkim kongresom.
- Kerrville, Texas, ZDA, 18.–27. 7.: udeležba na 15. mednarodnem speleološkem kongresu.
- Inštitut za geologijo, ČAV, Praga, 15.–20. 11.: delovni obisk v okviru bilateralnega sodelovanja med Slovenijo in Češko pri projektu *Kraški sedimenti: orodje za rekonstrukcijo tektonskega in geomorfnega razvoja kraških področij (na zgledih s kraških ozemelj Slovenije)*.

PEDAGOŠKO DELO

Franci Gabrovšek

- *Geomorfologija krasa*. Predavanja v okviru modula »Kras – Geografija kontaktnih prostorov«, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.
- *Osnove zakrasevanja*. Predavanja v okviru podiplomskega programa »Krasoslovje« na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.

Martin Knez

- *Osnove geologije, geomorfologije in hidrologije krasa*. Predavanja v okviru podiplomskega študija na »Šoli za krasoslovje« Univerze v Novi Gorici.
- *Geologija krasa ter kraške jame in vode*. Izbirni predmet v okviru »Geografije kontaktnih prostorov«, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.

- *Osnove krasoslovja*. Predavanja za del modula »Kras – Geografija kontaktnih prostorov«, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.
- *Geomorfologija krasa*. Predavanja za del modula »Kras – Geografija kontaktnih prostorov«, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.
- Nosilec predmetov *Geologija krasa ter kraške jame in vode* in *Osnove geologije, geomorfologije in hidrologije krasa* ter vodja modula »Kras« na Fakulteti za humanistične študije, Univerza na Primorskem, Koper.

Andrej Kranjc

- Direktor doktorskega programa »Krasoslovje« na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici in nosilec naslednjih predmetov na programu »Krasoslovje«: *Uvod v krasoslovje*,
- *Jamski turizem, Regionalno krasoslovje, Zgodovina krasoslovja, Zgodovina speleologije, Zgodovina teorij o krasu (hidrologija krasa), Zgodovina teorij o krasu (morfolologija krasa)*.

Andrej Mihevc

- *Geografija Krasa*. Predavanja v okviru predmeta »Geografija Krasa«, Usmeritev »Kras«, Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana.
- *Kras srednje Dalmacije in zaledja*. Vodenje terenskega dela v okviru predmeta *Geografija Krasa*, na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 18.–24. 5.
- *Osnove geomorfologije krasa*. Predavanja pri predmetu *Osnove geologije, geomorfologije in hidrologije krasa* v okviru podiplomskega študija na »Šoli za krasoslovje«, Univerza v Novi Gorici.
- *Izbrana poglavja iz geomorfologije krasa, modul Geomorfologija*. Predavanja v okviru podiplomskega študija na »Šoli za krasoslovje«, Univerza v Novi Gorici.

Bojan Otoničar

- *Plate tectonics, geodynamics and regional geology of karstic regions / Tektonika plošč, geodinamika in regionalna geologija kraških območij*. Predavanja pri predmetu *Osnove geologije, geomorfologije in hidrologije krasa* v okviru podiplomskega študijskega programa »Krasoslovje«, Univerza v Novi Gorici.

Metka Petrič

- *Geomorfologija krasa*. Predavanja v okviru modula »Kras – Geografija kontaktnih prostorov«, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.
- *Osnove hidrologije krasa*. Predavanja v okviru podiplomskega študijskega programa »Krasoslovje«, Univerza v Novi Gorici.
- *Raziskovalne metode in tehnike v kraški hidrologiji*. Predavanja v okviru podiplomskega študijskega programa »Krasoslovje«, Univerza v Novi Gorici.
- *Izbrana poglavja iz kraške hidrologije*. Predavanja v okviru podiplomskega študijskega programa »Krasoslovje«, Univerza v Novi Gorici.
- *Raba in varovanje kraških vodnih virov*. Predavanja v okviru podiplomskega študijskega programa »Krasoslovje«, Univerza v Novi Gorici.

Tanja Pipan

- *Geomorfologija krasa*. Predavanja v okviru modula »Kras – Geografija kontaktnih prostorov«, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.
- *Osnove ekologije in trajnostni razvoj*. Podiplomski študijski program »Krasoslovje«, Univerza v Novi Gorici.

Tadej Slabe

- *Osnove geologije, geomorfologije in hidrologije krasa*. Predavanja v okviru podiplomskega programa »Krasoslovje«, Fakulteta za podiplomske študije, Univerza v Novi Gorici.
- *Izbrana poglavja iz geomorfologije krasa*. Predavanja v okviru modula »Geomorfologija«, podiplomski program »Krasoslovje«, Fakulteta za podiplomske študije, Univerza v Novi Gorici.
- *Uporaba in varstvo kraških jam*. Predavanja v okviru modula »Speleologija«, podiplomski program »Krasoslovje«, Fakulteta za podiplomske študije, Univerza v Novi Gorici.
- *Izbrana poglavja iz speleologije*. Predavanja v okviru modula »Speleologija«, podiplomski program »Krasoslovje«, Fakulteta za podiplomske študije, Univerza v Novi Gorici.
- *Geologija krasa ter kraške jame in vode*. Predavanje za izbirni predmet na »Geografiji kontaktnih prostorov«, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.

- *Osnove krasoslovja*. Predavanja za del modula »Kras – Geografija kontaktnih prostorov«, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.
- *Geomorfologija krasa*. Predavanja za del modula »Kras – Geografija kontaktnih prostorov«, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.

Stanka Šebela

- *Raziskovalne metode in tehnike v speleologiji*. Predavanja za podiplomski študijski program »Krasoslovje«, Fakulteta za podiplomski študij, Univerza v Novi Gorici.
- *Vpliv tektonskih struktur na zakrasevanje*. Predavanja za podiplomski študijski program »Krasoslovje«, Fakulteta za podiplomski študij, Univerza v Novi Gorici.
- *Osnove krasoslovja*. Predavanja za del modula »Kras – Geografija kontaktnih prostorov«, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.
- *Geomorfologija krasa*. Predavanja za del modula »Kras – Geografija kontaktnih prostorov«, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.

Nadja Zupan Hajna

- *Geomorfologija krasa*. Predavanja za modul »Kras – Geografija kontaktnih prostorov«, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.
- *Siga in njena sestava*. Predavanja v okviru študijskega programa »Krasoslovje« (tretja stopnja), Univerza v Novi Gorici, 2. letnik.
- *Starost kraških sedimentov v Sloveniji*. Predavanja v okviru študijskega programa: »Krasoslovje« (tretja stopnja), Univerza v Novi Gorici, 2. letnik. Članica komisije za doktorsko delo Kristine Krklec. Podiplomski študij geologije, Geološki oddelek Prirodoslovno-matematične fakultete, Zagreb.

MENTORSTVO

Franci Gabrovšek je mentor mladima raziskovalcema Janezu Turku in Matiji Pernetu ter študentoma doktorskega programa »Krasoslovje« Borutu Pericu in Simonu Milanolu.

Martin Knez je bil mentor Petri Doljak pri diplomski nalogi (Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem) in je mentor pri diplomskih nalogah Jušu Avguštinu, Lauri Kristan, Mihaeli Vetrih, Petri Kodrič, Teji Brataševc in Tini Miklič (Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem).

Andrej Kranjc je (bil) mentor dvema študentoma doktorskega programa »Krasoslovje«, Fakulteta za podiplomski študij, Univerza v Novi Gorici: Ivu Lučiču iz Hrvaške in Jeleni Čalić iz Srbije; oba sta v tem letu uspešno zagovarjala doktorat.

Andrej Mihevc je (bil) mentor doktorandom Mitji Prelovšku, mag. Jasminku Mulaomeroviću, Juriju Košutniku, Rosani Cerkvenc, Marjanu Temovskemu in Mateji Ferk.

Tanja Pipan je tutorica doktorandki Federici Papi (Podiplomski študijski program »Krasoslovje«, Univerza v Novi Gorici).

Metka Petrič je bila mentorica Gregorju Kovačiču (Fakulteta za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem) in Janji Kogovšek (Podiplomski študijski program »Krasoslovje«, Univerza v Novi Gorici), ki sta v tem letu uspešno zagovarjala doktorat ter diplomantki Petri Šajn (Fakulteta za humanistične študije Koper).

Tadej Slabe je bil mentor Jasmini Čeligoj pri diplomski nalogi in je mentor pri diplomski nalogi Nataši Marčeti ter Jerneju Margonu (Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem)

Nadja Zupan Hajna je mentorica magistrandki Suzani Vidmar (Podiplomski študijski program »Krasoslovje«, Univerza v Novi Gorici) in tutorica Petri Gostinčar in Carolyn L Ramsey (študijski program »Krasoslovje«, tretja stopnja).

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

Andrej Kranjc

Imenovan za zaslužnega profesorja Univerze v Novi Gorici in člana Akademskega odbora »International Research Centre on Karst, UNESCO« v Guilinu (Kitajska).

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://kras.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

We continue with the overall development of karstology: karst geology, geomorphology, speleology, hydrogeology, biology, microbiology, ecology, research on the development of karst, and the history of karstology. With the results of studies we cover the karst natural heritage as starting points for planning life in vulnerable landscapes and teaching karstology in higher education institutions.

The central part of our researches is summed up in the Karst Research Programme.

We are developing karstology also in the following projects: Information and technology network for integration of long-term ecological, biodiversity and socio-economic studies in karst: LTER-Slovenia; Sulphur springs in Slovenia from karstological point of view and their microbiota; Variability of groundwater flow and transport processes in karst under different hydrologic conditions – examples from the Dinaric karst; Use of tracing with environmental and artificial tracers in planning of the protection of karst waters; Monitoring and analysis of selected climatic parameters in karst caves: The case of Postojna cave system; Centre of excellence FABRICA; Shooting ranges as an environmental risk factor with emphasis on the ecological cleanup of the artillery range at the Poček military compound; Expansion of the Encyclopedia of the Natural and Cultural Heritage in Slovenia (DEDI II); Project SMART KARST: International Karstological school "Sustainable Management of Natural Resources on karst" in the 6th FP EU; Project LifeWatch: LIFEWATCH e-Science and Technology Infrastructure for Biodiversity Data and Observatories in the 7th FP EU; Karst Underground Protection; Monitoring of active tectonic structures on karst; Karst sediments: tools for the reconstruction of tectonic and geomorphic evolution of karst regions (exemplified on karst territories of Slovenia); Karstology and traffic lines construction; The impact of airport construction on karst aquifer behaviour and water quality – case study of Qinglongdong spring catchment, Kunming, China; Fault basin karst aquifer's behaviors and pollutant transportation characteristics in Yunnan Plateau: case study of Heilongtan Spring, Kunming, China; Fauna in percolation water of the karst caves as an indicator for surface pollution; Evolution of Dinaric and Crimean karst from geomorphological and speleogenetic analysis; Study of amoebal viability and vehicle of their transport in the environment: case study from karst caves; Challenges to the standard evolutionary and biogeographic scenario – superficial subterranean habitats; Composition of scientific bases and surveys for the cave display Dong Tien Duong, Vietnam; IGCP UNESCO Project No. 513 – Global study of karst aquifers and water resources and Scientific and technical cooperation in the field of Earth sciences in the area of the junction of Alps–Dinarides.

We have edited three editions of *Acta Carsologica*. With the support of thirty karstologists from around the world we have begun to establish the Academy of Karstology to further the development of international karstology. We have developed karstology courses for university programs and for our international postgraduate Karstology program at the University of Nova Gorica.

- 1 Adrijan Košir
- 2 Špela Goričan
- 3 Franc Cimerman

- 4 Lan
- 5 Duje Kukoč
- 6 Dragica Turnšek
- 7 Kata Cvetko Barić
- 8 Irena Debeljak
- 9 Miloš Bartol
- 10 Katica Drobne

PALEONTOLOŠKI INŠTITUT IVANA RAKOVCA

ZNANSTVENI SVET

Akad. dr. Mario Pleničar (predsednik), akad. dr. Dragica Turnšek, dr. Irena Debeljak, dr. Špela Goričan, mag. Adrijan Košir.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: dr. Špela Goričan, višja znanstvena sodelavka.

Znanstveni sodelavci: dr. Irena Debeljak, dr. Aleksander Horvat, dr. Glenn S. Jaecks (do 31. 12.), dr. Vasja Mikuž, dr. Nina Zupančič.

Asistent z doktoratom: dr. Miloš Bartol.

Asistent specialist: mag. Adrijan Košir.

Mlada raziskovalca: Alenka Eva Črne, Duje Kukoč (od 1. 12.).

Strokovni sodelavec: Tomislav Popit (do 30. 11.).

Višja tehničarica: Kata Cvetko – Barič.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Paleontologija in sedimentarna geologija

Vodja raziskovalnega programa: Š. Goričan.

Sodelavci: K. Cvetko - Barić, A. E. Črne, I. Debeljak, A. Horvat, V. Mikuž, N. Zupančič.

Program je razdeljen na več nalog, ki obsegajo paleontološke, stratigrafske in sedimentološke raziskave mezozoika in kenozoika.

V Črni gori so sodelavci raziskovali spodnjejuerske apnenice Visokega Krasa in Budvanske cone. Rezultati so predstavljeni v doktorski nalogi Alenke Eve Črne. Na podlagi terenskega dela, analiz mikrofaciesov, fosilnega inventarja in geokemičnih analiz stabilnih izotopov je koreliranih deset profilov v coni Visokega Krasa in dva profila v Budvanski coni. Predstavljena sta rekonstrukcija sedimentarne evolucije tega ozemlja za čas od konca triasa do začetka srednje jure in tridimenzionalni sedimentacijski model, ki rob Dinarske karbonatne platforme v spodnji juri kaže kot položno, proti zahodu nagnjeno karbonatno rampo. Rezultati so bili predstavljeni na enem domačem in enem mednarodnem kongresu, en članek je sprejet v tisk v reviji *GSA Bulletin*.

Sodelovali so pri reviziji mezozojskih radiolarijskih rodov. Revizija je objavljena v štirih člankih v reviji *Geodiversitas*. Skupno je predstavljenih 915 rodov, od teh je 584 veljavnih, drugi so sinonimi, homonimi ali *nomina dubia*. Izdelali so tudi zgodovinski pregled razvoja triasnih radiolarijskih conacij in za to obdobje predlagali conacijo, ki temelji samo na rodovih. Rezultati študije so v tisku kot poglavje v monografiji o triasnih časovnih lestvicah (zbirka *Geological Society London, Special Publications*). V reviji *Cretaceous Research* je objavljen članek o zgornjekrednih radiolarijih v Antaljskih pokrovih južne Turčije.

Nadaljevali so paleontološke in stratigrafske raziskave terciarja. O najdbah posameznih pomembnejših fosilov (polžev, školjk, navtilidov, morskih ježkov in morskih psov) so objavili sedem člankov v revijah *Geologija* in *Folia biologica et geologica*.

Proučevali so stratigrafijo in ekologijo badenijskega nanoplanktona iz Slovenskih goric. Rezultati so bili predstavljeni na enem mednarodnem in enem domačem kongresu ter objavljeni v monografiji pri Založbi ZRC. V združbah sta bili najdeni dve novi vrsti, članek z opisom novih vrst je sprejet v revijo *Micropaleontology*.

V sodelovanju z Inštitutom za geoznanosti Univerze v Potsdamu so nadaljevali raziskave paleoekologije in sedimentologije foraminifernih apnencev in koralno-mikrobialitnih tvorbo ter kemostratigrafije zaporedja paleocenskih in eocenskih platformnih karbonatov na Krasu. Rezultati so bili objavljeni v reviji *Palaeogeography, Palaeoclimatology, Palaeoecology*.

Nadaljevali so raziskave starostne in spolne sestave fosilne populacije jamskega medveda iz Ajdovske jame. Rezultati bodo objavljeni v monografiji, ki bo leta 2010 izšla v zbirki *Mitteilungen der Kommission für Quartärforschung der Österreichischen Akademie der Wissenschaften*.

Izvedene so bile sedimentološke analize na Ljubljanskem barju. Rezultati so objavljeni v monografiji *Koliščarska naselbina Stare gmajne in njen čas: Ljubljansko barje v 2. polovici 4. tisočletja pr. Kr.*, ki jo je izdal Inštitut za arheologijo pri Založbi ZRC.

V okviru programa se v manjšem obsegu izvajajo tudi petrološke raziskave magmatskih in metamorfnih kamnin. V letu 2009 sta bila objavljena dva članka o marmorjih na Pohorju v revijah *Archaeometry* in *Chemie der Erde*.

Spremembe okolja in produktivnosti na spodnje - do srednjejurski karbonatni platformi v Tetidi: primer severnega roba Dinarske karbonatne platforme (Trnovski gozd, Slovenija)

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: Š. Goričan.

Sodelavci: A. E. Črne, G. S. Jaecks, A. Košir.

V prejšnjih letih so sodelavci posneli tri spodnje do srednjejurske profile na širšem območju Kovka na Trnovskem gozdu. Analizirali so mikrofaciese in fosilni inventar, opravili so meritve stabilnih izotopov ogljika in kisika. V zadnjem letu raziskav je bil poudarek na interpretaciji rezultatov - izdelana je krivulja transgresivno-regresivnih ciklov, okolje sedimentacije je interpretirano kot notranji del karbonatne rampe. Za objavo je pripravljen en članek.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Geološka spremljava v okviru varstva naravne dediščine: paleontološke, stratigrafske in sedimentološke značilnosti na območju HC Razdrto – Vipava (km 6.600 do km 10.100)

Vodja: A. Košir.

Sodelavci: K. Cvetko - Barić, T. Popit.

Sedimentološke značilnosti in stratigrafijo sedimentov so sodelavci raziskali na 36 izdankih ob cestah in grapah ob vznožju Nanosa ter na osmih profilih v usekih hitre ceste Razdrto – Vipava. Sedimentna telesa, ki jih na površju sestavlja predvsem karbonatni grušč, ponekod sprijet v pobočno brečo, so omejili z detajlnim kartiranjem v merilu 1: 5.000. Končno poročilo je oddano.

Geološka spremljava v okviru varstva naravne dediščine: paleontološke, stratigrafske in sedimentološke raziskave na območju trase in spremljajočih objektov HC Koper – Izola

Vodja: A. Košir.

Sodelavci: K. Cvetko - Barić, A. E. Črne, A. Horvat, T. Popit.

V letu 2009 so se sodelavci osredotočili na sedimentološke raziskave flišnega zaporedja - snemanje detajlnih profilov in kartiranje širšega območja trase s posebnim poudarkom na sledenju karbonatnih megaplasti ter proučevanju njihove geometrije, paleotokovnih tekstur in sestave.

Geološka spremljava v okviru varstva naravne dediščine: paleontološke, stratigrafske in sedimentološke značilnosti na območju gradnje AC Maribor-Lenart.

Vodja: A. Košir.

Sodelavci: K. Cvetko - Barić, A. E. Črne, A. Horvat, V. Mikuž, T. Popit.

Sodelavci so izvajali raziskave miocenskih, pliocenskih in kvartarnih sedimentov (mikro- in makropaleontologija, stratigrafija, sedimentna petrologija). Posneli so pet profilov v skupni debelini 59 metrov. 55 vzorcev miocenskih laporjev so pobrali za mikropaleontološke analize. Na trasi so analizirali prisotnost kalcitnega nanoplanktona v 29 vzorcih s treh profilov. Končno poročilo je oddano.

Geološka spremljava v okviru varstva naravne dediščine: paleontološke, stratigrafske in sedimentološke značilnosti na AC odseku Spodnja Senarska-Cogetinci.

Vodja: A. Košir.

Sodelavci: K. Cvetko - Barić, A. E. Črne, A. Horvat, V. Mikuž, T. Popit.

Med gradbenimi deli so bile izvedene paleontološke, sedimentološke in stratigrafske raziskave terciarnih in kvartarnih sedimentov. V pliocenskih in kvartarnih aluvialnih sedimentih s paleotalnimi horizonti je posnetih 26 profilov v skupni debelini 140 metrov. Končno poročilo je oddano.

Geološka spremljava v okviru varstva naravne dediščine: paleontološke, stratigrafske in sedimentološke značilnosti na območju gradnje AC Cogetinci–Vučja vas –2. del.

Vodja: A. Košir.

Sodelavci: K. Cvetko - Barić, A. E. Črne, A. Horvat, V. Mikuž, T. Popit.

Izvedene so bile paleontološke, sedimentološke in stratigrafske raziskave terciarnih in kvartarnih sedimentov na drugi etapi trase avtoceste. V pliocenskih in kvartarnih aluvialnih sedimentih s paleotalnimi horizonti je posnetih sedem profilov v skupni debelini 28 metrov. Končno poročilo je oddano.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižni fond se je povečal za 54 knjig in 260 zvezkov periodike, izposojenih je bilo 310 zvezkov. Izdelanih in inventariziranih je bilo 850 standardnih zbruskov, 100 impregniranih zbruskov, 150 izpirkov za mikropaleontološke raziskave, 20 vzorcev za rentgenske difrakcijske analize in 100 vzorcev za izotopske analize. Na vrstičnem elektronskem mikroskopu JEOL JSM 330A je bilo opravljenih 200 obratovalnih ur in posnetih 2000 digitalnih fotografij. Na petrografskem mikroskopu, opremljenem z digitalno kamero, je bilo posnetih in računalniško obdelanih več kot 1000 slik.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Naturhistorisches Museum, Basel, Švica: tema »Mikropaleontologija in paleobiogeografija paleogenskih bentičnih foraminifer (meja K/T, paleocen, eocen, oligocen)«.
- Geološko-paleontološki zavod PMF, Zagreb, Hrvaška: tema »Mikropaleontologija in paleobiogeografija paleogenskih bentičnih foraminifer (meja K/T, paleocen, eocen, oligocen)«.
- Dipartimento di Scienze Geologiche, Ambientali e Marine, Univerza v Trstu, Italija: tema »Mikropaleontologija in paleobiogeografija paleogenskih bentičnih foraminifer (meja K/T, paleocen, eocen, oligocen)«.
- Dipartimento di Paleontologia, Università di Napoli, Italija: tema »Dazikladacejske alge v paleogenskih plasteh«.
- Hrvatski geološki institut, Zagreb, Hrvaška: projekt *Mezozojski radiolariji* (medakademijska izmenjava).
- Prirodoslovni muzej Rijeka, Reka, Hrvaška: tema »Terciarna makrofavna Istre«.

- Institut für Paläontologie, Universität Wien, Dunaj, Avstrija: projekt *Eine hochalpine Jagdstation des Neandertalers: Die Potočka-Höhle in den Karawanken (Slowenien)*.
- Université de Rennes 1, Francija: projekt CNRS *Sedimentology and sequence stratigraphy of the Mesozoic Tethys margin: compared tectono-climatic evolution of the Iran and Oman domains*.
- Muséum National d'Histoire Naturelle, Pariz, Francija: tema »Biodiverzitetna mezozojskih radiolarijev«.
- Institut für Geowissenschaften, Universität Potsdam, Nemčija: projekt *Biosphere response to climatic events during the Paleogene: sedimentological and biological integrated approach to biocalcification processes*.

OBISKI V INŠTITUTU

- Andrea Martín Pérez, Univerza v Madridu, Španija, 11.–16. 2.: izpopolnjevanje na področju sedimentologije karbonatov.
- Luis O'Dogherty, Univerza v Cadizu, Španija, 17.–24. 2. in 23.–27. 11.: sodelovanje pri raziskavah mezozojskih radiolarijev.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Alenka Eva Črne

- *Depositional model of Lower Jurassic carbonates on the Dinaric Carbonate Platform margin / Sedimentacijski model spodnjekjurskih karbonatov na robu Dinarske karbonatne platforme*. Oddelek za geologijo Naravoslovnotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, 28. 9.– doktorsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Miloš Bartol

- *Badenian nannoplankton from Mura Depression : biostratigraphy and palaeoecology*. Predavanje na »3rd International workshop, Neogene of Central and South-Eastern Europe«, Cluj-Napoca, Romunija, 22. 5.

Alenka Eva Črne

- *Biokalifikacijska kriza na triasno-jurski meji v Budvanskem bazenu*. Predavanje na »19. posvetovanju slovenskih geologov«, Ljubljana, 27. 3.

Irena Debeljak

- *Evolucija jamskega medveda*. Predavanje na simpoziju »Darwinov dan«, dvorana SAZU, Ljubljana, 22. 5.
- *Seasonal mortality of cave bear : evidence from Slovenian sites*. Predavanje na »15th International Cave Bear Symposium«, Spišská Nová Ves, Slovaška, 18. 9.

Špela Goričan

- *Evolucijski trendi pri mezozojskih radiolarijih*. Predavanje, simpozij »Darwinov dan«, dvorana SAZU, Ljubljana, 22. 5.
- *Jurassic and Cretaceous radiolarian biostratigraphy of the Pichakun and Hawasina basins*. Predavanje na »12th InterRad Meeting«, Nanjing, Kitajska, 15. 9.
- *Triassic-Jurassic boundary in the Budva Zone (Dinarides, Montenegro)*. Poster na »12th InterRad Meeting«, Nanjing, Kitajska, 15. 9.
- *Radiolarian dating with the new range chart of Mesozoic genera : an example from the Lower Jurassic of the Northern Calcareous Alps (Austria)*. Poster na »12th InterRad Meeting«, Nanjing, Kitajska, 15. 9.

Tomislav Popit

- *Ekскурzija po Notranjskem Krasu*. Vodstvo ekскурzije, OŠ Ivana Cankarja, Vrhnika, 23. 03.
- *Stratigrafija miocenskega zaporedja na avtocestnem odseku Maribor - Lenart*. Predavanje na »19. posvetovanju slovenskih geologov«, Ljubljana, 27. 3.
- *Dinolab - otroške ustvarjalne delavnice*. Vodstvo delavnic na »17. Argonavtskih dnevih v Občini Vrhnika«, Vrhnika, 13. 6.
- *Otroške ustvarjalne delavnice o dinozavrih*. Vodstvo delavnic, Dinolab, ZRC SAZU, Ljubljana, 10. 6., 16. 6., 13. 7., 23. 9., 24. 9.
- *Prepariranje ostankov dinozavrov iz Kozine*. Predavanje na Osnovni šoli Sele pri Slovenj Gradcu, 14. 10.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Miloš Bartol

- Cluj-Napoca, Romunija, 20.–25. 5.: udeležba na »3rd International workshop, Neogene of Central and South-Eastern Europe«.

Alenka Eva Črne

- Eidgenössische Technische Hochschule, Zürich, Švica, 8.–13. 1.: izpopolnjevanje v okviru doktorskega študija.
- Geološki zavod Trondheim, Norveška, 13.–18. 5.: razgovor kot kandidatka za podoktorski študij.
- Geološki zavod Trondheim, Norveška, od 5. 10.: podoktorski študij.

Irena Debeljak

- Spišská Nová Ves, Slovaška, 16.–21. 9.: udeležba na »15th International Cave Bear Symposium«.

Špela Goričan

- Muséum National d'Histoire Naturelle, Pariz, Francija, 13. 4.–3. 5.: vabljen raziskovalka.
- Nanjing, Kitajska, 2.–25. 9.: udeležba na »12th InterRad Meeting« in dveh ekurzijah.
- Muséum National d'Histoire Naturelle, Pariz, Francija, 29.–30. 9.: članica komisije za zagovor doktorata - Gharib, F.: *Biostratigraphie des radiolarites de Kermanshah (Iran)*.
- Université de Lausanne, Švica, 10.–14. 12.: članica komisije za zagovor doktorata - Bandini, A. N.: *Radiolarian biochronology and Pacific origin of Jurassic-Cretaceous oceanic terranes in Costa Rica and Puerto Rico*.

Adrijan Košir

- Institut für Geowissenschaften, Universität Potsdam, Nemčija, 31. 5.–4. 6.: študijski obisk pri J. Zamagni, dokončanje članka o paleocenskih mikrobialitno-koralnih kopah v Sloveniji.
- Univerza v Madridu, Španija, 11.–16. 2.: študijski obisk pri A. Martín Pérez, terensko delo.

MENTORSTVO

Špela Goričan je bila mentorica doktorandki Alenki Evi Črne (do 28. 9.) in doktorandu Duju Kukoču (od 1. 12.).

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://paleo.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The research programme covers palaeontology of selected groups of organisms (diatoms, silicoflagellates, nannoplankton, radiolarians, molluscs, echinoderms, corals, and vertebrates), sedimentary geology of Mesozoic and Cainozoic carbonate platforms and basins, and geobiology of Tertiary and Recent terrestrial carbonates. In 2009 the following topics were studied: Jurassic stratigraphy of the High Karst and Budva zones in Montenegro; Mesozoic radiolarian taxonomy; Taxonomy and palaeobiogeography of Cretaceous vertebrates from Slovenia; Sedimentology and palaeoecology of Palaeocene-Eocene carbonate platform in SW Slovenia; Stratigraphy, palaeontology and palaeoecology of Neogene successions in the western part of the Central Paratethys; Quaternary sediments in Slovenia; Mortality dynamics of cave bear; and Calcification products of plant roots in Palaeogene calcretes and present-day calcareous soils.

The institute works on one national research programme and one research project, funded by the Slovenian Research Agency, and officially collaborates in 10 international projects. The results were presented at six scientific meetings and are published in 17 papers. The most important publication is the monograph *Middle Miocene calcareous nannoplankton of NE Slovenia (western Central Paratethys)*.

- 1 Simona Kralj Fišer
- 2 Branko Vreš
- 3 Andrej Paušič
- 4 Olga Kardoš
- 5 Andraž Čarni
- 6 Matjaž Kuntner
- 7 Aleksander Marinšek
- 8 Andrej Seliškar
- 9 Matjaž Gregorič
- 10 Rajko Slapnik
- 11 Urban Šilc

- 12 Metka Culiberg
- 13 Tjaša Lokovšek
- 14 Petra Košir
- 15 Tatjana Čelik
- 16 Iztok Sajko

BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. ddr. Jože Maček, akad. dr. Mitja Zupančič, dr. Tatjana Čelik (predsednica), dr. Igor Dakskobler, dr. Matjaž Kuntner, dr. Urban Šilc.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik inštituta: dr. Matjaž Kuntner.

Znanstvena svetnica: dr. Metka Culiberg.

Višji znanstveni sodelavci: doc. dr. Andraž Čarni, dr. Igor Dakskobler, dr. Rajko Slapnik, dr. Branko Vreš.

Znanstveni sodelavci: dr. Ingi Agnarsson (do 30. 9.), dr. Tatjana Čelik, doc. dr. Petra Košir, dr. Matjaž Kuntner, dr. Urban Šilc.

Asistentka z doktoratom: dr. Simona Kralj - Fišer (od 1. 11.).

Asistent z magisterijem: mag. Aleksander Marinšek.

Asistenta, mlada raziskovalca: Andrej Paušič, Matjaž Gregorič (od 1. 11.).

Strokovno raziskovalni sodelavec: mag. Boško Čušin, mag. Andrej Seliškar.

Samostojni strokovni delavec: Iztok Sajko.

Strokovna sodelavka: Tjaša Lokovšek.

Strokovna delavka, tajnica: Olga Kardoš.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Gradienti in biodiverziteti: flora, favna in vegetacija

Vodja temeljnega raziskovalnega programa: A. Čarni.

Sodelavci: M. Culiberg, T. Čelik, I. Dakskobler, M. Gregorič, P. Košir, S. Kralj - Fišer, M. Kuntner, A. Paušič, R. Slapnik, U. Šilc, B. Vreš.

Sodelavci so raziskovali rodove *Fritillaria* (izvedli populacijsko vzorčenje vrst), *Saxifraga* (proučili rastiščne razmere *S. paradoxa*), *Hieracium* (dopolnili poznavanje razširjenosti *H. alpinum*), *Rubus* (opravili korekture za 15. del Atlasa Florae Europaeae).

Izvedli so zoogeografske, ekološke in populacijske raziskave štirih ogroženih vrst mehkužcev, ki so v seznamu vrst Natura 2000. Za vrsti *Vertigo angustior* in *Unio crassus* so pripravili protokole za terensko delo in izvedli poskusne monitoringe.

Proučevali so prostorsko variabilnost populacijskih parametrov vzdolž C-M (Central-Marginal model) gradienta na metapopulacijskem in krajinskem nivoju pri dveh ogroženih vrstah dnevnih metuljev, *Coenonympha oedippus* (Fabricius, 1787) (Lep.: Satyrinae) in *Zerynthia polyxena* (Denis & Schiffermüller, 1775) (Lep.: Parnassinae) v fragmentirani krajini.

Nadaljevali so študije o biodiverziteti, etologiji in evoluciji pajkov, ki so jih objavili v znanstvenih revijah. Objavljene so bile naše študije o evoluciji vedenja pajkov (*Journal of Arachnology*, *Journal of Zoology*, *Invertebrate Systematics*, *Evolution*) in vedenjski endokrinologiji pri sivih goseh (*Journal of Ethology*, *Physiology and Behavior* – v recenziji). Med pomembnejšimi deli je opis največjega pajka mrežarja *Nephila komaci*, ki je bil objavljen v znanstveni reviji *PLoS One* in je medijsko zelo odmevno odkritje.

V sklopu paleobotaničnih raziskav potekajo pelodne analize jezerske krede dveh vrtin z brega Blejskega jezera, globoke vrtine (60 m) z Ljubljanskega barja in sedimentov iz dveh profilov v opekarni Renče, kjer sodelujejo tudi s slovenskimi in italijanskimi geologi. Poleg tega smo analizirali tudi oglje in semena iz nekaj arheoloških najdišč. Dokončali so vnos podatkov o antropogeni vegetaciji zahodnega Balkana (10.000 popisov) in pričeli z preliminarnimi analizami. Antropogeno vegetacijo Slovenije pa so povezali z bazo rastlinskih znakov in raziskali vzorec vrstne sestave v odvisnosti od motenosti rastišča.

V pogorju Taurus (Turčija) so raziskovali vegetacijo v kraških dolinicah, ki so v zimskem in spomladanskem času napolnjene z vodo. Na podlagi florističnih in ekoloških analiz so ugotovili, kateri ekološki in geomorfološki faktorji vplivajo na zonacijo in biodiverziteti vegetacije. Ker so se v teh dolinicah ohranile številne endemične rastlinske vrste, so na podlagi analize vegetacije opisali tudi nekatere nove sintaksone (razred, red in zveze). Na južnem delu balkanskega polotoka so vzorčili spomladanska, terofitska travišča, ki se razvijejo na nekarbonatni podlagi na območjih, ki so pod vplivom sredozemskega podnebja. Posebej so se ukvarjali z rastlinami iz rodu *Romulea*, ki so bile doslej zaradi zgodnjega cvetenja pogosto spregledane. Ugotavljali so zonacijo travišč od Egejskega morja proti kontinentalnim predelom osrednjega Balkana.

Raziskovali so tudi hrastove gozdove (*Quercus robur*, *Q. frainetto*, *Q. cerris* in *Q. petraea*) v severozahodni Trakiji, v evropskem delu Turčije. Območje je še posebej pomembno, ker predstavlja most med Azijo in Evropo in so tu potekali koridorji za selitev številnih rastlinskih vrst. Analizirali so gozdne združbe in ekološke razmere v njih. Ugotavljali so tudi pomen topografskih dejavnikov na razporeditev združb ter zaključili, da je najpomembnejša nadmorska višina, medtem ko imata nagib in aspekt manjši vpliv.

Preučili so združbe sive jelše (*Alnus incana*) ob gorskih potokih v Julijskih Alpah (dolina Slatinek na Bovškem) ter vrbovja (*Salicetum eleagnopurpureae*) in loge (*Lamio orvalae-Salicetum eleagni*, *Alnetum incanae* s. lat., *Alno incanae-Pinetum sylvestris*) v celotnem teku Idrijce. Na rečnih terasah tik ob tej reki ugotavljajo sosledje združb od neporaslega prodišča do bukovega gozda. Pripravili so zbirni pregled jelovih združb in gozdnih združb v katerih ima jelka pomemben delež v Sloveniji.

Zaključena je bila analiza gozdov zveze *Erythronio-Carpinion* na območju Balkana in Apeninov. Z analizami biotske raznolikosti vzdolž geografskih gradientov so bili identificirani glavni tipi gozdov ter umeščeni v ekološki in sintaksonomski sistem.

Naravna in kulturna dediščina – Infrastrukturalna dejavnost (OE Naravna dediščina)

Vodja organizacijske enote: A. Seliškar.

Sodelavci: O. Kardoš, I. Sajko, A. Seliškar.

Pri terenskih raziskavah, laboratorijskem in kabinetnem delu so sodelavci opravili lov metuljev, pajkov, mehkužcev, nabirali rastline, markirali osebkne in jih šteli v habitatnih krpah, vrtali talne profile za palinološke analize, jemali sedimente za favnistične raziskave, izvedli meritve okoljskih dejavnikov. Naredili so terenske popise flore, vegetacije, favne in dokumentarne fotografije. Nabrane primerke organizmov so preparirali, posušili, etiketirali in uvrstili v zbirke, izdelali so preparate za določanje taksonov, peloda s svetlobnim ali vrstičnim elektronskim mikroskopom, za genetske analize so pripravljali ustrezne vzorce. V vivarijih so gojili določene vrste pajkov in opazovali njihovo vedenje. Terenske popise, determinirane taksone, vrste peloda, določene vzorce lesa in semen iz arheoloških najdišč so vnesli v podatkovne zbirke (FloVegSi, Turboveg, Tilia, Nephilid specimen) in prostorske podatke o razširjenosti združb, taksonov digitalizirali z ustreznimi računalniškimi programi. Zbirke metuljev, mehkužcev, pajkov, semen in praprotnic so dopolnjevali z nabranimi in prepariranimi vzorci in podatke postopno digitalizirajo. Za revijo *Hacquetia* so opravili oblikovanje in pripravo besedila, grafičnih prilog in tematskih kart.

„Inbreeding“ in evlucijske slepe ulice: od populacijskih procesov do makroevolucijskih vzorcev

Vodja temeljnega podoktorskega raziskovalnega projekta: I. Agnarsson.

Sodelavec: M. Kuntner.

Z odpravami in s sodelovanjem s svetovnimi laboratoriji je bilo zagotovljeno potrebno biološko gradivo za izvedbo analiz DNK. Pridobljeni so bili sekvenčni podatki petih genov iz več kot 200 primerkov pajkov rodu *Anelosimus* s svetovno razširjenostjo. Trenutno poteka priprava zaključnih publikacij projekta, več jih je bilo že objavljenih, med drugim opis nove vrste rodu *Anelosimus* Madagaskarja. Podatki in analize potrjujejo originalno hipotezo o socialnosti pri pajkih, ki predstavlja evlucijsko slepo ulico. Gre za takojšnjo kompetitivno prednost kolonij, ki razvijejo socialnost, na dolgi rok pa za njihov propad zavoljo oplojevanja v ožjem sorodstvu (inbreeding) in posledično izumrtje populacij in vrst.

Filogenetska sistematika družine Zygiellidae in pomen za raziskave evlucije pajkov

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta (usposabljanje mladega raziskovalca): M. Kuntner.

Mladi raziskovalec: M. Gregorič.

Sodelavci: T. Čelik, O. Kardoš, S. Kralj - Fišer.

V prvih mesecih dela so sodelavci opravljali terenske raziskave skupine Zygiellidae s poudarkom na pajkih rodu *Zygiella* v Sloveniji, Turčiji in Grčiji. Obdelovali so tudi biološko gradivo, ki so ga v prejšnjih letih pridobili na tujih odpravah, predvsem na Madagaskarju.

Trenutno na osnovi novih morfoloških in molekularnih podatkov testirajo hipotezo o monofiliji skupine Zygiellidae, ki po nekaterih avtorjih in po preliminarnih molekularnih podatkih vsebuje elemente holarktične in afrotropske favne. Delo se navezuje na študijska obiska mladega raziskovalca M. Gregoriča na Univerzi Akron (ZDA) in vodje projekta M. Kuntnerja na Univerzi Portoriko. Prve rezultate morfološkega dela analiz so predstavili na poletni konferenci v Grčiji. Poleti in jeseni so izvajali tudi etološke raziskave spolnega vedenja pajkov *Zygiella*, tako na terenu v Sloveniji kot v laboratoriju na ZRC SAZU. Ugotovili so, da so pajki vrste *Leviellus* (prej *Zygiella*) *thorelli* monogamni, kar je verjetno posledica njihove spolne fiziologije in izredno kratkega paritvenega obdobja.

Mladi raziskovalec je bil gost v laboratoriju Todd-a Blackledge-a (Akron, Ohio), kjer je začel s pridobivanjem podatkov za molekularno filogenijo pajkov iz rodu *Zygiella* s.l. in sodeloval pri raziskavi energijskega vložka v mreže pajkov ter evlucijskega izvora kolesaste mreže. V Singapurju je sodeloval pri raziskavi fenomena evnuhov pri pajkih družine Nephilidae in pomenu telesne mase za alometrijo mrež pajkov.

Pomen intraspecifične vedenjske plastičnosti za sistematiko živalskih skupin

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta (usposabljanje mladega raziskovalca): M. Kuntner.

Mlada raziskovalka: S. Kralj - Fišer.

Mlada raziskovalka je zagovarjala doktorsko disertacijo, objavila članek v *Journal of Ethology*, sodelovala pri nastanku članka o arhitekturi mrež pajkov nefilidov, ki je v tisku pri *Biological Journal of the Linnean Society*, ter napisala članek o stresnem odzivu pri goseh, ki je v reviji (*Physiology and Behavior*).

Vpliv nekdanjega gospodarjenja s krajino na sedanjo gozdno vegetacijo

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta (usposabljanje mladega raziskovalca): A. Čarni.

Mladi raziskovalec: A. Paušič.

Sodelavci: A. Čarni, P. Košir, A. Marinšek, A. Paušič, U. Šilc.

Raziskava poteka v jugovzhodni Sloveniji (Bela krajina). V okviru terenskih raziskav so sodelavci vzorčili vrstno sestavo gozdov, talne vzorce za pedološke analize in za določitev semenske banke. Trenutno potekajo analize teh vzorcev, ki jih bodo organizirali v podatkovno bazo in v nadaljevanju projekta analizirali in korelirali med seboj in s starostjo sestojev, ki so jo ugotovili iz starih katastrof, vegetacijskih kart in aeroposnetkov. Tako bodo lahko opredelili, kako daleč v preteklost seže „spomin gozda“ oz. kateri parametri kažejo na prejšnjo negozdno vegetacijo in po kolikšen času izgineje.

Kartiranje habitatnih tipov na območju načrtovane avtoceste Draženci-Gruškovje in vzporedne ceste

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: A. Marinšek.

Sodelavca: U. Šilc, A. Čarni.

Na opredeljenem območju, ki je obsegalo 256.4 ha, so bili skartirani habitatni tipi in bila podana njihova naravovarstvena ogroženost.

Gozdna vegetacija pogorja Galičica v Makedoniji

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: A. Čarni.

Sodelavci: Mitko Kostadinovski, P. Košir, A. Marinšek, Vlado Matevski, A. Paušič, U. Šilc.

Sodelavci so vzorčili gozdno vegetacijo na pogorju Galičica v jugovzhodni Makedoniji. Na terenu so popisali gozdne sestoje v skladu s standardno srednjeevropsko metodo in nabrali talne vzorce za pedološke analize. Na podlagi terenskega vzorčenja so preliminarno razdelili gozdno vegetacijo v 20 sintaksonov. Nato so na tej osnovi in s pomočjo daljinskega zaznavanja izdelali vegetacijsko karto gozdnih združb območja. Poleg tega pa so obdelovali tudi reliktno sestoje, kjer dominira *Juniperus excelsa*, ki se pojavlja na ekstremnih rastiščih v pasu zonalnih termofilnih hrastovih gozdov. Ugotovili so, da se podobni sestoji pojavljajo tudi na Krimu in v Anatoliji, vendar pa so floristične razlike tolikšne, da so opisali posebno, geovikariantno zvezo. V nadaljevanju načrtujejo dodatno vzorčenje gozdne vegetacije in pripravo monografskega dela o gozdni vegetaciji Galičice.

Pregled živalskih in rastlinskih vrst, njihovih habitatov ter kartiranje habitatnih tipov s posebnim ozirom na evropsko pomembne vrste, ekološko pomembna območja, posebna varstvena območja, zavarovana območja in naravne vrednote na območju spodnje Save (od Krškega do državne meje) oziroma na vplivnem območju predvidenih HE Brežice in HE Mokrice

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: Marjan Govedič, Center za kartografijo favne in flore Slovenije.

Vodja projekta v BIJH: U. Šilc, (nosilci sklopov T. Čelik, R. Slapnik, U. Šilc, B. Vreš).

Sodelavci v BIJH: B. Čušin, I. Dakskobler, A. Marinšek, A. Seliškar.

V okviru projekta so bili na delu ožjega območja (od Litije do Zidanega Mosta) že skartirani habitatni tipi, za ostale proučevane skupine (flora, dnevni metulji in mehkužci) pa so bile zbrane literaturne navedbe za širše območje od HE Medvode od HE Vrhovo, terensko delo pa sledi v letu 2010.

Vzpostavitev monitoringa izbranih ciljnih vrst metuljev (Lepidoptera)

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta Ministrstva za okolje in prostor RS: dr. Rudi Verovnik, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, Oddelek za biologijo.

Vodja projekta v BIJH: T. Čelik.

Sodelavka v BIJH: T. Čelik.

Za ogrožene vrste metuljev, navedene v Prilogah II in IV Direktive 92/43/EC (*Callimorpha quadripunctaria*, *Coenonympha oedippus*, *Colias myrmidone*, *Erannis ankeraria*, *Erebica calcaria*, *Euphydryas maturna*, *Lycaena dispar*, *Maculinea nausithous*, *M. teleius*, *Zerynthia polyxena*) sta sodelavca zbrala podatke o razširjenosti in stanju populacij v Sloveniji ter na podlagi terenskih raziskav analizirala tri različne pristope k monitoringu: monitoring velikosti populacij, monitoring prisotnosti vrste v območjih sklenjene razširjenosti in monitoring prisotnosti vrste v znanih robnih in izoliranih populacijah. Za vsako obravnavano vrsto sta pripravila optimizirano metodologijo dolgoročnega monitoringa (glede na protokol, čas, frekvenco, št. popisovalcev) in predlagala območja v Sloveniji, v katerih naj bi se posamezni tip dolgoročnega monitoringa izvajal.

Vzpostavitev monitoringa izbranih ciljnih vrst mehkužcev

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta Ministrstva za okolje in prostor RS: R. Slapnik.

Sodelavci: O. Kardoš, I. Sajko, R. Slapnik.

V zaključnem poročilu so bile obravnavane štiri vrste mehkužcev (Mollusca, Gastropoda) iz Habitatne direktive (Direktiva Sveta 92/43/EC), ki se pojavljajo v Sloveniji: *Anisus vorticulus* (drobni svitek), *Vertigo angustior* (ozki vrtenec), *Vertigo geyeri* (Gejerjev vrtenec) in *Unio crassus* (navadni škržek). Testirane so bile znane metode terenskega vzorčenja in popisovanja in bil izveden poskusni monitoring za navadnega škržka. Pregledanih in vzorčenih je bilo 375 lokacij, potencialnih nahajališč navadnega škržka (203), ozkega vrtenca (126), Gejerjevega vrtenca (26) ter drobnega svitka (18).

Kartiranje negozdnih habitatnih tipov Slovenije: Bloščica

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta Ministrstva za okolje in prostor RS: U. Šilc.

Sodelavci: A. Čarni, A. Seliškar, B. Vreš.

Sodelavci so v okviru projekta skartirali habitatne tipe na območju Bloščice in podali naravovarstveno oceno. Ugotovili so izredno raznolikost habitatnih tipov zaradi številnih križancev in malopovršinskih mozaičnih habitatnih tipov. Pri kartiranju smo tudi predlagali tri nove habitatne tipe, ki še niso opisani v habitatni tipologiji.

Kartiranje negozdnih habitatnih tipov Slovenije: Planinsko polje

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta Ministrstva za okolje in prostor RS: A. Seliškar.

Sodelavci: A. Čarni, B. Čušin, I. Dakskobler, P. Košir, A. Marinšek, I. Sajko, U. Šilc, B. Vreš.

Na podlagi ogleda terena v mesecu oktobru je bil pripravljen seznam negozdnih habitatnih tipov, zbrani so bili ustrezni literaturni podatki in ortofoto posnetki Planinskega polja in njegovega zaledja ter delno digitalizirani osnovni habitatni tipi.

Ocena stanja populacij in habitatov ter predlog monitoringa za ogrožene vrste barjanski okarček (*Coenonympha oedippus*), močvirski tulipan (*Fritillaria meleagris*) in Loeselova grezovka (*Liparis loeselii*) na Ljubljanskem barju

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta Mestne občine Ljubljana: T. Čelik.

Sodelavci: T. Čelik, A. Seliškar, B. Vreš.

Sodelavci so na Ljubljanskem barju raziskovali razširjenost in velikost populacij treh, v nacionalnem in evropskem merilu ogroženih vrst, *Coenonympha oedippus*, *Liparis loeselii* in *Fritillaria meleagris*. Ovrednotili so spremembe v stanju populacij in habitatov obravnavanih vrst glede na ugotovitve raziskav v preteklih letih. Opredelili so najpomembnejše dejavnike ogrožanja obravnavanih vrst ter ocenili njihov vpliv na spremembe v razširjenosti in velikosti populacij. Predlagali so protokol dolgoročnega monitoringa za vse tri vrste na Ljubljanskem barju, ki vključuje monitoring velikosti populacij in monitoring razširjenosti (prisotnosti) vrste in stanja habitata. Poleg končnega poročila so pripravili tudi osnutek plakata in osnutek zgibanke o najpomembnejših rezultatih projekta.

Pomen talnih lastnosti in mikroklimatskih razmer za proizvodnjo sposobnost jelke na rastiščih dinarskih jelovo bukovih gozdov

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: dr. Primož Simončič, Gozdarski inštitut Slovenije.

Sodelavec v BIJH: I. Dakskobler.

Na raziskovalnih ploskvah jelovo-bukovega gozda v Leskovi dolini pod Snežnikom je bilo narejenih 65 fitocenoloških popisov, vnešenih v bazo FloVegSi in obdelanih z numeričnimi metodami.

Naravni sestoji macesna v Sloveniji

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: I. Dakskobler.

Sodelavci: M. Culiberg, T. Čelik, A. Seliškar, A. Marinšek, I. Sajko, U. Šilc, B. Vreš.

V Julijskih Alpah (Fužinske planine, pl. Klek, Macesnovec, Vrtaški vrh, Vršič v Martuljskih gorah, Mala Ponca nad Tamarjem), v Karavankah (dolina Završnice, Srednji vrh, Peca) in v Savinjskih Alpah (Dleskovška planota) so sodelavci opravili obsežne floristične, favnistične, palinološke, pedološke, gozdoslovne in fitocenološke raziskave macesnovih gozdov. Pri raziskavah na pl. Klek so našli novo vrsto v flori Slovenije in Jugovzhodnih Alp, *Scorzoneroidea crocea* = *Leontodon croceus*. Zbrane podatke so vnesli v bazo FloVegSi in jih pripravljajo za obdelave.

Pehotna strelišča kot dejavnik tveganja za okolje s poudarkom na ekološki sanaciji pehotnega strelišča na vojaškem poligonu Poček

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: doc. dr. Boštjan Pokorny (ERICO Velenje).

Vodja projekta v BIJH: P. Košir.

Sodelavci: A. Čarni, A. Marinšek U. Šilc.

Sodelavci so v okviru projekta so nadaljevali izdelavo naravovarstvene ocene pehotnih strelišč Bač, Mlake, Poček, Bloška polica, Apače, Pečovnik, Crngrob in Mačkovec. Zbirali so terenske podatke, popisovali habitate ter nabirali rastline. Dobljene podatke so nato obdelali v laboratoriju in kabinetu. Delo na projektu so zaključili z zaključnim poročilom, v katerem so na podlagi dobljenih podatkov ovrednotili posamezna strelišča in pripravili njihovo naravovarstveno oceno.

@rzenal – projekt za vzpostavitev javno dostopnih e-vsebin in e-storitev preko spleta

Vodji projekta Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo RS na ZRC SAZU: J. Fridl (Geografski inštitut Antona Melika), H.

Dobrovoljc (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša).

Vodja projekta v BIJH: P. Košir.

Sodelavec v BIJH: B. Vreš.

V okviru projekta so bile inštitutske zbirke pripravljene v obliki, primerni za predstavitev na spletnem portalu.

DEDI – Digitalna Enciklopedija naravne in kulturne dediščine na Slovenskem

Vodja projekta Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo RS: mag. J. Fridl (Geografski inštitut Antona Melika).

Sodelavci v BIJH: T. Čelik, R. Slapnik, B. Vreš.

V skladu z »Navodili za pripravo vsebin« in »Taksonomijo dediščine« (oba dokumenta: ©Licenca Dedi) je bilo zbirano gradivo (tekstovno, audiovizualno) za pripravo opisov izbranih osnovnih objektov naravne dediščine v Sloveniji in za napredno dediteko »Ljubljansko barje«.

Območje Natura 2000 na reki Idrijci s pritoki: habitatni tipi, vodna in obvodna flora

Vodja tržnega projekta Inštituta za vode: Nataša Smolar Žvanut.

Vodja projekta v BIJH: I. Dakskobler.

Sodelavci v BIJH: B. Čušin, I. Sajko, A. Seliškar, B. Vreš.

Sodelavci so preučili habitatne tipe ob reki Idrijci med Spodnjo Idrijo in Bačo pri Modreju in izdelali karto teh tipov v pasu 50 (100) m desno in levo od reke. V istem območju so popisali floro (mahove, praprotnice in semenke) in izdelali seznam vseh popisanih taksonov (skupno več kot 1000) ločeno na obeh bregovih reke in na sedmih sektorjih. Na podlagi karte habitatnih tipov in seznama popisanih vrst (med njimi jih je 70 zavarovanih ali uvrščenih na Rdeči seznam) so utemeljili, da so načrtovani posegi na reki Idrijci (gradnja hidroelektrarn) z vidika botanične stroke nedopustni.

Okoljsko poročilo in presoja za varovana območja za OPN občine Tolmin – segment habitani tipi

Vodja tržnega projekta Centra za kartografijo favne in flore: Katja Pobiljšaj.

Vodja projekta v BIJH: I. Dakskobler.

Sodelavec v BIJH: B. Čušin.

Skartirani so bili habitatni tipi na parcelah, kjer so v občini Tolmin predvideni gradbeni posegi ali sprememba rabe zemljišč in bila ocenjena primernost takih posegov. Pripravljen je bil pregled flore in habitatnih tipov občine Tolmin, s posebnim ozirom na varovana in zavarovana območja.

Okoljsko poročilo in presoja za varovana območja za OPN občine Cerklje – segment habitani tipi

Vodja tržnega projekta Centra za kartografijo favne in flore: Katja Pobiljšaj.

Vodja projekta v BIJH: I. Dakskobler.

Sodelavec v BIJH: B. Čušin.

Sodelavci so skartirali habitatne tipe na parcelah, kjer so v občini Cerklje predvideni gradbeni posegi ali sprememba rabe zemljišč in ocenili primernost takih posegov. Pripravili so pregled flore in habitatnih tipov občine Cerklje.

Priprava učne poti Stržišče–Rut v Baški dolini

Vodja tržnega projekta Posoškega razvojnega centra Tolmin: Gregor Podgornik.

Sodelavec v BIJH: I. Dakskobler

Sodelavca sta pregledala traso učne poti iz Stržišč v Rut in pripravila besedila z botanično vsebino za štiri table, ki jih bodo ob tej poti postavili.

RAZISKOVALNO DELO V OKVIRU MEDNARODNIH PROJEKTOV

Radiation in space and time – Phylogeny and phylogeography of the Ellobiidae (Gastropoda, Pulmonata) / Radiacija v prostoru in času – Filogenija in filogeografija polžev iz družine Elobij (Gastropoda, Pulmonata)

Vodja mednarodnega raziskovalnega projekta: Annette Klussmann-Kolb, J.W. Goethe University, Frankfurt am Main, Nemčija.

Sodelavec v BIJH: R. Slapnik.

Na izbranih lokalitetah v Sloveniji in Hrvaški je bil zbran referenčni material za molekularne in genetske raziskave za rodova *Carychium* in *Zospeum*.

Genetic diversity and phylogeography of selected Alpine land snails: In the search for glacial refugia / Genska raznolikost in filogeografska razširjenost izbranih aplskih polžev v povezavi s poledenitvami

Vodja mednarodnega raziskovalnega projekta: Elisabeth Haring, Museum of Natural History, Dunaj, Avstrija.

Sodelavec v BIJH: R. Slapnik.

Dopolnjevala se je baza podatkov o biodiverziteti in sistematiki izbranih alpskih polžev iz rodu *Orcula* in *Trichia* v Sloveniji, Avstriji in Italiji. Na izbranih lokalitetah v Sloveniji in Avstriji je bil zbran referenčni material za molekularne in genetske raziskave.

Crvena knjiga podzemne faune Hrvatske / Rdečka knjiga podzemne favne Hrvaške

Vodja mednarodnega raziskovalnega projekta: mag. Roman Ozimec, Hrvatsko biospeleološko društvo, Zagreb, Hrvaška.

Sodelavec v BIJH: R. Slapnik.

K arealu razširjenosti 25 stigobiontskih vrst polžev na ozemlju Hrvaške so bile podane stopnje ogroženosti in ukrepi varovanja za posamezne vrste.

Vrednovanje i zaštita podzemne faune i špiljskih vrsta šišmiša šireg področja kanjona rijeke Dobre / Ocenitev in zaštita podzemeljske favne širšega območja kanjona reke Dobre

Vodja mednarodnega raziskovalnega projekta: Jana Bedek, Hrvatsko speleološko društvo, Zagreb, Hrvaška.

Sodelavec v BIJH: R. Slapnik.

Obravnavane so bile podzemeljske vrste polžev in školjk, ki naseljujejo širše območje kanjona reke Dobre v Hrvaški. Podane so bile stopnje ogroženosti in ukrepi zavarovanja najbolj ogroženih vrst.

Atlas Florae Europaeae

Vodja mednarodnega raziskovalnega projekta: Prof. dr. Pertti Uotila, Botanical Museum University of Helsinki, Helsinki, Finska.

Koordinator projekta v BIJH: B. Vreš.

Sodelavec v BIJH: B. Vreš.

Za 15. del Atlasa flore Evrope so bili analizirani in pripravljeni horološki podatki za posamezne vrste rodu *Rubus* in bile opravljene korekture posameznih arealnih kart.

Proces in strukturne spremembe med obnovo vegetacije v gozdovih vrste *Pinus brutia* po požaru

Vodji mednarodnega raziskovalnega projekta: A. Čarni, dr. Ali Kavgaci, Southwest Forest Research Institute, Anatolya, Turčija.

Sodelavci: dr. Mehmet Ali Başaran, dr. Saime Başaran, P. Košir, A. Marinšek, U. Šilc.

Ker so v preteklem letu pogorele velike površine brucijskega bora v južni Anatoliji, so sodelavci v okviru projekta pripravili mrežo popisnih ploskev, kjer bodo v prihodnje spremljali razvoj vegetacije. Popisne ploskve so bile izbrane na različnih nebesnih legah in substratih, upoštevali pa so tudi frekvenco požarov, saj je za obnovo gozdov pomembno, koliko star je bil gozd, ki je pogorel, oz. ali se je semenska banka uspela obnoviti med dvema požaroma. Tako so v tem letu opravili prve popise na raziskovalnih ploskvah, ki jih nameravajo, v okviru možnosti, popisovati tudi v prihodnje.

Spolni velikostni dimorfizem – posledice za spolno in prehranjevalno biologijo pri pajkih

Vodja mednarodnega raziskovalnega projekta: M. Kuntner

Sodelavci: Jonathan Coddington, Smithsonian Institution, Washington, ZDA, dr. Todd Blackledge, University of Akron, ZDA, I. Agnarsson, University of Puerto Rico, Portoriko.

M. Kuntner je v prvem letu dela na projektu obiskal partnerska laboratorija v ZDA: University of Puerto Rico in Smithsonian Institution, s sodelavci pa definiral hipoteze in delovni plan.

Spremljanje, svetovanje in tehnična podpora projektov programa LIFE-Narava

Vodja mednarodnega projekta: dr. Julius Oszlanyi, ILE SAS - ASTRALE GEIE ILE, Slovaška akademija znanosti, Bratislava, Slovaška.

Sodelavec v BIJH: A. Seliškar.

Za Evropsko komisijo se je spremljalo izvajanje slovenskih projektov *LIFE – Narava* ter svetovalo pri njihovi izvedbi. Skladno s standardiziranimi normativi je bila opravljena revizija projektnih tehničnih in finančnih poročil, tiskanih gradiv in druge dokumentacije, organizirani so bili razgovori, terenski ogledi, obiski predstavnikov Evropske komisije in svetovanja, sodelavci so se udeleževali sestankov skupine ASTRALE v Bruslju in drugod. Projektni domači spletni strani: <http://astrale.aeidl.be/>; http://ec.europa.eu/environment/life/countries/documents/slovenia_en_may.pdf

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **M. Culiberg** je članica uredniškega odbora revije *Hacquetia*.
- **A. Čarni** je član uredniškega odbora revij *Hacquetia*, *Hladnikia*, *Biologia* (Bratislava), *Biologia Macedonica*, *Drypis*, *Fitosociologia*, *Acta Botanica Croatica* in podpredsednik Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za preučevanje vegetacije. Bil je član komisije za zagovor diplome N. Rejec (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, 13. 5.) in komisije za habilitacijo P. Košir (Univerza na Primorskem, 12. 5.).
- **T. Čelik** je članica uredniškega odbora revije *Acrocephalus*.
- **I. Dakskobler** je član uredniškega odbora revij *Hacquetia*, *Hladnikia* in *Scopolia* in je bil član razširjenega uredniškega odbora *Zbornika gozdarstva in lesarstva* 89 (2009).
- **M. Kuntner** je član uredniškega odbora revije *Hacquetia* ter monografije *Phylonyms: a companion to the PhyloCode* (The University of California Press). Bil je član komisij za zagovor doktoratov A. Harmer (Macquarie University, Avstralija) in M. Rix (University of Western Australia, Avstralija). Bil je član komisije za zagovor disertacije S. Kralj-Fišer (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani).
- **A. Seliškar** je član uredniškega odbora revije *Proteus*, član delovne skupine za pripravo *Botaničnega terminološkega slovarja*, član komisije za pripravo in izvedbo državnega tekmovanja iz biologije za učence osnovnih šol ter član naravoslovno-tehniškega odseka pri Slovenski Matici.
- **R. Slapnik** je član uredniškega odbora revije *Natura Croatica*, član delovne skupine za vsebine Direktive o pticah in Direktive o habitatih na MOP RS. Bil je član komisije za oceno in zagovor magistrske naloge K. Fabio (Prirodoslovno matematična fakulteta v Zagrebu, Hrvaška).
- **U. Šilc** je glavni urednik revije *Hacquetia*.
- **B. Vreš** je član uredniškega odbora revije *Acta Biologica Slovenica* in podpredsednik *Internationale-CLUSIUS Forschungsgesellschaft* (Güsing, Avstrija).

KNJIŽNICA IN ZBIRKE

Z vzpostavljenimi izmenjavami z inštitutsko revijo *Hacquetia* je bil priliv publikacij v knjižnico razmeroma številčen.

Malakološka zbirka

Vodja: R. Slapnik.

Zbirka je po nastanku in namenu delovna. Nudi ogromno primerjalnega gradiva, ki je nujno potreben pri znanstvenih raziskavah, revizijah, opisih novih taksonov. V njej se nahajajo primerki s številnih najdišč po Sloveniji in predstavljajo dokaj realno sliko malakofavne slovenskega prostora. Zbirka hišic in lupin kopenskih in sladkovodnih polžev in školjk obsega preko 800 vrst polžev (Gastropoda: Prosobranchia, Pulmonata) in školjk (Bivalvia: Palaeoheterodonta) z Balkana s poudarkom na podzemeljski malakofavni (Carychiidae: *Zospeum*, Hydrobiidae: *Belgrandiella*, *Bythiospeum*, *Bythinella*, *Hauffenia*, *Erythropotomatiana*, *Hadziella*, ...). V več kot 30 000 fiolah je shranjenih od 1 pa do več 100 hišic oz. lupin (izjemoma lahko tudi več 1000 polžjih hišic). V zbirki je prek 50 holotipov, še več paratipov in veliko vrst s tipičnih najdišč. Malakološka zbirka Biološkega inštituta ZRC SAZU sodi med največje tovrstne zbirke v Evropi in pokriva območje Balkana in dela srednje Evrope. Zbirka polžev in školjk shranjenih v alkoholu obsega prek 500 fiol.

Lepidopteroška zbirka

Vodja: T. Čelik.

Zbirka prepariranih dnevnih in nočnih metuljev, predvsem iz Slovenije, držav nekdanje Jugoslavije in ostalega ozemlja Balkanskega polotoka, obsega okrog 152.000 osebkov. Je delno urejena. V letu 2009 sta se nadaljevala determinacija in etiketiranje primerkov iz družine sovok (Noctuidea).

Kolepteroška zbirka

Vodja: Božidar Drovenik (v pokoju).

Zbirka prepariranih hroščev nabranih v Sloveniji, na Balkanskem polotoku in drugje obsega več kot 500.000 osebkov in je za določene skupine hroščev med večjimi v Srednji Evropi. Je delno urejena. V letu 2009 ni imela rednega skrbnika, občasno je zbirko urejal upokojeni sodelavec B. Drovenik.

Zbirka pajkov

Vodja: M. Kuntner.

Vsebuje gradivo iz Evrope in drugod, v letu 2009 je bilo obogateno z gradivom iz Turčije, Grčije ter odprave v jugovzhodno Azijo (Tajvan, Malezija, Singapur), skupno s približno 300 primerki.

Herbarijska zbirka

Vodja: B. Vreš.

Vsebuje herbarijske pole rastlinskega gradiva, ki se zbira ter uporablja v skladu z metodologijo izvajanih projektov in raziskovalnega programa in obsega »primerjalni herbarij« (11585 dokumentiranih pol) ter »delovni herbarij« (ca. 30000 neurejenih pol). Med letom 2009 je bilo zbranih ca. 1000 herbarijskih pol rastlin, od katerih je bilo dokumentiranih (digitaliziranih in etiketiranih) 12 pol. Zaradi neustreznega financiranja potrebne infrastrukturne dejavnosti je zbirka le delno urejena. Posamezni podatki iz herbarijske zbirke, vodeni v podatkovni zbirki FloVegSi, so predstavljeni na spletnem naslovu <http://bijh.zrc-sazu.si/BISER/FloVegSi/Flo/HerbZRC/herbZRC.htm>

Palinološka zbirka

Vodja: M. Culiberg.

Zbirka vsebuje fizikalno in kemično obdelane vzorce peloda, shranjenih v glicerinu in tako primerno pripravljene za pelodno analizo. Celotna zbirka vsebuje 8564 vzorcev. Rezultati mikroskopsko analiziranih vzorcev so zabeleženi na kartoteknih lističih oz. v podatkovni bazi in so osnova za izdelavo pelodnih diagramov, tabel.

Karpološka zbirka

Vodja: M. Culiberg.

Zbirka vsebuje rastlinske makroostanke (lesnega oglja, semen in plodov) predvsem iz arheoloških najdišč, iz obdobja od paleolita do srednjega veka.

Digitalna podatkovna zbirka »FloVegSi« (Favna, flora, vegetacija in paleovegetacija Slovenije)

Vodja: B. Vreš, (vodje sklopov: T. Čelik – favna metuljev, A. Seliškar – vegetacija, B. Vreš – flora).

Vsebuje digitalne podatke (ca. 1,5 mio) iz favnističnih, florističnih in vegetacijskih terenskih popisov ter podatke iz posameznih bioloških zbirk BIJH. V skladu z metodologijo izvajanih projektov in raziskovalnega programa so bili v letu 2009 pripravljene in vnešeni zbrani terenski podatki, skupno 8527 popisov oz. 278883 digitalnih florističnih, fitocenoloških in favnističnih (metulji, hrošči idr.) zapisov. Skromna infrastrukturna podpora in iztrošena strojna ter programska oprema ne omogočata trajnega in hitrega dopolnjevanja zbirke, za katero v zadnjem obdobju skrbijo raziskovalci sami. Nekateri podatki iz zbirke so neposredno povezani v omrežje GBIF (Global Biodiversity Information Facility).

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Hacquetia* 8/1, 96 str. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- *Hacquetia* 8/2, 82 str. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

RAZSTAVE

- **S. Kralj - Fišer, Sive gosi.** Razstava fotografij na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani, junij–avgust.

OBISKI V INŠTITUTU

- Doc. dr. Simona Casavecchia, dr. Lilijana Zivkovic, Department of Agricultural and Environmental Biotechnologies, University of Ancona, Ancona, Italija, 4.–10. 1.: raziskave gozdov zveze *Erythronio-Carpinion* na Apeninih in Balkanu.
- Dr. Ali Kavğaci, Southwest Forest Research Institute, Anatalya, Turčija, 20. 2.–1. 3.: analiza cedrovih gozdov na pogorju Taurus (TR).
- Mag. Roman Ozimec, Hrvatsko biospeleološko društvo, 18. 3.; 14. 10.: urejanje gradiva za knjigo *Crvena knjiga podzemne faune Hrvatske*.
- Dr. Adrienne Jochum, Department of Phylogeny and Systematics Institute of Ecology, Evolution and Diversity J.W. Goethe University, 22.–27. 6.; 25.–29. 9.: raziskave rodu *Zospeum* v Sloveiji in Hrvaški.
- Dr. Monika Janišová, Dr. Katarína Hegedúšová, Mag. Iveta Škodová, Institute of Botany, Slovaška akademija znanosti in umetnosti, Bratislava, Slovaška, 18.–20. 7.: ekologija vrste *Tephroses longifolia*.
- Dr. Saime Başaran, dr. Mehmet Ali Başaran, dr. Ali Kavğaci, Southwest Forest research Institute, Anatalya, Turčija, 28. 6.–4. 7.: obdelava podatkov o požariščih v Anatoliji.
- Alexander Weigand, dipl. biol., Department of Phylogeny and Systematics Institute of Ecology, Evolution and Diversity J.W. Goethe University, Frankfurt am Main, Nemčija, 25.–29. 9.: raziskave rodu *Carychium* v Sloveniji in Hrvaški.
- Doc. dr. Željko Škvorc, Šumarski fakultet, Univerza v Zagrebu, Hrvaška, 15. 10.: sukcesije v Slavoniji.

- Mag. Renata Kušterevska, Prirodnomatematički fakultet, Univerza v Skopju, Makedonija, 12.–17. 11.: analiza suhih travnikov v Makedoniji.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Andraž Čarni

- *Serik ve Manavgat Bölgelerindeki kızılçam ormanlarında yangın sonrası vejetasyonun gelişim süreci*. Predavanje na simpoziju »I. Orman Yanginlari İle Mücadele Sempozyumu«, Antalya, Turčija, 7.–10. 1. (soavtorji A. Kavgaci, U. Šilc, A. Marinšek, P. Košir, M. A. Bašaran, S. Bašaran, Igor Zelnik).
- *Poplavni gozdovi ob Muri*. Predavanje na mednarodnem simpoziju »Naravne in kulturne vrednosti reke Mure, Moravske Toplice, Slovenija, 3. 3. (soavtorji P. Košir, A. Marinšek, A. Paušič, U. Šilc).
- *Thermophilous deciduous forests in Southeastern Europe*. Predavanje na simpoziju »18th EVS Workshop«, Rim, Italija, 26. 3. (soavtorji P. Košir, Branko Karadžić, V. Matevski, Sulejman Redžić, Ž. Škvorc).
- *Numerical analysis of beech forests of Illyrian floral province*. Poster na simpoziju »8th meeting on vegetation databases –Vegetation databases and Bioindication«, Greifswald, Nemčija, 25.–27. 4. (soavtor A. Marinšek).
- *Long-term post-fire succession of Pinus brutia forest in the eastern Mediterranean*. Predavanje na »52nd international symposium of International association for vegetation science«, Kreta, Grčija, 30. 5.–4. 6. (soavtorji A. Kavgaci, U. Šilc, P. Košir, A. Marinšek, M. A. Bašaran, S. Bašaran, I. Zelnik).
- *Variability of vegetation of temporary flooded fields along gradient of stagnant water and altitude in south-west Anatolia*. Poster »52nd international symposium of International association for vegetation science«, Kreta, Grčija, 30. 5.–4. 6. (soavtorji A. Kavgaci, U. Šilc, P. Košir, A. Marinšek, M. A. Bašaran, S. Bašaran).
- *Transnational ecological networks in Central Europe, (TransEcoNet)*. Poster na »8th International conference of the European Society for Ecological Economics. Transformation, innovation and adaptation for sustainability«, Ljubljana, 2.–5. 7. (soavtorji T. Podobnikar, Romina Rodela, Daniela Ribeiro, Stanka Dešnik, Romeo Varga).
- *Flora and vegetation of the Macedonian steppe*. Predavanje na »32nd International Symposium Eastern Alpine and Dinaric Society for vegetation«, Pörtlach, Avstrija, 2.–5. 7. (soavtorji M. Kostadinovski, P. Košir, A. Marinšek, V. Matevski, A. Paušič, U. Šilc, I. Zelnik).
- *Cedar forest communities in Southern Anatolia (Turkey)*. Predavanje na »32nd International Symposium Eastern Alpine and Dinaric Society for vegetation ecology«, Pörtlach, Avstrija, 2.–5. 7. (soavtorji A. Kavgaci, S. Bašaran, M. A. Bašaran).
- *Time series mapping and prediction of the invasive plant Fallopia japonica*. Poster na »32nd International Symposium Eastern Alpine and Dinaric Society for vegetation ecology«, Pörtlach, Avstrija, 2.–5. 7. (soavtorji D. Ribeiro, Wolter Doringo, Alexander Lucieer, T. Podobnikar).
- *Changes of landscape in Bela krajina in last 200 years*. Poster na simpoziju »European landscapes in transformation: challenges for landscape ecology and management: 70 years of Landscape ecology in Europe. IALE meeting«, Salzburg, Avstrija, 9. 7. (soavtorji A. Paušič, P. Košir, U. Šilc).
- *Early spring therophytic grasslands in the Southern Balkan*. Predavanje na »5th Balcan Botanical Congress«, Beograd, Srbija, 7.–11. 9. (soavtorji V. Matevski, U. Šilc).
- *New data about the syntaxonomy and chorology of ass. Erysmo-Trifolietum Micevski 1977 in Republic of Macedonia*. Poster na mednarodnem kongresu »5th Balcan Botanical Congress«, Beograd, Srbija, 7.–11. 9. (soavtorji R. Kušterevska, V. Matevski, M. Kostadinovski).
- *Expansion of invasive species Robinia pseudoacacia in NE Slovenia*. Poster na mednarodni konferenci »Biolief: world conference on biological invasions and ecosystem functioning«, Porto, Portugalska, 19. 10. (soavtorja D. Ribeiro, T. Podobnikar).
- *Phytogeographical differentiation of oak-hornbeam forests in south-eastern Europe*. Poster na mednarodnem simpoziju »52nd international symposium of the International association for vegetation science, Chania, Grčija, 3. 6. (soavtorji P. Košir, E. Biondi, S. Casavecchia, Ž. Škvorc, L. Zivkovic).
- *Vegetacija in gradienti*. Vabljeno predavanje na Univerzi ELTE (Eötvös Loránd Tudományegyetem), Budimpešta, Madžarska, 20. 11.
- *Značilnosti gozdov ob reki Muri*. Predavanje na znanstveni konferenci »Vpliv kakovosti izobraževanja na razvoj Pomurja, 7. znanstvena konferenca PAZU«, Murska Sobota, Slovenija, 27.–28. 11. (soavtorji P. Košir, A. Marinšek, A. Paušič, U. Šilc, I. Zelnik).

Tatjana Čelik

- *Distribution, habitat and population ecology of Coenonympha oedippus in Slovenia*. Predavanje na strokovni delavnici »Conservation of the False Ringlet (Coenonympha oedippus) in Europe« v okviru simpozija »Butterfly Conservation Europe«, Laufen, Nemčija, 28.–29. 1.
- *Diverzitetna favne dnevnih metuljev kot model za naravovarstveno vrednotenje travnišča na Banjšicah (NATURA 2000 območje)*. Predavanje na 2. slovenskem entomološkem simpoziju, Ljubljana, 7.–8. 2.

Igor Dakskobler

- *Pregled jelovih rastišč v Sloveniji*. Predavanje na »XXVII. gozdarskih študijskih dnevih - Ohranitveno gospodarjenje z jelko«, Dolenjske Toplice, 2.–3. 4. (soavtor A. Marinšek).

Matjaž Gregorič

- *Advances in systematics of Zygiellidae*. Referat na »25th European Congress of Arachnology«, Alexandropolis, Grčija 16.–21. 8.

Petra Košir

- *Serik ve Manavgat Bölgelerindeki kızılçam ormanlarında yangın sonrası vejetasyonun gelişim süreci*. Predavanje na simpoziju »I. Orman Yanginlari İle Mücadele Sempozyumu«, Antalya, Turčija, 7.–10. 1. (soavtorji A. Čarni, A. Kavgaci, A. Marinšek, U. Šilc, M. A. Bašaran, S. Bašaran, I. Zelnik).
- *Poplavni gozdovi ob Muri*. Predavanje na mednarodnem simpoziju »Naravne in kulturne vrednosti reke Mure«, Moravske Toplice, 3. 3. (soavtorji A. Čarni, A. Marinšek, U. Šilc, I. Zelnik).
- *Vegetacija in sukcesije*. Nastopno predavanje za pridobitev naziva docent na Fakulteti za matematiko, naravoslovje in informacijsko tehnologijo Univerze na Primorskem, Koper, 13. 5.
- *Long-term post-fire succession of Pinus brutia forest in the eastern Mediterranean*. Predavanje na »52nd international symposium of International association for vegetation science«, Kreta, Grčija, 30. 5.–4. 6. (soavtorji A. Čarni, A. Kavgaci, A. Marinšek, U. Šilc, M. A. Bašaran, S. Bašaran, I. Zelnik).
- *Variability of vegetation of temporary flooded fields along gradient of stagnant water and altitude in south-west Anatolia*. Poster na »52nd international symposium of International association for vegetation science«, Kreta, Grčija, 30. 5.–4. 6. (soavtorji A. Čarni, A. Kavgaci, A. Marinšek, U. Šilc, M. A. Bašaran, S. Bašaran).
- *Flora and vegetation of the Macedonian steppe*. Predavanje na »32nd International Symposium Eastern Alpine and Dinaric Society for vegetation«, Pörschach, Avstrija, 2.–5. 7. (soavtorji A. Čarni, A. Marinšek, V. Matevski, M. Kostadinovski, U. Šilc, I. Zelnik, A. Paušič).
- *Changes of landscape in Bela krajina in last 200 years*. Poster na simpoziju »European landscapes in transformation: challenges for landscape ecology and management: 70 years od Landscape ecology in Europe. IALE meeting«, Salzburg, Avstrija, 9. 7. (soavtorji A. Čarni, A. Paušič, U. Šilc).
- *Značilnosti gozdov ob reki Muri*. Predavanje na znanstveni konferenci »Vpliv kakovosti izobraževanja na razvoj Pomurja, 7. znanstvena konferenca PAZU«, Murska Sobota, 27.–28. 11. (soavtorji A. Čarni, A. Marinšek, A. Paušič, U. Šilc, I. Zelnik).

Matjaž Kuntner

- *Webs, Sex and Systematics: Evolutionary Arms Race in Nephilid Spiders*. Vabljeno predavanje na University of Puerto Rico, Rio Piedras, Puerto Rico, ZDA, 17. 2.
- *Darwin in evolijska misel 150 let kasneje – ob 200-letnici Darwinovega rojstva in 150-letnici izida Nastanka vrst*. Predavanje na historičnem seminarju ZRC SAZU, 19. 5.
- *Evolucija gigantizma in spolnega antagonizma pri pajkih*. Predavanjena prireditvi »Darwinov dan na SAZU«, 22. 5.
- *Phylogeographic patterns in Indian Ocean nephilid spiders*. Referat na »25th European Congress of Arachnology«, Alexandropolis, Grčija 16.–21. 8. (soavtor I. Agnarsson).
- *Advances in systematics of Zygellidae*. Referat na »25th European Congress of Arachnology«, Alexandropolis, Grčija 16.–21. 8. (soavtor M. Gregorič).
- *Webs, Sex and Systematics: Evolutionary Arms Race in Nephilid Spiders*. Vabljeno predavanje na Bern University, Švica, 13. 10.
- *Webs, Sex and Systematics: Evolutionary Arms Race in Nephilid Spiders*. Vabljeno predavanje na Tunghai University, Taichung, Tajvan, 16. 12.

Aleksander Marinšek

- *Serik ve Manavgat Bölgelerindeki kızılçam ormanlarında yangın sonrası vejetasyonun gelişim süreci*. Predavanje na simpoziju »I. Orman Yanginlari İle Mücadele Sempozyumu«, Antalya, Turčija, 7.–10. 1. (soavtorji A. Čarni, A. Kavgaci, U. Šilc, P. Košir, M. A. Bašaran, S. Bašaran, I. Zelnik).
- *Pregled jelovih rastišč v Sloveniji*. Predavanje na »XXVII. gozdarskih študijskih dnevih – Ohranitveno gospodarjenje z jelko«, Dolenjske Toplice, 2.–3. 4. (soavtor I. Dakskobler).
- *Numerical analysis of beech forests of Illyrian floral province*. Poster na simpoziju »8th meeting on vegetation databases –Vegetation databases and Bioindication«, Greifswald, Nemčija, 25.–27. 4. (soavtor A. Čarni).
- *Long-term post-fire succession of Pinus brutia forest in the eastern Mediterranean*. Predavanje na »52nd international symposium of International association for vegetation science«, Kreta, Grčija, 30. 5.–4. 6. (soavtorji A. Čarni, A. Kavgaci, U. Šilc, P. Košir, M. A. Bašaran, S. Bašaran, I. Zelnik).
- *Variability of vegetation of temporary flooded fields along gradient of stagnant water and altitude in south-west Anatolia*. Poster na »52nd international symposium of International association for vegetation science«, Kreta, Grčija, 30. 5.–4. 6. (soavtorji A. Čarni, A. Kavgaci, U. Šilc, P. Košir, M. A. Bašaran, S. Bašaran).
- *Flora and vegetation of the Macedonian steppe*. Predavanje na »32nd International Symposium Eastern Alpine and Dinaric Society for vegetation«, Pörschach, Avstrija, 2.–5. 7. (soavtorji A. Čarni, U. Šilc, V. Matevski, M. Kostadinovski, P. Košir, I. Zelnik, A. Paušič).
- *Značilnosti gozdov ob reki Muri*. Predavanje na znanstveni konferenci »Vpliv kakovosti izobraževanja na razvoj Pomurja, 7. znanstvena konferenca PAZU«, Murska Sobota, 27.–28. 11. (soavtorji P. Košir, A. Marinšek, A. Paušič, U. Šilc, I. Zelnik).

Andrej Paušič

- *Poplavni gozdovi ob Muri*. Predavanje na mednarodnem simpoziju »Naravne in kulturne vrednosti reke Mure«, Moravske Toplice, Slovenija, 3. 3. (soavtorji A. Čarni, P. Košir, A. Marinšek, U. Šilc).
- *Flora and vegetation of the Macedonian steppe*. Predavanje na »32nd International Symposium Eastern Alpine and Dinaric Society for vegetation«, Pörschach, Avstrija, 2.–5. 7. (soavtorji A. Čarni, U. Šilc, V. Matevski, A. Marinšek, M. Kostadinovski, P. Košir, I. Zelnik).

- *Changes of landscape in Bela krajina in last 200 years.* Poster na simpoziju »European landscapes in transformation: challenges for landscape ecology and management: 70 years od Landscape ecology in Europe. IALE meeting«, Salzburg, Avstrija, 9. 7. (soavtorji A. Čarni, P. Košir, U. Šilc).
- *Značilnosti gozdov ob reki Muri.* Predavanje na znanstveni konferenci »Vpliv kakovosti izobraževanja na razvoj Pomurja, 7. znanstvena konferenca PAZU«, Murska Sobota, 27.–28. 11. (soavtorji A. Čarni, P. Košir, A. Marinšek, U. Šilc, I. Zelnik).

Rajko Slapnik

- *Podzemni puži.* Vabljen predavanje v okviru predmeta *Malakologija* za študente biologije (univerzitetni študij) na Prirodoslovno matematični fakulteti Univerze v Zagrebu, Zagreb, Hrvaška, 21. 12.

Andrej Seliškar

- *Habitat monitoring in Europe: current situation and future perspectives.* Predavanje na »2nd European Congress of Conservation Biology«, Praga, Češka Republika, 1.–5. 9. (soavtor dr. Szabolcs Lengyel).

Urban Šilc

- *Serik ve Manavgat Bölgelerindeki kizilçam ormanlarında yangin sonrası vejetasyonun gelişim süreci.* Predavanje na »I. Orman Yanginlari İle Mücadele Sempozyumu«, Antalya, Turčija, 7.–10. 1. (soavtorji A. Čarni, A. Kavgaci, P. Košir, M. A. Bašaran, S. Bašaran, I. Zelnik).
- *Poplavni gozdovi ob reki Muri.* Predavanje na mednarodnem simpoziju »Naravne in kulturne vrednosti reke Mure: mednarodni simpozij«, Moravske Toplice, 3. 3. (soavtorji A. Čarni, P. Košir, A. Marinšek).
- *Long-term post-fire succession of Pinus brutia forest in the eastern Mediterranean.* Predavanje na »52nd international symposium of International association for vegetation science«, Kreta, Grčija, 30. 5.–4. 6. (soavtorji A. Čarni, A. Kavgaci, P. Košir, M. A. Bašaran, S. Bašaran, I. Zelnik).
- *Variability of vegetation of temporary flooded fields along gradient of stagnant water and altitude in south-west Anatolia.* Poster na »52nd international symposium of International association for vegetation science«, Kreta, Grčija, 30. 5.–4. 6. (soavtorji A. Čarni, A. Kavgaci, P. Košir, M. A. Bašaran, S. Bašaran).
- *Pattern of plant traits and factors determining invasibility of anthropogenic vegetation.* Poster na »52nd international symposium of International association for vegetation science«, Kreta, Grčija, 30. 5.–4. 6.
- *Flora and vegetation of the Macedonian steppe.* Predavanje na »32nd International Symposium Eastern Alpine and Dinaric Society for vegetation«, Pörtlach, Avstrija, 2.–5. 7. (soavtorji A. Čarni, V. Matevski, M. Kostadinovski, P. Košir, I. Zelnik, A. Paušič).
- *Changes of landscape in Bela krajina in last 200 years.* Poster na simpoziju »European landscapes in transformation: challenges for landscape ecology and management: 70 years od Landscape ecology in Europe. IALE meeting«, Salzburg, Avstrija, 9. 7. (soavtorji A. Čarni, P. Košir).
- *Early spring therophytic grasslands in the Southern Balkan.* Predavanje na »5th Balcan Botanical Congress«, Beograd, Srbija, 7.–11. 9. (soavtorja A. Čarni, V. Matevski).
- *Značilnosti gozdov ob reki Muri.* Predavanje na konferenci »Vpliv kakovosti izobraževanja na razvoj Pomurja, 7. znanstvena konferenca PAZU«, Murska Sobota, 27.–28. 11. (soavtorji A. Čarni, A. Marinšek, P. Košir, A. Paušič, I. Zelnik).

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Andraž Čarni

- Southwest Forestry Research Institute, Antalya, Turčija, 19.–26. 4.: raziskave sukcesij vegetacije po požaru.
- Univerza Sv. Cirila in Metoda, Skopje, Makedonija, 14.–24. 6.: raziskave gozdne vegetacije pogorja Galičica.
- ELTE (Eötvös Loránd Tudományegyetem), Budimpešta, Madžarska, 18.–19. 11.: raziskava vplivov različnih dejavnikov na razširjenosti vegetacije in modeliranje.

Matjaž Gregorič

- University of Akron, ZDA, 27. 10.–7. 12.: laboratorijsko delo.
- National University of Singapore, Singapur, 17. 12. 2009–17. 1. 2010: terenske, muzejske in laboratorijske raziskave.

Petra Košir

- Southwest Forestry Research Institute, Antalya, Turčija, 19.–26. 4.: raziskave sukcesij vegetacije po požaru.

Simona Kralj – Fišer

- Konrad Lorenz Research Station for Ethology, Gruenau, Avstrija, 25.–28. 11.: učenje statističnih pristopov v vedenjski biologiji.
- National University of Singapore, Singapur, 17. 12. 2009–17. 1. 2010: raziskave spolne biologije pajkov vrste *Nephilengys malabarensis*.

Matjaž Kuntner

- University of Puerto Rico, Portoriko, 1. 2.–31. 3.: terensko delo, delo na treh rokopisih in vabljeno predavanje.
- Smithsonian Institution, Washington, ZDA, 1.–30. 4.: delo na dveh rokopisih.
- Tunghai Univeristy, Taichung, Tajvan, 14.–18. 12.: dve vabljeni predavanji.
- National University of Singapore, Singapur, 10. 12. 2009–13. 1. 2010: terenske, muzejske in laboratorijske raziskave.

Aleksander Marinšek

- Southwest Forestry Research Institute, Antalya, Turčija, 19.–26. 4.: raziskave sukcesij vegetacije po požaru.
- Univerza Sv. Cirila in Metoda, Skopje, Makedonija, 14.–24. 6.: raziskave gozdne vegetacije pogorja Galičica.

Andrej Paušič

- Univerza Sv. Cirila in Metoda, Skopje, Makedonija, 14.–24. 6.: raziskave gozdne vegetacije pogorja Galičica.
- ELTE (Eötvös Loránd Tudományegyetem), Budimpešta, Madžarska, 15.–28. 11.: raziskave vplivov različnih dejavnikov na razširjenosti vegetacije in modeliranje.

Rajko Slapnik

- Naturhistorisches Museum Wien, Johnsbach, Avstrija, 13.–17. 5.: »Workshop Alpine Land snails 2009«, tradicionalna vsakoletna delavnica na temo alpskih polžev.
- Hrvatsko biospeleološko društvo, Zagreb, Hrvaška, 16.–20. 5.: biospeleološke in malakološke raziskave na območju Ravne Gore in Ivanščice v Hrvaški.
- Hrvatsko biospeleološko društvo, Zagreb, Hrvaška, 25.–29. 9.: biospeleološke raziskave v okolici Ogulina in Gračca v Hrvaški.

Andrej Seliškar

- Mednarodno združenje Clusius, Güssing, Avstrija, 22.–24. 5.: delovni sestanek, simpozij »400-letnica smrti Carolusa Clusiusa« in strokovna ekskurzija.

Urban Šilc

- Southwest Forestry Research Institute, Antalya, Turčija, 19.–26. 4.: raziskave sukcesij vegetacije po požaru.
- Univerza Sv. Cirila in Metoda, Skopje, Makedonija, 14.–24. 6.: raziskave gozdne vegetacije pogorja Galičica.

Branko Vreš

- Mednarodno združenje Clusius, Güssing, Avstrija, 22.–24. 5.: simpozij »400-letnica smrti Carolusa Clusiusa« in strokovna ekskurzija.

PEDAGOŠKO DELO

Andraž Čarni

- *Botanika*. Predavanja, vaje in terenski pouk na Visoki šoli za vinogradništvo in vinarstvo, Univerza v Novi Gorici, dodiplomski študij.
- *Ekologija in Izbrana poglavja iz fitocenologije*. Predavanja in vaje na Biotehniški fakulteti, Univerza v Ljubljani, doktorski študij »Bioznanosti«.
- *Pregled gozdnih združb Slovenije*. Predavanja, vaje in terenski pouk na Fakulteti za naravoslovje in matematiko, Univerza v Mariboru, diplomski študij.

Igor Dakskobler

- *Fitocenologija* – posebni del, pregled gozdnih združb Slovenije. Predavanja na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani, Oddelek za gozdarstvo, univerzitetni in visokošolski študij; Oddelek za krajinsko arhitekturo, univerzitetni študij.

Petra Košir

- *Splošna botanika*. Predavanja na Fakulteti za matematiko, naravoslovje in informacijsko tehnologijo Univerze na Primorskem, diplomski univerzitetni študij.

Aleksander Marinšek

- *Gojenje gozdov s fitocenologijo*. Predavanje, vaje in terenski pouk na Višji šoli za lovstvo in gozdarstvo v Postojni, višješolski študij.

MENTORSTVO

Andraž Čarni je mentor doktorandoma A. Paušiču (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani), A. Marinšku (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani) in magistrandki Danieli Ribeiro (Univerza v Novi Gorici).

Tatjana Čelik je somentor pri diplomski nalogi I. Kumprej (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani).

Igor Dakskobler je mentor Jerneju Peljhanu (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani).

Matjaž Kuntner je bil delovni mentor doktorandki Simoni Kralj - Fišer (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani).

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

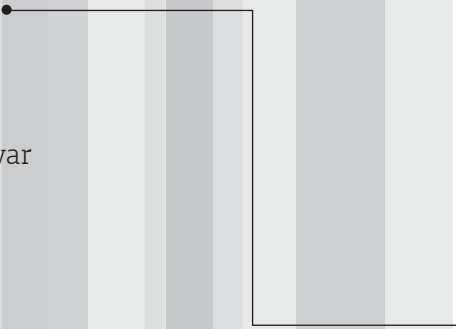
SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://bijh.zrc-sazu.si>

SUMMARY

The sixteen researchers and six other staff of the Jovan Hadži Biological Institute have continued the investigations within the research programme "Fauna, flora, and vegetation of Slovenia and neighbouring countries, and within the various basic and applied national and international projects researching, among other topics, the natural and cultural heritage, the biodiversity of the Posočje region, the ecology and management of Slovenian forests, the phylogenetics of spiders (family Nephilidae), and the interface of behavioural plasticity and phylogenetics in zoology. Additionally, the institute has been involved in numerous international collaborations within Europe and USA. Our house journal *Hacquetia* has been continuously published, and our researchers have helped edit other national and international journals. We housed eight mostly international guests, and our researchers presented their work at numerous international scientific meetings. Additionally, our researchers are increasingly involved in teaching both at national and international universities.

- 1 Majda Černič Istenič
 - 2 Sanja Cukut Krilić
 - 3 Lilijana Šprah
 - 4 Duška Knežević Hočevar
-

DRUŽBENOMEDICINSKI INŠTITUT

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Marjan Kordaš, akad. prof. dr. Zdravko Mlinar, izr. prof. dr. Majda Črnič Istenič (predsednica), izr. prof. dr. Duška Knežević Hočevar, doc. dr. Lilijana Šprah.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: izr. prof. dr. Duška Knežević Hočevar, višja znanstvena sodelavka.

Višji znanstveni sodelavki: izr. prof. dr. Majda Črnič Istenič, doc. dr. Lilijana Šprah.

Asistentka z doktoratom: dr. Sanja Cukut Krilič.

Zunanje sodelavke: Tatjana Novak (univ. dipl. psihologinja, podiplomska študentka Filozofske fakultete, Oddelek za psihologijo), Martina Barat (absolventka Filozofske fakultete, Oddelek za psihologijo), Barbara Dolenc (absolventka Filozofske fakultete, Oddelek za psihologijo), Liza Prajnc (absolventka Filozofske fakultete, Oddelek za psihologijo).

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Jezik, spomin in politike reprezentacije

Vodja raziskovalnega programa: O. Luthar.

Sodelavke: D. Knežević Hočevar, M. Črnič Istenič ter sodelavke Sekcije za interdisciplinarno raziskovanje v humanistiki ZRC SAZU Breda Čebulj Sajko, Ana Hofman, Lucija Mulej, Nina Peršak, Tanja Petrovič, Mateja Ratej, Petra Testen.

V okviru programa se posebna študija, za katero sta zadolženi sodelavki DMI, nanaša na analizo govora o narodni/nacionalni populaciji zlasti z vidika presoje njenega članstva in številčne velikosti. V letu 2009 je bilo zbrano gradivo dokumentacije Dela o rodnosti in migracijah v zadnjem desetletnem obdobju in bil opravljen pregled temeljne literature o reprezentacijah izkustev kmečke populacije ob družbeno-političnih spremembah od 2. svetovne vojne do danes. Pri tem so bili zbrani in pregledani znanstveno-strokovni in časopisno-internetni viri.

Medgeneracijska solidarnost v kmečkih družinah

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: D. Knežević Hočevar.

Sodelavki: L. Šprah, M. Črnič Istenič.

V okviru projekta, ki preučuje medgeneracijsko solidarnost in ambivalentna občutenja v večgeneracijskih kmečkih družinah, sta bila v letu 2009 analizirana temeljna literatura in izvedeno terensko delo. Terensko delo je potekalo v Prekmurju, opravljenih je bilo enaintrideset pogovorov s člani šestih večgeneracijskih družin in tremi drugimi lokalnimi sogovorniki. V ta namen so bile predhodno opravljene analize vprašalnika »Odnosi med generacijami in spoloma v kmečkih družinah v Sloveniji«, izdelan je bil polstrukturiran intervju, oblikovani so bili ocenjevalni listi za merjenje kvalitete življenja in odnosov med člani kmečkih družin.

Družbene konstrukcije migrantskih statusov in njihov vpliv na procese selekcioniranja in integracije migrantov

Vodja temeljnega podoktorskega raziskovalnega projekta: S. Cukut Krilič.

V letu 2009 je bila opravljena analiza primarnih in sekundarnih virov, obstoječe podatkovne zbirke in statistike ter politik, ki se nanašajo na selekcijo in kategorizacijo migrantov in migrantk tako v nacionalnem merilu kot tudi v merilu Evropske Unije. Na tej podlagi je bil oblikovan načrt terenskega dela, ki bo potekalo v letu 2010.

Evalvacija učinkov psihoedukacije in farmakoterapije bolnikov z bipolarno motnjo razpoloženja

Vodja aplikativnega projekta: Mojca Zvezdana Dernovšek, IRIO (Izobraževalno raziskovalni inštitut Ozara) Ljubljana.

Sodelavki: L. Šprah, D. Knežević Hočevar.

V letu 2009 (december) se je delo v okviru raziskave zaključilo. S pomočjo računalniško krmiljenega nevropsihološkega instrumentarija za testiranje selektivne pozornosti, vedenjske inhibicije in socialne kognicije ter kliničnih lestvic za oceno manije, depresije, impulzivnosti, lestvic razpoloženja ter osebnostnih značilnosti in afektivnih temperamentov so bili ovrednoteni učinki psihoedukacije in različnih farmakoloških pristopov pri zdravljenju bipolarnе motnje razpoloženja. Ugotovljeno je bilo, da so se pri osebah, ki so bile vključene v program psihoedukacije, izboljšali nekateri vidiki kognitivnega in psihosocialnega funkcioniranja in da se različni farmakoterapevtski pristopi ne razlikujejo pomembno med seboj glede učinkov na področju splošnega kognitivnega in psihosocialnega funkcioniranja oseb z bipolarno motnjo razpoloženja.

eDESDE-LTC - Electronic standard coding and mapping of services for long-term care / Standardizirano elektronsko kodiranje in mapiranje služb za dolgotrajno oskrbo

Evropski projekt, ki ga sofinancira Public Health Executive Agency (Comission of the European Communities). Družbenomedicinski inštitut ZRC SAZU je eden izmed osmih sodelujočih partnerjev.

Vodja mednarodnega projekta: Prof. dr. Luis Salvador Carulla, ASOCIACION CIENTIFICA PSICOST, Španija.

Sodelavke: L. Šprah (raziskovalka), D. Knežević Hočevar (projektna upraviteljica), M. Črnič Istenič (administratorka).

V okviru projekta je bila v letu 2009 oblikovana nova, dopolnjena slovenska verzija instrumenta eDESDE-LTC in opravljena kvalitativna analiza uporabnosti in ustreznosti instrumenta v Sloveniji na področju dolgotrajne oskrbe. V ta namen sta bili organizirani dve srečanju z osmimi predstavniki vodilnih strokovnjakov s tega področja v Sloveniji.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

L. Šprah je kot sodelavka inštituta organizirala »Simpozij o bipolarni motnji«, izobraževalno strokovno srečanje članov Združenje psihiatrov pri Slovenskem zdravniškem društvu, Ljubljana, 12. 6.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

V letu 2009 so bile oblikovane naslednje podatkovne zbirke: 34 enot prepisanih intervjujev članov kmečkih družin v okviru raziskave *Medgeneracijska solidarnost v kmečkih družinah*; 190 enot nevropsiholoških indikatorjev kognitivno emocionalnih funkcij in zdravstvenega statusa 100 zdravih prostovoljcev in 90 oseb z bipolarno motnjo; 1100 enot obsežen vzorec študentov, na katerih je bila opravljena psihometrična evalvacija vprašalnika afektivnih temperamentov TEMS-A v okviru raziskave *Nevropsihološka evalvacija psihoedukacije in farmakoterapije bolnikov z bipolarno motnjo razpoloženja*.

OBISKI V INŠTITUTU

Janice Lenahan, direktorica za področje pomoči zaposlenim pri Johnson & Johnson, New York, ZDA, in Karen Linn, direktorica zdravstvenih služb Johnson & Johnson Medical Ltd., Livingston, Velika Britanija, 2. junij: v inštitutu sta predstavili psihosocialne programe podpore družbe Johnson & Johnson, namenjene zaposlenim pri skrbi za njihovo duševno zdravje. Vzpostavljeno je bilo sodelovanje pri oblikovanju slovenskih strategij na tem področju, ki jih pripravlja inštitut skupaj z Izobraževalno raziskovalnim inštitutom Ozara Ljubljana.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Sanja Cukut Krilić

- *Življenje in čas Alme Karlin*. Vabljen predavanje na okrogli mizi »8. marec – Pomlad žensk«, Trst, Italija, 6.–8. 3.
- *(De)constructing family migration: female migrants in Slovenia – a case study*. Vabljen predavanje na mednarodni konferenci Evropskega sociološkega združenja (European Sociological Association), Lizbona, Portugalska, 2.–5. 9.
- *Conducting migration research in transnational social fields*. Vabljen predavanje na mednarodni konferenci Evropskega sociološkega združenja (European Sociological Association), Lizbona, Portugalska, 2.–5. 9.

Majda Černič Istenič

- *Ageing and loneliness of urban-rural farm populations in Slovenia / Staranje in osamljenost pri urbanih, podeželskih in kmečkih prebivalcih v Sloveniji*. Referat na 12. mednarodni multikonferenci »Informacijska družba - IS 2009«, Inštitut Jožef Štefan, Ljubljana 12.–13. 10.
- *Ageing and intergenerational relations in rural Slovenia*. Referat na delavnici WG: 5.5. »Is rural Europe really old? Demographical dynamics – Social impacts« na mednarodnem 23. kongresu Evropskega združenja za ruralno sociologijo (European Society for Rural Sociology), Åbo Akademi University, Vaasa, Finska, 17.–21. 8.

Duška Knežević Hočevar

- *To plan cross-border cooperation through the developmental programme Slovenia-Croatia 2007-2013: some dilemmas*. Vabljen predavanje na mednarodni konferenci »Grenzüberschreitende Kontakte. Formen der Interaktion in Grenzregionen, 1970–2007«, Institut für Österreichische Rechtsgeschichte und Europäische Rechtsentwicklung, Gradec, Avstrija, 17.–18. 9.

Lilijana Šprah

- *Strategy for care for the elderly persons in Slovenia*. Referat na 11. mednarodni konferenci »Bridging Knowledge in Long Term Care and Support - Crossing boundaries between ageing and disability«, Barcelona, Španija, 5.–7. 3. (soavtorica Mojca Zvezdana Dernovšek).
- *Rezultati raziskave Evalvacija učinkov psihoedukacije in farmakoterapije bolnikov z bipolarno motnjo razpoloženja*. Predavanje na »Simpoziju o bipolarni motnji«, Ljubljana, 12. 6.
- *Povezanost impulzivnosti z afektivnimi dimenzijami temperamenta med spoloma*. Referat na 12. mednarodni multikonferenci »Informacijska družba - IS 2009«, Inštitut Jožef Štefan, Ljubljana, 12.–16. 10. (soavtorica Barbara Dolenc).
- *Vloga motivacije približevanja in umikanja pri kognitivni kontroli emocionalnih dražljajev*. Referat na 12. mednarodni multikonferenci »Informacijska družba - IS 2009«, Inštitut Jožef Štefan, Ljubljana, 12.–16. 10. (soavtorica Tatjana Novak).

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

- **D. Knežević Hočevar** je kot dejavni član sodelovala na dveh mednarodnih delavnicah v okviru mednarodnega raziskovalnega COST projekta »Remaking Eastern Borders in Europe: A Network Exploring Social, Moral and Material Relocations of Europe's Eastern Peripheries« (ACTION ISCH IS0803). Prva je potekala v Ljubljani 8.–9. 5., druga pa v Helsinkih, Finska, 4.–5. 12.

PEDAGOŠKO DELO

M. Černič Istenič

- *Ruralna sociologija*. Predavanja na Oddeleku za agronomijo na Katedri za agrometeorologijo, urejanje kmetijskega prostora ter ekonomiko in razvoj podeželja, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Sociologija gozdnih virov*. Predavanja na Oddeleku za agronomijo na Katedri za agrometeorologijo, urejanje kmetijskega prostora ter ekonomiko in razvoj podeželja, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Izbrana poglavja iz ruralne sociologije*. Predavanja za študente podiplomskega študija, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Metode raziskovanja v ruralni sociologiji*. Predavanja za študente podiplomskega študija, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Celostni razvoj podeželja*. Predavanje za študente podiplomskega študija, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Sociologija varovanja okolja v kmetijstvu / na podeželju*. Predavanja za študente podiplomskega študija, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.

MENTORSTVO

M. Černič Istenič je pedagoška mentorica diplomantkama Darji Zaletelj in Nastji Cotič in so-mentorica diplomantki Katji Cafuta.

L. Šprah je delovna in pedagoška somentorica diplomantkama Barbari Dolenc in Martini Barat.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://dmi.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

Domestic projects

Intergenerational solidarity in farm families

On the basis of reviewed and analysed literature, the fieldwork in selected villages in Prekmurje (Slovenia) (34 interviews with members of multi-generational farm families) was carried out. Collocutors also filled in evaluation tests on their quality of life and family relations.

Evaluation of a psychoeducation and pharmacotherapeutic effects in patients with bipolar mood disorder:

The project was completed. Neuropsychological assessment of selective attention, behaviour inhibition, social cognition, and clinical scales for mania, depression, impulsivity and affective temperaments revealed that several aspects of cognitive and psychosocial functioning in the group of bipolar patients (n = 90) considerably improved after attendance at psychoeducational programme, while pharmacotherapeutic different approaches did not differ significantly among themselves regarding their effects on general cognitive and psychosocial functioning.

Social constructions of migrant statuses and their impact on the processes of selection and integration of migrants:

Primary and secondary sources and current national and EU policy pertaining to the selection and categorisation of migrants were analysed. On this basis, the fieldwork phase, to be carried out in 2010, was designed.

International projects and cooperation

Electronic standard coding and mapping of services for long-term care (eDESDE-LTC): created is new updated version of the Slovenian e-DESDE-LTC instrument with a qualitative analysis of the utility and suitability of instrument in the field of long term care in Slovenia. In this regard, in Slovenia were organised two meetings with eight representatives of leading experts in this field.

- 1 Andrej Rahten
 - 2 Mateja Matjašič Friš
 - 3 Martin Grum
 - 4 Andrej Vovko
 - 5 Oto Luthar
 - 6 Igor Grdina
 - 7 Pavlina Bobič
 - 8 Katja Škrlj
-

INŠTITUT ZA KULTURNO ZGODOVINO

ZNANSTVENI SVET

Akad. red. prof. dr. Kajetan Gantar (predsednik), akad. dr. Mitja Zupančič, red. prof. ddr. Igor Grdina, dr. Mateja Matjašič Friš, doc. dr. Andrej Rahten (od 1. 10.), red. prof. dr. Peter Štih,izr. prof. dr. Andrej Vovko (do 30. 10.).

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: izr. prof. dr. Andrej Vovko, znanstveni svetnik (do 30. 10.).

V. d. predstojnika: red. prof. dr. Oto Luthar, znanstveni svetnik (od 1. 11.).

Znanstveni svetnik: red. prof. ddr. Igor Grdina.

Višji znanstveni sodelavec: doc. dr. Andrej Rahten.

Znanstvena sodelavka: dr. Mateja Matjašič Friš.

Samostojni strokovni sodelavec specialist v humanistiki: Martin Grum.

Asistentka magisterijem (do 30. 6.), asistentka z doktoratom: dr. Pavlina Bobič (od 1. 7.).

Asistentka z magisterijem, mlada raziskovalka: mag. Neža Zajc.

Asistentka, mlada raziskovalka: Katja Škrli.

Samostojna strokovna sodelavka, tajnica: Urška Hozjan (do 16. 10.).

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKT

Biografije, mentalitete, epohe

Vodja raziskovalnega programa: I. Grdina.

Sodelavci: P. Bobič, D. Kos (Zgodovinski inštitut Milka Kosa), M. Matjašič Friš, P. Svoljšak (Zgodovinski inštitut Milka Kosa), K. Škrlič, A. Vovko.

Raziskovalni program je v letu 2009 potekal po zastavljenem načrtu. Ker pomeni logično nadaljevanje ob vsebinski obogatitvi prejšnjega programa Inštituta za kulturno zgodovino ZRC SAZU, je odpadla potreba po posebnem času za evidentiranje in zbiranje gradiva. Tako so sodelavci težišče dela že posvetili delni objavi rezultatov raziskovanj in izdali *Novo slovensko biografijo* kot IV. zvezek inštitutske zbirke *Življenje in dela*, v katerem so s pritegnitvijo novih virov in literature predstavili štirinajst temeljnih in z novimi podatki dopoljenih znanstvenih biografij pomembnih osebnosti iz slovenske zgodovine in najrazličnejših področij delovanja (predvsem s področij kulture, politike in znanosti). Nadaljujejo se raziskave za nadaljnje delne ali celovite objave doslej nedostopnega, a izjemno pomembnega gradiva (npr. viri iz zapuščine skladatelja Marjana Kozine ter plemičev, ki so odločilno zaznamovali zgodnji novi vek na Slovenskem).

Prikrita dežela, Zgodovina slovenskega naroda

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: I. Grdina.

Sodelavci: M. Grum, K. Keber, O. Luthar, M. Matjašič Friš, M. Ratej (Sekcija za interdisciplinarno raziskovanje ZRC SAZU), dr. Julijana Visočnik (Univerza v Novi Gorici), A. Vovko.

Sodelavci so po predloženem načrtu nadaljevali sistematične preglede vseh sintetičnih zgodovinskih del, ki obravnavajo slovensko zgodovino in identificirali ter obdelali tiste procese in osebnosti, ki so bile doslej iz takšnih ali drugačnih razlogov premalo raziskane. Za tisk so v zbirki *Življenje in dela* kot VI. zvezek pripravili znanstveno biografijo dvajsetih osebnosti, ki so odločilno zaznamovale rast slovenske pomorske identitete (ladjarji, gospodarstveniki, politiki, častniki vojne in trgovske mornarice), ki jih bodo kasneje vključili tudi v *Slovenski biografski leksikon*. Pri teh raziskavah še posebej pazijo na uravnoteženost različnih področij delovanja, kot tudi na uravnovešeno zastopanost osebnosti znotraj in zunaj slovenskega državnega oziroma etničnega prostora.

Ustvarjanje spomina in ohranjanje kulturne identitete med slovenskimi izseljenci in njihovimi potomci

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: M. Milharčič Hladnik (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije).

Sodelavka: K. Škrlič.

V okviru projekta na Inštitutu za izseljenstvo ZRC SAZU K. Škrlič preučuje aleksandrinke in zbira ustne in pisne vire o tej ženski migraciji v Egipt.

Arhiv in slovenska bio-bibliografska podatkovna zbirka

Dokumentacija

Arhiv *Slovenskega biografskega leksikona* je bil poleg tekočega gradiva (izrezki iz časopisja) dopoljen tudi z drugim, težje dostopnim gradivom (npr. brošurami, zgibankami in drugim drobnim gradivom z biografskimi podatki, ki je nastalo ob različnih priložnostih, npr. koncerti, razstave, spominske prireditve itd.).

Delo z uporabniki arhiva Slovenskega biografskega leksikona

Največjo skupino uporabnikov arhiva predstavljajo raziskovalci, nekaj je tudi študentov (diplomske in seminarske naloge ter različne raziskave). Pomembna skupina uporabnikov so pisci bio-bibliografskih člankov za najrazličnejša leksikalna, enciklopedična in druga dela (npr. za *Enzyklopädie der slowenischen Sprache und Literatur in Kärnten*). Na prošnjo institucionalnih in individualnih uporabnikov je bilo pripravljenih več pisnih in ustnih bio-bibliografskih informacij. Nekaj informacij je bilo posredovanih tudi v tujino.

Slovenska bio-bibliografska podatkovna zbirka

Delo pri urejanju in dopolnjevanju računalniške bio-bibliografske podatkovne zbirke je lansko leto zastalo. Podatki iz zbirke, ki so bili zbrani v preteklih letih, so bili s pridom uporabljeni pri oblikovanju osebnih izkaznic za »Slovensko spletno biografsko središče« (SBL2 in PSBL). Izpis iz zbirke je bil posredovan tudi Petri Vide Ogrin za pripravo elektronske izdaje *Slovenskega biografskega leksikona 1*.

Slovensko spletno biografsko središče in sodelovanje pri povezavi e-vsebin na ZRC SAZU v enoten sistem (v perspektivi e-hiša ZRC SAZU)

a) Spletni Slovenski biografski leksikon 2

Do srede avgusta so bili v XML format preoblikovani metapodatki in članki s polnimi besedili za 163 slovenskih in s slovenstvom povezanih neslovenskih osebnosti. Gre za članke, objavljene v Poskusnem zvezku za SBL 2, 54 neobjavljenih člankov iz arhiva SBL in 3 članke I. Grdine. Največ dela je bilo od konca leta 2008 do poletja 2009 vložene v digitalizacijo in redakcijo 54 neobjavljenih člankov – večina teh člankov je namreč nastala v začetku 90-ih let, nekateri pa tudi pred letom 1990 – in v oblikovanje osebnih izkaznic za vseh 163 osebnosti in družin.

b) Digitalizacija Primorskega slovenskega biografskega leksikona

Od podpisa pogodbe z Goriško Mohorjevo družbo sredi junija do decembra 2009 so bili v elektronsko obliko preneseni vsi zvezki *Primorskega slovenskega biografskega leksikona*, tj. 20 zvezkov na skupaj 2.796 straneh oz. 4.555 geselskih člankov. Skeniranje sta v več delih med 3. 7. in 28. 10. oz. 22. 12. (popravki in manjkajoče strani) zgledno opravila sodelavca Fotolaboratorija I. Lapajne in M. Zaplatil. Po skeniranju so bile vse strani obdelane z OCR (Optical character recognition) programom. Kljub napredku teh programov v zadnjih letih je rezultat obdelave zaradi več dejavnikov (dvokolonski tisk, slab papir, na katerem je bil tiskan leksikon, različna tipografija za glavo članka, osrednje besedilo in bio-bibliografska dopolnila) še vedno komaj zadovoljiv.

Vzporedno s tem delom je potekala izdelava osebnih izkaznic v *Primorski slovenski biografski leksikon* vključenih osebnosti in družin. Podatke iz »Slovenske bio-bibliografske podatkovne zbirke« je bilo potrebno pregledati, dodati manjkajoče podatke ter jih dopolniti s podatki o avtorju članka v *Primorskem slovenskem biografskem leksikonu* in mestom objave v njem (leto, št. zv. in strani). Narejena je bila tudi poskusna konverzija vnesenih podatkov v XML format.

c) Zbirka portretov za »Slovensko spletno biografsko središče«

V letu 2009 je bila zasnovana zbirka digitalnih portretov slovenskih in s slovenstvom povezanih neslovenskih osebnosti.

Osrednji specializirani informacijski center za humanistiko (OSIC)

M. Grum je v okviru OSIC odgovorna oseba za spremljanje in nadziranje (verifikacijo) ustreznosti razvrstitve biografskih enot raziskovalcev po veljavni tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS.si za področje humanistike. Sodeluje tudi z znanstvenoraziskovalnim in razvojnim svetom za humanistiko v okviru ARRS pri optimiranju metodoloških osnov za vodenje bibliografij raziskovalcev ter pri drugih vprašanih, povezanih z vodenjem bibliografij.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **I. Grdina** je član senata Fakultete za humanistiko na Univerzi v Novi Gorici. Bil je tudi član komisije za oceno strokovne usposobljenosti dr. Davida Bandlja (Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici)). Napisal je novo slovensko verzijo besedila za opero Viktorja Parme *Zlatorog* za uprizoritve v Operi in baletu SNG Maribor (premiera 6. februarja) in prepisal besedila samospevov za CD *Josip Ipavec: Samospevi* (izdala Glasbena matica v Ljubljani 2009). Še naprej je bil glavni urednik *Zbranih del Primoža Trubarja* in član uredništva knjižne serije *Nova slovenska biografija*.
- **M. Grum** skrbi za arhiv *Slovenskega biografskega leksikona* in dela z uporabniki arhiva, ureja slovenske bio-biografske podatkovne zbirke, dela za »Slovensko spletno biografsko stičišče« in sodeluje v Znanstvenoraziskovalnem centru SAZU pri povezovanju e-vsebin v enoten sistem (spletni *Slovenski biografski leksikon 2*, digitalizacija *Primorskega slovenskega biografskega leksikona*, zbirka digitalnih portretov slovenskih in s slovenstvom povezanih neslovenskih osebnosti).
- **M. Matjašič Friš** je od januarja 2001 urednica znanstvene humanistične revije *Studia historica Slovenica* (SHS) - v letu 2009 so izšle 3 številke s skupnim obsegom 760 strani (30 avtorjev). Je tehnična urednica zbirke *Življenja in dela*, ki jo izdaja Inštitut za kulturno zgodovino ZRC SAZU. V letu 2009 je izšla monografija z naslovom *Nova slovenska biografija*, ki obsega 14 razširjenih biografij pomembnih slovenskih osebnosti. Bila je članica organizacijskega odbora znanstvenega simpozija, ki je bil posvečen 70. obletnici smrti dr. Franca Kovačiča in je potekal 14. 5. v Mariboru. Po odobritvi prehoda na neposredni doktorski študij pripravlja doktorat o življenju in delu dr. Pavla Turnerja.
- **A. Rahten** je vodil uredništvo *Slovenskega biografskega leksikona 2*, v okviru katerega sta izšla dva zvezka v obnovljeni zbirki *Življenja in dela*. Vodil je tudi Koordinacijski odbor za raziskovanje diplomatske zgodovine, ki skrbi za zbirko *Studia diplomatica Slovenica*. Bil je sourednik dvojne številke hrvaškega interdisciplinarnega časopisa *Pilar* in član mednarodnega uredniškega odbora *Časopisa za suvremenu povijest in international Journal of Euro-Mediterranean Studies*. Do septembra 2009 je bil predsednik upravnega odbora Evro-sredozemske univerze v Portorožu.
- **K. Škrlič** pripravlja doktorat iz kulturne zgodovine prve svetovne vojne. Je članica »International Society for the First World War Studies, Assosiation for the Studies of Nationalities«, uredništva *Notizario di AISO - Associazione Italiana di Storia Orale* in Društva za ohranjanje kulturne dediščine aleksandrink.
- **A. Vovko** je član uredniških odborov znanstvenih revij *Šolska kronika*, *Dve domovini / Two Homelands* in *Studia historica Slovenica*, član Komisije za reševanje vprašanj prikritih grobišč in član slovenskega dela programskega sveta »Foruma slovanskih kultur«.
- **N. Zajc** proučuje slovenske kulturne in znanstvene stike s slovanskim svetom ter nekatere slovenske osebnosti, zlasti s področja diplomatske zgodovine, ki so delovale v tem prostoru.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Pavlina Bobič et al., *Nova slovenska biografija*, Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 184 str., ilustr.
- Zbirka *Življenja in dela 4. Biografske in bibliografske študije 3*.

- Neža Zajc, »*Žitje protopopa Avvakuma*«, *ruska tradicija na preizkušnji*, Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 182 str., ilustr.
- Zbirka *Življenja in dela 5. Kulturnozgodovinske študije 2*.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- **I. Grdina** je sodeloval pri pripravi sporazuma med Slovanskim inštitutom Ruske akademije znanosti v Moskvi in Inštitutom za kulturno zgodovino ZRC, ki je bil podpisan decembra.

OBISKI V INŠTITUTU

- **Dr. Konstantin Nikiforov**, direktor Slovanskega inštituta Ruske akademije znanosti in dr. Nadežda N. Starikova z istega inštituta, Moskva, Rusija, december: seznanitev z delom inštituta.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Pavlina Bobič

- *Guardians of the True Faith: The Catholic Church and Images of Suffering and Sacrifice in the Slovenian lands of the Habsburg Monarchy, 1914–16*. Predavanje na mednarodnem znanstvenem simpoziju »War and Memory (1914–1918)«, Lizbona, Portugalska, 22. 6.
- *Vojna evforija 1914*. Predavanje na mednarodnem znanstvenem simpoziju »Mesta med veliko vojno (1914–1918)«, Maribor, 2. 12.

Igor Grdina

- *Pomen, specifika in smisel esejistike : med lepoto in (ne)gotovostjo, med angažiranostjo in avtobiografskostjo*. Pogovor v ciklusu »Razmišljanja in razgovori v Mohorjevi«, Ljubljana, 15. 4.
- *Dunaj – domovina ali tujina?* Predavanje na mednarodnem znanstvenem simpoziju »Slovenski odnosi z Dunajem skozi čas«, Dunaj, Avstrija, 23. 6.
- *200 letnica Ilirskih provinc*. Poogovor, 3. program ARS, Radio Slovenija, Ljubljana, 13. 10.
- *Dan reformacije*. Pogovor v praznični oddaji, Radio Koper, 31. 10.
- *Prijateljci po sili in iskreni sovražnici – Avstro-Ogrska in Italija*. Predavanje na mednarodnem znanstvenem simpoziju »Mesta med veliko vojno (1914–1918)«, Maribor, 2. 12.

Andrej Rahten

- *Archduke Francis Ferdinand and the South Slav Question*. Predavanje na Univerzi Minnesota, Minneapolis, ZDA, 15. 4.
- *From the Habsburg Monarchy to the European Union: Evolution of national, regional, and European loyalties among the Slovenes in the 20th Century*. Predavanje na Univerzi Minnesota, Minneapolis, ZDA, 16. 4.

Katja Škrlič

- *An »Ordinary« Man in the Great War: an analysis of Slovenian and Italian War diaries and Memories*. Predavanje na seminarju za doktorske študente European Doctorate in the Social History of Europe and the Mediterranean / Dottorato di ricerca in Storia sociale europea dal medioevo all'eta contemporanea, Università Ca Foscari Venezia, Benetke, Italija 3. 6.
- *Commemorating Caporetto / Forgetting Kobarid. Strategies of commemoration in Fascist Italy*. Predavanje na mednarodni konferenci »From the trenches to Versailles: War and Memory (1914–1918)«, Universidade Nova de Lisboa, Portugalska, 22.–27. 6.
- *Spoznajmo jih: pogovor o aleksandrinkah, migracijah in zgodovini žensk*. Intervju na TV Primorka, 22. 3.
- *Kako osebna je lahko zgodovina?* Razprava ob predstavitvi zbornika »Križa migracij – po meri življenjskih zgodb«, Inštitut za zgodovinske študije, Znanstvenoraziskovalno središče Univerze na Primorskem, Koper, 24. 11.
- *Kako osebna je lahko zgodovina?* Razprava ob predstavitvi zbornika »Križa migracij – po meri življenjskih zgodb«, Inštitut za zgodovinske študije, ZRS Univerze na Primorskem, Koper, 24. 11.
- *Labyrinths of memory of WWI on the border between Slovenia and Italy*. Predavanje na mednarodni konferenci »Changing Memory of the Great War«, ZRC SAZU, Ljubljana, 30. 11.

Andrej Vovko

- *O Slomšku pedagogu in šolniku*. Predavanje na Slomškovem simpoziju ob 15. letnici prestavitve škofijskega sedeža iz Št. Andraža v Maribor, Rektorat Univerze v Mariboru, Maribor, 22. 10.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Pavlina Bobič

- Vojni arhiv, Dunaj, Avstrija, junij: raziskovalno delo.

Igor Grdina

- Avstrijska nacionalna knjižnica, Dunaj, Avstrija, junij: raziskovalno delo.
- Hrvaški inštitut za zgodovino, Zagreb, Hrvaška, maj, oktober: raziskovalno delo.

Mateja Matjašič Friš

- Immigration Archives v Melbournu, Škofijska arhiva v Melbournu in Sidneyu, Sidney, Melbourne, Avstralija, 12. 2009–1. 2010: raziskovalno delo v okviru raziskovalnega projekta »Slovenske vojaške osebnosti – vojaške kariere«.

Andrej Rahten

Univerza Columbia v New Yorku in kongresna knjižnica v Washingtonu, ZDA, april: študijski obisk.

Katja Škrlič

- Università Ca Foscari Venezia, Benetke, Italija, marec–julij, september, oktober: študijsko izpopolnjevanje in raziskovanje pod mentorstvom Maria Isnenghia (štipendija italijanske vlade), priprava mednarodnega projekta.
- Archivi della scrittura popolare, Museo storico, Trento, Italija, julija in avgust: raziskovalno delo.
- Museo Storico Italiano della Guerra, Rovereto, Italija, julij in avgust: raziskovalno delo.
- ISTRESCO, Istituto per la storia della resistenza e della società contemporanea della Marca trevigiana, Treviso, Italija, maj in junij, september in oktober: raziskovalno delo in priprava mednarodnega projekta.
- L'Istituto veneziano per la storia della Resistenza e della società contemporanea, Benetke, Italija, april in maj: raziskovalno delo.
- Univeristà di Padova, Padova, Italija, april in maj: raziskovalno delo.
- Biblioteca Nazionale Marciana – Venezia, Benetke, Italija, marec, julij: raziskovalno delo.
- Centro Interuniversitario di Storia Culturale (Konzorcij univerz v Benetkah, Padovi, Bologni in Pisi s sedežem v Padovi) Padova, Italija, april in maj: študijski obiski (predavanja in konference).
- Archivio Storico Provinciale, Gorizia, Italija, november in december: raziskovalno delo.
- Biblioteca Statale Isontina, Gorizia, Italija, november in december: raziskovalno delo.

Neža Zajc

Slovanski inštitut ruske akademije, Moskva, Rusija, maj: raziskovalno delo.

- Knjižnice in arhivi, Sankt Peterburg, Rusija, december: raziskovalno delo.

PEDAGOŠKO DELO

Igor Grdina

- *Kulturna zgodovina slovenskega prostora*. Predavanja v okviru študijskega programa prve stopnje »Kulturna zgodovina«, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Evropa v obdobju revolucij*. Predavanja v okviru študijskega programa prve stopnje »Kulturna zgodovina slovenskega prostora«, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Andrej Rahten

- *Zgodovina neevropskih narodov po letu 1918*. Predavanja na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru.
- *Politična zgodovina habsburške monarhije v 19. in 20. stoletju*. Predavanja na Univerzi v Novi Gorici.
- *Mednarodni odnosi*. Predavateljski cikel na Fakulteti za podiplomske evropske in državne študije na Brdu pri Kranju in Evropski pravni fakulteti v Novi Gorici.

Andrej Vovko

- *Novejša kulturna zgodovina*. Predavanja na Oddelku za sociologijo Filozofske fakultete Univerze v Mariboru.
- *Muzeologija*. Predavanja in seminar na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Mariboru.
- Sodelovanje pri izvedbi magistrskega študija na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani in Univerze v Mariboru.

MENTORSTVO

Andrej Rahten je bil poleg mentorskih obveznosti na dodiplomskem študiju tudi mentor na podiplomskem študiju, in sicer naslednjim študentom: Dušanu Beloviču, Klemnu Brvarju, Bernardi Gnamuš Šlebnik, Ireni Bratuša, Annette Godler, Andreji Markelj Bogataj, Aleksandri Gačić, Barbari Rejc in Bredi Zalašček.

Andrej Vovko je somentor pri magistrski nalogi Alenke Veber na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani in mentor pri diplomskih nalogah Maje Crnobrnja, Karle Kramberger, Mateje Malnar, Špele Robnik, Simone Sajko in Alenke Triplat, ter pri diplomskih seminarskih nalogah Staše Bornekar, Natalije Bukovec, Barbare Fužir, Aleksandre Horvat, Jožice Jurgec, Doroteje Kociper, Jane Kordež, Sandre Kos, Urške Kurmanšek, Mojce Pevec, Sabine Šifrar, Tinke Verdnik in Jasmine Vindiš na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://odmev.zrc-sazu.si/instituti/ikz/>

SUMMARY

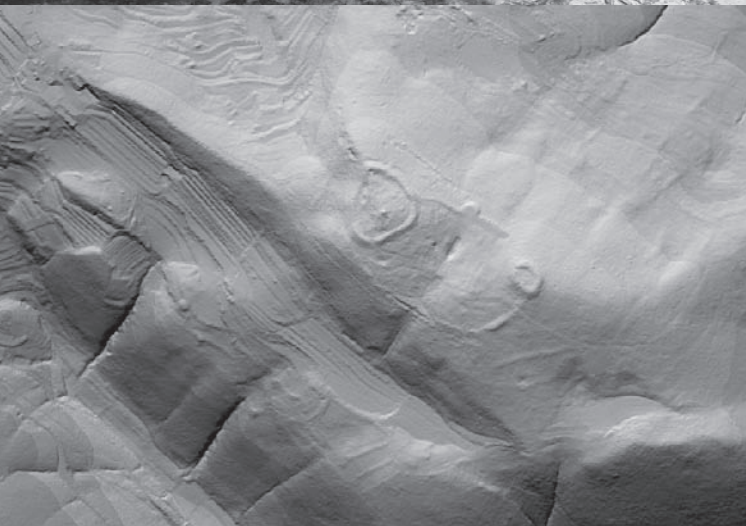
In 2009 the Institute of Cultural History, focused most of its documentary, research and publishing activities to its three principal areas: biographical and bibliographical database, researching and publishing of various methodological and other biographical and bibliographical research studies, and the long term preparation work for the new edition of the Slovenian Biographical Lexicon, which was this year further intensified. The work on the biographical and bibliographical database continued intensively both in classic and electronics forms, with new emphasis given to the latter. So far there are in the database 14,350 maps and 22,553 electronic entries of biographical and bibliographical information on important personalities and families. The biographical and bibliographical studies and the studies of cultural history continued in the frame of the new research programme Biographies, Mentalities, Epochs and the research project The Land Beneath: The History of the Slovene People. The studies included the research of the curriculum vitae of the important Slovenian personalities in Slovenia and abroad, of the members of the Celjski, the Turjaški/Auersperg and of other aristocratic families, of some of the crucial periods in Slovenian history (Reformation, The Enlightened Absolutism and others), and of the members of various Slovenian patriotic organisations and publishing houses. Strong emphasis was given to the biographical and bibliographical methodological research. Research and preparations for the new Slovenian Biographical Lexicon continued with the preparation of Slovensko spletno biografsko stičišče (Slovenian Biographical Website), the gradual digitisation of Primorski slovenski biografski leksikon (Bibliographical Lexicon of the Slovenian Littoral), and the digital database of portraits of important personalities. All this will provide important instruments to future authors of the bio-bibliographical articles.

Pavlina Bobič et al., *Nova slovenska biografija* [The New Slovenian Biography], the IV. volume of the series *Življenja in dela, Biografsko bibliografske študije 2* (The Lives and the Deeds, Biographical and Bibliographical Studies 2) and the V. volume of Neža Zajc, *»Žitje protopopa Avvakuma«, ruska tradicija na preizkušnji*, (*»Žitje protopopa Avvakuma«, The Russian tradition on probation*), *Življenja in dela, Kulturnozgodovinske študije 2* (The Lives and the Deeds, Cultural historical Studies 2) were published.

- 1 Krištof Oštir
- 2 Peter Lamovec
- 3 Ivan Šprajc
- 4 Peter Pehani
- 5 Aleš Marsetič
- 6 Nicolas Poirier
- 7 Borut Telban

- 8 Tatjana Veljanovski
- 9 Urška Kanir
- 10 Nataša Gregorič Bon
- 11 Saša Čaval

INŠTITUT ZA ANTROPOLOŠKE IN PROSTORSKE ŠTUDIJE

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Matija Gogala, akad. prof. dr. Igor Vrišer, dr. Liza Debevec, dr. Krištof Oštir (predsednik), dr. Ivan Šprajc, dr. Borut Telban.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: doc. dr. Ivan Šprajc, znanstveni svetnik.

Višji strokovni sodelavec: Peter Pehani.

Strokovna sodelavka: Saša Čaval.

Tajnica: Melita Robič (na porodniškem dopustu).

Sekcija za prostorske študije

Vodja: izr. prof. dr. Krištof Oštir, višji znanstveni sodelavec.

Znanstvena sodelavca: dr. Nicolas Poirier (od 12. 10.), dr. Tatjana Veljanovski.

Asistenti: Urša Kanjir (od 1. 12.), Žiga Kokalj, Peter Lamovec, Aleš Marsetič.

Sekcija za antropologijo

Vodja: izr. prof. dr. Borut Telban, znanstveni svetnik.

Znanstveni svetnik: doc. dr. Ivan Šprajc.

Znanstvene sodelavke: dr. Tatiana Bajuk Senčar, dr. Liza Debevec, dr. Julia Elyachar Mastnak (do 31. 10.), dr. Nataša Gregorič Bon.

Sekcija za okoljske študije

Vodja: doc. dr. Tomaž Podobnikar, višji znanstveni sodelavec.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Antropološke in prostorske raziskave

Vodja raziskovalnega programa: I. Šprajc.

Sodelavci: L. Debevec, N. Gregorič Bon, Ž. Kokalj, K. Oštir, T. Podobnikar, M. Robič, B. Telban, T. Veljanovski.

Sodelavci so pri prostorskih raziskavah še naprej uporabljali daljinsko zaznavanje in GIS v arheologiji in antropoloških vedah ter razvijali nove tehnike in metode obdelave podatkov. Pri daljinskem zaznavanju so težišče raziskav usmerili v lasersko skeniranje (lidar). Pri razvoju metod GIS so se posvečali zlasti razvoju metod za geomorfološke analize različnih digitalnih modelov reliefa. V okviru antropoloških raziskav so nadaljevali socialno- in kulturnoantropološke študije na Papui Novi Gvineji, v Zahodni Afriki in Albaniji ter arheološke in arheoastronomske raziskave na območju Mezoamerike, s posebnim poudarkom na prostorskih razsežnostih kulturnih procesov.

Antropologija evropske integracije

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: T. Bajuk Senčar.

Sodelavec: J. D. Turk.

Projekt temelji na etnografski raziskavi življenj ter poklicnih izkušenj slovenskih »evrokratov«, zaposlenih v institucijah Evropske unije v Bruslju. Skladno z raziskovalnim načrtom je bil letos poudarek na zbiranju pripovedi o življenjskih oziroma profesionalnih izkušnjah sogovornikov, na terenskem delu na več lokacijah ter na analizi družbenih mehanizmov, preko katerih te institucije skušajo integrirati svoje nove zaposlene. V tem letu sta se začela tudi predelovanje ter analiza prejetega gradiva; analiza se osredotoča predvsem na različna ter nasprotujoča pojmovanja identitete ter strokovnosti v konstelaciji multilateralnih ter multikulturnih institucij Evropske unije.

Evropeizacija in pojav »novih« regionalizmov na »obrobjih« Evrope: Primer Himare v južni Albaniji

Vodja podoktorskega raziskovalnega projekta: N. Gregorič Bon.

Namen raziskave je prikaz in analiza lokalnih predstav in idealov o 'Evropi' oz. Evropski uniji. Lokalni pomeni in predstave o 'Evropi' so pogosto sinonimi želja o boljši prihodnosti, modernizaciji in priznanju raznolikosti in dinstinktivnosti prebivalcev. Eden od ciljev raziskave je tudi prikazati, kako lokalne elite, domačini, povratniki in izseljenci konstruirajo evropskost in rekonfigurirajo dinstinktivnost 'svojega' kraja. Projekt temelji na analizi vsakdanjih praks, diskurzov in konfiguracij mehanizmov moči, s katerimi domačini in v okviru geografsko, politično in zgodovinsko spremenljivih meja opredeljujejo svoj prostor in producirajo občutek vključenosti in hkrati izključenosti iz 'Evrope'.

Harmonizacija določitve predmetov na optičnih satelitskih posnetkih

Vodja podoktorskega raziskovalnega projekta: T. Veljanovski.

Satelitsko opazovanje Zemlje je pomemben vir informacij za proučevanje lastnosti površja Zemlje. Zaradi ponovljivosti meritev se je še posebej uveljavilo na področju monitoringa površja in sledenja sprememb v velikih in/ali malih merilih. Ker pa so posnetki ustvarjeni v različnih okoliščinah (t. i. meteorološki in tehnološki pogoji), tudi že utečeni postopki kalibracije, vselej ne dajejo primerljivih rezultatov o nastalih razlikah med opazovanimi časovnimi sekvencami. V projektu je poudarek na izboljšavi doslednosti določanja dejanskih reprezentacij opazovanih sprememb s prenosom metod detekcije v objektno usmerjeno opazovanje elementov površja. Raziskave so poglobljene v okviru naslednjih nalog: napredno segmentiranje podob, opredelitev parametrov meteorološko pogojenih variacij v spektralnem prostoru in s tem izboljšava karakterizacije sprememb ter iskanje rešitve za ustvarjanje relacije med časovnimi manifestacijami objektov. Namen projekta je vzpostaviti metodologijo za pridobivanje semantično in geometrično zanesljivih podatkov o izbranih/opazovanih spremembah na površju Zemlje, kot jih lahko beležimo s satelitskimi posnetki različnih ločljivosti.

The management of agrarian areas from Protohistory to modern times: modeling time-space dynamics from archaeological sources, written and environmental data

Vodja podoktorskega raziskovalnega projekta: K. Oštir.

Sodelavec: N. Poirier.

Pri projektu, ki ga v okviru programa Marie Curie 70P financira Evropska komisija, se N. Poirier ukvarja s študijem prostorske in časovne dinamike kmetijskih površin v daljšem časovnem obdobju (od prazgodovine do 19. stoletja). Svoje znanje prispeva k študijam, ki jih izvaja gostiteljska skupina, nadgrajuje pa z analizami z geografskimi informacijskimi sistemi in daljinskim zaznavanjem (predvsem laserskim skeniranjem).

Uporaba lidarskega daljinskega zaznavanja v preučevanju preteklih kulturnih pokrajin

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: I. Šprajc.

Sodelavci: Andrej Kobler (Gozdarski inštitut Slovenije), Ž. Kokalj, A. Marsetič, K. Oštir, S. Tecco Hvala (Inštitut za arheologijo).

V okviru projekta se uporablja lidarska tehnika daljinskega zaznavanja za prepoznavanje elementov preteklih kulturnih pokrajin. Projekt obsega interpretacijo, razvijanje in testiranje različnih tehnik in postopke obdelave lidarskih podatkov ter pripravo ustreznih izdelkov, zaradi česar je mogoče ovrednotiti in razločevati njihovo uporabnost v posameznih tipih naravnega okolja in glede na specifične potrebe.

Analiza konfliktov in kulturnih razlik v Severni in PodSaharski Afriki

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: T. Mastnak (Filozofski inštitut).

Sodelavci projekta: L. Debevec, J. Elyachar Mastnak, P. Repolusk (Geografski inštitut Antona Melika).

Izkušnje mednarodnih mirovni operacij (mirovne sile pri Organizaciji združenih narodov, NATO, Afriški uniji itd.) kažejo, da je poznavanje lokalnih kulturnih razlik ključnega pomena za varno in uspešno delovanje na terenu. Vedno bolj je jasno, da si morajo mirovne operacije prizadevati, da bi delovale na podlagi lokalnih tradicij in izkušenj in da ne vsiljujejo tujih modelov vladanja in upravljanja s konfliktnimi situacijami. Vendar pa so mirovne operacije največkrat odraz širših političnih interesov in rezultat tega je med drugim tudi to, da so na konfliktna območja poslani vojaki, ki nimajo izkušenj z danim kulturnim okoljem. Zaradi preslabega poznavanja lokalne situacije je njihovo bivanje in delovanje lahko ogroženo in manj uspešno. Poznavanje lokalne situacije, izjemnega pomena za uspešno mirovno operacijo, vključuje poznavanje in razumevanje geopolitičnega stanja, družbeno-kulturnega stanja, etničnih razlik in zgodovinskega konteksta. Glede na ta dejstva pričujoči projekt obsega dva glavna tematska sklopa: pregled geopolitičnega stanja ter preteklih in sedanjih konfliktov v Severni in PodSaharski Afriki, in predstavitev kulturnih razlik na tem območju. Projekt se je zaključil 31. 10. 2009.

Študija izvedljivosti mikrosatelita za daljinsko zaznavanje z inovativnim pogonom za natančno gibanje orbitalne platforme

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: T. Rodič.

Vodja delovne skupine: K. Oštir.

Sodelavci: Ž. Kokalj, A. Marsetič, P. Pehani, T. Veljanovski.

Cilj predlaganega projekta je izdelati študijo izvedljivosti mikrosatelita za daljinsko zaznavanje. Motivacija za predlog projekta temelji na zadnjih dosežkih na področju tehnologije mikro in nano satelitov, ki omogočajo cenovno ugodno zajemanje lokalnih in globalnih podatkov iz vesolja. V prvi fazi projekta so sodelavci na podlagi analize uporabniških potreb, tehničnih in finančnih omejitev poiskali najprimernejšo koristnejšo rešitev za pridobivanje podatkov daljinskega zaznavanja.

»Konkurenčnost Slovenije 2006-2003« v letu 2008

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: B. Vrščaj, T. Podobnikar (pridružena skupina).

Uporaba geografskih informacijskih sistemov (GIS) ter digitalnega pedološkega kartiranja in modeliranja predstavlja trenutno najpomembnejše smernice pri ugotavljanju prostorske diferenciacije tal, saj je s tem prihranjeno ogromno dragocenega časa, finančnih sredstev in terenskega fizičnega napora.

Center odličnosti Vesolje, znanost in tehnologije

Vodja centra: T. Rodič.

Vodja delovne skupine: K. Oštir.

Sodelavci: Ž. Kokalj, P. Lamovec, A. Marsetič, P. Pehani, T. Veljanovski, dr. Klemen Zakšek (Institute of Geophysics, University of Hamburg).

Vesoljske tehnologije so v procesu revolucionarnega prehoda, ki je posebej izrazit na področju mikro in nano satelitov, kjer so se z radikalno miniaturizacijo integriranih podsistemov in relativno ugodnimi komercialnimi komponentami občutno znižali stroški razvoja, izstrelitve in uporabe satelitov. Vesolje zaradi teh korenitih sprememb ni več rezervirano samo za velike raziskovalno-razvojne institucije iz ekonomsko močnih držav. Konzorcij partnerskih organizacij je spoznal velik potencial porajajočih tehnologij in aplikacij. 46 raziskovalcev in inženirjev bo združilo moči na naslednjih področjih: na MEMS osnovani mikropropulziji; funkcionalno porazdeljenih materialih za majhne satelite; integriranem strukturnem oblikovanju in termalnem upravljanju; kontroli višine; znanstvenih prispevkih; komunikaciji in operaciji zemeljske postaje; virtualnem modeliranju in optimizaciji podsistemov; daljinskem zaznavanju, meteorologiji, astrofiziki, procesiranju podatkov in slik.

Evropski laboratorij za modeliranje pokrajin in prostorov

Vodji mednarodnega raziskovalnega projekta: K. Oštir, dr. Laure Nuninger (University of Franche-Comte).

Sodelavci: Ž. Kokalj, A. Marsetič, P. Pehani, M. Robič, I. Šprajc, S. Tecco Hvala (Inštitut za arheologijo), T. Veljanovski.

Inštitut ModelTER izvaja raziskave v razvoju konceptov in metod s področja dinamičnih odnosov med družbenimi skupnostmi in okoljem skozi čas. Skupina proučuje prostorsko poselitev v preteklosti, ustroj družbenih strategij do prostora ter s tem povezane sisteme preoblikovanja pokrajine. Raziskave so bile oprte na združevanje različnih arheoloških podatkov z različnimi prostorskimi podatki, s čimer se lahko pridobijo številne nove korelacije in informacije.

COST IS0803 Preurejanje evropskih vzhodnih meja: raziskovalna mreža socialnih, moralnih in materialnih premestitev vzhodnoevropskih periferij

Vodja evropskega projekta: prof.dr. Sarah Green.

Nacionalni koordinatorici: N. Gregorič Bon, doc.dr. Irena Šumi.

Projekt obravnava družbeni, ekonomski in politični pomen vzhodnih meja Evrope. Njegov namen je povezati obstoječa znanja strokovnjakov, katerih empirične ali teoretske raziskave se osredotočajo na območje severovzhodnih (območje Baltika) in jugovzhodnih (območje Balkana) meja. Cilj projekta je razviti novo razumevanje družbenih, moralnih in materialnih izkušenj meja. Projekt združuje štiri delovne skupine: 1) Meje; 2) Potovanja, izmenjave in prevodnosti; 3) Razlike in neenakosti; 4) Dokumenti, tehnike in tehnologije.

CAENTI – Coordination Action of the European Network of Territorial Intelligence, EU FP6 / Koordinacija aktivnosti Evropske mreže za prostorsko oz. teritorialno inteligenco

Vodja evropskega projekta: Jean-Jacques Girardot, Théma–MTI MSH Ledoux, Univerza Franche-Comté, Francija.

Vodja delovne skupine: K. Oštir.

Sodelavci: S. Čaval, Ž. Kokalj, A. Marsetič, P. Pehani, T. Podobnikar, T. Veljanovski, dr. Klemen Zakšek (Institute of Geophysics, University of Hamburg).

CAENTI je raziskovalni projekt 6. okvirnega programa, Raziskave in tehnološki razvoj (RTD). Umeščen je v 7. prioriteto tematsko skupino »Prebivalstvo in upravljanje v na znanju temelječi družbi«. Cilj projekta CAENTI je združitev trenutnih raziskav o orodjih za TI, in sicer tako, da bi le-ta ustrezala različnim evropskim razsežnostim. CAENTI želi promovirati primerjalne raziskave, ki bi razvile in razširile orodja, metodologije in raziskovalne protokole, dostopne raziskovalcem v družboslovju in tistim, ki se kakorkoli ukvarjajo s trajnostnim razvojem prostora. Projekt želi osnovati uporabne podatke za multidisciplinarne raziskave in za t.i. teritorialni (prostorski) razvoj. Prispevek inštituta je omejen na zasnovo in razvoj spletnih GIS orodij.

Uporaba visoko ločljivih satelitskih posnetkov za prostorsko načrtovanje – primer kantona in mesta Sarajeva pokrajin in prostorov (bilateralni projekt ARRS z Republiko Bosno in Hercegovino)

Vodja bilateralnega raziskovalnega projekta: K. Oštir.

Sodelavci: Ž. Kokalj, A. Marsetič, T. Veljanovski.

Po zadnji vojni se je v Bosni in Hercegovini pojavil problem masovnih črnih gradenj, ki se hitro in nenadzorovano širijo okoli mesta. Nelegalna naselja predstavljajo velik problem kantona in celotne Bosne in Hercegovine, saj otežujejo oziroma celo onemogočajo normalen (nadzorovan) razvoj in kakršnokoli urbano in regionalno planiranje. V projektu se uporabljajo satelitski posnetki različnih let (2001, 2004 in 2006) za zaznavanje sprememb, opravljajo se operacije za umestitev posnetkov v prostor (ortorektifikacija), polsamodejno zaznavanje sprememb, modeliranje in kartiranje. V letošnjem letu so bili opravljeni štirje obiski, dva v Sloveniji in dva v Bosni in Hercegovini.

GMES – DSL: Austria-Slovenia-Andalusia, Concept for a Harmonized Cross-border Land Information System / GMES – DSL: Avstrija-Slovenija-Andaluzija, Zasnova usklajenega čezmejnega informacijskega sistema o rabi tal

Vodja projekta: K. Oštir.

Sodelavci: U. Kanjir, Ž. Kokalj, A. Marsetič, P. Pehani, T. Veljanovski.

Konzorcij slovenskih in avstrijskih raziskovalnih ter strokovnih inštitucij (iz Slovenije: ZRC SAZU, Gozdarski inštitut Slovenije ter ARSO) je v projektu, financiranem iz evropskega programa ERA-STAR, postavil podatkovni model meddržavno harmoniziranega informacijskega sistema za rabo tal oziroma pokrovnost. Predlagan objektno orientiran podatkovni model je bil testiran na treh pilotnih regijah Avstrije in Slovenije, ob tem pa so bile preizkušene in evalvirane različne metode za klasifikacijo tipa pokrovnosti (naselja, gozdovi, gorska pokrajina, kmetijske površine, vodne površine, ne-gorska pokrajina). Model je bil načrtovan tako, da je kompatibilen s podatkovnim modelom GMES. V okviru GMES se namreč na evropski ravni zbirajo podatki, povečini izvedeni iz satelitskih snemanj. V okviru tega projekta je bila uspešno izvedena integracija podatkov GMES z lokalnimi dostopnimi podatki (npr. digitalnimi letalskimi posnetki).

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **N. Gregorič Bon** je bila urednica za knjižne recenzije pri reviji *Anthropological Notebooks*. Kot recenzentka je sodelovala pri reviji *Dve domovini ter Razprave in gradiva*. Meseca maja je v Ljubljani soorganizirala sestanek delovne skupine z naslovom *Razlike in neenakosti / Differences and inequalities* v okviru mednarodnega projekta COST IS0803 *Preurejanje evropskih vzhodnih meja: raziskovalna mreža socialnih, moralnih in materialnih premestitev vzhodnoevropskih periferij*.
- **S. Čaval** je v oktobru soorganizirala znanstveni sestanek in konferenco z naslovom »Astronomy and power / Astronomija in moč«.
- **L. Debevec** je bila urednica za knjižne recenzije pri mednarodni reviji *Social Anthropology*, Oxford (UK): Blackwell Publishing, in članica uredništva slovenske znanstvene revije *Anthropological Notebooks*.
- **Ž. Kokalj** je sodeloval pri snemanju poljudnoznanstvenega filma »Iskanje izgubljenega brata«, Kobarid, 25.–26. 3., in se udeležil konference *SLOBIOM*, Ljubljana, 12. 3.
- **P. Lamovec** se je udeležil konference »Image Information Mining: automation of geospatial intelligence from Earth observation«, Madrid, Španija, 3.–5. 11.
- **A. Marsetič** se je udeležil sestanka *GMES DSL*, Ljubljana. 29. 1.; simpozija *7th International Symposium of the International Academy of Astronautics (IAA): Small Satellites for Earth Observation*, Berlin, Nemčija. 4.–8. 5.; poletne šole *3rd Hyper-I-Net Summer School on Hyperspectral Imaging*, Pavia, Italija. 8.–11. 9. in predavanja *Maritime Surveillance in European Context*, Portorož. 28. 10.
- **K. Oštir** je recenzent revije *IEEE Transactions on Remote Sensing and Geoscience*, predsednik Sekcije za fotogrametrijo in daljinsko zaznavanje pri Zvezi geodetov Slovenije, L član komisije za zagovor doktorske disertacije Mihaele Triglav Čekada, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, član komisije za zagovor doktorske disertacije Guida Ferraro di Silvi e Castiglione, Fakulteta za pomorstvo in promet, Portorož.
- **T. Podobnikar** je član znanstvenega odbora SAGEO (International Conference on Spatial Analysis and Geomatics), Pariz, 25.–27. 11. in *Lecture notes in geoinformation and cartography (Springer)*, bil lokalni organizator UDMS, Ljubljana, 24.–26. 6. in soorganizator srečanja HRSC Team, Dunaj, 24.–25. 4. Kot recenzent je sodeloval pri *IJGIS (International Journal of Geographical Information Science)*, *Geographica Pannonica*, *Geodetski vestnik*, *Acta Geodaetica et Geophysica Hungarica*, 1st international conference on Information Society and Information Technology (Novo mesto), National Science Fund of Bulgaria.
- **I. Šprajc** je bil recenzent revije *Acta Carsologica* in član uredniških odborov revij *Anthropological Notebooks*, *International Journal of Euro-Mediterranean Studies*, *National Geographic Slovenija* ter knjižne zbirke *Studia Humanitatis*.
- **B. Telban** je bil član mednarodnih uredniških odborov ter recenzent pri antropoloških revijah *Ethnos* in *Suomen Antropologi: Journal of the Finnish Anthropological Society* ter glavni urednik antropološke revije Društva antropologov Slovenije *Anthropological Notebooks*. V februarju in marcu je bil ekspertni ocenjevalec raziskovalnih projektov FP7-SSH-2009-C, Evropska komisija, EU, v Bruslju, v novembru pa mednarodni ocenjevalec raziskovalnih projektov pri National Science Fund, Sofija, Bolgarija.
- **T. Veljanovski** je kot recenzentka sodelovala pri reviji *MDPI Sensors: Remote Sensing* in reviji *Arheo*; bila je članica komisije za zagovor magistrske naloge Andreje Švab Lenarčič, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, Ljubljana.

ZNANSTVENI SESTANKI

- ***Borders and Histories Condensed: The Central European Rim / Strnjene meje in zgodovine na obrobjih srednje Evrope***. Znanstvenoraziskovalni center SAZU in Evropsko središče Maribor, Ljubljana, 8.–9. 5. Sestanek delovne skupine 3, v okviru projekta COST IS0803, *Preurejanje evropskih vzhodnih meja: raziskovalna mreža socialnih, moralnih in materialnih premestitev vzhodnoevropskih periferij*.
- ***Astronomy and power / Astronomija in moč***. Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Ljubljana 12.–13. 10. Mednarodno strokovno srečanje raziskovalcev v arheoastronomiji v okviru mednarodnega leta astronomije.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

V knjižnici je zbranih več kot 1300 bibliografskih enot (člankov in knjig), ki se pretežno nanašajo na geografske informacijske sisteme, daljinsko zaznavanje, arheologijo in antropologijo. Prejema znanstvene revije *International Journal of Remote Sensing*, *Photogrammetric Engineering and Remote Sensing*, *IEEE Transactions on Geoscience and Remote Sensing*, *International Journal of Geographical Information Science*, *GIM International*, *Latin American Antiquity*, *Ancient Mesoamerica*, *Mexicon*, *Archaeoastronomy: The Journal of the Center for Archaeoastronomy*. Zbrana in urejena je baza podatkov o arheoloških najdiščih in arheološki kulturni dediščini Srednjedalmatinskih otokov ter bibliografska baza podatkov za Mezoameriko.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Instituto Nacional de Antropología e Historia, Mehika: sodelovanje v okviru projekta *Arheološko rekonstruiranje na jugu države Campeche, Mehika*.

- Université de Franche-Comte, Besançon, Francija: sodelovanje pri projektih ArchaeDyn in CAENTI ter ustanavljanju evropskega laboratorija za dolgoročno modeliranje pokrajin in ozemelj ModelTER (European Laboratory for Modelling of Landscapes and Territories over the Long Term).
- The Australian National University.
- Tehniška univerza na Dunaju, Avstrija.
- University of Kent at Brussels, Bruselj, Belgija.
- University of Cambridge, Velika Britanija.
- University of Mauritius, Reduit, Mauritius.
- Ca' Foscari University, Benetke, Italija.
- Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, Bosna in Hercegovina.

OBISKI V INŠTITUTU

- Mag. Admir Mulahusić, Univerza v Sarajevu, Bosna in Hercegovina, 1.–31. 7., 7.–13. 9 in 14.–20. 12.: obisk v okviru bilateralnega projekta.
- Dr. Laure Nuninger, University of Franche-Comte, Francija, 23.–27. in 5.–9.10.: obisk v okviru bilateralnega projekta.
- Dr. Rachel Opitz, University of Franche-Comte, Francija, 5.–9. 10.: obisk v okviru bilateralnega projekta.
- Dr. Harm Greidanus, Joint Research Centre, Italija, 25. 9.: obisk v okviru bilateralnega projekta.
- Mag. Daniela Vávrová iz Bratislave, Slovaška, 1. 7. 2008–1. 7. 2009 in 1. 9. 2009–15. 3. 2010: vključena v inštitut kot gostujoča raziskovalka.
- Elmar Csaplovics, University of Technology, Dresden, 10. 2.: obisk v okviru mednarodnega projekta.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Tatiana Bajuk Senčar

- *Slovene Eurocrats and the Dynamics of Identity Construction within the Institutions of the EU*. Predavanje na University of Kent at Brussels, Belgija, 10. 6.
- *The Europeanization of Professional Identity within the EU Institutions*. Predavanje na letni mednarodni konferenci UACES (University Association for Contemporary European Studies), »Exchanging Ideas on Europe 2009«, Angers, Francija, 3.–5. 9.
- *Socialist Directors and the Politics of Multilayered Identity*. Predavanje na 41. letni konferenci AAASS (American Association for the Advancement of Slavic Studies), Boston, ZDA, 12.–15. 11.

Nataša Gregorič Bon

- *Constructing Europeaness in Himara, Southern Albania / Vzpostavljanje evropskosti v Himari, južna Albanija*. Predavanje na mednarodni delavnici v okviru projekta COST IS0803, na ZRC SAZU v Ljubljani, 8.–9. 5.

Saša Čaval

- *Religious and astronomical expression in Romanesque architecture in Slovenia / Religiozno in astronomsko izražanje v slovenski romanski arhitekturi*. Vabljen predavanje na strokovnem srečanju »Astronomy and power / Astronomija in moč«, Ljubljana, 12. 10.
- *New perspectives and methodologies in archaeology I*. Vabljen predavanje na Univerzi na Mauritiusu, Reduit, Mauritius, 10. 12.
- *New perspectives and methodologies in archaeology II*. Vabljen predavanje na Univerzi na Mauritiusu, Reduit, Mauritius, 17. 12.

Žiga Kokalj

- *Kitajska – vesela, ki to spet postaja*. Predavanje v Knjižnici Otona Župančiča, Ljubljana, 11. 11.

Aleš Marsetič

- *Inštitut za antropološke in prostorske študije*. Predstavitel inštituta na »EADS supplier conference«, Ljubljana, 18. 5.

Krištof Oštir

- *Prototype of web mapping system for the Adriaticum Mare*. Adriaticum Mare – Atlas Informatisé de l'Adriatique antique. Vabljen predavanje na École française de Rome, Rim, Italija, 12.–14. 3.
- *Data model, test mapping and benchmarking results for agriculture and alpine areas*. Final Meeting ERA-STAR Project: GMES-DSL. Vabljen predavanje na Österreichische Forschungsförderungsgesellschaft, Dunaj, Avstrija, 20. 4.
- *Promatranje naravnih katastrofa pomoću daljinskih istraživanja*. Vabljen predavanje na Univerzi v Sarajevu, Sarajevo, Bosna in Hercegovina, 5. 5.
- *Opazovanje naravnih nesreč s satelitskim daljinskim zaznavanjem. Slovenija in vesolje: včeraj, danes in jutri*. Vabljen predavanje na Fakulteti za matematiko in fiziko, Ljubljana, 20. in 21. 10.

- *ERDAS IMAGINE*. Vabljeno predavanje na 4. strokovnem srečanju »Občina, Kaliopa«, Brdo pri Kranju, 26. 11.

Ivan Šprajc

- *Astronomy and its role in ancient Mesoamerica*. Vabljeno predavanje na IAU-UNESCO Symposium 260: The Rôle of Astronomy in Society and Culture, Pariz, Francija, 19.–23. 1.
- *Archaeology of southeastern Campeche, Mexico: recent finds*. Vabljeno predavanje na 33rd Maya Meetings, University of Texas, Austin, ZDA, 23. 2.–1. 3.
- *Pyramids marking time: astronomical alignments in ancient Mesoamerican architecture*. Vabljeno predavanje na Archaeology and Astronomy Conference, Manchester (Jodrell Bank Observatory), Velika Britanija, 17. 7.
- *Skywatching with the Aztecs and Maya*. Vabljeno predavanje na Archaeology and Astronomy Conference, Manchester (Jodrell Bank Observatory), Velika Britanija, 18. 7.
- *Astronomical alignments in the pre-Hispanic architecture of central Mexico: a statistical assessment*. Vabljeno predavanje na SEAC 17th Annual Meeting, Aleksandrija, Egipt, 25.–31. 10. (soavtor David Valls-Gabaud)
- *Propiedades astronómicas de la arquitectura prehispánica en la isla de Cozumel, Quintana Roo, México*. Predavanje na XIX Encuentro Internacional »Los Investigadores de la Cultura Maya«, Campeche, Camp., Mehika, 10.–13. 11.
- *Piramide, ki merijo čas: Astronomija in arhitektura v stari Mehiki*. Vabljeno javno predavanje, Cankarjev dom, Ljubljana, 23. 3.
- *Arheološka odkritja v deželi Majev*. Javno predavanje, Cankarjev dom, Ljubljana, 31. 3.
- *Kultura Majev v luči novejših arheoloških raziskav v jugovzhodni Mehiki*. Vabljeno predavanje v okviru seminarja za uvajanje posodobljenih učnih načrtov za predmet zgodovina v drugem letniku gimnazij, Zavod RS za šolstvo, Gimnazija Moste, Ljubljana, 21. 8.
- *Opazovalci neba v stari Mehiki*. Vabljeno javno predavanje v okviru cikla »Muzejski večeri«, Pokrajinski muzej Maribor, 8. 9.
- *Koledar Majev in leto 2012*. Vabljeno javno predavanje, Ustvarjalno središče Abram, Pedrovo, 4. 10.
- *Arheološka odkritja v deželi Majev*. Vabljeno javno predavanje, Kulturni dom, Gorica, Italija, 9. 12.
- *Kultura Majev*. Fotografska razstava, Cankarjev dom, Ljubljana, 25. 3.–10. 5.

Borut Telban

- *Enet Yapai – An Ambonwari Girl* (Film, 2008; 25 mins). Ljubljana: Inštitut za antropološke in prostorske študije (kamera, montaža in režija Daniela Vávrová, antropolog-konzultant Borut Telban). 11. RAI International Festival of Ethnographic Film, Leeds, Velika Britanija, 1.–4. 7. Film je prejel Wiley-Blackwell Student Film Prize 2009 Commendation.
- *Enet Yapai – An Ambonwari Girl* (Film, 2008; 25 mins). Vabljena projekcija filma na konferenci »Transcultural montage«, University of Aarhus, Danska, 24.–26. 8.
- *Place and Experience in a New Guinean Community*. Vabljeno predavanje na 2009 Annual Meeting of the Australian Anthropological Society, Macquarie University, Sydney, 9.–11. 12. Za članek, ki je bil objavljen leta 2008 v reviji *Oceania* je Telban na konferenci prejel Special Commendation for 2009 AAS Best Essay Prize.

Tatjana Veljanovski

- *Pre-processing of Landsat images and analysis of change detection performance / Predprocesiranje Landsat satelitskih snimaka i osobine analiza promjena*. Predavanje na Univerzi u Sarajevu, Građevinski fakultet, Sarajevo, Bosna in Hercegovina, 20. 4.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Tatiana Bajuk Senčar

- University of Kent at Brussels, Bruselj, Belgija, 1. 1.–31. 12.: raziskovalno in terensko delo.

Nataša Gregorič Bon

- School of Slavonic and East European Studies, University College London, London, Velika Britanija, 1. 3.–31. 5.: častna gostja (*Honorary Academic*).
- Riga in obmejno območje med Latvijo in Rusijo, Latvija, 25.–31. 5.: raziskovalni obisk latvijsko-ruske meje (v okviru projekta COST IS0803).

Saša Čaval

- Mauritius, 2.12. 2009–8. 1. 2010: terenske raziskave.

Liza Debevec

- Etiopija, januar: ogled terena.
- Burkina Faso, februar-marec: terenska raziskava.

- Université de Nanterre, Paris X, Paris, maj: enomesečni študijski obisk (štipendije EGIDE).
- Etiopija, junij (2 tedna): obisk oddelkov za antropologijo na univerzah Gondar, Jimma in Addis Ababa.
- Etiopija, november: udeležba na konferenci »Etiopske študije«.
- Burkina Faso, december: terenska raziskava.

Krištof Oštir

- Besancon, Francija, 18.–19. 5.: začetni sestanek projekta »ArhaeDyn II«.

Tomaž Podobnikar

- Dunaj, Avstrija, 25. 4.–26. 4.: sestanek HRSC Team.
- Hannover, Nemčija, 2. 6.: »Challenges in Geospatial Data Harmonisation«.
- Švedska, 9. 7.–24. 7.: terensko delo in študijski obiski.
- Tehniška univerza, Dunaj, Avstrija, 1.–29. 8.: raziskovalno delo.
- Čile, 23. 10.–13. 11.: terensko delo.

Ivan Šprajc

- Otok Cozumel, Quintana Roo, Mehika, 22. 6.–11. 7.: terenske raziskave.

Borut Telban

- The Australian National University, Anthropology Department, Research School of Pacific and Asian Studies, Canberra, Avstralija, 14.–21. 12.: raziskovalno delo.

Tatjana Veljanovski

- Pavia, Italija, 7.–11. 9.: udeležba na poletni šoli o hiperspektralnih satelitskih posnetkih Hyper-I-Net.
- Pariz, Francija, 14.–15. 9.: sestanek delovne skupine IV projekta »ArchaDyn«.

PEDAGOŠKO DELO

Nataša Gregorič Bon

- *Migration and Spatial Formation*. Izvajalka predmeta na mednarodnem študijskem programu »Migracije in medkulturni odnosi« na Univerzi v Novi Gorici.

Peter Lamovec

- *Okoljski informacijski sistemi in GIS*. Vodenje vaj na Fakulteti o okolju Univerze v Novi Gorici (30 ur).

Krištof Oštir

- *Daljinsko zaznavanje*. Predavanja na Oddelku za geodezijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani (60 ur).
- *Satelitsko daljinsko zaznavanje in Avtomatizacija v geodeziji*. Nosilec podiplomskih predmetov na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani.
- *Daljinsko zaznavanje in fotointerpretacija*. Nosilec predmeta na univerzitetnem podiplomskem študiju varstva okolja, ki ga izvaja Univerza v Ljubljani.

Tomaž Podobnikar

- *Okoljski informacijski sistemi in GIS*. Dodiplomski in podiplomski predmet na Fakulteti za okolje Univerze v Novi Gorici.
- *Kakovost informacij*. Podiplomski predmet na Fakulteti za informacijske študije Novo mesto in na Fakulteti za uporabne družbene študije Nova Gorica.

Ivan Šprajc

- *Čas in prostor v starih civilizacijah*. Predavanja in seminarji na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper (60 ur).

Borut Telban

- *Metode raziskovanja, argumentiranja in pisanja v humanistiki in družboslovju*. Nosilec in izvajalec skupnega predmeta za doktorande na podiplomskem študiju »Primerjalni študij idej in kultur«, Fakulteta za podiplomski študij, Univerza v Novi Gorici (priprava skript, november 2009, 58 str.).

- Koordinator antropološkega modula na podiplomskem programu »Primerjalni študij idej in kultur«, Fakulteta za podiplomski študij, Univerza v Novi Gorici.

MENTORSTVO

Liza Debevec je bila somentorica pri magisteriju Alme Rogina in somentorica pri magisteriju Anuše Pisanec na oddelku za Etnologijo in kulturno antropologijo, na Filozofski fakulteti, Univerze v Ljubljani.

Krištof Oštir je bil mentor diplomantkama Darji Vodišek in Urši Kanjir na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani in je mentor mlademu raziskovalcu Žigi Kokalju, magistrandki Andreji Švab Lenarčič in doktorandom mag. Admirju Mulahusiću, Andreju Koblerju, Urši Kanjir, Petru Lamovcu in Elise Fovet.

Aleš Marsetič je bil somentor diplomantki Urši Kanjir pri študiju na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani.

Tomaž Podobnikar je mentor mlademu raziskovalcu Petru Lamovcu, magistrandki Danieli Ribeiro ter diplomantkama Eriki Jež in Katji Milost.

Ivan Šprajc je bil komentor Saši Čaval pri doktorskem študiju na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani in Urši Habjan pri doktoratu na podiplomski šoli »Primerjalni študij idej in kultur« Politehnike Nova Gorica in ZRC SAZU ter mentor Goranu Gumzeju pri doktoratu na podiplomski šoli »Primerjalni študij idej in kultur« Politehnike Nova Gorica in ZRC SAZU.

Borut Telban je bil mentor Urši Habjan, komentor Goranu Gumzeju pri doktorskem študiju ter mentor Tomiju Bartoletu pri magistrskem študiju na Univerzi v Novi Gorici. Bil je tudi komentor Maji Cubr pri diplomski nalogi »Za zaprtimi vrati – alzheimerjeva bolezen in problem stigme«, Fakulteta za humanistične vede, Univerza na Primorskem.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://iaps.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

In 2009, the researchers of the Institute of Anthropological and Spatial Studies continued with the development of methods and techniques of spatial research, giving a special emphasis on Geographical Information Systems (GIS) and remote sensing techniques, and on their applicability in anthropological studies. The activities within the Institute's research program and numerous projects included spatial analyses, the development of the techniques for processing LiDAR scanning data and satellite imagery, and studies of viability of microsatellites for purposes of remote sensing. In the field of anthropological studies, studies in social anthropology of Papua New Guinea, West Africa and Albania were continued, as well as archaeological and archaeoastronomical research in Mesoamerica. The institute's members participated in a number of national and international research projects and scientific meetings.

- 1 Martin Pogačar
- 2 Ivanka Huber
- 3 Irena Avsenik Nabergoj
- 4 Ana Hofman
- 5 Teja Komel
- 6 Oto Luthar

- 7 Breda Čebulj Sajko
- 8 Mateja Ratej s Tito
- 9 Tanja Petrović z Olgo
- 10 Jasna Fakin Bajec

SEKCIJA ZA INTERDISCIPLINARNO RAZISKOVANJE

PERSONALNA SESTAVA

Vodja: prof. dr. Oto Luthar, znanstveni svetnik.

Znanstvena svetnica: dr. Breda Čebulj Sajko.

Znanstvene sodelavke: doc. dr. Irena Avsenik Nabergoj, doc. dr. Nina Peršak (do 30. 9.), doc. dr. Tanja Petrović.

Asistentke z doktoratom: dr. Ana Hofman, dr. Mateja Ratej (na porodniškem dopustu do 1. 3.).

Asistenti: Jasna Fakin Bajec (mlada raziskovalka), Ivanka Huber (mlada raziskovalka), Martin Pogačar, Petra Testen (mlada raziskovalka).

Strokovna sodelavka: Teja Komel.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Jezik, spomin in politike reprezentacije

Vodja raziskovalnega programa: O. Luthar.

Konsistentna in večplastna kulturna zgodovina spomina je v času izrazito usmerjenega in specializiranega raziskovanja preveč zahteven in vseobsežen projekt, da bi ga lahko zadovoljivo izpeljali predstavniki ene same discipline, v tem primeru zgodovine. Pregled in analiza procesov oblikovanja formaliziranega spomina in njegove vsakdanje rabe (in izrabe) zato narekujeta tudi sodelovanje jezikoslovcev, antropologov, sociologov in etnologov.

Zgodovina oblik v judovsko-krščanskih virih in tradiciji

Vodja raziskovalnega programa: akad. prof. dr. Jože Krašovec.

Sodelavka iz ZRC SAZU: I. Avsenik Nabergoj.

V prvem letu programa je I. Avsenik Nabergoj kot sodelavka pri programu skrbela za jezikovno podobo pri pripravi *Slovenske jeruzalemske Biblije: Nova zaveza in Psalmsi*. Sodelovala je z lektorskim in korektorskim delom; pri preverjanju skladnosti med izvirnikom in prevodom glede sloga, literarnih oblik in besedišča; pri primerjavi literarnih oblik vseh dosedanjih slovenskih prevodov Svetega pisma; pri iskanju ustreznih prevajalskih rešitev glede na razvoj literarnih, zgodovinskih in teoloških znanosti ter pri standardizaciji lastnih imen. V okviru dela pri programu je nadaljevala tudi obsežnejše raziskovanje ljudskih pripovedi starega Bližnjega vzhoda oziroma izročil judovstva, krščanstva in islama. Rezultate je predstavila v obliki znanstvenega prispevka in v delu znanstvene monografije.

Izvori in transformacije motivov in simbolov v literaturi in jezikih

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: I. Avsenik Nabergoj.

V prvem letu projekta je I. Avsenik Nabergoj raziskovala intertekstualna razmerja v virih in preoblikovanju tematike in motivike hrepenenja, šibkosti, zapeljevanja in skušnjave v literarnih besedilih od antike do danes. Tematološke raziskave so zajemale izvorna besedila, kot so literarna izročila civilizacij starega Bližnjega vzhoda, grških literarnih del, pa tudi poznejše literarne predstavitve v izbranih delih slovenske in širše evropske literature. Delo pri projektu je vsebovalo več raziskovalnih dejavnosti: a) zbiranje gradiva; b) priprava znanstvenih člankov za objavo; c) objava znanstvene monografije *Longing, Weakness and Temptation: From Myth to Artistic Creations*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2009. XII, 321 strani; č) priprava nove znanstvene monografije; d) predavanja na mednarodnih znanstvenih posvetih (Slovenija, Hrvaška, ZDA), vodenje panela na znanstvenem posvetu v Filadelfiji, ZDA (*History and Fiction in the East European Novel*).

Kulturna demografija prve svetovne vojne

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: P. Svobljšek (Zgodovinski inštitut Milka Kosa).

Sodelavci: P. Bobič (Inštitut za kulturno zgodovino), O. Luthar, P. Repolusk (Geografski inštitut Antona Melika).

Slovenski Judje v Prekmurju in na Štajerskem: preživetje, spomin in revitalizacija

Nosilec: Inštitut za narodnostna vprašanja.

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: dr. Irena Šumi.

Sodelavec iz ZRC SAZU: O. Luthar.

Zvoki meje: Glasba in identiteta v obmejnih območjih v Sloveniji

Vodja podoktorskega raziskovalnega projekta: A. Hofman.

Projekt se osredotoča na vlogo glasbenih praks, v predstavljanje realnih in zamišljanje simbolnih mej ter se pogloblja v načine, kako se glasba, kot performativna dejavnost, uporablja v oblikovanju t. i. »izkušnje meje«. Predmet raziskave je območje Prekmurja kot prostora dolgotrajne dediščine mednacionalnih in nadnacionalnih formacij (kot so imperiji, vojaške zveze in bloki moči v času hladne vojne), prav tako pa je območje, na katerem se oblikujejo nacionalni prostori. Projekt raziskuje, kako omenjeni procesi vplivajo na načine glasbenih reprezentacij v oblikovanju in zagovarjanju identitet.

Prikrita dežela

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: I. Grdina (Inštitut za kulturno zgodovino).

Sodelavci: M. Grum (Inštitut za kulturno zgodovino), K. Keber (Zgodovinski inštitut Milka Kosa), M. Matjašič Friš (Inštitut za kulturno zgodovino), O. Luthar, M. Ratej, J. Visočnik (Inštitut za arheologijo), A. Vovko (Inštitut za kulturno zgodovino).

Socialistična dediščina v primerjalni perspektivi

Vodja bilateralnega projekta: T. Petrović.

Bilateralni projekt Sekcije za interdisciplinarno raziskovanje ZRC SAZU in Oddelka za zgodovino in teorijo kulture, Univerza Klimenta Ohridskega, Sofija, Bolgarija, je rezultat skupnega interesa slovenskih in bolgarskih raziskovalcev za raziskovanje nedavne (socialistične) preteklosti teh dveh evropskih družb s primerjalnega vidika ter kot kulturnega koda in ne zgolj kot političnega, institucionalnega sistema. V raziskavi se spomin na socializem razume kot kulturna praksa, ki je bistvenega pomena za družbeno realnost slovenske in bolgarske družbe. Na ta način projekt poskuša prispevati k boljšemu razumevanju procesov, prek katerih posamezniki in družbene skupine redefiniirajo svoj odnos do socialistične preteklosti tako v Sloveniji kot v Bolgariji, in tudi k razumevanju posledic, ki jih imajo ti procesi za družbeno življenje in odnose v sedanjosti.

Medkulturni dialog v ljubljanski regiji

Nosilec: Slovensko etnološko društvo.

Vodja projekta: B. Čebulj Sajko.

Promocija muzejev in galerij preko muzejske trgovine

Nosilec: Loški muzej

Vodja projekta: Jana Mlakar (Loški muzej).

Sodelavka: B. Čebulj Sajko.

Raziskovalne igralnice

Vodja projekta: B. Čebulj Sajko.

V juliju je že peto leto potekalo izvajanje »Raziskovalnih igralnic«. Projekt je promocijske narave ter medsebojno povezuje znanost in kulturo. Namenjen je osnovnošolski mladini, ki se prek različnih delavnic seznanja z raziskovalnim delom na ZRC ter v sorodnih znanstvenih inštitucijah v povezavi z dogajanjem v slovenski kulturi. Vodja projekta je analizo tovrstne povezave predstavila na mednarodni konferenci *Ideas and Instruments in Social Context* (IUHPS, Budimpešta, 28. 7.–2. 8.).

Program usposabljanja mladega raziskovalca

Vodja projekta: O. Luthar (mentor).

Raziskovalno usposabljanje I. Huber poteka na področju zgodovinopisja v raziskovalni skupini 0618-018, za pridobitev doktorata znanosti. Znanstveno izhodišče in cilj raziskovalnega projekta je zgodovinski in sociološki vidik družine v Prekmurju od leta 1900 do leta 1980. Raziskava je osredotočena na družinsko življenje v Prekmurju ob posameznikovih pomembnih življenjskih prelomnicah, kot so rojstvo, otroštvo, mladost, poroka, ustvarjanje lastne družine; vse to v kulturno-zgodovinskem in družbenem kontekstu s posebno pozornostjo na značilnostih pokrajine, s in pripomoglo k sooblikovanju prekmurske identitete.

WeReurope

Nosilec mednarodnega projekta: Institut für Bildungsforschung der Wirtschaft (?).

Nacionalni koordinator: O. Luthar.

Sodelavca iz ZRC SAZU: L. Mulej, M. Pogačar.

Evropa potrebuje za promocijo družbene kohezivnosti v državah članicah inovativne instrumente. (Vsakdanja) kultura in umetnost lahko služita kot posrednika v trajnostnem pristopu k učenju in k preseganju kulturnih razlik. Je mogoče identificirati skupno kulturno dediščino, na kateri bi lahko gradili skupno vizijo prihodnosti Evrope? Se tovrstna spoznanja lahko prenesejo v orodja za učenje? Projekt preizkuša strategije za nadaljnje izobraževanje v 27 državah članicah, da bi tako lahko zagotovili boljši dostop do uporabnikov tovrstnega znanja. Neformalen pristop bo s spodbujanjem ustvarjalnega izraza usmerjen k marginaliziranim skupinam. Vplival bo na razširjanje čezmejnega dialoga in na medkulturno delo v izobraževanju. Slovenska ekipa sodeluje kot glavni evalvator vsebinske izvedbe projekta.

Shaken Order: Authority and Social Trust in Post-Communist Societies / Pretresen red: Avtoriteta in družbeno zaupanje v postkomunističnih družbah

Nosilec mednarodnega projekta: Centre for Advanced Studies (CAS) Sofia, Bolgarija.

Sodelavka iz ZRC SAZU: N. Peršak

V okviru projekta, ki preučuje problematiko avtoritet in družbenega zaupanja v postkomunističnih družbah, je raziskovalka preučila problematiko nizkega družbenega zaupanja v Sloveniji, s posebnim ozirom na zaupanje v slovensko sodstvo.

Identity Reader / Čitanka identitet

Nosilec mednarodnega projekta: Centre for Advanced Study, Sofia.

Sodelavka iz ZRC SAZU: M. Ratej.

V projektu se sodelujoči zgodovinarji z območja jugovzhodne in srednje Evrope ukvarjajo z raziskovanjem razvoja nacionalnih identitet na prostoru srednje in jugovzhodne Evrope. Cilj projekta je monografija *Identity Reader / Čitanka identitet*. Prva dva dela sta že izšla, tretji in četrti sta v pripravi.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **I. Avsenik Nabergoj** je bila članica v študijski komisiji Fakultete za humanistiko na Univerzi v Novi Gorici. Bila je članica komisije za oceno strokovne usposobljenosti dr. Davida Bandlja (Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici) ter recenzentka prispevkov za publikacije *Historični seminar* (ZRC SAZU), *Dve domovini* (ZRC SAZU) in *Bogoslovni vestnik* (Teološka fakulteta Univerze v Ljubljani). Recenzijo je prispevala tudi za *Slavistično revijo* (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani). Je mentorica pri več seminarskih in diplomskih nalogah na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- **B. Čebulj Sajko** je uredila zbornik znanstvenih in strokovnih razprav *Etnologija in regije: Ljubljana* s podnaslovom »Prestolnica v medkulturnem dialogu in filmskih podobah« (Knjižnica Glasnika Slovenskega etnološkega društva, 43). Sodelovala je pri organizaciji mednarodne konference *Slovenska avtobiografija* (Atrij ZRC, 23. 4.) in na njej predstavila referat o avtobiografskem gradivu v slovenskih muzejih. Organizirala in izvedla je terensko delo in okroglo mizo *Muzeji in turizem* slušateljev mednarodne »Šole muzeologije« (Piran, 28.–31. 5.). Sodelovala je na mednarodnih konferencah *Ideas and Instruments in Social Context* (IUHPS, Budimpešta, 28. 7.–2. 8.) in *Živeti z dediščino / Living with Culture* (SED, UNESCO, Ptuj, 13., 14. 11.). S strani ZRC SAZU je uradna zastopnica v sodelovanju s Historičnim arhivom za Slovence v Avstraliji – država Novi Južni Wales (HASA – NSW). Je članica strokovne komisije za premično kulturno dediščino pri Ministrstvu za kulturo.
- **J. Fakin Bajec** je mlada raziskovalka na Raziskovalni postaji v Novi Gorici, kjer je zaključila doktorsko disertacijo z naslovom *Kulturna dediščina med tradicijo in inovacijo na Krasu*. 21. 5. je v Pliskovici na Krasu vodila predstavitev knjige *Kras: trajnostni razvoj kraške pokrajine* (založba ZRC SAZU) in razpravo *Kako bomo živeli na Krasu v prihodnosti*, na kateri so sodelovali O. Luthar, M. Prelovšek in Ž. Kokalj. 2. 10. je v Štanjelu (Galerija Lojzeta Spacala) vodila pogovor z akademikom dr. Milkom Matičetovim, ki je praznoval 90. obletnico rojstva. Prireditve je organizirala Kosovelova knjižnica Sežana, podružnica Komen. Uredila je strokovno revijo *Izvestje* (6) Raziskovalne postaje ZRC SAZU iz Nove Gorice. Kot predstavnica ZRC SAZU je sodelovala pri projektu »Prenova in ožvitev gradu Rihemberk«, ki ga vodi Razvojni zavod Branik.
- **A. Hofman** je urednica Mednarodne revije *International Journal of Euro-Mediterranean Studies*, ki so jo ustanovili Center EMUNI, ZRC SAZU in Univerza v Novi Gorici. Objavljena druga številka, Vol. 1, no. 2, je bila posvečena medkulturnemu dialogu na območju Evrosredozemlja. Sodelovala je pri prijavi mednarodnega projekta »Narrating the past, negotiating the future: Post-1989 European memory«, za razpis Humanities in the Research Area (HERA) Joint Research Programme.
- **I. Huber** je mlada raziskovalka na Raziskovalni postaji Prekmurje, v okviru programa usposabljanja mladega raziskovalca pripravlja doktorsko disertacijo. 23. 7. je sodelovala v raziskovalnih igralnicah na temo »Danes bom pa mlinar na Murik«. 22. 10. je na Raziskovalni postaji Prekmurje pripravila slovesnost ob odprtju razstave ob 100. obletnici rojstva prof. dr. Vilka Novaka.
- **O. Luthar** je direktor ZRC SAZU in vodja Sekcije za interdisciplinarno raziskovanje.
- **M. Pogačar** se je 19.–21. 11. v Stockholmu, Švedska, udeležil 3. ICD konference v okviru projekta weReurope, v katerem ekipa ZRC sodeluje kot evalvator projekta »When past is present – Popular Culture and Cultural Heritage and its Relevance for Lifelong Learning / Ko je preteklost sedanjost – popularna kultura in kulturna dediščina ter njun pomen za vseživljenjsko učenje«. Sodeloval je pri prijavi mednarodnega projekta (uvrstitev v drugi krog) v okviru HERA (Humanities European Research Area): »Narrating the past, negotiating the future: Post-1989 European memory / Naracije preteklosti, izpogajanja prihodnosti: evropski spomin po letu 1989«. Je član projektne skupine »Digital Memories / Digitalni spomini« v okviru Inter-disciplinary.net.
- **M. Ratej** je kot avtorica sodelovala pri pripravi didaktičnega priročnika za osnovnošolske učitelje, zgoščenke *Odraščanje na Slovenskem* in časovnega traku *Slovenska zgodovina*, ki sta namenjena otrokom petih razredov osnovnih šol pri predmetu »Družba«. Komplet učil *Slovenska zgodovina* bo izdala Založba i2 in bo predvidoma izšel v januarju 2010.
- **N. Peršak** je sodelovala pri ocenjevanju prijav evropskih projektov (jan., feb.) in izdelala vmesno evalvacijsko poročilo (nov.) kot neodvisna strokovnjakinja (*Independent Expert*) Evropske komisije.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Historični arhiv za Slovence v Avstraliji – država Novi Južni Wales, Sydney, Avstralija. School of Behavioural Sciences, Macquarie University, Sydney, Avstralija.
- ICOM (ICOM Slovenije, ICOM Europe, ICME, CIMUSET).
- Inštitut za slavistiko, Univerza na Dunaju, Avstrija.
- Hrvaško etnološko društvo, Zagreb, Hrvaška.
- Etnografski inštitut SANU, Beograd, Srbija.
- Johannes Kepler Universität Linz, Linz, Avstrija.
- Österreichische Akademie der Wissenschaften, Dunaj, Avstrija.

OBISKI V SEKCIJI

- Mag. Sylvia Stancheva, Univerza Sv. Klimenta Ohridskega v Sofiji, Oddelek za zgodovino in teorijo kulture, 17.–30. 5.: v okviru bilateralnega projekta »Socialistična dediščina v primerjalni perspektivi« se je seznanila z obstoječimi raziskavami postsocializma v Sloveniji in z relevantno literaturo v Narodni in univerzitetni knjižnici, knjižnici Fakultete za družbene vede ter v knjižnicah posameznih inštitutov ZRC SAZU.
- Dr. Valentina Georgieva, Univerza Sv. Klimenta Ohridskega v Sofiji, Oddelek za zgodovino in teorijo kulture, 11.–25. 6.: v okviru bilateralnega projekta »Socialistična dediščina v primerjalni perspektivi« se je seznanila z obstoječimi raziskavami o postsocialistični potrošniški kulturi v Sloveniji in z relevantno literaturo v Narodni in univerzitetni knjižnici, knjižnici Fakultete za družbene vede ter v knjižnicah posameznih inštitutov ZRC SAZU.
- Dr. Ryoji Momose, Univerza v Osaki, Center za svetovne jezike, Japonska, 15. 8.–15. 10.: delo pri projektu »Research on History of >Community< Formation in Kosovo–Metohija Through Analysis of Academic Discourses in the Region« / »Raziskovanje zgodovine oblikovanja >skupnosti< na Kosovu in Metohiji skozi analizo akademskih diskurzov v regiji«. Za potrebe projekta je pregledoval slovenski tisk iz osemdesetih let 20. stoletja in znanstvene razprave, posvečene vprašanju Kosova in Metohije v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani, knjižnici Fakultete za družbene vede ter v knjižnicah posameznih inštitutov ZRC SAZU.
- Prof. dr. Daniela Koleva, Univerza Sv. Klimenta Ohridskega v Sofiji, Oddelek za zgodovino in teorijo kulture, Bolgarija, 20.–30. 10.: v okviru bilateralnega raziskovalnega projekta med Slovenijo in Bolgarijo z naslovom »Socialistična dediščina v primerjalni perspektivi« je doc. dr. Koleva sodelovala v intenzivnih razpravah z raziskovalci iz Sekcije za interdisciplinarno raziskovanje o skupnem konceptualnem okviru projekta in vidikih primerjalnega pristopa.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Irena Avsenik Nabrgoj

- *Conflict between the nature and the experience of love: Love and guilt in the works of Ivan Cankar (1876–1918) about his mother.* Vabljen predavanje na Karlovi univerzi v Pragi, Praga, Češka, 4. 5.
- *Life and work of Ivan Cankar in Vienna (1899–1909) / Življenje in delo Ivana Cankarja na Dunaju.* Vabljen predavanje na Univerzi v Vidmu, Italija, 14. 5.
- *Irena Avsenik Nabergoj: Longing, weakness and temptation: from myth to artistic creations.* Predstavitev knjige na mednarodnem srečanju slavistov, Opatija, Hrvaška, 22.–25. 6.
- *Pesništvo slovenskih avtoric in motiv Lepe Vide v zdomstvu.* Predavanje pri Okrogli mizi v okviru 24. mednarodnega literarnega festivala Vilenica z naslovom »Slovenskoargentinska književnost na Vilenici«, Ljubljana, 24. 9.
- *Ivan Cankar on the Suffering of Humiliated Girls and the Question of Forgiveness.* Predavanje na kongresu AATSEEL, Hyatt Regency, Philadelphia, ZDA, 28. 12.
- *History and Fiction in the East European Novel.* Vodenje panela na kongresu AATSEEL, Hyatt Regency, Philadelphia, ZDA, 30. 12.

Breda Čebulj Sajko

- *Medkulturni dialog v ljubljanski regiji.* Sodelovanje pri Okrogli mizi, MGML, Ljubljana, 4. 2.
- *Avtobiografsko gradivo v muzeji.* Referat na mednarodni konferenci »Slovenska avtobiografija«, Ljubljana, 23. 4.
- *Science in Culture and Culture in Science: Intertwining Experiences for Stimulating Curiosity in Children.* Referat na mednarodni konferenci »Ideas and Instruments in Social Context«, Budimpešta, Madžarska, 28. 7.–2. 8.
- *Pomen HASA–NSW za raziskovanje slovenske identitete v Avstraliji.* Govor ob peti obletnici delovanja HASA–NSW, Sydney, 10. 10.
- *Historični arhiv za Slovence v Avstraliji – specifični metodološki problemi ohranjanja (nesnovne) dediščine med slovenskimi izseljenci / Historical Archives for Slovenian Australians – Specific Methodological Problems of Safeguarding the (Intangible) Heritage Among Slovene Immigrants.* Referat na mednarodni konferenci »Živeti z dediščino / Living with Culture«, UNESCO, Ptuj, 13.–14. 11.

Jasna Fakin Bajec

- *Zgodovina in etnologija Krasa*. Vabljeni izobraževalni predavanja za lokalne turistične vodiče po Krasu. Organizirali Zavod za šport, turizem in prosti čas Sežana, občine Krasa ter Višje in visokošolsko središče Sežana, 17. 2.
- *Po sledih narodopisca in jezikoslovca dr. Karla Štreklja: raziskovanje kulturne dediščine na Krasu*. Vabljeni predavanja ob 150. letnici rojstva dr. Karla Štreklja v Kosovelovi knjižnici Sežana, podružnici Komen, 27. 2.
- *Zgodovina in etnologija kraške vasice Volčji Grad*. Strokovni prispevek v oddaji »Prvi odcep desno«, 1. program Radia Slovenija, Ljubljana, 30. 7.
- *Turizem na Krasu v obdobju socializma – začetki razvoja turističnih centrov, vendar nazadovanje turizma na podeželju*. Referat na strokovnem posvetu »Dediščina socializma v turizmu«. Organizirala Fakulteta za turistične študije Portorož – Turistica, Univerza na Primorskem, 27. 11.

Ana Hofman

- *SUDE MI: Contested or mediated memories on Youtube?* Predavanje na 5th InASEA Conference »Migrations in, from, and to Southeastern Europe: Social Changes, Intercultural Communication, Transnational Ties«, Ankara, Turčija, 21.–24. 5.
- *Folk Stars: Popular Music, Gender and Subjectivity in Socialist Yugoslavia*. Predavanje na COST A30-ICA International Conference marking the closure of COST, A30 Action – »Beyond East and West: Two Decades of Media Transformations after the Fall of Communism«, Budimpešta, Madžarska, 25.–27. 6.
- *Kafana singers: Socialist morality and popular music*. Predavanje na Oddelku za zgodovino in teorijo kulture, Filozofska fakulteta, Univerza Sv. Klimenta Ohridskega, Sofija, Bolgarija, 23. 9. *Muzičke prakse i politike roda u Srbiji*. Vabljeni predavanja na 7. Festivalu tradicionalne muzike »Ethno.com, Žena u svetu etna. Muzika i rod u tradicionalnoj i savremenoj kulturi Srbije«, Kulturni center, Pančevo, Srbija, 29. 8.
- *Partisan songs, folklore and Yugoslav identity / Partizanske pesmi, folklor in jugoslovanska identiteta*. Predavanje na simpoziju »Kam bi s to folkloro?«, Ljubljana, 24.–29. 9.
- *YUROPE: Sounding Mobility and Dislocation*. Referat na 54. konferenci Society for Ethnomusicology, Mexico City, Mehika, 19.–22. 11.

Ivanka Huber

- *Od opisov prehrabnih navad k etnografiji prehranjevanja. Vilko Novak in ljudska prehrana v Prekmurju*. Referat na posvetu ob 100. obletnici rojstva Vilka Novaka v organizaciji društva »Jarica«, Kulturni dom Beltinci, 13. 8.
- *Prehrana v Prekmurju nekoč*. Oddaja v dveh delih na Radiu Ognjišče, 1. 12.
- *Šolstvo v Prekmurju od srede 19. do srede 20. stoletja*. Oddaja v dveh delih na Radiu Ognjišče, 22. 12.

Oto Luthar

- *Burying the dead, creating the past; oder wie das Gedächtnis zu Geschichte wird*. Vabljeni predavanja na temo »Initiativkolleg Kulturen der Differenz – Holocaust und Genozid im europäischen Gedächtnis«, Universität Wien, Dunaj, Avstrija, 18. 3.
- *The killing fields of Europe – Slowenien zwischen Revisionismus und Aufarbeitung der Vergangenheit*. Predavanje na temo »Initiativkolleg Kulturen der Differenz – Holocaust und Genozid im europäischen Gedächtnis«, Universität Wien, Dunaj, Avstrija, 23. 3.
- *The socialist visualisation of the death: Gedächtnis/Erinnerung an den Zweiten Weltkrieg in Bulgarien vor und nach 1991*. Predavanje na temo »Initiativkolleg Kulturen der Differenz – Holocaust und Genozid im europäischen Gedächtnis«, Universität Wien, Dunaj, Avstrija, 26. 3.
- *Corpses in the move: die Ungarische Parade der Denkmäler*. Vabljeni predavanja na temo »Initiativkolleg Kulturen der Differenz – Holocaust und Genozid im europäischen Gedächtnis«, Universität Wien, Dunaj, Avstrija, 30. 3.
- *Slowenien – Land im Zwischenraum*. Predavanje ob otvoritvi slovenske čitalnice, Wissenschaftszentrum Ost- und Südosteuropa der Universität Regensburg, Nemčija, 1. 7.

Nina Peršak

- *Trgovanje z ljudmi v pravu, ekonomiji in medijih*. Vabljeni predavanja na podiplomskem študiju kriminologije, Pravna fakulteta, Univerza v Ljubljani, 6. 3.
- *Managing insecurities: Social Trust, Law and Judiciary in Transition (interim paper)*. Predavanje v Centre for Advanced Study (CAS), Sofija, Bolgarija, 12. 3.
- *Družbena konstrukcija storilca in žrtve, odzivi javnosti in varnostni diskurz*. Vabljeni predavanja na dodiplomskem študiju socialnega dela, Pedagoška fakulteta, Univerza v Ljubljani, 9. 4.
- *Social Trust and the Justice System in Slovenia: presentation of empirical results*. Predavanje v Centre for Advanced Study (CAS), Sofija, Bolgarija, 19. 6.
- *Social trust in judiciary: the case of Slovenia*. Predavanje na »The 8th annual Conference of the European Society of Criminology«, Edinburg, Škotska, 1. 9.
- *Building Justice in Transition: Trust in Criminalisation, Distrust in Application*. University of Stirling, Stirling, Škotska, 10. 12.

Tanja Petrović

- *Masculinity, socialism and memory: Remembering the army in the former Yugoslavia*. Predavanje ameriškim študentom v okviru programa »Post-conflict transformation in Croatia, Bosnia and Serbia«, Zagreb, Hrvaška, 9. 2.
- *Whose language?: Co-ethnic migrants and contemporary linguistic identities in Serbia*. Predavanje na mednarodni konferenci »Integration koetnišcher Migranten, eine komparative Beachtung, München, Nemčija, 11.–13. 6.
- *The Western Balkans is in the South : discourses of the Western Balkans countries EU accession*. Predavanje na International Conference »1989–2009, Years of the Upheaval: Beginning of Inclusion or Exclusion?«, Sarajevo, Bosna in Hercegovina, 19.–20. 6.
- *Political imagination of the Balkans in the context of EU accession*. Predavanje v okviru konference »Kulture različnosti: Transformacije v prostoru Srednje Evrope« Univerze na Dunaju, Dunaj, Avstrija, 17.–18. 9.
- *Images of Europe and the process of the Western Balkans countries' EU accession*. Predavanje na mednarodnem posvetovanju »Communicating Europe«, Univerza Komenskega, Bratislava, Slovaška, 5. 11.
- *Šta će nama vojničke priče?: sećanje na JNA na prostorima bivše Jugoslavije*. Predavanje na mednarodni konferenci »Horror, porno, enui: kulturne prakse post-socijalizma«, Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb, Hrvaška, 21. 11.
- *Medijski in politični diskurzi o tim. zahodnem Balkanu*. Predavanje na konferenci »Dolga pot domov: medijski in politični diskurzi o integraciji t. i. zahodnega Balkana v Evropsko unijo«, Ljubljana, 26. 11.

Martin Pogačar

- *(New) Media, Memory and Remembering the Past*. Predavanje na 1. globalni konferenci »Digitalni spomini«, Salzburg, Avstrija, 17.–19. 3.
- *Nostalgia in Cyberspace: Universe goes Broadband*. Predavanje na konferenci ASN, New York, ZDA, 23.–25. 4.

Mateja Ratej

- *Pogovor o knjigi Ervina Hladnika Milharčiča »Kratke zgodbe o prihodnosti«*. Sodelovanje na pogovoru o knjigi, Modrijanova knjigarna, Ljubljana, 8. 10.
- *Nikotinska zasvojenost gospoda Jonesa : odločanje zgodovinarja v procesu raziskovanja*. Referat na 12. mednarodni multikonferenci »Informacijska družba – IS 2009«, Inštitut Jožef Stefan, Ljubljana, 12.–16. 10.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Breda Čebulj Sajko

- Sydney, Newcastle, Avstralija, 7.–29. 10.: terensko delo med avstralskimi Slovenci.

Ana Hofman

- Oddelek za zgodovino in teorijo kulture, Univerza Sv. Klimenta Ohridskega, Sofija, Bolgarija, 16.–24. 9.: obisk v okviru bilateralnega projekta »Socialistična dediščina v primerjalni perspektivi«.
- Institut za noviju istoriju Srbije, Beograd, 6.–13. 4.: študijski obisk v okviru bilateralnega projekta »Preoblikovanje spominske pokrajine v Sloveniji in Srbiji po 1991. letu«.
- Central European University, Budimpešta, Madžarska, 27.–28. 6.: udeležba na delavnici »Popular Culture and Socialism(s)«.
- Department of Literature, Area Studies and European Languages, University of Oslo, Norveška, 6.–7. 11.: udeležba na delavnici »Red-Letter Days in Transition«.
- HERA, Berlin, Nemčija, 14.–15. 12.: udeležba na delavnici »Humanities in the European Research Area«.

Nina Peršak

- Inštitut za kriminologijo, Univerza v Cambridgeu, Velika Britanija, okt. 2009–okt. 2010: gostujoča raziskovalka (Visiting Scholar).
- Centre for Advanced Study, Sofia, Bolgarija, jan. 2009–jun. 2009: gostujoča predavateljica (Research Fellow).

Tanja Petrović

- L'École des hautes études en sciences sociales, Pariz, junij, julij: enomesečno raziskovalno bivanje (Štipendija Francoskega veleposlanništva v Ljubljani).
- Center za svetovne jezike, Univerza v Osaki, Japonska, oktober: dvotedensko raziskovalno bivanje.

Martin Pogačar

- Oddelek za zgodovino in teorijo kulture, Univerza Sv. Klimenta Ohridskega, Sofija, Bolgarija, 11.–17. 5.: obisk v okviru bilateralnega projekta »Socialistična dediščina v primerjalni perspektivi«.

PEDAGOŠKO DELO

Irena Avsenik Nabergoj

- *Uvod v študij književnosti z literarno teorijo.* Predavanja v okviru študijskega programa »Slovenistika«, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Pisanje vrstnih besedil.* Predavanja v okviru študijskega programa »Slovenistika«, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Jasna Fakin Bajec

- *Kulturna dediščina v historični perspektivi.* Predavanja in seminar v okviru študijskega programa »Kulturna zgodovina« na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Nina Peršak

- *Viktimologija.* Nosilka in izvajalka predavanj ter seminarja univerzitetnega študija na Fakulteti za varnostne vede Univerze v Mariboru.

Tanja Petrović

- *Antropološka lingvistika.* Predavanja v okviru študijskega programa »Slovenistika« na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- Koordinacija jezikoslovnega modula na podiplomskem programu »Primerjalni študij idej in kultur«, Univerza v Novi Gorici.
- *Language and Identity in Transnational Context / Jezik in identiteta v transnacionalnem kontekstu.* Sodelovanje na mednarodnem podiplomskem programu »Migracije in medkulturni odnosi«, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Oto Luthar

- *Uvod v študij zgodovine.* Predavanja v okviru študijskega programa »Kulturna zgodovina« na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Spomin narodov v historični perspektivi.* Predavanja na podiplomskem programu »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Univerze v Novi Gorici.
- *Zeitgeschichte als Geschichte des 20. und 21. Jahrhundert.* Predavanja na Univerzi na Dunaju, Avstrija.
- Koordinacija modula »Kulturna zgodovina« na podiplomskem programu »Primerjalni študij idej in kultur«, Univerza v Novi Gorici.

MENTORSTVO

I. Avsenik Nabergoj je mentorica pri več seminarjskih in diplomskih nalogah na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

O. Luthar je mentor doktorandkama Kaji Širok in Jasni Fakin Bajec in študentkam Nataliji Mihelčič, Alenki Stanič Lang in Katji Škrjaj v podiplomskem študijskem programu »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Univerze v Novi Gorici.

N. Peršak je mentorica diplomskih nalog *Žrtve kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost in kazensko pravosodje* in *Žrtve nasilja na delovnem mestu* na katedri za kriminalistiko, kriminologijo in kazensko pravo Fakultete za varnostne vede Univerze v Mariboru.

T. Petrović je mentorica doktorandkam Kaji Širok, Tanji Nadu in Kseniji Bucik v podiplomskem študijskem programu »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur«, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.

BIBLIOGRAFIJA

Osebnosti bibliografije so dostopne na spletnem naslovu.

SPLETNI NASLOV SEKCIJE

<http://sir.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

Researchers in the *Centre for Interdisciplinary Research* focus on researching the relationship between language, memory and politics of representation in Slovenia and Central and South-eastern Europe. Work continues on research programme *Language, Memory and Politics of Representation*. Moreover, researchers participate in a number of projects running within other institutional arrangements, such as: *History of forms in Judeo-Christian sources and tradition*, and bilateral research project *Socialistična dediščina v primerjalni perspektivi (Socialist Heritage in Comparative Perspective)*, in professional associations (ethnological society) projects (*Intercultural dialogue in the Ljubljana region*), and international projects such as *Shaken Order: Authority and Social Trust in Post-Communist Societies* – coordinated by the Centre for Advanced Studies, Sofia and form the evaluation team in the *weReurope* project – coordinated by the Institut für Bildungsforschung der Wirtschaft, Vienna, Austria.

New research projects *Origins and Transformations of motifs and symbols in literature and languages [Izvori in transformacije motivov in simbolov v literaturi in jezikih]* and *Sounding Borders: Music and Identity in Slovenian Border Regions [Zvoki meje: Glasba in identiteta v obmejnih območjih v Sloveniji]* started. Some of SIR members lecture in under- and post-graduate courses at the University of Nova Gorica and the University of Maribor. SIR research results are regularly published in international journals and presented at conferences.

KOLEDAR PRIREDITEV
ZA ZUNANJE JAVNOSTI
V LETU 2009

JANUAR

8. Predstavitev revije *Jezikoslovni zapiski 14*. Prešernova dvorana SAZU (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša in Založba ZRC).
27. Predstavitev knjig: *Čar izročila. Zapuščina Nika Kureta (1906-1995)*, uredili Ingrid Slavec Gradišnik in Helena Ložar - Podlogar; *Biti direktor v času socializma*, uredila Jurij Fikfak in Jože Prinčič s sodelovanjem Jeffreya D. Turka; Marija Stanonik, *Interdisciplinarnost slovstvene folklore; Gašper Križnik (1848-1904) in njegov čas*, uredila Marija Stanonik s sodelovanjem Jožeta Semprimožnika, Barbare Ivančič Kutin in Saše Babič. Prešernova dvorana SAZU (Inštitut za slovensko narodopisje in Založba ZRC).

FEBRUAR

4. Predstavitev knjig: *Primerjalna književnost v 20. stoletju in Anton Ocvirk*, uredila Darko Dolinar in Marko Juvan; Vita Žerjal Pavlin, *Lirski cikel v slovenski poeziji 19. in 20. stoletja* (Zbirka Studia litteraria); Marko Juvan, *History and Poetics of Intertextuality*. Mala dvorana ZRC SAZU (Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede in Založba ZRC).
5. Vabljen javno predavanje prof. dr. Madine Tlostanove *Feminism, Russia, Modernism/Colonialism*. Atrij ZRC SAZU (Filozofski inštitut in Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici).
5. Vabljen javno predavanje prof. dr. Walterja Mignola *Geopolitics of Knowledge*. Atrij ZRC SAZU (Filozofski inštitut in Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici).
13. Vabljen javno predavanje prof. dr. Ernesta Laclaua *Articulation and the Limits of Metaphor*. Atrij ZRC (Filozofski inštitut in Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici).
14. Vabljen javno predavanje prof. dr. Monique David Ménard *Rethinking Affects: Rhetoric, Logic and Politics*. Atrij ZRC (Filozofski inštitut in Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici).

MAREC

4. Predstavitev knjige: Darko Likar, Aleksander S. Ostan, Andrej Pleterski, Janko Rožič, Benjamin Štular, *Sporočila prostora. ARHE. Arheologija – arhitektura*. Atrij ZRC (ZRC SAZU).
11. Mednarodna delavnica *Izzivi malih alpskih središč*. Mednarodni center idrijske čipke, Idrija. Delavnica v okviru projekta CAPACities (Geografski inštitut Antona Melika).
14. Kolokvij *Emancipation and Populism* ob izidu knjige Ernesta Laclaua *Emancipacija/emancipacije*, ki je izšla v seriji Prizma (zbirka Philosophica), pri Založbi ZRC. Na kolokvij (organizatorica in voditeljica J. Šumič Riha) je sodelovalo pet filozofov. Atrij ZRC (Filozofski inštitut ZRC SAZU in filozofski modul podiplomskega študijskega programa »Interkulturni študiji - Primerjalni študij idej in kultur«).
17. Predstavitev knjige: *Krila migracij. Po meri življenjskih zgodb*, uredila Mirjam Milharčič Hladnik in Jernej Mlekuž. Predstavitev revije *Dve domovini 28/2009*. Dvorana Zemljepisnega muzeja, Ljubljana (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije in Založba ZRC).
23. Vabljen javno predavanje dr. Ivana Šprajca *Piramide, ki merijo čas: Astronomija in arhitektura v stari Mehiki*. Cankarjev dom, Ljubljana (Inštitut za antropološke in prostorske študije in Cankarjev dom).
25. Predstavitev knjige: Benjamin Štular, *Mali grad v Kamniku*. Medobčinski muzej Kamnik, Kamnik (Inštitut za arheologijo in Založba ZRC).
25. 3.–10. 5. Fotografska razstava *Kultura Majeve*. Cankarjev dom, Ljubljana (Inštitut za antropološke in prostorske študije in Cankarjev dom).
31. Vabljen javno predavanje dr. Ivana Šprajca *Arheološka odkritja v deželi Majeve*. Cankarjev dom, Ljubljana (Inštitut za antropološke in prostorske študije in Cankarjev dom).
31. Predstavitev knjig: Andrej Pleterski, *Zgodnjesrednjeveška naselbina na blejski Pristavi. Najdbe*; Benjamin Štular, *Mali grad v Kamniku*; predstavitev revije *Arheološki vestnik 59/2008*. Dvorana Zemljepisnega muzeja, Ljubljana (Inštitut za arheologijo in Založba ZRC).

APRIL

- 2.-7.** Cikel javnih predavanj dr. Lorenza Chiese s skupnim naslovom *Freudian Fictions? Hans, Zenó, Althusser*. Atrij ZRC (Filozofski inštitut in Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici).
- 7.** Predstavitev knjig: Urša Šivic, *Po jezeru bliz Triglava. Ponarodevanje umetnih pesmi iz druge polovice 19. stoletja*; Drago Kunej, *Fonograf je dospel! Prvi zvočni zapisi slovenske ljudske glasbe*. Predstavitev zgoščenk: *Regiment po cesti gre; Bela krajina in Kostel – Zvočni primeri izvirne ljudske glasbe; Slovenske ljudske plesne viže – Bela krajina in Kostel*. Atrij ZRC (Glasbenonarodopisni inštitut in Založba ZRC).
- 16.** Predavanje dr. Petra Weissa *Arclinčan Janez Žiga Valentin Popovič (1705–1774), dunajski jezikoslovec in naravoslovec*. Prešernova dvorana SAZU (Slovensko društvo za preučevanje 18. stoletja).
- 22.** Predstavitev knjige: *Krila migracij. Po meri življenjskih zgodb*, uredila Mirjam Milharčič Hladnik in Jernej Mlekuž. Knjigarna Konzorcij, Ljubljana (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije).
- 22.** Predstavitev monografije *Kras. Trajnostni razvoj kraške pokrajine*. Botanični park, Sežana (ZRC SAZU).

MAJ

- 4.** Predstavitev knjige: *Škofjeloški pasijon – znanstvenokritična izdaja*, uredil Matija Ogrin. Knjigarna Celjske Mohorjeve družbe, Ljubljana (Celjska Mohorjeva družba).
- 18.** Predstavitev Inštituta za antropološke in prostorske študije za udeležence *EADS supplier conference*. Inštitut za antropološke in prostorske študije, Ljubljana (Inštitut za antropološke in prostorske študije).
- 21.** Predstavitev knjige: *Krila migracij. Po meri življenjskih zgodb*, uredila Mirjam Milharčič Hladnik in Jernej Mlekuž. Založba Goga, Novo mesto (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije in Založba ZRC).
- 21.** Predstavitev monografije *Kras. Trajnostni razvoj kraške pokrajine*. Mladinski dom Pliskovica (ZRC SAZU).
- 27.** *Dan Slovenskih študij*. Predstavitev modula »Slovenske študije – tradicija in sodobnost« (koordinatorka Marjetka Golež Kaučič) podiplomskega programa »Primerjalni študij idej in kultur« s serijo desetih predavanj predavateljev tega modula. Atrij ZRC (ZRC SAZU in Univerza v Novi Gorici).

JUNIJ

- 3.** Predstavitev knjige: Jelka Kernev Štrajn, *Renesansa alegorije. Alegorija, simbol, fragment* (Zbirka *Studia litteraria*). Mala dvorana ZRC SAZU (Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede in Založba ZRC).
- 11.** Predstavitev knjige: Andrej Rahten, *Izidor Cankar – Diplomat dveh Jugoslavij*. Škrabčeva domačija, Hrovača (Založba ZRC in CEP).
- 15.** Predstavitev knjige: *Nova slovenska biografija*, uredili Andrej Rahten, Kajetan Gantar, Igor Grdina in Mateja Matjašič Friš. Dvorana SAZU (Inštitut za kulturno zgodovino in Založba ZRC).
- 15.-20.** 17. mednarodna krasoslovna šola »Klasični kras«. *Jamska klima*. Postojna (Inštitut za raziskovanje krasa).
- 18.** Predstavitev knjige: *Gospod z rožo*. Zbornik s simpozija *Rihard Ursin Blagaj v slovenski kulturi*. Polhograjska graščina, Polhov Gradec (Turistično društvo Polhov Gradec, Javni zavod Polhograjska graščina in Založba ZRC).
- 24.** Predstavitev knjig: *Strokovni posvet o novem slovarju slovenskega jezika*, uredil Andrej Perdih; Alenka Gložančev, Primož Jakopin, Mija Michelizza, Lučka Uršič in Andreja Žele, *Novejša slovenska leksika (v povezavi s spletnimi jezikovnimi viri)*; *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies 7 (2009)*, uredila Marko Snoj in Marc L. Greenberg; *Ponovne objave člankov s kartami za Slovenski lingvistični atlas*, uredili Peter Weiss, Jožica Škofic in Karmen Kenda - Jež. Prešernova dvorana SAZU (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša in Založba ZRC).

JULIJ

16. Predstavitev 17 albumov *Iconotheca Valvasoriana*, znanstveno-kritične izdaje in faksimila grafične zbirke Janeza Vajkarda Valvasorja. Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta. Vodja projekta, urednik ter oblikovalec zbirke dr. Lojze Gostiša je predstavil 17 albumov. Ob dogodku je bila inštitutu predana darilna listina o izročitvi albumov (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta).

SEPTEMBER

8. Vabljen javno predavanje dr. Ivana Šprajca *Opazovalci neba v stari Mehiki* v okviru cikla Muzejski večeri. Pokrajinski muzej Maribor (Pokrajinski muzej Maribor in Inštitut za antropološke in prostorske študije).
14. Predstavitev knjige: *Okoljsko poročilo z dodatkom za širitev igrišča za golf v Lipici*, ur. Aleš Smrekar. Dvorana Hotela Maestozo, Lipica (ZRC SAZU in Založba ZRC).
- 21.–22. Mednarodni simpozij *Karst modelling: recent advances / Kraško modeliranje: novejša spoznanja*. Postojna (Inštitut za raziskovanje krasa).
- 24.–25. *Razvojni izzivi Slovenije*. Slovenski regionalni dnevi 2009. Otočec (Geografski inštitut Antona Melika, Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko, Slovenski regionalno razvojni sklad in Mestna občina Novo mesto).
- 24.–29. Mednarodni interdisciplinarni simpozij »Kam bi s to folkloro?« In honorom dr. Zmaga Kumer. Dvorana SAZU, Prešernova dvorana SAZU, Dvorana Zemljepisnega muzeja, Ljubljana (Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU).
25. Koncert ljudske glasbe »Zajuckaj in zapoj«. Atrij ZRC (Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU).

OKTOBER

4. Vabljen javno predavanje dr. Ivana Šprajca *Koledar Majev in leto 2012*. Pedrovo, Ustvarjalno središče Abram (Ustvarjalno središče Abram in Inštitut za antropološke in prostorske študije).
- 12.–13. Mednarodno strokovno srečanje raziskovalcev v arheoastronomiji *Astronomy and power / Astronomija in moč* v okviru mednarodnega leta astronomije. Oddelek za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (Inštitut za antropološke in prostorske študije).
14. Predstavitev knjig iz zbirke Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev: Dominik Smole, *Zbrano delo, 2. knjiga, Dramski spisi I, Antigona*, uredil in opombe napisal Goran Schmidt; Dominik Smole, *Zbrano delo, 3. knjiga, Dramski spisi II, Krst pri Savici*, uredil in opombe napisal Goran Schmidt; Gregor Kocijan, *Janko Kersnik, Monografija*. Dvorana SAZU (Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede in Založba ZRC).
20. Predstavitev knjig: Andrej Nared, *Dežela - knez - stanovi. Oblikovanje kranjskih deželnih stanov in zborov do leta 1518*; Miha Kosi, *Zgodnja zgodovina srednjeveških mest na Slovenskem*. Dvorana Zemljepisnega muzeja, Ljubljana (Zgodovinski inštitut Milka Kosa in Založba ZRC).
21. Predstavitev zgoščenk: *Slovenske ljudske pesmi. Junaške, zgodovinske, bajeslovne in pravljicne pripovedne pesmi; Pesem slovenske dežele*. Atrij ZRC (Glasbenonarodopisni inštitut in Založba ZRC).
- 22.–29. Cikel javnih predavanj dr. Lorenza Chiese s skupnim naslovom *Lacan: Evolutionary Biology, Logic, Materialism*. Atrij ZRC (Filozofski inštitut in Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici).
- 22.–23. Mednarodna konferenca *Esej in singularnost / The Essay and Singularity*. Mala dvorana ZRC SAZU (Slovensko društvo za primerjalno književnost in Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede).
23. Predstavitev izdaje prve slovenske knjige v sodobnem jeziku in diplomatičnem prepisu *Primož Trubar: Katekizem (1550) v sodobni knjižni slovenščini*. Prešernova dvorana SAZU (Združenje Trubarjev forum in Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša).

- 23.–25.** Zborovanje slovenskih geomorfologov. Fara ob Kolpi (Geomorfološko društvo Slovenije in Inštitut za raziskovanje krasa).
- 29.** Otvoritev razstave *Umetnost in vojna, raziskovanje in varovanje nacionalne dediščine* ter predstavitev rezultatov projekta *Izdela-va in demonstracija modela za načrtovanje ohranjanja umetnostnozgodovinske dediščine v vojnih spopadih*. Kadetnica v Mariboru. Razstavo so po naročilu Ministrstva za obrambo RS in Javne agencije za raziskovalno dejavnost RS pripravili Umetnostno-zgodovinski inštitut Franceta Steleta ZRC SAZU, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo UL ter Gradbeni inštitut ZRMK.

NOVEMBER

- 4.–6.** Mednarodni kolokvij *Od Herdera do slovanske vzajemnosti. Začetki etnologije in folkloristike v slovanskih deželah (1750–1850) / From Herder to Slavic Mutuality: Beginnings of Ethnology and Folklore Studies in Slavic Countries (1750–1850)*. Mala dvorana ZRC SAZU, ekskurzija na avstrijsko Koroško na obisk Inštituta za slovensko narodopisje (Inštitut za slovensko narodopisje).
- 16.** Predstavitev knjige: Liliana Spinozzi Monai, *Il Glossario del dialetto del Torre di Jan Baudouin de Courtenay*. Prešernova dvorana SAZU (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša).
- 19.–20.** 1. evropska konferenca *Jezikovna različnost in nacionalni jeziki v visokem šolstvu*. Prešernova dvorana SAZU (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, Evropska zveza za terminologijo /EAFT/, Bruselj, in Evropska zveza državnih jezikovnih ustanov /EFNIL/, Haag).
- 23.** Predstavitev knjige: Neža Zajc, »Žitje protopopa Avvakuma«. *Ruska tradicija na preizkušnji*. Mala dvorana ZRC SAZU (Inštitut za kulturno zgodovino in Založba ZRC).

DECEMBER

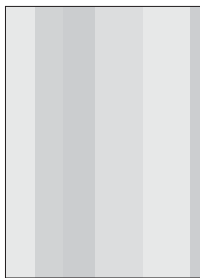
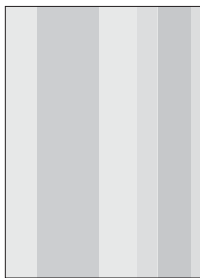
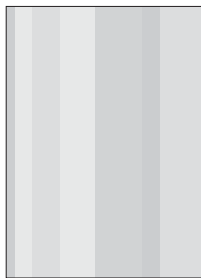
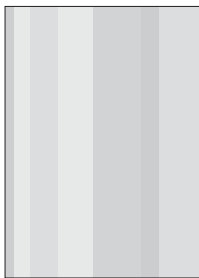
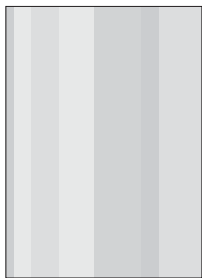
- 3.–4.** *Simpozij o Juriju Japlju (v počastitev 780-letnice Kamnika)*. Dvorana frančiškanskega samostana v Kamniku (Društvo sv. Jakoba v Kamniku in Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša).
- 4.–6.** Kolokvij *Eternity and Change / Eternité et changement*. Na kolokvij (organizatorica in voditeljica J. Šumič Riha) je sodelovalo 11 filozofov. Atrij ZRC (Filozofski inštitut ZRC).
- 9.** Vabljen javno predavanje dr. Ivana Šprajca *Arheološka odkritja v deželi Majeve*. Kulturni dom Gorica, Italija (Kulturni dom in Inštitut za antropološke in prostorske študije).
- 9.** Predstavitev zvezkov notne zbirke *Monumenta artis musicæ Sloveniae*: Matej Babnik, *Sonate pour le piano-forte avec accompagnement de violon*, uredil Tomaž Faganel; Isaac Posch, *Pet motetov*, uredil Domen Marinčič; Jacobus Handl – Gallus, *Priredbe skladb za glasbila s tipkami*, uredil Marko Motnik; predstavitev štirih številke revije *De musica disserenda* (2008–2009). Mala dvorana ZRC SAZU (Muzikološki inštitut in Založba ZRC).
- 14.** Vabljen javno predavanje prof. Goldie Osuri *Identity and Complicity in Necropolitical Engagements: The case of Iraq* in prof. Bobbyja Banerjeeja *Histories of Oppression and Voices of Resistance: Towards a Theory of the Translocal*. Atrij ZRC (Filozofski inštitut in Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici).
- 15.–16.** *Zakon kapitala: zgodovine zatiranja*. Mednarodni raziskovalni projekt s simpozijem (Marina Gržinić in Filozofski inštitut ZRC ter filozofski modul podiplomskega študijskega programa »Interkulturni študiji – Primerjalni študij idej in kultur« Univerze v Novi Gorici in ZRC SAZU).
- 16.** Predstavitev knjige: Srečko Kosovel, *Iz zapuščine*, uredil Marjan Dolgan. Prešernova dvorana SAZU (ZRC SAZU, Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede ter Založba ZRC).
- 17.** Predstavitev revije *Traditiones 38/1 (2009)* in kratkega filma *Koprivski razgovori* v počastitev 90-letnice akademika dr. Milka Matičetovega. Prešernova dvorana SAZU (Inštitut za slovensko narodopisje in Založba ZRC).

ALBUM

UPRAVA

dr. Oto Luthar, direktor

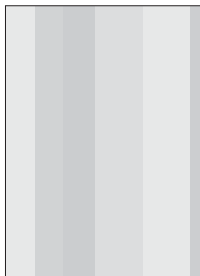
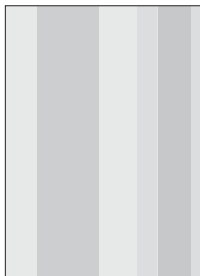
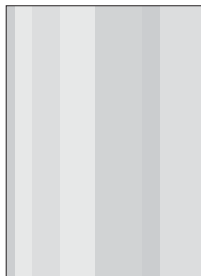
Vanda Baloh, pomočnica direktorja

mag. Jerneja Fridl, pomočnica direktorja

Tanja Valte, pomočnica direktorja

Majda Bogdanovič

Duša Bosnić

Nasiha Brakić

Maja Jevnikar

Marko Jevnikar

Alenka Koren

Aleksander Kuharič

Igor Lapajne

Anica Luin

Barbara Marinković

Mirjana Marinković

dr. Lucija Mulej

Darka Naglič

Tanja Pavčič

Jelka Pekoļ

Alojzija Petek

Slavica Rogič

Katica Softić

Marija Maja Stipar

Amra Šabotić

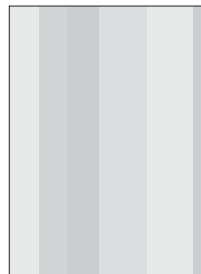
mag. Romana Zajc

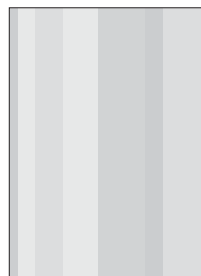
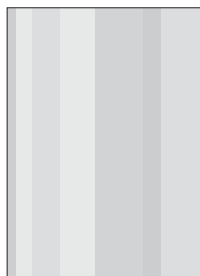
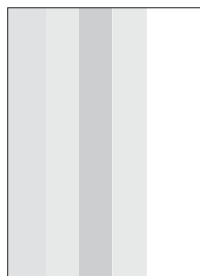
Marko Zaplatil

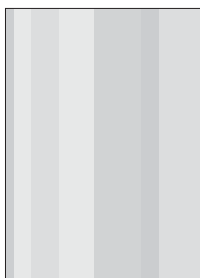
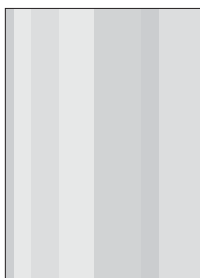
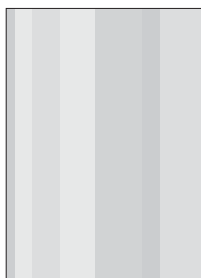
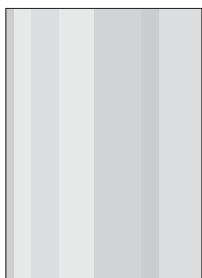
Špela Žumer

PREDSTAVITEV RAZISKOVALNIH REZULTATOV IN PRENOS ZNANJA

dr. Vojislav Likar,
Založba ZRC, vodjaAnita Abram,
Založba ZRCGašper Gabrijelčič,
Založba ZRCBarbara Šuštar,
Založba ZRCŠpela Velikonja,
Založba ZRCBranko Vidmar,
Založba ZRCMilojka Žalik Huzjan,
Založba ZRCmag. Ciril Oberstar,
Azil, vodjaAna Marija Ličina,
AzilBoštjan Nedoh,
AzilTeja Komel, podiplomski
študijski programIrena Naglič,
Atrij

INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK FRANA RAMOVŠA

dr. Marko Snoj,
predstojnik

dr. Kozma Ahačič

Martin Ahlin

Simon Atelšek

dr. Aleksandra Bizjak
Končar

Ljudmila Bokal

dr. Varja Cvetko Orešnik

Metod Čepar

Marija Djurović

dr. Helena Dobrovoljc

Tanja Fajfar

dr. Metka Furlan

dr. Apolonija Gantar

mag. Alenka Gložančev

Januška Gostenčnik

Mojca Horvat

dr. Nataša Jakop

dr. Tjaša Jakop

dr. Primož Jakopin

Alenka Jelovšek

Nevenka Jerman

Janez Keber

dr. Karmen Kenda – Jež

Boris Kern

dr. Simona Klemenčič

Alenka Lap

mag. Branka Lazar

Nina Ledinek

dr. Andreja Legan Ravnikar

dr. Majda Meršič

Mija Michelizza

dr. Jožica Narat

dr. Vladimir Nartnik

Karmen Nemec

Andrej Perdih

Alenka Porenta

Zvonka Praznik

dr. Francka Premk

dr. Jerica Snoj

dr. Matej Šekli

dr. Jožica Škofic

Cvetana Tavzes

mag. Silvo Torkar

Rožamarija Lučka Uršič

dr. Peter Weiss

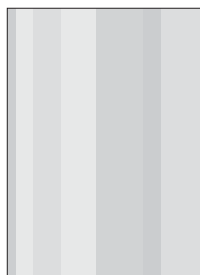
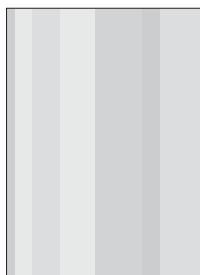
dr. Danila Zuljan Kumar

Mojca Žagar Karer

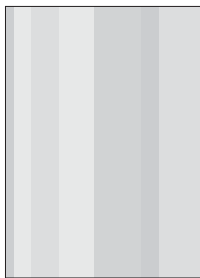
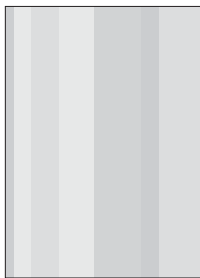
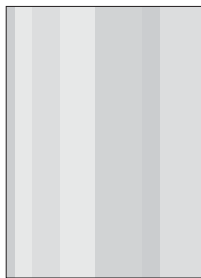
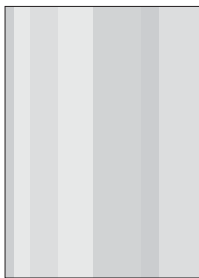
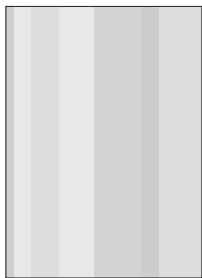
dr. Andreja Žele

INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJO

dr. Jana Horvat,
predstojnica

dr. Maja Andrič

Mateja Belak

dr. Dragan Božič

dr. Slavko Ciglencečki

Janez Dirjec

Andreja Dolenc Vičič

dr. Janez Dular

Lucija Grahek

Ivan Marija Hrovatin

Dragica Knific Lunder

Tamara Korošec Lavrič

Lucija Lavrenčič

dr. Tina Milavec

dr. Zvezdana Modrijan

Breda Pavčič Justin

mag. Primož Pavlin

dr. Andrej Pleterski

dr. Marjeta Šašel Kos

dr. Benjamin Štular

Sneža Tecco Hvala

Tjaša Tolar

dr. Borut Toškan

Dragutin Valoh

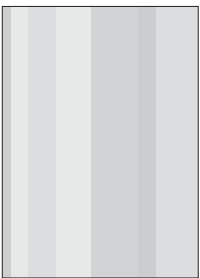
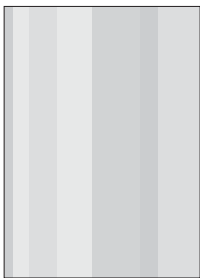
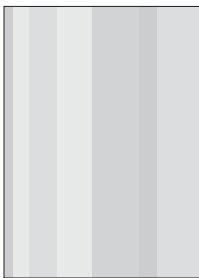
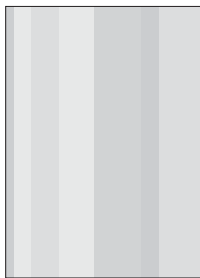
dr. Anton Velušček

ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA

dr. Darja Mihelič,
predstojnica

dr. Matjaž Bizjak

dr. Boris Golec

dr. Stane Granda

dr. Katarina Keber

Petra Kolenc, Raziskovalna
postaja ZRC SAZU v Novi Gorici

dr. Dušan Kos

dr. Miha Kosi

Neva Makuc

dr. Miha Preinfalk

Kladija Sedar

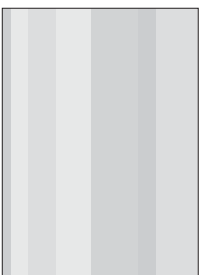
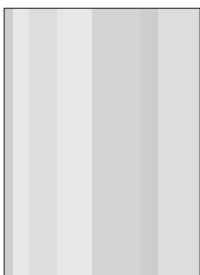
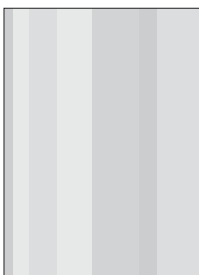
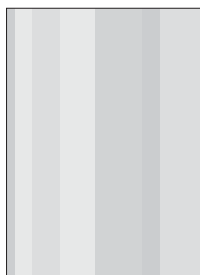
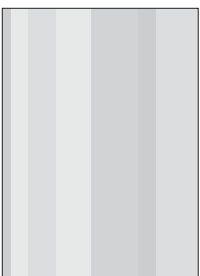
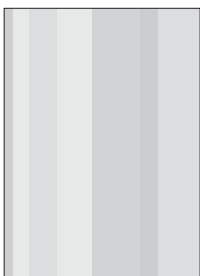
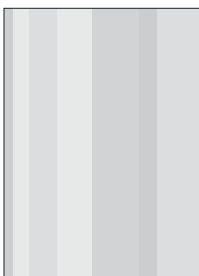
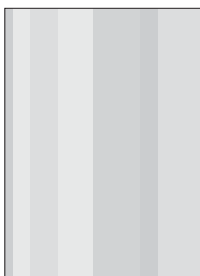
Miha Seručnik

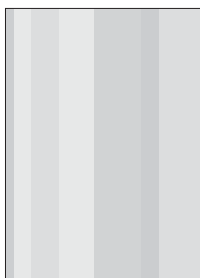
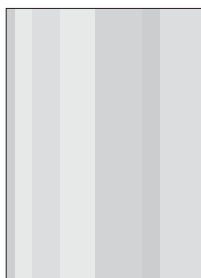
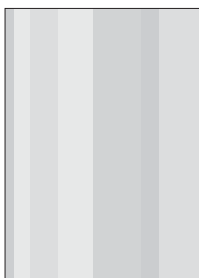
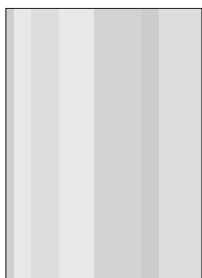
dr. Petra Svoljšak

mag. Barbara Šterbenc
Svetina

UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA

dr. Barbara Murovec,
predstojnica

dr. Marjeta Ciglenečki

Andrea Furlan

Nataša Ivanović

Simona Kermavnar

Alenka Klemenc

Tina Košak

dr. David Edvard Krašovec

dr. Ana Lavrič

Franci Lazarini

Uroš Lubej

Tanja Mihelj

dr. Jure Mikuž

Mina Mušinič

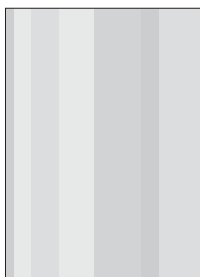
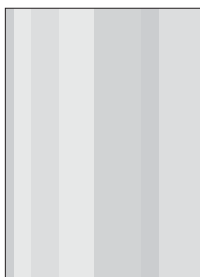
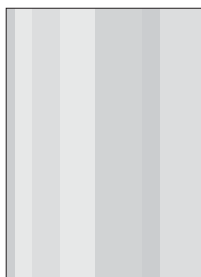
dr. Mija Oter Gorenčič

Franci Pečnik

Tina Potočnik

dr. Damjan Prelovšek

dr. Blaž Resman

dr. Helena Seražin

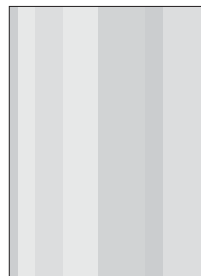
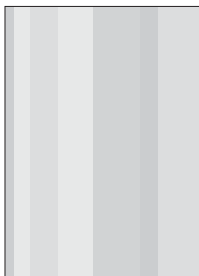
mag. Romana Zajc

MUZIKOLOŠKI INŠTITUT

dr. Metoda Kokole,
predstojnica

dr. Nataša Cigoj
Krstulović

Božidara Frelj

Klemen Grabnar

dr. Jurij Snoj

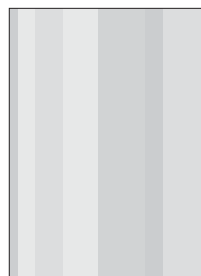
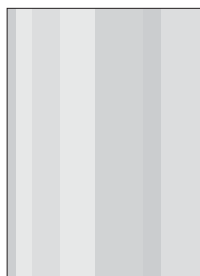
dr. Radovan Škrjanc

Katarina Šter

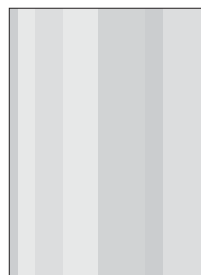
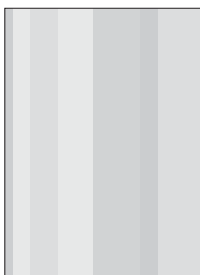
Maruša Župančič

INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE

dr. Darko Dolinar,
predstojnik

Monika Deželak Trojar

dr. Marjan Dolgan

dr. Marijan Dovič

Jernej Habjan

dr. Marko Juvan

Alenka Koron

Alenka Maček

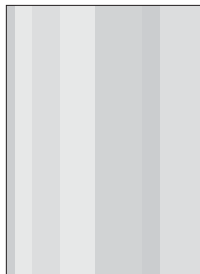
dr. Matija Ogrin

mag. Jola Škulj

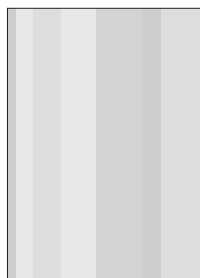
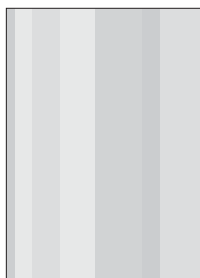
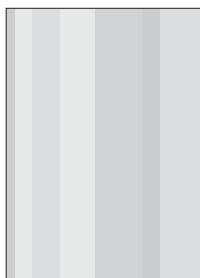
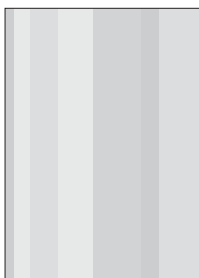
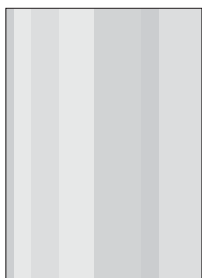
dr. Luka Vidmar

INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

dr. Monika Kropelj,
predstojnica

Saša Babič

Stanka Drnovšek

dr. Jurij Fikfak

Božena Gabrijelčič

dr. Maja Godina Golija

Vanja Huzjan

mag. Vesna Mia Ipavec

dr. Barbara Ivančič Kutin

dr. Naško Križnar

Aleksander Kuharič

Špela Ledinek Lozej

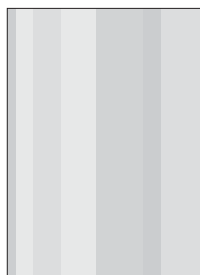
Miha Peče

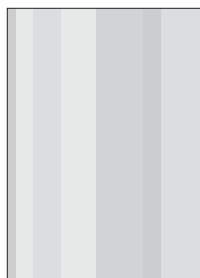
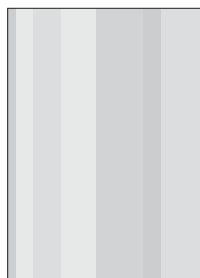
Saša Poljak Istenič

dr. Ingrid Slavec
Gradišnik

dr. Marija Stanonik

GLASBENONARODOPISNSI INŠTITUT

dr. Marjetka Golež
Kaučič, predstojnica

dr. Marija Klobčar

dr. Mojca Kovačič

dr. Drago Kunej

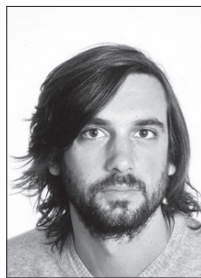
dr. Rebeka Kunej

Marjeta Pisk

Anja Serec Hodžar

mag. Gregor Strle

dr. Urša Šivic

Katarina Šrmpf

dr. Marko Terseglav

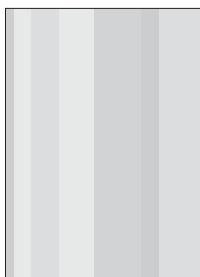
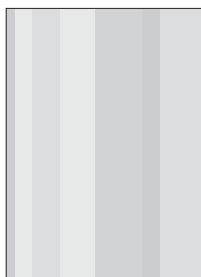
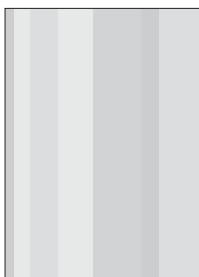
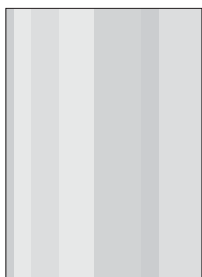
Peter Vendramin

Jerneja Vrabič

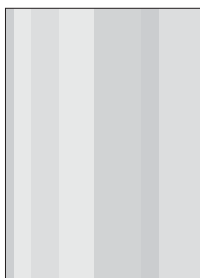
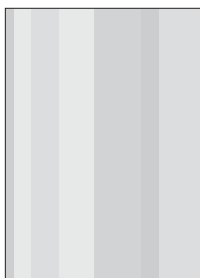
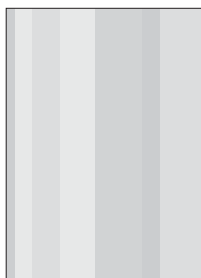
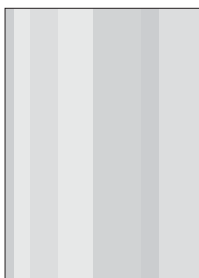
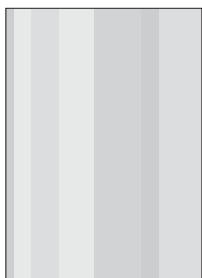
mag. Robert Vrčon

INŠTITUT ZA SLOVENSKO IZSELJENSTVO IN MIGRACIJE

dr. Marina Lukšič - Hacin,
predstojnica

dr. Marjan Drnovšek

dr. Irena Gantar Godina

dr. Jure Gombač

mag. Metka Lokar

Špela Marinšek

dr. Maša Mikola

dr. Mirjam Milharčič-Hladnik

dr. Jernej Mlekuž

Urška Strle

dr. Kristina Toplak

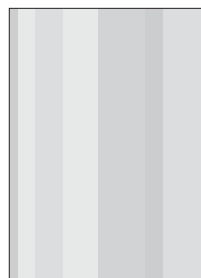
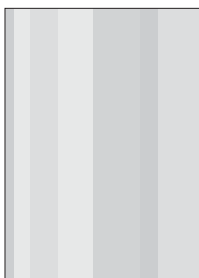
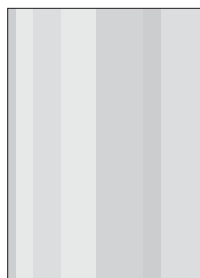

mag. Mojca Vah Jevšnik

dr. Janja Žitnik Serafin

FILOZOFSKI INŠTITUT

dr. Rado Riha,
predstojnik

mag. Matej Ažman

Rok Benčin

dr. Aleš Erjavec

dr. Marina Gržinić
Mauhler

dr. Peter Klepec Kršič

dr. Tomaž Mastnak

dr. Jelica Šumič Riha

dr. Samo Tomšič

dr. Tadej Troha

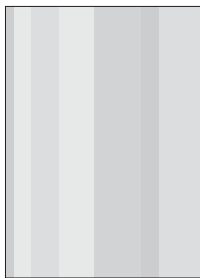
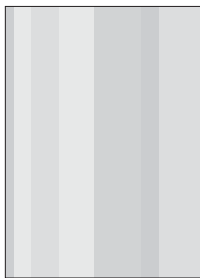
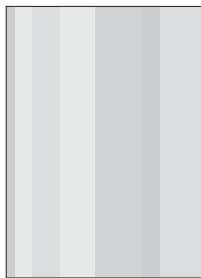
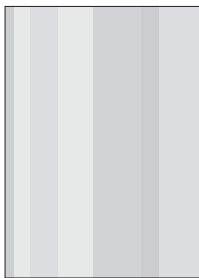
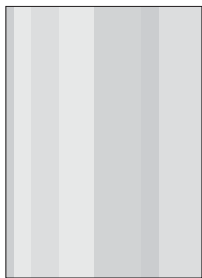

dr. Matjaž Vesel

dr. Alenka Zupančič
Žerdin

dr. Ana Žerjav

GEOGRAFSKI INŠTITUT ANTONA MELIKA

dr. Drago Perko,
predstojnik

dr. David Bole

Mateja Breg Valjavec

Rok Ciglič

Bojan Erhartič

Meta Ferjan

mag. Jerneja Fridl

dr. Matej Gabrovec

Primož Gašperič

Mauro Hrvatinić

dr. Drago Kladnik

dr. Blaž Komac

Jani Kozina

dr. Janez Nared

dr. Milan Orožen Adamič

Polona Pagon

mag. Miha Pavšek

dr. Franci Petek

Primož Pipan

Katarina Polajnar Horvat

dr. Marjan Ravbar

Nika Razpotnik Visković

dr. Irena Rejec Brancelj

Peter Repolusk

dr. Aleš Smrekar

mag. Mateja Šmid Hribar

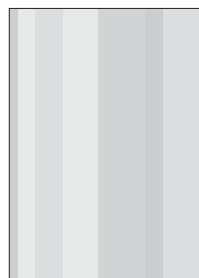
dr. Maja Topole

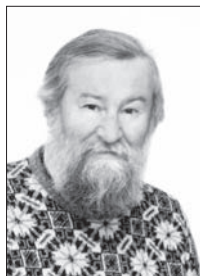
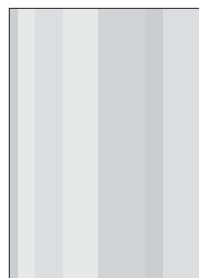
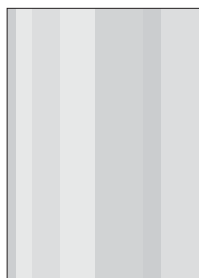
dr. Mimi Urbanc

dr. Matija Zorn

INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

dr. Tadej Slabe,
predstojnik

Leon Drame

Franjo Drole

dr. Franci Gabrovšek

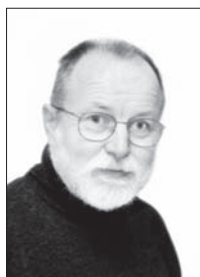
Jurij Hajna

dr. Martin Knez

dr. Janja Kogovšek

dr. Andrej Kranjc

Maja Kranjc

dr. Andrej Mihevc

dr. Janez Mulec

dr. Bojan Otoničar

Matija Perne

dr. Metka Petrič

dr. Tanja Pipan

dr. Mitja Prelovšek

Sonja Stamenković

dr. Stanka Šebela

Slavuljka Šušak

Janez Turk

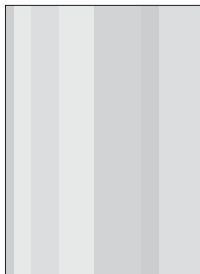
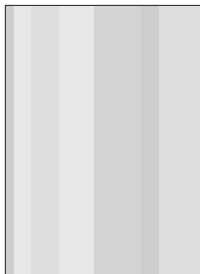
dr. Nataša Viršek
Ravbar

Mateja Zadel

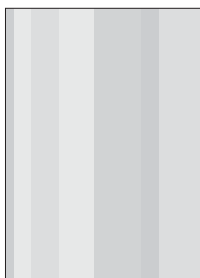
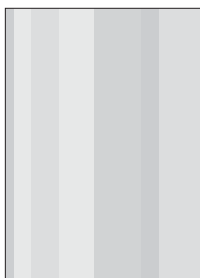
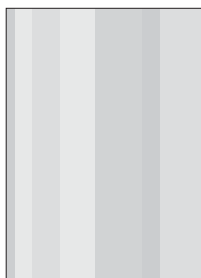
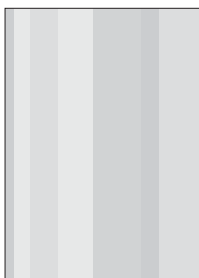
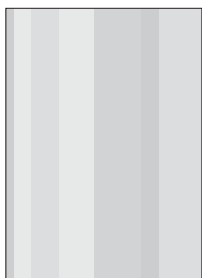
dr. Nadja Zupan Hajna

PALEONTOLOŠKI INŠTITUT IVANA RAKOVCA

dr. Špela Goričan,
predstojnica

dr. Miloš Bartol

Kata Cvetko Barič

dr. Alenka Eva Črne

dr. Irena Debeljak

dr. Aleksander Horvat

mag. Adrijan Košir

Duje Kukoč

dr. Vasja Mikuž

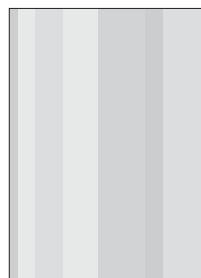
Tomislav Popit

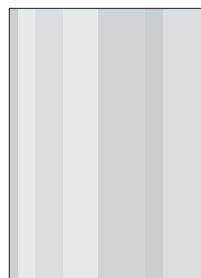
dr. Glenn S. Jaecks

dr. Nina Zupančič

BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA

dr. Matjaž Kuntner,
predstojnik

dr. Ingi Agnarsson

dr. Metka Culiberg

dr. Andraž Čarni

dr. Tatjana Čelik

mag. Boško Čušin

dr. Igor Dakskobler

Matjaž Gregorič

Olga Dežman Jokič

Olga Kardoš

dr. Petra Košir

dr. Simona Kralj - Fišer

Tjaša Lokovšek

mag. Aleksander
Marinšek

Andrej Paušič

Iztok Sajko

mag. Andrej Seliškar

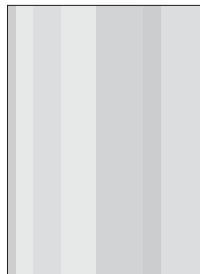
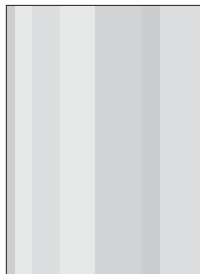
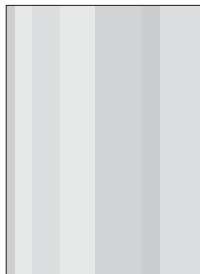
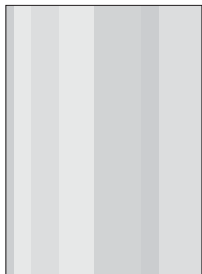
dr. Rajko Slapnik

dr. Urban Šilc

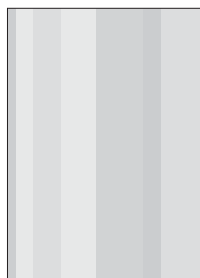
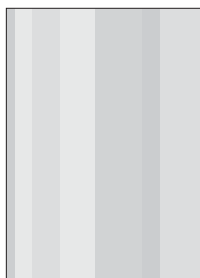
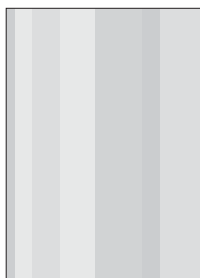
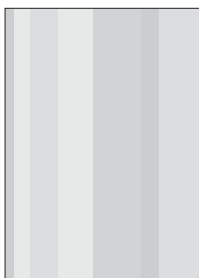
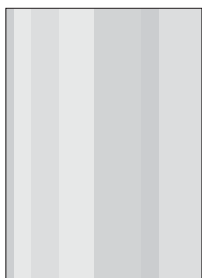
dr. Branko Vreš

DRUŽBENOMEDICINSKI INŠTITUT

dr. Duška Knežević
Hočevar, predstojnica

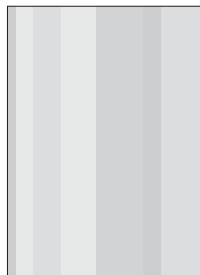
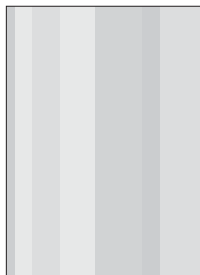
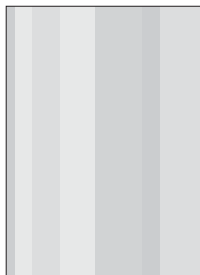
dr. Sanja Cukut Krilić

dr. Majda Černič Istenič

dr. Lilijana Šprah

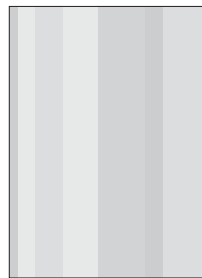
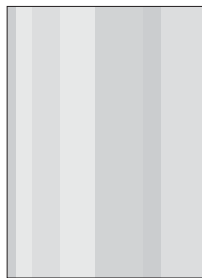
INŠTITUT ZA KULTURNO ZGODOVINO

dr. Andrej Vovko,
predstojnik do 30. 10.

dr. Oto Luthar, v.d.
predstojnika od 1. 11.

dr. Pavlina Bobič

ddr. Igor Grdina

Martin Grum

Urška Hozjan

dr. Mateja Matjašič Friš

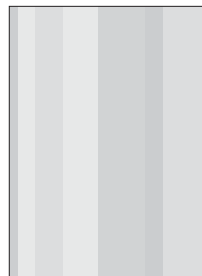
dr. Andrej Rahten

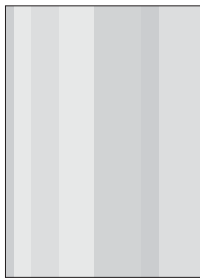
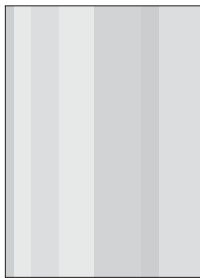
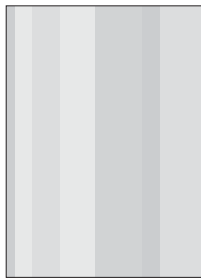
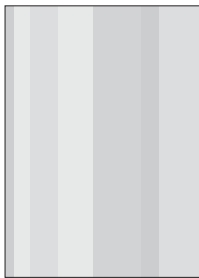
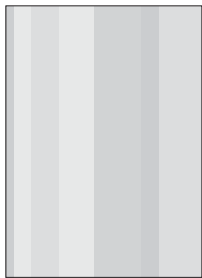
Katja Škrli

mag. Neža Zajc

INŠTITUT ZA ANTROPOLOŠKE IN PROSTORSKE ŠTUDIJE

dr. Ivan Šprajc,
predstojnik

dr. Tatiana Bajuk Senčar

Saša Čaval

dr. Liza Debevec

dr. Julia Elyachar
Mastnak

dr. Nataša Gregorič Bon

Urša Kanjir

dr. Žiga Kokalj

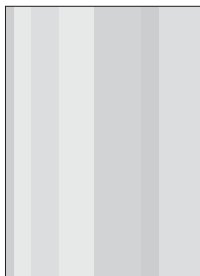
Peter Lamovec

Aleš Marsetič

dr. Krištof Oštir

Peter Pehani

dr. Tomaž Podobnikar

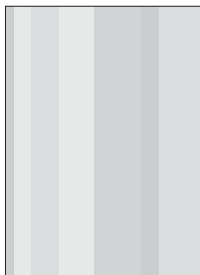
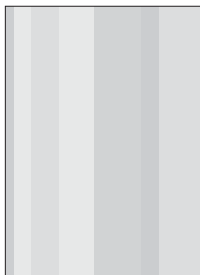
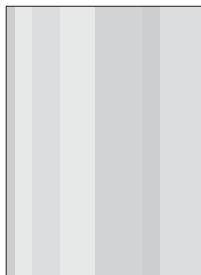
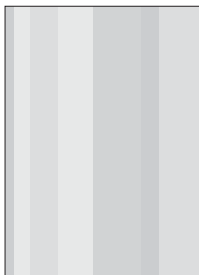
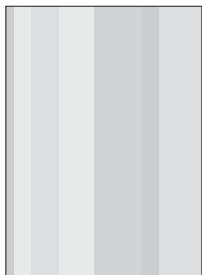
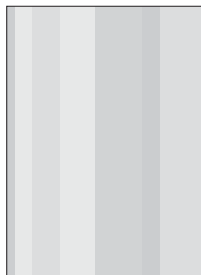
dr. Nicolas Guy Poirier

Melita Robič

dr. Borut Telban

dr. Jeffrey Turk

dr. Tatjana Veljanovski

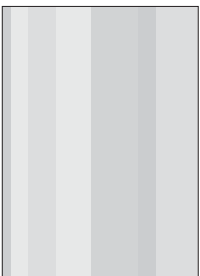
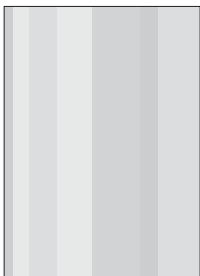
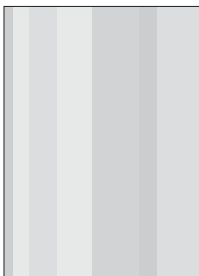
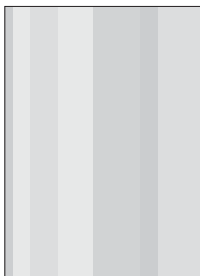
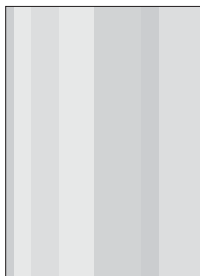

SEKCIJA ZA INTERDISCIPLINARNO RAZISKOVANJE

dr. Oto Luthar, vodja

dr. Irena Avsenik
Nabergoj

dr. Breda Čebulj Sajko

Jasna Fakin Bajec

dr. Ana Hofman

Ivanka Huber

Teja Komel

dr. Nina Peršak

dr. Tanja Petrović

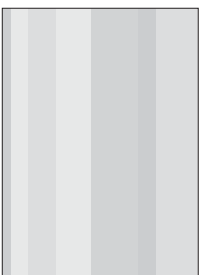
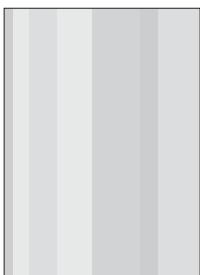
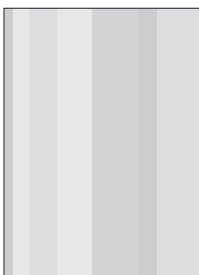
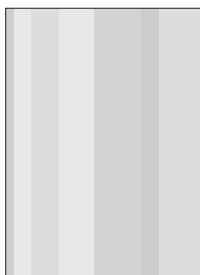
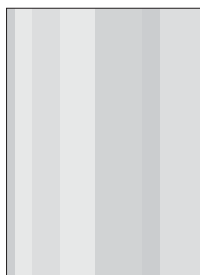
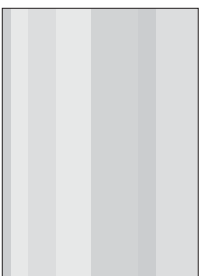
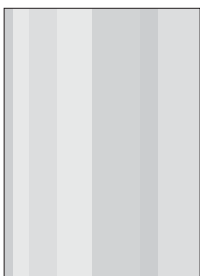
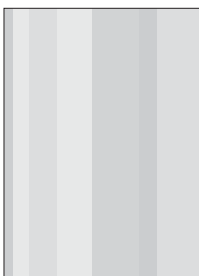
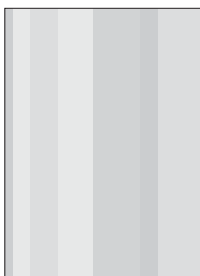
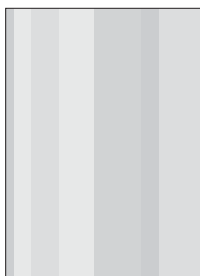
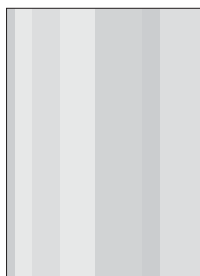
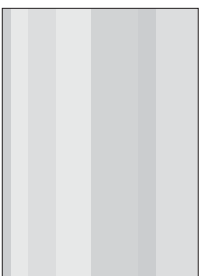
Martin Pogačar

dr. Mateja Ratej

Petra Testen

KAZALO

1. ORGANIZACIJSKA SHEMA ZRC SAZU	4
2. DIREKTORJEVO POROČILO	5
3. DIRECTOR'S REPORT	8
4. UPRAVNI ODBOR	11
5. KOLEGIJ	11
6. ZNANSTVENI SVET	11
7. UPRAVA	13
a. Poslovno poročilo	17
b. Kadrovska analiza	19
c. Infrastrukturni program	20
8. PREDSTAVITEV RAZISKOVALNIH REZULTATOV IN POMEN ZNANJA	21
a. Založba	23
b. Azil, knjigarna ZRC	27
c. Podiplomski študijski program Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur	28
d. Historični seminar	29
e. Atrij	30
9. GENERACIJE ZNANOSTI XVI	31
a. Nagrajenci za leto 2009	32

10. INŠTITUTI	35
a. Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša	37
b. Inštitut za arheologijo	61
c. Zgodovinski inštitut Milka Kosa	75
d. Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta	83
e. Muzikološki inštitut	93
f. Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede	103
g. Inštitut za slovensko narodopisje	113
h. Glasbenonarodopisni inštitut	127
i. Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije	142
j. Filozofski inštitut	152
k. Geografski inštitut Antona Melika	162
l. Inštitut za raziskovanje krasa	184
m. Paleontološki inštitut Ivana Rakovca	206
n. Biološki inštitut Jovana Hadžija	213
o. Družbenomedicinski inštitut	228
p. Inštitut za kulturno zgodovino	234
q. Inštitut za antropološke in prostorske študije	242
r. Sekcija za interdisciplinarne raziskave	252
11. KOLEDAR PRIREDITEV	262
12. ALBUM	268

